

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

FÜGGELÉK

a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának
helyszíni ellenőrzéséhez

Együtt kezelendő a T/1062/1 sz. jelentéssel

2010. augusztus

TARTALOMJEGYZÉK

A) A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS	21
I. ORSZÁGGYŰLÉS	23
KÖZBESZERZÉSEK TANÁCSA	24
KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS	26
II. KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKSÉG	28
III. ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	29
IV. ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSOK HIVATALA	30
V. ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK	31
VI. BÍRÓSÁGOK	33
VIII. MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ÜGYÉSZSÉGE	35
IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI ÉS ÁTENGEDETT SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓJA	36
1. Pályázati úton odaítélt támogatások	37
1.1. Az önkormányzatoknál nem, csak a minisztériumoknál ellenőrzött pályázatos támogatások	37
1.1.1. Lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatása	37
1.1.2. Kompok, révek fenntartásának, felújításának támogatása	39
1.1.3. Kiegészítő támogatás nemzetiségi nevelési, oktatási feladatokhoz	40
1.1.4. Könyvtári és közművelődési érdekltség-növelő támogatás, múzeumok szakmai támogatása	42
1.1.5. Helyi önkormányzatok hivatásos zenekari és énekkari támogatása	46
1.1.6. Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása	49
1.1.7. Önkormányzatok és jogi személyiségű társulásai európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítésének támogatása	54
1.1.8. Helyi közösségi közlekedés normatív támogatása	55
1.1.9. Települési önkormányzati belterületi közutak felújításának, korszerűsítésének támogatása	58
1.1.10. Az alapfokú művészetoktatás támogatása	60
1.1.11. A bölcsődék és közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése, valamint közösségi buszok beszerzése	61
1.1.12. Belterületi belvízrendezési célok támogatása	65
1.1.13. Komprehenzív iskola-modellek támogatása	66

1.1.14. Ösztönző támogatás kistelepülések közoktatási feladatainak társulásban történő ellátásához	67
1.1.15. A szegregált lakókörnyezet felszámolásának támogatása	68
1.1.16. Sportlétesítmények felújításának támogatása	70
2. Igénylés alapján kapott támogatások	71
2.1. Az önkormányzatoknál nem, csak a minisztériumoknál ellenőrzött igényléses támogatások	71
2.1.1. Lakossági közműfejlesztés támogatása	71
2.1.2. Ózdi martinsalak felhasználása miatt kárt szenvedett lakóépületek tulajdonosainak kártalanítása	74
2.1.3. Az érettségi és szakmai vizsgák lebonyolításának támogatása	74
2.1.4. Esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások	76
2.1.5. Közoktatás-fejlesztési célok támogatása	83
2.1.6. Gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítása	89
2.1.7. Bérpolitikai intézkedések támogatása	90
2.1.8. Az Új Tudás-Műveltség Program keretében a pedagógusok anyagi ösztönzését szolgáló támogatások	94
2.1.9. Iskolai gyakorlati oktatás a szakközépiskola tizenegy-tizenkettedik évfolyamán	97
2.1.10. Óvodáztatási támogatás	98
3. Központi információk alapján biztosított támogatások	99
3.1. Az önkormányzatoknál nem, csak a minisztériumoknál ellenőrzött központi információk alapján biztosított támogatások	99
3.1.1. Határátkelőhelyek fenntartásának támogatása	99
3.1.2. Települési és területi kisebbségi önkormányzatok támogatása	100
3.1.3. A 2008. évi jövedelem differenciálódás mérséklésénél beszámítással érintett önkormányzatok támogatása	101
3.1.4. Belterületi utak szilárd burkolattal való ellátásának támogatása	102
4. A könyvvizsgálati kötelezettség teljesítésének 2010. évi országos tapasztalatai	102
X. MINISZTERELNÖKSÉG	107
POLGÁRI NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLAT	112
XI. ÖNKORMÁNYZATI MINISZTERIUM	116
XII. FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM	118
XIII. HONVÉDELMI MINISZTERIUM	129
XIV. IGAZSÁGÜGYI ÉS RENDÉSZETI MINISZTERIUM	133
MAGYAR SZABADALMI HIVATAL	138
XV. NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM	139
XVI. KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI MINISZTERIUM	143

XVII. KÖZLEKEDÉSI, HÍRKÖZLÉSI ÉS ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM	147
NEMZETI HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG	153
ORSZÁGOS ATOMENERGIA HIVATAL	155
MAGYAR ENERGIA HIVATAL	156
XVIII. KÜLÜGYMINISZTERIUM	158
XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK	161
XX. OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM	180
XXI. EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM	185
EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI FELÜGYELET	188
XXII. PÉNZÜGYMINISZTERIUM	189
PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETE	193
KORMÁNYZATI ELLENŐRZÉSI HIVATAL	194
XXVI. SZOCIÁLIS ÉS MUNKAÜGYI MINISZTERIUM	195
XXX. GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL	199
XXXI. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL	200
XXXIII. MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA	201
XXXIV. KUTATÁS ÉS TECHNOLÓGIA	203
XLIII. AZ ÁLLAMI VAGYONNAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK	204
A BELSŐ KONTROLLRENDSZER ÉRTÉKELÉSE	243
1. Az intézmények belső kontrollrendszerének értékelése	243
2. A fejezeti kezelésű előirányzatokat kezelő szervezetek belső kontrollrendszerének értékelése	246
3. Az Uniós fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatai belső kontrollrendszerének értékelése	250
AZ EU TÁMOGATÁSOK ÉS AZ UNIÓS TAGSÁGGAL ÖSSZEFÜGGŐ HAZAI BEFIZETÉSEK	253
1. Az előirányzatok adatai és a költségvetési beszámolóknak szereplő adatok közötti egyezőség	253
2. Az EU-s támogatások felhasználásának lebonyolításában résztvevő szervezetek együttműködésének vizsgálata, feladat-ellátásának ellenőrzése	253
2.1. Strukturális és Kohéziós támogatások	253
2.2. Agrár- és vidékfejlesztési támogatások	256
3. Az uniós források felhasználásához kialakított szervezeti és szabályozási keretek	257

4. A támogatások lebonyolításában résztvevő szervezetek együttműködésének szabályozottsága és folyamata	258
5. A fejezetek egyes előirányzatai közötti átcsoportosítások és a felülről nyitás indoklása, végrehajtása	261
6. A pályázati rendszer működtetése, a támogatások felhasználásának lebonyolítása, a szabálytalanságokból eredő és az egyéb módon keletkezett követelések kezelése	263
7. Az ellenőrzési pontok és a teljes ellenőrzési és monitoring rendszer működése	263
8. Az uniós elszámolások információs rendszerének működtetése és adattartalmának megbízhatósága	269
9. Elszámolások az európai unióval	271
9.1. Az igénybe vehető támogatások realizálása	271
9.1.1. ÚMFT	272
9.1.2. ISPA/Kohéziós Alap	272
9.1.3. Egyéb strukturális támogatások	273
9.1.4. Egyéb európai uniós támogatások	274
9.1.5. Igénybe vehető agrártámogatások realizálása	274
9.2. Hozzájárulás az EU költségvetéséhez	274
9.2.1. Az áfa-alapú hozzájárulás	277
9.2.2. GNI alapú hozzájárulás	277
9.2.3. Brit korrekció	277
9.2.4. Bruttó GNI csökkenés Hollandia és Svédország javára	277
9.2.5. Pótlólagos befizetés a 2007-2008-as időszakra	278
9.3. Az EU költségvetésével összefüggő bevételek	278
10. Az ÚMFT programjainak időarányos megvalósítása érdekében tett intézkedések	280
11. Az NFT I. programjainak végrehajtása, a rendelkezésre álló uniós források lehívása	281
12. Az NFT I. programok zárása	281
13. Az uniós elszámolások eredményszemléletű kettős könyvviteli rendszere	282
14. A Gazdaságfejlesztés és Közép-magyarországi Operatív Programok garanciaeszközeire vonatkozóan a Kvtv. szerinti készfizető kezesség állományra vonatkozó korlátjának érvényesülése	285
15. A belső kontroll rendszer értékelése	285
16. Magyarország 2009. évi EU-s költségvetési kapcsolatai	287
16.1. Központi költségvetésben megjelenő finanszírozás	287
16.2. Uniós Támogatások központi költségvetésen kívüli finanszírozása	291
16.2.1. Intervenció hatása az államháztartás forráshelyzetére	292

16.2.2. Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból nyújtott közvetlen termelői támogatáshoz nyújtott nemzeti kiegészítés alakulása	293
B) AZ ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK	295
AZ ALAPOK APEH ÁLTAL BESZEDETT BEVÉTELEI	297
LXIII. MUNKAERŐPIACI ALAP	305
LXV. SZÜLŐFÖLD ALAP	315
LXVI. KÖZPONTI NUKLEÁRIS PÉNZÜGYI ALAP	319
LXVII. NEMZETI KULTURÁLIS ALAP	320
LXVIII. WESSELÉNYI MIKLÓS ÁR- ÉS BELVÍZVÉDELMI KÁRTALANÍTÁSI ALAP	322
LXIX. KUTATÁSI ÉS TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓS ALAP	324
C) A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAI	325
LXXI. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP	327
LXXII. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP	344

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ABEV	Általános nyomtatványkitöltő program
AEÉ	Adó- és Ellenőrzési Értesítő
ALB	Alkotmánybíróság
AMC	Agrármarketing Centrum
AMIR	Adósminősítő rendszer
APEH	Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
APEH KAIG	Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Kiemelt Adózók Igazgatósága
APEH-SZTADI	Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Számítástechnikai és Adatfeldolgozó Intézet
Art.	Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény
Atomtörvény	Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény
AVOP	Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program
ÁAK Rt.	Állami Autópályakezelő Részvénytársaság
ÁBK Sz Kft.	Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Központi Szervezet Nonprofit Közhasznú Kft.
ÁEK	Állami Egészségügyi Központ
áfa	általános forgalmi adó
áfa tv.	Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény
ÁFSZ	Állami Foglalkoztatási Szolgálat
Áhsz.	Az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet
ÁHT	Államháztartási egyedi azonosító kód
Áht.	Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen működő részvénytársaság
ÁMEI	Ásványolajtermék Minőségellenőrzési Zártkörűen működő részvénytársaság
Ámr.	Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet
Ámr. új	Az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet
ÁNTSZ	Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat
ÁPV Zrt.	Állami Privatizációs Vagyonkezelő Zártkörűen működő részvénytársaság
ÁROP	Államreform Operatív Program
ÁSZ	Állami Számvevőszék
ÁT	Átmeneti Támogatás programjai
BA Zrt.	Budapest Airport Zártkörűen Működő Részvénytársaság
BÁH	Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal
bbf	hordó

BC	Beruházás-ösztönzési Célelőirányzat
Be. tv.	A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény
BEF	Belső Ellenőrzési Főosztály
BEIK	Budapesti Európai Ifjúsági Központ
Ber.	A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet
BIR	Bíróságok
BKV Zrt.	Budapesti Közlekedési Vállalat Zártkörűen működő részvénytársaság
BM	Belügyminisztérium
BRFK	Budapesti Rendőrfőkapitányság
BTT	Baromfi Termék Tanács
BUBOR	Budapesti bankközi kamatláb
BV	Büntetés-végrehajtás
BVOP	Büntetés Végrehajtás Országos Parancsnoksága
Cct.	A helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény
CÉDE	Céljellelű decentralizált támogatás
COBIT	Controll Objectives for Information and related Technology
CT	Computer Tomográf
CT-EcoSTAT	A CompuTREND Kft. által fejlesztett gazdasági és gazdaságkodási rendszer
DAOP	Dél-Alföldi Operatív Program
Db	Darab
DDOP	Dél-Dunántúli Operatív Program
DK	Diákhitel Központ Zrt.
DOS	Disc Operating System
DOT	Days of Treatment (Terápiás Napok Száma)
E Ft	Ezer forint
E. Alap	Egészségbiztosítási Alap
EÁF	Elektronikus Árverési Felület
EBB	Egyesített Budapesti Bérlet
EBESZ	Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet
EBEV (eBEV)	Elektronikus bevallás
EBF	Egészségbiztosítási Felügyelet
EBRD	Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank
EFK	Előirányzat-Felhasználási Keretszámla
EFK-ról készített beszámoló	Egyéb uniós támogatásokról készített beszámoló
EFO	Elektronikus Folyószámlakezelő rendszer
EG	Előirányzat módosításokat tartalmazó űrlap
EGT	Európai Gazdasági Térség
EH	2007-2013 programozási periódus Ellenőrzési Hatóság
EHA	Energiahatékonysági Hitel Alap

EHA	Európai Halászati Alap (EU részekben)
eho	Egészségügyi hozzájárulás
Eho tv.	az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény
EIB	Európai Beruházási Bank
EK	Európai Közösség
EKD	egyedi kormánydöntés
EKG	Elektronikus Kormányzati Gerinchálózat
EKHO	Egységes Közteherviselési Hozzájárulás
EKN Kft/EK Kht.	Energia Központ Nonprofit Kft. / Energia Központ Energiahatékonysági, Környezetvédelmi és Energia Információs Ügynökség Közhasznú társaság
EKOP	Elektronikus Közigazgatás Operatív Program
EKP	Ellenőrzési Korszerúsítési Projekt
ELLVITA	Az ellenőrzési alapfolyamat ügyintézését támogató, korszerű rendszer
ELMŰ	Budapesti Elektromos Művek Nyrt.
ELTE	Eötvös Loránd Tudományegyetem
EMAFT	előre meghatározott alapdíjjal finanszírozott teljesítmény
EMGA	Európai Mezőgazdasági Garancia Alap
EMIR	Egységes Monitoring Információs Rendszer
EMK	ÚMFT Egységes Működési Kézikönyve
EMOGA	Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap
EMT	az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény
EMVA	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szervezete
EONIA	Euro Overnight Index Average / egy napos euró átlag index
EQUAL	A 2000-2006-os költségvetési időszak egyik EU-s Közösségi Kezdeményezés támogatási formája
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESA	Európa Statisztikai Adattár
ESZA	Európai Szociális Alap
ESZA Kft.	ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.
ET	Európa Tanács
ETE	Európai Területi Együttműködés
EU	Európai Unió
EU Bizottság	Európai Bizottság
EUR	Euró
EURES	Európai Foglalkoztatási Szolgálat
EURIBOR	Frankfurti EUR betéti kamatláb
EUROCANET	European Carousel Network
EUROSAI	European Organisation of Supreme Audit Institution – A legfőbb ellenőrzési intézmények európai szervezete

EüM	Egészségügyi Minisztérium
eva	egyszerűsített vállalkozói adó
EXIMBANK Zrt.	Magyar Export-Import Bank Zártkörűen működő részvény-társaság
EXPO	Nemzetközi Szakmai Vásár
ÉAOP	Észak-Alföldi Operatív Program
ÉMOP	Észak-Magyarországi Operatív Program
f.a.	felszámolás alatt lévő
FAO	Food and Agriculture Organization – Egyesült Nemzetek Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete
FEUVE	Folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés
FF	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Fejezeti Főosztálya
Finr.	Az egészségügyi szolgáltatások E. Alapból történő finanszírozásáról szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet
Flt.	A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
Forrás SQL	Integrált ügyviteli rendszer
FSZH	Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
FVM	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
FVM ASzK	FVM Agrár-szakképző Központ
GDP	Gross Domestic Product – Bruttó hazai termék
Get.	A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény
GFS	Government Financial Statistics
GH Zrt.	Garantiqa Hitelgarancia Zártkörűen működő részvény-társaság
GIIR	Gazdálkodási Integrált Informatikai Rendszer
GKM	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
GKM GI	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Gazdasági Igazgatósága
GNI	Gross National Income – Bruttó Nemzeti Jövedelem
GNP	Gross National Product – Bruttó nemzeti termék
GOP	Gazdaságfejlesztési Operatív Program
Gt.	A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény
GVH	Gazdasági Versenyhivatal
GVOP	Gazdasági Versenyképesség Operatív Program
GYED	Gyermekgondozási díj
GYES	Gyermekgondozási segély
GYET	Gyermeknevelési támogatás
Gyftv.	A biztonságos és gazdaságos gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény

GySEV	Győr-Sopron-Ebenfurthi Vasút Zártkörűen működő részvénytársaság
Gyvt.	A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
Hatóság	Nemzeti Hírközlési Hatóság
HBCS	Homogén Betegség Csoport
HÉ	Hivatalos Értesítő
HEFOP	Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program
HEP	Humán Erőforrás Programok
HM	Honvédelmi Minisztérium
HM EI Zrt.	Honvédelmi Minisztérium Elektronikai, Logisztika és Vagyongazdálkodási Zrt.
HM FLÜ	HM Fejlesztési és Logisztikai Ügynökség
HM IKH	Honvédelmi Minisztérium Ingatlankezelési Hivatal
HM IÜ	HM Infrastrukturális Ügynökség
HM KPÜ	Honvédelmi Minisztérium Közgazdasági és Pénzügyi Ügynökség
HM VGF	HM Védelemgazdasági Főosztály
HM VTFV	HM Védelmi Tervezési és Vagyongazdálkodási Főosztály
HOP	Halászati Operatív Program
Hpt.	A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény
HYFERP	Hybrid Fund for Enterprise Restructuring and Privatisation
IBR	Irányított Betegellátás Rendszere
IBSZ	Informatikai Biztonsági Szabályzat
IEC	International Electrotechnical Commission
IGF	NFÜ Intézményi Gazdálkodási Főosztály
IgH	Igazoló Hatóság (EU részekben)
IH	Irányító Hatóság (EU részekben)
IHM	Informatikai és Hírközlési Minisztérium
IIER	Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer
IKR	Informatikai Korszerűsítési Rendszer
IM	Igazságügyi Minisztérium
IMF	Nemzetközi Valuta Alap
IMIP	intézményi minőségirányítási program
IMIR	INTERREG Monitoring és Információs Rendszer
INTERACT 2007-2013.	Az ETE INTERACT programja a 2007-2013-as időszakban
INTERREG	Az EU belső határregióinak fejlesztését célzó program (Interregionális Együttműködés)
IOP	Interoperabilitási Projekt
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance
IRM	Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium

ISO	International Organization for Standardization (egy nemzetközi szövetség, ami több mint 100 nemzet szabványosítási tagszervezeteit foglalja magába, és számos nemzetközi szabványt tart karban)
ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-Accession (Strukturális Politikák Csatlakozás Előtti Eszköze)
IT	Információs Társadalom
ITB	Informatikai Tárcaközi Bizottság
ITD Hungary Zrt.	Magyar Befektetési és Kereskedelemfejlesztési Zártkörűen működő részvénytársaság
Itv.	Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény
JEREMIE	Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises (EU forrásból finanszírozott támogatás, pénzügyi eszköz)
JPY	japán yen
KA	Kohéziós Alap
KAP	Közös Agrárpolitika
KAT	adózók költségvetési kapcsolatain alapuló kategorizálási rendszer
Kbt.	A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény
KDOP	Közép-Dunántúli Operatív Program
KE	Köztársasági Elnökség
KEHI	Kormányzati Ellenőrzési Hivatal
KEK KH	Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala
KEMK	Kulturális, Egyházi és Média Kollégium
KEOP	Környezet és Energia Operatív Program
KESZ	Kincstári Egységes Számla
Ket.	A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
Kft.	Korlátolt felelősségű társaság
KfW	Kreditanstalt für Wiederaufbau (Újjáépítési és Hitelbank)
KGf	Költségvetési és Gazdálkodási Főosztály
KGFO	Költségvetési és Gazdasági Főosztály
KGR	Költségvetési Gazdálkodási Rendszer
KH	Kifizető Hatóság
KHEM	Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium
KHR	Központi Hitelinformációs Rendszer
Kht.	Közhasznú társaság
KIKSZ	Közlekedésfejlesztési Integrált Közreműködő Szervezet
KIKSZ Zrt.	KIKSZ Közlekedésfejlesztési Zártkörűen működő részvénytársaság
KIM	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
Kincstár	Magyar Államkincstár
KIOP	Környezetvédelmi és Infrastruktúra Operatív Program

KIR	Központi Illetményszámfejtő Rendszer
KJIR	Központosított Jövedéki Informatikai Rendszer
KKC	Kis- és középvállalkozói célelőirányzat
KKK	Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ
KKV	kis és középvállalkozások
KKV tv.	Kis és középvállalkozásokról, fejlesztésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény
KMOP	Közép-Magyarországi Operatív Program
KMR	Kincstári Monitoring Rendszer (az OTMR neve 2008. január 1-jétől)
KMRMK	Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ
KNPA	Központi Nukleáris Pénzügyi Alap
KOR IH	Koordinációs Irányító Hatóság
Korm.	Kormány
KÖZIG	Közigazgatási Reform Programok
Közokt. tv.	A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
KÖZOP	Közlekedés Operatív Program
KPI	Kutatás-fejlesztési Pályázati és Kutatáshasznosítási Iroda
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KSZ	Közreműködő Szervezet (EU részekben)
KSZF	Központi Szolgáltatási Főigazgatóság
KT	Közbeszerzések Tanácsa
Kt.	A költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény
KTIA	Kutatási és Technológiai Innovációs Alap
Ktiatv.	A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény
KTK	Kincstári Tranzakciós Kód
KTk IH	Közösségi Támogatási Keret Irányító Hatóság
Ktv.	A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény
KüM	Külügyminisztérium
KVI	Kincstári Vagyonigazgatóság
Kvtv.	A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény
KvVM	Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium
KvVM FI	KvVM Fejlesztési Igazgatósága
LEADER	Közösségi Kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztéséért
LEKI	Leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatásának támogatása
LIBOR	London Inter Bank Offered Rate (Londoni bankközi kamatláb)
M	millió
M Ft	millió forint
M2M	marked-to-market

MACIKA	Magyarországi Cigányokért Közalapítvány
MAG Zrt.	Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Támogatásközvetítő Zártkörűen működő részvénytársaság
MALÉV	Magyar Légiközlekedési Részvénytársaság
MAT	Munkaerőpiaci Alap Irányító Testülete
MÁV-START Zrt.	Magyar Államvasutak START Zártkörűen működő részvénytársaság
MÁV Zrt.	Magyar Államvasutak Zártkörűen működő részvénytársaság
MAVIR	Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zártkörűen működő részvénytársaság
MB	Monitoring Bizottság
ME	Miniszterelnökség
MeH	Miniszterelnöki Hivatal
MEH	Magyar Energia Hivatal
MEHIB Zrt.	Magyar Exporthitel Biztosító Zártkörűen működő részvénytársaság
MeHIg	Miniszterelnöki Hivatal Igazgatás
MeHVM	Miniszterelnöki Hivatalt Vezető Miniszter
MePAR	Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer
MFB	Magyar Fejlesztési Bank
MFB Zrt.	Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen működő részvénytársaság
MgSzH	Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
MH	Magyar Honvédség
MKB	MKB Bank Zártkörűen működő részvénytársaság
MKEH	Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal
MKIK	Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
MKK	Működési Kézikönyv
MKM	Művelődési és Közoktatási Minisztérium
MKÜ	Magyar Köztársaság Ügyészsége
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MNV Zrt.	Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen működő részvénytársaság
MPA	Munkaerőpiaci Alap
Mrd	milliárd
MRI	Magnetic Resonance Imaging (Mágneses Magrezonancia Képképzés)
MSZH	Magyar Szabadalmi Hivatal
Mt.	A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
MTRFH	Magyar Terület és Regionális Fejlesztési Hivatal
MVH	Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal
MV Zrt.	Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt.

MVM Zrt.	Magyar Villamos Művek Zártkörűen működő részvénytársaság
NATO	North Atlantic Treaty Organisation (Észak-atlanti Szerződés Szervezete)
NBC	Nemzeti Beruházás-ösztönzési Célelőirányzat
NBH	Nemzetbiztonsági Hivatal
NBSZ	Nemzetbiztonsági Szakszolgálat
NEFMI	Nemzeti Erőforrás Minisztérium
Nek. tv.	a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény
NEKF	Nemzeti és Etnikai Kisebbségek Főosztálya
NEP	Nemzeti Energiatakarékossági Program
NEP	Nemzetközi Együttműködési Program (EU részekben)
NFA	Nemzeti Földalap
NFGM	Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium
NFM	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
NFT	Nemzeti Fejlesztési Terv
NFT I.	I. Nemzeti Fejlesztési Terv a 2004-2006-os Európai Unió költségvetési periódusra készített
NFÜ	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (a Nemzeti Fejlesztési Hivatal jogutódja)
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NHH	Nemzeti Hírközlési Hatóság
NIF Zrt.	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zártkörűen működő részvénytársaság
NJIR	Jövedéki Informatikai Rendszer
NKA	Nemzeti Kulturális Alap
NKA tv.	Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény
NKH	Nemzeti Közlekedési Hatóság
NKÖM	Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
NKTH	Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal
NL Kft.	Nemzeti Lóverseny Kft.
NSZFI	Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
NUSI	Nemzeti Utánpótlás-nevelési és Sportszolgáltató Intézet
NVT	Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács
NVT	Nemzeti Vidékfejlesztési Terv (EU részekben)
Ny. Alap	Nyugdíjbiztosítási Alap
NYDOP	Nyugat-Dunántúli Operatív Program
NYENYI	Nyugdíjbiztosítási Egyéni Nyilvántartólap
NYJI	Nyugdíjbiztosítási Jogorvoslati Igazgatóság
NYUFIG	Nyugdíjfolyósító Igazgatóság
OAH	Országos Atomenergia Hivatal
OBH	Országgyűlési Biztosok Hivatala
OECE	Japan's Overseas Economic Cooperation Fund
OEP	Országos Egészségbiztosítási Pénztár

OFA	Országos Foglalkoztatási Közalapítvány
OFI	Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet
OGY	Országgyűlés
OGY Hivatala	Országgyűlés Hivatala
OH	Oktatási Hivatal
OIT	Országos Igazságszolgáltatási Tanács
OKF	Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
OKM	Oktatási és Kulturális Minisztérium
OKMTI	Oktatási és Kulturális Minisztérium Támogatáskezelő Igazgatósága
OKNT	Országos Köznevelési Tanács
OKTAZON	Oktatási azonosító adatbázis
OM	Oktatási Minisztérium
OMMF	Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség
OMSZ	Országos Mentőszolgálat
ONYF	Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság
OP	Operatív Programok
OPH	Országos Parancsnoki Hivatal
ORFK	Országos Rendőr-főkapitányság
OSAP	Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program
OSEI	Országos Sportegészségügyi Intézet
OSZK	Oktatási és Szakképzési Kollégium
OTKA	Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok
OTKA tv.	Az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokról szóló 1997. évi CXXXVI. törvény
OTMR	Országos Támogatási Monitoring Rendszer (a KMR neve 2007. december 31-éig)
OTP Bank Nyrt.	Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Nyílt részvénytársaság
ÖIK	Önkormányzati együttműködési és Informatikai Kollégium
ÖKO program	Távhővel ellátott lakóépületek hőfogyasztás szabályozási lehetőségének megteremtésére indított program
ÖM	Önkormányzati Minisztérium
ÖMIP	Önkormányzati Minőségbiztosítási Program
ÖNHIKI	Önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő települési önkormányzatok támogatása
ÖTM	Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium
Ötv.	A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
PA Zrt.	Paksi Atomerőmű Zártkörűen működő részvénytársaság
PéP tv.	Prémiumévek programról és különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény
PK	Pénzügyi Közlöny
pl.	például
PM	Pénzügyminisztérium

PM NAO	Pénzügyminisztérium Nemzeti Programengedélyező Iroda
PNSZ	Polgári Nemzetbiztonsági Szolgálatok
PPP	Public Private Partnership, (Közfeladatok megoldása a köz-szféra és a magántőke együttműködésével)
PROMEI Kht.	PROMEI Modernizációs és Euroatlanti Integrációs Projekt Iroda Közhasznú Társaság
PSZÁF	Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete
Psztv.	A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény
Ptk.	A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény
RADAR	Rugalmas Adóellenőrzési Döntéstámogató és Adatbányászati Rendszer
REF	Regionális Egyeztető Fórum
REK	Regionális Ellenőrzési Központ
REP	Regionális Egészség Pénztár
RET	Regionális Egészségügyi Tanács
RHK Kft.	Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
RJGY	Részvényesi jogok gyakorlója
RMK	Regionális munkaügyi központok
RMT	Regionális Munkaügyi Tanácsok
ROP	Regionális Fejlesztés Operatív Program
Rt.	Részvénytársaság
SA	strukturális alap(ok)
SAMIR	SAPARD AVOP Monitoring Információs Rendszer
SAPARD	Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development (EU Előcsatlakozási alaphoz finanszírozott mezőgazdasági és vidékfejlesztési célú támogatás)
SAPS	Single Area Payment Scheme (Egységes Területalapú Támogatás)
SLA szerződés	Service-Level Agreement (a KSZ-ekkel kötött feladatellátási szerződés)
SPS	Összevont egységes gazdaságtámogatási rendszer
START-kártya	A pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény
sz.	számú
SZA	Szülőföld Alap
Szatv.	A Szülőföld Alapról szóló 2005. évi II. törvény
SZBEKK	Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ
Szftv.	a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felajánlásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény

Szht.	A szakképzési hozzájárulásról és a képzésfejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény
Szja	személyi jövedelemadó
Szja tv.	A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény
SZMM	Szociális és Munkaügyi Minisztérium
SzMSz	Szervezeti és Működési Szabályzat
Szt.	A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
TAJ	Társadalombiztosítási Azonosító Jel
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
TB	Társadalombiztosítás
TB alapok	Társadalombiztosítás pénzügyi alapjai
TB járulék	társadalombiztosítási járulék
TBB	Tárcaközi Bíráló Bizottság
TBE	Magyar vállalkozások tőzsdei bevezetésének támogatása a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény
Tbj.	
TEKI	Területi kiegészítést szolgáló fejlesztési támogatás
TEN-I	Transzeurópai Közlekedési Hálózat
TÉR	A köztisztviselői teljesítményértékelés és jutalmazás szabályairól szó 301/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet szerinti teljesítményértékelési rendszer
Thgys	Terhességi gyermekágyi segély
TIOP	Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program
TJKF	MÁK Támogatásokat és Járadékokat Kezelő Főosztály
TkB	Tárcaközi Bizottság
TKF	Magyar Államkincstár Támogatásokat Közvetítő Főosztály
Tny.	A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény
top-up	Nemzeti területalapú kiegészítő támogatás
TRFC	Terület és Régiófejlesztési Célelőirányzat
TS	Technikai Segélynyújtás
TSH	Előirányzat-nyilvántartó Rendszer (Kincstár)
Ttv.	A helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény
TVK	Teljesítmény Volumen Korlát
UBEV	Új bevallás feldolgozás
új Get.	A Get. és a 2008. évben szakaszosan hatályba lépő 2008. évi XL. törvény
ÚMFT	Új Magyarország Fejlesztési Terv
ÚMVP	Új Magyarország Vidékfejlesztési Program
USD	amerikai dollár

VÁTI	VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.
VHT	Vágóállat- és Hús Szakmaközi Szervezet és Terméktanács
VIES	Árinformációs Csererendszer
VM	Vidékfejlesztési Minisztérium
VOP	Végrehajtási Operatív Program
VP	Vám- és Pénzügyőrség
VPIF	VPOP Informatikai Főosztálya
VPIÜK	Vám- és Pénzügyőrség Informatikai Üzemeltetési Központ
VPOP	Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága
VPOP OPH	Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága Országos Parancsnok Hivatala
VPRK	Vám- és Pénzügyőrség Rendszerfejlesztő Központ
VPSZP	Vám- és Pénzügyőrség Számlavezető Parancsnoksága
Vtv.	Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény
VU	Végrehajtási Utasítás
WMA	Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap
Zrt.	Zártkörűen működő részvénytársaság

A) A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS

I. ORSZÁGGYŰLÉS

Az **OGY Hivatala** (1 cím) részére a 2009. évre a Kvtv. 16 079,4 M Ft kiadási, 410,0 M Ft bevételi előirányzatot és 15 669,4 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 19 277,7 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1043,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 16 152,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 2082,0 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 16 870,7 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1042,3 M Ft, a támogatásoknál 16 152,3 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 1196,3 M Ft-ra teljesültek.

Az **OGY Hivatala** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgálatuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

KÖZBESZERZÉSEK TANÁCSA

A **KT** költségvetési szerv részére a 2009. évre a Kvtv. 1602,5 M Ft kiadási, 1422,9 M Ft bevételi előirányzatot és 179,6 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 4110,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 2962,9 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 189,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 958,9 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 2640,5 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 2493,7 M Ft, a támogatásoknál 186,3 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 958,9 M Ft-ra teljesültek.

A **KT** költségvetési szerv 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak nem felel meg. A beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről nem ad megbízható és valós képet. Az intézményi beszámoló megbízhatóságát, a valós kép kialakítását a következők befolyásolják:

A Tanács költségvetési beszámolójában (Könyvviteli mérleg, Pénzforgalmi jelentés, Kiegészítő Melléklet) szereplő és az ellenőrzés által feltárt adatok között a lényegeségi küszöböt meghaladó mértékű, a beszámoló megbízhatóságát befolyásoló jelentős hibák, szabálytalanságok mutatkoznak.

A **Költségvetési passzív átfutó elszámolások mérleg sorban** szerepel 594,0 M Ft, amely közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények ellenőrzésének és közzétételének díjelőlegét tartalmazza, amelyre végszámla a költségvetési év zárásáig nem került kiadásra. A számlázási rendszert vizsgálva megállapítható, hogy nem tartották be az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 163. § (2) bekezdés b) pontjának előírásait, a végszámlákat a teljesítést követő 15. napig nem készítették el. Ugyancsak nem tartották be a 34/2004. (III. 12.) Korm. rendelet 15. §, 28. § (7) bekezdés és 32. § előírásait a közbeszerzési hirdetmények ellenőrzésének és díjazásának rendjéről, mert a visszavont illetve hiánypótlás után is eredménytelen hirdetmények díját, valamint a túlfizetett szerkesztési díjakat 15 napon belül nem utalták vissza.

A **Költségvetési passzív átfutó elszámolások** egyenlegéről készített tanúsítvány szerint a 2009. november 30-áig beérkezett előlegekre 223,5 M Ft értékben kellett volna a teljesített hirdetményekre a végszámlát kibocsátani, tehát a Költségvetési átfutó elszámolások összegét 370,5 M Ft-ban kellett volna meghatározni. **A passzív tételként való elszámolás 223,5 M Ft értékben (tartalom, besorolás) nem felelt meg az Szt. 166. § (3) bekezdése, valamint az Áhsz. 26. § (10) bekezdése és 9. sz. melléklet előírásainak.**

A **költségvetési tartalékok** mérlegben kimutatott egyenlege 998,4 M Ft, amely 223,5 M Ft-tal kevesebb a valós összegtől, mert a 42. Előirányzat-maradvány kimutatás úrlapon a bevételi lemaradás sor adatát az Szt. 166. § (3) bekezdése és az Áfa törvény 163. § (2) bekezdés b) pontjának előírásának be nem tartása miatt **nem a valós értékben határozták meg.**

A Tartalékok mérleg sor valós összege 1467,6 M Ft kiadási megtakarításból és 245,7 M Ft bevételi lemaradásból keletkezett. Az intézményi tartalék levezetése **nem felel meg** az Áhsz. 25. § (1)-(2) bekezdéseiben előírtaknak.

A **működési bevételek** értéke a számlázásra vonatkozó előírások be nem tartása miatt 223,5 M Ft-tal kisebb a valós értéknél. A bevételek elszámolásánál nem tartották be az Szt. 166. § (3) bekezdése, valamint az Áhsz. 26. § (10) bekezdése előírásait.

A Közbeszerzések Tanácsa Elnöke a 2010. július 28-án kelt észrevételében jelezte:

„A Tanács Elnöke személyében, és egyéb meghatározó területen 2009 utolsó negyed-évében bekövetkezett személyi változás (elnökválasztás, a főtitkári feladatok megbízással történő ellátása, belső ellenőr távozása) a jogszabályi és előre vetített szervezeti változások közepette az elnöki tevékenység – szükségyszerűen – a gazdasági terület felügyeletének megerősítésére is tett erőfeszítéseket.

Elnöki intézkedések születtek a korábbi, keltezésükben aktualizált, de tartalmukban nem mindenben megfelelő belső szabályzatok felülvizsgálatára, átdolgozására és kiadmányozására. Ezek között szerepelt a közzététellel kapcsolatos díjakra vonatkozó elnöki utasítás is.”

„A módosított belső ellenőrzési tervben foglaltakon túl, soron kívüli vizsgálat elrendelésére is szükség volt. A belső ellenőr ... a jelentésében rögzítette, hogy a „Számvevői jelentésben” kifogásolt, az előző évi átfutó bevételek között szereplő, 579 832 ezer forint összegű bevételek rendezése megtörtént.

Felhívta a figyelmet arra, hogy a közzétételek rendkívül nagyarányú növekedése miatt az áfa tartalmú szolgáltatási díjak számlázása és számviteli nyilvántartása továbbra is nagy terhet ró a szakapparátusra.”

„A gazdasági apparátushoz hasonlóan a hirdetményellenőrzési feladatokat ellátók személyi és tárgyi feltételeinek bővítése is megtörtént a megnövekedett közbeszerzési és tervpályázati hirdetményekkel kapcsolatos feladatok zökkenőmentesebb ellátása érdekében. A hirdetmények számának nem tervezett, ugrásszerű emelkedése pénzügyi szempontból a tervezett bevételek közel két és félszeres növekedését eredményezte. Figyelemmel az egyes bevételi tételek kétszeri (előleg és végszámla) számlázására, nagy tömegű előkészítési és számlázási feladat hárult a titkársági apparátusra.”

„A Közbeszerzések Tanácsa az Állami Számvevőszék vizsgálata alatt, illetve annak megállapításai alapján a feltárt hátralékokat feldolgozta, és a hiányosságok megszüntetésére a szükséges intézkedéseket megtette, és folyamatosan megteszi.”

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő értékelése érdekében **a KT vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Az Szt. előírásainak megfelelően alakítsák ki az értékvesztés elszámolására vonatkozó belső szabályozást.
2. Készítsék el a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények ellenőrzésének és közzétételének folyamatára a belső ügyviteli szabályozást és az ellenőrzési nyomvonalat, valamint gondoskodjanak annak folyamatos betartásáról.
3. Gondoskodjanak – az informatikai rendszer fejlesztésével is – a végszámla kibocsátás határidejének betartásáról.

KÖLTSÉGVETÉSI TANÁCS

A **Költségvetési Tanács** fejezeti jogosítványú költségvetési szerv részére a 2009. évre a Kvtv. eredeti kiadási, bevételi és támogatás előirányzatot nem hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási és a támogatási előirányzat 710,0 M Ft-ra módosult. A teljesítés a kiadásoknál 184,7 M Ft, a támogatásoknál 710,0 M Ft volt.

Az év közben alapított intézmény költségvetése a Kvtv. módosítása nélkül csak az általános tartalék terhére volt biztosítható, ezért a 2009. évi központi költségvetés általános tartalékának előirányzatából történő felhasználásról szóló 1026/2009. (III. 12) és az 1121/2009. (VII. 23.) kormányhatározatok alapján az általános tartalék terhére 710,0 M Ft támogatás átcsoportosítás történt.

A **Költségvetési Tanács** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

A költségvetési gazdálkodás előírászerű megvalósítását több jogszabály is tartalmazza, amelyek előírásai a szervezet szabályzataiban, valamint gyakorlatban sem érvényesültek. A teljesség igénye nélkül:

- nem készültek el azok a belső szabályzatok, amelyek a gazdálkodás szabályszerűségét biztosítják, így a szervezet ügyrendje, a belső ellenőrzési kézikönyv, bizonylati szabályzat, a munkaköri leírások a beszámolási időszakban nem készültek el;
- a meglévő szabályzatok nem kapcsolódtak az intézmény sajátosságaihoz, pl. számviteli politika, értékelési szabályzat, önköltség-számítási szabályzat, számlarend, reprezentációs szabályzat, kiküldetési szabályzat;
- az elkészült szabályzatokkal ellentétben sem követelték meg, az abban foglaltak következetes végrehajtását, így a mobil telefonok használatával kapcsolatos szabályzatban rögzített keret túllépését írásbeli indoklás nélkül engedélyezték, a pénzügyi folyamatok szabályszerűségét meghatározó kötelezettségvállalási, utalványozási és teljesítésigazolási szabályzatban foglaltak következetes végrehajtása nem minden esetben történt meg;
- a megbízási szerződés kifizetésénél nem követelték meg a szerződésben foglaltak maradéktalan elvégzését;
- az intézményi beruházási előirányzatot alátámasztó igényeket nem dokumentálták;

- a költségvetési előirányzatok egyeztetése az intézménynél kormányzati hatáskörű előirányzat-módosításként szerepelt, ami a cím szintre összesített módosításnak megfelelt, de az intézménynél azt felügyeleti szervi hatáskörben kellett volna szerepeltetni.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő értékelése érdekében **a Költségvetési Tanács vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

a Költségvetési Tanács elnökének:

1. Gondoskodjon a gazdálkodási jogszabályok – költségvetési szervek irányítására, a gazdálkodáshoz fűződő irányító szervi jogkörök gyakorlására vonatkozó – előírásainak maradéktalan betartásáról.
2. Intézkedjen az intézmény 2009. évi éves beszámolójának megbízhatóságát nem befolyásoló hiányosságok felszámolásáról, különös tekintettel a pénzügyi számviteli feladatok áttekintésével a szervezet szabályos működéséhez szükséges, a gazdálkodási jogszabályokkal és a szervezet sajátosságaival összhangban lévő belső szabályzatok teljes körűvé tételéről.

II. KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKSÉG

A **KE** fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 1246,7 M Ft kiadási és támogatási előirányzatot hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 1374,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 6,0 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 1285,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 83,8 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 1256,1 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 6,0 M Ft, a támogatásoknál 1257,8 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 83,8 M Ft-ra teljesültek.

A **KE** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

III. ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Az **ALB** fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 1433,9 M Ft kiadási előirányzatot és költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 1585,5 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 11,3 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 1444,8 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 129,4 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 1391,9 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 11,3 M Ft, a támogatásoknál 1444,8 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 115,8 M Ft-ra teljesültek.

Az **ALB** fejezet 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

IV. ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSOK HIVATALA

Az **OBH** fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 1684,6 M Ft kiadási előirányzatot és költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 1995,6 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 10,7 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 1713,5 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 271,4 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 1707,7 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 10,7 M Ft, a támogatásoknál 1713,5 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 271,4 M Ft-ra teljesültek.

Az **OBH** fejezet 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- Az OBH működését meghatározó jogszabályok és belső szabályozások közötti összhang hiánya, valamint a négy biztos, és a Hivatalvezető által eltérő módon történő értelmezése nehezíti az OBH hatékony működését. (Ezt alátámasztják azok a tények is, hogy az Alapító Okirat kiadására 2009. június hó helyett csak 2010 májusában – négy helyett három biztos aláírásával – került sor, valamint az, hogy a költségvetési szerv belső kontrollrendszerének szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes működéséről szóló, az Ámr. 23. mellékletében lévő Nyilatkozatot egyik vezető sem írta alá.)
- A megbízási szerződések megkötésénél nem tartották be teljes körűen a Ktv. 1. § (9) bekezdésében foglaltakat, illetve a teljesítésigazolásoknál nem követelték meg az igazolások bizonylatokkal alátámasztott dokumentálását.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő értékelése érdekében **az OBH vezetése számára a következő javaslatot tettük:**

1. Gondoskodjanak az informatikai szabályzat gazdasági szervezet által használt szoftveire történő kiterjesztéséről, vagy külön ezekre vonatkozó szabályzat kiadásáról.

V. ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

Az ÁSZ a 2009. évi költségvetésének végrehajtását – az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvényt módosító 2004. évi XLVI. törvény alapján az Országgyűlés elnöke által pályázat útján kiválasztott, külső auditáló szervezet vizsgálta. A felülvizsgálatot követően az auditor az alábbi hitelesítő záradékkal hagyta jóvá a beszámolót:

*„Elvégeztük az **Állami Számvevőszék** költségvetési fejezet **2009. december 31-i** fordulónapra elkészített költségvetési beszámolójának a könyvvizsgálatát, amelyben az eszközök és források egyező végösszege **3.593.257 E Ft**, ezen belül a 2009. évre vonatkozó könyvviteli mérlegnek, a pénzforgalmi jelentésnek, az előirányzat-maradvány kimutatásnak és kiegészítő mellékletének vizsgálatát, amelyeket a vizsgált szervezet 2009. évi éves költségvetési beszámolója tartalmaz.*

Az Állami Számvevőszék költségvetési fejezet 2008. december 31-i költségvetési beszámolóját Társaságunk vizsgálta, és 2009. február 28-án hitelesítő záradékkal látta el.

Az éves költségvetési beszámoló elkészítése az Állami Számvevőszék vezetésének felelőssége. A könyvvizsgáló felelőssége az éves költségvetési beszámoló véleményezése az elvégzett könyvvizsgálat alapján.

A könyvvizsgálatot a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon érvényes – törvények és egyéb jogszabályok alapján, valamint az Állami Számvevőszék Financial Audit típusú módszerének alkalmazásával hajtottuk végre. A fentiek értelmében a könyvvizsgálat tervezése és elvégzése révén elegendő és megfelelő bizonyítékot kellett szereznünk arról, hogy az éves költségvetési beszámoló nem tartalmaz lényeges hibás állításokat.

Az elvégzett könyvvizsgálat magába foglalja az éves költségvetési beszámoló tényszámait alátámasztó bizonylatok mintavételen alapuló vizsgálatát, emellett tartalmazta az alkalmazott számviteli alapelvek, valamint az éves költségvetési beszámoló bemutatásának értékelését. Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a könyvvizsgálói záradék (vélemény) megadásához.

A könyvvizsgálat során az Állami Számvevőszék éves költségvetési beszámolóját, annak részeit és tételeit, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását az érvényes Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokban foglaltak szerint felülvizsgáltuk, és ennek alapján elegendő és megfelelő bizonyosságot szerzetünk arról, hogy az éves költségvetési beszámolót a számviteli törvényben, illetve az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Kormányrendeletben foglaltak és az általános számviteli elvek szerint készítették el.

*A pénzforgalmi előirányzatokról, a teljesítésekről készült kimutatásban a teljesített bevételek **7.748.427 E Ft** összege, a teljesített kiadások **7.470.280 E Ft** összege, valamint a módosított előirányzathoz képest 285.543 E Ft kiadási megtakarítás és*

7.396 E Ft bevételi lemaradás a vonatkozó eredeti dokumentumokkal egyezően került kimutatásra.

A számviteli mérlegben – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – az előirányzat-maradvány, mint költségvetési tartalék **278.247 E Ft** összegben került kimutatásra. Ezen összegből 238.211 E Ft kötelezettséggel terhelt, 39.936 E Ft pedig szabad előirányzat-maradvány.

Véleményünk szerint az éves költségvetési beszámoló az Állami Számvevőszék költségvetési fejezet 2009. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről megbízhat és valós képet ad.”

VI. BÍRÓSÁGOK

A **BIR** fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 72 373,5 M Ft kiadási, 5526,6 M Ft bevételi előirányzatot és 66 846,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 78 447,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 8099,6 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 67 896,9 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 2450,8 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 75 955,3 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 7796,9 M Ft, a támogatásoknál 67 897,0 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 1903,2 M Ft-ra teljesültek.

A **BIR** fejezet 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát a lényegességre is figyelemmel nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A mérleg követelések sorában a jogszabályon alapuló jogerős követelések (adósok) minősítése során – a követelések speciális jellege és kiemelkedően nagy száma miatt – nem valósult meg az Szt. 16. § (1) bekezdésének megfelelően az adósok egyedi értékelése.

Az Állami Számvevőszék a 2008. évi beszámoló felülvizsgálatánál az egységes szabályozás hiányát, a fenti értékvesztés elszámolását, és annak visszairási gyakorlatát kifogásolta. A helyzet speciális körülményeit elismerve javasolta, hogy kezdeményezzék az általános jogszabálytól eltérő jogszabályi háttér megteremtését a követelések év végi értékeléséhez. A Bíróság a javaslatnak megfelelően jogszabály módosítást nyújtott be, melynek következtében az Áhsz. 31/A. §-a az igazságügyi követelésekre is kiterjesztette a csoportos értékelés lehetőségét. A módosítás azonban – a fejezet törekvése ellenére – csak 2010-től alkalmazható.

- A Bíróságok cím intézményei a GIIR rendszerben az év utolsó napján egységesen 20% értékvesztést számoltak el, azon követelésekre, melyekre 2009. évben nem történt befizetés. A fejezetnél követett gyakorlat szerint, ha egy követelésre – amelyre értékvesztést számoltak el, – bármilyen összegű befizetés történt, az addig elszámolt összes értékvesztés automatikusan visszairásra került a rendszerből.

A GIIR rendszert üzemeltető társaságnál kezdeményezték, hogy a bevételi programot a jogszabályi előírásoknak megfelelően módosítsák a kifogásolt értékvesztés visszairása tekintetében is.

- A Bíróságok cím szintű beszámoló készítési kötelezettsége ellenére, a cím beszámoló alapját képező önálló intézmények beszámolóit nem egységes értékelési és szabályozási elvek alapján készítették el, az Áht. 20. § (1) bekezdésének megfelelően.
- Az intézmények a behajthatatlan követeléseket és a kis összegű követelések leírását eltérően kezelték, tartalmilag, szabályozásban és a főkönyvben való megjelenítésben is.

A követelések törlésével kapcsolatban az egységes értelmezést nagymértékben gátolja, hogy e tekintetben a hatályos jogszabályok között sincs összhang. A fejezetben belül az igazságügyi követelések törlésére vonatkozóan nem egységes az álláspont, egyes intézmények alkalmazták az Áht. 108. § (4) bekezdése alapján a törlést a költség-haszon számviteli alapelvének megfelelően, míg más intézmények az igazságügyi követelés törlését csak jogszabályi előírás alapján végzik el (9/2002. (IV. 9.) IM rendelet 8. § (3)). Az OIT Jogszabály-Véleményezési Főosztálya a követelés törlésével kapcsolatos álláspontját kialakította, azonban az OIT az előterjesztést még nem tárgyalta.

- A beruházások mérlegértékében helytelenül mutattak ki 5,1 M Ft épület bérleti díjat, mivel a kiadás nem az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében merült fel, az ingatlanhoz egyedileg nem kapcsolható. Az elszámolás nem felel meg az Szt. 47. § (1) bekezdésének.
- A 2. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása során egy törvényi sort – a Ptk. alapján történő kártérítés – érintően összesen 4,1 M Ft összegű felhasználás az előirányzat eredeti céljától eltérő kiadásra valósult meg.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő értékelése érdekében **a BIR vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Gondoskodjanak a Bíróságok fejezetnél a fejezeti szintű egységes Számviteli politika és Értékelési szabályzat kötelező alkalmazásának bevezetéséről, hogy a fejezeti beszámolási kötelezettség teljesítése során az egységes értékelési elvek érvényesüljenek.
2. Kezdeményezzék az igazságügyi követelések törlésére vonatkozó jogszabályok összehangolását.
3. Vizsgálják felül a Kt. 7. §-ának megfelelően a költségvetési szervek tevékenységét, és a nem alaptevékenységet folytató szervezetek besorolását.
4. Fontolják meg a GIIR informatikai rendszer frissítéseinek központi lebonyolítását.

VIII. MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ÜGYÉSZSÉGE

Az **MKÜ** fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 29 399,2 M Ft kiadási, 76,0 M Ft bevételi előirányzatot és 29 323,2 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 30 961,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 162,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 29 525,6 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 1273,3 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 29 973,9 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 160,7 M Ft, a támogatásoknál 29 525,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 1273,3 M Ft-ra teljesültek.

Az **MKÜ** fejezet 2009. évi beszámolóját financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. A fejezet gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet ad.

IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI ÉS ÁTENGEDETT SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓJA

A KÖTÖTT FELHASZNÁLÁSÚ TÁMOGATÁSOK 2009. ÉVI FELHASZNÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az önkormányzatok részére a 2005. évi Kvtv. 27 jogcímen 94 450,3 M Ft, a 2006. évi Kvtv. 28 jogcímen 63 954,1 M Ft, a 2007. évi Kvtv. 24 jogcímen 98 723,8 M Ft, a 2008. évi Kvtv. 28 jogcímen 149 407,6 M Ft, a 2009. évi Kvtv. 30 jogcímen 142 251,5 M Ft összegben tartalmazott támogatási előirányzatot.

Az évközi változások eredményeképpen a 2009. évi eredeti előirányzat 159 607,9 M Ft-ra módosult, amely 137 475,5 M Ft-ra teljesült. A teljesülés az eredeti előirányzatnál 3,4%-kal, a módosított előirányzatnál 13,9%-kal alacsonyabb.

Az eredeti előirányzat 17 356,4 M Ft összegű növekedése döntően (85,9%) a Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása jogcím előirányzatának 4103,9 M Ft, illetve a Bérpolitikai intézkedések támogatása jogcím előirányzatának 10 800,0 M Ft összegű emelésével függött össze.

Az előirányzat 86,1%-os teljesülésének oka a Komprehenzív iskola modellek támogatása (7,4%), az Önkormányzatok és jogi személyiségű társulásai európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítésének támogatása (11,5%), illetve az Óvodáztatási támogatás (39,7%) alulteljesülésével függ össze.

A központosított előirányzatok teljesülésében a Helyi közösségi közlekedés normatív támogatása – amely a központosított előirányzatok éves felhasználásának 25,6%-át (137 475,5 M Ft-ból 35 244,4 M Ft) adta –, valamint a Bérpolitikai intézkedések támogatása – amelynek részaránya 26,6% (36 613,9 M Ft) – a meghatározók.

A központosított előirányzatokon belül az éves teljesítés mértéke egy – a Kvtv. 5. sz. mellékletének kiegészítő szabálya alapján túlléphető – előirányzat esetében meghaladta a 100%-ot, hét előirányzat teljes egészében felhasználásra került, tizenhét előirányzatnál az éves felhasználás a módosított előirányzat alatt maradt.

1. PÁLYÁZATI ÚTON ODAÍTÉLT TÁMOGATÁSOK

1.1. Az önkormányzatoknál nem, csak a minisztériumoknál ellenőrzött pályázatos támogatások

1.1.1. Lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatása

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 4500,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évi előirányzathoz képest 300,0 M Ft-tal (6,3%) kevesebbet –, amely 4484,3 M Ft-ra (99,7%) teljesült.

A Kvtv. a támogatások igénylése, döntési rendszere, folyósítása és elszámolása részletes szabályainak rendeleti úton való meghatározását írta elő a környezetvédelmi és vízügyi miniszter számára 2009. január 31-ei határidővel.

Rendeletalkotási kötelezettségének a környezetvédelmi és vízügyi miniszter közel másfél hónap késedelemmel tett eleget, az általa kiadott 3/2009. (III. 10.) KvVM rendelet¹ hatályba lépésének időpontja 2009. március 11-e volt. A határidőcsúszást a KvVM-en belüli és a tárcaközi egyeztetések elhúzódása okozta. A véleményezők javaslataival a rendelet tervezetét módosították. Ezáltal nagymértékben lerövidült a pályázatok elkészítésére rendelkezésre álló idő, mivel a rendelet 4. § (1) bekezdése a pályázatok beadásának határidejéül 2009. március 20-át jelölte meg.

A támogatás igénybevételét meghatározó előírások 2009-ben a 2008. évhez viszonyítva nem változtak, csak a támogatási küszöbértékek – az előző évhez képest – 5,6%-6,4%-kal emelkedtek, és a költség-nemenkénti fajlagos ráfordítások módosultak, melyek kiszámításához a PM által közzétett költségváltozási limitok használhatóak. A 3/2009. (III. 10.) KvVM rendelet 6. § (4)-(6) bekezdése előírta az önkormányzatok számára a támogatással való elszámolás határidejét a tényleges felhasználás alapján, meghatározta a támogatás-visszafizetés eseteit, a visszafizetendő összeg meghatározásának módját.

A megadott határidőre 77 pályázat érkezett be, amely 690 települési önkormányzat 5635,7 M Ft támogatási igényét tartalmazta (a 2008. évben 78 pályázat keretében 678 település igényelt támogatást 5302,2 M Ft összegben). A benyújtott támogatási igény 25,2%-kal volt magasabb a rendelkezésre álló előirányzat összegénél.

A 2009. évi pályázatok szakmai értékelésére és a támogatás felosztására Tárcaközi Bizottság (TkB) jött létre, amelynek összetétele megfelelt a rendeletben előírtaknak. A bizottsági javaslat teljes körűen ismertette az egyes településeket érintően a támogatási igény elutasításának vagy csökkentett összegben történő jóváhagyásának indokait. Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló keret nem érte el a bírálat alapján megítélhető támogatások (4507,1 M Ft) összegét, a végleges támogatási javaslatához a megítélhető támogatások összegét csökkenteni

¹ A 2009. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatás igénylésének és elbírálásának részletes feltételeiről, valamint az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatainak ellentételezéséről szóló 3/2009. (III. 10.) KvVM rendelet.

kellett, továbbá a 4500,0 M Ft előirányzatból a TKB 38,0 M Ft-ot különített el az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatai ráfordításának ellentételezésére. A TKB döntése alapján a támogatási küszöbértékek nem változtak, de a pályázóknak megítélhető támogatások egységes, 1%-os csökkentésével a támogatási javaslat összege 4462,0 M Ft-ra módosult.

A 3/2009. (III. 10.) KvVM rendelet 6. § (1) bekezdése a támogatásról szóló miniszteri döntés határidejeként 2009. május 10-ét jelölte meg. A környezetvédelmi és vízügyi miniszter a rendeletben előírt határidőhöz képest késedelmesen, 2009. május 29-én döntött. A döntés alapján 77 pályázat 656 települési önkormányzata részesült 4462,0 M Ft összegű támogatásban, a TKB támogatásokra vonatkozó javaslatát a miniszter változtatás nélkül jóváhagyta.

A támogatásban részesült önkormányzatok és a részükre jóváhagyott támogatás összegének jegyzékét a KvVM utalványozás céljából 2009. június 8-án küldte meg az ÖM részére. A Kincstár a támogatást az ÖM utalványozását követően egy összegben utalta át az érintett önkormányzatok számlájára.

A 2008. évben adminisztrációs hiba folytán négy település (Onga, Verpelét, Budajenő, Rakamaz) részére 3,2 M Ft-tal több támogatást utaltak ki, mint amennyit a TKB javaslata alapján a környezetvédelmi és vízügyi miniszter jóváhagyott.

A KvVM a hiba észlelése után intézkedett az ügy rendezése érdekében. 2009. május 26-án levelet küldött az érintett 4 önkormányzat – Onga, Verpelét, Budajenő, Rakamaz – polgármestere részére, melyben kérte a különbözeti összegek „Önkormányzatok előző évről származó befizetései számlára” történő visszautalását.

A 2008. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatás igénylésének és elbírálásának részletes feltételeiről, valamint az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatainak ellentételezéséről szóló 8/2008. (III. 28.) KvVM rendelet 6. § (5), illetve (9) bekezdése alapján a 2008. évre járó támogatással a tényleges adatok alapján 2009. június 30-áig kellett elszámolniuk az önkormányzatoknak, a jogosulatlanul igénybevett támogatás visszafizetésének határideje 2009. július 15-e volt.

A helyszíni ellenőrzés lezárásakor még folyamatban volt az ongai önkormányzat részére a jogosulatlanul folyósított támogatás központi költségvetésbe való visszafizettetése, a többi három önkormányzat 2009. július 15-éig eleget tett visszafizetési kötelezettségének.

A helyi önkormányzatok az egészséges ivóvízellátás ideiglenes megoldásainak (pl. zacskós, palackos, tartálykocsis víz) ráfordításából az igénybevevőkre át nem hárítható részt is igényelhettek a rendelkezésre álló 38,0 M Ft központosított előirányzatból.

Az igényelhető ellentételezés mértékét az önkormányzatoknak a 3/2009. (III. 10.) KvVM rendelet 7. § (2) bekezdésében meghatározott algoritmus alapján kellett kiszámítaniuk. Az ellentételezést az önkormányzatok utólag, a szolgáltató által benyújtott és az önkormányzatok által jóváhagyott számlák alapján – a kincstári Igazgatóságok útján – az ÖM-től igényelték meg 2009. május 20-áig, illetve 2009. szeptember 30-áig. Az igénybejelentéshez az önkormány-

zatoknak mellékelniük kellett az ÁNTSZ jogerős határozatát és a számlák hitelesített másolati példányait.

A kincstári Igazgatóságok az igénybejelentéseket – a hiánypótlást követően – 8 napon belül, a település kódjának feltüntetésével továbbították az ÖM részére.

A 2009. május 20-áig beérkezett 14,2 M Ft támogatási igényt – az ÖM 2009. július 15-ei utalványozását követően – a Kincstár egy összegben utalta át az érintett 6 önkormányzat részére. A 2009. szeptember 30-áig beérkezett 9,6 M Ft támogatási igényt – az ÖM 2009. november 17-ei utalványozását követően – a Kincstár egy összegben utalta át az érintett 5 önkormányzat részére.

Év közben 1,5 M Ft összegű visszafizetés történt, amelyet figyelembe véve alakult ki a 4484,3 M Ft teljesítés.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 3/2009. (III. 10.) KvVM rendelet előírásainak.

1.1.2. Kompok, révek fenntartásának, felújításának támogatása

A Kvtv. értelmében az ezen a jogcímen felosztható támogatási keret – a 2008. évivel azonosan – a teljesítéssel egyezően 150,0 M Ft volt.

A támogatás igényléséről, döntési rendszeréről, folyósításáról, felhasználásáról és elszámolásának szabályairól a Kvtv. alapján a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszternek kellett rendeletet alkotnia 2009. február 15-éig.

Rendeletalkotási kötelezettségének a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter késedelmesen tett eleget, közel három hónap késedelemmel történt meg a 22/2009. (V. 11.) KHEM rendelet² kiadása. A határidőcsúszást a KHEM-en belüli és a tárcaközi egyeztetések elhúzódása okozta. A véleményezőik javaslataival a rendelet tervezetét módosították.

Ezáltal nagymértékben lerövidült a pályázatok elkészítésére rendelkezésre álló idő, mivel a rendelet a pályázatok beadásának határidejéül 2009. május 29-ét jelölte meg.

A pályázatok szakmai értékelésére és a támogatási javaslat megtételére TKB jött létre, amelynek összetétele megfelelt a rendeletben előírtaknak. A TKB 2009. július 14-én megtartott ülésén a jogszabályi előírásoknak megfelelően szakmai szempontból értékelte a 42 önkormányzattól beérkezett 46 átkelőhelyre vonatkozó pályázatokat. Az összes támogatási igény 257,4 M Ft volt, ami a rendelkezésre álló 150,0 M Ft-os keret 1,7-szerese. A TKB – a közlekedésbiztonsági szempontokat figyelembe véve – elsődlegesen a vízi jármű biztonság közlekedéséhez szükséges fejlesztéseket támogatta, ezt követően a szolgáltatási színvonal emelését biztosító feltételek megteremtését. A TKB az átkelésekhez ve-

² A közforgalmú, közútpótló folyami révek, kompok és az azokhoz szükséges parti létesítmények, kiszolgáló utak fenntartási, felújítási, valamint új eszköz beszerzési támogatása igénybevételének részletes szabályairól szóló 22/2009. (V. 11.) KHEM rendelet.

zető utak felújítását nem támogatta, mivel az „Útpénztárból”³ erre a célra 2009-ben 60,0 M Ft állt rendelkezésre. A működési költségek támogatásával összefüggésben a Tkb 9,1 M Ft üzemeltetési támogatást is megítélt.

A 22/2009. (V. 11.) KHEM rendelet a támogatásról szóló miniszteri döntés határidejeként 2009. július 24-ét határozta meg. A közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter a határidőt betartotta, döntése alapján 40 önkormányzat 43 átkelőhelye részesült támogatásban. A támogatásban részesült önkormányzatok és a részükre jóváhagyott támogatás összegének jegyzékét a KHEM utalványozás céljából – a rendeletben előírt 2009. július 31-ei határidőt betartva – 2009. július 29-én küldte meg az ÖM részére. A Kincstár a támogatást az ÖM utalványozását követően egy összegben utalta át az érintett önkormányzatok számlájára.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 22/2009. (V. 11.) KHEM rendelet előírásainak.

1.1.3. Kiegészítő támogatás nemzetiségi nevelési, oktatási feladatokhoz

A Kvtv. ezen jogcímen 1100,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évi előirányzattal megegyezően –, amely 972,2 M Ft-ra (88,4%) teljesült.

Az előző évhez képest sem a támogatási jogcím előirányzata, sem a támogatott feladatok száma nem változott.

A Kvtv. a támogatás igénylése, döntési rendszere, folyósítása és elszámolása részletes szabályainak rendeleti úton való meghatározását írta elő az oktatási és kulturális miniszter számára, 2009. február 15-ei határidővel. Ezen kötelezettségének az oktatási és kulturális miniszter közel három hét késéssel tett eleget, megalkotva a 10/2009. (III. 6.) OKM rendeletet⁴.

Az OKM belső számítások és az előző évek tapasztalatai alapján becsülte meg az egyes feladatokra felhasználható támogatási összeget. Az egyes feladatok (jogcímek) támogatásának belső arányai a 2008. évihez hasonló módon alakultak, azzal a különbséggel, hogy a 2049/2008. (IV. 24.) Korm. határozattal megerősített kisebbségi vegyes bizottsági ajánlásokban szereplő közoktatási feladatok ellátására pályázatot nyújtott be egy nem állami intézményfenntartó (az Országos Szlovák Önkormányzat által fenntartott békéscsabai szlovák iskola), amelynek 60,0 M Ft összegű támogatását az OKM fejezeti kezelésű előirányzatából biztosították.

A támogatás összegére vonatkozó javaslatot az OKM, az ÖM, a PM és a Miniszterelnöki Hivatal szakértőiből álló öttagú Döntés-előkészítő Bizottság készítette el.

³ XVII. KHEM fejezet 12. cím 5. alcím 2. jogcímcsoport fejezeti kezelésű előirányzat

⁴ A nemzetiségi nevelési, oktatási feladatokhoz nyújtott kiegészítő támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának rendjéről szóló 10/2009. (III. 6.) OKM rendelet.

A **nemzetiségi óvodák és iskolák fenntartásához igényelhető kiegészítő támogatásra** a kincstári Igazgatóságokhoz 83 önkormányzati fenntartó, 100 intézményével kapcsolatban nyújtott be igénylést. A Döntés-előkészítő Bizottság 77 önkormányzati fenntartó 97 intézményével kapcsolatos igénylést tárgyalta meg, 69 önkormányzati fenntartó 83 intézményének támogatására tett javaslatot az oktatási és kulturális miniszter részére, 772,7 M Ft összegben. Az elutasított pályázatok nem feleltek meg a 10/2009. (III. 6.) OKM rendelet előírásainak.

A **nemzetiségi nyelv és irodalom, a kisebbségi népismeret, valamint a kisebbségi nyelvű közismereti tankönyvek beszerzésének térítéséhez** 173 önkormányzat 208 intézményével kapcsolatban igényelt támogatást. A Döntés-előkészítő Bizottság 171 önkormányzati fenntartó 206 intézményének támogatására tett javaslatot az oktatási és kulturális miniszter részére 188,6 M Ft összegben. Az elutasított pályázatok nem feleltek meg a 10/2009. (III. 6.) OKM rendelet előírásainak.

A **nemzetiségi nevelést, oktatást segítő pedagógiai-szakmai szolgáltatások** feladatainak ellátásához 38 önkormányzat 40 intézményével kapcsolatosan nyújtott be támogatási igényt, a Döntés-előkészítő Bizottság 36 önkormányzat 37 intézményét javasolta támogatásra 3,9 M Ft összegben. A 10/2009. (III. 6.) OKM rendeletben foglaltak alapján a támogatás mértéke maximum a szolgáltató által benyújtott árajánlat összege, legfeljebb a nemzetiségi nevelésben, oktatásban részt vevő tanulónként 800 Ft, de intézményként minimum 70 E Ft és maximum 200 E Ft lehetett. Az elutasított pályázatok nem feleltek meg a 10/2009. (III. 6.) OKM rendelet előírásainak.

A **kisebbségi vegyes bizottságok ajánlásaiban szereplő közoktatási feladatok megvalósításához** 4 önkormányzati fenntartó 4 intézményével kapcsolatos igénylése érkezett be, mindegyik pályázat elutasításra került, mivel a megvalósítani tervezett feladat nem szerepelt a kisebbségi vegyes bizottsági ajánlásban.

Támogatást a 2049/2008. (IV. 24.) Korm. határozattal⁵ megerősített magyar-szlovák kisebbségi vegyes bizottság IV. ülés 21. számú ajánlásában meghatározott Békéscsabai Szlovák Általános Iskola és Gimnázium és Kollégium épülete bővítéséhez és felújításához lehetett igényelni.

Az anyaországi kapcsolattartás feladataihoz nyújtott támogatásra 28 önkormányzat 31 intézményével kapcsolatban nyújtott be pályázatot. A Bizottság az összes beérkezett pályázatot támogatásra alkalmasnak tartotta 7,1 M Ft összegben.

Az oktatási és kulturális miniszter – a rendeletben előírt határidőt betartva – 2009. június 30-án hozta meg döntését, amelyben a Döntés-előkészítő Bizottság által elkészített támogatási javaslatot változtatás nélkül hagyta jóvá.

⁵ A Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyesbizottság IX., a Magyar-Szlovák Kisebbségi Vegyesbizottság VII. és a Magyar-Ukrán Kisebbségi Vegyesbizottság XIII. ülésének felfogadott ajánlások Kormány általi jóváhagyásáról szóló 2049/2008. (IV. 24.) Korm. határozat.

Az oktatási és kulturális miniszter döntését követően az OKM a támogatásban részesült önkormányzati fenntartókról és a támogatás összegéről értesítette az ÖM-et. A támogatás helyi önkormányzatok részére történő utalásáról az ÖM utalványozása alapján a Kincstár intézkedett a rendeletben meghatározottak alapján, a nettó finanszírozás keretében.

November és december hónapokban lemondás miatt nettósításban visszavonásra került 0,1 M Ft, amelynek figyelembevételével a 2009. évi teljesítés 972,2 M Ft volt.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 10/2009. (III. 6.) OKM rendelet előírásainak.

1.1.4. Könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatás, múzeumok szakmai támogatása

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 710,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évi előirányzattal megegyezően –, amely 709,3 M Ft-ra (99,9%) teljesült.

A támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes feltételeit a 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet⁶ határozta meg. A rendelet alapján a könyvtári és a közművelődési érdekeltség-növelő támogatásokra fordítható összeg a Kvtv. 5. számú mellékletének 7. pontjában megjelölt összeg 34-34%-a.

A támogatási összeg rendeletben megjelölt, két különböző célra való felhasználásának arányai megfelelnek a rendelet előírásainak.

A könyvtári támogatásokra felhasználható keret 10%-ára (24,1 M Ft) pályázhattak mindazon helyi önkormányzatok, amelyek könyvtára szerepel a nyilvános könyvtárak jegyzékében és az egy lakosra jutó állománygyarapításra fordított összeg nem érte el az országos átlagot. A felzárkóztató támogatásból az önkormányzatok a pályázatban felajánlott önrész arányában részesültek. A támogatás összege a rendelkezésre álló pályázati keretösszeg és az önkormányzatok által felajánlott önrész összegének arányában számított összeg.

Az OKM sem a pályázati felhívás megjelentetésénél, sem a pályázatok beadási határidejénél nem tartotta be a saját rendeletében meghatározott határidőt. A 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet 6. § (2) bekezdésében előírt február 28-ai határidővel szemben a pályázati felhívás az OKM honlapján 2009. március 2-án jelent meg, ugyanakkor az Oktatási és Kulturális Közlönyben való megjelentetésre – a korábbi évekhez hasonlóan – késedelmesen, 2009. március 24-én került sor. A rendelet 6. § (3) bekezdése alapján a pályázatok benyújtásának határideje 2009. március 25-e lett volna, ténylegesen 2009. április 3-a volt.

⁶ A helyi önkormányzatok könyvtári és közművelődési érdekeltség-növelő támogatásáról szóló 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet.

A 2009. évben a felzárkóztató pályázatra a pályázati kiírásban megadott határidőre 119 önkormányzat nyújtott be támogatási kérelmet, melyet a kincstári Igazgatóságok 2009. április 20-áig továbbítottak az OKM részére.

Három önkormányzat (Kemecse, Rakamaz és Túrkeve) visszavonta a kincstári Igazgatóságokhoz benyújtott pályázatát, így nem került továbbításra az OKM részére.

A kuratórium 92 pályázónak javasolt támogatást, 24 önkormányzat került elutasításra különböző okok (pl. nem küldték be a pályázati kiírásban kért dokumentum valamelyikét, vagy könyvtáraikban az egy lakosra jutó állománygyarapítási összeg magasabb volt a pályázati kiírásban megjelölt összegnél) miatt. Az elnyerhető minimális összeg 10 E Ft, a maximális összeg 800 E Ft volt.

A 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet 7. § (7) bekezdése értelmében a 24,1 M Ft összegű támogatásról az oktatási és kulturális miniszternek kellett döntenie 2009. június 5-éig. Az oktatási és kulturális miniszter ezen kötelezettségének késedelmesen – 2009. augusztus 7-én – tett eleget, a szakmai kuratórium javaslatát változtatás nélkül elfogadta. A támogatás folyósítása az oktatási és kulturális miniszter döntését követően – az ÖM 2009. augusztus 11-ei utalványozása alapján – a Kincstáron keresztül történt.

A könyvtári támogatásokra rendelkezésre álló központi támogatás 90%-a, azaz 217,3 M Ft terhére a települési és a megyei nyilvános könyvtárak az előző évi állománygyarapításra fordított saját forrásuk arányában érdekeltségnövelő támogatásban részesülhettek.

A támogatási igények értékelése, a támogatási összegek meghatározása és a döntési javaslatok elkészítése a Könyvtári Intézet (Intézet) részéről a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően történt.

A 2009. évben összesen 907 támogatási igény érkezett, ebből 84 igény került elutasításra. Az elutasítottak közül egyáltalán nem gyarapította a könyvtár állományát hat önkormányzat, három esetben a könyvtár nem szerepelt a nyilvános könyvtárak jegyzékében, illetve nincs is könyvtár az adott településen, a többi pedig 10 E Ft alatti összegre lett volna jogosult, ami a 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet 7. § (9) bekezdése alapján nem volt megítélhető.

A 2009. évben 823 önkormányzat részesült 217,3 M Ft összegű támogatásban.

A 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet 7. § (7) bekezdése alapján a támogatásról az oktatási és kulturális miniszternek kellett döntenie 2009. június 5-éig. Az oktatási és kulturális miniszter ezen kötelezettségének határidőre eleget tett. A támogatás folyósítása a döntést követően – az ÖM 2009. június 18-ai utalványozása alapján – a Kincstáron keresztül történt.

A **közművelődési támogatásokra** rendelkezésre álló összeg – 241,4 M Ft – a helyi önkormányzatok által fenntartott, illetve az önkormányzattal kötött közművelődési megállapodás alapján működő közművelődési intézmények, közösségi szinterek technikai, műszaki eszközállományának, berendezési tárgyainak gyarapítására volt felhasználható.

A támogatásokra rendelkezésre álló összeg 10%-a az önkormányzatok által újonnan, a támogatás igénylésének évében vagy az azt megelőző esztendőben, 90%-a a korábbi években alapított intézmények támogatására volt felhasználható, az önkormányzatok által felajánlott önrész arányában.

A 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet 9. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzatok a támogatási igényeket 2009. március 25-éig nyújtották be a kincstári Igazgatóságok útján a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus (Művelődési Intézet) részére. A kincstári Igazgatóságok a formai, szabályszerűségi ellenőrzést követően 2009. április 20-áig továbbították az igényléseket a Művelődési Intézet részére.

A Művelődési Intézet az arányosítási számításokat elvégezte, és ez alapján tette meg döntési javaslatát az OKM részére 2009. május 15-éig. A kérelmek értékelése, a támogatási összegek meghatározása és a döntési javaslatok elkészítése a Művelődési Intézet részéről a 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet 9. § (2) bekezdésében foglaltak alapján történt.

A 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet 9. § (4) bekezdése előírja, hogy az OKM a támogatási döntését 2009. május 30-áig tegye közzé a minisztérium honlapján és az Oktatási és Kulturális Közlönyben. A közzétételre – a rendeletben előírt határidőhöz képest később – az OKM honlapján 2009. június 7-én, az Oktatási és Kulturális Közlönyben 2009. augusztus 10-én került sor.

A 2009. évben a közművelődési érdekeltségnövelő támogatások 90%-os kerete terhére 432 önkormányzat nyújtotta be támogatási igényét, amelyből egy igénylés elutasításra került. Az elutasított kérelem könyvtári támogatásra vonatkozott, így a közművelődési keretből nem volt támogatható. Az újonnan alapított intézmények műszaki-technikai fejlesztésére szolgáló 10%-os keret terhére 6 önkormányzat nyújtott be támogatási igényt, a támogatási igények mindegyike megfelelt a rendelet előírásainak.

A 241,4 M Ft összegű támogatás folyósítása az oktatási és kulturális miniszter döntését követően – az ÖM 2009. június 29-ei utalványozása alapján – a Kincstáron keresztül történt.

Mind a könyvtári, mind a közművelődési érdekeltségnövelő támogatásoknál – a pályázatokról, támogatási kérelmekről való döntésekben – kevésbé érvényesülhetnek szakmai szempontok, mivel a rendelet alapján a helyi ráfordítások arányában került sor a támogatási keret felosztására. Az önkormányzat csak abban az esetben nem részesült támogatásban, ha az általa benyújtott pályázat formailag nem felelt meg a 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet előírásainak.

A **múzeumok szakmai támogatásában** azon helyi önkormányzatok részesülhettek, amelyek működési engedéllyel rendelkező muzeális intézményeket tartanak fenn.

A Kvtv. alapján a támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályait az oktatási és kulturális miniszternek 2009. február 15-éig rendeletben kellett szabályoznia.

Az oktatási és kulturális miniszter által kiadott 12/2009. (III. 27.) OKM rendelet⁷ hatálybalépésének időpontja 2009. március 28. volt.

A támogatásokra fordítható összeg a Kvtv. 5. számú mellékletének 7. pontjában megjelölt összeg 32%-a, azaz 227,2 M Ft volt.

Az önkormányzatok a pályázataikat 2009. április 20-áig nyújtották be a kincstári Igazgatóságokhoz. A kincstári Igazgatóságok a pályázatokat – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – felülvizsgálták és véleményükkel együtt 2009. május 5-éig továbbították az OKM részére.

Az OKM – az előző évek gyakorlatának megfelelően – kétszintű értékelési rendszert alkalmazott a pályázatok elbírálása során. A pályázat-előkészítő és monitoring munkacsoport formailag és szakmailag véleményezte a pályázatokat, illetve ellenőrizte az előző évi nyertes pályázatok megvalósítását.

A 12/2009. (III. 27.) OKM rendelet 3. § (7) bekezdése alapján a támogatás feltétele a rendelet 2. § a) pontjára vonatkozó fejlesztés esetében a teljes fejlesztési költség 10%-ának, a 2. § b) pontjára vonatkozó fejlesztés esetében a teljes fejlesztési költség 20%-ának megfelelő önrész biztosítása volt.

A 2009. évben a múzeumok szakmai támogatására 16 önkormányzat 18 pályázatot nyújtott be, a rendelkezésre álló forrás közel háromszorosát (625,9 M Ft-ot) jelentő támogatási igény megjelölésével.

A nagyszabású – 10,0 M Ft-nál nagyobb – forrásigényű állandó kiállítások előkészítésére, létrehozására 15 pályázat érkezett 495,9 M Ft forrásigény megjelölésével, a Közép-magyarországi Régióban székhellyel rendelkező múzeumok oktatási célú közösségi terei kialakításának támogatására 2 pályázat érkezett 14,0 M Ft összegben. Pest megye önkormányzatának pályázata a megyei múzeumi szervezet több intézményének fejlesztésére irányult, részben az első, részben a második pályázati célra, 116,0 M Ft támogatási igény megjelölésével.

Az oktatási és kulturális miniszter döntése alapján 13 pályázata részesült 227,2 M Ft összegű támogatásban, ami az igényelt támogatás 36,3%-a.

A 12/2009. (III. 27.) OKM rendelet 4. § (2) bekezdése előírja, hogy az oktatási és kulturális miniszter a támogatásról szóló döntését 2009. június 30-áig tegye közzé a minisztérium honlapján és az Oktatási és Kulturális Közlönyben. A közzétételre – a rendeletben előírt határidőnél később – az OKM honlapján 2009. július 13-án, az Oktatási és Kulturális Közlönyben 2009. augusztus 31-én került sor.

A 12/2009. (III. 27.) OKM rendelet 4. § (3) bekezdése az OKM részére az adott pályázatok megvalósítására vonatkozó, szakmai feltételeket rögzítő támogatási szerződések megkötését írta elő a nyertes önkormányzatokkal, amely szerződéseket csatolni kellett az ÖM felé küldendő – a támogatások utalványozását kérő – levélhez. A levél elküldésének a rendeletben meghatározott határideje 2009. július 31-e volt.

⁷ A helyi önkormányzatok által fenntartott múzeumok szakmai támogatásáról szóló 12/2009. (III. 27.) OKM rendelet.

Az OKM 2009. augusztus 11-én küldte az első értesítő levelet az ÖM-be, amelyben 7 támogatott önkormányzat számára kérte a támogatási összeg utalványozását. Eddig az időpontig ugyanis 7 önkormányzat küldte vissza aláírva a támogatási szerződést. A további 6 önkormányzat számára – a támogatási szerződések beérkezésének megfelelően – 2009. augusztus 24-én és szeptember 3-án kelt leveleiben kérte az OKM az ÖM-től az utalványozást. A megítélt támogatást az ÖM utalványozását követően a Kincstár 2009 augusztusában, illetve szeptemberében utalta át a pályázó önkormányzatok számlájára.

Év közben 0,7 M Ft összegű visszafizetés történt, amelyet figyelembe véve alakult ki a 709,3 M Ft teljesítés.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 4/2004. (II. 20.) NKÖM rendelet és a 12/2009. (III. 27.) OKM rendelet előírásainak.

1.1.5. Helyi önkormányzatok hivatásos zenekari és énekkari támogatása

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 1660,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évi előirányzathoz viszonyítva 650,0 M Ft-tal többet –, amivel a teljesítés megegyezett.

A Kvtv. alapján a támogatás, valamint a pályázat igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályait az oktatási és kulturális miniszternek 2009. február 20-áig rendeletben kellett szabályozni.

A rendeletalkotás folyamatát az OKM Művészeti Főosztálya 2009 januárjában megkezdte, de a rendelet megjelentetésére két hét késedelemmel került sor. A hátráfordúsást az OKM-en belüli és a tárcaközi egyeztetések elhúzódása okozta.

Az oktatási és kulturális miniszter által kiadott 8/2009. (III. 4.) OKM rendelet⁸ hatálybalépésének időpontja 2009. március 5-e volt. Ezáltal nagymértékben lerövidült a pályázatok elkészítésére rendelkezésre álló idő, mivel a rendelet az igénylések beadásának határidejéül 2009. március 23-át jelölte meg.

Az 1360,0 M Ft keretből támogatást azok a helyi önkormányzatok igényelhettek, amelyek hivatásos zenekart és/vagy énekkart tartottak fenn, illetve, ha olyan hivatásos zenekart vagy énekkart támogattak, amellyel a zene-, illetve énekkar működtetésére az önkormányzat 2008. szeptember 1-jéig hosszú távú – legalább 5 éves – közszolgáltatási szerződést kötött.

A 300,0 M Ft keret terhére az OKM művészeti célokra kiírt pályázati felhívása alapján olyan hivatásos zenei előadó-művészeti szervezetek nyújthattak be támogatási igényt, amelyek a fentiek alapján nem részesülhettek támogatásban, mert nem 100%-ban önkormányzat által fenntartott szervezetek, vagy nem rendelkeznek 5 éves közszolgáltatási szerződéssel, de tevékenységük hozzájárul az önkormányzatok hivatásos zenekari/énekkari szerepvállalásának teljesítéséhez.

⁸ A helyi önkormányzatok részére a hivatásos önkormányzati zenekarok és énekkarok működésére adható 2009. évi támogatások igénybevételi rendjéről szóló 8/2009. (III. 4.) OKM rendelet.

A helyi önkormányzatok a hivatásos önkormányzati zenekarok és énekkarok támogatásából igénybejelentés alapján részesülhettek, támogatási igényeiket 2009. március 23-ai határidővel nyújtották be a kincstári Igazgatóságokhoz.

A támogatás felosztására és a pályázatok/igénylések elbírálására a javaslatot az oktatási és kulturális miniszter által felkért szakmai bizottság tette meg.

A szakmai bizottság tagjait – az eddigi évek gyakorlatának megfelelően – a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége, a Magyar Zenei Tanács, a Magyar Muzsikus Fórum és a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete, valamint az OKM Művészeti Főosztálya delegálta.

A szakmai bizottság 2009. április 9-én tartotta ülését, a bizottsági tagok csoportonként, majd egyenként áttekintették a beérkezett pályázatokat/igényléseket. A Bizottság először a hivatásos zenei előadó-művészeti szervezetek támogatására beérkezett pályázatokat bírálta el. A Bizottság megállapította, hogy a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt nem minden érintett hivatásos zenei előadó-művészeti szervezet tudta időben megkötni a közszolgáltatási szerződését az önkormányzattal, így a pályázatát sem tudta beadni a rendeletben előírt határidőre.

A hivatásos zenei előadó-művészeti szervezetek támogatására 17 pályázat érkezett be, a Bizottság 15 pályázat támogatására tett javaslatot 221,0 M Ft összegben. A Bizottság tagjai javasolták az OKM részére, hogy a fennmaradó összegre (79,0 M Ft) írjon ki új pályázatot.

A Bizottság ezután a hivatásos önkormányzati zenekarok és énekkarok támogatására beérkezett igényléseket tárgyalta meg. A 2009. évi ágazati rendeleti szabályozás szerint azon önálló jogi személyiségű hivatásos együttes volt támogatható, amellyel, vagy amelynek fenntartójával a helyi önkormányzat 2008. szeptember 1-je előtt hosszú távú, legalább 5 éves közszolgáltatási szerződést kötött.

A 2009. évben egy új önkormányzat (Békés Megyei Önkormányzat) jelentett be támogatási igényt a 2008. szeptember 1-jéig megkötött hosszú távú szerződés alapján.

A támogatási előirányzat felosztására vonatkozóan a 8/2009. (III. 4.) OKM rendelet 4. § (2) bekezdése annyit tartalmazott, hogy a helyi önkormányzatok által szolgáltatott adatok, valamint az együttesek központi költségvetésből juttatott egyéb bevételei figyelembevételével történjen a támogatás összegének megállapítása.

A szakmai bizottság döntése során figyelembe vette az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvényt (EMT), amely a 2010. évtől már az önkormányzatok által fenntartott/támogatott együtteseket is érinti.

Az EMT 20. § (1) bekezdése értelmében az I. kategóriába besorolt zenekar és énekkar fenntartóját külön a zenekarokra és külön az énekkarokra, a zenekar és énekkar létszáma, a fenntartói támogatás, a hangversenyek és hangfelvételek száma, a fizető nézők száma, az ifjúsági hangversenyek száma és a bemutatott kortárs magyar zeneművek száma alapján központi költségvetési támogatás illeti

meg. A támogatás igénylésének és folyósításának részletes szabályait az oktatási és kulturális miniszter a 14/2010. (III. 19.) OKM rendeletben⁹ szabályozta.

A szakmai bizottság a támogatások megítélése során – az előző évekhez hasonlóan – az együttesek állandó létszámát, az önkormányzatok saját forrásból biztosított támogatásának mértékét és az előadásszámokat nagyobb súllyal vette figyelembe. Ettől csak a Dohnányi Zenekar és a Danubia Zenekar megítélése során tértek el, tekintettel arra, hogy a két zenekar kiemelt műhelye az utánpótlás nevelésének.

A Budapesti Fesztiválzenekar Alapítvány minisztériumi támogatásának összege a 2008. évihez hasonlóan 2009-ben is kiemelt nagyságrendű, az OKM fejezeti keretéből 500,0 M Ft, az NKA keret terhére 20,0 M Ft támogatásban részesült. A Magyar Telekom Szimfonikus Zenekar a Magyar Telekom Nyrt.-től 210,0 M Ft, a MÁV Szimfonikus Zenekar a MÁV Zrt.-től 285,0 M Ft összegű támogatásban részesült.

A 2009. évben 26 fenntartó 29 együttesel kapcsolatos támogatási igénylést nyújtott be, melyekre a teljes előirányzatot felhasználták.

A 2009. évben is – 2006-ban volt az első alkalom – a döntés-előkészítés során figyelembe vették az együttesek egyéb támogatását is. A támogatott együttesek közül nyolc önkormányzati intézményi formában, hat alapítványként, nyolc egyesületként és nyolc kht.-ként működött. Az 1360,0 M Ft támogatási előirányzat 68,4%-át (930,0 M Ft-ot) kapták meg az önkormányzati intézményként működő együttesek.

A támogatási javaslat elkészítésénél az önkormányzati támogatás összege figyelembe vételre került, az önkormányzatok a pályázatokban 2535,9 M Ft saját forrásból biztosított támogatás átadására vállaltak kötelezettséget. A javasolt támogatási összeg 3,0-160,0 M Ft között volt. A szakmai bizottság üléséről jegyzőkönyv készült, amely azonban a javasolt támogatási összeg indokolását nem tartalmazta. Ezt már a 2008. évi zárszámadás számvevőszéki ellenőrzése is jelezte, de intézkedés nem történt.

A szakmai bizottság javaslatát 2009. április 19-én terjesztették fel miniszteri döntésre. Az 1360,0 M Ft támogatási összeg miniszteri jóváhagyása, a szakmai bizottság javaslatának megfelelően, 2009. május 13-án megtörtént.

A támogatásról szóló döntés meghozatalának időpontját az OKM rendelet pontosan nem határozta meg, csupán az önkormányzatok értesítésének időpontját (április 20-a) jelölte meg. Tekintettel arra, hogy az oktatási és kulturális miniszter 2009. május 13-án döntött, így csak a rendeletben megadott határidőt követően tudták az önkormányzatokat tájékoztatni a támogatás összegéről. A pályázat eredményét az OKM honlapján, május 15-én tették közzé.

A megítélt támogatást – az ÖM 2009. május 15-ei utalványozását követően – a Kincstár egy összegben utalta át a nyertes önkormányzatok számlájára.

⁹ Az I. kategóriába sorolt zenekar és énekkar 2010. évi központi költségvetési támogatása igénybevételének rendjéről szóló 14/2010. (III. 19.) OKM rendelet.

A helyi önkormányzatok részére az önkormányzati és egyéb hivatásos zenei előadó-művészeti szervezetek működésére adható támogatások igénybevételenek rendjéről szóló 34/2009. (XI. 13.) OKM rendelettel módosított 8/2009. (III. 4.) OKM rendelet alapján a 79,0 M Ft maradvány terhére pótlólagos támogatást igényelhettek azok a hivatásos zenei előadó-művészeti szervezetek, amelyek azért nem részesültek támogatásban, mert nem rendelkeztek 5 éves közszolgáltatási szerződéssel a 2009. március 23-ai pályázati határidő lejártáig, de megfeleltek a rendeletben foglalt feltételeknek.

A hivatásos zenei előadó-művészeti szervezetek pályázataikat a helyi önkormányzatokhoz 2009. november 16-áig nyújtották be. A helyi önkormányzatok a beérkezett pályázatokat november 19-éig küldték meg a kincstári Igazgatóságok részére. A benyújtott pályázatok szabályszerűségi felülvizsgálatát – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – a kincstári Igazgatóságok elvégezték és véleményükkel együtt 2009. december 1-jéig továbbították az OKM részére.

A támogatás felosztására és a pályázatok elbírálására a javaslatot az oktatási és kulturális miniszter által felkért szakmai bizottság tette meg. A szakmai bizottság 2009. december 11-én tartotta ülését, a bizottsági tagok egyenként áttekintették a beérkezett pályázatokat.

A hivatásos zenei előadó-művészeti szervezetek támogatására öt önkormányzat hat pályázata érkezett be, a Bizottság az összes pályázat támogatására javaslatot tett 79,0 M Ft összegben. A támogatási összeg miniszteri jóváhagyása, a szakmai bizottság javaslatának megfelelően, 2009. december 14-én történt meg.

A szakmai bizottság javaslatát 2009. december 11-én terjesztették fel miniszteri döntésre. A támogatásról szóló döntés meghozatalának időpontját az OKM rendelet pontosan nem határozta meg, csupán az önkormányzatok értesítésének időpontját (december 10-e) jelölte meg. Tekintettel arra, hogy az oktatási és kulturális miniszter 2009. december 14-én hozta meg döntését, így csak a rendeletben megadott határidőt követően tudták az önkormányzatokat tájékoztatni a támogatás összegéről.

A megítélt támogatást – az ÖM 2009. december 16-ai utalványozását követően – a Kincstár egy összegben utalta át a nyertes önkormányzatok számlájára.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 8/2009. (III. 4.) OKM rendelet előírásainak.

1.1.6. Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 5090,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évi előirányzatnál 4000,0 M Ft-tal kevesebbet –, a módosított előirányzat 9193,9 M Ft volt.

A támogatási előirányzat javára – a Kormány az 1138/2009. (VIII. 19.) határozatában¹⁰ – 1100,0 M Ft-ot csoportosított át a X. Miniszterelnökség fejezet 20. Tartalékok címen belül, a 2. Céltartalékok alcím, 1. Különféle személyi kifizetések jogcímcsoport terhére.

Fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 51. § (5) bekezdése alapján – összesen 121,5 M Ft átcsoportosítás történt az előirányzat javára az alábbi bontásban: 5. Központosított előirányzatok cím 20. Bölcsődék és közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése, valamint közösségi buszok beszerzése előirányzat terhére 31,5 M Ft, továbbá a 28. Ösztönző támogatás kistélepülések közoktatási feladatainak társulásban történő ellátásához előirányzattól 90,0 M Ft.

Fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 49. § (5) bekezdése alapján – összesen 1127,4 M Ft átcsoportosítás történt az előirányzat javára az alábbi bontásban: 5. Központosított előirányzatok cím 1. Lakossági közműfejlesztés támogatása előirányzat terhére 471,0 M Ft, a 21. Gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítása előirányzat terhére 72,1 M Ft, a 22. Belterületi belvízrendezési célok támogatása előirányzattól 48,0 M Ft, továbbá a 24. Az Új Tudás-Műveltség Program keretében a pedagógusok anyagi ösztönzését szolgáló támogatások c) az osztályfőnöki feladatot ellátók támogatása előirányzat terhére 536,3 M Ft.

Fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 49. § (5) bekezdése alapján – összesen 1755,0 M Ft átcsoportosítás történt az előirányzat javára az alábbi bontásban: 5. Központosított előirányzatok cím 16. Esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások a) Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések támogatása előirányzattól 628,1 M Ft, továbbá a 24. Az Új Tudás-Műveltség Program keretében a pedagógusok anyagi ösztönzését szolgáló támogatások c) az osztályfőnöki feladatot ellátók támogatása előirányzat terhére 1126,9 M Ft.

Az előirányzat 9193,9 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 80,6%-kal magasabb, a módosított előirányzattal megegyező.

A Kvtv. értelmében a támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályait az önkormányzati miniszternek 2009. február 15-éig rendeletben kellett szabályozni. Rendeletalkotási kötelezettségének az önkormányzati miniszter 5 nap késedelemmel tett eleget, az 5/2009. (II. 20.) ÖM rendelet¹¹ kihirdetésére 2009. február 20-án került sor.

A 2009. évben az előző évhez képest jelentős változás nem történt a pályázók létszámcsökkentési döntéseivel kapcsolatos költségvetési hozzájárulás igénylésére vonatkozó szabályokban, azonban az alábbi pontosító, kiegészítő szabályozással módosult az 5/2009. (II. 20.) ÖM rendelet:

- a pályázatot abban az esetben lehetett benyújtani, ha a pályázó mind intézményi szinten, mind pedig az összesített létszámában ki tudta mutatni – az esetleges létszámbővülések elfogadható indokolása mellett – az álláshely meg-

¹⁰ A 2009. évi központi költségvetés céltartalékából a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai és átengedett személyi jövedelemadója fejezetbe történő előirányzat átcsoportosításáról szóló 1138/2009. (VIII. 19.) Korm. határozat.

¹¹ A helyi önkormányzatok és a többcélú kistérségi társulások létszámcsökkentési döntéseivel kapcsolatos egyszeri költségvetési támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes feltételeiről szóló 5/2009. (II. 20.) ÖM rendelet.

szüntetésével együtt járó létszámcsökkenést; az álláshelyeknek – intézményenként – egyértelműen beazonosíthatóknak kellett lenniük;

- visszaemelésre került az a korábbi években alkalmazott szabály, amely szerint a pályázóknak vizsgálniuk kellett a létszám-átcsoportosítás lehetőségét is, mielőtt a létszámcsökkentési döntésüket meghozták;
- a rendelet kiegészült a körjegyzőségek megalakulása, feloszlása, társulásban fenntartott intézmények esetében hozott létszámcsökkentési döntésekre vonatkozó szabályozással;
- a pályázathoz szükséges dokumentációk köre is pontosításra került: a létszámcsökkenés kimutatására szolgáló 5/2009. (II. 20.) ÖM rendelet 2. mellékletét valamennyi évre ki kell tölteni, amelyet a létszámcsökkentés érint.

A központi költségvetési támogatás a pályázót a feladatellátás racionálisabb megszervezéséből adódó – a pályázó által intézményi szinten és az összesített létszámban is kimutatható álláshely-megszüntetéssel együtt járó – létszámcsökkentési döntéseikhez kapcsolódó, a 2008. és 2009. években esedékes jogszabályi kötelezettségek teljesítéséhez illette meg.

A pályázat keretében a – tényleges létszámcsökkentést megvalósító – munkaviszony megszüntetése miatt a jogszabályban előírt, kötelező mérték szerint megállapított és kifizetendő felmentési időre járó illetmény fele, a végkielégítés jogszabály szerinti teljes összege, valamint mindezek járulékai voltak támogathatók. Az öregségi nyugdíjban, a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjban, a rokkantsági nyugdíjban, valamint a baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülők esetében a felmentési időre járó illetmény fele, valamint ezen összeg járulékai voltak támogathatók.

Az önkormányzati létszámcsökkentéshez kapcsolódó pályázatokat három ütemben – 2009. április 10-ei, július 10-ei és szeptember 28-ai beadási határidővel – nyújtották be a kincstári Igazgatóságok részére egy eredeti és egy hiteles másolati példányban. A pályázatokat a kincstári Igazgatóságok az Áht. 64/B. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően szabályszerűségi szempontból felülvizsgálták, a hiánypótlásokat elvégeztették.

A kincstári Igazgatóságok felülvizsgálata ellenére a hiányos pályázatok száma magas volt (a létszámcsökkentésre pályázatot benyújtó önkormányzatok 20%-a), ami azt bizonyítja, hogy a kincstári Igazgatóságok a támogatási igények felülvizsgálatát nem megfelelően végezték.

Az Áht. 64/B. § (3) bekezdésének értelmében a kincstári Igazgatóságok azon önkormányzatok támogatási igényét, amelyek a hiánypótlási kötelezettségüknek a megadott határidőn belül nem tettek eleget vagy nem megfelelően teljesítették azt, nem továbbítják az elbírálásra jogosult szervnek.

Az ÖM-ben a döntés-előkészítés során elvégzett felülvizsgálat által megállapított hiánypótlásokat e-mailben és telefonon kérték be, aminek dokumentálása írásban is megtörtént.

Az ÖM-hez három ütemben, összesen 464 önkormányzat, 3246 főt érintő, 4907,0 M Ft összegű pályázati igénylése érkezett be.

Az önkormányzati miniszter a pályázatok elbírálására és a támogatással kapcsolatos döntések meghozatalára Bíráló Bizottságot hozott létre, amelynek összetétele megfelelt a rendeletben előírtaknak.

A pályázatokat a Bíráló Bizottság az I. ütemben 2009. június 22-éig, a II. ütemben 2009. szeptember 21-éig, a III. ütemben 2009. november 26-áig, a hatályos jogszabályok, továbbá a pályázati feltételek alapján bírálta el.

A Bíráló Bizottság külön tárgyalta az előkészítő munka során – a jogszabályokban foglaltaknak és a pályázati kiírás szerint – megfelelőnek talált pályázatokat, amelyeket a szűrőpróbaszerű ellenőrzést követően elfogadtak. Azon pályázatokat, amelyekkel kapcsolatban az előzetes átvizsgálás során észrevétel merült fel, a Bizottság tételesen átvizsgálta (a létszám-csökkentésre pályázatot benyújtó önkormányzatok 37,3%-a) és egyedileg hagyta jóvá a támogatás összegét, illetve hozott döntést a támogatás elutasítására vonatkozóan.

Az önkormányzatok a 2009. évben benyújtott pályázataikban 3246 fő felmentéséhez – az előző évhez képest 17,7%-kal kevesebb főhöz – 4907,0 M Ft összegű támogatást igényeltek a központi költségvetésből, amelynek 94,5%-ához, 3066 fő munkaviszonyának megszüntetéséhez részesültek támogatásban.

A 2009. évben – az előző évhez viszonyítva – a támogatott önkormányzatok száma 28,1%-kal, a támogatott személyek száma 20%-kal csökkent. A jóváhagyott támogatási összeg 26,8%-kal, az egy főre jutó támogatás összege a 2008. évhez képest 9,5%-kal csökkent.

A pályázatokban felmentéssel érintett munkavállalók számának 20%-os csökkenéséhez hozzájárult, hogy 2008-ban döntően lezajlott az oktatás és az egészségügy területén – az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról 2007. szeptember 1-jétől hatályba lépő módosításával összefüggésben a közoktatási intézmények pedagógusainak kötelező óraszámemelése, illetve az egészségügyi struktúraváltás miatt – az előző években elrendelt nagyarányú létszámcsökkentési és szervezeti intézkedések végrehajtása. A megtakarítások hatása 2009-ben jelentkezett.

A Bíráló Bizottság a létszámcsökkentési kiadások vonatkozásában, három ütemben, 440 önkormányzat esetében, 3066 főt érintően 4690,8 M Ft támogatás odaítéléséről döntött. Ebből 345 önkormányzat részére 3836,0 M Ft összegű kifizetés a 2009. évben történt meg, a 2010-es évre áthúzódó támogatás összege 854,8 M Ft-ot tett ki.

A helyi önkormányzatok által a 2008. és a 2009. év folyamán tartalékállományba helyezettek után fizetett költségek megtérítésének összege 1401,4 M Ft volt, amelyet 218 önkormányzat részére utaltak át.

A támogatások helyi önkormányzatok részére történő utalásáról az ÖM utalványozása alapján a Kincstár intézkedett a rendeletben meghatározottak alapján, a nettó finanszírozás keretében.

A 2009. évi támogatási előirányzat nyújtott fedezetet a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény (PéPtv.) szerinti munkáltatói kifizetések támogatására is, amelynek szabályait a prémiumévek programmal, valamint a különleges foglalkoztatási állomány-

nyal kapcsolatos egyes munkáltatói költségek költségvetési megtérítések eljárási szabályairól szóló, többször módosított 8/2005. (II. 8.) PM rendelet tartalmazza.

A PéPtv. 6. § (2)-(3) bekezdése a támogatás feltételeként írja elő, hogy a prémiumévek programban való részvétellel, illetőleg a különleges foglalkoztatási állománnyal összefüggő kinevezés-módosítást megelőző hónap havi átlagos statisztikai állományi létszámát – a kinevezés-módosítás időpontjától számított 18 hónapig – nem emelheti a munkáltató. Az önkormányzatok támogatási igényeiket – a 8/2005. (II. 8.) PM rendelet mellékleteiként megadott adatlapokon – negyedévente nyújtották be a kincstári Igazgatóságokhoz.

A Prémium Évek Program keretében az önkormányzatok részére 3916,5 M Ft-ot folyósítottak.

2009-ben a Prémium Évek Program keretében 4 ütemben összesen 3915,0 M Ft utalására (588 önkormányzat részére, negyedévente átlag 2008 fő után) került sor, a különleges foglalkoztatási állományúakkal kapcsolatos egyes munkáltatói kifizetések támogatását 2 önkormányzat vette igénybe 1,5 M Ft összegben.

2008-ban a Prémium Évek Program keretében 4 ütemben összesen 3144,4 M Ft utalására (504 önkormányzat részére, negyedévente átlag 1565 fő után), a különleges foglalkoztatási állományúakkal kapcsolatos egyes munkáltatói kifizetések támogatására (5 önkormányzat vette igénybe 3,0 M Ft összegben), továbbá a helyi önkormányzatok által a 2007. év folyamán tartalékállományba helyezettek után fizetett költségek megtérítésére 288,5 M Ft összegben, 89 önkormányzatot érintve került sor.

A megítélt támogatást az ÖM utalványozását követően a Kincstár utalta az érintett önkormányzatok számlájára.

E támogatási jogcím biztosította 2009-ben az előrehozott öregségi nyugdíj jogosultság feltételeivel rendelkező, helyi önkormányzatoknál alkalmazott köztisztviselők felmentéséhez kapcsolódó egyes kifizetések támogatásáról szóló 157/2008. (VI. 10.) Korm. rendelet alapján a 2008. évről áthúzódó – a pályázók által ténylegesen kifizetett – 2009. évre eső kifizetések forrását. A támogatást kizárólag a felmentési idő felére járó átlagkeresetre és a végkielégítés teljes összegére, valamint az ezekhez kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékokra lehetett igényelni és felhasználni.

A helyi önkormányzatok a 157/2008. (VI. 10.) Korm. rendelet 1/A. számú melléklete szerinti adatlapot, valamint a 2/A. számú melléklet szerinti helyi önkormányzati összesítő adatlapot – elektronikus úton és egy példányban papír alapon is, a kifizetést igazoló dokumentumok csatolásával – továbbították a kincstári Igazgatóságok részére. Az igényléseket havonta egyszer – első alkalommal 2009 márciusában – 2009. március 10-éig lehetett benyújtani a megelőző hónap utolsó napjáig teljesített kifizetések vonatkozásában. A helyi önkormányzat pótlólagos támogatást utoljára a 2009. november 30-áig teljesített kifizetéseire igényelhetett.

A kincstári Igazgatóságok az Áht. 64/B. § (3) bekezdése szerinti felülvizsgálatot követően a megynként összesített támogatási igényekről minden hónap 29-éig

önkormányzatsoros adatszolgáltatást nyújtottak – elektronikus úton és egy példányban papír alapon is – az ÖM részére a 3/A. számú melléklet szerinti megyei összesítő adatlapon.

A helyi önkormányzatok részére a támogatást az ÖM utalványozása alapján a Kincstár folyósította. Az előrehozott öregségi nyugdíj jogosultság feltételeivel rendelkező, helyi önkormányzatoknál alkalmazott köztisztviselők felmentéséhez kapcsolódó egyes kifizetések támogatásában 3 önkormányzat részesült 40,0 M Ft összegben. Az első folyósítás a 2009. április havi nettó finanszírozás keretében, majd havonta történt.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt az 5/2009. (II. 20.) ÖM rendelet előírásainak.

1.1.7. Önkormányzatok és jogi személyiségű társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítésének támogatása

A Kvtv. a támogatási jogcímhez 16 600,0 M Ft eredeti előirányzatot biztosított, a 2008. évi előirányzathoz képest 1500,0 M Ft-tal (9,9%) többet, amely 1905,0 M Ft-ra (11,5%) teljesült.

Az előirányzat alulteljesülését az indokolta, hogy az önkormányzati uniós beruházások megvalósításának üteme elmaradt a tervezettől, az ezen jogcímről folyósított támogatások az uniós támogatási szerződésben foglalt kifizetésekhez igazodtak.

Az előirányzat terhére nyújtott támogatás igényléséről, döntési rendszeréről, folyósításáról, felhasználásáról és elszámolásának szabályairól a Kvtv. alapján az önkormányzati miniszternek 2009. március 1-jéig rendeletet kellett kiadnia. Rendeletalkotási kötelezettségének az önkormányzati miniszter nem tett határidőre eleget, több mint egy hónap késedelemmel történt meg a 19/2009. (IV. 8.) ÖM rendelet¹² kiadása. A határidőcsúszást a közigazgatási egyeztetések elhúzóda okozta.

A Kvtv. évközi módosítása¹³ alapján a támogatási jogcím előirányzata biztosít forrást Pécs Megyei Jogú Város önkormányzata a „Pécs-Európa Kulturális Fővárosa” nagyprojekt megvalósításához.

A 2009. évben a támogatás felhasználására vonatkozó szabályokban – az előző évekhez hasonlóan – érvényesült az elmaradottság, illetve a jövedelmi viszonyok alapján a differenciált támogatás elve.

A 2009. évben – a 19/2009. (IV. 8.) ÖM rendelet alapján – új EU Önerő Alap támogatási igénylést lehetett benyújtani: az önkormányzati feladatok ellátását se-

¹² Az önkormányzatok és jogi személyiségű társulásaik európai uniós fejlesztési pályázatai saját forrás kiegészítése 2009. évi támogatásának rendjéről szóló 19/2009. (IV. 8.) ÖM rendelet.

¹³ A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény módosításáról szóló 2009. évi LXIX. törvény.

gító, illetve biztosító egészségügyi fekvő- és járóbeteg-szakellátási intézmények, kulturális intézmények, vízgazdálkodási (vízrendezés és csapadékvíz-elvezetés, árvízvédelem, ivóvízminőség javítás), környezetvédelmi (települési szilárdhulladék-lerakókat érintő rekultivációs programok végrehajtása, települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerek fejlesztése, szennyvízelvezetés és -tisztítás) célú, valamint az óvodai nevelési és alapfokú oktatási, szociális és gyermekjóléti ellátást nyújtó intézmények, helyi közutak, kerékpárutak és közterületek infrastrukturális fejlesztéséhez elnyert uniós támogatás saját forrásának kiegészítéséhez.

Az önkormányzatok a támogatás iránti igényeiket a 19/2009. (IV. 8.) ÖM rendelet mellékletét képező adatlapok kitöltésével és az ott meghatározott dokumentumok csatolásával, folyamatosan, 2009. október 1-jéig nyújtották be a kincstári Igazgatóságokhoz. A pályázatokat a kincstári Igazgatóságok – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – szabályszerűségi szempontból felülvizsgálták, a hiánypótlásokat elvégeztették.

Az EU Önerő Alap iránti önkormányzati igényekről az önkormányzati miniszter folyamatos elbírálás keretében döntött.

A 2009. évben összesen 619 pályázatot nyújtottak be, amelyből a 2009. évre. 125 elutasított, illetve 5 visszavont pályázat volt.

Azon pályázatoknál, ahol az uniós támogatási szerződéseket a közreműködő szervezetek nem kötötték meg, a támogatási szerződések hiányában a benyújtott pályázatok elutasításra kerültek.

A 16 600,0 M Ft-os előirányzathoz a 2009. évi teljesítés összege 1905,0 M Ft volt, melynek 90,7%-át (1727,1 M Ft) az előző évekről áthúzódó kötelezettségvállalás összege tette ki.

Az EU Önerő Alap 2010. évi keretét a már meghozott – támogatási szerződésekkel lekötött – támogatási döntések 9241,0 M Ft-tal terhelik.

A megítélt EU Önerő Alap támogatás folyósítása – a támogatási szerződés megkötését követően – az uniós támogatások folyósításához igazodva, a közreműködő szervezetek igazolása alapján, teljesítményarányosan, utólag történt.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 19/2009. (IV. 8.) ÖM rendelet előírásainak.

1.1.8. Helyi közösségi közlekedés normatív támogatása

A Kvtv. ezen költségvetési sorra vonatkozóan 35 240,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évi előirányzattal megegyezően –, a módosított előirányzat és a teljesítés 35 244,4 M Ft volt.

A támogatási előirányzat javára fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 51. § (5) bekezdése alapján – 4,4 M Ft átcsoportosítás történt a 21. Gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítása előirányzat terhére.

A támogatás igényléséről, döntési rendszeréről, folyósításáról, felhasználásáról, valamint a támogatás alapjául szolgáló indokolt költségek meghatározásának

részletes szabályairól a Kvtv. alapján a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszternek és az önkormányzati miniszternek 2009. március 31-éig rendeletet kellett alkotnia. A 20/2009. (IV. 17.) KHEM-ÖM együttes rendelet¹⁴ a Kvtv.-ben meghatározott határidőt követően, két hét késedelemmel jelent meg. A határidőcsúszást a KHEM-en belüli és a tárcaközi egyeztetések elhúzódása okozta. A véleményezőik javaslataival a rendelet tervezetét módosították.

A 2009. évben az előző évhez képest nem változott a helyi közösségi közlekedés normatív támogatás igénylésének szabályozása. Támogatásra az önkormányzatok az Európai Községek Tanácsának 1191/69/EGK rendelete alapján megállapított, a helyi közlekedési közszolgáltatás ellátása során felmerülő – tárgyévet megelőző évi – veszteség erejéig pályázhattak.

A kincstári Igazgatóságokhoz a helyi közösségi közlekedés normatív támogatására a 2009. évben 94, míg a 2008. évben 102 önkormányzat nyújtott be igénylést.

A 2008. évben igénylő önkormányzatok közül 2009-ben 13 önkormányzat (Békes, Bicske, Fót, Kerepes, Kiskörös, Marcali, Mezőkovácsháza, Nagykarácsony, Püspökladány, Sarkad, Szarvas, Szentmártonkátá, Vecsés) nem pályázott a támogatásra, viszont a 2008. évihez képest 5 új önkormányzat (Dunakeszi, Gyömrő, Isaszeg, Oroszlány, Tata) küldött be pályázatot.

A 2009. évben 94 pályázatot benyújtó önkormányzat közül 58 önkormányzat esetében nem volt szükség hiánypótlásra.

A leggyakoribb problémát a 20/2009. (IV. 17.) KHEM-ÖM együttes rendelet 2. számú melléklete szerinti táblázat kitöltése jelentette az önkormányzatoknak, illetve több (15) esetben a beküldött pályázatokban szereplő önkormányzati önrész meghatározása nem volt egyértelmű (az összegek áfa-val vagy anélkül szerepelnek-e). Hiánypótló leveleket a KHEM azon önkormányzatok részére is kiküldött, amelyek az adatlapjukon a bevételekkel nem fedezett, indokolt költség összegét nem tüntették fel. Valamennyi hiánypótlás a KHEM által meghatározott – 2009. 07. 20-ai – határidőre megérkezett és feldolgozásra került.

A 2009. évi pályázatot benyújtott önkormányzatok bevételekkel nem fedezett indokolt költségeinek összege 58 265,5 M Ft, az önkormányzatok saját forrásból nyújtott hozzájárulásainak összege 29 374,4 M Ft volt.

A 20/2009. (IV. 17.) KHEM-ÖM együttes rendelet 4. § (1) bekezdése alapján a támogatás elosztási javaslatának kidolgozására TKB jött létre, amelynek összetétele megfelelt a rendeletben előírtaknak. A TKB a rendelkezésre álló támogatási keretet az önkormányzatok között a 2008. évben ténylegesen teljesített – környezetvédelmi szempontból súlyozott – férőhely-kilométer arányában osztotta fel, valamint figyelembe vette az egyes közlekedési üzemágazatok, illetve település-kategóriák 2008. évi üzemi szintű fajlagos ráfordításait is. Az elosztásnál további szempont volt, hogy a férőhely-kilométer szerinti központi támogatás összege önkormányzatonként a tárgyévet megelőző évben biztosított saját forrás összegét és a bevételekkel nem fedezett indokolt költségek, valamint

¹⁴ A helyi közösségi közlekedés normatív támogatásáról szóló 20/2009. (IV. 17.) KHEM-ÖM együttes rendelet.

az ágazatban szokásos ésszerű nyereség együttes összegét legfeljebb 25%-kal haladhatta meg. A Kvtv. 5. sz. melléklet 13. pontja alapján a fővárosi önkormányzat 2009. évi támogatása nem lehetett kevesebb a 2008. évinél, amelyet a TkB a számítás során figyelembe vett.

A TkB 92 önkormányzat részére 35 239,7 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot, melyet a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter és az önkormányzati miniszter-változtatás nélkül hagyott jóvá, a miniszterek a rendeletben előírt határidőt betartva, 2009. augusztus 20-áig döntöttek.

A támogatás önkormányzatonként odaítélt összegeit, valamint a támogatási arányokat a 4/2009. (IX. 4.) KHEM-ÖM¹⁵ együttes tájékoztatóban tették közzé, amely 2009. szeptember 4-én a Magyar Közlöny mellékletét képező Hivatalos Értesítőben (HÉ. 44) jelent meg.

A Fővárosi önkormányzatot 32 198,1 M Ft összegű támogatás illette meg, ami a teljes támogatás 91,4%-a. A 23 megyei jogú város 2840,1 M Ft támogatást kapott, ami a teljes támogatás 8%-a, a fennmaradó 0,6%-ból (201,5 M Ft) az egyéb települések részesedtek.

Az önkormányzatok részére megítélt támogatás folyósítása nem egy összegben, hanem 2009. szeptember hónaptól havi részletekben történt a tényleges támogatás és az év közben igénybe vett előleg figyelembe vételével.

A Kvtv. 5. sz. melléklet 13. pontja a 2009. évben is lehetőséget adott az önkormányzatoknak, hogy a pályázati döntésig – utólagos elszámolással – előleget vehessenek igénybe, amelynek mértéke havonta nem haladhatta meg a tárgyévet megelőző év egy hónapra jutó támogatásának 90%-át. Az önkormányzatok előleg iránti igényeiket a kincstári Igazgatóságokhoz nyújtották be 2009. január 15-éig, amelyek 2009. január 25-éig továbbították az ÖM részére.

A január 15-ei határidőig 40 önkormányzat 20 689,7 M Ft összegű előlegre nyújtott be igényt.

Az előleg első kéthavi összegének folyósítása február 5-éig, ezt követően minden hónap 5-éig történt.

Vecsés és Marcali önkormányzata bár nem nyújtott be pályázatot, de előleget igénybe vett. Aba önkormányzatának pályázata elutasításra került. Hódmezővásárhely önkormányzata kevesebb támogatásban részesült, mint a folyósított előleg összege, a különbözetet a döntéstől számított 8 napon belül vissza kellett fizetnie. Az Áht. 64/B. § (2) bekezdése szerint az igénybe vett előleget, illetve különbözetet az önkormányzatoknak a kétszeres jegybanki alapkamattal terheltlen kellett visszafizetniük a folyósítástól a visszafizetés napjáig.

Aba és Marcali önkormányzata a 0,6 M Ft összegű visszafizetési kötelezettségének határidőre eleget tett, ugyanakkor Vecsés és Hódmezővásárhely önkormányzata a 4,7 M Ft összegű visszafizetési kötelezettségének a helyszíni ellenőrzés lezárásáig nem tett eleget.

¹⁵ A helyi közösségi közlekedés normatív támogatásának önkormányzatonként megítélt összegeiről szóló 4/2009. (IX. 4.) KHEM-ÖM együttes tájékoztató.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 20/2009. (IV. 17.) KHEM-ÖM együttes rendelet előírásainak.

1.1.9. Települési önkormányzati belterületi közutak felújításának, korszerűsítésének támogatása

A Kvtv. ezen előirányzatra 8000,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évvel megegyezően –, a módosított előirányzat 13 456,4 M Ft volt. Az 5456,4 M Ft összegű előirányzat-módosításra az Áht. 101. § (13) bekezdésének megfelelően, az előző évek maradványaiból került sor. Az előirányzat 5939,1 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 25,8%-kal, a módosított előirányzatnál 55,9%-kal alacsonyabb.

A Kvtv. 16. sz. melléklete meghatározta a decentralizált fejlesztési programok támogatási kereteinek régiókénti összegét. A Kvtv. 63. § (3) bekezdésében felhatalmazást kapott a Kormány, hogy az ezen mellékletben szereplő decentralizált fejlesztési programok általános és programspecifikus támogatási feltételeit 2009. január 31-éig rendeletben szabályozza.

A Kormány a felhatalmazásnak késedelmesen tett eleget, megalkotva a 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendeletet¹⁶, amelynek értelmében pályázat keretében a települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolat felújításának támogatására rendelkezésre álló keret felhasználásáról a Regionális Fejlesztési Tanácsok (Tanács) döntöttek.

A 2009. évi támogatási keretből a 2009. évi döntésű pályázatokra lehetett támogatást lehívni. A 2008. évi döntésű pályázatok 2009. évi kifizetései a 2008. évi maradvány terhére történtek, a támogatási összegek kifizetésére 2009. december 31-éig volt lehetőség.

A támogatás igénybevételi és elszámolási feltételeit, a támogatott elemekre vonatkozó szakmai követelményeket, fogalmakat, továbbá a figyelembe vehető fajlagos költségeket a 2008. évi pályázatok esetében a 47/2008. (III. 5.) Korm. rendelet¹⁷ 1-16. §-ai és 20. §-a, valamint a 2. számú melléklete, a 2009. évi pályázatok esetében a 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet 1-22. §-ai és 26. §-a, valamint a 2. számú melléklete tartalmazták, amelyekhez kapcsolódóan a területileg illetékes Tanács adott évi pályázati felhívását is figyelembe kellett venni.

A 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet 26. § (9) bekezdése alapján a szilárd burkolattal nem rendelkező belterületi közutak szilárd burkolattal való ellátása nem volt támogatható a Kvtv. 5. sz. melléklet 18. Belterületi utak szilárd burkolattal való ellátása előirányzat keretében a 2009. évben támogatásban részesült fejlesztések esetében. Így Tiszaföldvár, Hajdúsámson, Kaba és Téglás önkormányzatai nem pályázhattak ezen előirányzat terhére a szilárd burkolattal nem rendelkező belte-

¹⁶ Az egyes 2009. évi decentralizált önkormányzati fejlesztési és területfejlesztési célú, valamint egyes 2009. évi központi előirányzatok felhasználásának részletes szabályairól szóló 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet.

¹⁷ A decentralizált helyi önkormányzati fejlesztési támogatási programok előirányzatai, valamint a vis maior tartalék felhasználásának részletes szabályairól szóló 47/2008. (III. 5.) Korm. rendelet.

rületi közutak szilárd burkolattal való ellátására, mivel ezek az önkormányzatok a Kvtv. 5. sz. mellékletének 18. pontjában szereplő, a Belterületi utak szilárd burkolattal való ellátása előirányzatból részesültek támogatásban.

A 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet 3. §-a előírta a Tanács részére a pályázati felhívás és a pályázatokat elbíráló értékelő rendszer közzétételét – az ÖM nyilvántartásba vétele után – a saját honlapján, valamint a helyi sajtóban. A jogszabályi előírásoknak megfelelően az ÖM – április 30-áig – valamennyi pályázati felhívást nyilvántartásba vett.

A helyi önkormányzatok a pályázataikat – az előírt tartalmi és formai követelmények betartásával – 2009. június 1-jéig nyújtották be a kincstári Igazgatóságokhoz, amelyek a benyújtott pályázatok 1 másolati példányát a beérkezést követő 2 munkanapon belül továbbították a Magyar Közút Kht. részére. A Magyar Közút Kht. a pályázatot szakmai szempontból véleményezte, és véleményét 10 munkanapon belül megküldte a Tanács részére.

A Tanács a 2009. június 1-jéig benyújtott pályázatok támogatásáról augusztus 10-éig döntött. A rendelet lehetőséget adott arra, hogy amennyiben a Tanács a befogadott pályázatokat forráshiány miatt nem utasította el, és nem használta fel az előirányzatot, új pályázatot írhatott ki 2009. augusztus 19-éig. Az ismételten kiírt pályázati felhívásra a pályázat benyújtásának határideje 2009. szeptember 15-e volt. A Tanács a határidőig benyújtott pályázatokról 2009. október 30-áig döntött.

A Tanács a tárgyév augusztus 10-éig, illetve október 30-áig hozott döntésekor tartalék listát állított fel, amelyben a pályázati és jogszabályi feltételeknek megfelelő, de a tárgyévben forráshiány miatt elutasított pályázatok szerepeltek. A Tanács a tárgyévi keret terhére odaítélt támogatások tárgyévi lemondásából, visszavonásából, közbeszerzés miatti összköltség csökkenéséből eredő támogatás-megtakarításokat a tartaléklistán szereplő pályázatok támogatására fordította, amelyről a Tanács a tárgyév december 15-éig döntött.

A Tanács a 2009. augusztus 10-éig az első körben benyújtott 1046 projektből 725-höz – 15 827,1 M Ft bekerülési költségelőirányzat figyelembe vételével – 7527,6 M Ft támogatást ítelt meg. A második körben, valamint a tartaléklistára helyezett 121 projekthez – 1275,2 M Ft bekerülési költségelőirányzat figyelembe vételével – 571,6 M Ft támogatást ítelt meg a Tanács 2009. október 30-áig.

A Tanács a támogatást nyert pályázatok listáját a döntést követő 10 napon belül közzé tette az ÖM honlapján. A 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján a támogatási szerződéseket – a kincstári Igazgatóságok előkészítése alapján – a támogatási döntésről szóló értesítő átvételét követő 90 napon belül megkötötték.

Az ÖM döntési évenként külön adatbázisban tartotta nyilván tanácsonként, megyénként, önkormányzatonként, ezen belül pályázatonként az odaítélt és a lemondásokkal korrigált támogatási keretet, annak támogatási szerződéssel való lekötését, a támogatás felhasználását és a következő évre átvihető maradványt.

A támogatás az önkormányzatok részére utólag került folyósításra. A támogatottak a teljesítést igazoló számlákat a Tanácshoz nyújtották be, a számlákat az ellenjegyzést követően felülvizsgálatra továbbították a kincstári Igazgatóságokhoz. A felülvizsgálat, valamint az ÖM utalványozása után a Kincstár Támogatásokat Közvetítő Főosztálya utalta a támogatást az érintett önkormányzatok számlájára.

A 2008. évi előirányzathból 5752,4 M Ft állt rendelkezésre, amelynek kifizetésére a 47/2008. (III. 5.) Korm. rendelet értelmében 2009. december 31-éig volt lehetőség. E döntéssel lekötött előirányzat-maradvány terhére a teljesítés 5456,4 M Ft volt. A 2009. évi eredeti előirányzat (8000,0 M Ft) terhére az év folyamán hozott döntésekből 482,7 M Ft utalása történt meg 2009-ben. A 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet 18. § (1) bekezdése alapján a 2009. évi döntésekből ki nem fizetett, fennmaradó támogatási összeg – 7517,3 M Ft – kifizetésére 2010. december 31-éig van lehetőség.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 85/2009. (IV. 10.) Korm. rendelet előírásainak.

1.1.10. Az alapfokú művészetoktatás támogatása

A Kvtv. a támogatási jogcímhez 860,0 M Ft – a 2008. évi előirányzattal megegyező – eredeti előirányzatot biztosított, amely 100%-ra teljesült.

A támogatás igénylése, döntési rendszere, folyósítása, elszámolása és ellenőrzése részletes szabályainak rendeleti úton való meghatározását a Kvtv. az oktatási és kulturális miniszter számára 2009. március 15-ei határidővel írta elő. Rendeletalkotási kötelezettségének az oktatási és kulturális miniszter két hét késsedelemmel tett eleget, megalkotva a 16/2009. (IV. 2.) OKM rendeletet.¹⁸

A támogatás igénylésének feltétele volt, hogy a közoktatás minőségbiztosításáról és minőség-fejlesztéséről szóló 3/2002. (II. 15.) OM rendelet 10-14/F. §-ában meghatározott eljárást követően az intézmény "Minősített alapfokú művészetoktatási intézmény" vagy "Kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény" címmel rendelkezzen.

A pályázati kiírás alapján 341 önkormányzati fenntartó 404 intézményre vonatkozóan nyújtott be támogatási igényt, a beérkezett pályázatokat a kincstári Igazgatóságok megküldték az OKM Támogatáskezelő részére.

Az OKM Támogatáskezelő a beérkezett igénylések két fő szakértő általi vizsgálatáról gondoskodott, személyük megfelelt a jogszabályi előírásoknak.¹⁹

¹⁸ Az alapfokú művészetoktatási intézmények támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 16/2009. (IV. 2.) OKM rendelet.

¹⁹ Az Országos szakértői, az Országos vizsgáztatási, az Országos szakmai szakértői és az Országos szakmai vizsgálónöki névjegyzékről, valamint a szakértői tevékenységről szóló 31/2004. (XI. 13.) OM rendelet.

A szakértői vizsgálat során – a benyújtott igénylések mintegy 10%-ában – a fenntartó intézmény vonatkozásában felmerült, hogy a fenntartói összesítő adatlapon igényelt létszám nem egyezik a tanulói listán szereplő létszámmal. A helyi önkormányzatok tekintetében a kincstári Igazgatóságokon keresztül történt az érintett fenntartókkal az adategyeztetés.

Az OKM Támogatáskezelő – a feldolgozott igénybejelentések és a szakértői vizsgálat eredménye alapján – elkészítette összesítő jelentését helyi önkormányzatok, közoktatási humán-szolgáltatók és központi költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények szerinti bontásban, összesítve, papír alapon és elektronikus formában, amelyet 2009. június 19-éig megküldött az OKM részére.

A támogatás a 16/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 1. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő alapfokú művészetoktatási intézmények fenntartói között, az intézmények tanulóinak az alapfokú művészetoktatási intézmény minősítése szerinti súlyozott létszám alapulvételével került elosztására.

Az egy tanulóra jutó támogatás összegére és a támogatásban részesíthető fenntartók körére vonatkozóan az OKM, az ÖM és a Szakmai Minősítő Testület delegáltjaiból álló öttagú Döntés-előkészítő Bizottság – az OKM Támogatáskezelő, mint lebonyolító szervezet közreműködésével – 2009. június 23-án megtartott ülésén tett javaslatot az oktatási és kulturális miniszter részére.

A támogatásban részesülő fenntartókról és a támogatás összegéről a Döntés-előkészítő Bizottság javaslata alapján az oktatási és kulturális miniszter 2009. július 15-én döntött. Az előirányzat teljes egészében felosztásra került, támogatásban 402 önkormányzati fenntartású intézmény részesült. A döntés eredményéről minden igénylőt levélben értesítettek, illetve a kedvezményezettek megnevezését és az elnyert támogatási összeget az OKM honlapján is közzé tették.

A támogatás folyósításáról az ÖM utalványozása alapján a Kincstár a nettó finanszírozás keretében 2009. augusztus 25-éig egy összegben intézkedett.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 16/2009. (IV. 2.) OKM rendelet előírásainak.

1.1.11. A bölcsődék és közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése, valamint közösségi buszok beszerzése

A Kvtv. a támogatási jogcímhez 4100,0 M Ft eredeti előirányzatot biztosított, a módosított előirányzat 4068,5 M Ft volt.

Az előirányzat terhére fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 51. § (5) bekezdése alapján – 31,5 M Ft átcsoportosítás történt a Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása előirányzat javára.

Az előirányzat 4046,6 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 1,3%-kal, a módosított előirányzatnál 0,5%-kal alacsonyabb.

A Kvtv. alapján a támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályait az önkormányzati

miniszternek 2009. február 28-áig rendeletben kellett szabályozni. Az önkormányzati miniszter rendeletalkotási kötelezettségének a 8/2009. (II. 26.) ÖM rendelet²⁰ megalkotásával határidőre eleget tett.

A támogatás a települési önkormányzatok és társulásaik – beleértve a többcélú kistérségi társulást (Társulás), valamint a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény (Ttv.) 8., 9. vagy 16. §-a alapján létrejött intézményi társulás – által fenntartott bölcsődék infrastrukturális fejlesztését, óvodák, általános iskolák infrastrukturális fejlesztését, továbbá a Kvtv. 8. számú mellékletének IV. Többcélú kistérségi társulások támogatása fejezet, 2.2.1. pontja szerinti támogatásban részesülő Társulások közösségi busz beszerzését szolgálja.

A **Bölcsődék infrastrukturális fejlesztésére** pályázatot a bölcsődét, illetve a többcélú, közös igazgatású, bölcsődei feladatot is ellátó intézményt fenntartó települési önkormányzat, az intézményi társulás székhely önkormányzata, továbbá a Társulás nyújthatott be. A támogatás formája vissza nem térítendő támogatás, maximális összege 20,0 M Ft volt.

Az óvodák, általános iskolák infrastrukturális fejlesztését szolgáló támogatásra az óvodát, általános iskolát fenntartó települési önkormányzat, az intézményi társulás székhely önkormányzata, továbbá a Társulás nyújthatott be pályázatot. A támogatási igényt kizárólag azon intézmények fejlesztésére és felújítására lehetett benyújtani, amelyek megfelelnek a 2008/2009-es nevelési évben/tanévben a Kvtv. 8. számú mellékletének IV. Többcélú kistérségi társulások támogatása fejezete Kiegészítő szabályok 2.1. pontjában foglalt feltételeknek, továbbá vállalták, hogy a 2011/2012-es nevelési évig/tanévig ezen feltételek teljesülnek az intézmény vonatkozásában.

A települési önkormányzat által önállóan fenntartott közoktatási intézmény esetén a pályázat benyújtásának további feltétele volt, hogy a 2008/2009-es nevelési évben/tanévben az óvodai feladatot ellátó intézményben legalább 3 csoport, az általános iskolai feladatot ellátó intézményben legalább 8 osztály működjön.

A támogatást a pályázók az általuk fenntartott óvodai feladatot ellátó intézmény esetében a feladat-ellátási hely(ek) épületével kapcsolatos elemi infrastruktúra-fejlesztésre, korszerűsítésre, akadálymentesítésre és kapacitásbővítésre, valamint eszközbeszerzésre, általános iskolai feladatot ellátó intézmény esetében a feladat-ellátási helyek épületével kapcsolatos elemi infrastruktúra-fejlesztésre, korszerűsítésre és akadálymentesítésre, valamint eszközbeszerzésre igényelheték. A teljes támogatási összeg maximum 20%-áig volt engedélyezett az eszközbeszerzés.

A támogatás összegének meghatározása az intézmény hosszú távú fenntarthatóságával kapcsolatos adatok és tervek (gyermeklétszám alakulása, férőhelyhiány miatt elutasított gyermekek száma, működtetési költségek és azok alakulása), a bölcsődébe más településekről bejáró gyermekek száma, továbbá a fel-

²⁰ A bölcsődék és közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése, valamint közösségi buszok beszerzése támogatás igénybevételének részletes feltételeiről szóló 8/2009. (II. 26.) ÖM rendelet.

adatellátásban részt vevő települések száma és azok lakosság száma figyelembevételével történt.

Közösségi busz beszerzésére szolgáló támogatásra a Kvtv. 8. számú mellékletének IV. fejezet 2.2.1. pontja szerinti támogatásban részesülő Társulások pályázhattak. Az előirányzatból csak az olyan intézménybe járó gyermekek rendszeres utaztatására szolgáló közösségi busz beszerzése volt támogatható, amely intézmény megfelel a Kvtv. 8. számú melléklet IV. Többcélú kistérségi társulások támogatása fejezet, Kiegészítő szabályok 2.1. pontjában meghatározott átlaglétszám feltételeknek. A támogatást legfeljebb három közösségi busz beszerzésére igényelheték. A támogatás formája vissza nem térítendő támogatás, maximális összege 30,0 M Ft volt.

A kincstári Igazgatóságokhoz 896 önkormányzat nyújtott be 1323 db pályázatot a rendelkezésre álló forrás (4100,0 M Ft) közel hatszorosát (23 300,0 M Ft) jelentő támogatási igény megjelölésével. A kincstári Igazgatóságok a pályázatokat – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – felülvizsgálták és véleményükkel együtt 2009. április 20-áig továbbították az ÖM részére.

A felülvizsgálat során hat pályázatot utasítottak el, amelyeket nem továbbítottak az ÖM-be.

A pályázatok szakmai értékelésére és a támogatási javaslat megtételére Bíráló Bizottság jött létre, amelynek összetétele megfelelt a rendeletben előírtaknak. A Bíráló Bizottság a 8/2009. (II. 26.) ÖM rendeletben meghatározott feltételek mellett további szűrési szempontokat alkalmazott, tekintettel a nagyszámú beérkezett pályázatra, valamint a többszörös támogatási igényre.

A Bölcsődék infrastrukturális fejlesztésére 127 pályázat érkezett be 2000,0 M Ft támogatási igény megjelölésével, a Bíráló Bizottság 41 pályázó részére 459,8 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot, amely az igényelt támogatás 23%-a.

A bölcsődékre vonatkozó előzetes szűrési szempontok alapján a Bizottság 86 pályázat elutasítását javasolta.

A közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztésére 1135 pályázat érkezett be 19 700,0 M Ft támogatási igény megjelölésével, a Bíráló Bizottság 284 pályázatot javasolt támogatásra 3080,7 M Ft összegben.

Óvodai infrastrukturális fejlesztésre 568 pályázat érkezett 9200,0 M Ft összegben, a Bíráló Bizottság 211 pályázat 1988,1 M Ft összegű támogatására tett javaslatot. Általános iskolai fejlesztésére 567 pályázat érkezett, az igényelt támogatás 10 500,0 M Ft volt, a Bíráló Bizottság 73 pályázat 1092,6 M Ft összegű támogatására tett javaslatot.

A közösségi buszok beszerzésére 61 pályázat érkezett be, az igényelt támogatás összesen 1500,0 M Ft volt, a Bíráló Bizottság 31 pályázat támogatására tett javaslatot 497,4 M Ft összegben, amely az igényelt támogatás 33,1%-a.

A Bíráló Bizottság javaslata alapján a 4097,4 M Ft összegű támogatás odaítéléséről az önkormányzati miniszter – a rendeletben előírt határidőben – 2009. május 20-án döntött.

A döntés alapján a bölcsődék infrastrukturális fejlesztésére 45 önkormányzat 500,0 M Ft összegű, a közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztésére 293 önkormányzat 3100,0 M Ft összegű, a közösségi busz beszerzésének támogatására 31 önkormányzat 497,4 M Ft összegű támogatásban részesült.

A 8/2009. (II. 26.) ÖM rendelet 14. § (1) bekezdése alapján az önkormányzati miniszter és a nyertes pályázók között – 4 önkormányzat kivételével – 2009. június 3-áig a támogatási szerződések megkötésre kerültek, és a támogatást – az ÖM 2009. június 16-ai utalványozását követően – a Kincstár egy összegben folyósította az érintett önkormányzatok részére.

A bölcsődék infrastrukturális fejlesztése támogatás esetében Pécs megyei jogú város támogatási szerződését javítani kellett polgármester változás miatt, így az önkormányzat részére a megítélt 10,0 M Ft összegű támogatás a támogatási szerződés aláírását követően, 2009. július 6-án került utalványozásra.

A Közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése támogatás esetében Csögle és Sajószentpéter önkormányzata nem írta alá a támogatási szerződést és egyben kezdeményezte a támogatási szerződés módosítását az önkormányzati miniszternél. Csögle önkormányzata az óvodára megítélt 9,0 M Ft támogatási összeg átcsoportosítását kérte az általános iskolára, Sajószentpéter önkormányzata pedig az általános iskolára megítélt 14,8 M Ft összegű támogatás átcsoportosítását kérte az óvoda felújítására.

Az önkormányzati miniszter mindkét önkormányzat esetében jóváhagyta a támogatási szerződés módosítását. A két önkormányzat részére megítélt támogatás folyósításáról – a támogatási szerződések aláírása után – az ÖM 2009. július 15-ei és július 23-ai utalványozása alapján a Kincstár intézkedett.

A közösségi busz beszerzése támogatás esetében a Kiskunmajsai Többcélú Kistérségi Társulás nem írta alá a támogatási szerződést, ezért részére a 19,2 M Ft támogatás nem került kiutalásra.

A 8/2009. (II. 26.) ÖM rendelet alapján Kőszeg Város és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társulás 22,4 M Ft támogatásban részesült közösségi busz beszerzése céljából. A kőszegi Társulás a 2009. július 14-ei Társulási Határozatában foglaltak alapján a kapott támogatásról lemondott, a támogatást 2009. július 21-én visszafizette.

A 8/2009. (II. 26.) ÖM rendelet 14. § (5) bekezdése alapján, ha a Támogatott a támogatásról lemond, az önkormányzati miniszter jogosult – a benyújtott pályázatokkal kapcsolatosan – a maradvány és a döntéssel le nem kötött összeg terhére új döntést hozni.

A közösségi buszok beszerzésére 500,0 M Ft összeg állt rendelkezésre, az önkormányzati miniszter 497,4 M Ft támogatás odaítéléséről döntött, a maradvány 2,6 M Ft volt.

A közösségi busz beszerzésére rendelkezésre álló 500,0 M Ft összegből (ki nem utalt támogatás 19,2 M Ft, 22,4 M Ft visszafizetett támogatás és 2,6 M Ft maradvány) összesen 44,2 M Ft nem került kiutalásra.

A Felső-Répcementi Többcélú Kistérségi Társulás is nyújtott be pályázatot közösségi buszok beszerzésének támogatására, azonban a Társulás pályázata a rendelkezésre álló forrás szűkössége miatt nem részesült támogatásban. 2009. július 8-án a Társulás levélben kérte az igénybe nem vett pályázati maradvány terhére a pályázatának támogatását. Az önkormányzati miniszter – a maradvány terhére – a Felső-Répcementi Többcélú Kistérségi Társulás részére a benyújtott pályázatban foglaltak alapján – legalább 15-19 személyes busz beszerzésére – 12,7 M Ft támogatási összeget hagyott jóvá. A támogatási szerződés mindkét fél részéről történő aláírása után a megítélt támogatást az ÖM 2009. szeptember 7-ei utalványozását követően a Kincstár folyósította.

Az ÖM utalványozása alapján a Kincstár a 2009. évre vonatkozóan 4090,9 M Ft kiutalásáról gondoskodott. Év közben 44,3 M Ft összegű visszafizetés történt, amelyet figyelembe véve alakult ki a 4046,6 M Ft összegű teljesítés.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások folyósítása és odaítélése megfelelt 8/2009. (II. 26.) ÖM rendelet előírásainak.

1.1.12. Belterületi belvízrendezési célok támogatása

A Kvtv. ezen a jogcímen eredeti előirányzatként – amely a 2008. évi előirányzattal megegyezően – 500,0 M Ft-ot tartalmazott, a módosított előirányzat 452,0 M Ft volt.

Az előirányzat terhére fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 49. § (5) bekezdése alapján – 48,0 M Ft átcsoportosítás történt az 5. cím 9. a helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása jogcím javára.

Az előirányzat 452,0 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 9,6%-kal alacsonyabb, a módosított előirányzattal megegyező volt.

A Kvtv. alapján a támogatást Békés, Csongrád és Jász-Nagykun-Szolnok megye azon városi önkormányzatai igényelhetik, ahol a tengerszint feletti átlagmagasság a Földmérési és Távérzékelési Intézet Központi Adat és Térképtárának adatai alapján 85 méternél nem több, és amelyek a kedvezményezett térségekről szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet 2-3. számú mellékletében szereplő kistérségek területén találhatók.

Az önkormányzati miniszter – Dévaványa, Mezőtúr és Szarvas önkormányzatok esetében – módosította a 2009. évre megállapított támogatási összeget, tekintettel arra, hogy az önkormányzatok ütemezése szerint a 2009. évi kifizetés meghaladta volna a rendelkezésre álló 500,0 M Ft-ot. A támogatási szerződés megkötése előtt az ÖM az érintett önkormányzatokkal egyeztetett. A támogatási szerződések az érintett önkormányzatokkal határidőre megkötésre kerültek.

Az előirányzat a 2008. évben megkötött támogatási szerződések 2009. évi ütemére nyújtott fedezetet.

A támogatás formája vissza nem térítendő támogatás, maximális összege a 2008. és a 2009. évekre együttesen 140,0 M Ft volt. Ennek megfelelően a pályázatok tartalmazták a megvalósítandó beruházás 2008. és 2009. évekre történő ütemezését, és az igényelt támogatás évenkénti bontását.

A 2009. évre megítélt támogatás folyósítása – a támogatási szerződés 6. § c) pontja alapján – a 2008. évre jóváhagyott műszaki tartalom megvalósítása önkormányzat általi igazolásának ÖM-hez történő benyújtását követő 10 napon belül, szabályszerűen történt.

Az ÖM 2009. július 15-ei utalványozását követően a Kincstár 117,1 M Ft-ot utalt Dévaványa és Kunszentmárton önkormányzata részére. Az ÖM 2009. szeptember 10-ei utalványában Mezőtúr és Makó önkormányzata részére 139,6 M Ft, 2009. szeptember 21-ei utalványában Gyomaendrőd önkormányzata részére 76,2 M Ft kiutalásáról intézkedett. A Kincstár az ÖM 2009. október 19-ei utalványozását követően Szarvas önkormányzata részére 49,6 M Ft-ot, 2009. október 27-ei utalványozást követően 69,5 M Ft-ot utalt át Szentés önkormányzata részére.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 13/2008. (III. 26.) ÖTM rendelet előírásainak.

1.1.13. Komprehenzív iskola-modellek támogatása

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 271,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott, amely 20,0 M Ft-ra (7,4%) teljesült.

A Kvtv. 5. sz. mellékletének 25. pontja értelmében a támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának rendjéről az oktatási és kulturális miniszternek rendeletet kellett alkotnia 2009. március 15-ei határidővel. Rendeletalkotási kötelezettségének az oktatási és kulturális miniszter két hét késedelemmel tett eleget, az általa kiadott 18/2009. (IV. 2.) OKM rendelet²¹ hatálybalépésének időpontja 2009. április 5. volt.

A kincstári Igazgatóságok a támogatási igényeket – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése, valamint az Ámr. 52/B. § (3) bekezdése alapján – felülvizsgálták és véleményükkel együtt 2009. május 11-éig továbbították az OKM Támogatáskezelő részére. Az OKM Támogatáskezelő a beérkezett igénylések két szakértő általi vizsgálatáról gondoskodott, személyük megfelelt a 31/2004. (XI. 13.) OM rendelet előírásainak.

A pályázati kiírás alapján a kincstári Igazgatóságokhoz egy önkormányzati fenntartó egy intézményétől érkezett be igénylés.

A komprehenzív iskolamodell elindításához adható támogatás mértékét a 18/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 2. § (1) bekezdése 20,0 M Ft-ban maximálta, ami egyrészt a pedagógus létszám, másrészt a szakértői átlagpontoszámok figyelembevételével került elosztásra. A pedagógus létszám, illetve az átlagpont-

²¹ A komprehenzív iskolamodell meg szervezéséhez kapcsolódó támogatás igénylési, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 18/2009. (IV. 2.) OKM rendelet.

számok tekintetében 10,0-10,0 M Ft lehetett a maximálisan odaítélhető támogatási összeg.

A támogatásban részesülő fenntartókról és a támogatás összegéről a Döntés-előkészítő Bizottság javaslata alapján az oktatási és kulturális miniszter 2009. június 17-én döntött. Támogatásban egy önkormányzati fenntartó – Demecser Város Önkormányzata – részesült 20,0 M Ft összegben.

A támogatás folyósításáról az ÖM utalványozása alapján a Kincstár 2009 júliusában egy összegben intézkedett.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 18/2009. (IV.2.) OKM rendelet előírásainak.

1.1.14. Ösztönző támogatás kistelepülések közoktatási feladatainak társulásban történő ellátásához

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 100,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott, a módosított előirányzat 10,0 M Ft volt.

Az előirányzat terhére fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 51. § (5) bekezdése alapján – 90,0 M Ft átcsoportosítás történt a Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása előirányzat javára.

Az előirányzat 10,0 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 90%-kal alacsonyabb, a módosított előirányzattal megegyező.

A támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályait az önkormányzati miniszternek 2009. január 31-éig rendeletben kellett szabályoznia. Az önkormányzati miniszter rendeletalkotási kötelezettségének 4 nap késedelemmel tett eleget, az általa kiadott 4/2009. (II. 4.) ÖM rendelet²² hatálybalépésének időpontja 2009. február 5-e volt.

A pályázatokat az önkormányzatok 2009. február 16-áig elektronikus úton és papír alapon egy eredeti és egy hitelesített másolati példányban nyújtották be. A kincstári Igazgatóságok a benyújtott pályázatokat – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – felülvizsgálták és véleményükkel együtt 2009. február 23-éig továbbították az ÖM részére.

A kincstári Igazgatóságok a felülvizsgálatot követően 3 pályázatot Perkáta-Nagykarácsony; Bakonyháza-Nagyesztergár; Homrogd-Felsővadász továbbítottak az ÖM részére.

A támogatás összegére és a támogatásban részesíthető fenntartók körére vonatkozóan az ÖM, a PM és az OKM képviselőjéből álló négytagú TKB – 2009. március 9-én megtartott ülésén – tett javaslatot az önkormányzati miniszter részére. A TKB felülvizsgálta a beérkezett pályázatokat és megállapította, hogy a

²² A kistelepülések közoktatási feladatainak társulásban történő ellátását ösztönző támogatás igénybevételének részletes feltételeiről szóló 4/2009. (II. 4.) ÖM rendelet.

beérkezett három pályázat közül a Homrogd-Felsővadász önkormányzatok pályázata nem felel meg a 4/2009. (II. 4.) ÖM rendelet 1. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint támogatást az a többcélú kistérségi társulás, intézményi társulás, illetve települési önkormányzat igényelhet az általa fenntartott közoktatási intézmény működési kiadásaihoz, amelyhez az 1500 fő és az alatti lakosságszámú kistérségi önkormányzat által 2008/2009. nevelési évben/tanévben önállóan fenntartott közoktatási intézmény 2009. szeptember 1-jétől tagintézményként csatlakozik.

A Tkb Perkáta-Nagykarácsony önkormányzatának pályázatát, valamint a hiánypótlásra beérkezett dokumentumok alapján Bakonynána-Nagyesztergár pályázatát egyhangúlag elfogadta. Az önkormányzati miniszter részére 18,7 M Ft támogatásra tett javaslatot, amelyből Perkáta-Nagykarácsony önkormányzata részére 9,9 M Ft, Bakonynána-Nagyesztergár önkormányzata részére 8,8 M Ft támogatást javasolt.

A 4/2009. (II. 4.) ÖM rendelet 6. § (1) bekezdése értelmében a Tkb javaslata alapján a pályázatokról az önkormányzati miniszter – a rendeletben előírt 2009. március 20-ai határidőt betartva hozta meg döntését, a Bizottság által elkészített támogatási javaslatot változtatás nélkül hagyta jóvá.

A 4/2009. (II. 4.) ÖM rendelet 7. §-a alapján az önkormányzati miniszternek a nyertes pályázókkal 2009. április 20-áig támogatási szerződést kellett kötnie.

Bakonynána önkormányzata a kiküldött támogatási szerződést nem írta alá, ugyanis Nagyesztergár községi önkormányzata a 21/2009. (03. 30.) OKT számú határozatában hozott döntés alapján nem kívánt csatlakozni a Bakonynána-Dudar Közoktatási Intézményfenntartó Társuláshoz.

Az önkormányzati miniszter és Perkáta önkormányzata a rendeletben előírt 2009. április 20-ai határidőt betartva megkötötte a támogatási szerződést.

A 4/2009. (II. 4.) ÖM rendelet 8. §-a alapján a támogatás a Támogatott által 2009. augusztus 31-éig megvalósított tényleges intézményi átszervezés ÖM-nek történő igazolását (módosított társulási megállapodás és alapító okirat hiteles másolatának megküldését) követő 15 munkanapon belül kerül folyósításra.

Perkáta önkormányzata a 4/2009. (II. 4.) ÖM rendelet 8. §-ában foglaltaknak megfelelően megküldte a közoktatási intézmény alapító okiratát, a társulási megállapodást és az intézményvezető nyilatkozatát.

A támogatást Perkáta önkormányzata részére az ÖM 2009. augusztus 17-ei utalványozását követően a Kincstár egy összegben folyósította. Bakonynána nem részesült a támogatásból.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 4/2009. (II. 4.) ÖM rendelet előírásainak.

1.1.15. A szegregált lakókörnyezet felszámolásának támogatása

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 250,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott, amely 100%-ra teljesült.

A támogatás igénylését, döntési rendszerét, folyósítását, elszámolását és ellenőrzésének részletes szabályait a szociális és munkaügyi miniszternek az önkormányzati miniszterrel együtt 2009. március 15-éig rendeletben kellett szabályoznia. Rendeletalkotási kötelezettségüknek a miniszterek késedelmesen tettek eleget, a 13/2009. (V. 29.) SZMM-ÖM együttes rendelet²³ kiadására két és fél hónap késedelemmel került sor.

A támogatást a helyi önkormányzatok pályázati úton igényelheték. A pályázaton igényelhető támogatás a beruházáshoz szükséges összköltség legfeljebb 100%-a lehetett, de helyi önkormányzatonként nem haladhatta meg a 80,0 M Ft-ot. A pályázatnak tartalmaznia kellett a 13/2009. (V. 29.) SZMM-ÖM együttes rendelet által előírt mellékleteket.

A pályázati kiírás alapján 13 önkormányzat nyújtott be támogatási igényt, a szabályszerűségi felülvizsgálatot követően 12 pályázat került továbbításra az SZMM részére.

Zalakomár község önkormányzatának pályázata formailag nem felelt meg a 13/2009. (V. 29.) SZMM-ÖM együttes rendelet előírásainak, így az nem került továbbításra az SZMM részére.

A beérkezett pályázatok előértékelését az SZMM a 13/2009. (V. 29.) SZMM-ÖM együttes rendelet 4. számú mellékletében meghatározott értékelési szempontok alapján végezte. A pályázatok elbírálásához – az előértékelés figyelembe vételével – a Tárcaközi Bíráló Bizottság (TBB) 2009. július 9-én megtartott ülésén készítette el döntési javaslatát.

A TBB a részére előterjesztett pályázatok közül hét önkormányzat igénylését nem javasolta támogatásra. Az elutasított pályázatok nem feleltek meg a 13/2009. (V. 29.) SZMM-ÖM együttes rendelet előírásainak.

A 13/2009. (V. 29.) SZMM-ÖM együttes rendelet 5. § (5) bekezdése értelmében a TBB javaslata alapján a pályázatokról a szociális és munkaügyi miniszter, valamint az önkormányzati miniszter – a rendeletben előírt 2009. július 31-ei határidőt betartva – hozta meg döntését, a támogatási javaslatot változtatás nélkül hagyta jóvá.

A szociális és munkaügyi miniszter a 2009. július 14-én kelt „Engedélyező okiratban” a TBB által javasolt pályázók programjainak támogatását jóváhagyta.

A miniszteri döntés alapján öt önkormányzat – Bódvalenke, Gyulaj, Szigetvár, Tornanádaska, Zákány – 250,0 M Ft összegű támogatásban részesült.

A 13/2009. (V. 29.) SZMM-ÖM együttes rendelet 6. § (1) bekezdése alapján a szociális és munkaügyi miniszter és az önkormányzati miniszter a nyertes pályázókkal a támogatási szerződéseket a rendeletben előírt 2009. augusztus 15-ei határidőt betartva megkötötte.

²³ A szegregált lakókönyezet felszámolása céljából helyi önkormányzat részére 2009. évben nyújtott támogatásról szóló 13/2009. (V. 29.) SZMM-ÖM együttes rendelet.

A támogatást az ÖM utalványozása alapján a szerződéskötéstől számított 15 napon belül a Kincstár 2009 augusztusában egy összegben folyósította a támogatott önkormányzatok részére.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 13/2009. (V. 29.) SZMM-ÖM együttes rendelet előírásainak.

1.1.16. Sportlétesítmények felújításának támogatása

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 250,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott, amely 100%-ra teljesült.

A támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól az önkormányzati miniszternek 2009. március 15-éig rendeletet kellett alkotnia. Rendeletalkotási kötelezettségének az önkormányzati miniszter a 15/2009. (III. 17.) ÖM rendelet²⁴ megalkotásával határidőre eleget tett.

A 15/2009. (III. 17.) ÖM rendelet alapján a helyi önkormányzatok az önkormányzat tulajdonában, illetve fenntartásában lévő (meglévő) sportlétesítmény felújítására igényelhetek vissza nem térítendő támogatást. Támogatást lehetett igényelni továbbá az önkormányzat, az önkormányzat költségvetési szerve többségi tulajdonában álló társaság vagy a költségvetési szerv tulajdonában, illetve fenntartásában álló sportlétesítmény felújításához is. Az igényelt támogatás maximális összege sportlétesítmény felújításonként 10,0 M Ft volt.

Amennyiben az önkormányzat a pályázatában több sportlétesítmény felújítására igényelt támogatást, akkor az önkormányzatnak a pályázatában rangsorolnia kellett a tervezett felújításokat.

Az önkormányzati miniszter a pályázatokról az önkormányzat esetleges rangsorolását figyelembe véve, a rendeletben megjelölt 2009. május 25-ei határidő után, 2009. június 4-én hozta meg döntését. Az önkormányzati miniszteri döntése alapján 46 önkormányzat 250,0 M Ft összegű támogatásban részesült.

A 15/2009 (III. 17.) ÖM rendelet 7. § (2) bekezdése támogatási szerződés megkötését írta elő az önkormányzati miniszter és a nyertes pályázók között 2009. június 15-éig.

A miniszteri döntés késedelme miatt a támogatási szerződések a 15/2009. (III. 17.) ÖM rendelet 7. § (2) bekezdésében megjelölt 2009. június 15-ei határidő után kerültek megkötésre. A támogatást a támogatási szerződés megkötését követő 30 napon belül az ÖM utalványozása alapján a Kincstár egy összegben folyósította.

A Kincstár az ÖM 2009. augusztus 10-ei utalványozását követően 42 önkormányzat részére 216,5 M Ft, az ÖM 2009. szeptember 25-ei utalványozását követően 4 önkormányzat részére 33,5 M Ft kiutalásáról gondoskodott.

²⁴ A helyi önkormányzatok fenntartásában lévő sportlétesítmények felújításának támogatásáról szóló 15/2009. (III. 17.) ÖM rendelet.

A pályázatok felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt 15/2009. (III. 17.) ÖM rendelet előírásainak.

2. IGÉNYLÉS ALAPJÁN KAPOTT TÁMOGATÁSOK

2.1. Az önkormányzatoknál nem, csak a minisztériumoknál ellenőrzött igényléses támogatások

2.1.1. Lakossági közműfejlesztés támogatása

A Kvtv. 1. sz. mellékletében a IX. fejezet 5. Központosított előirányzatok cím az előző évekkel megegyezően egy ÁHT azonosítón és egy összegben szerepelt. A Kvtv. 5. sz. melléklete tartalmazta részletezve a központosított előirányzatok 5. címéhez tartozó 30 költségvetési sort.

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 1350,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – amely a 2008. évi előirányzatnál 1000,0 M Ft-tal kevesebb –, a módosított előirányzat 879,0 M Ft volt. Az előirányzat 879,9 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 34,8%-kal alacsonyabb, a módosított előirányzatnál 0,1%-kal magasabb.

Az előirányzat terhére fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 49. § (5) bekezdése alapján – 471,0 M Ft átcsoportosítás történt az 5. cím 9. a Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása jogcím javára.

Az előirányzat 0,9 M Ft összegű túlteljesülésére azért kerülhetett sor, mert a központosított előirányzatok címén képződött előirányzat-maradvány ezt lehetővé tette.

Az előző évhez viszonyított csökkenés alapvetően az előirányzat felhasználására vonatkozó jogszabályok szigorításával, továbbá a 2005. évi zárszámadási törvénnyel bevezetett, a támogatás ellenőrzésére vonatkozó intézkedésekkel függ össze.

Az ÁSZ az Országgyűlés felkérésére többször vizsgálta az önkormányzatok út- és szennyvíz-beruházásai igénylésének és felhasználásának jogszerűségét. Az ÁSZ először 2005-ben vizsgálta²⁵ a 2004. évben igénybe vett közműfejlesztési támogatásokat, melynek során 21 önkormányzatnál állapított meg jogtalan igénybevételt 792,3 M Ft összegben. Ezt követően az ÁSZ a 2002-2005. között igénybevett közműfejlesztési támogatást vizsgálta²⁶, melynek eredményeként megállapította, hogy 163 önkormányzat 3112,0 M Ft összegben vett igénybe jogtalanul lakossági közműfejlesztési támogatást.

²⁵ 0538. számú ÁSZ Jelentés az önkormányzatok által államháztartáson kívülre átadott pénzeszközök felhasználásával megvalósuló víziközmű beruházások finanszírozási rendszerének célszerűségéről (2005. év).

²⁶ 0639. számú ÁSZ Jelentés az önkormányzati út- és szennyvízcsatorna beruházásokhoz 2002-2005. években igénybe vett közműfejlesztési támogatások igénylésének és felhasználásának ellenőrzéséről (2006. év).

Az Országgyűlés elfogadta az ÁSZ megállapításait és elrendelte az önkormányzatok felé a fenti összegek visszafizetését a központi költségvetésbe. Az Alkotmánybíróság a 42/2008. (IV. 17.) számú határozatában hatályon kívül helyezte a 2004. évi és a 2005. évi zárszámadási törvények azon részét, amelyek az önkormányzatok számára írtak elő visszafizetési kötelezettséget. Megsemmisítette továbbá azon kormányrendeleteket is, amelyek az érintett önkormányzatok kérelmének megfelelően a visszafizetési kötelezettség részletekben történő teljesítéséről rendelkeztek.

Az Alkotmánybíróság határozatában ugyanakkor hatályban hagyta a 2005. évi zárszámadási törvény következő rendelkezését: *„Az Országgyűlés megállapítja, hogy az önkormányzati út- és szennyvízcsatorna beruházásokhoz 2002-2005. években az Állami Számvevőszék vizsgálata alapján jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatás 3112,0 M Ft.”*

Az AB határozat kihirdetését követően a Kincstár új visszafizetésre kötelező határozatokat már nem tudott kibocsátani, a 2008. II. negyedévi részletekre vonatkozóan új első fokú határozatokat nem lehetett hozni és a folyamatban lévő másodfokú ügyeket sem lehetett elbírálni, mivel nem volt jogszabályi alap a döntés meghozatalára. Mintegy 100 per indult, amelynek kb. a fele lezárult, a másik fele pedig – megyei bíróságok, Legfelsőbb Bíróság – folyamatban van.

A perek képviselte során a Kincstár Jogi Főosztályának az a 2008. és 2009. évi tapasztalata, hogy *„a Legfelsőbb Bíróság egységes álláspontot kezd kialakítani az ÖKOTÁM perekben. A Legfelsőbb Bíróság vagy a megyei bíróságok döntését helyezi hatályon kívül, és utasítja új eljárásra a bíróságot vagy a Kincstár másodfokú határozatait arra hivatkozással helyezi hatályon kívül (anélkül, hogy a Kincstárt új eljárásra utasítanák), hogy a zárszámadási törvény nem az ön-kormányzatokra, hanem a jegyzőre vonatkozóan állapít meg felelősséget a támogatások jogszerű átutalása tárgyában.”*

A 2009. január 1-jétől hatályos Áht. 18/B. § (8) bekezdése, illetve az Áht. 64/D. § (1)-(2) bekezdései alapján 2009. január 1-jétől a kincstári Igazgatóságok a felülvizsgálataik során intézkednek az ÁSZ ellenőrzései során feltárt, az önkormányzatok által vissza nem fizetett, jogosulatlanul igénybe vett támogatások, illetve az önkormányzatokat megillető, pótlólagos támogatások pénzügyi rendezéséről.

A magánszemélyek nem vállalkozási célú lakóingatlanainak közművesítésével kapcsolatos hozzájárulása jogszabályban meghatározott részét – a 2004. október 7-éig történt kötelezettség-megállapítás esetén 15%-át, az ezt követő kötelezettség-megállapításoknál szociális rászorultság esetén 25%-át, de közművenként legfeljebb 37 500 Ft-ot – a központi költségvetés folyamatosan visszatéríti.

A 2009. évben az előző évhez képest nem történt változás a támogatás igénylésére vonatkozó szabályokban. A 2009. évi szabályozás sem zárja ki annak lehetőségét, hogy egy magánszemély akár több lakóingatlan közművesítésére is igényeljen és kapjon közműfejlesztési támogatást.

A 2009. évi lakossági közműfejlesztés támogatása kétféle támogatásmértéken és háromféle feltételrendszeren alapult. A 2004. október 8-ától²⁷ megállapított és írásban közölt közműfejlesztési hozzájárulások esetében a támogatásra való jogosultság rászorultságtól függő kategória, a támogatás mértéke 25%, de a támogatás alapja közmű-féleségenként 150,0 E Ft-ban maximálva van.

A 2004. október 8-át megelőzően megállapított közműfejlesztési hozzájárulásokra továbbra is a korábbi szabályozás²⁸ szerint volt igényelhető és elszámolható a 15%-os támogatás, de a kapcsolódó ágazati miniszteri szabályozásokat²⁹ is figyelembe kellett venni.

Az igénybevétel feltételeit megszigorította a 110/2002. (V. 14.) Korm. rendelet.³⁰ Ezen rendelet alapján a 2002. május 22. után megállapított közműfejlesztési hozzájárulás azon része után, amelyet a magánszemély önkormányzati támogatásból, vagy helyette az önkormányzat átvett pénzeszközből fizetett meg, nem igényelhető a támogatás, és az engedményezési lehetőség is megszűnt.

A közműfejlesztési támogatás összegét az ÖM utalványozását követően a Kincstár utalta az érintett önkormányzatok számlájára.

A 2009. évi támogatást 160 138 fő részére igényelték az önkormányzatok, amelyből 96,5%-os részarányt képviselt a csatornára biztosított összeg. Az önkormányzatok a magánszemélyek kérelmei alapján a támogatás 1,2%-át gázvezetésekre, 1,6%-át vízvezetésekre, 0,5%-át útra, 0,2%-át villamoshálózatra igényelték.

A 2009. évben az összes kiutalt támogatásból 96,7% volt a 73/1999. (V. 21.) Korm. rendelet alapján folyósított, míg a 262/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet szerinti szociális rászorultság alapján csupán 3,3%-os felhasználás történt.

Az ÖM utalványozása alapján a Kincstár a 2009. évre vonatkozóan 882,6 M Ft kiutalásáról gondoskodott. Év közben 2,7 M Ft összegű visszafizetés történt, amelyet figyelembe véve alakult ki a 879,9 M Ft teljesítés.

Az igénylések felülvizsgálata és a támogatások folyósítása megfelelt a 73/1999. (V. 21.) Korm. rendelet, a 110/2002. (V. 14.) Korm. rendelet és a 262/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet előírásainak.

²⁷ A magánszemélyek közműfejlesztési támogatásáról szóló 262/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet. A 2007. március 28-ától hatályos módosításokat a 46/2007. (III. 20.) Korm. rendelet állapította meg.

²⁸ A magánszemélyek közműfejlesztési támogatásáról szóló 73/1999. (V. 21.) Korm. rendelet.

²⁹ A közcélú villamos hálózatra csatlakozás pénzügyi és műszaki feltételeiről szóló (58/2005. (VII. 7.) GKM rendelet; Az együttműködő földgázhálózat fejlesztéséért szedhető csatlakozási díjról szóló 74/2006. (X. 31.) GKM rendelet; A közcélú villamos hálózatra csatlakozás pénzügyi és műszaki feltételeiről szóló 117/2007. (XII. 29.) GKM rendelet.

³⁰ A magánszemélyek közműfejlesztési támogatásáról szóló 73/1999. (V. 31.) Korm. rendelet módosításáról szóló 110/2002. (V. 14.) Korm. rendelet.

2.1.2. Ózdi martinsalak felhasználása miatt kárt szenvedett lakóépületek tulajdonosainak kártalanítása

A Kvtv. ezen előirányzatra vonatkozóan 400,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évinél 200,0 M Ft-tal kevesebbet –, amely 297,1 M Ft-ra (74,3%) teljesült.

A támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes feltételeit az ózdi martinsalak felhasználásával készült lakóépületek tulajdonosainak kárenyhítéséről szóló 40/2003. (III. 27.) Korm. rendelet határozza meg.

A 40/2003. (III. 27.) Korm. rendelet értelmében támogatásban részesíthető mindazon károsult lakástulajdonos, akinél az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) által megrendelt szakértői vizsgálat megállapította, hogy az ózdi martinsalak felhasználása miatt az építési engedéllyel épített, általa lakott lakását, lakóépületét kár érte. A támogatás új lakás építésére, használt lakás vásárlására vagy a károsodott ingatlan helyreállítására fordítható.

A 2009. évben a támogatások folyósítását ezen kormányrendeletnek megfelelően megelőzte az érintett település jegyzőjének határozata a kárenyhítés címen történő kifizetésről, amely határozat az OKF által megrendelt szakértői vizsgálaton alapult. A határozatokat az OKF felülvizsgálta, majd a támogatás felhasználása jogszerűségének vizsgálatát követően a támogatási összeg utalványozására kérte fel az ÖM-et. Az erről szóló teljes körű dokumentáció az ÖM-ben megtalálható volt.

Az ÖM utalványozása alapján a Kincstár a 2009. évre vonatkozóan 306,3 M Ft kiutalásáról gondoskodott. Év közben 9,2 M Ft összegű visszafizetés történt, amelyet figyelembe véve alakult ki a 297,1 M Ft összegű teljesítés.

A 2009. évben az ózdi martinsalak felhasználásával készült lakóépületek tulajdonosainak kártalanítása jogcímen történt kifizetések megfeleltek a 40/2003. (III. 27.) Korm. rendelet előírásainak.

2.1.3. Az érettségi és szakmai vizsgák lebonyolításának támogatása

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 1570,0 M Ft-ot tartalmazott – a 2008. évinél 1100,0 M Ft-tal többet –, amely 1503,0 M Ft-ra (95,7%) teljesült.

A 2008. évben az érettségi vizsgák támogatása az OKM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatai között szerepelt.

A Kvtv. 5. sz. mellékletének 15. pontja értelmében az igénylés, folyósítás, elszámolás rendjéről az oktatási és kulturális miniszternek kellett rendeletet alkotnia 2009. március 15-ei határidővel. Ezen kötelezettségének az oktatási és kulturális miniszter két hét késedelemmel tett eleget, a 13/2009. (IV. 2.) OKM rendelet³¹ 2009. április 5-én lépett hatályba.

³¹ Az érettségi és a szakmai vizsgák lebonyolítására nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának rendjéről szóló 13/2009. (IV. 2.) OKM rendelet.

Az **érettségi vizsgák** lebonyolításához az önkormányzatok a fenntartásukban lévő középiskolákban a 2009. évben megszervezett középszintű érettségi vizsgák lebonyolításához igényelhetek támogatást.

A támogatás két részletben került kifizetésre. Az első részlet-támogatási előleg, amelynek összege 2000 Ft/fő/vizsga volt. Az előleg igénylésének alapja a 2009. május-júniusi érettségi vizsgaidőszak vonatkozásában megjelölt, 2009. március 16-ai regisztrációs napnak megfelelő és a 13/2009. (IV. 2.) OKM rendelet szerint támogatottnak minősülő regisztrált vizsgák száma, továbbá az október-novemberi vizsga-időszakban várható érettségi vizsgák becsült száma.

A második részlet tekintetében – a 2009. évi május-júniusi érettségi vizsgaidőszak vonatkozásában – a vizsgák lezárása után kimutatható tényleges vizsgaszámot, és a 2009. szeptember 21-ei regisztrációs nap állapota szerinti, valamint a 13/2009. (IV. 2.) OKM rendelet szerint támogatottnak minősülő regisztrált vizsgák számát kellett alapul venni.

A támogatás teljes összegéről az oktatási és kulturális miniszter 2009. november 27-én közleményt adott ki, amely a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítő 57. számában jelent meg. A közleményben meghatározott, egy érettségi vizsgára jutó támogatási összeg 3128 Ft volt. Az előlegben részesült (2000 Ft/vizsga) fenntartók a különbözeti összegeket (1128 Ft/vizsga) – a már támogatott vizsgákra vonatkozóan – a december havi nettó finanszírozás keretében kapták meg.

A helyi önkormányzatok az érettségi vizsgák lebonyolításához a támogatási igényléseiket a kincstári Igazgatóságokhoz nyújtották be 2009. április 15-éig, illetve a második részlet vonatkozásában 2009. október 10-éig.

Az oktatási és kulturális miniszter a támogatást elnyert önkormányzatok – megynként és településsorosan – összesített adatait az első részlet tekintetében 2009. június 10-éig, a második részlet tekintetében 2009. november 20-áig utalványozás céljából megküldte az ÖM részére.

A Kincstár az első részlet tekintetében – az ÖM utalványozása alapján – 2009 júliusában 662,7 M Ft, a második részlet tekintetében 2009 decemberében 291,6 M Ft kiutalásáról gondoskodott a nettó finanszírozás keretében.

Az érettségi vizsgák támogatása előirányzat a 15,6 M Ft összegű lemondások figyelembevételével 938,7 M Ft-ra teljesült.

A **szakmai vizsgák** tekintetében is két részletben került kifizetésre a támogatás. Az első részlet támogatási előleg, amelynek összege 6000 Ft/fő/vizsga volt. A támogatási előleg igénylésének alapja a 2009. évben a február-márciusi vizsgaidőszakban szakmai vizsgát tett (megkezdett), a május-júniusi vizsgaidőszakban szakmai vizsgájára jelentkező, az októberi-novemberi vizsgaidőszakban várhatóan szakmai vizsgára jelentkező tanulók együttes létszáma.

A támogatás második részletének meghatározására – az első részletként folyósított támogatás figyelembevételével – a 2009. évben szakmai vizsgát tett tanulók tényleges létszáma alapján került sor.

A támogatás teljes összegéről az oktatási és kulturális miniszter 2009. november 27-én közleményt adott ki, amely a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítő 57. számában jelent meg.

Az oktatási és kulturális miniszter a támogatást elnyert önkormányzatok – megyénként és településsorosan – összesített adatait az első részlet tekintetében 2009. május 11-éig, a második részlet tekintetében 2009. november 20-áig utalványozás céljából megküldte az ÖM részére.

A Kincstár az első részlet tekintetében – az ÖM utalványozása alapján – 2009 júniusában 248,3 M Ft, a második részlet vonatkozásában az ÖM 2009. decemberi havi utalványozását követően 321,1 M Ft kiutalásáról gondoskodott a nettó finanszírozás keretében.

A szakmai vizsgák támogatása előirányzat az 5,1 M Ft összegű lemondások figyelembevételével 564,3 M Ft-ra teljesült.

Az igénylések felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 13/2009. (IV. 2.) OKM rendelet előírásainak.

2.1.4. Esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások

A Kvtv. ezen jogcímre vonatkozóan 4603,0 M Ft eredeti előirányzatot – a 2008. évi előirányzathoz képest 1803,0 M Ft-tal többet – tartalmazott, a módosított előirányzat 3974,9 M Ft volt.

Az előirányzat terhére fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 49. § (5) bekezdése alapján – 628,1 M Ft átcsoportosítás történt az 5. cím 9. a Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása jogcím javára.

Az előirányzat 3766,6 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 18,2%-kal, a módosított előirányzatnál 5,2%-kal alacsonyabb.

a) Esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatás

A Kvtv. alapján az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 9/2008. (III. 29.) OKM rendelet 1-2. §-ai alapján, a 2008. évben támogatásban részesülő fenntartók részére, a 2008/2009-es nevelési tanév feladatainak ellátásához szükséges kiegészítő támogatások folyósításának eljárási rendjét az oktatási és kulturális miniszternek 2009. január 15-ei határidővel rendeletben kellett szabályoznia. Ezen kötelezettségének az oktatási és kulturális miniszter a 2/2009. (I. 30.) OKM rendelet³² kihirdetésével két hét késedelemmel tett eleget.

³² Az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 9/2008. (III. 29.) OKM rendelet 1-2. §-ai alapján támogatásban részesült fenntartók részére kiegészítő támogatás folyósításának eljárási rendjéről szóló 2/2009. (I. 30.) OKM rendelet.

A 2/2009. (I. 30.) OKM rendelet hatálya kizárólag azon közoktatási intézményt fenntartókra terjedt ki, amelyek a 9/2008. (III. 29.) OKM rendelet 1-2. §-ai alapján integrációs, képesség-kibontakoztató felkészítés vagy óvodai fejlesztő program megszervezése után járó támogatásban részesültek a 2008. évben.

A fenntartók részére a 2008. évben megítélt összeg fennmaradó részének tekintetében kiegészítő támogatás a 2008/2009. nevelési év, tanév – 2009. január 1-től augusztus 31-éig tartó időszakát érintő – feladatainak ellátását szolgálta.

Az önkormányzati fenntartók összesített adatait az OKM utalványozás céljából 2009. január 30-áig megküldte az ÖM részére. Az 1347,1 M Ft összegű támogatás folyósításáról a Kincstár a 2009. év február havi nettó finanszírozás keretében, az ÖM utalványozása alapján gondoskodott. Lemondás miatt nettósításban visszavonásra került 93,7 M Ft, amelynek figyelembevételével a 2009. évi teljesítés 1253,4 M Ft volt.

Képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítés, továbbá óvodai fejlesztő program szervezésének támogatása – a 23/2009. (V. 22.) OKM rendelet³³ alapján – a 2009/2010. nevelési év, tanév 2009. szeptember 1-jétől 2009. december 31-éig tartó időszakra volt igényelhető és felhasználható.

A támogatást kizárólag olyan intézményben lehetett igénybe venni, amelynek alapító okiratában, valamint helyi pedagógiai programjában, nevelési programjában az igényjogosultságot megalapozó tevékenység szerepel, vagy a fenntartó kötelezettséget vállal annak beépítésére.

A 23/2009. (V. 22.) OKM rendelet 2. § (13) bekezdése alapján a támogatást elnyert fenntartónak, és a támogatásban részesülő intézménynek 2009. szeptember 15-éig együttműködési megállapodást kellett kötnie az Országos Oktatási Integrációs Hálózattal és az OKM Támogatáskezelővel.

Integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés, továbbá óvodai fejlesztő program szervezéséhez támogatás igénylésének az volt a feltétele, hogy az önkormányzatok az általuk fenntartott intézményben a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet³⁴ 39/D., 39/E. §-ában meghatározott követelmények, valamint az oktatási és kulturális miniszter által kiadott Integrációs Pedagógiai Program szerint képesség-kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervezzenek, vagy óvoda esetében az oktatási és kulturális miniszter által kiadott Óvodai Integrációs Program szerint foglalkoztatást biztosítsanak.

Az OKM Támogatáskezelő 642 önkormányzati fenntartó igénylését továbbította az OKM részére.

A megküldött összesítő jelentéseket hét tagból álló Értékelő Bizottság vizsgálta meg. A Bizottság a formai követelményeken túl a 11/1994. (VI. 8.) MKM rende-

³³ Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések támogatása, valamint az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok anyagi támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 23/2009. (V. 22.) OKM rendelet.

³⁴ A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet.

let 39/D., 39/E. §-ainak, illetve a 23/2009. (V. 22.) OKM rendelet 1. §-ának való megfelelést vizsgálva – 2009. július 21-én megtartott ülésén – készítette el a szakmai véleményét és a támogatás odaítélésére, illetve elutasítására javaslatot tett az oktatási és kulturális miniszter részére.

Az esélyegyenlőséget szolgáló támogatásokat 2008-ban és 2009-ben is igénylő fenntartóknak a 2008-ban megkötött együttműködési megállapodások szerint elfogadott intézményi önértékeléssel, pénzügyi elszámolással kellett rendelkezniük ahhoz, hogy 2009-ben is támogatásban részesüljenek. A 2008. évi támogatások pénzügyi elszámolásának határideje 2009. június 30-a volt, a hiánypótló eljárási (67 db) az Értékelő Bizottság 2009. július 21-ei ülésének időpontjában is tartott. Az Értékelő Bizottság egyhangúlag elfogadta, hogy a 2009. július 21-éig teljes körű pénzügyi elszámolást be nem nyújtó tagintézmény és hozzájuk tartozó fenntartói kör a 23/2009. (V. 22.) OKM rendelet 1. § (4) bekezdése alapján feltételes támogatásban részesüljön, amennyiben 2009-ben is pályázott. A pénzügyi elszámolásra vonatkozó kötelezettségnek legkésőbb 2009. augusztus 24-éig lehetett eleget tenni az OKM Támogatáskezelő által postai úton megküldött értesítés alapján. Az OKM Támogatáskezelő tájékoztatása alapján a „feltételes” támogatásban részesült önkormányzati fenntartók közül mindegyik a megadott határidőre eleget tett a pénzügyi elszámolásra vonatkozó kötelezettségének.

Az Értékelő Bizottság 606 önkormányzati fenntartó részére 1883,0 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot, amit 2009. július 25-éig megküldött az oktatási és kulturális miniszter részére, aki 2009. augusztus 3-án a Bizottság javaslatát változtatás nélkül elfogadva, döntött a támogatás odaítéléséről.

A támogatást elnyert önkormányzatok összesített adatait az OKM utalványozás céljából az önkormányzat KSH-kódjának, megnevezésének és a támogatási összeg feltüntetésével papír alapon és elektronikus formában 2009. augusztus 5-éig továbbította az ÖM részére.

Az 1873,2 M Ft összegű támogatás folyósításáról a Kincstár – a 2009. év augusztus havi nettó finanszírozás keretében – az ÖM utalványozása alapján gondoskodott. A „feltételes” támogatásban részesült önkormányzati fenntartók részére megítélt 9,8 M Ft összegű támogatást – az ÖM utalványozása alapján – a Kincstár a szeptember havi nettó finanszírozás keretében folyósította.

A nettósításban rendezésre került 7,2 M Ft összegű korrekció figyelembevételével a 2009. évi teljesítés 1875,8 M Ft volt.

b) Pedagógiai szakszolgálat és sajátos nevelési igényű tanulók támogatása

A Kvtv. alapján az igénylés, folyósítás, elszámolás rendjéről az oktatási és kulturális miniszternek kellett rendeletet alkotnia 2009. március 15-ei határidővel. Ezen kötelezettségének az oktatási és kulturális miniszter a 15/2009. (IV. 2.) OKM rendelet³⁵ kihirdetésével két hét késedelemmel tett eleget.

³⁵ A pedagógiai szakszolgálatok és a sajátos nevelési igényű tanulók támogatása igénylésének, folyósításának elszámolásának és ellenőrzésének rendjéről szóló 15/2009. (IV. 2.) OKM rendelet.

Az OKM Köznevelési Főosztálya a pedagógiai szakszolgálatok és a sajátos nevelési igényű tanulók támogatása igénylésének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének rendjéről szóló 15/2009. (IV. 2.) OKM rendelet alapján a 2008/2009. tanévben – hét különböző célra – biztosított támogatások igénybevétele elemzése alapján, valamint előzetes modellszámításokra alapozva határozta meg a 803,0 M Ft belső felosztási arányait.

A Sajátos nevelési igényű tanulók tankönyvtámogatásának igénylését a fenntartó önkormányzatok a 15/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 1., 2., és 3. számú melléklete szerinti adatlapokon – 2009. július 1-jei határidővel – nyújtották be a kincstári Igazgatóságokhoz egy eredeti és két másolati példányban postai úton, valamint elektronikusan. A kincstári Igazgatóságok – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – a felülvizsgált támogatási igényeket 2009. július 31-éig továbbították az OKM Támogatáskezelő részére.

A kincstári Igazgatóságokhoz 104 önkormányzati fenntartó 120 intézményre vonatkozóan nyújtott be támogatási igényt, amelyből 37 önkormányzat 42 intézményére vonatkozó igényt – nem továbbították az OKM Támogatáskezelő részére, mivel a fenntartók igénylésüket visszavonták, illetve nem találták azokat megfelelőnek. 67 önkormányzati fenntartó 78 intézményére vonatkozó igénylést továbbították az OKM Támogatáskezelő részére.

A fenntartók által visszavont igénylésekről az OKM Támogatáskezelő lemondó nyilatkozatokat kért be, amelyeket a kincstári Igazgatóságok megküldtek.

Az OKM Támogatáskezelő az igénylések formai ellenőrzését követően 2009. szeptember 15-éig, önkormányzati, nem állami, nem önkormányzati intézmények fenntartói, illetve a központi költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények szerint megyéenként külön-külön összesítve, papír alapon és elektronikus formában továbbította az igényléseket az OKM részére.

A támogatás összegére és a támogatásban részesíthető fenntartók körére vonatkozóan az OKM delegáltjaiból álló háromtagú Döntés-előkészítő Bizottságnak – az OKM Támogatáskezelő, mint lebonyolító szervezet közreműködésével – 2009. szeptember 25-éig kellett javaslatot tennie az oktatási és kulturális miniszter részére.

A Döntés-előkészítő Bizottság 2009. szeptember 22-ei ülésén az igénylések ellenőrzése során megállapította, hogy azok egy részében (10%) az igényelt támogatási összeg eltér az OKM Támogatáskezelő által számított támogatási összegtől. Az eltéréseket az OKM Támogatáskezelő minden esetben hiánypótlás keretében javíttatta a fenntartókkal.

A Döntés-előkészítő Bizottság – 2009. szeptember 22-én – 67 önkormányzati fenntartó 78 intézménye részére 19,4 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot. Az oktatási és kulturális miniszter a támogatás odaítéléséről 2009. október 1-jén döntött, a Bizottság javaslatát változtatás nélkül elfogadta.

A támogatás folyósításáról az ÖM utalványozása alapján a Kincstár a 2009. évi november havi nettó finanszírozás keretében intézkedett.

A Felzárkóztató oktatás lebonyolításához az önkormányzatok a **támogatási** igényeiket a 2009. évi első részlet vonatkozásában a 2008/2009. tanév

tárgyhónapjainak létszámadatai alapján 2009. május 5-éig, a második részlet tekintetében a 2008/2009. tanév, valamint a 2009/2010. tanév tárgyhónapjainak létszámadatai alapján 2009. október 5-éig nyújtották be a kincstári Igazgatóságokhoz.

A Kincstár – az ÖM utalványozása alapján – az első részlet tekintetében 78,7 M Ft-ot a 2009. év augusztus havi, a második részlet tekintetében 72,1 M Ft-ot a 2009. év december havi nettó finanszírozás során utalt ki. November hónapban lemondás miatt nettósításban visszavonásra került 0,3 M Ft, amelynek figyelembevételével a 2009. évi teljesítés 150,5 M Ft volt.

A Halmazottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Programja (Program) támogatásának jogosultsági feltétele a – Programmal kapcsolatosan az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI) Arany János Programirodával a 2008/2009. tanév vonatkozásában kötött – szerződésben foglaltaknak való megfelelés. Ebbe beleértendő a forrás felhasználásáról készített szakmai és pénzügyi beszámoló, valamint a vállalt feladatok megvalósulásáról készített független monitori jelentés elfogadása.

A támogatásra való jogosultság további feltétele volt, hogy a Programba már a 2007/2008. és a 2008/2009. tanévben bekapcsolódott kollégiumok a 2009/2010. tanév során két alkalommal az intézményben jó eredménnyel alkalmazott pedagógiai gyakorlatok átadása céljából munkakonferenciát szervezzenek, melynek keretében hospitálási lehetőséget biztosítsanak a régió érdeklődő kollégiumai számára.

A támogatásról az OKM, az OFI, a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség, az Arany János Tehetséggondozó Program Intézményeinek Egyesülete, valamint az Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht. Esélyegyenlőségi Igazgatóságának delegáltjaiból álló 5 fős Döntés-előkészítő Bizottság 2009. július 17-én tartotta ülését.

A Döntés-előkészítő Bizottság 7 önkormányzati fenntartó 7 intézménye részére 196,0 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot az oktatási és kulturális miniszternek. Az oktatási és kulturális miniszter 2009. augusztus 4-én döntött a Halmazottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Programja folytatásának támogatásáról, a Döntés-előkészítő Bizottság javaslatát változtatás nélkül hagyta jóvá.

A Programban részt vevő és támogatást elnyert fenntartók számára a támogatási összeg utalványozásának feltétele, hogy a támogatást elnyert fenntartó és a támogatásban részesülő intézmény az OFI-val a szerződést megkösse. Valamennyi támogatást elnyert fenntartó és intézmény az OFI-val 2009. szeptember 15-éig megkötötte a szerződést.

A Programban részt vevő, támogatást elnyert önkormányzatok összesített adatait az OKM az önkormányzat KSH-kódjának, megnevezésének és a forintra kért támogatási összegének a feltüntetésével papír alapon és elektronikus formában 2009. szeptember 21-éig továbbította az ÖM részére utalványozás céljából. A Kincstár – az ÖM utalványozása alapján – a 2009. október havi nettó finanszírozás keretében intézkedett a 196,0 M Ft folyósításáról.

A nem magyar állampolgár tanköteles tanulók oktatásával kapcsolatos támogatási igényeiket az önkormányzatok – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – a kincstári Igazgatóságokhoz két példányban postai úton, valamint elektronikusan nyújtották be 2009. szeptember 4-éig.

A kincstári Igazgatóságokhoz 5 önkormányzati fenntartó 7 intézményére vonatkozóan nyújtott be támogatási igényt, a beérkezett igényléseket – a hiánypótlások beérkezését követően – 2009. október 6-áig egy eredeti példányban továbbították az OKM Támogatáskezelő részére, egy eredeti példány az Igazgatóságoknál maradt.

Az OKM Támogatáskezelő a feldolgozott igénybejelentések alapján elkészítette összesítő jelentését, amelyet 2009. november 6-áig továbbított az OKM részére.

A támogatásra az OKM és az OKM Támogatáskezelő delegáltjaiból álló öttagú Döntés-előkészítő Bizottság 2009. október 29-én megtartott ülésén tett javaslatot az oktatási és kulturális miniszter részére.

Az oktatási és kulturális miniszter – 2009. november 20-án – döntött a támogatások odaítéléséről, a döntés alapján mind az 5 fenntartó 7 intézménye részesült 12,4 M Ft összegű támogatásban.

A támogatás folyósításáról a Kincstár a 2009. december havi nettó finanszírozás keretében az ÖM utalványozása alapján gondoskodott.

A gyermekgyógyüdülőkben, egészségügyi intézményekben, rehabilitációs intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek oktatásához a támogatás igénylése az egészségügyi intézmény tapasztalataira épülő tervezés alapján történt. A támogatás elszámolása az egyéni tanulói adatlapok adataiból, az egészségügyi szolgáltatást nyújtó intézményenként összesített elszámoló lap alapján történt.

A kincstári Igazgatóságokhoz 3 önkormányzati fenntartó 15 egészségügyi intézményére vonatkozóan nyújtott be támogatási igényt.

Az OKM Támogatáskezelő a benyújtott igénylések formai ellenőrzését követően az adatokat 2009. július 15-éig az önkormányzati, nem állami, nem önkormányzati intézmények fenntartói, illetve a központi költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények szerint megyénként külön-külön összesítve, papír alapon és elektronikus formában megküldte az OKM részére.

A támogatás összegére és a támogatásban részesíthető fenntartók körére vonatkozóan az OKM delegáltjaiból álló öttagú Döntés-előkészítő Bizottság – az OKM Támogatáskezelő, mint lebonyolító szervezet közreműködésével – 2009. augusztus 5-éig tette meg javaslatát az oktatási és kulturális miniszter részére.

A Döntés-előkészítő Bizottság 3 önkormányzati fenntartó 15 intézménye részére 7,4 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot. Az oktatási és kulturális miniszter 2009. augusztus 11-én döntött a támogatások odaítéléséről, a Bizottság javaslatát változtatás nélkül elfogadta.

A támogatás folyósításáról az ÖM utalványozása alapján a Kincstár a 2009. szeptember havi nettó finanszírozás keretében intézkedett.

Az **iskolapszichológusi hálózat támogatásához** az igénylést a fenntartó önkormányzatok – az Áht. 64/B. § (3) bekezdésének figyelembevételével – a kincstári Igazgatóságokhoz két példányban postai úton, valamint az OKM Támogatáskezelő részére elektronikusan nyújtották be 2009. május 15-éig. A kincstári Igazgatóságok a helyi önkormányzatok által benyújtott támogatási igényeket – a hiánypótlások beérkezését követően – 2009. június 19-éig egy eredeti példányban továbbították az OKM Támogatáskezelő részére, egy eredeti példány a kincstári Igazgatóságoknál maradt.

A pályázati kiírás alapján a kincstári Igazgatóságokhoz 30 kistérségi társulástól érkezett be igénylés. Az OKM Támogatáskezelő az összesített adatokat 2009. július 17-éig megyénként külön-külön összesítve, papír alapon és elektronikus formában megküldte az OKM részére.

A támogatásról az OKM delegáltjaiból álló öttagú Döntés-előkészítő Bizottság – az OKM Támogatáskezelő közreműködésével – 2009. július 24-éig tett javaslatot az oktatási és kulturális miniszter részére.

A Döntés-előkészítő Bizottság 29 kistérségi társulás részére 33,4 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot. Az oktatási és kulturális miniszter 2009. augusztus 7-én döntött a támogatások odaítéléséről, a Bizottság javaslatát változtatás nélkül elfogadta.

A támogatás folyósításáról a Kincstár a 2009. szeptember havi nettó finanszírozás keretében, az ÖM utalványozása alapján gondoskodott.

A **pedagógiai szakszolgálatok** szervezésének támogatási igényeit az önkormányzatok – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – a kincstári Igazgatóságokhoz két eredeti és egy másolati példányban postai úton, valamint elektronikusan nyújtották be 2009. május 15-éig. A kincstári Igazgatóságok a helyi önkormányzatok által benyújtott támogatási igényeket – a hiánypótlások beérkezését követően – 2009. július 16-áig egy eredeti és egy másolati példányban továbbították az OKM Támogatáskezelő részére, egy eredeti példány az Igazgatóságoknál maradt.

Az OKM Támogatáskezelő a benyújtott igénylések formai ellenőrzését követően az igényléseket 2009. július 30-áig az önkormányzati, nem állami, nem önkormányzati intézmények fenntartói, illetve a központi költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények szerint megyénként külön-külön összesítve, papír alapon és elektronikus formában megküldte az OKM részére.

A kincstári Igazgatóságokhoz 52 önkormányzati fenntartó 56 pedagógiai szakszolgáltató intézményétől érkezett be igénylés.

A beérkezett 52 fenntartói igénylésből egy fenntartó igénylését nem továbbították az OKM Támogatáskezelő részére, mivel Letenye Város Önkormányzata a beadott igénylését visszavonta.

Az OKM Támogatáskezelő – az OKM kérésének megfelelően – a beérkezett igénylések feldolgozása során két önkormányzati fenntartónál (Edelény Kistérség Többcélú Társulása, Siófok Város Önkormányzata) adategyeztetést folytatott le a pedagógus létszámok tekintetében, melyet a fenntartók maradéktalanul teljesítettek.

A támogatásról az OKM delegáltjaiból álló öttagú Döntés-előkészítő Bizottság – 2009. augusztus 5-éig – tett javaslatot az oktatási és kulturális miniszter részére.

A Döntés-előkészítő Bizottság 51 önkormányzati fenntartó 55 intézménye részére 218,3 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot. Az oktatási és kulturális miniszter 2009. augusztus 12-én döntött a támogatások odaítéléséről, a Bizottság javaslatát változtatás nélkül elfogadta.

A támogatás folyósításáról a Kincstár a 2009. szeptember havi nettó finanszírozás keretében az ÖM utalványozása alapján gondoskodott.

Az igénylések felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 2/2009. (I. 30.), a 15/2009. (IV. 2.), valamint a 23/2009. (V. 22.) OKM rendeletek előírásainak.

2.1.5. Közoktatás-fejlesztési célok támogatása

A Kvtv. ezen előirányzatra vonatkozóan 6700,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évvel megegyezően –, amely 6695,8 M Ft-ra (99,9%) teljesült.

A **szakmai és informatikai fejlesztési feladatok támogatásának** részletes szabályait a Kvtv. felhatalmazása alapján az oktatási és kulturális miniszter a 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendeletben³⁶ szabályozta.

A közoktatási intézményt fenntartó helyi önkormányzatok a 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendelet 5. §-a alapján új informatikai, szakmai és taneszközökre nyújthattak be igénylést, amennyiben az intézményük legalább egy nevelési-oktatási feladatot ellát, és az intézménnyel 2008. október 1-jén jogviszonyban álló gyermekek, illetve tanulók létszáma elérte a 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendelet 5. § (1) bekezdésében meghatározott minimum létszámot.

A fenntartó a 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendelet 6. §-a alapján legfeljebb 200 E Ft/pedagógus támogatást igényelhetett a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység, országos szakértői és rehabilitációs tevékenység, valamint legfeljebb 100 E Ft/pedagógus támogatást igényelhetett nevelési tanácsadás feladatainak ellátása esetén a pedagógus-munkakörben, közalkalmazotti jogviszonyban, munkaviszonyban foglalkoztatottak teljes munkaidőre átszámított létszáma alapján.

³⁶ A szakmai és informatikai fejlesztési feladatok támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendelet.

A támogatás benyújtásának további feltétele volt, hogy a pedagógiai szakszolgálati feladatok ellátása szakmailag és szervezetileg önálló intézmény, vagy intézményegység keretében történjen.

A pedagóguslétszámot a 2008. október 1-jén pedagógus-munkakörben, közalkalmazotti jogviszonyban, munkaviszonyban foglalkoztatottak teljes munkaidőre átszámított létszáma alapján kellett meghatározni, azzal, hogy a teljes munkaidőre átszámított létszám nem haladhatta meg a fenntartó által engedélyezett álláshelyek számát.

A fenntartó önkormányzatok a támogatás igénylésére szolgáló igénylőlapot – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – a 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendelet 1. és 2. sz. mellékletében szereplő tartalommal, a kincstári Igazgatóságokhoz postai úton, az adatlapot az OKM Támogatáskezelő részére elektronikusan nyújtották be 2009. szeptember 11-éig³⁷.

A kincstári Igazgatóságok a helyi önkormányzati intézményfenntartók adatlapjait a 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendelet 3. és 4. sz. mellékletei alapján össze-sítették, és 2009. szeptember 18-áig továbbították az OKM Támogatáskezelő részére, egyúttal az igénylőlapokat valamennyi melléklettel együtt egy példányban is mellékeltek. Az OKM Támogatáskezelő a feldolgozott igénybejelentéseket fenntartó önkormányzati bontásban, intézmény és jogcím szerint összesítve elektronikus formában – 2009. október 9-éig – megküldte az OKM részére.

Az egy közoktatási intézményre jutó támogatás összegére és a támogatásban részesíthető fenntartók körére vonatkozóan az OKM, az ÖM, az SZMM szakértőiből álló öttagú bizottság – az OKM Támogatáskezelő, mint lebonyolító szervezet közreműködésével – 2009. október 20-án megtartott ülésén tett javaslatot az oktatási és kulturális miniszter részére.

A 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendelet 5. §-a szerinti támogatásra 1274 önkormányzat 3524 intézményével kapcsolatban nyújtott be igénylést 4914,7 M Ft összegben. A Döntés-előkészítő Bizottság 1273 intézményfenntartó 3504 intézményét javasolta támogatásra 4781,6 M Ft összegben.

A 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendelet 6. §-a szerinti támogatásra 159 önkormányzat 179 intézményével kapcsolatban nyújtott be igénylést 220,6 M Ft összegben. A Bizottság egyetlen támogatási igénylést sem utasított el, 218,4 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot.

A támogatási döntést – a Döntés-előkészítő Bizottság javaslata alapján – az oktatási és kulturális miniszter 2009. november 10-én hozta meg, a Bizottság javaslatát változtatás nélkül hagyta jóvá. A döntésről az OKM Támogatáskezelő valamennyi pályázót írásban értesített, illetve a pályázat eredménye az OKM honlapján is közzétételre került.

³⁷ A 30/2009. (IX. 4.) OKM rendelet a szakmai és informatikai fejlesztési feladatok támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 28/2009. (VIII. 19.) OKM rendelet módosításáról, mely az igénylések benyújtásának határidejét 2009. szeptember 4-ről 2009. szeptember 11-re módosította.

Az 5000,0 M Ft összegű támogatás folyósításáról – az ÖM 2009. november 12-ei utalványozása alapján – a Kincstár egy összegben gondoskodott.

A Kvtv. az oktatási és kulturális miniszter számára a minőségbiztosítás, mérés, értékelés, ellenőrzés és a teljesítménymotivációs pályázati alap támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének rendjéről szóló rendelet megalkotását írta elő 2009. március 15-ei határidővel. Rendeletalkotási kötelezettségének az oktatási és kulturális miniszter két hét késedelemmel tett eleget, a 17/2009. (IV. 2) OKM rendelet³⁸ 2009. április 5-én lépett hatályba.

A **Minőségbiztosítás, mérés, értékelés, ellenőrzés támogatása** igénybevételének keretfeltételeit a Kvtv. 5. sz. mellékletének 17. b) pontja, a részletes előírásokat a 17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet tartalmazta.

A fenntartó önkormányzatok a támogatásra vonatkozó igényeiket – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – a kincstári Igazgatóságokhoz postai úton, az adatlapot az OKM Támogatáskezelő részére elektronikusan nyújtották be.

A kincstári Igazgatóságok a rendelkezésükre álló iratok, saját nyilvántartásuk alapján, valamint a 17/2009. (IV. 2) OKM rendeletnek való megfelelés szempontjából megvizsgálták a támogatási igényeket, és szükség esetén hiánypótlásra, módosításra hívták fel a fenntartót. A kincstári Igazgatóságok a támogatási igényeket 2009. május 15-éig, illetve 2009. június 19-éig továbbították az OKM Támogatáskezelő részére.

Az OKM Támogatáskezelő a benyújtott igénylések két fő szakértő általi vizsgálatáról, továbbá előzetes és utólagos szakértéséről gondoskodott, a szakértők személye a 31/2004. (XI. 13.) OM rendelet előírásainak megfelelt.

A **17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja** alapján az OKM Támogatáskezelő elektronikus rendszerében 53 önkormányzati fenntartó 73 intézménye nyújtott be igénylést. A 2007-es és 2008-as évek adatbázisainak átvizsgálása, valamint az ezt követő elő-szakértői vizsgálat nyomán, illetve a kincstári Igazgatóságok által lefolytatott hiánypótltatási-ellenőrzési eljárás során 7 önkormányzati fenntartó 7 intézményének igénylése volt jogosulatlan.

A szakértői vizsgálatok eredményeként 46 önkormányzati fenntartó 66 intézményével kapcsolatos igénylés került a Döntés-előkészítő Bizottság elé.

A **17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja** alapján az OKM Támogatáskezelő elektronikus rendszerében 192 önkormányzati fenntartó 264 intézménye nyújtott be igénylést. A kincstári Igazgatóságokkal és az igénylőkkel történt adategyeztetés során téves, többszörös regisztrációjú vagy az igénylők által visszavont volt 4 önkormányzati (8 intézménnyel) fenntartó

³⁸ A minőségbiztosítás, mérés, értékelés, ellenőrzés támogatása és a teljesítmény motivációs pályázati alap igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet.

regisztrációja. Formai okok miatt a kincstári Igazgatóságok 2 önkormányzati fenntartó (2 intézmény) igénylését utasították el.

A 2007-es és 2008-as évek adatbázisainak átvizsgálása során e két évben a támogatottak körébe tartozott 4 (további intézményekkel érvényesen pályázott) önkormányzati fenntartó 6 intézményének igénylése, amelyek így a bírálati eljárásban nem vehettek részt. A fentiek alapján elő-szakértői ellenőrzésre kiadásra került 186 önkormányzati fenntartó 248 intézményével kapcsolatos igénylés.

Az elő-szakértői vizsgálat eredményeként szakértői vizsgálatra 184 önkormányzati fenntartó 239 intézményével kapcsolatos igénylés került kiadásra. Az igényléseket az előzetesen kialakított szakértő párok szakmai-tartalmi szempontból megvizsgálták, és a 17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 3. sz. melléklete alapján kialakított Tartalmi értékelőlap segítségével értékelték.

A szakértői vizsgálatok eredményeként 182 önkormányzati fenntartó 237 intézményével kapcsolatos igénylés került a Döntés-előkészítő Bizottság elé.

A 17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 3. § (2) bekezdésének c) pontja szerint az OKM Támogatáskezelő elektronikus rendszerében 21 önkormányzati fenntartó 30 intézménye nyújtott be igénylést. A 2007-es és 2008-as év adatbázisainak átvizsgálása és az elő-szakértői vizsgálat nyomán ezen kritériumoknak 5 önkormányzati fenntartó 5 intézményének igénylése nem felelt meg. Ezek közül 1 fenntartó más intézményeivel viszont érvényes igényléseket nyújtott be, ami szakértői vizsgálatra került.

A szakértői vizsgálatok eredményeként 17 önkormányzati fenntartó 23 intézményével kapcsolatos igénylés került a Döntés-előkészítő Bizottság elé.

A 17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 3. § (2) bekezdésének d) pontja alapján az OKM Támogatáskezelő elektronikus rendszerében 4 önkormányzati fenntartó 4 intézménye nyújtott be igénylést. Ezen jogcímnél a szakértők minden pályázatot támogatandónak ítélték. A Döntés-előkészítő Bizottság elé 4 önkormányzati fenntartó 4 intézményének igénylése került.

A támogatás összegére és a támogatásban részesíthető fenntartók körére vonatkozóan az OKM delegáltjaiból álló öttagú Döntés-előkészítő Bizottság – az OKM Támogatáskezelő, mint lebonyolító szervezet közreműködésével – 2009. augusztus 17-én megtartott ülésén a Bizottság jogcímenként és egyenként áttekintette a beérkezett és a Rendelet előírásainak megfelelő igényléseket. A 17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) és d) pontjában foglalt jogcímek esetében a Döntés-előkészítő Bizottság teljes egészében jóváhagyta az elő-szakértő, a szakértők és az utolsó kontrollt adó utószakértő minősítéseit.

A 17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) és c) pontjában foglalt jogcímek esetében a Bizottság felkérte az OH megjelent munkatársát, hogy a telephelyek 50%-os eredménye miatt kérdéses esetekben utólagosan tekintse át a közoktatási információs rendszer adatbázisát pontosítás végett, az adott intézmények telephelyeinek számát illetően. A Bizottság az eredmény függvényében az a) jogcím esetében egy önkormányzat egy intézménye, a c) jogcím esetében három önkormányzat három intézményének tekintetében az igénylések elutasítása mellett foglalt állást.

A 17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 5. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a „...koncepció és ütemterv elkészítéséhez a fenntartó pedagógiai szakmai szolgáltató intézmény, közoktatási szakértő vagy más szakmai szervezet közreműködését köteles igénybe venni.” Néhány pályázó ennek a kitételnek nem tett eleget, hanem az intézmény tantestületének egyes tagjaira bízta a nevezett dokumentumok kidolgozását. A Döntés-előkészítő Bizottság összeférhetlenség miatt négy önkormányzat igénylését jogosulatlannak találta, támogatásukra nem tett javaslatot.

A Döntés-előkészítő Bizottság az egyes jogcímekre lebontva összesítetten a) jogcímen 49 önkormányzati fenntartó 69 intézményének 144,7 M Ft, b) jogcímen 184 fenntartó 237 intézményének 434,0 M Ft, c) jogcímen 12 fenntartó 18 intézményének 19,7 M Ft, d) jogcímen 4 fenntartó 4 intézményének 1,6 M Ft összegű támogatására tett javaslatot.

Az oktatási és kulturális miniszter 2009. augusztus 19-én döntött a támogatások odaítéléséről, a Döntés-előkészítő Bizottság javaslatát változtatás nélkül elfogadta.

A 600,0 M Ft összegű támogatás folyósításáról az ÖM 2009. szeptember 22-ei utalványozása alapján a Kincstár gondoskodott.

A Kvtv. 5. sz. mellékletének 17. c) pontjában szereplő **teljesítmény motivációs pályázati alap** támogatását a 17/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 7. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő helyi önkormányzatok abban az esetben igényelhetik, ha az általuk fenntartott óvodák, iskolák, kollégiumok rendelkeznek a Közokt. tv. 40. §-ának (10)-(11) bekezdésében meghatározott – a szülői szervezet (közösség) által véleményezett – intézményi minőségirányítási programmal (IMIP), és az abban meghatározott módon pedagógus, vagy alkalmazotti teljesítményértékelési rendszert működtettek az önértékelési tevékenységük részeként. Továbbá a helyi önkormányzati fenntartók rendelkeztek a Közokt. tv. 85. §-ának (7) bekezdésében meghatározott önkormányzati minőségirányítási programmal (ÖMIP), valamint az önkormányzati testület az IMIP-et elfogadta.

A teljesítmény motivációs pályázati alpból támogatást csak azon közoktatási intézmények fenntartói igényelhetek, amelyek által fenntartott intézményekben a teljesítményértékelési rendszereket a Közokt. tv. 40. §-ának (11) bekezdése 2009. január 1-jétől hatályos rendelkezéseinek megfelelően átdolgozták.

Az OKM Támogatáskezelő a benyújtott pályázatok előírt feltételeknek való megfelelését megvizsgálta, és ezt követően legalább két fő szakértő általi vizsgálatáról gondoskodott. A szakértői bírálat szempontjait az OKM rendelet 5. sz. melléklete határozta meg.

A szakértői értékelések alapján összesen 38 önkormányzati fenntartásban lévő intézmény igénylésének elutasítását javasolták.

Az Értékelő Bizottság tagjai elfogadták a minősítés kategóriáit, a szorzószámokat, a bizottság javaslata alapján alakult ki kategóriánként a végleges támogatási összeg.

A támogatásban részesíthető fenntartók körére és a támogatás mértékére vonatkozóan a Döntés-előkészítő Bizottság – az OKM Támogatáskezelő Igazgatóság, mint lebonyolító szervezet közreműködésével – 2009. augusztus 23-án tett javaslatot az oktatási és kulturális miniszter részére.

Az OKM Támogatáskezelőtől 2009. szeptember 21-én jelzés érkezett az OKM Közoktatási Főosztálya felé, mely szerint adminisztratív hiba folytán az illetékes kincstári Igazgatóság a Szekszárd megyei jogú város fenntartásában működő Garay János Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Közoktatási Típusú Sportiskola, Óvoda és Pedagógiai-Szakmai Szolgáltató Intézmény igénylését nem továbbította. A 17/2009. (IV. 2.) OKM rendeletben meghatározott eljárási szabályok alapján az intézmény – tekintettel arra, hogy az előző években már kétszer kiváló szakértői minősítést kapott – automatikusan jogosult támogatásra. Ez az intézményben dolgozó 81 fő pedagógus létszám figyelembevételével – mely a támogatás megítélését megelőző számítás alapja – hozzávetőlegesen 5,0 M Ft-tal lépte volna túl a rendelkezésre álló előirányzatot, amely már felosztásra került.

Annak érdekében, hogy a Szekszárd megyei jogú város fenntartásában működő intézmény megkapja a támogatást, az OKM Közoktatási Főosztálya levélben kérte az oktatási minisztertől a támogatások újbóli elosztását. Az oktatási és kulturális miniszter a korrigált döntési táblázatokat jóváhagyta. Az egyes intézmények támogatása – a szakértői minősítéstől függően – 182 Ft/fő és 364 Ft/fő közötti mértékben csökkent.

A Döntés-előkészítő Bizottság – a nyertes pályázók pedagógus létszámának arányában és a pályázatok szakmai értékelésének megfelelően differenciálva – az egyes jogcímekre lebontva, összesítetten a) jogcímen 59 önkormányzati fenntartó 79 intézményének 280,8 M Ft, b) jogcímen 107 önkormányzati fenntartó 176 intézményének 403,3 M Ft, c-d) jogcímen 110 önkormányzati fenntartó 185 intézményének 415,9 M Ft összegű támogatására tett javaslatot.

Az oktatási és kulturális miniszter 2009. szeptember 25-éig döntött a támogatások odaítéléséről, a Döntés-előkészítő Bizottság javaslatát változtatás nélkül elfogadta. A döntésről minden támogatásigénylőt levélben értesítettek, illetve azt az OKM honlapján közzé tették.

A támogatás kizárólag a Közokt. tv. 118. § (10) bekezdésében foglalt kiemelt munkavégzésért járó, egy alkalomra megállapított kereset-kiegészítésre volt fordítható.

Az oktatási és kulturális miniszter által jóváhagyott 1100,0 M Ft összegű támogatást az ÖM 2009. szeptember 28-ai utalványozását követően a Kincstár egy összegben folyósította.

A Közoktatás-fejlesztési célok támogatásának 2009. évi előirányzata – a 4,2 M Ft összegű visszafizetés figyelembevételével – 6695,8 M Ft-ra teljesült.

Az igénylések felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 28/2009. (VIII. 19.) és a 17/2009. (IV. 2.) OKM rendeletek előírásainak.

2.1.6. Gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítása

A Kvtv. ezen előirányzatra vonatkozóan 2400,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott, a módosított előirányzat 2323,5 M Ft volt. Az előirányzat 2318,6 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 3,4%-kal, a módosított előirányzatnál 0,2%-kal alacsonyabb.

A támogatási előirányzat terhére fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 51. § (5) bekezdése alapján – 4,4 M Ft átcsoportosítás történt a 13. Helyi közösségi közlekedés normatív támogatás előirányzat javára.

Az előirányzat terhére fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 49. § (5) bekezdése alapján – 72,1 M Ft átcsoportosítás történt az 5. cím 9. a Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása jogcím javára.

A Kvtv. értelmében a támogatás elosztásának részletes szabályairól a szociális és munkaügyi miniszternek 2009. április 15-éig rendeletet kellett alkotnia. A 11/2009. (IV. 22.) SZMM rendelet³⁹ a Kvtv.-ben meghatározott határidőt követően, egy hét késéssel jelent meg.

Az egyes települési önkormányzatok által nyári étkeztetés céljára igénybe vehető elvi keret összegét a 11/2009. (IV. 22.) SZMM rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza.

A települési önkormányzat jegyzője a gyermekjóléti szolgálat közreműködésével – 2009. május 20-áig – mérte fel a nyári gyermekétkeztetés iránti igényeket. A felmért igények alapján a települési önkormányzat 2009. május 27-éig értesítette az illetékes regionális szociális és gyámhivatal megyei területi osztályát arról, hogy a települési önkormányzat milyen arányban kívánja igénybe venni a 11/2009. (IV. 22.) SZMM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott, rá vonatkozóan megállapított elvi keretösszeget, továbbá a megyében esetlegesen keletkező maradvány esetében mekkora többletigénye van a települési önkormányzatnak.

A megyei szociális és gyámhivatalok megállapították az egyes települési önkormányzatokat megillető támogatás összegét és erről 2009. június 3-éig értesítették az önkormányzatokat, továbbá a 11/2009. (IV. 22.) SZMM rendelet 2. számú melléklete szerinti igénylőlap – elektronikus úton történő – megküldésével a kincstári Igazgatóságokat.

Az ÖM 2009. júniusi 9-ei utalványozását követően a Kincstár 2345,4 M Ft, 2009. június 11-ei utalványozást követően 2,4 M Ft átutalásáról gondoskodott az érintett önkormányzatok részére.

A nyár folyamán több önkormányzat pótigény benyújtás iránti szándékát jelezte az SZMM Gyermek- és Ifjúságvédelmi Főosztálya felé. Az SZMM felvette a kapcsolatot az ÖM Önkormányzati Gazdasági Főosztályával, a megbeszélések alapján

³⁹ A települési önkormányzat részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól szóló 11/2009. (IV. 22.) SZMM rendelet.

indokoltnak tartották a benyújtott pótigények kifizetését a rendelkezésre álló maradvány terhére.

A pótlólagos igényléseket benyújtó önkormányzatok részére az ÖM utalványozását követően a Kincstár 30,1 M Ft összegű támogatást folyósított.

A 11/2009. (IV. 22.) SZMM rendelet 5. § (1) bekezdése alapján az önkormányzatoknak a kiutalt támogatással 2009. szeptember 15-éig kellett elszámolniuk a kincstári Igazgatóságok felé, ezzel egyidejűleg kellett intézkedniük a fel nem használt összeg visszautalásáról.

A támogatásra országosan 2230 települési önkormányzat nyújtott be igénylést, amelyből 125 863 gyermek étkeztetését tervezték. Az utalt támogatási összeg 2377,9 M Ft volt. A pótigénylések figyelembe vételével, az elszámolás során ténylegesen 2221 önkormányzat 131 258 gyermeket étkeztetett, a felhasznált költségvetési támogatás 2318,6 M Ft volt. Éven belüli visszafizetés 59,3 M Ft összegben történt.

Az igénylések felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 11/2009. (IV. 22.) SZMM rendelet előírásainak.

2.1.7. Bérpolitikai intézkedések támogatása

A Kvtv. ezen előirányzatra vonatkozóan 25 977,5 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott, a módosított előirányzat 36 777,5 M Ft volt.

A támogatási előirányzat javára – a Kormány az 1086/2009. (VI. 4.)⁴⁰ határozatában – 9500,0 M Ft-ot csoportosított át a X. Miniszterelnökség fejezet 20. Tartalékok címen belül, a 2. Céltartalékok alcím, 1. Különféle személyi kifizetések jogcímcsoport terhére.

A támogatási előirányzat javára – a Kormány az 1138/2009. (VIII. 19.)⁴¹ határozatában – 1300,0 M Ft-ot csoportosított át a X. Miniszterelnökség fejezet 20. Tartalékok címen belül, a 2. Céltartalékok alcím, 1. Különféle személyi kifizetések jogcímcsoport terhére.

Az előirányzat 36 613,9 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 40,9%-kal magasabb, a módosított előirányzatnál 0,4%-kal alacsonyabb.

A Kvtv. 4. § (7) bekezdése szerint a központi céltartalék terhére támogatható a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak részére a 2009. évben járó többlet személyi juttatások, és az azokhoz kapcsolódó munkáltatói járulékok kifizetése. A Kvtv. 5. sz. melléklet 23. pontja leszűkítette a támogatottak körét a helyi önkormányzati fenntartású költségvetési szervek dolgozóira.

⁴⁰ A 2009. évi központi költségvetés céltartalékából előirányzat átcsoportosítása a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai és átengedett személyi jövedelemadója fejezetbe 1086/2009. (VI. 4.) Korm. határozat.

⁴¹ A 2009. évi központi költségvetés céltartalékából a IX. Helyi önkormányzat támogatásai és átengedett személyi jövedelemadója fejezetbe történő előirányzat átcsoportosításáról szóló 1138/2009. (VIII. 19.) Korm. határozat.

A költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi kereset-kiegészítése havi részletei folyósításának rendjét, ezen belül a kereset-kiegészítésre jogosultak körét, a figyelembe vehető kereseti elemek körét, a folyósítás és az elszámolás rendjét a 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet⁴² szabályozza.

A 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet rendelkezéseit első alkalommal 2009. január hónapra, utolsó alkalommal 2009. november hónapra járó illetmények és havi kereset-kiegészítések megállapítása és kifizetése során kellett alkalmazni.

A foglalkoztatottak a 2009. év hónapjaira járó illetményük kifizetésével egyidejűleg havi kereset-kiegészítésre voltak jogosultak.

A 2009. év első felében a kereset-kiegészítés összege – a tárgyhót követő bérfizetési napon kifizetésre kerülő – a bruttó illetmény 1/12 része, de legfeljebb havi 15 000 Ft volt.

A kincstári Igazgatóságok Illetmény számfejtési Irodái a kifizetés hónapját megelőző hónap 20-áig számfejtették a helyi önkormányzatok KIR alá tartozó intézményeiben dolgozók illetményét, és a 2009. évi kereset-kiegészítés havi összegét. A közoktatási információs rendszert nem alkalmazó költségvetési szervek esetében a havi kereset-kiegészítés végrehajtásához az adatközlés az Ámr. 16. sz. mellékletének 16/A 2.5. sz. adatlapján történt, az adatközlő lapot a kincstári Igazgatóságokhoz nyújtották be a kifizetés hónapját megelőző hónap 26-áig.

A bérszámfejtési adatok alapján, a kincstári Igazgatóságok önkormányzatsorosan – megyékre, illetve régiókra összesítve – kimutatást készítettek a 2009. évi kereset-kiegészítés tárgyhavi illetménnyel együtt fizetendő részletének kifizetőt terhelő közterheket magában foglaló, bruttó összegéről, valamint a dolgozók-nak kifizetendő nettó összegéről, amelyet az Adatlapok jegyzéke szerinti levélben és excel file-ban továbbítottak az ÖM részére.

Az ÖM országos összesítőt készített, és utalványozta a 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése alapján az önkormányzatokat megillető előleg összegét.

A Kincstár a helyi önkormányzatok részére – az ÖM utalványozása alapján – az I. félévben a kifizetés hónapját megelőző hónap utolsó naptári napján támogatási előlegként összesen 16 900,0 M Ft-ot folyósított.

Ebből az OEP által finanszírozott költségvetési szervek esetében a kifizetőt terhelő közterheket magában foglaló bruttó összeg 4500,0 M Ft, az e körbe nem tartozó központi költségvetési szervek esetében a foglalkoztatottakat megillető nettó összeg 12 400,0 M Ft volt.

A helyi önkormányzatok az OEP által finanszírozott költségvetési szervek számára a havi kereset-kiegészítés kifizetőt terhelő, közterheket magában foglaló bruttó összegét, a fenti körbe nem tartozó központi költségvetési szervek számára a foglalkoztatottaknak járó havi kereset-kiegészítés nettó összegét a rendszeres személyi juttatás havi kifizetésének napjára biztosította.

⁴² A költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi havi kereset-kiegészítéséről szóló 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet.

A kincstári Igazgatóságok a helyi önkormányzatok részére a kifizetés hónapját megelőző hónap 27-éig (ha e nap pihenőnap vagy munkaszüneti nap, az azt követő munkanapon) a havi kereset-kiegészítés végrehajtásához a 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete szerint információt, továbbá az Ámr. 16. számú melléklete 16/A 2.6. sz. adatlapjának megfelelően adatot szolgáltatott az ÖM részére.

Az önkormányzatok részére 2009. I. félévében összesen 35 295,3 M Ft került elszámolásra a nettó finanszírozás keretében, a Bérpolitikai intézkedések előirányzat terhére.

A 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet módosításáról szóló 133/2009. (VI. 19.) Korm. rendelet megváltoztatta a 2009. évi havi kereset-kiegészítés számításának szabályait, igazodva a 2009. július 1-jétől hatályos járulékszámítási szabályokhoz.

Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2009. évi XXXV. törvény 2009. július 1-jétől megváltoztatta a munkaadói járulékszámítás módját és megszüntette az egészségügyi hozzájárulást. A munkáltatói járulék 2009. július 1-jétől a minimálbér kétszereséig 5 százalékponttal, 32%-ról 27%-ra csökkent. A csökkentés két részből tevődött össze. Egyrészt a foglalkoztató által fizetendő TB járulék 29%-ról 26%-ra mérséklődött (24% nyugdíjbiztosítási járulék + 2% egészségbiztosítási járulék), másrészt a munkáltatók a munkavállalók után a korábbi 3% helyett 1% munkaadói járulékot fizetnek.

Ezt figyelembe véve a kereset-kiegészítés kifizetéséhez nyújtott támogatásból levonásra került a munkáltatói bérjárulékok július 1-jétől bekövetkező mérsékléséből származó kiadási megtakarítás, az ún. járulék-megtakarítás.

A 2009. év második felében az új szabályok szerinti kereset-kiegészítés teljes összegére legfeljebb havi bruttó 131 000 Ft-os illetménnyel rendelkező foglalkoztatott volt jogosult. Ha a foglalkoztatott tárgyhónapra járó teljes havi illetménye meghaladta a 131 000 Ft-ot, de nem érte el a 149 000 Ft-ot, akkor a havi kereset-kiegészítés a 10 917 Ft-nak az a része, ami meghaladja a foglalkoztatott tárgyhónapra járó teljes havi illetménye 131 000 Ft-tal csökkentett összegének a 60,65%-át. Amennyiben a foglalkoztatott a tárgyhónapban a beosztása szerinti nem mindegyik munkanapra volt jogosult illetményre, akkor a havi kereset-kiegészítés így számolt összegét a díjazott munkanapok és a tárgyhónap munkanapjainak arányában kellett figyelembe venni.

Ha a foglalkoztatott tárgyhónapra járó teljes havi illetménye elérte vagy meghaladta a 149 000 Ft-ot, akkor részére havi kereset-kiegészítést nem lehetett fizetni.

A 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet módosításának hatására – a jogosultak körének csökkenése és a járulék-megtakarítás levonásának érvényesítése miatt – az önkormányzatok részére folyósítandó támogatás összege csökkent.

Az önkormányzatok részére 2009. július 1-jétől az előleg a járulék-megtakarítás összegével csökkentve került folyósításra

- az OEP által finanszírozott költségvetési szervek esetében a havi kereset-kiegészítés kifizetőt terhelő közterheket magában foglaló bruttó összegéből,
- a fenti körbe nem tartozó központi költségvetési szervek esetében a havi kereset-kiegészítés foglalkoztatottakat megillető nettó összegéből a 2009. július-november hónapok vonatkozásában levonásra került a teljes munkáltatói bérjárulékok mérséklődéséből származó kiadási megtakarítás.

A járulékszámítás alapjául – a helyi önkormányzatok részére biztosítandó támogatási előleg meghatározása során – a helyi önkormányzatoknál foglalkoztatottak 2009. június hónapban elszámolt rendszeres személyi juttatásait kellett figyelembe venni.

A 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet 5/A. § (1) bekezdése alapján a különbség meghatározása az alábbiak szerint történt: a kereset-kiegészítés jogcímén kifizetendő összegből külön-külön le kellett vonni a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak után fizetendő, a 2009. június 30-án hatályos, illetve a 2009. július 1-jétől hatályos járulékszámítás szerint számított társadalombiztosítási és munkaadói járulékok különbözetét (a járulék-megtakarítást). A levonások eredményeit külön-külön önkormányzati szinten kellett összesíteni.

Az így számított, 0-nál nagyobb különbség került folyósításra havonta, az ÖM utalványozása alapján a helyi önkormányzatok részére. A Kincstár 2009. július-november hónapokra vonatkozóan előlegként összesen 805,8 M Ft-ot folyósított.

A helyi önkormányzatok az általuk fenntartott, központosított illetményszámfejtést nem igénylő költségvetési szervekre vonatkozóan az Ámr. 16. számú mellékletének 16/A 2.5. sz. adatlapján szolgáltatott információt a havi kereset-kiegészítés számításához.

A helyi önkormányzatok az OEP által finanszírozott költségvetési szervek számára a havi kereset-kiegészítés kifizetőt terhelő, közterheket magában foglaló bruttó összegét, a központi költségvetési szervek számára a foglalkoztatottaknak járó havi kereset-kiegészítés nettó összegét a rendszeres személyi juttatások havi kifizetésének napjára biztosították.

A 2009. év II. félévében az önkormányzatok részére összesen 1318,6 M Ft került folyósításra a nettó finanszírozás keretében a Bérpolitikai intézkedések előirányzat terhére.

Ebből az OEP által finanszírozott költségvetési szervek esetében a havi kereset-kiegészítés kifizetőt terhelő, közterheket magában foglaló bruttó összege 799,2 M Ft, az e körbe nem tartozó központi költségvetési szervek esetében a havi kereset-kiegészítés foglalkoztatottakat megillető nettó összege 519,4 M Ft volt.

A 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet 5/A. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a helyi önkormányzatoknak a 2009. évi zárszámadás során a ténylegesen elért – 2009. június 30-án és július 1-jén hatályos járulékszámítás alapján számított – járulék-megtakarítás különbözetével 2009. július-november hónapok vonatkozásában kellett elszámolniuk.

Az elszámolás eredményeképpen 208 önkormányzat esetében a járulék-megtakarítás miatt 46,0 M Ft visszaigénylés, 2678 önkormányzat vonatkozásában 2377,4 M Ft befizetési kötelezettség keletkezett.

Az igénylések felülvizsgálata és a támogatások folyósítása megfelelt a 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet előírásainak.

2.1.8. Az Új Tudás-Műveltség Program keretében a pedagógusok anyagi ösztönzését szolgáló támogatások

A Kvtv. ezen előirányzatra vonatkozóan 7215,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott, a módosított előirányzat 5551,8 M Ft volt. Az előirányzat 5156,2 M Ft-ra teljesült, ami az eredeti előirányzatnál 28,5%-kal, a módosított előirányzatnál 7,1%-kal alacsonyabb.

Az Új Tudás-Műveltség Program keretében a pedagógusok anyagi ösztönzését szolgáló támogatások c) az osztályfőnöki feladatot ellátók támogatása előirányzat terhére fejezeti hatáskörben – a Kvtv. 49. § (5) bekezdése alapján – 536,3 M Ft, illetve 1126,9 M Ft összegű átcsoportosítás történt az 5. cím 9. a Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása jogcím javára.

A Kvtv. alapján az igénylés, folyósítás, elszámolás rendjéről az oktatási és kulturális miniszternek kellett rendelet alkotnia 2009. március 15-ei határidővel. Ezen kötelezettségének az oktatási és kulturális miniszter a 19/2009. (IV. 2.) OKM rendelet⁴³ kihirdetésével két hét késedelemmel tett eleget.

a) Az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok anyagi támogatása

A Kvtv. alapján a pedagógusok részére kifizethető kiegészítő illetményt a 2009. január 1-jétől 2009. augusztus 31-éig tartó időszakra az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok anyagi támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 36/2008. (XII. 23.) OKM rendelet, a 2009. szeptember 1-jétől 2009. december 31-éig tartó időszakra a 23/2009. (V. 22.) OKM⁴⁴ rendelet alapján lehetett igényelni.

A **2009. január 1-jétől 2009. augusztus 31-éig tartó időszakra** szóló támogatás igényléséhez szükség volt az intézmény vezetője által, a 19/2009. (IV. 2.) OKM rendelet szerint elkészített feladattervre, amelyet az intézményvezető papír alapon és elektronikusan 2009. január 13-áig továbbított a fenntartó részére két példányban. A fenntartók a támogatási igényt papír alapon és elektronikusan a 19/2009. (IV. 2.) OKM rendelet szerinti adatlap és nyilatkozat megküldésével 2009. január 15-éig nyújtották be a kincstári Igazgatóságokhoz. A hiánypótlások elbírálásáról és a jogosultság fennállásáról a kincstári Igazgatóságok 2009. február 10-éig értesítették a fenntartót és az OKM-et.

⁴³ A sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal foglalkozó gyógypedagógiai pótléokra jogosultak támogatása és az osztályfőnöki pótléokra jogosultak támogatása igénylésének, folyósításának elszámolásának és ellenőrzésének rendjéről szóló 19/2009. (IV. 2.) OKM rendelet.

⁴⁴ Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések támogatása, valamint az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben dolgozó pedagógusok anyagi támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 23/2009. (V. 22.) OKM rendelet.

Azon fenntartók, amelyeknek a 9/2008. (III. 29.) OKM rendelet 1-2. §-ai alapján benyújtott igénylésük körében feltüntetett adataiban változás állt be, kötelesek voltak benyújtani az 1., 4. és 5. sz. melléleteket is.

Az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben foglalkoztatott pedagógusok kiegészítő illetményében – 2009. január 1-jétől 2009. augusztus 31-éig – 471 önkormányzati fenntartó 2278,5 M Ft összegben részesült. Év közbeni lemondás miatt nettósításban visszavonásra került 1,2 M Ft, amelynek figyelembevételével a 2009. évi teljesítés 2277,3 M Ft volt.

A támogatást az ÖM utalványozása alapján a Kincstár havonta, a nettó finanszírozás keretében folyósította, a 2009. január-február hónapra járó támogatás egy összegben került kiutalásra.

A 2009. szeptember 1-jétől 2009. december 31-éig tartó időszakra szóló támogatás igényléséhez szükség volt az intézmény vezetője által, a 19/2009. (IV. 2.) OKM rendelet szerint elkészített feladattervre, amely meghatározta a pedagógus által ellátandó tevékenységeket, valamint azt, hogy a pedagógus mekkora összegű kiegészítő illetményre jogosult. Ezen feladattervet az intézményvezető a fenntartónak küldte meg, a feladatterv(ek) alapján készítette el az intézményi összesítőt, majd a fenntartói összesítőt a 19/2009. (IV. 2.) OKM rendelet 8. sz. melléklete alapján.

Az önkormányzatok a támogatási igényléseiket papír alapon és elektronikusan 2009. június 15-éig nyújtották be – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése alapján – a kincstári Igazgatóságokhoz. A kincstári Igazgatóságok a támogatási igényeket a – hiánypótlások beérkezését követően – 2009. július 5-éig egy eredeti példányban továbbították az OKM Támogatáskezelő részére, egy eredeti példány az Igazgatóságoknál maradt.

Az OKM Támogatáskezelő a feldolgozott igénybejelentések alapján elkészített összesítő jelentését önkormányzati, nem állami, nem önkormányzati intézmények, illetve a központi költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények fenntartói szerint külön-külön és megyénként is összesítve, továbbá intézmény, program típusok és tanulói létszám szerint összesítve elektronikus formában és papír alapon 2009. július 15-éig megküldte az OKM részére.

A megküldött összesítő jelentéseket hét tagból álló Értékelő Bizottság vizsgálta meg. Az Értékelő Bizottság a formai követelményeken túl a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet⁴⁵ 39/D., 39/E. §, illetve a 23/2009. (V. 22.) OKM rendelet 1. § rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálva – 2009. július 21-én megtartott ülésén – készítette el a szakmai véleményét és a támogatás odaítélésére, illetve elutasítására javaslatot tett az oktatási és kulturális miniszter részére.

Az Értékelő Bizottság 2009. július 25-éig küldte meg támogatási javaslatát az oktatási és kulturális miniszter részére, amelyben 587 önkormányzati fenntartó részére 1441,3 M Ft összegű támogatásra tett javaslatot. Az oktatási és kulturális miniszter a támogatás odaítéléséről 2009. augusztus 3-án döntött, a Bizottság javaslatát változtatás nélkül elfogadta.

⁴⁵ A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet.

A támogatás folyósításáról a Kincstár – a 2009. év szeptember hónaptól havonta, a nettó finanszírozás keretében – az ÖM utalványozása alapján gondoskodott. Lemondás miatt nettósításban visszavonásra került 3,3 M Ft, amelynek figyelembevételével a 2009. évi teljesítés 1438,0 M Ft volt.

A sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal foglalkozó gyógypedagógiai pótléokra jogosultak támogatását a fenntartók az általuk fenntartott közoktatási intézményekben – az engedélyezett intézményi létszámon belül – foglalkoztatott azon közalkalmazottak után igényelhették, akik a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésében, iskolai nevelésében és oktatásában, kollégiumi nevelésében, valamint szakszolgálati ellátásában vesznek részt és a 138/1992. (X. 8.) Korm. rendeletben⁴⁶ meghatározottak szerinti gyógypedagógiai pótléokra jogosultságuk 2008. október 1-jén fennállt.

Az osztályfőnöki pótléokra jogosultak támogatását a fenntartók az általuk fenntartott közoktatási intézményekben pedagógus munkakörben foglalkoztatott azon közalkalmazottak, munkavállalók után igényelhették, akik osztályfőnöki feladatot látnak el, és a 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet 15. § (1) bekezdés a) pontja alapján osztályfőnöki pótléokra jogosultságuk 2008. október 1-jén fennállt.

Az önkormányzatok az igényléseiket a 19/2009. (IV. 2.) OKM rendelet mellékletét képező adatlapokon – 2009. április 15-ei határidővel – nyújtották be a kincstári Igazgatóságokhoz két eredeti példányban, postai úton. A kincstári Igazgatóságok a támogatási igényeket – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése, valamint az Ámr. 52/B. §-ának (3) bekezdése alapján – felülvizsgálták és 2009. április 30-áig továbbították az OKM Támogatáskezelő részére.

Az OKM Támogatáskezelő az igénylés formai ellenőrzését követően az adatokat az önkormányzati, nem állami, nem önkormányzati intézmények fenntartói, illetve a központi költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények szerint megyénként külön-külön összesítve, papír alapon és elektronikus formában 2009. május 10-éig megküldte az OKM részére.

A támogatás a 19/2009. (IV. 2.) OKM rendeletnek megfelelő intézmények fenntartói között az intézményekben foglalkoztatott gyógypedagógiai pótlékra, illetve osztályfőnöki pótlékra jogosultak létszáma alapján került elosztásra.

A támogatásban részesülő fenntartókról és a támogatás odaítéléséről az oktatási és kulturális miniszter 2009. május 22-én – a rendeletben megjelölt határidő 2009. május 20-a volt – döntött. Az oktatási és kulturális miniszter döntése alapján gyógypedagógiai pótlékban 364 önkormányzati fenntartó 559,8 M Ft, osztályfőnöki pótlékban 657 önkormányzati fenntartó 881,1 M Ft összegű támogatásban részesült.

Év közbeni korrekciók miatt a gyógypedagógiai pótlékra jogosultak támogatása előirányzatban nettósításban visszavonásra került 0,7 M Ft, amelynek figyelembevételével a 2009. évi teljesítés 559,1 M Ft volt. Az osztályfőnöki pótlékra

⁴⁶ A 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásából a közoktatási intézményekben.

jogosultak támogatása előirányzaton az év közbeni korrekciók miatt nettósításban pótlólag kiutalásra került 0,7 M Ft, amelynek figyelembevételével a felhasználás 881,8 M Ft volt.

A fenntartók az elnyert támogatást mindkét pótlék esetében a 138/1992. (X. 8.) Korm. rendeletet módosító 323/2008. (XII. 29.) Korm. rendeletben meghatározott alsó mértékig – a gyógypedagógiai pótlékalap esetében a pótlékalap 20%-ával, az osztályfőnöki pótlékalap esetében a pótlékalap 8%-ával – történő emelésére és járulékaikra használhatták fel a 2009. január 1-jétől 2009. december 31-éig terjedő időszakra.

A támogatás folyósításáról az ÖM utalványozása alapján a Kincstár a 2009. június havi nettó finanszírozás keretében, ezt követően havonta egyenlő részletekben intézkedett.

Az igénylések felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 36/2008. (XII. 23.), a 19/2009. (IV. 2.), valamint a 23/2009. (IV. 22.) OKM rendeletek előírásainak.

2.1.9. Iskolai gyakorlati oktatás a szakközépiskola tizenegy-tizenkettedik évfolyamán

A Kvtv. ezen előirányzatra vonatkozóan 50,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott, amely 42,2 M Ft-ra (84,3%) teljesült.

A támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes feltételeit a Kvtv. alapján az oktatási és kulturális miniszternek 2009. március 15-ei határidővel rendeletben kellett szabályoznia. Rendeletalkotási kötelezettségének az oktatási és kulturális miniszter határidőre nem tett eleget, két hét késedelemmel történt meg a 14/2009. (IV. 2.) OKM rendelet⁴⁷ kihirdetése.

Az önkormányzatok támogatási igényeiket a kincstári Igazgatóságokhoz két eredeti és egy másolati példányban postai úton, valamint az OKM Támogatáskezelő részére elektronikusan nyújtották be 2009. szeptember 25-éig. A kincstári Igazgatóságok a támogatási igényeket – az Áht. 64/B. § (3) bekezdése, továbbá az Ámr. 52/B. § (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel – egy eredeti és egy másolati példányban 2009. október 9-éig továbbították az OKM Támogatáskezelő részére.

A kincstári Igazgatóságokhoz 18 önkormányzati fenntartó 62 intézményének 8974 tanulója vonatkozóan nyújtott be támogatási igényt. A beérkezett 18 fenntartói igénylésből 2 fenntartó visszavonta igénylését, így ezeket a kincstári Igazgatóságok nem továbbították az OKM Támogatáskezelő részére.

Az OKM Támogatáskezelő a benyújtott igények 14/2009. (IV. 2.) OKM rendeletben foglalt feltételeknek való megfelelését megvizsgálta, és ezt követően a

⁴⁷ A szakközépiskola tizenegy-tizenkettedik évfolyamán az iskolai gyakorlati oktatás támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 14/2009. (IV. 2.) OKM rendelet.

tanulói azonosítókat tartalmazó listákat papír alapon és elektronikusan átadta az OH részére ellenőrzésre.

Az OH az OKM Támogatáskezelőtől kapott adatok feldolgozása során eltérést állapított meg, a tanulói létszám adatok nem egyeztek az „OKTAZON” adatbázisban szereplő adatokkal. Az eltérés 633 fő volt.

Az OKM Támogatáskezelő az OH vizsgálatának eredménye alapján elkészített összesítő jelentését helyi önkormányzatok szerinti bontásban, összesítve, papír alapon és elektronikusan formában 2009. november 3-áig megküldte az OKM részére. A további adategyeztetés az OKM és az OH között történt. Az adategyeztetések során 413 fővel csökkent azon hallgatók száma, akik előzőleg nem voltak kimutathatók az OH rendszerében.

A támogatást a 14/2009. (IV. 2.) OKM rendeletben foglalt feltételeknek megfelelő intézményfenntartók között, a 2009/2010. tanév szeptemberétől a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamon szakmai orientáció és szakmacsoportos gyakorlati oktatásban részt vevő tanulók 2009. szeptember 15-ei létszáma alapulvételével osztották el.

Az igénylések alapja – az OH-val tartott adategyeztetés után – az önkormányzati fenntartású intézmények tekintetében az összes tanulói létszám, ami 8754 fő volt. Az egy tanulóra jutó, 4 hónapot figyelembe vevő támogatási összeg a Kvtv. szerint rendelkezésre álló 50,0 M Ft-os előirányzatot tekintve egy hónapra, egy tanulóra 1204 Ft, ami egy tanulóra, 4 hónapra 4816 Ft támogatást jelent a támogatási igényt benyújtó fenntartóknak.

Az egy tanulóra jutó támogatás összegére és ez alapján a támogatásban részesülő fenntartók támogatási összegére vonatkozóan a javaslat a 14/2009. (IV. 2.) OKM rendeletben meghatározott 2009. november 10-ei határidőhöz képest – az OKM és az OH közötti adategyeztetés elhúzódása miatt – késedelmesen került felterjesztésre az oktatási és kulturális miniszter részére. Emiatt az oktatási és kulturális miniszter is késedelmesen, 2009. december 7-én döntött a támogatások odaítéléséről. A döntés alapján 16 önkormányzati fenntartó részesült 42,2 M Ft összegű támogatásban.

A támogatás folyósításáról az ÖM 2009. december 10-ei utalványozását követően a Kincstár intézkedett.

Az igénylések felülvizsgálata, a támogatások odaítélése és folyósítása megfelelt a 14/2009. (IV. 2.) OKM rendelet előírásainak.

2.1.10. Óvodáztatási támogatás

A Kvtv. ezen előirányzatra vonatkozóan 760,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott, amely 301,8 M Ft-ra (39,7%) teljesült.

A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére állapítja meg a támogatást, aki a három, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll.

A települési önkormányzatok jegyzői a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet⁴⁸ melléklete szerinti adatlapon a tárgyév június és december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához szükséges összegekről a tárgyév június 10-éig, illetve a tárgyév december 10-éig értesítették a kincstári Igazgatóságokat. A kincstári Igazgatóságok a beérkezett adatokat feldolgozták és azokat összesítve megyénként, önkormányzatonkénti bontásban a tárgyév június 15-éig, illetve a tárgyév december 15-éig elektronikusan továbbították az ÖM részére. Az ÖM az összesített adatokat 5 napon belül megküldte az SZMM és az OKM részére.

Az ÖM a tárgyév június és december hónapjában esedékes óvodáztatási támogatás folyósításához szükséges összegekről a tárgyév június 18-áig, illetve a tárgyév december 18-áig rendelkezett a Kincstár felé az igényelt támogatások települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

A Kincstár az ÖM 2009. június 16-ai utalványozása alapján 118,7 M Ft, a 2009. december 16-ai utalványozása alapján 185,9 M Ft kiutalásáról gondoskodott. Az Óvodáztatási támogatás 2009. évi előirányzata – a 2,8 M Ft összegű visszafizetés figyelembevételével – 301,8 M Ft-ra teljesült.

Az igénylések felülvizsgálata és a támogatások folyósítása megfelelt az 1997. évi XXXI. törvény és a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet előírásainak.

3. KÖZPONTI INFORMÁCIÓK ALAPJÁN BIZTOSÍTOTT TÁMOGATÁSOK

3.1. Az önkormányzatoknál nem, csak a minisztériumoknál ellenőrzött központi információk alapján biztosított támogatások

3.1.1. Határátkelőhelyek fenntartásának támogatása

A Kvtv. a Határátkelőhelyek fenntartásának támogatása jogcím vonatkozásában 85,0 M Ft – a teljesítéssel egyező – eredeti előirányzatot tartalmazott.

A Kvtv. értelmében az előirányzat 70%-a, azaz 59,5 M Ft a schengeni külső határszakaszokon (a magyar-ukrán, a magyar-román, a magyar-szerb és a magyar-horvát határszakaszokon), 30%-a, azaz 25,5 M Ft a schengeni belső határszakaszokon (a magyar-osztrák, a magyar-szlovén és a magyar-szlovák határszakaszokon) közötti határátkelőhelyet fenntartó települési önkormányzatok támogatását szolgálja. A támogatás elsősorban a határátkelőhely tisztántartása, megközelíthetősége érdekében felmerülő működési célú kiadásokra volt fordítható, a személyi jellegű kiadások kivételével.

Az önkormányzatok részére a támogatás összege – az IRM által szolgáltatott – 2007. évi közúti ki- és belépési (személyi- és járműforgalmi) adatok arányában állapították meg, azonban a támogatás összege önkormányzatonként nem lehetett kevesebb 20 000 Ft-nál.

⁴⁸ A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet.

A támogatás folyósításáról a 2007. évi közúti ki- és belépési adatok arányában – a 2008. évben felosztott támogatási összeggel megegyezően – az IRM kezdeményezésére az ÖM 2009. március 20-ai utalványozása alapján a Kincstár egy összegben intézkedett.

A támogatás mértékének megállapítása és folyósítása a Kvtv. 5. sz. mellékletében foglaltaknak megfelelően történt.

3.1.2. Települési és területi kisebbségi önkormányzatok támogatása

A Kvtv. ezen jogcím előirányzataként 1560,0 M Ft-ot tartalmazott, a 2008. évihez viszonyítva 2,1 M Ft-tal többet, amely 1550,7 M Ft-ra (99,4%) teljesült.

A kisebbségi önkormányzatoknak a központi költségvetésből nyújtott feladat-arányos támogatások feltételrendszeréről és elszámolásának rendjéről szóló 375/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza a támogatás igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályait. E rendelet alapján háromféle támogatásban részesültek az önkormányzatok a 2009. évben.

Az általános működési támogatás automatikusan illette meg a működő települési és területi kisebbségi önkormányzatokat. A feladatalapú támogatás elnyerése külön igénylés útján történt.

Az **általános működési támogatás** éves összegét a MeH-et vezető miniszternek a Magyar Közlönyben minden év január 31-éig közleményként kell közölnie, ami a Hivatalos Értesítő 2009/1. számában jelent meg. A MeHVM közlemény alapján – a 375/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdésében foglaltak szerint – az általános működési támogatás 2009. évi összege

- a települési kisebbségi önkormányzat esetén 570 700 Ft,
- a területi kisebbségi önkormányzat esetén 892 000 Ft volt.

A jogszabályi előírásnak megfelelően a MeH Nemzeti és Etnikai Főosztálya 2009. január 31-éig, illetve július 15-éig megküldte a 2009. I., illetve II. félévben az ÖM részére az adott félévben támogatandó, működő kisebbségi önkormányzatok listáját.

Az általános működési támogatás Kincstár részére történő átutalásáról a MeH az ÖM útján évi két alkalommal – január 31-éig, illetve július 31-éig – intézkedett. A támogatás folyósítása a – MeH intézkedését követően – két egyenlő részletben történt, az első részlet tekintetében február 15-éig, a második részlet esetében augusztus 15-éig.

A Kincstár az ÖM 2009. február 2-ai utalványozása alapján 584,4 M Ft-ot, 2009. augusztus 10-ei utalványozása alapján 580,1 M Ft-ot utalt az érintett önkormányzatok számára.

Feladatalapú támogatást a települési és a területi kisebbségi önkormányzatok a 375/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete szerinti adatlapon igényelhettek.

A feladatalapú támogatásokról, azok kisebbségi önkormányzatonkénti mértékéről és összegéről a MeH Kisebbségi Költségvetési Bizottsága (Bizottság) döntött. A Bizottság döntését a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter 2009. április 19-én hagyta jóvá, a 357/2007. (XII. 23.) Korm. rendeletben megjelölt 2009. április 15-ei határidőhöz képest négy nappal később.

A támogatás folyósításáról, az igénylésről hozott döntést követően a MeH az ÖM útján évi két alkalommal – május 15-éig, illetve augusztus 15-éig – intézkedett.

A Kincstár az első részlet tekintetében az ÖM 2009. május 6-ai utalványozása alapján 193,9 M Ft-ot, a második részlet tekintetében az ÖM – 2009. augusztus 7-ei – utalványozása alapján szintén 193,9 M Ft-ot utalt az érintett önkormányzatok számára.

Kiegészítő támogatásban csak azok a kisebbségi önkormányzatok részesülhettek, amelyek a 2009. év során feladatalapú támogatásban is részesültek. A támogatás önkormányzatonkénti mértékéről és összegéről a Bizottság 2009. november 15-éig döntött.

A kiegészítő támogatásokról hozott döntés alapján folyósítandó 6,6 M Ft összegű támogatás Kincstár részére történő átutalásáról a MeH – az ÖM 2009. november 27-ei utalványozását követően – 2009. december 1-jéig intézkedett.

A Települési és területi kisebbségi önkormányzatok támogatásának 2009. évi előirányzata – a 8,2 M Ft összegű visszafizetés figyelembevételével – 1550,7 M Ft-ra teljesült.

A támogatások rendszere, az ÖM nyilvántartása, utalványozása és a Kincstár általi folyósítás 2009. évi gyakorlata a vonatkozó jogszabályoknak megfelelt.

3.1.3. A 2008. évi jövedelem differenciálódás mérséklésénél beszámítással érintett önkormányzatok támogatása

A Kvtv. eredeti előirányzatként ezen a jogcímen 8200,0 M Ft-ot tartalmazott – a 2008. évinél 1000,0 M Ft-tal többet –, amely 10 151,2 M Ft-ra (123,8%) teljesült. Az előirányzat túlléphető a Kvtv. 5. sz. mellékletének Kiegészítő szabálya értelmében.

Az érintett települési önkormányzatokat – a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvény 4. sz. melléklet B) III. 7. pontjában foglalt elszámolásnak megfelelően – a 2008. évben a jövedelem differenciálódás mérséklésénél véglegessé tett beszámítási összeg 25%-a, de legfeljebb az önkormányzatok által saját forrásaikból 2008-ban beruházásra felhasznált összeg illette meg.

A 2008. évi jövedelem differenciálódás mérséklésénél beszámítással érintett 104 önkormányzat támogatása az önkormányzat saját forrásaiból megvalósított 2008. évi beruházási kiadások egészének vagy meghatározott részének utólagos visszatérítése volt. A visszatérítés mértéke – a Kincstár nyilvántartása alapján – megegyezett az érintett önkormányzat 2008. évi költségvetési beszámolójában kimutatott összeggel.

A Kincstár összesítette az önkormányzati 2008. éves költségvetési beszámoló 50. űrlapján szereplő adatokat, amelyeket továbbított a PM-be. Ott meghatározásra került az önkormányzatonként utalandó támogatási összeg. Erről a PM értesítést küldött az ÖM-be, amely ennek megfelelően elkészítette az utalványt.

Az ÖM – 2009. május 14-ei – utalványozását követően a Kincstár 10 151,2 M Ft-ot utalt az érintett önkormányzatok részére.

A támogatás mértékének a meghatározása, illetve a folyósítása a Kvtv. 5. sz. mellékletében foglaltaknak megfelelően történt.

3.1.4. Belterületi utak szilárd burkolattal való ellátásának támogatása

A Kvtv. ezen a jogcímen vonatkozóan 2000,0 M Ft eredeti előirányzatot tartalmazott – a 2008. évinél 500,0 M Ft-tal kevesebbet –, amely 1966,7 M Ft-ra (98,3%) teljesült.

A fővárosi kerületek részére biztosított 1200,0 M Ft-os előirányzatot – a 2007. december 31-ei állapotnak megfelelően – a fővárosi kerületek burkolatlan útállománya hosszának arányában osztották fel a 2006. évi statisztikai adatok figyelembevételével.

Az előirányzathoz 400,0 M Ft támogatást – szintén a 2007. december 31-ei állapotnak megfelelően – a fővárosi kerületek burkolatlan, egyesített rendszerű közcsatornával ellátott útállománya kerületi hosszának arányában osztották fel.

Az előirányzathoz 400,0 M Ft támogatás illette meg azon – a kedvezményezett térségekről szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet 2. sz. mellékletében meghatározott leghátrányosabb helyzetű kistérségekben lévő – városi önkormányzatokat, amelyeknél az önkormányzati belterületi kiépítetlen utak aránya – a 2006. december 30-ai adatgyűjtés szerint meghaladta a 60%-ot.

A támogatás egyenlő mértékben illette meg az érintett városi önkormányzatokat és elsősorban a csatornázott, de burkolatlan utak szilárd burkolattal való ellátására lehetett felhasználni.

A támogatást a vetítési alapok figyelembevételével az ÖM osztotta fel. A támogatás Kincstár általi folyósítása az ÖM utalványozását követően négy egyenlő részletben, minden negyedév első hónapjának 25-éig történt.

23 fővárosi kerület, valamint hét városi önkormányzat – Battonya, Szendrő, Mezőcsát, Kaba, Téglás, Hajdúsámson, Tiszaföldvár – részesült támogatásban.

A támogatás mértékének a megállapítására és folyósítására a Kvtv. 5. sz. mellékletében foglaltaknak megfelelően került sor.

4. A KÖNYVVIZSGÁLATI KÖTELEZETTSÉG TELJESÍTÉSÉNEK 2010. ÉVI ORSZÁGOS TAPASZTALATAI

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 92/A. § (1)-(2) bekezdései szerint a megyei, megyei jogú városi, fővárosi, fővárosi kerületi önkor-

mányzatok, valamint azon helyi önkormányzatok, amelyek előző évben teljesített kiadásainak összege meghaladja a 300 millió forintot és hitelállománnyal rendelkeznek, vagy hitelt vesznek fel, kötelesek egyszerűsített tartalmú – a helyi önkormányzat és intézményei adatait összevontan tartalmazó – éves beszámolójukat könyvvizsgálóval felülvizsgáltatni és közzétenni a hitelfelvétel évétől a hiteltörlesztés utolsó évéig.

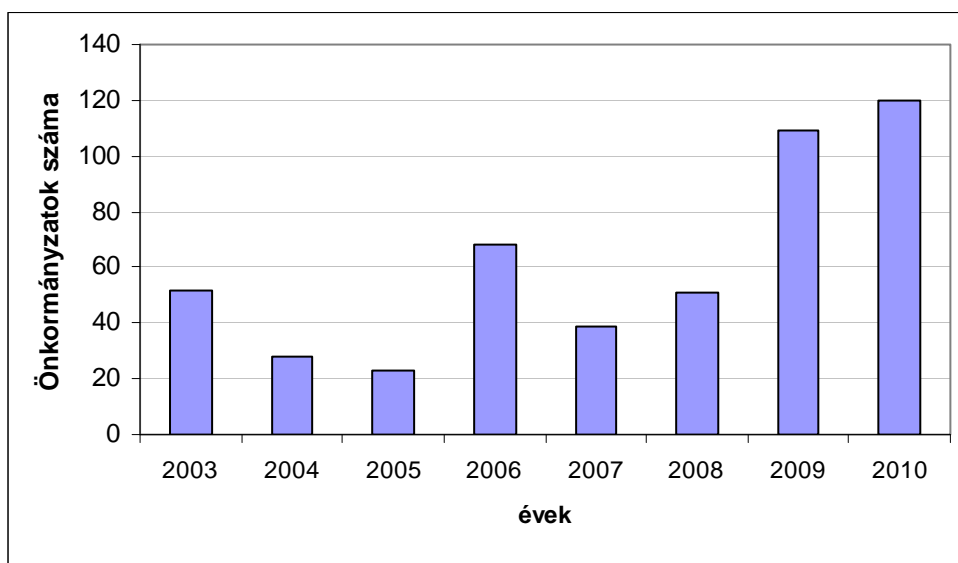
A könyvvizsgálati jelentések, valamint a könyvvizsgálói záradékkal ellátott egyszerűsített beszámolók (egyszerűsített mérleg, egyszerűsített pénzforgalmi jelentés, egyszerűsített pénzmaradvány és eredmény – kimutatás) képviselőtestület elé terjesztését, majd az elfogadott egyszerűsített beszámolók és jelentések Állami Számvevőszékhez való megküldését az Áht. 82. §-a, valamint az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 10. § (7) bekezdése írja elő.

A könyvvizgálatra kötelezett önkormányzatok száma a Magyar Államkincstár adatszolgáltatása alapján a 2010. évben 806 volt. Az Állami Számvevőszék a megyei ellenőrzési irodákhoz eljuttatott adatszolgáltatást vette alapul a tapasztalatok feldolgozásánál. A könyvvizgálatra kötelezett önkormányzatok száma a 2009. évihez viszonyítva 5-tel nőtt. A folyamatos könyvvizgálatra kötelezett önkormányzatok száma 66-ról 74-re változott. Az eseti könyvvizgálatra kötelezettek száma az előző évihez hasonlítva tovább – 13 önkormányzattal – csökkent, így azok száma 722 volt. Az összesítés alapján **csökkent azon önkormányzatok száma is** (az előző évi 95-ről 85-re), **melyek ugyan nem voltak könyvvizgálatra kötelezve, de azt elvégeztették és a dokumentumokat megküldték az Állami Számvevőszéknek.**

A könyvvizgálatra kötelezett önkormányzatok 85%-a tett eleget az elfogadott egyszerűsített beszámolók és jelentések Állami Számvevőszékhez való megküldésére irányuló kötelezettségének. Ez az arány szinte megegyezik a múlt évvel, ugyanis 1%-ponttal lett kevesebb. **Az auditálást, illetve az ÁSZ-hoz történő beküldést összesen 120 önkormányzat mulasztotta el, mely szám az idén is nőtt a tavalyi 109-hez képest.** A mulasztó önkormányzatok száma évről évre nő, bár ebben az ideai árvíz és rendkívüli időjárás és az a jogszabályi körülmény, hogy a közigazgatási hivatalok a törvényességi ellenőrzési kötelezettségeit nem gyakorolhatták vélhetően szerepet játszott. Minden mulasztó önkormányzat felé jeleztük, hogy a jogszabályi kötelezettségeknek nem tettek eleget.

A megyéket tekintve legnagyobb számban a 2010. évben is Pest megyei önkormányzatok közül került ki a „nem teljesített” (37, az előző évben 33 önkormányzat), ezt idén már nem Hajdú-Bihar megye, hanem Szabolcs-Szatmár-Bereg megye követi (22). Szabolcs-Szatmár-Bereg megyénél a változás - a növekedés - volt kiugró (több mint duplájára emelkedett), mert az előző évben a megyei adat 9 volt, a 2010. évben pedig 22. Az auditálási kötelezettség elmulasztásának okai továbbra is hasonlóak, így például: elsősorban a jogszabályok eltérő értelmezése, a tájékozatlanság és a növekvő forráshiány miatti hitelfelvételből adódó kötelezettség figyelmen kívül hagyása. Visszatérő jelenség, hogy az auditálásra kötelezett önkormányzatok egy része annak ellenére nem küldte meg határidőre az ÁSZ-nak a szükséges dokumentációkat, hogy a megyei ellenőrzési irodák külön felhívták a figyelmet a jogszabályi előírás teljesítésére.

Az auditálási és letétbe helyezési kötelezettséget elmulasztó önkormányzatok száma

Az ÁSZ-nak megküldött, összesen 771 jelentés feldolgozása alapján megállapítottuk, hogy 751 önkormányzatnál (97%) látták el a könyvvizsgálók hitelesítő záradékkal az egyszerűsített beszámolót. Ez az arány az előző évvel közel azonos.

A könyvvizsgálói megállapítások közül feltétlenül ki kell emelni, hogy az önkormányzati beszámolók – egy kivétellel – megfeleltek a számviteli alapelveknek és a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. A 2010. évben megküldött, letétbe helyezett könyvvizsgálói jelentések közül csak egy községi önkormányzat volt, ahol elutasító záradék történt (a 2008. évben három-, a 2009. évben ugyancsak egy volt). Az elutasító záradék megadására azért került sor, mert az önkormányzat a befejezetlen beruházások között számolt el egy beruházási költséget, a kialakított telkek értékét nem aktiválta, és azt az önkormányzat vagyonkataszteri kimutatásában nem szerepeltette. A jelentős hiba miatt a könyvvizsgáló nem látta el hitelesítő záradékkal a beszámolót.

A korlátozott könyvvizsgálói záradékkal ellátott beszámolók száma az elmúlt évhez képest 35%-kal (14-ről 19-re) növekedett. A 19 önkormányzataból egy volt városi, a többi községi. A községi önkormányzatok közül négy olyan önkormányzat kapott korlátozott záradékot, melyek nem voltak kötelezve auditálásra.

A városi önkormányzatnál a korlátozott záradékot azért adta a könyvvizsgáló, mert a megindított adósságrendezési eljárás hatásait az eszközök és a források értékelésénél, besorolásánál az egyszerűsített éves költségvetési beszámolóban nem vették figyelembe.

**A könyvvizsgálati záradék megoszlásának alakulása
2003-2010 között (%-ban)**

Záradék/év	2003. év	2004. év	2005. év	2006. év	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
Hitelesítő	90	91	94	95,9	96,1	96,1	98,1	97,4
Korlátozott	9,4	8,8	6	4,1	3,8	3,5	1,8	2,4
Elutasító	0,6	0,2	0	0	0,1	0,4	0,1	0,2
Összesen	100	100	100	100	100	100	100	100

A könyvvizsgálói **korlátozott záradék adásának jellemző indokai** (hasonlóak a korábbi évekhez képest):

- az analitikus és főkönyvi nyilvántartások egyeztetését – teljes körűen - nem lehetett elvégezni;
- hiányos volt a beszámoló,
- az eszközök és források valódisága leltárral, illetve számviteli nyilvántartással nem volt alátámasztva;
- a vagyonkataszter hiányossága, vagy hiánya;
- a vagyonkimutatás és a beszámoló adatai közötti összhang nem volt értékelhető;
- elmaradt az előző évi auditálási különbözet elszámolása;
- nem alakították ki a belső ellenőrzést;
- nem nyújtottak valós képet az aktív és passzív elszámolásokról;
- a hitelintézeti visszaigazolásoktól eltérő volt a hosszú lejáratú hitelek és rövid lejáratú hitelek állományának kimutatása, és
- hiányos volt a törzstőke nyilvántartása.

Megállapítottuk, hogy (240-ről 193-ra) csökkent azon könyvvizsgálati jelentések száma, amelyek javaslatot tartalmaztak. Arányuk az összes jelentéshez viszonyítva az előző évi 30%-ról is tovább csökkent 25%-ra.

A gazdálkodás szabályszerűségére figyelemfelhívást a jelentések általában nem tartalmaztak. A figyelemfelhívás szinte kizárólag a hosszú távú működés feltételeit elbizonytalanító rendkívül magas hosszú lejáratú kötelezettség állomány, az eladósodottság növekedése miatt történt.

A könyvvizsgálói javaslatok jellemzően a következő témaköröket érintették:

- a legtöbb, visszatérő javaslat a számviteli rendszer fejlesztésére, a tárgyi eszközök, készletek értékesítésének, nyilvántartásának rendjére és az auditálási

különbözet elszámolására, a szabályzatok aktualizálására, és a kötelezettségvállalás rendjére vonatkozott;

- továbbra is jelentős a leltározási tevékenységre, a belső ellenőrzés továbbfejlesztésére, az eladósodás növekedésének jelzésére, az előirányzatmódosítások szabályszerűségére, a határidőn túli követelések rendezésére irányuló javaslatok száma, és a szakmai teljesítés igazolására vonatkozó szabályok betartása;
- új elemként jelent meg az intézmények pénzügyi helyzetének felülvizsgálata, a zárszámadási rendelet megfelelő tartalmára, a gazdálkodási tartalékok feltárására, a vagyongazdálkodás szabályszerűségére, az ellenőrzési nyomvonal kialakítására, a számviteli és ingatlankezelési mérlegadatok egyezőségére, valamint a főkönyvi könyvelés és a beszámoló mérlegadatainak egyezőségére szóló javaslat.

A könyvvizsgálói jelentések feldolgozása során szerzett további tapasztalatok közül összegzésként kiemeljük, hogy:

- az önkormányzati gazdálkodás szabályszerűségét a független könyvvizsgálói jelentések a 2010. évben is elősegítették,
- a független könyvvizsgálat a települések 75%-át nem érintette,
- általánosnak tekinthető, hogy a kisebb települési önkormányzatoknál a szükséges szakmai képesítés (mérlegképes könyvelő) nélkül látnak el pénzügyi-számviteli feladatokat.

X. MINISZTERELNÖKSÉG

Az **ME** fejezet 1-9. címe részére a 2009. évre a Kvtv. (a fejezetnél megjelenő központosított kiadások nélkül) 95 534,0 M Ft kiadási, 21 439,6 M Ft bevételi előirányzatot és 74 094,4 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A fejezet költségvetési beszámolójában szereplő adatok szerint (a fejezetnél megjelenő központosított kiadások nélkül) a beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 125 754,7 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 27 994,2 M Ft-ra, a költségvetési támogatás 76 577,2 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 21 183,3 M Ft volt. A fejezet költségvetési beszámolójában szereplő adatok szerint (a fejezetnél megjelenő központosított kiadások nélkül) a teljesítés a kiadásoknál 99 478,5 M Ft, a bevételeknél 23 932,1 M Ft, a költségvetési támogatásoknál 78 628,7 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 16 912,1 M Ft-ra teljesültek.

A **MeHlg** részére a 2009. évre a Kvtv. 6390,9 M Ft kiadási, 7,7 M Ft bevételi előirányzatot és 6383,2 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 7966,1 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 160,3 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 7001,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 804,5 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 7193,9 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 160,3 M Ft, a támogatásoknál 7001,3 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 804,5 M Ft-ra teljesültek.

A **KSZF** részére a 2009. évre a Kvtv. 16 174,7 M Ft kiadási, 1786,4 M Ft bevételi előirányzatot és 14 388,3 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 22 363,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 4002,2 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 14 559,8 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 3801,8 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 18 668,1 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 4112,1 M Ft, a támogatásoknál 14 559,8 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 3393,9 M Ft-ra teljesültek.

A **MeHlg** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

A **KSZF** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak csak részben felel meg. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni,

pénzügyi helyzetét csak korlátozott módon mutatja. Az intézményi beszámoló megbízhatóságát a következők befolyásolják:

A befejezetlen beruházás állományból a Design Center területén a mobil eszközöket felleltározták, azonban a kiértékelés nem történt meg. A Design Center mint befejezetlen beruházás mérlegben szereplő értékéből a mobil eszközök értékét nem támasztja alá kiértékelte leltár szemben az Áhsz. 37. § (1) és (2) bekezdésével.

Az előzőeken túl indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

A KSZF vagyonkezelésében lévő eszközökről a Vtv. 27. § (1) és (2) bekezdése figyelembevételével az MNV Zrt.-vel vagyonkezelési szerződést kellett volna kötni, illetve az 59. § (5) bekezdése alapján a hatályos vagyonkezelői szerződéseket 2008. június 30-áig kellett volna felülvizsgálni, amely az évek óta tartó folyamatos egyeztetések ellenére a 2009. évben sem történt meg. A fejezetekkel 2007. év első felében kötött költségvetési megállapodásokban foglaltak ellenére a működtetéshez szükséges vagyont a KSZF részére nem adták át teljes körűen a vizsgált időszakot megelőzően. A vagyonátadás folyamatát a Vtv. 2007. szeptember 25-ei hatályba lépése akasztotta meg. Bár a jogszabályi környezet a 2009. évre megváltozott, a jogszabályok értelmezésének nehézségei miatt a működtetéshez szükséges vagyon átvétele a 2009. év végére sem realizálódott. A vagyoni rendezetlenség bekövetkezésében az intézmény gazdálkodásától független tényezők (bizonytalanság az egységes jogalkalmazásban) játszottak közre.

A fenti megállapításhoz az MNV Zrt. 2010. július 30-án kelt észrevétele a következőket tartalmazza:

„A fenti hivatkozáshoz megjegyezzük, hogy a KSZF egységes szerkezetű, felek által előzetesen leegyeztetett vagyonkezelési szerződését az NVT a 479/2010. (V.26.) NVT számú határozatával elfogadta, és az SZT-34121 számú szerződést aláírásra – az ingatlanlisták ismételt egyeztetését követően – az MNV Zrt. 2010. június 29-én az MNV/01/19028/6/2010. iktatószámú levelével a KSZF részére aláírásra megküldte.”

A KSZF 2009. november 11-én megállapodást kötött az MNV Zrt.-vel az új központjának (Zoltán utca 16.) kialakítása érdekében. A megállapodás szerint a KSZF felhalmozási céllal adott át 150,6 M Ft-ot 2009. november 23-án. Az MNV Zrt. a megállapodásban foglaltakat nem tartotta be. A költségekkel való elszámolás a megállapodásban foglalt határidőre nem történt meg, illetve a fel nem használt pénzt az MNV Zrt. nem utalta vissza. Az ügy rendezése érdekében további egyeztetések szükségesek.

Az **ME fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok címe részére** a 2009. évben a Kvtv. 34 784,8 M Ft kiadási, 0,0 M Ft bevételi előirányzatot és 34 784,8 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 34 907,0 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 619,5 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 19 830,9 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 14 456,7 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 24 981,6 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 828,6 M Ft, a támogatásoknál

21 882,3 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 10 593,5 M Ft-ra teljesültek.

Az **ME fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak ugyan eleget tesz, de a feltárt hibák, hiányosságok befolyásolják a fejezeti kezelésű előirányzatokkal való gazdálkodásról kialakított képet. A beszámoló összességében megbízható, valós képet ad a vagyoni, pénzügyi helyzetről, kivéve a következő előirányzatokat:

A 9.2.16 EXPO 2010 Világkiállításon való részvétel előkészítése (ÁHT: 276301) előirányzatnál az előírt időráfordításról szóló kimutatást összesen 9,6 M Ft értékben nem csatolták az elszámolásokhoz, így a teljesítés valós összege nem dokumentált és az nem ellenőrizhető. A beszámoló megbízhatóságát befolyásoló téves állítás értéke 9,6 M Ft, ami az előirányzat kiadási teljesítés adatának 12,7%-a, a beszámoló kiadási főösszegének 0,038%-a.

A 9.3.1 Európai Összehasonlító Kisebbségkutatások Közalapítvány (ÁHT: 211046) előirányzatnál a 2008. évi támogatás maradványaként befizetett és bevételként elszámolt 27,0 M Ft megalapozottsága nem igazolható annak következtében, hogy az ezt tartalmazó pénzügyi beszámoló nem a támogatási időszakról, hanem azt meghaladó időszakról készült. A szerződés szerinti, a 2008. január 1-jétől 2008. december 12-éig terjedő időszakra vonatkozó teljesítésigazolás nem állt rendelkezésre, így a szerződés szerinti időszak tényleges kiadása és ennek alapján a 2008. évi előirányzat-maradvány összege nem állapítható meg. A beszámoló megbízhatóságát befolyásoló téves állítás értéke 27,0 M Ft, ami az előirányzat kiadási teljesítés adatának 35,2%-a, a beszámoló kiadási főösszegének 0,1%-a.

A 9.6.4 Személyügyi Központ szervezetfejlesztése és teljesítmény-értékelés ÁROP-2007/2.2.1 (ÁHT: 276889) előirányzatnál két szerződő fél elszámolásaiban hiányosságként felmerült, hogy a teljesítésigazolások feladatjegyzéke csak szöveges lista, az előírt óraráfordítás kimutatás nélkül, továbbá az elvégzett feladatok jegyzékének szövegezése nem megfeleltetett a szerződések szolgáltatás megnevezéseivel és teljesítési egységével (óradíjakkal). Az ellenőrzés rendelkezésére bocsájtott dokumentumok alapján a teljesítésigazolás nem támasztható alá. A beszámoló megbízhatóságát befolyásoló téves állítás értéke 91,3 M Ft, ami az előirányzat kiadási teljesítés adatának 84,7%-a, a beszámoló kiadási főösszegének 0,4%-a.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

A 9.2.3 Afganisztáni tartományi újjáépítési segélyprogram kiadásainak támogatása (ÁHT: 272145) előirányzatnál a szakmai kezelő szervezettől kapott információ szerint a támogatásból 4,2 M Ft-ról való elszámolás hiányzik. A támogatás felhasználásáról való elszámolás határideje lejárt, az elszámoltatás a helyszíni ellenőrzés lezárásakor még folyamatban volt, a teljes körű cél szerinti felhasználás megállapítása nem volt lehetséges.

A 9.3.3 Magyarországi Nemzeti Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány támogatása (ÁHT: 258967) előirányzatnál a Közalapítvány 2009. évi pénzügyi beszámolója a NEKF felülvizsgálata szerint szabálytalanságokat tartalmaz, annak elfogadása az ÁSZ helyszíni ellenőrzésének lezárásáig nem történt meg. A MeH általános államtitkára a cél szerinti felhasználásról szóló teljesítésigazolást nem adta ki. A fenti körülményekre tekintettel a Közalapítvány részére folyósított támogatás cél szerinti felhasználásának megállapítása a helyszíni ellenőrzés lezárásakor még nem volt lehetséges.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében a következő javaslatokat tettük:

A közigazgatási és igazságügyi miniszter gondoskodjon:

1. A Kockázatkezelési Szabályzat kiadásáról.
2. A szükséges intézkedésekről annak érdekében, hogy a 19/2002. MeHVM utasítással kiadott Központosított Illetmény-számfejtési Szabályzat előírásai összhangba kerüljenek a központosított illetmény-számfejtésről szóló 172/2000. (X.18.) Korm. rendelet 2009. évtől hatályos rendelkezéseivel.
3. A 10/2005. MeHVM utasítással kiadott Informatikai Biztonsági Szabályzat módosításáról a jogszabályi változásoknak megfelelően.
4. A szükséges intézkedésekről annak érdekében, hogy a szakmai kezelő szervezetek kiemelt figyelmet fordítsanak a szakmai beszámolók és a pénzügyi elszámolások határidejének betartására.
5. A szükséges intézkedésekről annak érdekében, hogy a támogatási szerződések elszámolási feltételei között kerüljön előírásra annak a követelménye, hogy amennyiben a támogatás felhasználása olyan számlával (számlákkal) igazolt, amely (amelyek) alvállalkozói teljesítések továbbszámítását tartalmazza (tartalmazzák), a kedvezményezett az alvállalkozói teljesítésekre vonatkozó eredeti számlákat is köteles legyen záradékoltatni és az elszámoláshoz csatolni.
6. A szükséges intézkedésekről annak érdekében, hogy az Ámr. 74. § (1) bekezdése szerint, csak írásban történt kötelezettségvállalás után legyen mód a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódó szerződés teljesítésére.
7. A támogatási szerződésekben a maradvány összegek visszafizetési kötelezettségének előírásáról.
8. A szükséges intézkedésekről annak érdekében, hogy a szakmai kezelő szervezetek a támogatásokról készült pénzügyi beszámolók felülvizsgálatakor következetesen érvenyesítsék a szerződés szerinti elszámolási követelményeket.

A KSZF főigazgatója:

1. Intézkedjen a KSZF új Informatikai Biztonsági Szabályzatának kiadására.
2. Kezdeményezze ismételten az irányító szervnél, hogy biztosítson fedezetet a Magyar Közlöny kiadásával kapcsolatosan átvett 14 fő személyi juttatásaira és annak járuléka-ira.
3. Intézkedjen annak érdekében, hogy megállapításra kerüljön a Design Center területén hiányzó eszközök pontos értéke és ennek megfelelően módosítsa a számviteli nyilvántartást.
4. Kezdeményezze az MNV Zrt.-nél a vagyonkezelői szerződés megkötését.

A fenti javaslatához az MNV Zrt. 2010. július 30-án kelt észrevétele a következőket tartalmazza:

„A fenti hivatkozáshoz megjegyezzük, hogy a KSZF egységes szerkezetű, felek által előzetesen leegyeztetett vagyonkezelési szerződését az NVT a 479/2010. (V.26.) NVT számú határozatával elfogadta, és az SZT-34121 számú szerződést aláírásra – az ingatlanlisták ismételt egyeztetését követően - az MNV Zrt. 2010. június 29-én az MNV/01/19028/6/2010. iktatószámú levelével a KSZF részére aláírásra megküldte.”

5. Kezdeményezze a fejezeteknél a működtetéshez szükséges vagyon átvételét.
6. Kezdeményezze az MNV Zrt.-nél az KSZF új központjának biztosítása miatt átadott pénzeszközzel való elszámolást és a fel nem használt összeg visszautalását.
7. Az irányítószerv bevonásával egyeztessen a Kincstár Dél-alföldi Regionális Igazgatóságával a KIR működtetése során fennálló problémák megoldása érdekében.

POLGÁRI NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLAT

A **PNSZ** fejezeti jogosítványú cím részére a 2009. évre a Kvtv. 34 377,9 M Ft kiadási, 271,8 M Ft bevételi előirányzatot és 34 106,1 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 36 987,6 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1873,8 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 33 679,4 M Ft-ra módosult. A teljesítés a kiadásoknál 35 363,7 M Ft, a bevételeknél (a pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1873,8 M Ft, a támogatásoknál 33 679,4 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 1038,3 M Ft-ra teljesültek.

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény (Kvtv.) alapján a PNSZ költségvetését a X. Miniszterelnökség fejezet 11. cím tartalmazta. A fejezet felügyeletét a Kormány 2007. június 30. óta a 177/2007. (VII. 1.) Korm. rendelet hatályba lépését követően a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszter útján látta el.

A Nemzetbiztonsági Hivatal

Az **NBH** részére a 2009. évre a Kvtv. 8843,9 M Ft kiadási, 47,4 M Ft bevételi előirányzatot és 8796,5 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 9539,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 147,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 8948,4 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 443,6 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 8936,5 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 147,5 M Ft, a támogatásoknál 8948,4 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 381,4 M Ft-ra teljesültek.

Az NBH adatai, szabályzatai minősítettek, így a részleteket bemutató számvevői jelentés is minősített. A minősített számvevői jelentés száma: AH/078590/2010.

A Nemzetbiztonsági Hivatal 2009. évi pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzéséről készített AH/078590/2010. számú minősített számvevői jelentés az alábbi véleményt fogalmazta meg:

A **Nemzetbiztonsági Hivatal** a 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok költségvetése tervezésének, pénzellátásának, előirányzat-felhasználásának, kincstári gazdálkodásának és nyilvántartásának egyes szabályaira vonatkozó előírások figyelembe vétele a beszámoló készítéséhez szükséges információknak a külső számlák vonatkozásában a számviteli törvény szerinti bemutatásával nincs összhangban.

Az Információs Hivatal

Az **IH** részére a 2009. évre a Kvtv. 7622,4 M Ft kiadási, 53,8 M Ft bevételi előirányzatot és 7568,6 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 7056,7 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 128,8 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 6920,7 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 7,2 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 7049,1 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 128,6 M Ft, a támogatásoknál 6920,7 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 7,2 M Ft-ra teljesültek.

Az Információs Hivatal adatai, szabályzatai minősítettek, így a részleteket bemutató számvevői jelentés is minősített. A minősített számvevői jelentés száma: IH/044700/2010.

Az Információs Hivatal 2009. évi pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzéséről készített IH/044700/2010. számú minősített számvevői jelentés az alábbi véleményt fogalmazta meg:

Az **Információs Hivatal** a 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerrel felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékokat szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok költségvetése tervezésének, pénzellátásának, előirányzat-felhasználásának, kincstári gazdálkodásának és nyilvántartásának egyes szabályaira vonatkozó előírások figyelembe vétele a beszámoló készítéséhez szükséges információknak a külső számlák vonatkozásában a számviteli törvény szerinti bemutatásával nincs összhangban.

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat

Az **NBSZ** részére a 2009. évre a Kvtv. 17 702,0 M Ft kiadási, 170,6 M Ft bevételi előirányzatot és 17 531,4 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 20 168,1 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1596,7 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 17 633,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 938,1 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 19 200,9 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1596,7 M Ft, a támogatá-

soknál 17 633,3 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 604,2 M Ft-ra teljesültek.

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat adatai, szabályzatai minősítettek, így a részleteket bemutató számvevői jelentés is minősített. A minősített számvevői jelentés száma: 180/48/2010.

A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat 2009. évi pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzéséről készített 180/48/2010. számú minősített számvevői jelentés az alábbi véleményt fogalmazta meg:

A **Nemzetbiztonsági Szakszolgálat** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

A leltározás során megállapított hiányok, illetve az előtalált eszközök könyvviteli rendezése a mérlegkészítés napjáig nem zárult le teljes körűen, ezért a költségvetési beszámoló mérlege a gépek, berendezések és felszerelések esetében a bemutatott értékhez képest nem jelentős mértékkel, mintegy 0,26%-kal nagyobb a valóságban.

A szervezett bűnözés elleni koordinációs központ

A **SZBEKK** részére a 2009. évre a Kvtv. 209,6 M Ft kiadási, 0,0 M Ft bevételi előirányzatot és 209,6 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 219,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1,0 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 177,1 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 41,7 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 174,3 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1,0 M Ft, a támogatásoknál 177,1 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 41,7 M Ft-ra teljesültek.

A **Szervezett Bűnözés Elleni Koordinációs Központ** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak nem felel meg. A beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről nem ad megbízható és valós képet. Az intézményi beszámoló megbízhatóságát, a valós kép kialakítását a következők befolyásolják:

A Központ 2009. évi beszámolójához tartozó mérleg eszköz és forrás oldalának főösszege nem a bemutatott 123 018 E Ft, hanem a valóságban ettől magasabb 139 805 E Ft.

Az eltérés mértéke 16 787 E Ft, amely az eredeti mérleg főösszeg 13,6%-a. A Központ kiadási főösszegéhez 174 320 E Ft-hoz viszonyítva 9,6%.

A Központ 2009. évi költségvetési beszámolójának mérlege helytelen könyvelés-technika alkalmazása miatt jelentős hibát tartalmaz. A lényegességi küszöböt (3486,4 E Ft-ot) meghaladó mértékű, a beszámoló megbízhatóságát befolyásoló jelentős hibák kihatásai miatt a beszámoló nem ad a valóságnak megfelelő, megbízható és valós képet a Központ 2009. évi gazdálkodásról.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszterek, illetve **a szolgálatok főigazgatói számára a következő javaslatokat tettük:**

1. A SZBKK főigazgatója vizsgálja felül a Központ belső kontroll rendszerének működését, és tegyen intézkedést annak érdekében, hogy könyvelés-technikai okok miatt jelentős hiba a jövőben ne fordulhasson elő, s így a Központ a valós vagyoni helyzetét mutathassa be a költségvetési beszámolójában.
2. Az NBSZ főigazgatója intézkedjen:
 - A leltárkészítési szabályzat olyan kiegészítéséről, amely teljes körűen szabályozza a mérlegvalódiságot alátámasztó leltárdokumentáció mérleg fordulónapi elkészítésének feladatait, felelőseit, amely dokumentáció részét képezi a beszámolóknak, azzal együtt kerül megőrzésre.
 - A kétévente esedékes leltárhoz kapcsolódó összesítő leltárdokumentáció elkészítésére, amely a költségvetési beszámoló mérlegének valódiságát igazolja és azt legkésőbb a mérleg készítésének idejére állítsa össze oly módon, hogy az a mérleg adatait ellenőrizhetően alátámassza.

XI. ÖNKORMÁNYZATI MINISZTERIUM

Az **ÖM fejezet 1-12 cím** részére a 2009. évre a Kvtv. 101 261,7 M Ft kiadási, 9775,9 M Ft bevételi előirányzatot, 91 485,8 M Ft támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 101 065,7 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 16 920,9 M Ft-ra, és a támogatási előirányzat 65 546,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 18 598,5 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 73 966,0 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 17 404,8 M Ft, támogatásoknál 65 546,3 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 14 494,6 M Ft-ra teljesültek.

Az ÖM fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 205 532,0 M Ft nemzetgazdasági kiadást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat nem módosult, a tényleges teljesítés 199 289,3 M Ft volt.

Az **ÖM igazgatás** részére a 2009. évre a Kvtv. 3247,2 M Ft kiadási, 20,5 M Ft bevételi és 3226,7 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 5467,9 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 85,7 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 5004,4 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 377,8 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 5007,4 M Ft, a bevételeknél 86,0 M Ft, a támogatásoknál 5004,4 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 368,8 M Ft-ra teljesültek.

Az **ÖM igazgatás** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A megbízásos jogviszony keretében történő – munkaviszonyra jellemző – foglalkoztatás keretében az ügyintézői, ügyviteli feladatok ellátásával kapcsolatban 28 fő részére 36,1 M Ft-ot fizettek ki. A kifizetés járulék vonzata 9,9 M Ft.

A kifizetés módja ellentétes a Ktv. 1. § (9) bekezdésében foglalt rendelkezéssel, amely e feladatokat közszolgálati jogviszony körébe utalja.

- Az ellenőrzés során feltárt, az ÖM igazgatás és a KSZF közötti vagyonelemek átadás-átvétele tárgyában, felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ÖM és a MeH között a 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat végrehajtására megkötött

megállapodás alapján az immateriális javak és tárgyi eszközök átadás-átvétele 2009. december 31-éig nem történt meg teljes körűen.

Az ÖM igazgatás 2009. évi beszámolójában saját eszközként bruttó értékben 171,2 M Ft, nettó értékben 12,3 M Ft összegben mutatta ki a KSZF részére át nem adott eszközöket.

Az átadás-átvétel elmaradásában az intézmény gazdálkodásától független tényezők is közrejátszottak.

Az **ÖM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** címe részére a 2009. évre a Kvtv. 70 770,3 M Ft kiadási, 5016,0 M Ft bevételi előirányzatot és 65 754,3 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 55 761,7 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 7036,6 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 36 508,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 12 217,1 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 33 375,2 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 7981,2 M Ft, a támogatásoknál 36 508,0 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 9046,9 M Ft-ra teljesültek.

Az **ÖM fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el.

Az ÖM fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi gazdálkodása és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet ad.

XII. FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

Az **FVM fejezet** részére a 2009. évre a Kvtv. 331 366,5 M Ft kiadási, 154 324,0 M Ft bevételi előirányzatot és 177 042,5 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 529 345,4 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 335 764,1 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 167 459,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 26 122,3 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 468 025,9 M Ft, a bevételeknél 304 296,4 M Ft, a támogatásoknál 168 577,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 26 121,9 M Ft-ra teljesültek.

Az FVM fejezet részére 2009. évre a Kvtv. 3980,0 M Ft központosított bevételt hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a bevételi előirányzat nem módosult, a teljesítés 5432,4 M Ft volt.

Az **FVM fejezet Intézmények** részére a 2009. évre a Kvtv. 79 049,9 M Ft kiadási, 42 155,9 M Ft bevételi előirányzatot (központosított bevételek nélkül) és 36 894,0 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 117 818,6 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 72 754,7 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 42 074,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 2989,9 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 108 711,2 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 66 936,5 M Ft, a támogatásoknál 42 074,0 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 2989,9 M Ft-ra teljesültek.

Az **FVM központi igazgatása** költségvetési szerv részére 2009. évre a Kvtv. 3208,0 M Ft kiadási, 132,0 M Ft bevételi előirányzatot és 3076,0 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 4617,7 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 579,5 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 3945,4 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 92,8 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 4486,5 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 575,1 M Ft, a támogatások 3945,4 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 92,8 M Ft-ra teljesültek.

Az FVM központi igazgatás 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak csak részben felel meg. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetét csak korlátozott módon mutatja. Az intézményi beszámoló megbízhatóságát a következők befolyásolják:

- A mérleg leltári alátámasztása megfelelő hitelességgel és bizonyossággal nem történt meg, mert a fizikai leltár felvétel tekintetében a leltározás dokumentumainak egy részét nem tudták bemutatni, ezáltal a Gépek, beren-

dezők és felszerelések mérleg sor 3,5 M Ft tétele nem tekinthető leltárral alátámasztottnak. A mérleg többi sorának leltári alátámasztását igazoló dokumentumokat is csak 1,5 hónapos késéssel készítették el, megsértve ezzel az Szt. 69. § (1) bekezdése és az Áhsz. 37. § (1) bekezdését.

- A megbízási jogviszonyok létesítése során 6 főt érintően 20,3 M Ft értékben kötöttek olyan szerződést, amely alapján a megbízottak olyan tevékenységet végeztek (elemzés, koncepció összeállítása, jogszabály-előkészítés, képviselet stb.), amely az érintett főosztályok tevékenysége vonatkozásában külső munkavállalókkal nem valósítható meg a Ktv. 1. § (9) bekezdésében foglaltak alapján. A főosztályok megfelelő szakmai felkészültségű szakemberekkel, köztisztviselőkkel rendelkeztek. A beszámoló pénzforgalmi kimutatásának 02 űrlapja, a mérleg Tartalékok sora, valamint az előirányzatmaradvány levezetést bemutató 42-es űrlap adatai jogszabályt sértő kifizetést tartalmaznak.

A korlátozó vélemény mellett az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A Kincstár által nyilvántartott előirányzat-módosítás adatai egyezőséget mutatnak ugyan a beszámoló 23. űrlap adataival, azonban az Áht. 103. § (1)-(2) bekezdésének előírásai szerint vezetett nyilvántartásokkal való egyezőségük nem áll fenn, az eltérés mértéke 16,1 M Ft, ez által a beszámoló nyilvántartásokkal (analitikus) történő alátámasztottsága nem biztosított, így sérül az Szt. 15. § (2) bekezdésében foglalt teljesség elve.
- A Beruházások, felújítások mérleg sorát érintően szabálytalan eszköz átadás történt 40,8 M Ft értékben – a FAO Nemzetközi Szervezete részére –, mivel az átadott híradástechnikai, informatikai eszközöket „Feljegyzés” és „Emlékeztető” kíséretében adták át szabályos „Átadás-átvételi” dokumentum helyett. Az átadást igazoló dokumentumok sem formájukban sem tartalmukban nem felelnek meg az Szt. 166. § (2) bekezdés szerinti bizonylati rend és fejelem előírásoknak.
- A pénzforgalom területén rendszerbeli hiba a kötelezettségvállalási, utalványozási és ellenjegyzési szabályok betartásának megsértése, ugyanis „utalvány” helyett ún. „számlakísérőt” használtak, amely nem tartalmazza az Ámr. 136. § (4) bekezdésében foglaltak szerinti befizető és kedvezményezett pontos címét, nem egyértelmű a számlakísérőn, a megterhelendő, jóváírandó bankszámla száma és megnevezése, valamint nem minden esetben tartalmazza a kötelezettségvállalási nyilvántartási számot. Ezzel nem tettek eleget az Ámr. 134. § (13) bekezdésében előírt kötelezettség nyilvántartáshoz kapcsolódó analitikus nyilvántartás vezetésének. Megsértették az Ámr. 138. § (1) bekezdést is, mivel ugyanazon tranzakcióra vonatkozóan egyazon dolgozó végezte az utalványozás és ellenjegyzés műveletét, ami az összeférhetlenségi szabályokat sérti.
- A Költségvetési és Gazdálkodási Főosztály Ügyrendje nem felel meg az Ámr. 17. § (5) bekezdésében foglalt követelményeknek. Nem tartalmazza teljes körűen az egyes pénzügyi, számviteli és agrártámogatási folyamatokat és az azzal kapcsolatos belső szervezeti egységek (osztályok) feladatait. Nem

foglalkozik az Ügyrend az analitikus nyilvántartó helyek és a Számviteli és a Beszámolási Osztály munkakapcsolatával, a követelések, kötelezettségek kezelésével kapcsolatos számviteli teendőkkel, és azok ellenőrzésével. A Gazdálkodási Osztály Ügyrendje nem tartalmazza a minisztérium állományába nem tartozó munkavállalók bérszámfejtésével kapcsolatos feladatokat (ÚMVP és HOP TS keret, FAO, EU elnökségi ülés).

- Nincs átfogó szabályozás az engedélyezett igazgatási létszámon felül foglalkoztatott 95 fő munkatárs járandósága – jellemzően az uniós támogatás TS keretei, valamint az EU elnökségi feladatokra biztosított forrás és a FAO működését biztosító fejezeti kezelésű előirányzat terhére történő – kifizetéseknek pénzügyi folyamata elszámolási, nyilvántartási, és ellenőrzési feladataira vonatkozóan.

Az ellenőrzés során feltárt, a tárca és a KSZF közötti vagyonelemek átadás-átvétele tárgyában, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal között a 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat végrehajtására megkötött megállapodás alapján az immateriális javak és tárgyi eszközök átadás-átvétele 2009. december 31-éig nem történt meg teljes körűen.

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium 2009. évi beszámolójában saját eszközként bruttó értékben 299,1 M Ft, nettó értékben 220,8 M Ft eszközök állományt mutatott ki, amelyet a KSZF részére nem adtak át 2009. december 31-éig. A nullás számlaosztályban nem tartottak nyilván át nem adott eszközöket.

Az átadás-átvétel elmaradásában az intézmény gazdálkodásától független tényezők is közrejátszottak.

Az **FVM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** címe részére 2009. évre a Kvtv. 252 316,6 M Ft kiadási, 112 168,1 M Ft bevételi előirányzatot és 140 148,5 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 411 526,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 263 009,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 125 385,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 23 132,4 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 359 314,7 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 237 359,9 M Ft, a támogatásoknál 126 503,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 23 132,1 M Ft-ra teljesültek.

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium fejezeti kezelésű előirányzatokról összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak nem felel meg. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről nem ad megbízható és valós képet, mivel a jelentős hibák összege meghaladja a fejezeti kezelésű előirányzatok kiadási főösszegének 2%-át, a deklarált lényegességi küszöböt.

Az FVM mérlegének eszközoldalán a Tartósan adott kölcsön (19. sor) 2009. december 31-ei állománya 212,8 M Ft-tal szerepel. A 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 9. sz. melléklet előírása, valamint az éves költségvetési beszámoló elkészítéséhez a PM által kiadott Tájékoztató (III. 01. űrlap Könyvviteli Mérleg, 93. oldal) szerint ezen a mérlegsoron kell szerepeltetni az éven túli lejáratú, visszafizetési kötelezettséggel adott fejlesztési és működési célú kölcsönöket, valamint a visszafizetési kötelezettséggel átadott pénzeszközöket. Ezzel szemben a Tartósan adott kölcsönök mérlegsorán a tőkekövetelés mellett, a kamatokat is kimutatták, amit a 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet 9. sz. mellékletének előírásai nem tesznek lehetővé. Eltérés összege: -146,1 M Ft.

Az Egyéb követelések mérlegsoron több eltérést tártunk fel:

- Az 1993-2004 között megvalósított Fejlesztési típusú támogatások Kincstár általi adatszolgáltatás alapján beállított egyéb követelés állomány között a 5375,6 M Ft tőkerész mellett, a kamatokat is szerepeltették (4782,0 M Ft), bár azt sem az Áhsz. 48. § (2) bekezdésében hivatkozott 9. sz. mellékletének a számlaosztályok tartalmára vonatkozó 2/cf pontja, sem a PM Tájékoztató nem tette lehetővé. Azt a nullás számlaosztályban kellett volna kimutatni. Ezek a követelések az 1993-2004. között nyújtott támogatásokból származnak. Az FVM mérlegében az egyéb követelések leltárának legnagyobb év végi „összevont” állományú tétele a Kincstár kezelésében és feladásában szereplő Fejlesztési típusú támogatásként előírt, vissza nem fizetett 10 157,6 M Ft volt (éles állomány, tőke és kamat). Ezek adósokkal történő egyeztetése elmaradt. Az FVM mérlege egyeztetett leltárral történő alátámasztásának hiányában sérül a mérleg valódiságának számviteli alapelve. Eltérés összege: -4782,0 M Ft.

A Vidékfejlesztési Minisztérium – valamint a Magyar Államkincstár, tartalmában hasonló – észrevételében jelezte, hogy „Álláspontunk szerint a szerződés szerint járó kamat és a jogerős határozat szerint járó kamat két eltérő kamatfajta. Az Áhsz. 9. sz. melléklete cf) pontja jól definiált körben, a „szerződés szerint járó kamat” esetében zárja ki a mérlegszámlán való nyilvántartás lehetőségét. A Magyar Államkincstár által a feladásban szerepeltetett 4 781 992,0 E Ft összegű kamat ezzel szemben jogerős határozatban kiszabott, adók módjára behajtható köztartozás jellegű követelés. Ennek a kamatkövetelésnek adóssal szembeni érvényesíthetősége utóbbi eltérő akarata esetén is biztosítottnak tekinthető, szemben a szerződéses jogviszonnyal, ahol valóban szükséges a fokozottabb óvatosság, hiszen kényszerítő jellegű intézkedésre csak a bírósági útra való terelést és a jogerős döntést követően van mód. Az a tény, hogy ebben az esetben a kamatkövetelés a tőkeköveteléshez képest nincs alárendelt szerepben, megnyilvánul abban is, hogy az adós fizetésekor előbb a kamattörlesztés kerül beszámításra.

A valós kép bemutatása szempontjából tehát azt a megoldást tartjuk helyesnek, ha a Magyar Államkincstár általi feladásban szerepeltetett kamat nem a mérlegen kívüli 0-s számlaosztályban, hanem az 1-es és 2-es számlaosztályban kerül nyilvántartásra.

A korábbi években is ugyanígy, a tőkeköveteléssel együtt történt a kamat könyvelése.”

A Vidékfejlesztési Minisztérium észrevételében jelezte azt is, hogy „Álláspontunk szerint a költségvetési év mérlegfordulónapján kimutatott adósokkal szembeni követelések esetében - mivel azok jogszabályon alapuló követelések - a jogszabály szerinti feltételek teljesítése helyettesíti a konkrét elismerést, így azokról mérlegfordulónapra vonatkozóan egyeztető levél kibocsátása nem kötelező.

A szabálytalanul felhasznált fejlesztési támogatások visszavonása jogszabályon (támogatási rendeleteken) alapul, mind a tőke-, mind a kamatkövetelés adók módjára behajtható köztartozás, ugyanúgy, mint a 281. számlán nyilvántartott adóskövetelés. A támogatás-visszafizetésre kötelezett álláspontja azért nem szükséges a számviteli nyilvántartás megbízhatóságához és valódiságához, mert a határozatban elrendelt és jogerőre emelkedett fizetési kötelezettség az adós egyet nem értése mellett is érvényesíthető, és kikényszeríthető.”

Az FVM 2009. december 31-ei mérlegében szerepeltetett követelésállomány összegéről a helyszíni ellenőrzés lezárásának időpontjában nem volt megállapítható, hogy abból mennyi volt bírósági eljárás, a Kincstár jogérvényesítési eljárása, APEH végrehajtás, illetve egyéb formában történő jogérvényesítés (csőd-, felszámolás-, végelszámolás stb.) alatt, így a tárca észrevételét nem tudjuk elfogadni.

Amennyiben a fejezet mérlegében kimutatott „jogerős határozatban kiszabott, adók módjára behajtható köztartozás jellegű követelés” az észrevételben leírtaknak megfelelően, valóban az adós „eltérő akarata esetén is biztosítottak tekinthető”, akkor annak behajtására, a bevételek beszedésére az elmúlt 6-18 évben (a követelések keletkezésének legkésőbbi és legkorábbi ideje) a fejezet, illetve a Kincstár részéről intézkedni kellett volna.

A Magyar Államkincstár részéről az ellenőrzés részére átadott tételes kimutatásban (amelynek végösszege szerepel a mérlegben) egyetlen tételnél sem hivatkozik jogerős határozatra és az abban kiszabott követelés összegére. Ezzel szemben minden egyes tétel a támogatási szerződés számára hivatkozik és a szerződés szerinti kamat összegét tartalmazza.

A kamatok nullás számlaosztályban való szerepeltetésére vonatkozó álláspontunkat is fenntartjuk, mivel az Egyéb követelések után felszámított kamatok mérlegben való szerepeltetésének lehetőségét a PM Tájékoztató III. fejezetének a 01. űrlap, Könyvviteli mérlegre vonatkozó előírása (120. oldal, 2. bekezdés) a következők szerint egyértelműen kizárja.

„A könyvviteli mérlegben az egyéb követeléseket a járó, az igényelt, a fizetett összegben, az átvett értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén kell kimutatni. A követelések összege nem foglalja magába az ezen követelések után szerződés szerint járó, de nem esedékes kamatok összegét. (A szerződés szerint járó, de nem esedékes kamatok összegét a követelések analitikus nyilvántartásába elkülönítetten kell felvenni, azok a főkönyvi nyilvántartásban csak a 0. számlaosztályban mutathatók ki.) Az esedékessé vált, de pénzügyileg nem rendezett kamatok szintén a 0. számlaosztályban kell nyilvántartani.”

A tárca, a 2009. évre vonatkozó belső szabályzatainak kialakítása során az észrevételében rögzített álláspontjától eltérő módon vélekedett és rendelkezett. A számviteli politikában, illetve annak mellékleteként az Eszközök és források értékelési szabályzat 1.4.2.1. pontjában a tárgyév december 31-én fennálló követelésállomány tekintetében a vevő (adós) által történő elismerés egyetlen lehetséges módjaként (dokumentumaként) az elfogadott egyeztető levelet rögzítették. Semmilyen adós/adósság megkülönböztetésből eredő előírást nem tartalmaz a szabályzat (pl.: a követeléskeletkezés mikéntje szerint). Amennyiben tartalmazna illet az FVM akkor sem várta/várhatta azt el a Kincstártól, mivel a feladatellátásra 2001-ben kötött és időközben 8-szor

módosított megbízási szerződés, egyeztetési eljárásra, adóminősítés elvégzésének kötelezettségére stb. irányuló rendelkezéseket nem tartalmazott.

- A SAPARD követelés állományába peres eljárás alatt lévő tételeket is kimutattak, bár azt az Áhsz. 9. sz. mellékletében foglalt előírás nem tette lehetővé. Eltérés összeg: -33,3 M Ft.
- A SAPARD követelések kamata sem volt kimutatható a mérlegben. Azokat a nullás számlaosztály 03. Követelések, pénzügyi elszámolások nyilvántartási számláján kell szerepeltetni. Eltérés összege: -146,5 M Ft.

Valamennyi, az eszközoldalán indokolt állománymódosítási igény azonos összegben számszerűsített hibaként jelent meg a Tőkeváltozások mérlegsornál is. Így a Tőkeváltozásokat:

- a Tartósan adott kölcsönök miatt -146,1 M Ft-tal csökkenteni,
- a Fejlesztési típusú támogatások kamatkövetelésének a mérleg sorba állítása miatt -4782,0 M Ft-tal csökkenteni,
- a SAPARD követelések között szerepeltetett jogorvoslati eljárás alatt lévő tételek kivételése miatt -33,3 M Ft-tal (peres eljárás miatti tőke) csökkenteni, és az előírásoktól eltérően szerepeltetett kamatkövetelések miatt -146,5 M Ft-tal (követelések kamata) csökkenteni.

Adóstűlfizetés miatt keletkezett visszatérítési kötelezettséget az FVM a Rövid lejáratú kötelezettségek között nem mutatta ki. Ezért a kötelezettségek megemelésének indokoltsága miatt következményként a tőkeváltozások év végi állományát csökkenteni szükséges. A kincstári „archív” állományban szerepel 4 db tűlfizetés 0,1 M Ft összegben. Eltérés összege: -0,1 M Ft.

A Rövid lejáratú kötelezettségek között nem szerepel a Fejlesztési típusú támogatások előző pontban kifejtett adóstűlfizetés miatti FVM adós felé esedékes visszafizetési kötelezettsége. A minisztérium ezt a tételt nem mutatta ki. Eltérés összege: +0,1 M Ft.

A kedvezményezett hibájából keletkezett szabálytalanság miatt 146,7 M Ft, a magyar hatóságok hibája miatt a kedvezményezettre hárított szabálytalanságból eredően 0,8 M Ft követelés áll fenn. Az együttes 147,5 M Ft-ot, mint szabálytalan kifizetések miatt előállt követeléseket az éves költségvetési beszámoló összeállításához kiadott PM Tájékoztató III. fejezet 01. úrlap, könyvviteli mérlegnek követelésekre vonatkozó előírásai (119. oldal) szerint külön, a támogatási programok szabálytalan kifizetése miatti követelés (46.) mérleg soron kell szerepeltetni. Az FVM által elkészített mérleg önálló „támogatási programok szabálytalan kifizetése miatti követelés (2872)” mérleg sorral rendelkezik, de ott azonban nulla forint szerepel, miközben az MVH analitikája alapján 147,5 M Ft lenne a helyes összeg, ezért a támogatási program előlegek (45-ös) mérleg sor állományát ezzel az összeggel csökkenteni, 46-os mérleg sort pedig növelni kell. Eltérés összege: a 45-ös mérleg soronál: -147,5 M Ft, a 46-os mérleg soronál: +147,5 M Ft. A két tétel nulla forintos egyenlege a tőkeváltozások sorát nem érinti.

A nullás számlaosztályba kellett volna kimutatni az Egyéb követelés mérleg sor eltérését jelentő 4782,0 M Ft kamatot. Az FVM a 03. Követelések és pénzügyi elszámolások nyilvántartási számlát 2008-2009-ben egyáltalán nem használta. Ezek az adatok a Kiegészítő mellékletből és a szöveges értékelésből is hiányoznak.

Az intézményi hatáskörű előirányzat-módosítások, illetve az FVM beszámolójában az árfolyamnyereségből származó bevétel (44 701,7 M Ft), valamint annak felhasználása duplán szerepel.

Az elutasító vélemény mellett az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A mérlegben szereplő követelések egy részét (239,0 M Ft) sem a nyilvántartást vezető társfőosztály, sem a beszámolót elkészítő KGF nem egyeztetette le kedvezményezettekkel. Nem teremtették meg ennek a szabályozási oldalát sem.
- Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló – többször módosított – 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet alapján a BTT 2010. január 25-ei elszámolása szerint, az MVH által 2009 decemberében meghozott határozatokból 77,7 M Ft kifizetésére csak 2010 januárjában került sor. Az MVH támogató határozatai alapján az érintett kedvezményezetteknek 77,7 M Ft összegben olyan 2009-ben esedékes jogosultsága keletkezett, aminek a pénzügyi rendezése elmaradt és az emiatt a kedvezményezettek felé fennálló kötelezettség sem a BTT, és feladatdelegálás miatt sem az FVM év végi mérlegében nem került kimutatásra.
- Az Egyéb passzív pénzügyi elszámolások 2009. december 31-én rendezetlen 1176,0 M Ft-os állománya alapvetően az FVM költségvetési gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódó – a központi költségvetés nevében, és helyett beszedett – az államháztartás feladatellátásával összefüggő átfutó bevételek. Kincstári továbbutalásukról soron kívül gondoskodni kellett volna.
- Az FVM fejezeti kezelésű előirányzatok könyvviteli mérlegének B/I/4. Egyéb követelések mérleg során kimutatott 44 148,9 M Ft összegű követelések nyilvántartása ugyan megfelel az Áhsz. 9. sz. melléklet 2. c) pontjában foglalt azon követelménynek, hogy „Elkülönítetten kell kimutatni a tárgyévben keletkezett, illetve a költségvetési évet megelőző év(ek)ben keletkezett követelésállományt”, valamint a 2. cf) pontjában foglalt azon követelményeknek, miszerint elkülönítetten kell nyilvántartásba venni „a szabálytalan kifizetések miatti követeléseket”, és azok behajthatóság szempontjából történő értékelésének kötelezettségét a fejezet számviteli politikája tartalmazza, de a mérlegkészítéssel egy időben az értékelés végrehajtásáról a fejezet nem győződött meg az analitikus nyilvántartóhelyeknél.
- A 10/02 Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok alcím tételeinek analitikus nyilvántartó helye maga az FVM volt, de a kötelezettségvállalásokról és az ehhez kapcsolódó esetleges követelésekről nyilvántartást az előirányzatokat szakmailag kezelő főosztályok nem vezettek, bár utóbbiakat erre belső uta-

sítás kötelezte. Így sem a már kifizetett előlegekről, sem a szabálytalan felhasználás vagy egyéb ok miatt visszaigényelendő támogatásokról nem rendelkeztek analitikával.

- Az Áht. 49. § (5) bekezdése p) pontjában előírt tartalommal, de az előírthoz képest megkésve adták ki a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 3/B/2009. utasítását a fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével, felhasználásával, ellenőrzésével kapcsolatos eljárási rendről. Az Áht. 49. § (5) bekezdése p) pontja szerint évente február 15-éig kell a fejezeti kezelésű előirányzatok vonatkozásában a fejezeti szabályozást kiadni. Ehhez képest az FVM 2009. március 27-én léptette hatályba 2009-re vonatkozó szabályozását.
- Az eredeti céltól eltérő felhasználás a 10/02/02 Agrárkutató, tanüzemek, felsőoktatás támogatása előirányzatnál történt a szakiskoláknak rászoruló tanulók étkezési támogatására, ingyenes tankönyvellátás támogatására, érettségi és szakmai vizsgákra, pedagógusok szakkönyv-támogatására, valamint tanüzem fejlesztésre összesen 141,3 M Ft értékben. A Teleki Zsigmond tagiskola részére iskolaudvar rekonstrukciójára 3,0 M Ft-ot, autóbussz beszerzésére az FVM Agrár Szakképző Központ, Jánoshalma részére 9,0 M Ft-ot fizettek ki. A kifizetések céltól eltérő felhasználásnak minősülnek, mert a 3/B/2009. utasításban foglalt céloknak nem felelnek meg.
- A 10/5/8 Folyó kiadások és jövedelemtámogatások előirányzatból a fejezet a Vágóállat- és Hús Szakmaközi Szervezet és Terméktanácsnak (VHT) és a Baromfi Terméktanács a Baromfi- és Tojástermelők Szövetségének (BTT) 2008. december 12-én és 22-én 3100,0 M Ft támogatási előleget juttatott úgy, hogy a korábban átadott támogatási előleggel a támogatottakat nem számoltatta el, amely ellentétes az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet 7. § (2) bekezdésében foglaltakkal. A támogatási előleg folyósításánál nem vették figyelembe az Ámr. 91. § (3) bekezdésében foglalt azon követelményt, hogy a támogatási előleg indokolt esetben a program beindításához, illetve likviditásának biztosításához szükséges legkisebb összegben nyújtható. A fejezet nem szabályozta az Áht. 24. § (9)-(10) bekezdése alapján a támogatási előlegek folyósításának, elszámolásának rendjét. Az FVM fenti intézkedésének következményeként 2008-ban a VHT-nál 100,4 M Ft, a BTT-nél 81,7 M Ft kamatbevétel realizálódott törvénysértő módon. A két terméktanácstól – az ÁSZ 2008. évi zárszámadási jelentése javasolta – a kamatbevétel elvonás megtörtént. Lényegét tekintve 2009-ben a tárca visszajuttatta a két terméktanácsnak az ÁSZ javaslatok alapján elvont kamatbevételeket, ami a 10/02/08 Ágazati szakmai szervezetek és képviseltek támogatása előirányzatról történt. A VHT 100,0 M Ft-ra, a BTT 83,0 M Ft-ra vált jogosulttá a támogatási szerződések alapján. A két fentiekben említett támogatási szerződés december 21-én kötött meg (a szerződések pénzügyi ellenjegyzése mindkét esetben december 16-ai), majd még decemberben 25-25% előleg átutalása is megtörtént, ami végső soron nem tette lehetővé a forrás cél szerinti tárgyévi felhasználását.
- Az egyes állatbetegségek és zoonózisok felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló nemzeti programok finanszírozási szabályait tartalmazó 95/2008. (VII. 25.) FVM rendelet hatályba lé-

pése nem felel meg a 2007/782EK. EU Bizottsági határozat 21. cikk (1) b. pontjában meghatározott határidőnek. A hivatkozott FVM rendelet nem tartalmazta az EU általi megtérítés elszámolásának szabályai, valamint az FVM KGF, FVM Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály, az MVH és az MgSzH közötti együttműködés módja, aminek következtében a Kvtv. 27. § (6) bekezdése szerint a KESZ-hez kapcsolódó megelőlegezési számláról felvett hitelt (561,0 M Ft) az MVH – az MgSzH-hoz EU-tól befolyt bevételéből – soron kívül nem tudta törleszteni, mivel annak megérkezéséről tájékoztatást az MgSzH nem adott és átutalásáról az MVH felé nem intézkedett. Beszámolóra pénzügyi hatással a megállapítás nincs, mivel az FVM helyesen az MgSzH-val szembeni követeléseként tartja nyilván. A mulasztás közvetlenül hozzájárult azonban a 2009. évi költségvetési hiány növekedéséhez, a Kvtv. 27. § (6) bekezdése szerint a KESZ-hez kapcsolódó megelőlegezési számláról felvett hitelt az EU-tól befolyó bevételeiből soron kívül törleszti.

- Az FVM 2009 decemberében a Kormány maradványtartási kötelezettség előírását is figyelembe véve (2011/2009. (VII. 29.) Korm. határozat) 1188,8 M Ft-ot (20 tételben) ténylegesen maradványtartásba helyezett és be is fizette azt a fejezeti számlára. A befizetés 2009. december 10-én több tételben történt. Ezeknek a befizetéseknek az „Utalvány rendeleteit” – kivétel nélkül – egyetlen utalványozó aláírására indították el. Az „Utalvány rendeleteken” sem érvényesítő, sem ellenjegyző aláírása nem szerepelt, ami nem egyeztethető össze az Ámr. 134-138. §-ok előírásával.
- Az előzőek mellett előfordultak a beszámoló megbízhatóságát számszerűen nem érintő belső szabályozási, egyéb gazdálkodási és eljárási hiányosságok is (előfordult az Ámr. 138. § előírásától eltérő kötelezettségvállalási jogkör-gyakorlás, analitikus nyilvántartások naprakész vezetésének hiánya, főkönyvi nyilvántartással való egyeztetésének az elmaradása, az önálló belső ellenőrzés operatív feladattal való jogszerűtlen megbízása, szakmai irányítási és feladat koordinálási hiányosságok is).

Az előbbieken részletezett hibák, hiányosságok kialakulásában meghatározó szerepe volt annak, hogy nem építették ki és nem működtették a munkafolyamatba épített, az előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés (FEUVE) olyan rendszerét, amely biztosította volna a jogszabályi előírások maradéktalan betartását.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása érdekében a **következő javaslatokat tettük:**

a vidékfejlesztési miniszternek:

1. Gondoskodjon arról, hogy a szakmai főosztályok ügyrendje összhangban legyen az Ámr. új 20. § (7) bekezdésben előírtakkal. Szabályozzák az ügyrendekben a fejezeti kezelésű előirányzatok tervezésében, felhasználásában, elszámolásában, beszámoltatásában és ellenőrzésében résztvevő szakmai területek feladatait, jog- és hatásköreit is.
2. Biztosítsa az előirányzat-módosítások analitikus nyilvántartása során az Szt. 15. § (2) bekezdésében foglalt teljesség számviteli elvének érvényre jutását, valamint a kötelezettségvállalások évenkénti megbontását, a teljesítésigazolás, utalványozás, érvénye-

sítés és ellenjegyzés során az Ámr. új 72-80. §-okban előírt követelmények betartását.

a földművelésügyi és vidékfejlesztés szakterületet érintően:

3. Biztosítsa az éves beszámoló elkészítésénél a könyvviteli mérleg hiteles leltárral történő alátámasztását (Szt. 69. §-ának (1) bekezdés, Áhsz. 37. § (1) bekezdés).
4. Az analitikus nyilvántartóhelyekkel kötött együttműködési megállapodásokban rögzítsék a követelések kezelésével kapcsolatos – a fejezet számviteli politikájában rögzített – követelményeket, felelősségi és hatásköröket és győződjenek meg azok teljesítéséről.
5. A valós követelésállomány kimutatása érdekében soron kívül gondoskodjon valamennyi analitikus nyilvántartóhely és a társfőosztályok kezelésében lévő követelésállomány rendszerjellegű felülvizsgálatáról (adósokkal történő egyeztetés, minősítéséről, behajthatósági csoportba sorolás, érdemi követeléskezelés), mely során fordítsanak kiemelt figyelmet az adósokkal történő egyeztetés évenkénti végrehajtására.
6. Intézkedjen az eszközátadások esetében az Szt. 166. § (2) bekezdés szerinti bizonylati elv érvényre jutása érdekében.
7. Intézkedjen az MgSzH-nak elszámolási kötelezettséggel átadott, KESZ-ről megelőlegezett EU-s támogatási összeg MVH részére történő soron kívüli visszautalásáról annak érdekében, hogy az MVH eleget tudjon tenni a KESZ-re történő visszapótlási kötelezettségnek.
8. Gondoskodjon a fejezeti kezelésű előirányzatok eljárásrendjében arról, hogy az előfinanszírozott, utólagos elszámolással nyújtott támogatások, támogatási előlegek esetében a szakfőosztályok az elszámolás tényleges beérkezése, majd annak ellenőrzése után állítsanak ki egyértelmű teljesítésigazolásokat, valamint arról, hogy vezessenek nyilvántartást az elszámolások támogatási szerződésekben foglalt határidőre történő megvalósulásáról.
9. Gondoskodjon a monitoring tevékenység (Monitoring Osztályok) erőforrásainak (személyi, tárgyi, érdemi munkavégzési, információ ellátási) teljes körű biztosításáról annak érdekében, hogy az előrejelző funkció betölthesse szerepét, és ez által minimálisra csökkentsen a támogatott projektek fenntartási időszakában a szerződéstől való eltérés és az uniós források visszafizetése.

a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi szakterületet érintően:

10. Rendelje el az igazgatás 2009. évi vagyonmérlegének egyéb aktív pénzügyi elszámolások mérlegesorában leltárba vett – előző éveket érintő – kiadások felülvizsgálatát, intézkedjen azok mielőbbi rendezésére.
11. Intézkedjen a 2009. évi – igazgatást érintő – leltározás során hiányként megállapított eszközök esetében a felelősségre vonás végrehajtásáról.

12. Rendelje el az igazgatás VITUKI Kft.-vel és az ÁBKSZ Kft.-vel 2009. évre kötött közhasznúsági megállapodások felülvizsgálatát.
13. Gondoskodjon arról, hogy a pályázati úton történő támogatások rendszere átlátható legyen, és a támogatás útján biztosított pénzügyi források hasznosulásának értékelése megtörténjen.

XIII. HONVÉDELMI MINISZTERIUM

A **HM fejezet** részére a 2009. évre a Kvtv. 291 226,3 M Ft kiadási, 13 264,2 M Ft bevételi előirányzatot és 277 962,1 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 327 058,6 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 22 193,2 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 278 835,7 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 26 029,7 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 296 823,2 M Ft, a bevételeknél 22 653,5 M Ft, a támogatásoknál 278 835,7 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 25 332,1 M Ft-ra teljesültek.

A **HM igazgatása** részére a 2009. évre a Kvtv. 4569,8 M Ft kiadási előirányzatot, és 4569,8 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 5380,9 M Ft-ra a bevételi előirányzat 73,3 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 5230,8 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 76,8 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 5153,7 M Ft, a bevételeknél 98,9 M Ft, a támogatásoknál 5230,8 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 61,3 M Ft-ra teljesültek.

A **HM igazgatása** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban **indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:**

- a belső ellenőrzést végző egység szervezeti besorolása nem felelt meg a 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet 6. § (2) pontjában foglaltaknak, amely szerint a belső ellenőrzési egység tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi;
- a gazdálkodási szabályozások nem határozták meg a kötelezettségvállalások vezetésének és egyeztetésének módját, valamint nem írták elő a kötelezettségvállalások „0”-ás számlaosztályban való nyilvántartásának kötelezettségét;
- az ellenőrzött megbízási szerződések közül 11 darab nem felelt meg a Ktv. 1. § (9) bekezdésében foglalt előírásnak, amely szerint közhatalmi és ügyviteli tevékenységet csak közszolgálati jogviszonyban lehet végezni;
- az inkurrens eszközök értékbecslésére vonatkozó két ellenőrzött megbízási szerződés megkötésének célszerűsége, gazdaságossága megkérdőjelezhető;

- az ellenőrzött megbízási szerződések közül két esetben nem a szerződés szerinti feladatot végezte a megbízott (a szerződés szerinti teljesítést az elkészült írásos anyagok nem támasztották alá);
- a dologi kiadások ellenőrzött tételei közül 12-nél fordult elő szabálytalanság, mert nem vették figyelembe az Ámr. 134. § (8), 135., 136. és 137. §-ainak előírásait;

Hat esetben az ellenjegyzés később történt, mint a kötelezettségvállalás, egy esetben a tételt előbb utalták át, mint ahogy az utalványozás megtörtént, öt esetben az utalványról hiányzott az utalványozás, és/vagy az érvényesítés és/vagy az ellenjegyzés dátuma, egy esetben közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül kötöttek a 2003. évi CXXIX. tv. (Kbt.) hatálya alá tartozó szerződést (63/87/2008. sz. szerződés).

- a szerződések kezelése során nem tartották be az Áht. 15/B. § (1) pontjának rendelkezését a nettó ötmillió forintot elérő vagy azt meghaladó értékű szerződések jogszabályban előírt adatainak kötelező közzétételére vonatkozóan, és a közzététel elmaradása a vizsgált szerződések közül hatot érintett;
- a HM igazgatás az előző évhez hasonlóan 2009-ben is saját bevétel címén számolt el ingó vagyontárgyak bérbeadása címén kiszámlázott összegeket (21 346,0 E Ft+áfa). Az ingó vagyontárgyak nem a HM igazgatás nyilvántartásában szerepeltek. A karbantartási, kisjavítási szolgáltatások kiadásai között 21 346,0 E Ft+áfa összeget karbantartási díj címén számoltak el az előbb említett vagyontárgyakkal kapcsolatban;
- a személyi juttatások 3016,9 M Ft összegű eredeti előirányzata 3583,4 M Ft-ra nőtt, a teljesítés 3539,2 M Ft volt. A kiegészítő mellékletben nem mutatták be az előirányzat változás tényleges okait, a tárcán belüli átcsoportosítás indokait.

A **HM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** részére a 2009. évre a Kvtv. 37 061,6 M Ft kiadási, 450,0 M Ft bevételi előirányzatot és 36 611,6 M Ft támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 39 196,2 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 636,6 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 38 144,5 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 415,1 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 37 970,6 M Ft, a bevételeknél 636,5 M Ft, a támogatásoknál 38 144,5 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 130,3 M Ft-ra teljesültek.

A **HM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el.

A HM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi gazdálkodása és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

A HM IÜ többször módosított gazdálkodási szabályzata (73/2006. HM IKH Főig. Int.) tartalmazza a szakmailag és pénzügyileg kezelt előirányzatok kezelésének szabályait, de a szabályzatot nem aktualizálták a szervezeti változásoknak megfelelően.

A HM Védelemgazdasági Főosztály nem készítette el a 49/2009. (VI. 26.) HM utasítással módosított 15/2009. (XII. 27.) HM utasítás 8. § (11) bekezdése által előírt, a fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésére vonatkozó belső szabályozást.

Nem rendelkeztek az Ámr. 17. § (5) pontja szerinti ügyrenddel (eljárásrenddel) a szakmai kezelést végző HM szervek, valamint a pénzügyi kezelést végző szervezetek (HM KPÜ, HM IÜ) és a Hozzájárulás a NATO Biztonsági Beruházási Programjához előirányzatot szakmailag kezelő HM FLÜ sem. A hiányosságot már a 2008. évi számvevői jelentés is tartalmazta.

A Társadalmi szervek támogatása jogcímcsoport 13 (homogén előirányzatnak tekinthető) előirányzata esetében a 4 vizsgált tételnél minden esetben – egy kivételével – hiányosan töltötték ki az utalványt (a szakmai igazolás és/vagy az érvényesítés, utalványozás, ellenjegyzés mellett nem volt dátum, az utalványt két esetben az utalványozást követően ellenjegyezték). Egy szerződés esetében az elszámolás nem felelt meg teljes körűen a támogatási szerződés feltételeinek. Az elszámolási folyamat a helyszíni ellenőrzés lezárásakor még nem zárult le.

Az Egyéb társadalmi szervezetek támogatása előirányzat esetében az ellenőrzött 15 tétel esetében minden esetben – egy kivételével – hiányosan töltötték ki az utalványt (a szakmai igazolás és/vagy az érvényesítés, utalványozás, ellenjegyzés mellett nem volt dátum). A szabálytalan elszámolásokkal érintett felhasználás összesen 2,4 M Ft volt:

- Egy esetben a pályázó szakmai beszámolóját a pénzügyi elszámolás nem támasztotta alá és a pénzügyi elszámolás a pályázat és a kiírás feltételeinek nem felelt meg;
- Egy esetben a pénzügyi beszámolót az ellenőrzésnek nem tudták bemutatni;
- Egy esetben a pályázó nem igazolt önrészt;
- Egy pályázat esetében a szakmai beszámolót elfogadták, de a pénzügyi elszámolást hiánypótlásra visszaküldték.

A Budapesti Honvéd Sportegyesület támogatása és a Magyar Futball Akadémia Alapítvány támogatása előirányzatoknál a támogatási szerződések nem határozták meg egyértelműen, hogy a támogató milyen célra adja a támogatást, milyen feladatra és milyen kiadások számolhatók el.

A Közhasznú társaságok által ellátott állami feladatok finanszírozása előirányzatnál a szakmai ellenőrzés nem terjedt ki arra, hogy a Kht.-k működése összhangban van-e a feladatra biztosított támogatás mértékével. A feladatot a 40/2008. (HK 9.) HM utasítás 4. § (2) bekezdés e) pontja írja elő a HM VGF számára. A hiányosságot már a 2008. évi számvevői jelentés is tartalmazta.

Az alaptámogatási összegeket meghatározó szerződéseket (a kötelezettségvállalás) – egy kivétellel – nem ellenjegyezték.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt, az éves beszámoló megbízhatóságát befolyásoló hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **a HM vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

a fejezet egészét érintően:

1. Gondoskodjanak arról, hogy az Áht. 49. § (6) bekezdésében előírt, a közfeladat-ellátásra vonatkozó hatásvizsgálat megtörténjen, és készüljön értékelés az Áht. 49. § (6) bekezdés d) pontban foglaltak (gazdaságossági, hatékonysági, méretgazdaságossági követelmények) teljesüléséről.

a HM igazgatását érintően:

1. Szabályozzák az Ámr. és az Áhsz. előírásainak megfelelően a kötelezettségvállalásokra vonatkozó analitikus nyilvántartások vezetésének és egyeztetésének módját, valamint írják elő a kötelezettségvállalások „0”-ás számlaosztályban való nyilvántartásának kötelezettségét;
2. Gondoskodjanak arról, hogy a HM alapítású nonprofit Kft.-k üzletrészei nyilvántartása és a Kft.-kel kapcsolatos gazdasági események elszámolása azonos szervezetnél valósuljon meg;
3. Gondoskodjanak az Áht. 15/B. § (1) bekezdésében előírt közzétételi kötelezettség betartásáról, a HM igazgatás által kötött nettó 5 M Ft értéket meghaladó szerződésekre vonatkozóan;
4. Tekintsék át a HM vagyonezelésében lévő inkurrens ingóságok hasznosításának rendszerét a hatékonyság és a gazdaságosság szempontjainak figyelembe vételével.

a HM fejezeti kezelésű előirányzatait érintően:

1. Gondoskodjanak a belső szabályozással kapcsolatban feltárt hiányosságok megszüntetéséről;
2. a HM IÜ aktualizálja a szervezeti változások miatt elavult gazdálkodási szabályzatát;
3. A HM vezetése jelölje ki azt a szervezeti egységet, amelynek ki kell dolgoznia a fejezeti kezelésű előirányzatokat szakmailag kezelő HM szervekre vonatkozóan a fejezeti kezelésű előirányzatokra vonatkozó gazdálkodási szabályzatot és az ügyrendet;
4. Intézkedjenek annak érdekében, hogy a nonprofit szervezetek támogatásának kezelését átvevő HM Védelmi Tervezési és Vagyongazdálkodási Főosztály által végzett szakmai ellenőrzés terjedjen ki a működési támogatás nagyságrendjének a feladatellátással való összhangja értékelésére is.

XIV. IGAZSÁGÜGYI ÉS RENDÉSZETI MINISZTERIUM

Az **IRM fejezet** részére a 2009. évre a Kvtv. 314 661,7 M Ft kiadási, 16 327,3 M Ft bevételi előirányzatot és 298 334,4 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 383 583,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 53 924,0 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 310 387,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 19 272,7 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 367 216,9 M Ft, a bevételeknél 52 451,3 M Ft, a támogatásoknál 310 627,1 M Ft volt. A kiadási teljesítés tartalmazza az értékpapír vásárlás összegét is. A pénzforgalom nélküli bevételek 17 334,4 M Ft-ra teljesültek.

Év közben a Magyar Szabadalmi Hivatal – a 177/2009. (IX. 3.) Korm. rendelet alapján – a XXXIV. Kutatás és Technológia fejezettől átkerült a XIV. Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium fejezetéhez.

Az IRM fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 1500,0 M Ft központosított bevételt hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a bevételi előirányzat nem módosult, a teljesítés 1435,4 M Ft volt.

Az **IRM igazgatása** részére a 2009. évre a Kvtv. 5810,1 M Ft kiadási, 104,0 M Ft bevételi előirányzatot és 5706,1 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 7307,9 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 1095,5 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 5760,2 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 452,2 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 6537,0 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1165,9 M Ft, a támogatásoknál 5760,2 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 452,2 M Ft-ra teljesültek.

Az **IRM igazgatása** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A Miniszterelnöki Hivatalban, a minisztériumokban, az igazgatási és az igazgatási jellegű tevékenységet ellátó központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak létszámáról szóló 2057/2008. (V. 14.) Korm. határozat 487 főben állapította meg az IRM igazgatás összlétszámát. A hatályos SzMSz-ben a korrigált nyitó létszámot 507 főben határozták meg.
- A megbízásos jogviszony keretében történő – munkaviszonyra jellemző – foglalkoztatás az ügyintézői, ügyviteli és céginformációs feladatok ellátá-

sával megbízott 7 fő esetében nem volt összhangban a Ktv. 1. § (9) bekezdésében foglaltakkal, mivel ezek a feladatok kizárólag közszolgálati jogviszonyban végezhetők. A 7 fő részére 15,0 M Ft megbízási díjat fizettek ki, melynek járulékvonzata 3,7 M Ft.

- Közbeszerzés nélkül szereztek be étkezési- és ajándékutalványokat, mely nem felel meg a Kbt. 299. § (1) bekezdés b) pontjának, az utalványok beszerzésére 51,0 M Ft kifizetés történt.
- Közbeszerzési eljárás mellőzésével és a kifizetési összeg megjelölése nélkül kötöttek 2008. évben Megállapodást a Cégközlöny szerkesztésével, kiadásával és a Honlap működtetésével kapcsolatos szolgáltatás igénybevétele, mely alapján az intézmény számára a számlázott teljesítmények költségeire 2009. évben 184,7 M Ft értékű szállítói számlát egyenlítették ki és számoltak el a központi költségvetés központosított bevételeiből. A közbeszerzés és a szerződéskötés szabályainak nem megfelelő értelmezése, illetve figyelmen kívül hagyása nem felel meg a Kbt. 4. § 13) pontjának és az Ámr. 57/A. § (1) bekezdés b) pontjának.
- Az ellenőrzés során feltárt, a tárca és a KSZF közötti vagyonelemek átadás-átvétele tárgyában, felhívjuk a figyelmet arra, hogy az IRM és a Miniszterelnöki Hivatal között a 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat végrehajtására megkötött megállapodás alapján az immateriális javak és tárgyi eszközök átadás-átvétele 2009. december 31-éig nem történt meg teljes körűen. Az IRM igazgatás 2009. évi beszámolójában saját eszközként bruttó értékben 365,3 M Ft, nettó értékben 14,4 M Ft mutatta ki a KSZF részére át nem adott eszközöket. Az átadás-átvétel elmaradásában az intézmény gazdálkodásától független tényezők is közrejátszottak.

Az **IRM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** részére a 2009. évre a Kvtv. 53 659,8 M Ft kiadási, 3459,9 M Ft bevételi előirányzatot és 50 199,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 50 169,2 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 4806,5 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 42 647,1 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 2715,6 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 45 088,8 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3424,4 M Ft, a támogatásoknál 42 887,2 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 880,3 M Ft-ra teljesültek.

A fejezeti kezelésű előirányzatok pénzügyi kezelését a KGFO, szakmai kezelését a minisztérium szakmai főosztályai és az Igazságügyi Hivatal (IH) látták el. Az előirányzatok elosztásában közreműködött az ORFK és a BvOP.

A korábbi évek gyakorlatával azonosan a KGFO – az IH kivételével – nem kötött szerződést az IRM fejezet intézményeivel előirányzat-átcsoportosításkor. A Rendőrséghez és a BvOP-hoz átcsoportosított előirányzatok esetében a KGFO elszámolásként a szervezetek vezetőjének és gazdasági vezetőjének az aláírásával ellátott tanúsítványokat fogadta el elszámolásként.

A Rendőrség középírányító szerv vezetője és a gazdasági vezetője által aláírt Tanúsítvány nem az átcsoportosítások szerkezetében tartalmazta a felhasználást. Emellett a Tanúsítvány és az azt alátámasztó dokumentumok sem voltak

összhangban egymással, ezért nem lehetett egyértelműen megállapítani a fejezeti kezelésű előirányzatokból az ORFK-hoz, illetve a BRFK-hoz átcsoportosított támogatások cél szerinti felhasználását.

A Lakhatási támogatás felhasználásánál a BRFK Tanúsítványa és a tárgyévi felhasználás dokumentuma között 66,5 M Ft eltérés volt. A BRFK költségvetési szerv vezetőjének és a gazdasági vezetőjének az aláírásával kiadott Tanúsítvány szerint a teljes támogatási keret (97,0 M Ft) felhasználása megtörtént. Az ellenőrzésnek átadott dokumentum szerint a támogatásból 30,5 M Ft kifizetés történt.

Az Országos Baleset-megelőzési Bizottság fejezeti kezelésű előirányzatából az ORFK-hoz átcsoportosított 313,0 M Ft cél szerinti felhasználásáról az ellenőrzés nem tudott megbizonyosodni. Az ORFK rendészeti főigazgatója támogatás felhasználásáról szóló intézkedése és az ORFK Tanúsítványa nem fedte egymást. Az Egyéb közösségi programok valamint a Szolidaritási programok Uniós támogatású előirányzatok esetében sem volt összhangban az átcsoportosított támogatásokról szóló Tanúsítvány a háttérdokumentumokkal. A Tanúsítvány fejezeti kezelésű előirányzat soronként – a felhasználás jogcíme szerint – összesítve tartalmazta az átcsoportosított előirányzatok felhasználását, nem pedig az átcsoportosított összegek szerinti bontásban.

Az IRM fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználása kettő kivétellel a céloknak megfelelően történt.

A Közbiztonsági feladatterv támogatása fejezeti kezelésű előirányzatról a „Településőr-program” céljára kifizetett támogatások elszámolásai közül három önkormányzat 0,4 M Ft összegben olyan kiadásokat igazolt, amelyek nem szerepeltek az elszámolható költségek között (ruházat, bakancs). Egy számla 0,1 M Ft értékben nem volt beazonosítható. A feltárt hiba nem jelentős, nem volt befolyással az IRM fejezeti kezelésű előirányzatai beszámolójának megbízhatóságára.

A Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület a támogatás 90%-át működésre fordította, és csak 0,8 M Ft-ot fordított az alapfeladatoként meghatározott segélyezésre és jogi képviseletre. Erre a két célra azonban külön törvényi sor volt az IRM költségvetésében (Bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése, Jogi segítségnyújtás), amelyek jogszabályon alapulnak, és közintézmény, az IH folyósítja a segélyeket, támogatásokat.

Az **IRM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak ugyan eleget tesz, de a feltárt hibák, hiányosságok befolyásolják a fejezeti kezelésű előirányzatokkal való gazdálkodásról kialakított képet. A beszámoló összességében megbízható, valós képet ad a vagyoni, pénzügyi helyzetről, kivéve a következő előirányzatot:

A Lakhatási támogatás fejezeti kezelésű előirányzat esetében a Budapesti Rendőr-főkapitánysághoz átcsoportosított 97,0 M Ft támogatásból 30,5 M Ft teljesült. A beszámoló a teljes támogatás felhasználását tartalmazta, az eltérés 66,5 M Ft volt.

A BRFK költségvetési szerv vezetőjének és a gazdasági vezetőjének aláírásával kiadott Tanúsítvány szerint a teljes támogatási keret (97,0 M Ft) felhasználása

megtörtént. Ellenőrzésünk megállapította, hogy a támogatásból 30,5 M Ft kifizetés történt.

Egyéb, a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló hiányosságok:

- Elmaradt a Beszerzési Szabályzat aktualizálása; az SzMSz, az ügyrendek és a munkaköri leírások közötti összhang megteremtése; a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának szabályozásából az alapítványok, társadalmi önszerveződések esetében a célok konkrét megjelölése.
- Az IRM intézményeihez átcsoportosított fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának igazolására az intézmények vezetői által kiállított tanúsítványt fogadták el elszámolásként, az ellenőrzés során nem volt bizonyosítható a cél szerinti felhasználás.
- A Hozzájárulás a hivatásos állomány kedvezményes nyugellátásához fejezeti kezelésű előirányzat időarányos részének határidőben történő átutalása a maradványtartási kötelezettség miatt csak részben teljesült 2009 decemberében.
- A Közbiztonsági feladatterv támogatása fejezeti kezelésű előirányzathoz 0,5 M Ft értékben nem elszámolható költségeket igazoltak le. Nem volt egyértelműen megállapítható, hogy az előirányzat forrásul igénybe vették-e az „objektív felelősség”-ből származó bevételt, így sérült-e a 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet 10-11. §-ok végrehajtása.
- Az alapítványokkal, társadalmi szervezetekkel kötött támogatási szerződésekben nem határozták meg a konkrét célokat, továbbá nem különítették el a szakmai és a működési kiadásokat.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt, a beszámoló megbízhatóságát befolyásoló hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **a KIM és a BM vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

az igazgatást érintően:

1. Intézkedjenek, hogy a szerződéskötéseknél tartsák be a Kbt., valamint a szerződéseknek a speciális tartalmi követelményeire vonatkozó 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet 82. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogszabályi előírásokat.
2. Tegyék meg a szükséges intézkedéseket az APEH folyószámla-adónemek egyenlegén 2009. évben keletkezett túlfizetések okainak feltárása és megfelelő rendezése érdekében.

a fejezeti kezelésű előirányzatokat érintően:

1. Gondoskodjanak a fejezeti kezelésű előirányzatok előírt céloknak megfelelő felhasználásáról és annak ellenőrzéséről.
2. Gondoskodjanak a fejezeti kezelésű előirányzatokból átcsoportosított, tanúsítvánnyal igazolt felhasználás utólagos ellenőrzéséről.

3. Gondoskodjanak a jogszabályokban előírt fizetési kötelezettségek teljesítéséről.
4. Tartsák be a Közbiztonsági feladatterv támogatása fejezeti kezelésű előirányzat esetében a 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet 10-11. §-ainak előírásait.
5. Gondoskodjanak az alapítványokkal, társadalmi szervezetekkel kötött támogatási szerződésekben a célok konkrét megjelöléséről, valamint a működési és az alapfeladatok költségeinek elhatárolásáról.

MAGYAR SZABADALMI HIVATAL

A **Magyar Szabadalmi Hivatal** részére a 2009. évre a Kvtv. 3362,0 M Ft kiadási és 3362,0 M Ft bevételi előirányzatot hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 4256,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3553,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 24,6 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 678,3 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 3519,5 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3455,8 M Ft, a támogatásoknál 24,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 678,3 M Ft-ra teljesültek.

A **Magyar Szabadalmi Hivatal** intézmény 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása az év közbeni szakmai felügyelet-váltás miatt, továbbá a régebbi, több éve életben lévő szabályzatok felülvizsgálata, aktualizálása az időközben történt jogszabályi és szervezeti változások miatt elmaradt.
- A vevőkövetelések részbeni kiegyenlítését az SAP rendszer nem tudja kezelni. A teljes összeg kiegyenlítéséig, az addig befolyt ellenérték a függő bevételek között szerepel, az analitikában és a beszámolóban is a teljes összeg követelésként jelent meg. A beszámolóban a vevőkövetelések között 143,8 E Ft jelent meg, amely már a tárgyévben befolyt.
- A mérlegben kimutatott rövid lejáratú kötelezettségek közül a tárgyévet követő évet terhelő kötelezettség sor kitöltése nem felelt meg a kitöltési útmutatóban leírt feltételeknek, a beszámolóban 2010. évi teljesítésű 3,6 M Ft összegű számla is szerepelt.

A helyszíni ellenőrzések során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében az **MSZH vezetése számára a következő javaslatokat** tettük:

1. Intézkedjenek a megbízási szerződések pontosításáról, illetve kiegészítéséről.
2. Intézkedjenek a követelések részbeni kiegyenlítése kezelésének megoldásáról az SAP rendszerben.
3. Gondoskodjanak a kötelezettségek analitikus nyilvántartásának megfelelő vezetéséről, lekérdezéséről, a beszámolóban a kitöltési útmutatóban leírtak szerinti kitöltéséről.

XV. NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM

Az **NFGM fejezet** részére a 2009. évre a Kvtv. 43 533,5 M Ft kiadási, 5898,1 M Ft bevételi előirányzatot és 37 635,4 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 75 335,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 9594,5 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 30 321,7 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 35 419,1 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 41 501,0 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 9836,6 M Ft, a támogatásoknál 30 321,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 25 612,2 M Ft-ra teljesültek.

Az NFGM fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 190,0 M Ft központosított bevételt hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a bevételi előirányzat nem módosult, a teljesítés 120,6 M Ft volt.

Az **NFGM igazgatása** részére a 2009. évre a Kvtv. 4236,5 M Ft kiadási, 45,1 M Ft bevételi előirányzatot és 4191,4 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 5740,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 168,6 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 4546,5 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 1025,2 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 4881,2 M Ft, a bevételeknél 155,3 M Ft (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül), a támogatásoknál 4546,5 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 947,0 M Ft-ra teljesültek.

Az Ámr. 100. §-a szabályozza a dolgozók lakásépítésének munkáltatói támogatásával kapcsolatos pénzforgalom lebonyolítását. Az Ámr. 100. § (2) bekezdése szerint a számla javára, illetőleg terhére kell elszámolni a dolgozók számára folyósított támogatással kapcsolatos gazdasági eseményeket, így a számla egyenlege után járó kamatbevétellel kapcsolatos műveleteket. A jogszabályi előírás egy számláról rendelkezik, az NFGM igazgatás nem tartotta be a jogszabályi előírást. A hivatkozott 149001690793 számú és a 149001690789 számú OTP szerződéseket az ellenőrzés részére nem tudták bemutatni, a lekötött összegek forrása, a szerződő felek, a szerződések megkötésének dátuma, a szerződésben foglalt feltételek, a számlák feletti rendelkezési jog OTP részére történő átruházásának jogszerűsége és érvényessége, és a lekötés időtartalma nem volt megállapítható. A kamatbevételeket a Munkáltatói Lakásépítési Alap számlára átvették.

Az NFGM igazgatása észrevételében jelezte, hogy: „...a minisztérium egy darab számlával rendelkezik. Az Ámr. 100. § (2) bekezdése szerint számolják el a folyósított támogatásokkal kapcsolatos gazdasági eseményeket, a számla után járó kamatokat, illetve a számlavezetéssel kapcsolatos kezelési költségeket. A két szerződésszámon nyilván tartott lekötött betétet az OTP helyezte el a főszámla két alszámlájára. Az alszámlákon a minisztérium forgalmat nem bonyolíthat, a számlák felett rendelkezési joga csak az OTP-nek van.”

A **NFGM igazgatása** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A NFGM igazgatása működése és gazdálkodása szabályzatainak egy része elavult, a szabályzatok aktualizálása, illetve kiegészítése nem történt meg teljes körűen (a miniszteri szintű FEUVE szabályzat és az ellenőrzési nyomvonal, az Ideiglenes külföldi kiküldetésről szóló 28/2006. szabályzat, az NFGM igazgatása költségvetése pénzügyi-gazdasági feladatairól és a döntési eljárásokról szóló 10/2009. (IV. 17.) utasítás).
- A vagyongazdálkodás átláthatósága – az előző évekhez hasonlóan – továbbra sem javult, tekintettel arra, hogy 2006-ban megszűnt IHM-től átvett eszközök egy részét más fejezetek használják (MeH, HM), azok leltározása, analitikus és főkönyvi nyilvántartása és a mérlegben történő kimutatása pedig az NFGM igazgatásánál történik. A minisztérium többszöri kezdeményezése ellenére sem valósult meg az NFGM igazgatása könyveiben nyilvántartott, de más tárcák használatában lévő eszközöknek az érintett tárcákhoz (a feladatok szakmai főfelelőséhez) történő átadása.
- A dolgozók lakástámogatására szolgáló pénzeszközöket az intézmény elkülönítetten, az OTP-nél vezetett bankszámlán kezeli. Ezen kívül a 149001690793 szerződésszámon 3,0 M Ft-os, valamint a 149001690789 szerződésszámon 3,0 M Ft változó kamatozású lekötött betétet tartanak nyilván. A három kivonat együttes értéke egyezik meg a mérlegben kimutatott idegen pénzeszköz állományával. Az Idegen pénzeszközök között az OTP-nél a dolgozók lakástámogatására szolgáló pénzeszközök forrása nem az előirányzat felhasználási keretszámláról folyósított költségvetési támogatás, hanem a korábbi években nyújtott kölcsönök törlesztő része. Az Ámr. 100. § (2) bekezdése szerint a költségvetési szerv által hitelintézetnél vezetett számla javára, illetőleg terhére kell elszámolni a dolgozók számára folyósított támogatással kapcsolatos gazdasági eseményeket, így a számla egyenlege után járó kamatbevéttel kapcsolatos műveleteket. A jogszabályi előírás egy számláról rendelkezik, az NFGM igazgatás nem tartotta be a jogszabályi előírást.
- A külső személyi juttatások terhére kötött megbízási szerződéseknél formai szabálytalanságot nem találtunk, azonban a szerződésekben foglalt ügyviteli feladatok a kötelezettségvállalás nyilvántartása alapján 31 esetben a Ktv. 1. § (9) bekezdésében foglaltakkal ellentétes, folyamatos munkavégzésre utaltak.
- A szellemi tevékenység elvégzésére kötött szerződésekben foglalt feladatok az ellenőrzött tételek között 9 esetben a Ktv. 1. § (9) bekezdésében foglaltakkal

ellentétes, folyamatos munkavégzésre utaltak. Más esetekben, a szerződésben foglalt feladatok szakmai megalapozottsága, indokoltsága, illetve azt, hogy ezek közül mely feladatokat láthattak volna el az egyes főosztályok dolgozói, egyértelműen nem volt megállapítható.

Az ellenőrzés során feltárt, a tárca és a KSZF közötti vagyonelemek átadás-átvétele tárgyában, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a GKM (mint az NFGM jogelődje) és a Miniszterelnöki Hivatal között a 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat végrehajtására megkötött megállapodás alapján az NFGM igazgatásnál az immateriális javak és tárgyi eszközök átadás-átvétele 2009. december 31-éig nem történt meg teljes körűen.

Az NFGM igazgatás a 2009. évi beszámolójában a KSZF részére át nem adott eszközöket saját eszközként bruttó értékben 3734,3 M Ft-ban, nettó értékben 1035,8 M Ft-ban mutatta ki, továbbá a 0-s számlaosztályban a hiányként kezelt eszközöket 250,4 M Ft bruttó értékben tartotta nyilván.

Az átadás-átvétel elmaradásában az intézmény gazdálkodásától független tényezők is közrejátszottak.

Az **NFGM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** részére a 2009. évre a Kvtv. 33 535,3 M Ft kiadási, 603,0 M Ft bevételi előirányzatot és 32 932,3 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 62 706,6 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3829,9 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 25 090,8 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 33 785,9 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 30 239,6 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 4070,8 M Ft, a támogatásoknál 25 090,8 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 24 057,2 M Ft-ra teljesültek.

A 16/2009. (VII. 31.) NFGM utasítással módosított 4/2009. (II. 27.) NFGM utasítás (fejezeti kezelésű előirányzatok eljárási rendje) alapján a 25/13 Üzletre hangozva előirányzathoz támogatás nyújtható a magyar-szerb és a magyar-ukrán vegyes kamarák létrehozásához. Az Országgyűlésnek benyújtott 2009. évi költségvetési törvényjavaslat XV. NFGM fejezet fejezeti kötetének szöveges indoklása alapján a magyar-szerb és a magyar-ukrán vegyes kamarák létrehozásán túl, azok működése is támogatható, amely nem szerepelt az eljárási rendben, és annak hiányára a PM sem hívta fel a figyelmet a szabályzat jóváhagyásakor. A tárca a vegyes kamarák létrehozására és működtetésére a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát bízta meg. A megállapodást 2009. április 22-én módosították, amelyben a magyar-ukrán és a magyar-szerb vegyes kamarák mellett, a magyar-román, illetve a magyar-horvát kamarák támogatásáról is rendelkeztek, amely az előirányzat eredeti felhasználásának céljai között nem szerepelt. A magyar-román és a magyar-horvát vegyes kamarának nyújtott 9,1 M Ft céltól eltérő felhasználás meghaladja az előirányzat 270,9 M Ft teljesített kiadási főösszegére vetített 2%-os lényegességi küszöböt.

Az **NFGM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott

249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak ugyan eleget tesz, de a feltárt hibák, hiányosságok befolyásolják a fejezeti kezelésű előirányzatokkal való gazdálkodásról kialakított képet. A beszámoló összességében megbízható, valós képet ad a vagyoni, pénzügyi helyzetről, kivéve a következő előirányzatot:

A **25/13 Üzletre hangolva** előirányzatból a Magyar Kereskedelmi és Ipar-kamara közreműködésével 4,96 M Ft kifizetése történt meg a magyar-román, illetve 4,16 M Ft a magyar-horvát vegyes kamarák létrehozásának és működtetésének támogatására. A két vegyes kamarának nyújtott támogatás nincs összhangban az előirányzat felhasználásának céljaival, amely kizárólag a magyar-ukrán és a magyar-szerb vegyes kamarák számára ad lehetőséget támogatás nyújtására.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt, az éves beszámoló megbízhatóságát befolyásoló hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **az NFM, az NGM és a BM vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

az NFGM igazgatását érintően:

1. Aktualizálják az Ideiglenes külföldi kiküldetésről szóló 28/2006. szabályzatot és az NFGM igazgatása költségvetése pénzügyi-gazdasági feladatairól és a döntési eljárásokról szóló 10/2009. (IV. 17.) utasítást.
2. A vagyonvédelem feltételei, az átláthatósága javítása érdekében meg kell teremteni a feltételét annak, hogy az idegen helyen tárolt eszközöknél a szakmai feladatokat ellátó tárcáknál legyen azon eszközök nyilvántartása, amelyek a feladatokhoz kapcsolódnak, mivel a pénzügyi támogatás is a szakmai oldalon jelenik meg.
3. Az Ellenőrzési Főosztály bevonásával ellenőrizték és értékeljék a szellemi tevékenységekre történt kifizetések szakmai megalapozottságát, indokoltságát, illetve azt, hogy ezek közül mely feladatokat láthattak volna el az egyes főosztályok dolgozói.

az NFGM fejezeti kezelésű előirányzatait érintően:

1. Gondoskodjanak a MAG Zrt. lebonyolítási körébe tartozó előirányzatok többszintű, átfedéseket tartalmazó eljárási, illetve szakmai szabályainak egyszerűsítéséről, aktualizálásáról, összhangban a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 18. § (3) bekezdésében foglaltakkal.
2. Intézkedjenek a fejezeti kezelésű előirányzatok eljárási rendjének kidolgozásakor az Áht. 24. § (9) bekezdés b) pontjában foglalt kezelési költségek teljes körű szabályozásáról, illetve az előirányzatok felhasználási céljainak az aktuális költségvetési törvényjavaslat fejezeti kötetének szöveges indokolásában megfogalmazott célokkal való összhangjáról.
3. Gondoskodjanak a 25/4/3 Terület- és régiófejlesztési célelőirányzat lebonyolítására a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatalnak (mint az NFGM jogelődje) a Magyar Államkincstárral kötött megbízási szerződésének aktualizálásáról.
4. Gondoskodjanak a TRFC-ből finanszírozott központi fejlesztési és a decentralizált területfejlesztési programok átgondoltabb meghirdetéséről a lehető legkisebb maradvány keletkezése érdekében.

XVI. KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI MINISZTERIUM

A **KvVM fejezet** részére a 2009. évre a Kvtv. 49 396,6 M Ft kiadási, 7914,8 M Ft bevételi előirányzatot és 41 481,8 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 98 465,4 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 46 351,3 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 39 086,1 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 13 028,0 M Ft. A teljesítés a kiadásoknál 81 872,2 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 46 480,1 M Ft, a támogatásoknál 39 481,8 M Ft. A pénzforgalom nélküli bevételek 12 845,9 M Ft-ra teljesültek.

A fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 34 519,1 M Ft központosított bevételt hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a bevételi előirányzat nem módosult, a teljesítés 44 390,5 M Ft volt.

A **KvVM igazgatás** részére a 2009. évre a Kvtv. 5706,9 M Ft kiadási, 36,9 M Ft bevételi előirányzatot és 5670,0 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 7396,4 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 624,1 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 4972,4 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 1799,9 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 6589,6 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 731,3 M Ft, a támogatásoknál 4972,4 M Ft. A pénzforgalom nélküli bevételek 1800,3 M Ft-ra teljesültek. A pénzforgalom nélküli bevételek túlteljesítésének oka, hogy a kincstári zárást követően nem volt mód az előirányzat-változás számviteli rendezésére.

A **KvVM igazgatás** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000.(XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosság(ok) miatt felhívtuk a vezetés figyelmét az alábbiakra:

A szervezet szabályozottságára vonatkozóan:

- az ágazati informatika és az intézményi informatika szabályozásának a vizsgált évre történő aktualizálását nem végezték el;
- a 2009. évi kockázatkezelés szabályozás csak tervezetként állt rendelkezésre és a szervezeti sajátosságokat nem tükrözte;

- a szabálytalanságok kezelésének rendjében az intézményi sajátosságok írásba foglalása elmaradt;
- a szakmai szervezeti egységek ügyrendjeit nem készítették el;
- a FEUVE részlegesen szabályozott;
- a Belső Ellenőrzési Kézikönyv előírásai elavultak;
- nincs intézményi és ellenőrzési stratégia kidolgozva;
- a belső kontrollrendszer elemeinek szabályozása hiányos.

A mérleggel kapcsolatban:

- a 2009. évi leltárhiányokért a felelősségre vonás elmaradt;
- az „Egyéb aktív pénzügyi elszámolások” mérlegsor haladéktalan rendezést igénylő tételeket tartalmaz.

A leltárkimutatás 18 tételt tartalmazott, melyből 14 tétel több mint egy év óta szerepel a 3911. főkönyvi számlán (3 tétel 2005. évi, 3 tétel 2006. évi, 3 tétel 2007. évi, 5 tétel 2008. évi).

A pénzforgalmi jelentéssel kapcsolatban:

- a kötelezettségvállalási jogkörök gyakorlata nincs összhangban az Ámr. 134-137. §-okban foglalt és a belső szabályozás [20/2006. (K. V. Ért. 10.) KvVM utasítás] előírásaival, különös tekintettel a szakmai teljesítésigazolásokra és az érvényesítésre;
- a megbízási jogviszonyban történő foglalkoztatás dokumentálásának és pénzügyi elszámolásának hiányosságai nagymértékűek;

Jellemző problémák: a szerződéskötésre úgy került sor, hogy a feladat már folyamatban volt; a feladat meghatározása általános, nehezen számon kérhető (pl.: sajtófigyelés, tanácsadás); a hivatali munkaidőben munkavégzésre irányuló esetekben a megbízott nem számolt el jelenléti íven a munkaidővel (pl.: archiválási, ügyintézési feladatok); a teljesítés igazolása nem a szerződésben rögzített részhatáridőkhöz igazodott, több esetben előbb történt a feladat elvégzésének igazolása, mint a tényleges teljesítés (pl.: a szerződés szerint részfeladat elszámolása október 5-ei határidő, a teljesítés igazolása szeptember 20-a); a számfejtés nem a szerződés szerinti fizetési ütemezést követte.

- a belföldi vendéglátási kiadások elszámolási dokumentációja hiányos, a hivatalos cél igazolása két keretgazdánál elmaradt egész évben;
- az igazgatás a közhasznú tevékenységgel kapcsolatban kötött megállapodásoknak csak részben tett eleget 2009-ben. Az ÁBK SZ Kft.-nek nem utalta át a 2009. II. félévre járó támogatást, a VITUKI Kft.-nek sem a teljes szerződéses összeget küldte meg 2009. év végéig.

Az utóellenőrzésre vonatkozóan:

- a 2008. évi ÁSZ ellenőrzés által tett ajánlásokat, számvevői javaslatokat az intézmény vezetése csak részben hasznosította, mivel a szabályozottságbeli

és gyakorlati hiányosságok egy részét ugyan pótolták, de nem tettek érdemi lépéseket annak érdekében, hogy a számlázott szellemi tevékenységek szerződéseiben a megbízók a feladatot (szerződés tárgyát) pontosabban megfogalmazzák, és a teljesítésigazolás dokumentáltabb legyen.

A KSZF részére átadandó eszközök helyzetére vonatkozóan:

Az ellenőrzés során feltárt, a tárca és a KSZF közötti vagyonelemek átadás-átvétele tárgyában felhívjuk a figyelmet arra, hogy a KvVM fejezet és a Miniszterelnöki Hivatal között a 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat végrehajtására megkötött megállapodás alapján az immateriális javak és tárgyi eszközök átadás-átvétele 2009. december 31-éig nem történt meg teljes körűen.

A KvVM igazgatás a 2009. évi beszámolójában saját eszközként bruttó értékben 501,4 M Ft, nettó értékben 46,5 M Ft mutatta ki a KSZF részére át nem adott eszközöket.

Az átadás-átvétel elmaradásában az intézmény gazdálkodásától független tényezők is közrejátszottak.

A **KvVM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** címe részére a 09. évre a Kvtv. 9926,8 M Ft kiadási és 9926,8 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 21 101,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 11 433,5 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 3965,2 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 5702,6 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 9342,8 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 10 972,9 M Ft, a támogatásoknál 3965,2 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 5588,4 M Ft-ra teljesültek.

A **KvVM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el.

A KvVM fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi gazdálkodása és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről összességében megbízható és valós képet ad. Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt felhívtuk a vezetés figyelmét az alábbiakra:

- a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználását szabályozó utasítások (4/2009. (IV. 10.) KvVM utasítás, 5/2008. (K. V. Ért. 6.) KvVM utasítás) teljes körűen nem koherensek a 4/2008. (II. 14.) KvVM rendelettel, illetve a korábbi évekre vonatkozó felhasználási szabályok is érvényesek és hatályosak, nehézséget okozva az előirányzatok szabályos felhasználásában;
- az ügyrend nem határozza meg a fejezeti kezelésű előirányzatok tervezésében, felhasználásában, elszámolásában, beszámolásában és ellenőrzésében résztvevő szakterületek feladatait, jog- és hatásköreit;

- a fejezet vezetése nem alakította ki a fejezeti kezelésű előirányzatok vonatkozásában a kockázatelemzésen alapuló FEUVE rendszert (nem alakított ki a felhasználást bemutató ellenőrzési nyomvonalat, nem azonosította tevékenységre vonatkozóan az azokban rejlő kockázati tényezőket, nem rögzítette az egyes kockázatok kezelésére javasolt intézkedéseket, kontrollpontokat), valamint nem működtet hatékony, az elvégzendő feladatokkal arányos kapacitással rendelkező felügyeleti ellenőrzési szervezetet.

A fejezet vezetése az 5/2008. (K. V. Ért. 6.) KvVM utasítás 5. § (2) bekezdés előírásától eltérően nem számolt be a támogatási pályázatok keretének felhasználásáról. Az elnyert pályázati támogatásokat a tárca az utasítás 3. § (1) bekezdés szerint a felhasználási terv szerinti bontásban kellett volna, hogy nyilvánosságra hozza.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt, az éves beszámoló megbízhatóságát lényegesen nem befolyásoló hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében a **Vidékfejlesztési Minisztérium vezetése számára** a környezetvédelmi és vízügyi szakterületet érintően javaslatokat tettünk.

XVII. KÖZLEKEDÉSI, HÍRKÖZLÉSI ÉS ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM

A **KHEM fejezet** részére a 2009. évre a Kvtv. 261 003,3 M Ft kiadási, 118 323,6 M Ft bevételi előirányzatot és 142 679,7 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 312 260,1 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 129 384,5 M Ft-ra, támogatási előirányzat 133 174,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 49 701,3 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 275 234,7 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 126 066,5 M Ft, a támogatásoknál 150 803,5 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 44 488,0 M Ft-ra teljesültek.

A KHEM fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 61 400,0 M Ft központosított bevételt hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a bevételi előirányzat nem módosult, a teljesítés 52 560,3 M Ft volt.

A **KHEM igazgatása** részére a 2009. évre a Kvtv. 2672,3 M Ft kiadási, 321,4 M Ft bevételi előirányzatot és 2350,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 3771,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 637,6 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 2495,7 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 638,0 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 2943,7 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 885,1 M Ft, a támogatásoknál 2495,7 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 561,5 M Ft-ra teljesültek.

A Győr-Sopron-Ebenfurt Vasút Zrt. (GySEV) társaságnál a Magyar Állam 2009-ben 951,6 M Ft tőkeemelést hajtott végre, az ingó és ingatlan vagyontárgyakat, nem pénzbeli betétként a Magyar Állam nevében az MNV Zrt. bocsátotta rendelkezésre. Ezzel a jegyzett tőke 6760,0 M Ft-ra, a Magyar Állam tulajdonrésze 66,5%-ra emelkedett, azonban a KHEM az MNV Zrt.-vel – a Cégbíróságon 2009. 10. 16-án bejegyzett tőkeemelés miatt – új megállapodást nem kötött, ezért a KHEM igazgatás az állományváltozást nem vezette be a könyveibe. Az igazgatás mérlegében a részesedések 951,6 M Ft-tal alacsonyabb összegben szerepelnek, mint a Cégbíróságnál nyilvántartott tulajdoni hányad. A Gt. 200. § (2) bekezdése szerint a részvények nyomdai úton történő előállítására a beszámoló készítés határidejéig nem történt meg.

A KHEM észrevételében jelezte: „2010. május hóban megtörtént a részvények nyomdai úton történő előállítására és a KHEM általi birtokbavétele, valamint a KHEM és az MNV Zrt. között 2008. szeptember 12-én létrejött, SZT 29138 számú Társasági részesedések hasznosításának átengedéséről szóló Megállapodás 2010. május 28-án aláírt módosításával alátámasztott módon a KHEM igazgatás bevezette könyveibe az állományváltozást. Az elszámolást követően a KHEM igazgatás könyveiben kimutatott részesedés értéke és a tulajdoni hányad megegyezik a Cégbíróság nyilvántartásával.”

A **KHEM igazgatásánál** a társasági részesedéseket érintően a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft. esetében a saját tőke elmeinek átcsoportosításával, az

eredménytartalék terhére a törzstőkét 3,0 M Ft-ról 80,0 M Ft-ra emelték. A Kft.-nél a tulajdonosi jogokat a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény alapján a Magyar Állam nevében a KHEM miniszter közvetlenül (nem az MNV Zrt.-n keresztül) gyakorolja. A Magyar Állam tulajdona továbbra is 100% maradt, a Cégbíróság a változást 2009. március 12-én jegyezte be. A KHEM igazgatása könyveiben jelenítette meg a törzstőke ilyen módon történő emelését, mert az Szt. és az Áhsz. előírásai értelmében a részesedés bekerülési értéke nem változott. A jegyzett/törzstőkén felüli vagyonból történő tőkeemelés esetében a részesedés bekerülési értékét az Áhsz. nem szabályozza. Tekintettel arra, hogy a végrehajtott tőkeemelés nem járt sem pénz befizetésével, sem apport átadásával, a bekerülési értéknek a jelenlegi nyilvántartási értéket tekintették.

A KHEM fejezetnek az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) feladatát a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 11. §, a 2008. évre vonatkozó OSAP módosított és új adatgyűjtéseiről szóló 300/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet, a 2009. évre vonatkozó OSAP módosított és új adatgyűjtéseiről szóló 265/2008. (XI. 6.) Korm. rendelet, a 2010. évben pedig a 288/2009. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján kell ellátni.

Az OSAP közbeszerzési eljárást a GKM, mint jogelőd 2008. április 30-án a KÉ-5574/2008. számon tette közzé, a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) 124. §-a (2) bekezdésének d) pontja alapján hirdetmény közzétételével induló tárgyalásos közbeszerzési eljárást folytatott le.

A KHEM és a Delta Informatika Zrt. 2008. 09. 10-én megkötött 109/2008. számú Vállalkozási szerződése a KHEM és a MeH együttes kötelezettségét a 2009-2013. évekre nettó 283,5 M Ft (ebből a 2009. évre 64,4 M Ft) összegben tartalmazza. A feladat ellátása érinti a MeH-et is, az ezzel kapcsolatos kiadásokat a MeH megállapodás alapján utólag megtéríti a KHEM fejezet részére (a feladat ellátásáért a 285/2008. (XI. 28.) és a 306/2008. (XII. 20.) Korm. rendeletek alapján a MeH felelős).

A MeH a 2009-2010. évekre vonatkozó kötelezettség rendezése miatt 1534/2009. számon 2009. 11. 12-én Megállapodást írt alá 27,5 M Ft és 26,4 M Ft összegben.

A KHEM miniszter részére 2008. október 15-én (több mint egy hónappal később, mint ahogy a Delta Informatika Zrt.-vel a szerződést aláírták) feljegyzés készült éven túli kötelezettségvállalás engedélyezésére az OSAP feladatra. A miniszter a feljegyzésben jóváhagyta az éven túli kötelezettségvállalást, 2009. évre a KHEM igazgatás dologi kiadási előirányzata terhére, 2010-2013. évekre pedig az e feladatra létrehozandó fejezeti kezelésű előirányzat terhére. A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény XVII. Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium fejezete nem tartalmaz önálló törvényi sort a fejezeti kezelésű előirányzatok között.

A KHEM igazgatás 2008. 09. 10-én öt évre (2009-2013.) vállalt kötelezettséget, amihez nem tudta megteremteni a fedezetet, ezért a Kincstár felé a Szerződéses adatlapot nem nyújtották be a teljes nettó 283,5 M Ft-ról, a fedezet hiánya miatt a szerződéshez kapcsolódóan mindig csak annyi kötelezettségvállalást jelentett le, amennyihez éppen biztosítva volt a fedezet, a 2010. évi költségvetésben nem tudtak forrást biztosítani az OSAP-ra, ezért a 2009. évi megtakarítás segítségével rendezték egy részét.

A KHEM észrevételében jelezte: „A 2010. évi feladatok forrásigényét részben az előző évi maradványok (a különböző sorokon megjelenő tárgyidőszaki megtakarítások átcsoportosításra kerültek az OSAP feladatok ellátására), valamint a MeH tervezhető visszatérítései biztosítják. Tekintettel a forrás „szakaszos” biztosítására a MÁK felé a Szerződéses adatlapot nem nyújtották be a teljes nettó 283,5 M Ft-ról, hanem a szerződéshez kapcsolódóan mindig csak annyi kötelezettségvállalást jelentettek le, amennyihez a tárgyidőszakban már fedezetet tudtak biztosítani. A GKM szétválását követően ennek a kötelezettségvállalásnak a bázisa nem állt rendelkezésre a KHEM költségvetésében, ezért évente szükséges forrást a KHEM tárgyévi megtakarításaiból, illetve a kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány visszahagyásával teremtette meg.”

A 2009. évi kötelezettségvállalás analitikus kimutatás című nyilvántartás az OSAP feladatra csak bruttó 142,2 M Ft értéket tartalmaz (a szerződés nettó összegben határozta meg a vállalkozási díjat, amely 283,5 M Ft). A költségvetési beszámoló 75. táblázat 25. sor 05. oszlopa nem tartalmazza a több évre vállalt kötelezettséget, a beírt érték nulla volt.

Az OSAP feladatra megkötött szerződés alapján a vállalkozási díjat – a 34/2009. (V. 29.) sz. KHEM utasítás szerint – az elektronikus szerződéstárban a szerződés szerinti teljes összegben nyilvántartásba vették, de a főkönyvi feladások alapján nem ez a kimutatás, hanem a Forrás SQL rendszer képezi, ahol a kötelezettségvállaláshoz csak annyi forrást rendeltek, amekkora a KHEM igazgatás költségvetésében rendelkezésre állt.

A KHEM fejezetnek a benzin és a dízelüzemanyagok minőségének megállapításával és dokumentálásával kapcsolatban mintavételezést kell végeznie, európai uniós és hazai jogszabályok alapján.

Ennek végrehajtására az első szerződést a GKM és az ÁMEI Ásványolajtermék Minőségellenőrzési Zrt. 2004. 11. 21-én írta alá, a 2003. évi CXXIX. törvény 9. § (1) bekezdése alapján, 2004. 11. 24-étől 2009. 06. 30-áig terjedő időszakra. Az összesítő jelentést a tárgyévet követő év 05. 31-éig, az Európai Unió Bizottsága részére tárgyévet követő év 06. 30-áig kell megküldeni.

A KHEM és az ÁMEI Zrt. 2009. 03. 12-én 88/2009. sz. Vállalkozási szerződést kötött „Motorhajtóanyagok (motorbenzin, dízelolaj) és/vagy a tüzelő- és fűtőolaj időszakos mintavételezése, elemzése és az ezzel összefüggő adatszolgáltatás összeállítása” tárgyban – a 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) IV. fejezete alapján – lefolytatott nyílt közbeszerzési eljárásban hozott döntésnek megfelelően. A Szerződéses adatlap és a Kötelezettségvállalási adatlap szerint a szerződés nettó összege 118,2 M Ft, bruttó 141,8 M Ft. A teljes kötelezettségre nem állt rendelkezésre forrás, a 2011-2013. évi költségvetés terhére tudják biztosítani a teljes kötelezettséget. (A 2009. és 2010. évekre tervezték.)

A 88/2009. számú szerződéshez tartozóan 2009. 03. 18-án a KZK 90036 Kiadási kötelezettségvállalási bizonylaton (nettó 29,6 M Ft/év) bruttó 35,5 M Ft éves előirányzatot nyitottak meg az 553104 Vásárolt közszolgáltatások főkönyvi számlára, azonban az áfa 2009. 04. hótól 25%-ra való változása miatt a bruttó kötelezettségvállalás 36,6 M Ft-ra emelkedett.

A 2009. évi kötelezettségvállalás analitikus kimutatás c. nyilvántartás az ÁMEI Zrt. által ellátott feladatra csak bruttó 38,3 M Ft értéket tartalmaz (a szerződés 141,8 M Ft összegben határozta meg a vállalkozási díjat). A költségvetési be-

számloló 75 úrlap 25. sor 08, 09 és 10 oszlopa nem tartalmazza a több évre vállalt kötelezettséget, a beírt érték nulla volt.

A KHEM észrevételében jelezte: *„Nem felel meg a valóságnak az az állítás, mely szerint... Az ÁMEI Zrt. és a KHEM a 2009-2013. évekre vállalkozói szerződést kötött, de a teljes kötelezettségre nem áll rendelkezésre forrás”,* tekintettel arra, hogy a miniszter a KHEM/4705/1/2008. sz. feljegyzésben, évekre lebontott finanszírozási ütemezéssel engedélyezte az éven túli kötelezettségvállalást, valamint annak forrása bázis jelleggel átvételre került a GKM szétválását követően. A KHEM/4705/3/2008. sz. feljegyzésben az Energiagazdálkodási és Szabályozási Főosztály visszajelzést kapott a Költségvetési Főosztály részéről, mely szerint a 2009. évi elemi költségvetésben rendelkezésre áll a tárgyévi kiadások fedezete és a további 3 év vonatkozásában 108 M Ft várható kiadás számításba vétele megtörtént a kitekintő tervezés keretében.

A Szerződéstárban ez a kötelezettségvállalás is teljes összegben (141,8 M Ft) nyilvántartásba vételre került.”

Az NFM a 2010. július 29-ei észrevételében jelezte: *„Elismerjük, hogy a kiegészítő melléklet számszaki hibái közül a 75. úrlap 25. sorának megfelelő oszlopaiban – eseti munkahiba következményeként – nem szerepeltettük az éven túli kötelezettségvállalás összegét, amely viszont sem a vagyoni helyzetet bemutató könyvviteli mérleg, sem a pénzügyi helyzetet tartalmazó pénzforgalmi jelentés valóságát nem érinti.”*

A **KHEM igazgatás** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak csak részben felel meg. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetét csak korlátozott módon mutatja. Az intézményi beszámoló megbízhatóságát a következők befolyásolják:

A dologi kiadásoknál a vásárolt közszolgáltatások teljesítése főkönyvi számlán két vállalkozási szerződés alapján a 2009-2013. közötti időszakra, hosszú távú kötelezettséget vállalt a KHEM igazgatás, de a teljes kötelezettségvállalás összegére nem állt rendelkezésre forrás. Nem készült olyan analitikus kimutatás, amely évekre bontva bemutatná a két kötelezettséget, a Kiegészítő melléklet 75 Intézményi előirányzatok kötelezettségvállalásának alakulása úrlapja, illetve a Kiegészítő melléklet szöveges része nem számol be a több éves kötelezettségvállalásokról.

A 2009. évi kötelezettségvállalás analitikus kimutatás c. nyilvántartás az OSAP feladatra (Delta Informatika Zrt.) csak bruttó 142,2 M Ft értéket tartalmaz, a szerződés nettó 283,5 M Ft összegben határozta meg a vállalkozási díjat. A költségvetési beszámoló 75 úrlap 25. sor 05. oszlopa nem tartalmazza a több évre vállalt kötelezettséget, a beírt érték nulla volt.

A 2009. évi kötelezettségvállalás analitikus kimutatás c. nyilvántartás az ÁMEI Ásványolajtermék Minőségellenőrzési Zrt. által ellátott feladatra csak bruttó 38,3 M Ft értéket tartalmaz (a szerződés 141,8 M Ft összegben határozta meg a vállalkozási díjat). A költségvetési beszámoló 75 úrlap 25. sor. 08, 09, és 10 oszlopa nem tartalmazza a több évre vállalt kötelezettséget, a beírt érték nulla volt.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt továbbá indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

A Győr-Sopron-Ebenfurt Vasút Zrt. (GySEV) társaságnál a Magyar Állam 951,6 M Ft-os nem pénzbeli betétből megvalósított tőkeemelését hajtott végre, ezzel a jegyzett tőke 6760,0 M Ft-ra emelkedett, melyet a Cégbíróság 2009. október 16-án jegyzett be. A KHEM igazgatás mérlegében a tőkeemelés nem szerepel, a befektetést 951,6 M Ft-tal alacsonyabb összegben tartják nyilván, mint a Cégbíróságnál nyilvántartott állami tulajdoni hányad. Az MNV Zrt.-vel a társasági részesedés átengedéséről szóló Megállapodást a mérlegkészítésig nem módosították, ezért nem vezették be a KHEM igazgatás könyveibe a tőkeemelését. Az MNV Zrt. által adott nyilatkozat szerint a tőkeemelését a 2009. évi beszámolóban, mint át nem adott vagyonelemet az MNV Zrt. mutatja ki.

A **KHEM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** címe részére a 2009. évre a Kvtv. 193 828,9 M Ft kiadási, 54 843,7 M Ft bevételi előirányzatot és 138 985,2 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 227 646,7 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (a pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 57 714,8 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 128 893,4 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 41 038,5 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 201 261,0 M Ft, a bevételeknél (a pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 55 737,0 M Ft, a támogatásoknál 146 522,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 36 615,6 M Ft-ra teljesültek.

A **KHEM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el.

A KHEM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi gazdálkodása és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet ad.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt, az éves beszámoló megbízhatóságát befolyásoló hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **az NFM vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

a KHEM fejezet egészét illetően:

1. A gazdálkodó szervezetek tekintetében az Áht. 49. § (6) bekezdésében szabályozott hatásvizsgálatot végezzék el, ennek alapján a közfeladat-ellátás iránti igény meglétét döntéshozatalra alkalmas módon vizsgálják felül.
2. Kezdeményezzék a Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet módosítását arra vonatkozóan, hogy a Hatóság felhatalmazást kapjon kiegészítő tevékenység ellátására, biztosítva ezzel a tárcánál a költségvetésben tervezettet meghaladó, a többletfeladatokkal összefüggő közhatalmi bevételekből

származó (többség) bevétel teljes vagy részbeni felhasználhatóságának Korm. rendeletben történő szabályozását.

a KHEM igazgatást illetően:

1. Kezdeményezzék, hogy a belső ellenőrzési szervezet tevékenysége a KHEM igazgatás gazdálkodásának ellenőrzésére is kiterjedjen.

a KHEM fejezeti kezelésű előirányzatait illetően:

1. Intézkedjenek, hogy a NIF Zrt. számviteli rendszerében bevezetésre kerüljön az érvényesítés és az utalványozás ellenjegyzése, eleget téve ezzel az Ámr. új 77. és 79. §-ában előírtaknak.

NEMZETI HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG

Az **NHH** költségvetési szerv részére a 2009. évre a Kvtv. 21 373,5 M Ft kiadási és 21 373,5 M Ft bevételi előirányzatot hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 28 446,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 24 598,3 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 45,4 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 3802,6 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 24 082,2 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 24 628,6 M Ft, a támogatásoknál 45,4 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 3369,6 M Ft-ra teljesültek.

Az **NHH intézmény** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosság(ok) miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A 2009. október 1-jétől hatályos SzMSz alapján nem biztosított a belső ellenőrzés szervezeti és funkcionális függetlensége, mivel a Belső Ellenőrzési Osztály feladatkörébe sorolták az operatív minőségügyi vezetői feladatokat is.
- A hatályos SzMSz szerint a Gazdasági Igazgatóság szervezetéből kikerült a Beszerzési és Vagyongazdálkodási osztály, valamint a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács Irodája, azonban az Ügyrendet és a munkaköri leírásokat nem aktualizálták.
- A Hatóság a normatív jutalmazás előirányzatának módosításakor és az előirányzat felhasználásakor nem tartotta be az Ámr. 58. § (5) bekezdés és az 59. § (2) bekezdésében foglaltakat.

A normatív jutalom kifizetésére történő kötelezettség vállaláskor (2009. május 11.) a 2155/2008. (XI. 5.) Korm. határozatban foglalt a 2011-es EU elnökségi feladatok ellátásával összefüggő egyes kérdésekről 59 fő engedélyezett többletlétszámra számított rendszeres személyi juttatások előirányzatát is alapul vették annak ellenére, hogy a jutalom kifizetésének időpontjában a többlet létszámra előirányzat nem állt rendelkezésükre.

Éves szinten a rendszeres személyi juttatások visszafizetendő összeggel csökkentett felhasználható előirányzata 1773,3 M Ft volt, ennek 18%-a (319,2 M Ft) a normatív jutalmazás maximális mértéke. A Hatóság 405,6 M Ft összegben fizetett ki normatív jutalmat, ezáltal 86,4 M Ft-tal túllépte a jutalmazási keretét.

- Az ellenőrzött szellemi tevékenység végzésére kötött tanácsadói, szakértői szerződésekben foglalt feladatokra általánosan jellemző, hogy a megbízások

a Ktv. 1. § (9) bekezdéssel ellentétes, folyamatos tevékenységre utaltak. A folyamatos megbízási szerződésekben szereplő feladatok szakmai megalapozottsága, indokoltsága, illetve hogy ezen feladatok közül melyeket kellett volna a megbízó szervezeti egység dolgozóinak ellátni, egyértelműen nem állapítható meg.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt, az éves beszámoló megbízhatóságát befolyásoló hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **az NHH vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Gondoskodjanak az SzMSz-ben a belső ellenőrzés szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosításáról, az operatív minőségügyi feladatok elkülönítéséről.
2. Gondoskodjanak a szabálytalanságok kezelésére vonatkozó eljárási rend elkészítéséről.
3. A normatív jutalom teljesítésénél tartsák be az Ámr. új 85. §-ában foglaltakat.
4. Gondoskodjanak a Ktv. 1. § (9) bekezdésében foglaltaknak nem megfelelő szellemi tevékenység végzésére vonatkozó folyamatos szerződések megszüntetéséről.
5. Tekintsék át a külső erőforrás igénybevételével ellátott szellemi tevékenység belső erőforrással történő kiváltásának lehetőségét, célvizsgálattal tárják fel, hogy ezek közül mely feladatot láthattak volna el a Hatóság érintett szervezeti egységének dolgozói.

ORSZÁGOS ATOMENERGIA HIVATAL

Az **OAH** részére a 2009. évre a Kvtv. 2002,0 M Ft kiadási, 1934,7 M Ft bevételi előirányzatot és 67,3 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 2226,1 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1990,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 76,8 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 158,9 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 2015,2 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1992,0 M Ft, a támogatásoknál 76,8 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 158,9 M Ft-ra teljesültek.

Az **OAH** intézmény 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt, az éves beszámoló megbízhatóságát befolyásoló hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **az OAH vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Gondoskodjanak arról, hogy a számítógépes hálózaton elérhető szabályzatokon a módosítás száma mellett szerepeltessék a jóváhagyás és a hatálybalépés dátumát, valamint alakítsák ki a visszajelzés rendszerét az aktualizálási kötelezettség megfelelő színvonalú végrehajtásáról.
2. Gondoskodjanak az informatikai terület hiányosságainak minél teljesebb körű feltárásáról és intézkedjenek azok megszüntetéséről.
3. Kezdeményezzék az MNV Zrt.-vel a vagyonkezelői szerződés megkötését az immateriális javakra és a tárgyi eszközökre vonatkozóan, a Vtv.-nek megfelelően.

MAGYAR ENERGIA HIVATAL

A **MEH** részére a 2009. évre a Kvtv. 3400,0 M Ft kiadási, és 3400,0 M Ft bevételi előirányzatot hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 4491,9 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3874,7 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 11,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 605,9 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 4009,7 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3925,0 M Ft, a támogatásoknál 11,3 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 605,9 M Ft-ra teljesültek.

A **MEH** intézmény 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- a kötelezettségvállalást megelőző ellenjegyzés nem volt megállapítható, mert a kötelezettségvállalás dokumentuma nem tartalmazta az ellenjegyzés időpontját;
- a kötelezettségvállalásokat az analitikus nyilvántartásba késedelmesen rögzítették, ennek következtében a kötelezettségvállalás nyilvántartás adattartalmának teljessége nem ellenőrizhető;
- nem tartották be az Ámr. 162. § (1) bekezdésében előírt bruttó 10,0 M Ft-ot elérő kötelezettségvállalások esetében a kötelezettségvállalást követő 5 munkanapon belüli Kincstár részére teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettség határidejét;
- nem alakították ki a nem azonosított bevételek Kincstár felé történő rendezésének a főkönyvi könyveléssel összhangban álló rendszerét, belső szabályozását, a Kincstárral történő egyeztetés a 2009. év során nem volt folyamatos.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt, az éves beszámoló megbízhatóságát befolyásoló hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **a MEH vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Alakítsák ki a kincstári egyeztetések rendszerét, folyamatosságának biztosítását a könyveléssel történő összhang megteremtése érdekében és annak belső szabályozását.

2. Gondoskodjanak a 9/2008., és a 7/2009. számú elnöki utasítással kiadott belső szabályzatokban előírtak betartásáról, különös tekintettel – a naprakész analitikus nyilvántartás biztosítása érdekében – a kötelezettségvállalások legrövidebb határidővel történő nyilvántartásba vételéről.
3. Teljes körűen tegyenek eleget a Ber. 29/A. §-ában, valamint az Ámr. új 235. § (1) bekezdésében előírt adatszolgáltatási kötelezettségnek.

XVIII. KÜLÜGYMINISZTERIUM

A **KüM fejezet** 1-5. cím részére a 2009. évre a Kvtv. 47 912,7 M Ft kiadási, 3874,9 M Ft bevételi előirányzatot és 44 037,8 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 62 693,1 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 4687,9 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 49 940,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 8064,9 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 50 745,9 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 4609,9 M Ft, a támogatásoknál 49 940,3 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 5299,5 M Ft-ra teljesültek.

A KüM fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 2340,0 M Ft központosított bevételt hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a bevételi előirányzat nem módosult, a teljesítés 3233,8 M Ft (a Magyar Államkincstár által meghatározott árfolyamon 3298,4 M Ft) volt.

A **KüM központi igazgatása** részére a 2009. évre a Kvtv. 7488,9 M Ft kiadási, 242,0 M Ft bevételi előirányzatot és 7246,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 8066,7 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 382,2 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 7017,1 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 667,4 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 7400,3 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 283,8 M Ft, a támogatásoknál 7017,1 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 644,3 M Ft-ra teljesültek.

A **KüM központi igazgatása** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerrel felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A mérlegben az immateriális javak mérleg sor összegét a licenrdíj szellemi terméként történő elszámolása következtében 0,1 M Ft-tal magasabban mutatták ki.
- A követelések mérleg sor, valamint az analitikus nyilvántartás nem tartalmazta a 2009. szeptember hónaptól december hónap végéig a munkavállalókkal szembeni 0,6 M Ft követelést.

- A készletek mérlegsor 0,5 M Ft összegben szabálytalanul tartalmazta a Külképviseletek igazgatása állományában lévő gépjárművekhez beszerzett hajtó és kenőanyag értékét.
- Az egyéb aktív pénzügyi elszámolások átfutó kiadásai soron kimutatott összeg helytelenül tartalmazott 10,1 M Ft téves pénzügyi kifizetést; valamint a 2009. évi szakmai és pénzügyi teljesítéshez kapcsolódó (céljutalom, megbízási díj, TÉR jutalom stb.) 2010. évi költségvetés terhére elszámolt kifizetéseket.

Az ellenőrzés során feltárt, a tárca és a KSZF közötti vagyonelemek átadás-átvétele tárgyában, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Külügyminisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal között a 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat végrehajtására megkötött megállapodás alapján az immateriális javak és tárgyi eszközök átadás-átvétele 2009. december 31-éig nem történt meg teljes körűen.

A Külügyminisztérium 2009. évi beszámolójában saját eszközként bruttó értékben 25,6 M Ft, nettó értékben 1,8 M Ft mutatta ki a KSZF részére át nem adott eszközöket.

Az átadás-átvétel elmaradásában az intézmény gazdálkodásától független tényezők is közrejátszottak.

A **KüM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** cím részére a 2009. évre a Kvtv. 4725,0 M Ft kiadási, 399,8 M Ft bevételi előirányzatot és 4325,2 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 13 637,4 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 805,9 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 8377,1 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 4454,4 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 5127,9 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 808,2 M Ft, a támogatásoknál 8377,1 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 2783,8 M Ft-ra teljesültek.

A **KüM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el.

A KüM fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi gazdálkodása és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelése során nem történt meg – teljes körűen – a kötelezettségvállalások ellenjegyzése, ezzel nem tartották be az Ámr. 134. § (8) bekezdésének előírását.

- A fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása esetében, amennyiben fejezeten belüli költségvetési címeken, alcímeken történik, nem hajtottak végre költségvetési előirányzat-módosítást, ezzel nem tartották be az Ámr. 46. § (6) bekezdés a) pontjában meghatározott előírást.
- A KüM eljárásrendje – amelyet 2009. augusztus hónapban adtak ki – nem tartalmazza a lakossági tájékoztatást a Külügyminisztérium feladatai a 2011. évi magyar EU-elnökségre való felkészüléssel kapcsolatban, annak ellenére, hogy 2009. február hónapban a Kormány részére készült Előterjesztés az elnökséggel járó feladatok közé sorolta. Az eljárás nem felelt meg az Áht. 24. § (9) és 124. § (9) bekezdései előírásainak.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **a KüM vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Intézkedjenek, hogy a kötelezettségvállalás dokumentumán a pénzügyi ellenjegyzést minden esetben rögzítse az ellenjegyző.
2. Gondoskodjanak az útielőlegek határidőre történő elszámoltatásáról.
3. Gondoskodjanak arról, hogy a fejezeten belüli előirányzat átadásoknál érvényesüljenek az Ámr. új 55. §-ában meghatározottak.
4. Intézkedjenek a számlázási és követelés-nyilvántartási hiányosságok megszüntetéséről.
5. Gondoskodjanak a mérlegben az aktív és passzív pénzügyi elszámolások Áhsz. 9. számú melléklet „A számlaosztályok tartalmára vonatkozó előírások” részének 3. g) pontja szerinti bemutatásáról.
6. Intézkedjenek, hogy a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendje az Áht. 49. § (5) bekezdés p) pont előírásainak megfelelően kerüljön elfogadásra.
7. Gondoskodjanak a protokoll elszámolásokban foglalt kifizetések fokozottabb ellenőrzéséről.
8. Fontolják meg a Párizsi Magyar Ház beruházás lezárását követően, annak saját hatáskörben történő felülvizsgálatát, hogy a beruházás a Schengeni követelményeknek való megfelelés fejezeti kezelésű előirányzat terhére is történő finanszírozása az előirányzat céljának teljes körűen megfelelt-e.

XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK

A **XIX. Uniós Fejlesztések fejezet** részére a 2009. évre a Kvtv. 754 282,4 M Ft kiadási, 604 394,5 M Ft bevételi előirányzatot és 149 887,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 1 068 186,2 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 781 773,8 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 146 687,5 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 139 724,9 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 656 686,6 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 484 599,1 M Ft, a támogatásoknál 172 668,2 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 97 346,3 M Ft-ra teljesültek.

Az **NFÜ** költségvetési szerv részére a 2009. évre a Kvtv. 2525,4 M Ft kiadási, 85,2 M Ft bevételi előirányzatot és 2440,2 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 7342,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3639,6 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 2455,5 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 1247,7 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 6078,5 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3639,5 M Ft, a támogatásoknál 2455,5 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 1226,7 M Ft-ra teljesültek.

Az **NFÜ** intézmény 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosság(ok) miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- Az NFÜ humánerőforrás fedezetének biztosítása részben hazai, részben uniós forrásból valósul meg, az egyes területek érdekében felmerült költségeket a felmerülési helyre terhelik rá. A finanszírozás alapja az NFÜ állományában lévő köztisztviselők és munkavállalók által elvégzett, az egyes forrásokhoz kapcsolódó szakmai munka aránya. A 2009. évi intézményi beszámolóban szereplő kiemelt előirányzatokénti kiadások a valóságban az intézménynél magasabbak, a VOP-nál pedig ugyanilyen mértékben alacsonyabbak, mivel a VOP-ból való megtérítések nem „naprakészen” történtek meg. A 2009. évi vissza nem térült VOP kiadások a beszámoló költségvetésen kívüli aktív pénzügyi elszámolások során szerepel (725,8 M Ft-ból 673,8 M Ft-ot tesz ki), kiemelt előirányzatokra nincs felosztva. A visszapótlások üteme változó, néhány naptól kezdve a vizsgálat által feltárt akár egy éven túli is lehet. A visszapótlás lehetőségét az ún. Kapacitás Projektek te-

szik lehetővé, amelyek alapján az intézmény vissza nem térítendő támogatásban részesült utólagos finanszírozással.

- A különböző időszakot érintő Kapacitás Projektek lezárásának hiánya és a visszapótlások csúszása miatt az intézményi és fejezeti források többszörösen keverednek. A belső projekt sajátossága, hogy az adott év márciusától a következő év februárig tart, nem a beszámoló időszakához igazított.
- A Kapacitás Projekt megvalósításának befejezése utáni utalás nem áll összhangban a Projekt adatlappal, még akkor is, ha az FF nyilatkozata szerint „csak olyan költségek számolhatóak el, melyek az elszámolhatóság időszakában, és a projekt megvalósítására rendelkezésre álló időszakban merültek fel”.
- Az intézmény és a felügyeleti szerv közötti eszköz – átadások kapcsán a vizsgálat több anomáliát észlelt, amely sérti a számviteli alapelveket, a valódiság, a bruttó elszámolás és a világosság elveit:
 - volt olyan átadott tanulmány, amely 2008. évben, vagy 2009. év elején készült és csak 2009. december 31-én került átadásra az intézmény részére, ahol sor került az értékcsökkenés (utólagos) elszámolására;
 - az átadások során 28 eset közül 6 esetben nem került sor az eszköz fellelhetőségének megadására;
 - a fejezet által az intézmény részére átadott eszközök egyedi és egymásnak megfeleltethető összekapcsolása nem volt minden esetben biztosított.

Az előző évi zárszámadáskor megállapított következő hiányosságok esetében nem történt előrelépés:

- Az MNV Zrt.-nél az 1077. Budapest, Wesselényi u. 20-22. címen lévő, a Magyar Állam tulajdonában lévő székháza és az 1072. Budapest, Nyár u. 20. szám alatti, részben a Magyar Állam tulajdonában lévő parkolóház használatának rendezését továbbra sem sikerült keresztülvinni.
- Az intézményi források fejezeti forrásból történő ütemes, de legalább 30 napon belüli visszapótlásának megvalósítását nem sikerült elérni, a visszapótlások a nagyobb összegek esetében (pl. bér és járulékaik) két-három hónap, kisebb összegek esetében akár ennél hosszabb időszak is eltelik a visszapótlások realizálódásáig.
- A szervezet gazdálkodási és egyéb szabályzatai felülvizsgálatával és az ellenőrzési tapasztalatok rendszeres hasznosításával gondoskodott a szabályzatai aktualizálásáról, amit nem aktualizáltak az az Ügyrend, a FEUVE szabályzat és az Ellenőrzési nyomvonal.

A XIX. Uniós Fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok cím részére a 2009. évre a Kvtv. 751 757,0 M Ft kiadási, 604 309,3 M Ft bevételi előirányzatot és 147 447,7 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 1 060 843,4 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 778 134,2 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 144 232,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 138 477,2 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 650 608,1 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül)

480 959,6 M Ft, a támogatásoknál 170 212,7 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 96 119,6 M Ft-ra teljesültek.

A fejezeti kezelésű előirányzatok feladatrendszerre és az előirányzatok köre az előző évhez képest nem változott. A Kvtv. 51. § (6) bekezdése alapján a XIX. fejezet költségvetésében szereplő fejezeti kezelésű előirányzatok feletti rendelkezési jogot (beleértve az előirányzat tervezési, előirányzat-módosítási, felhasználási, beszámolási, információszolgáltatási, ellenőrzési kötelezettségeket és jogokat) 2009. évben is az NFÜ elnöke, a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének szabályozási jogait és kötelezettségeit a fejlesztéspolitikáért felelős NFGM miniszter gyakorolta. Valamennyi vizsgált előirányzat az Ámr. VIII. fejezete és 7. sz. melléklete szerinti, azonos támogatási célt szolgáló (az összehangolás szabályai alá tartozó) előirányzat. A vizsgált előirányzatok a Kvtv. 44. §, ill. 14. sz. melléklet 3. pontja szerint „felülről nyitott” fejezeti kezelésű előirányzatok, azaz teljesülésük az eredeti támogatási előirányzat 30%-ával, e fölött a Kormány döntése alapján külön szabályozott módosítás nélkül is eltérhet az előirányzattól. A KA támogatásból megvalósuló közlekedési és környezetvédelmi projektek előirányzatait a feladatfinanszírozás szabályai szerint kell kezelni.

A vizsgált időszakban változott az előirányzatokat kezelő NFÜ szervezeti felépítése, 2009. február 1-jével és szeptember 7-ével módosult az SzMSz. Az Ügynökség vezetésében a vizsgált időszakban változás nem történt.

A XIX. Uniós Fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok költségvetési beszámolóit az NFÜ Gazdasági Elnökhelyettes irányítása alá tartozó FF készíti, illetve végzi a számviteli, nyilvántartási és előirányzat-kezelési tevékenységet. A fejezeti előirányzatok szabályzatai – Számviteli Politika, Számlarend, Pénzkezelési, Leltározási és leltárkészítési, és Értékelési szabályzatok valamennyi előirányzat-csoportra vonatkozóan azonos alapelvek alapján épülnek fel, és a Leltározási és leltárkészítési szabályzat kivételével megfelelnek az Szt., valamint az Áhsz. előírásainak. Önálló Bizonylati Renddel a fejezet nem rendelkezik, a bizonylati rendre vonatkozó szabályokat az egyéb belső szabályzatok tartalmazzák.

A 2007-2013. közötti időszakban az ÚMFT OP-k eljárásrendjeit az NFÜ elnöke által jóváhagyott, 2007. június 15-től hatályos EMK tartalmazza, amely 2009 során 45 alkalommal módosult. Emellett többször módosultak az intézményrendszer munkáját meghatározó jogszabályok (281/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet, 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendeletet, 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendeletet, illetve az Ámr.), amely megnehezíti a végrehajtásban résztvevő intézmények feladatellátását.

Az ÁSZ a 2007. évi költségvetés végrehajtására vonatkozó vizsgálat során felhívta a figyelmet arra, hogy a 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 7. § (5) c) pontjának megfelelően szükséges az IH-k részéről az ÚMFT KSz-ek támogatás felhasználásával kapcsolatos belső eljárásrendjeinek jóváhagyása, azonban az EMK alábontások, illetve azok módosításainak jóváhagyása 2009-ben sem történt meg teljes körűen.

A TS prioritások kezelése teljes egészében az IH-k feladata. Az NFT I. TS előirányzatokra vonatkozó eljárásrendeket az OP-k végrehajtásáért felelős IH-k kü-

lön MKK-i tartalmazzák. Az ÚMFT VOP és az ÚMFT OP-k TS előirányzataira vonatkozó eljárásrendekeket az NFÜ egységesen, a vizsgált időszakban két alkalommal módosított Elnöki utasításban szabályozta, a TS eljárásrend az EMK részét képezi.

2009-ben változások történtek az IH-k, KSz-ek vezetésében, illetve – eltérő mértékben – a személyi állományban. A vezetőváltás a KvVM FI-nél a KIOP, KA, KEOP KSz feladatok ellátásában okozott problémákat, a KSz vezetői feladatokat is ellátó igazgató 2008 októberében távozott, 2008. november 1-jétől 2009. február 8-ig a KvVM FI nem rendelkezett KSz vezetővel. Az átmeneti időszakra az FI-t miniszteri biztos irányította. A KSz vezető helyettesítését a helyettesítési rend szerint látták el. Az új KSz vezető pályáztatással került kiválasztásra (a pályázatot novemberben írták ki), kinevezése 2009. február 9-étől határozatlan időre szól. A kezelő szervezetek munkatársai körében a korábbi évekhez hasonlóan 2009-ben is jellemzően magas, 22-31% közötti (KEOP IH, KvVM FI, KIOP, KA, KEOP KSz, VÁTI, INTERREG KSz), az EKN Kft. KEOP KSz-nél 50%-ot meghaladó volt a fluktuáció, a létszámhelyzet alakulása növelte a hatékony működés kockázatát. Az ETE előirányzatokat kezelő NFÜ NEP IH létszáma 2009. évben 28 fő volt, az év közbeni fluktuáció megközelítőleg 15%-os volt, a VÁTI az ÁROP-EKOP programokkal kapcsolatos feladatait 19 fős létszámmal látta el, a fluktuáció magas volt, a 2008. év december 31-ei állományi létszám 10,13 főről 18,99 főre változott az új belépők miatt.

Az IH-k és a KSz-ek feladatait és a köztük lévő munkamegosztás alapelveit az EU SA-ból és KA-ból származó támogatások hazai felhasználásáért felelős intézményekről szóló 1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet, a 2007-2013 programozási időszakra a 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet, továbbá külön IH, KSz Működési Kézikönyvek a 2007-2013-as időszakra vonatkozóan az ÚMFT Egységes Működési Kézikönyv, valamint az EMK KSz-ek által készített „alábontásai”, illetve a KSz-ekkel kötött megállapodások szabályozzák.

Az SA-ból finanszírozott programok megvalósítására az IH-k a KSz-ekkel megállapodásokat kötöttek, amelyekben meghatározták az IH-k és a KSz-ek által ellátandó feladatokat. A 2008. évi zárszámadás ellenőrzése során az ÁSZ kifogásolta, hogy az SA OP-k végrehajtásával kapcsolatos feladatok delegálása a KSz-ekhez nem egységes keretek között történt, egyes KSz-ek a delegált feladatokat feladat-ellátási szerződés („Service-Level Agreement”, SLA) alapján látják el, míg más KSz-ek feladatait együttműködési megállapodásban, vagy támogatási szerződésben szabályozták. Az SLA szerződések és azok módosításai a korábbiaknál jóval részletesebben tartalmazzák a feladatokat és a kötelezettségeket, amelyeket kiegészítettek a KSz által az OP-k lebonyolításában végzett feladatok finanszírozásának, illetve az NFÜ (IH-k) felé történő elszámolás kérdéseivel is.

E tekintetben előrelépés történt, 2009-re már csaknem mindenütt SLA szerződések léptek életbe, amelyek a támogatási feladatok lebonyolításának egységesítése irányába hatottak. A teljes egységesítés azonban még nem történt meg, így pl. az NFÜ a Norvég Finanszírozási Mechanizmusok és a Svájci Alap tekintetében a VÁTI-val nem SLA szerződést kötött, és az INTERREG III-ban végzendő feladatok tekintetében is „Együttműködési Keretmegállapodás” van érvényben a VÁTI-val, amely keretében éves támogatási szerződéseket kötnek a KSz-szel.

Egyáltalán nincs szerződés a KSz feladatok ellátására a KEOP IH és a KA környezetvédelmi projektek kezelésével megbízott KvVM FI között. Hasonlóképpen nem egységes a gyakorlat az SLA szerződések időhorizontját tekintve. Miközben az SLA szerződések jellemzően egyéves időtartamúak, addig a KIOP-os szerződés 2013. december 31-éig, a KÖZOP-os szerződés és a régiós OP-k szerződése is 2015. december 31-éig szól. Az ETE esetében az SLA szerződés kizárólag a nemzeti szintű feladatok ellátására vonatkozik.

A XIX. Uniós Fejlesztések fejezeti kezelésű előirányzatainak nyilvántartását, módosítását, a maradványok kezelését a NFÜ FF végzi, az érintett IH-k bevonásával. A költségvetési előirányzatokat az NFÜ szabályszerűen megnyitotta. Az NFÜ FF analitikus nyilvántartást vezetett az előirányzat-módosításokról, amely hatáskörönként elkülönítetten kezeli a végrehajtott előirányzat-módosításokat. Kormányzati hatáskörű előirányzat-módosítás nem történt. Az előirányzat-módosítás szabályait két esetben megsértették (KÖZOP, TÁMOP).

Az előirányzat-módosítások egy része a Kincstárral történt előirányzat-egyeztetések lezárulását követően történt, amely az NFÜ által az előirányzatokról készített beszámoló és a Kincstár adatai között nagyszámú, egyes esetekben jelentős összegű (15 Mrd Ft-ot meghaladó), nem rendszerbeli eltéréseket okozott. A KA EFK-kat érintő nagy összegű előirányzat-módosítások esetén az ehhez szükséges pénzmozgások előtt az NFÜ FF csak szóban értesítette a KA KSz-eket.

A fejezetnél 2009-ben központi beruházás és a köz- és magánszféra együttműködésén alapuló PPP-konstrukció nem volt. A feladatfinanszírozás körébe tartozó költségvetési előirányzatok felhasználásának ellenőrzése során megállapítottuk, hogy az Ámr. 70-77. §-ai előírásai megfelelően érvényesülnek.

A PM az Uniós Fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok 2008. évi előirányzat-maradványát az Ámr. 66. § (1) bekezdése, illetve a 1099/2009. (VI. 26.) Korm. határozat alapján 138 477,2 M Ft-ban állapította meg (az előző évek felhasználatlan előirányzat-maradványa 17 169,2 M Ft, a tárgyévben keletkezett előirányzat-maradvány 121 308,0 M Ft). A jóváhagyandó előirányzat-maradványból a beszámoló és a PM-nek írt 231/232-4/2009. sz. levél indoklása szerint a kötelezettségvállalással terhelt maradvány 123 724,8 M Ft-ot, míg a kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzat-maradvány 14 752,4 M Ft-ot képviselt.

A PM az NFÜ maradványokról szóló elszámolását és a 2008. évi fejezeti kezelésű előirányzatok maradvány összegét két ütemben hagyta jóvá. A fejezeti kezelésű előirányzatok maradványaiból az NFÜ-nek – a PM 2009. júliusi és októberi döntése alapján – összesen 4585,3 M Ft befizetési kötelezettsége keletkezett, melyet 2009. júliusban, illetve novemberben teljesített.

A 2008. évi maradványok cél szerinti felhasználása biztosított volt.

Az NFÜ fejezeti kezelésű előirányzatai 2009. évi előirányzat-maradványának elszámolása melléklet (I/2/A. számú melléklet) szerint a 2009. évi kiadási megtakarítás 402 080,0 M Ft, a 2009. évi bevételi lemaradás 305 396,2 M Ft, azaz a tárgyévben keletkezett előirányzat-maradvány összege 96 683,8 M Ft.

Az előző évek felhasználatlan előirányzat-maradványa 42 357,6 M Ft volt (amely a 2006-2008. közötti időszak fejezeti kezelésű előirányzatok maradványainak összege), a 2009. évben keletkezett maradvány összege 96 683,8 M Ft, ennek megfelelően a teljes jóváhagyandó előirányzat-maradvány összege 139 041,4 M Ft.

A jóváhagyandó előirányzat-maradványból az I/2/A számú melléklet szerint a kötelezettségvállalással terhelt maradvány 119 365,7 M Ft, a kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzat-maradvány 19 675,7 M Ft.

Az NFÜ a PM-nek a beszámolóhoz adott I/2. sz. mellékletben tett nyilatkozata szerint a maradványok mind kötelezettségvállalással terheltek. Ez a KA előirányzatoknál egyértelműen igazolható, mivel az előirányzatonkénti finanszírozási alapokmányok tanúsítják a maradványok lefedettségét.

A fennmaradó előirányzatok maradványai az NFÜ kimutatása alapján kötelezettségvállalással terheltek, azonban a maradványok analitikus nyilvántartásaként átadott EMIR, IMIR listák, illetve a TS előirányzatok esetében a Forrás SQL program nyilvántartásának adatai a 42-es lapokon szereplő, kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány összegekkel nem egyeznek, azokat nem támasztják alá. Az eltérés oka, hogy az NFÜ 2009-ben a korábbi évekhez hasonlóan a támogatási szerződés alapján megítélt támogatás teljes összegének a 2009. december 31-ig kifizetett támogatás összegével csökkentett összegét tartja nyilván kötelezettségvállalással terhelt maradványként, illetve ezt az összeget ütemezi a következő év(ek)re. Ezek az összegek azonban ténylegesen nem kötelezettségvállalással terheltek, csak a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségvállalási keretösszegekhez képest mutatják az eddig teljesített kifizetések összegét és a projektenként még rendelkezésre álló keretet. A kötelezettségvállalás analitikus nyilvántartása a programok esetében globálisan történik, abból az évenkénti kötelezettségvállalás mértéke nem állapítható meg, amely nem felel meg az Ámr. 134. § (13) bekezdésében foglalt előírásoknak.

A 2009. évi költségvetési beszámolóokban a mérlegek eszköz- és forrásoldalainak főösszege egyező. A beszámolók összhangban vannak a főkönyvi kivonatokkal, a leltár analitikák és a mérlegtételek – a korlátozó és elutasító véleményben hivatkozott eltéréseket figyelembe véve – egyeznek, a leltári analitikák rendelkezésre állnak.

A beszámolók bevételi és kiadási adatai – a korlátozó és elutasító véleményben hivatkozott eltéréseket figyelembe véve – összhangban vannak a 42-es előirányzatonkénti űrlapok adataival és a kincstári egyeztető, 81-84-es űrlapok adataival. A rendelkezésre álló dokumentumok alapján – a korlátozó és elutasító véleményben hivatkozott eltéréseket figyelembe véve – meggyőződünk a költségvetési beszámolók valódiságáról.

A beszámolók ellenőrzése során megállapítottuk, hogy a beszámolók „Kiadások tevékenységenként” űrlapja Finanszírozás kiadások sora nem tartalmazza a függő kiadásokat. A beszámolók kitöltési útmutatója szerint a függő kiadásokat nem tartalmazza a Finanszírozás kiadások sor. A beszámolók 21. és 23. űrlapjainak kiadások összesen sorai a leírtak miatt nem egyeznek egymással.

A pénzforgalmi ellenőrzéshez a Kincstári adatbázis alapján az SA-ból kifizetett tételeknél a lebonyolítási számlák forgalmi adatait, a KA előirányzatok esetében az EFK számlák adatait vettük alapul.

A kifizetések megalapozottságának és jogszerűségének ellenőrzése során megvizsgáltuk a támogatások lebonyolításának szabályozottságát, a kötelezettségvállalás dokumentuma alapján a kifizetések végrehajtásának, nyilvántartásának, könyvelésének dokumentumait, vizsgáltuk a megkötött támogatási szerződést, és annak módosításait, a támogatott előrehaladási jelentéseit és kifizetési kérelmét, a kifizetés megalapozottságának vizsgálatát tanúsító dokumentumokat, a számláktól és a teljesítési igazolásoktól az ellenőrzési listáig, és a kifizethetőség rögzítéséig, az utalványozásokat, a forráslehívásokat, azok jogszabályszerű igazolását és engedélyezését, a banki átutalások szabályszerűségét, és a bankkivonatokat.

A kincstári adatbázisból vett kiadási és bevételi tételek ellenőrzése során megállapítottuk, hogy a 11/2009. (IV. 24.) NFGM rendelet, valamint 14/2004. (VIII. 13.) TNM–GKM–FMM–FVM–PM együttes rendelet, illetve az ÚMFT-re vonatkozóan a 16/2006. (XII. 28.) MeHVM–PM együttes rendelet előírásait néhány kivételtől eltekintve betartották. Ilyen kivételek voltak pl. hogy a kifizetések előtti ellenőrzéseknél a projektmenedzser aláírása több esetben hiányzott, a KIOP közlekedési projektjeinél még nem működött a projektfenntartási jelentések rendszere, egy esetben pedig a számla teljesítésének a dátuma kívül esett a finanszírozhatósági határidőn, mégis kifizették, vagy pl. a PROMEI Kft. a kapott támogatás egy részét el nem számolható költségekre is fordította. Ezen kisebb jelentőségű szabálytalanságoktól eltekintve az előirányzatok felhasználása 2009-ben rendeltetésszerű, a támogatási célnak megfelelő volt. A közbeszerzési előírásokat nem sértették meg.

Az NFÜ által készített beszámolók sajátossága, hogy az egyes OP-k/fejezeti kezelésű előirányzatok esetében önálló főkönyvi kivonatot lehet készíteni, azonban azokat a könyvelési rendszerben nem lehet összesíteni, ezért összesített főkönyvi kivonat hiányában a Mérlegek ellenőrzését az egyes OP-k/fejezeti kezelésű előirányzatrész beszámolóinak szintjén végeztük el, mivel az egyes mérleg-sorok analitikával és leltárral való alátámasztottsága csak így biztosított.

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése során pénzügyi (szabályszerűségi) ellenőrzés keretében minősítettük a XIX. Uniós Fejlesztések fejezetnél a fejezeti kezelésű előirányzatokról készített beszámolók megbízhatóságát és vizsgáltuk, hogy a beszámolók valós képet adnak-e a vagyoni, pénzügyi helyzetről, valamint a fejezeti kezelésű előirányzatokat a Kvtv.-ben meghatározott célokra használták-e fel, összhangban az Szt., az Áht., a Kt., az Ámr. és az Áhsz. előírásaival.

Az NFÜ a XIX. Uniós Fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi felhasználásáról – (operatív) programonként/fejezeti kezelésű előirányzatokként – összesen 31 önálló beszámolót készített, amelyek összegzésének eredménye a fejezeti kezelésű előirányzatok összesített beszámolója. A zárszámadási vizsgálat az operatív programokhoz igazodó főkönyvi kivonattal alátámasztott, és ezért jól elkülöníthető önálló beszámolók mindegyikéről külön alkotunk véleményt, ezen vélemények összesítése alapozta meg a XIX. Uniós Fej-

lesztések fejezeti kezelésű előirányzatok összesített beszámolójáról kiadott Véleményünket.

Az (operatív) programokról/fejezeti kezelésű előirányzatokról készített korlátozó és elutasító véleménnyel ellátott beszámolók esetében a **feltárt hibák értéke összesen 10 604,6 M Ft, – a hibahatások figyelembe vétele nélkül, amely a XIX. Uniós Fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatairól készített összesített beszámoló 474 305,2 M Ft-os mérlegfőösszegéhez, illetve 650 608,1 M Ft-os kiadási főösszegéhez viszonyítva a mérlegfőösszeg 2,2%-a, a kiadási főösszeg 1,6%-a. Megállapítható, hogy a XIX. Uniós Fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatairól készített összesített beszámoló megbízható, valós képet ad a vagyoni, pénzügyi helyzetről, kivéve az EFK, GVOP, GOP, KA környezetvédelem, KEOP, EKOP, DDOP, ÉAOP, DAOP, ÉMOP, KMOP, ROP, AVOP a beszámolókat a korlátozásként megjelölt összegek tekintetében, valamint a KÖZOP, az ÁROP, a KDOP és az NYDOP beszámolókat az elutasításként megjelölt összegek tekintetében, az alábbiakban részletezettek szerint:**

Az NFÜ által készített 31 beszámoló között nem volt olyan beszámoló, amely maradéktalanul megfelelt volna az előírásoknak, 14 (EGT Norvég Alap, Svájci Alap, KTK TS, VOP, EU Nagyberuházások és komplex programok, KIOP, KA közlekedés, HEFOP, EQUAL, TÁMOP, TIOP, ETE, INTERREG, INTERACT 2007-2013. előirányzatokról készített) beszámolót figyelemfelhívással láttunk el, 13 (EFK, GVOP, GOP, KA környezetvédelem, KEOP, EKOP, DDOP, ÉAOP, DAOP, ÉMOP, KMOP, ROP, AVOP) beszámoló korlátozó záradékot kapott, 4 (KÖZOP, ÁROP, a KDOP és az NYDOP) beszámolót elutasítottunk, mivel azok a vagyoni, pénzügyi helyzetről nem adnak megbízható valós képet.

Valamennyi (az EGT Norvég Alapról, a Svájci Alapról, a KTK TS fejezeti kezelésű előirányzatról, a VOP-ról, az EU Nagyberuházások és komplex programok előkészítése fejezeti kezelésű előirányzatról, az EFK-ról, a KEOP-ról, a HEFOP-ról, az EQUAL-ról, a TÁMOP-ról, a TIOP-ról, az ETE-ről, az ÁROP-ról, az EKOP-ról, a GVOP-ról, a KIOP-ról, a KA-ról, a GOP-ról, a KÖZOP-ról, a ROP-ról, az AVOP-ról, a 7 RFOP-ról, az INTERREG-ről és az INTERACT 2007-2013.-ról készített) **beszámoló esetében rendszerhibának tekintjük az alábbiakat:**

- A Mérleg „Tartalékok” állományi adatát a zárás utáni főkönyvi kivonat alapján nem tudtuk ellenőrizni, mivel ez a dokumentum a helyszíni ellenőrzés lezárásáig nem készült el. A zárás utáni főkönyvi kivonat alapján a valódiság elvének érvényre jutásáról, így nem tudtunk meggyőződni. A „Tartalékok” állományi adatát a zárás előtti főkönyvi kivonat adatai alapján ellenőrizni lehetett.
- A XIX. Uniós Fejlesztések fejezet 2009. évi leltározásának végrehajtásáról szóló 37/2009. (X. 30.) számú Elnöki utasítás 1. sz. melléklet 2. pontjában a leltárfelvétel fordulónapját 2009. október 30-ai dátumban határozták meg, amely nem felel meg az Áhsz. 37. § (5) bekezdés felhatalmazására alapozva összeállított Eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzatában foglaltaknak, kivéve az AVOP.

- Az adósság-állomány egyeztetése a mérleg fordulónap helyett 2009. október 30-i állapotra vonatkozóan történt, amely nem felel meg az Szt. 69. § (1) bekezdésében foglalt előírásoknak, az egyeztetés és a mérlegkészítés időpontja közötti időszakban történt változások érintették a követelésállományt.

Valamennyi beszámolót érintő, rendszer jellegű hiba, amelyet az ÁSZ évek óta a zárszámadási jelentéseiben kifogásolt, azonban a témában ez idáig érdemi változás nem történt:

- A kötelezettségvállalás analitikus nyilvántartása globálisan történik, azaz abból az évenkénti kötelezettségvállalás mértéke nem állapítható meg, amely nem felel meg az Ámr. 134. § (13) bekezdésében foglalt előírásoknak.

Figyelemfelhívó véleménnyel ellátott beszámolók:

Az NFÜ **EGT Norvég Alap, Svájci Alap, KTK TS, VOP, EU Nagyberuházások és komplex programok, KIOP, KA közlekedés, HEFOP, EQUAL, TÁMOP, TIOP, ETE, INTERREG, INTERACT 2007-2013.** fejezeti kezelésű előirányzatról összeállított önálló 2009. évi költségvetési beszámolóit a financial audit módszerével felülvizsgáltuk és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolókat az Szt.-ben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott Áhsz. előírásai szerint készítették el. A fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi gazdálkodása és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. A beszámolók a vagyoni, pénzügyi helyzetről **megbízható és valós képet adtak**, azonban – a fentiek melletti rendszerhibák mellett – beszámolónként eltérő okokból **fel kellett hívni a figyelmet** különböző kisebb mértékű hiányosságokra és szabálytalanságokra, melyeket az alábbiakban részletezünk. A korlátozó, illetve elutasító véleményeket megfelelő esetben kiegészítettük figyelemfelhívásokkal is.

Az ÚMFT OP-król, valamint az INTERREG-ről készített beszámolók esetében:

- Megsértették az Ámr. 135-138. §-ai szerinti, utalványozásra vonatkozó előírásokat azzal, hogy a lebonyolítási számláról történő utalásról utalványlapokat nem készítettek. Emellett 2010. január 1-jétől az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet 78. § (5) bekezdése értelmében az európai uniós forrásokból nyújtott támogatások külön jogszabály szerinti lebonyolítási számláról történő kifizetését nem szükséges utalványozni, amely véleményünk szerint lehetőséget teremt a pénzügyi rendszer zártságának megbomlására a nagy forgalmat lebonyolító számlák kezelésénél. Tekintettel arra, hogy az EU-s támogatások a lebonyolítási számláról hagyják el a költségvetést, ezért ezekre a számlákra is ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni, mint az összes többi költségvetési számlára.

Az NFÜ észrevételében jelezte, hogy „A támogatások kifizetésének elrendezése előtt ellenőrizni, szakmailag igazolni kell azok jogosultságát, összecszerűségét, a szerződés, megrendelés, megállapodás teljesítését, illetve végrehajthatóságát. Az utalványozási folyamat eredményeként az Ámr. 135. § alapján a kiadás teljesítésének elrendelése történik, tehát amikor támogatás kifizetéséről rendelkezünk az EFK-ról a lebonyolítási szám-

lára, egyben megteesszük azt a Kedvezményezett vagy a szállító felé! A továbbiakban a lebonyolítási számláról sem történhet ellenőrizetlenül utalás a KSZ részéről. Az EMIR-ben az utalások készítésénél is érvényesül a 4 szem elve, csak akkor lehet a kifizetéseket teljesíteni, ha a forráslehívás alapján a szükséges összeg megérkezett a lebonyolítási számlára. Az elkészített átutalási megbízásokat jóvá kell hagyni az arra jogosult személyeknek.”

Az NGM hasonló tartalmú észrevételt tett, melyben kifejtette, hogy nem ért egyet a nemzetgazdasági miniszternek a témával kapcsolatban tett javaslatunkkal.

A Svájci Alapról, a VOP-ról és az EFK-ról készített beszámoló esetében:

- A beszámoló „Kiadások tevékenységenként” űrlapja Finanszírozás kiadások sora nem tartalmazza a függő kiadásokat. A beszámoló kitöltési útmutatója szerint a függő kiadásokat nem tartalmazza a Finanszírozás kiadások sor. A beszámoló 21. és 23. számú űrlapjainak kiadások összesen sorai a leírtak miatt nem egyeznek egymással.

Az EFK-ról, és a TÁMOP-ról készített beszámoló esetében:

- az NFÜ FF, annak érdekében, hogy a TÁMOP-hoz tartozó törvényi sorok a beszámolóban a valóságnak megfelelő képet mutassák, a mérleg fordulónapja és készítésének időpontja között érvényes (Kincstár által jóváhagyott EG-03F jelű) bizonylat hiányában végzett könyvelést. A könyvelés dokumentuma egy – dátuma szerint 2009. december 31-én – kitöltött EG-03F jelű bizonylat volt, amelyet a Kincstárba az év végi zárás miatt már nem küldtek be, mivel a Kincstár ebben az időpontban már nem fogadott előirányzat és forgalom módosításra vonatkozó dokumentumokat. A tranzakció eredményeképpen a 81-es és 82-es űrlapok adatai az NFÜ és a Kincstár között nem egyeznek. A tranzakció sértette az Szt. 15. § (3) bekezdése szerinti, a valódiság elvére vonatkozó előírásokat. A bizonylat kiállításának és érvényességének okmányos feltétele lett volna az EFK-ról készített beszámoló esetében – a Kincstár tájékoztatása mellett – a Kormány engedélye is.

A KIOP-ról készített beszámoló esetében:

- 168,5 M Ft-os összegű kifizetésnél nem történt meg a pénzügyi forrás rendelkezésre állását bizonyító ellenjegyzés;
- a KSz 0,7 M Ft-tal többet fizetett ki (áfa összege) a támogatott által igényelt összegnél;
- egy-egy támogatási és kivitelezési szerződést csak a projekt fizikai zárását követően módosítottak;
- az IH nem működteti a fenntartási jelentések rendszerét.

A KA közlekedés szakterületről készített beszámoló esetében:

- 632,3 M Ft-os összeg kifizetése (a kifizetések előtti szakmai ellenőrzések elvégzését tanúsító) előzetes szakmai teljesítésigazolás nélkül történt.

A KÖZOP-ról készített beszámoló esetében:

- szabálytalanul a KÖZOP-ból történt 8891,5 M Ft kiadás teljesítése, melyet az NFÜ csak utólag, 2010-ben könyvelt át a helyes előirányzatra;
- az előlegek kifizetésénél az előzetes szakmai ellenőrzés elmulasztásával megsértették az EMK előírásait;
- a határidőn túli kifizetések után nem fizettek késedelmi kamatot.

Az INTERREG-ről készített beszámoló esetében:

- az INTERREG III mérlegében a követelések összege helyesen, azonban a nemzetközi támogatási programok miatti követelések sor helyett tévesen a támogatási program előlegek soron szerepel;
- az INTERREG IIIA előirányzat esetében a pénzforgalmi ellenőrzés keretében vizsgált, 97,4 M Ft összértékű TS tételre vonatkozóan az IH által elvégzett ellenőrzéseket dokumentáló, MKK szerinti ellenőrzési lista nem készült.

Korlátozó véleménnyel ellátott beszámolók:

A XIX. Uniós Fejlesztések fejezet **EFK, GVOP, GOP, KA környezetvédelem, KEOP, EKOP, DDOP, ÉAOP, DAOP, ÉMOP, KMOP, ROP, AVOP** fejezeti kezelésű előirányzatokról összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóit a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolók az Szt.-ben foglaltak és annak végrehajtására kiadott Áhsz. előírásainak ugyan eleget tesznek, azonban a feltárt hibák, hiányosságok befolyásolják a fejezeti kezelésű előirányzatokkal való gazdálkodásról kialakított képet. A beszámolók összességében **megbízható, valós képet adnak** a vagyoni, pénzügyi helyzetről, **kivéve** az általunk **korlátozásként** megjelölt, beszámolónként bontott, alábbi területek esetében:

Az EFK-ről készített beszámoló esetében:

- a XIX/2/7/3 Modernizációs és Euro-atlanti Integrációs Projektiroda támogatása (ÁHT 208592) előirányzat 180,0 M Ft teljesített kiadásról a kedvezményezett PROMEI Kft. csak a 2009. évi 130,0 M Ft vissza nem térítendő támogatásról nyújtott be 125,4 M Ft összegű elszámolást az NFÜ felé. A benyújtott pénzügyi elszámolás a 2009. év során felhasznált 50,0 M Ft mértékű maradvány elszámolását nem érintette. A pénzügyi elszámolás felülvizsgálatát az NFÜ a vizsgálat lezárásáig még nem fejezte be. A helyszíni vizsgálat megállapításait is figyelembe véve nincs elegendő bizonyíték a törvényi sor tiszta záradékú minősítéséhez. A törvényi sort tartalmazó EFK rész-beszámoló kiadási főösszege 16 920,8 M Ft, a hiba mértéke 1,1%;
- a XIX/2/8 Európai uniós programokhoz kapcsolódó tartalék (ÁHT 278767) előirányzat esetében az EGT és Norvég Finanszírozási mechanizmus program (ÁHT 2647901) keretében „a Camp Europe Felsőörs Oktatási Non-profit Kft. támogatást nyert HU0120 regisztrációs számú, Camp Europe Felsőörs – Roma Zenei Szakkollégium” című pályázat keretében, mely hiányzó önrészenek forrása közvetve az Európai uniós programokhoz kapcsolódó tartalék

lék (ÁHT 278767) zárolásának megnövelésével került támogatásra. A MeH által biztosított önrész felett még szükséges önrész forrását az NFÜ úgy teremtette meg, hogy a fejezetet érintő zárolás mértékét az EU-s programokhoz kapcsolódó tartalék előirányzatának terhére 96,3 M Ft összeggel növelte, mely összeggel egyezően a MeH-nek kevesebbet kellett zárolnia, így a fel szabaduló forrásból a még szükséges önerőt biztosítani lehetett. A tranzakció tartalma az EU-s programokhoz kapcsolódó tartalék előirányzat felhasználását szabályozó 11/2009. (IV. 14.) NFGM rendelet 6. §-ában megjelölt célok egyikéhez sem rendelhető.

A GVOP-ról készített beszámoló esetében:

- a "Rövid lejáratú kötelezettségek összesen" mérlegsort. A beszámolóban a ténylegesen 26,4 M Ft-os követelés helyett 106,2 M Ft-os összeg szerepel. A 79,8 M Ft-os eltérésből 78,7 M Ft-ot könyvelési hiba okozott (terhelésként könyveltek két olyan tételt, amit jóváírásként kellett volna);
- emellett a szállítói előleg számlán 1,1 M Ft összegben olyan tétel szerepel, ami nem valós, mivel már 2008-ban is azonos összegben szereplő kötelezettséget az IH korábban rendezte, azonban az EMIR hibája miatt a rendszertől törölni nem tudták, a kötelezettségek során mutatkozó tévedés miatt a „Saját tőke” mérleg sor sem a valós helyzetet mutatja, annál a megjelölt összeggel magasabb.

A GOP-ról készített beszámoló esetében:

- a "Költségvetési aktív átfutó elszámolások" mérlegsort. A beszámolóban ezen a soron **99,0 M Ft**-os összeg szerepel. Ténylegesen a GOP-ban aktív átfutó elszámolás 2009. december 31-én nem volt. A könyvelésben 32,4 M Ft-os értéken már 2008. óta nyilvántartott kötelezettséget 2009-ben az IH beszámítással rendezte, azonban az EMIR hibája miatt ez nem került törölni. 66,6 M Ft-os összeget, mint támogatási előleget nem itt, hanem a „Támogatási program előlegek” soron kellett volna könyvelni és nyilvántartani.

A KA környezetvédelem szakterületről készített beszámoló esetében:

- a „Követelések”, és ezzel összefüggésben a forrás oldalon a „Saját tőke” mérlegsorokat **58,0 M Ft**-os részösszeg tekintetében. Az összeg – a 2008. évre vonatkozó zárszámadás ellenőrzés megállapításai alapján – már a 2008. évi beszámolóban is követelésként szerepelt. Ez a tétel 2009. júniusban már rendezésre került. A rendező tétel könyvelése az FF-en megtörtént, azonban az érintett, 58,0 M Ft-os összeg követelések közül történő kivezetését a beszámoló elkészítéséig elmulasztották, erre csak 2010-ben kerül sor.

A KEOP-ról, az EKOP-ról, a DDOP-ról, az ÉAOP-ról, a DAOP-ról, az ÉMOP-ról és a KMOP-ról készített beszámoló esetében az alábbi táblázatban foglaltak szerint:

- a „Költségvetési aktív átfutó elszámolások”, illetve ezzel összefüggésben a forrás oldalon az „Előirányzat-maradvány és a „Költségvetési tartalékok összesen” mérlegsorokat, továbbá a beszámoló 42-es, előirányzat-maradvány kimutatásokat a táblázatban szereplő összegek tekintetében korlátozzuk. A könyvelésben már 2008. óta nyilvántartott kötelezettségeket

2009-ben a KSz-ek az IH-k felé rendezték (az előleg felhasználásról beszámoltak), azonban az EMIR hibája miatt ezek nem kerültek rendezésre. A feltüntetett összegeket, mint támogatási előlegeket a „Támogatási program előlegek” soron kellett volna könyvelni és nyilvántartani. A mérlegek tehát tartalmaztak olyan kihelyezett előlegeket, amelyek elszámolására 2009. évben már sor került, azonban az érintett összegek követelések közül történő kivezetése a beszámoló készítéséig nem történt meg.

Operatív Programok	Eltérés összege M Ft	Mérlegfőösszeghez viszonyított eltérés %	Kiadási főösszeghez viszonyított eltérés %
KEOP	116,6	1,3	0,5
EKOP	129,3	5,1	1
DDOP	428,3	3,3	1,9
ÉAOP	429,4	3,4	2
DAOP	496,7	3,7	2
ÉMOP	456,4	3,5	2
KMOP	654,0	2,9	1,2

A ROP-ról készített beszámoló esetében:

- az „Egyéb követelések” és a „Tőkeváltozás” mérlegsorokon **-89,0 M Ft** eltérést találtunk. A mérlegsoron a kedvezményezettek által vitatott, illetve a peres eljárás alatt lévő tételek szerepelnek, ami ellentétes az Áhsz. 9. sz. mellékletében, valamint a PM zárszámadási Tájékoztató III. fejezetében foglalt előírásokkal. Az eszköz oldalon indokolt állománymódosítási igény maga után vonja a „Tőkeváltozás” mérlegsor azonos összegű és irányú változtatási igényét.

Az AVOP-ról készített beszámoló esetében:

- az „Egyéb követelések” és a „Tőkeváltozás” mérlegsorokon eltérést találtunk a mérlegben és az azt alátámasztó leltárban, mivel itt szerepeltették azoknak a kedvezményezetteknek a tartozását is, akik nem ismerték el tartozásukat (peres eljárás). Mindezek figyelembevételével az AVOP évváró mérlegében szereplő 1063,1 M Ft-os összeggel szemben a szabálytalanság miatti követelésállomány helyes összege 1007,8 M Ft, az eltérés összege **- 55,3 M Ft**. Szükséges továbbá a nullás számlaosztályban a követelések év végi állományának az eltérést jelentő összeggel történő megemlése is.

Elutasító véleménnyel ellátott beszámolók:

A XIX. Uniós Fejlesztések fejezet **KÖZOP, ÁROP, a KDOP és az NYDOP** fejezeti kezelésű előirányzatról összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóit a financial audit módszerével felülvizsgáltuk és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolók az Szt.-ben foglaltak és annak végrehajtására kiadott Áhsz. előírásainak nem felel-

nek meg. A beszámolók a vagyoni, pénzügyi helyzetről **nem adnak megbízható és valós képet**, mivel a jelentős hibák összege meghaladja a fejezeti kezelésű előirányzat kiadási főösszegének 2%-át, a deklarált lényegességi küszöböt. Az alábbiakban beszámolóként soroljuk fel a hibákat.

A KÖZOP-ról készített beszámoló esetében:

- Az NFÜ a nyilvántartási és könyvelési tevékenysége során az Áhsz. 14-43. §-aiban előírtak szerint járt el, számviteli előírást nem sértett. A PM által alkalmazott technikai megoldás a költségvetés egésze szempontjából ugyan elfogadható, ugyanakkor a KÖZOP beszámoló a tényleges felhasználási adatokat nem a valóságnak megfelelően tükrözi. A KÖZOP forrásainak felhasználásáról készített nyilvántartás és beszámoló nem mutat reális valós képet, mivel a felhasználást és ezáltal a még jövőben felhasználható forrásokat nem a tényleges helyzetnek megfelelően tükrözi. Ez arra hívja fel a figyelmet, hogy bár önmagában a Kvtv. 83. § (2) bekezdése szerinti előírás nem kifogásolható a Kvtv. és az Szt. összehangolása nem megfelelő. Ez eredményezte azt a felemás helyzetet, hogy a KÖZOP-ból készített beszámolót a számviteli elvek megsértése miatt elfogadni nem lehetett.

A 88 158,0 M Ft-os összes kiadást mutató beszámoló nem tartalmaz 6155,1 M Ft-os összegben a KÖZOP-ból történt felhasználást (kiadást) és ennek bevételi és költségvetési támogatási összegeit. Nem a valós helyzetnek megfelelően mutatja a KÖZOP-ból történt 2009. évi felhasználást, és emiatt a KÖZOP-ban a jövőben még rendelkezésre álló, felhasználható összegeket.

A beszámoló 77-78. űrlapjaiban szereplő, más fejezetekből pénzügyileg teljesített összegek sem a KÖZOP beszámoló főkönyvi kivonatával, sem a beszámoló más űrlapjaival nem egyeztethetők. Az űrlapokba beállított, hivatkozott összegek dokumentális alátámasztásával az ellenőrzött szervezet nem rendelkezett, továbbá nem történt meg annak ellenőrzése sem, hogy a hazai költségvetésből más fejezeteknél valóban az űrlapokba beállított összegek kifizetése valósult meg. Így a KÖZOP beszámolóba beállított összeg valódisága dokumentumokkal nem alátámasztott, nem bizonyítható.

Annak érdekében, hogy a KÖZOP beszámoló a valós helyzetet tükrözze szükséges kialakítani a központi költségvetéssel történő elszámolás elveinek, módszertanának és számviteli eljárásainak szabályait azoknál a fejlesztéseknél, ahol a beruházást először a hazai költségvetésből finanszírozták, majd ezt később EU-támogatással váltják fel. Olyan egyértelmű, minden érintettre kiterjedő, általánosan alkalmazandó előírás készítése szükséges, amely megfelel a kötelezettségvállalások hazai költségvetési szabályozásának, és egyúttal lehetővé teszi az EU-s támogatások és költségvetési előirányzatok felhasználásának átláthatóságát, figyelembe véve a pénzforgalmi és a nem pénzforgalmi tételeket is.

A PM (NGM) észrevételében jelezte: *"Mint ahogy azt az Állami Számvevőszék is leírta Jelentésében, a Kvtv. 83. § (2) bekezdése szerint kell eljárni, amennyiben egy projekt hazai beruházásként, központi költségvetési támogatással indul, és az utólag megkötött Támogatási Szerződés alapján utólag számolják el az uniós támogatást bevételként, mely így a XLII. fejezetbe kerül. Mind költségvetési, mind számviteli szempontból hibás lenne az a megoldás, mely szerint a XVII. Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium fejezetben, és a XIX. Uniós fejlesztések fejezetben egyaránt szerepelne kiadásként a kérdéses összeg. Ez ellentmondana a költségvetési törvény előírásainak és*

duplikációhoz vezetne, valótlan képet mutatna a 2009. évi bevételekről és kiadásokról. A 1083/2006/EK rendelet 56. cikke szól a kiadások elszámolhatóságáról, melyből az következik, hogy olyan kiadásokat is elszámolhatunk uniós támogatás terhére, melyet korábban más (nem XIX.) fejezetből teljesítettünk. Ezek a kiadások eredetileg nem a XIX. fejezetbe lettek megtervezve, ezért a zárszámadás során sem itt kell a kiadást, illetve a bevételt megjeleníteni. Ezt a problémát hidalja át a XLII. fejezetre vonatkozó költségvetési szabály. A KÖZOP forrásainak felhasználásáról valós képet lehet kapni az általános indokolás kötelezettségvállalások alakulását bemutató táblázatból, valamint a 77-78. sz. űrlapokból. Ez utóbbi azért került bele a 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletbe, hogy a KÖZOP beszámolóiból a fenti magyarázat alapján indokoltan hiányzó adatok követhetők legyenek. A mérlegvalódiság elvének megsértésével ebben az összefüggésben nem értünk egyet, számviteli szempontból pont így nem mondunk ellent ennek az alapelvnek. Amennyiben az ÁSZ javaslatát figyelembe véve mindkét fejezetben lekönnyelnék a kiadásokat, éppen a Számvevőszék által jelzett mérlegvalódiság elve sérülne."

Az NFÜ észrevételében jelezte, hogy "A korábban más fejezetekből finanszírozott kiadásokat (pl. 4 metró) nem pénzforgalmi kiadások között szerepel a beszámolóban. Az elutasító záradékot vitatjuk, egyrészt, mert az NFÜ jogszabályt nem sértett, ahogy a jelentés fogalmaz „NFÜ a nyilvántartási és könyvelési tevékenysége során az Áhsz. 14-43. §-ában előírtak szerint járt el, számviteli előírást nem sértett”, másrészt álláspontunk és a PM (jelenleg NGM) szerint korábban más fejezetből teljesített kiadásokat újból nem lehet elszámolni pénzforgalmi kiadásként, mivel az duplikációhoz vezet és ellentmond a költségvetési történelemnek is. Továbbá az NFÜ-nek nem feladata ellenőrizni, hogy a kedvezményezett milyen megelőlegezett összegeket kapott a központi költségvetés más szervezetétől, azzal hogyan számolt el, erre sem hatáskörünk, sem jogosítványunk nincs. A KÖZOP IH felelőssége, hatásköre addig terjed ki, hogy a KSZ és az IH minden olyan ellenőrzést elvégezzen, amelyet a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet és az MK előír, majd ez alapján a benyújtott számlák elszámolhatóságáról határidőben döntés születik, és a jóváhagyott számlák átfogatása megtörténjen."

Az ÁROP-ról, a KDOP-ról és az NYDOP-ról készített beszámoló esetében az alábbi táblázatban foglaltak szerint:

- a „Költségvetési aktív átfutó elszámolások”, illetve ezzel összefüggésben a forrás oldalon az „Előirányzat-maradvány” és a „Költségvetési tartalékok összesen” mérlegsorokat, továbbá a beszámoló 42-es, előirányzat-maradvány kimutatásokat a táblázatban szereplő összegek tekintetében korlátozzuk. A könyvelésben már 2008. óta nyilvántartott kötelezettségeket 2009-ben a KSz-ek az IH-k felé rendezték (az előleg felhasználásról beszámoltak), azonban a program beszámolójának készítéséig nem kerültek rendezésre A feltüntetett összegeket, mint támogatási előlegeket a „Támogatási program előlegek” soron kellett volna könyvelni és nyilvántartani. A mérlegek tehát tartalmaztak olyan kihelyezett előlegeket, amelyek elszámolására 2009. évben már sor került, azonban az érintett (összegek) követelések közül történő kivezetése a beszámoló készítéséig nem történt meg.

Operatív Programok	Eltérés összege	Mérlegfőösszeghez viszonyított eltérés	Kiadási főösszeghez viszonyított eltérés
	M Ft	%	%
ÁROP	79,0	3,4	2,3
KDOP	498,2	9,6	4,4
NYDOP	504,2	6,7	4,1

A helyszíni ellenőrzés során – figyelembe véve az EU támogatások és az uniós tagsággal összefüggő hazai befizetések fejezetben írt megállapításainkat is – feltárt hiányosságok felszámolása a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **az NFÜ elnökének az IH-k és a KSz-ek vezetőinek a következő javaslatokat tettük:**

az NFÜ elnökének:

1. Intézkedjék az intézmény és a felügyeleti szerv között eszközátadásoknál arra vonatkozóan, hogy:
 - a) az átadás-átvételeket ütemezzék;
 - b) az átadott eszköz pontos helyét adják meg;
 - c) a nyilvántartásba vett eszköz és az új nyilvántartási szám egyértelműen legyen megfeleltethető egymásnak, hogy a világosság és a valódiság számviteli alapelvek érvényesüljenek.
2. Gondoskodjon arról, hogy a leltáreltérések esetében érvényesítsenek kártérítési felelősséget. A leltározás során feltárt hiány 252 tétel esetében merült fel, többletként 367 tételt letek fel, ami az eszközökkel való gazdálkodási fegyelem felülvizsgálatát indokolja.
3. Gondoskodjon arról, hogy gyorsítsák az évente megnyitott Kapacitás Projektekből visszapótolt költségek rendezését, majd a projekteket meghatározott időn belül zárják le, mert az intézményi és fejezeti források ideiglenes „keveredése” nemcsak a világosság elvét sérti, hanem az adott pillanatban rendelkezésre álló források összetételéről sem mutat valós képet.
4. Gondoskodjon az IGF által „megelőlegezett” kifizetések VOP előirányzatról történő visszautalása időigényének optimalizálásáról, illetve rövidítéséről.
5. Intézkedjék, hogy módosítsák a Kapacitás Projekt megvalósításának befejezési időpontját, vagy a belső projekt elszámolási szabályait, mert a Kapacitás Projekt megvalósításának befejezése utáni kifizetés teljesítése ellentmondásban áll a Projekt adattalappal.
6. Az ÚMFT államháztartási és eredményszemléletű beszámolóí egyeztetésének elvégzését biztosítandó, kezdeményezze – a Kincstárral történő konzultáció alapján – az EMIR lekérdezési lehetőségeinek fejlesztését, lehetővé téve a bevételek és ráfordítások pénzforgalmi szemléletű listázását. Az EMIR tehát képes legyen olyan főkönyvi kartonokat előállítani, amelyek csak azokat a bevételeket és ráfordításokat tartalmazzák, amelyeknek a pénzügyi teljesítése is megtörtént.
7. Módosítsa az NFÜ fejezeti kezelésű előirányzatainak Számviteli Politikáját annak érdekében, hogy:
 - a) a Kincstárral történt előirányzat-egyeztetések lezárulását követően ne lehessen előirányzat-módosítást végrehajtani, csak önrevízió keretében, biztosítva ezzel az Szt. 15. §-ának (3) bekezdésében foglalt valódiság elvének érvényre jutását;

- b) a „JEREMIE-típusú pénzügyi eszközök” előirányzatból teljesített valamennyi kifizetést támogatás-kifizetésként kezeljék;
- c) a TS előirányzatokból a KSZ-ek részére az SLA-szerződések szerinti kifizetéseket is támogatási kifizetésként kezeljék.

Az NFÜ észrevételében jelezte, hogy "Az MV Zrt. Pénzügyi szolgáltatási tevékenységet végez, a finanszírozási szerződés szerint ezen tevékenységének ellenszolgáltatásaként díjazásra jogosult. Mindezek miatt NFÜ vonatkozásában az MV Zrt a szolgáltatást nyújtó szállítóként értelmezendő. Ugyanez vonatkozik a KSZ-ekkel kötött SLA megállapodásra is, amiben a rögzített feladatok elvégzéséért díjazásra jogosultak. A jelenleg (2010-re hatályos) hatályos Ámr. Egyértelmű e tekintetben. Ámr. 5. § A fejezeti kezelésű előirányzatok és az elkülönített állami pénzalapok kezelésével és működtetésével kapcsolatos kiadásokat államháztartáson belüli átadás esetén támogatásértékű kiadásaként, államháztartáson kívüli természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli egyéb szervezet részére történő kifizetés esetén vásárolt szolgáltatásként kell elszámolni."

- 8. Intézkedjen, hogy a beszámolóban szereplő követelések egyeztetése a Számviteli Politika előírásainak megfelelően a december 31-i egyenlegekre vonatkozóan történjen meg.
- 9. Intézkedjen, hogy a KA EFK-t érintő előirányzat-módosítás esetén az ehhez szükséges pénzmozgás előtt minden esetben levélben értesítsék a KA KSZ-eket.
- 10. Gondoskodjon a KSz feladatot ellátó szervezetek finanszírozásának, illetve a finanszírozás NFÜ általi nyilvántartásának egységesítéséről. Intézkedjen, hogy a TS előirányzatokból a KSZ-ek részére a feladat-ellátási szerződések alapján biztosított előlegeket, illetve kifizetéseket – a szakmai előirányzatokhoz hasonlóan – egységesen támogatási előlegként, illetve kifizetésként kezeljék, a finanszírozás átláthatóságának biztosítása érdekében.
- 11. Intézkedjen a teljes intézményrendszert átfogó közbeszerzés-ellenőrzési eljárásrend felülvizsgálatáról és betartatásáról, amely biztosítja, hogy az uniós támogatással megvalósuló projektekkel kapcsolatos közbeszerzések megfeleljenek a vonatkozó EU Bizottsági irányelvben foglalt előírásoknak, továbbá biztosítja a közbeszerzések időbeni, még a program, projekt zárását megelőző felülvizsgálatát, az esetleges pénzügyi korrekciók elkerülése érdekében. Szükség esetén kezdeményezze a vonatkozó hazai jogszabályok módosítását.
- 12. Vizsgálja felül a belső ellenőrzési egység létszámát, és gondoskodjon arról, hogy az ellenőri létszám biztosítsa az NFÜ belső ellenőrzése számára előírt feladatok teljesíthetőségét az Ügynökség által kezelt uniós előirányzatok, illetve a kapcsolódó intézményrendszer tekintetében.
- 13. Intézkedjen, hogy a belső ellenőrzés különös figyelmet fordítson a 2004-2006-os programozási időszak programjai zárási folyamatainak vizsgálatára.
- 14. Intézkedjen az ÚMFT KSz-ek belső eljárásrendjeinek – a 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 7. § (5) bekezdés c) pontjának megfelelő – jóváhagyásáról.
- 15. A KEOP TS intézkedéssel kapcsolatos feladatellátás során átlátható módon biztosítsa a végrehajtási és ellenőrzési funkciók elkülönítését, illetve az FF részére átadott feladatok elvégzésének IH által történő ellenőrzését.

16. Intézkedjen a KA projektek zárása, illetve a nyomon követés során megállapított szabálytalanságokra vonatkozó olyan eljárásrend kidolgozásáról, amely biztosítja az ilyen szabálytalanságokból eredő követelések rendezésére megadott határidő és a projekt fenntartási időszakot lezáró határidő összhangját, a pénzügyi korrekciókból eredő követelések behajthatóságának, és az EU Bizottság által a projekt zárásakor esedékes végső kifizetések teljesítésének biztosítása érdekében. Szükség esetén kezdeményezze a vonatkozó hazai jogszabályok módosítását.
17. Biztosítsa az éves beszámoló elkészítésénél a könyvviteli mérleg hiteles leltárral és a főkönyvvel egyező analitikával történő alátámasztását, a kiadott leltárujtás maradóktalan végrehajtását.
18. Gondoskodjon a munkafolyamatok és a FEUVE olyan rendszerének kialakításáról és folyamatos működtetéséről, amely képes biztosítani a pénzügyi és számviteli elszámolások összhangját, a főkönyvi könyvelés hiteles analitikus nyilvántartásokkal való alátámasztását, jogszabályok maradéktalan betartását és a beépített ellenőrzési pontok, kontrollok gyakorlatban történő érvényesülését, biztosítsa, hogy ezeket egyedi döntéssel ne lehessen felülbírálni.
19. Biztosítsa, hogy a nyilvántartások összhangban legyenek a vonatkozó Ámr. új 75. § és az Áhsz. 9. sz. melléklet számlaosztályok tartalmára vonatkozó rész 2. c) pontjának (követelések) követelményeivel, és abból az évenkénti kötelezettség- illetve követelésállomány értéke megállapítható legyen.
20. Vizsgálta felül az (operatív) programok számvitelt támogató, jelenleg külön informatikai rendszerekben nyilvántartott, követelés-, illetve kötelezettség állományát, továbbá gondoskodjon a különálló informatikai rendszerek közötti kapcsolat megteremtéséről és megfelelő belső kontrollok kialakításáról.
21. A 2008-2009. évre vonatkozóan a vizsgált programokra nem készült eredményességi és költséghatékonysági célú átfogó értékelés, ezért intézkedjen a Monitoring funkció érvényre jutásáról, erősítéséről.
22. Gondoskodjon a szabálytalanságból eredő, el nem ismert követelések Áhsz. 9. sz. melléklet számlaosztályok tartalmára vonatkozó rész 2. ch) bekezdésében foglaltaknak megfelelő nyilvántartásáról, illetve arról, hogy a szabálytalan kifizetések nyilvántartása – azok jogerőre emelése után – a főkönyvi nyilvántartásban a Számviteli Politikában foglaltaknak megfelelően történjen.

valamennyi IH és KSZ vezetőjének:

1. Fokozott figyelmet fordítsanak az NFÜ és a Kincstár közötti együttműködési megállapodás 1. számú mellékletében rögzített bizonylatok beküldési határidejének betartására.

a HEP Irányító Hatóság vezetőjének:

1. Intézkedjen a HEFOP és az EQUAL zárásával kapcsolatos feladatok ellátásának felgyorsítása érdekében.

2. Gondoskodjon a MB üléseinek megfelelő dokumentálásáról.

a KÖZOP IH vezetőjének:

1. Intézkedjen, hogy a KÖZOP előirányzatainál is maradéktalanul érvényesüljenek az EMK és a KSz audit-trailjének előírásai.
2. Haladéktalanul intézkedjen a KÖZOP előirányzatainál a 2009. évi késedelmi kamatok visszamenőleges kifizetéséről, és a 2010. évtől kezdődően a késedelmi kamatok esedékességkor történő kifizetéséről.

a KÖZIG IH vezetőjének:

1. Intézkedjen az ellenőrzési rendszer hatékonyságának javításáról (EU Bizottsági 1.sz. megállapítása, EH rendszerellenőrzés) annak érdekében, hogy az el nem számolható költségek az első szintű ellenőrzési funkcióban megállapíthatóak legyenek. Ezzel összefüggésben gondoskodjon arról, hogy a célirányos koncepciók OP szinten a műveletek közvetlen eredményei (tanulmányok, módszertanok, ajánlások) következetesen nyomon követhetők, valamint az OP célkitűzésére gyakorolt hatás megállapítható legyen.
2. Biztosítsa, hogy a szervezetnél maradéktalanul érvényre jussanak az Áht. 121. §-ában, valamint a Ber. 2. § s) pontjában foglaltak, kiemelten ennek keretében gondoskodjon arról, hogy a gyakorlatban is érvényre jusson és nyomon követhető legyen a vezetői ellenőrzési funkció.
3. Intézkedjen, hogy a Kincstár által végzett, valamennyi ellenőrzés során megfogalmazott javaslatra készítsenek intézkedési tervet, gondoskodjon azok maradéktalan végrehajtásáról.

XX. OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM

Az **OKM fejezet** 1-11. cím részére a 2009. évre a Kvtv. 630 579,4 M Ft kiadási, 222 140,0 M Ft bevételi előirányzatot és 408 439,4 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 738 123,5 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 277 897,2 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 409 201,1 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 51 025,2 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 694 462,0 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 272 312,0 M Ft, a támogatásoknál 414 647,6 M Ft volt. A teljesített kiadási és bevételi adatok tartalmazzák az értékpapír vásárlás/beváltás és a hitel kiadások összegét is. A pénzforgalom nélküli bevételek 48 253,3 M Ft-ra teljesültek.

Az OKM fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 9770,0 M Ft nemzeti gazdasági kiadást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat nem módosult, a teljesítés 8980,5 M Ft volt.

Az **OKM igazgatása** részére a 2009. évre a Kvtv. 5141,4 M Ft kiadási, 15,0 M Ft bevételi előirányzatot és 5126,4 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 16 601,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1178,0 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 13 360,6 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 2062,7 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 15 576,1 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1178,5 M Ft, a támogatásoknál 13 360,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 2052,7 M Ft-ra teljesültek.

Az **OKM igazgatása** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

Az OKM fejezet és a Miniszterelnöki Hivatal között a 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat végrehajtására megkötött megállapodások alapján az immateriális javak és tárgyi eszközök átadás-átvétele 2009. december 31-éig nem történt meg teljes körűen.

Az OKM fejezet 2009. évi beszámolójában saját eszközként mutatta ki a KSZF részére át nem adott eszközöket.

Az intézmény az át nem adott eszközöket nyilvántartásában nem különítette el, így az ÁSZ által bekért Tanúsítványban nem tudta kimutatni az át nem adott eszközök 2009. évi állományának alakulását és a 2009. december 31-ei záró értékét.

Az átadásra javasolt összesen 4179 db kis- és nagy értékű eszköz – 2010. június 9-ei állapotnak megfelelő – bruttó értéke 443,2 M Ft, nettó értéke 32,6 M Ft volt.

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Közigazgatási Államtitkára a 2010. július 29-én kelt észrevételében a KSZF részére át nem adott eszközökkel kapcsolatosan jelezte, hogy az átadásra javasolt eszközök állománya a „2010. április 30-ai állapotnak megfelelő” adatokat tartalmazta.

Az átadás-átvétel elmaradásában az intézmény gazdálkodásától független tényezők is közrejátszottak.

Az **OKM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** cím részére a 2009. évre a Kvtv. 188 429,4 M Ft kiadási, 200,0 M Ft bevételi előirányzatot és 188 229,4 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 175 520,6 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 2790,6 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 159 859,7 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 12 870,3 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 172 438,0 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 2895,1 M Ft, a támogatásoknál 165 306,2 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 11 452,0 M Ft-ra teljesültek.

Az **OKM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak ugyan eleget tesz, de a feltárt hibák, hiányosságok befolyásolják a fejezeti kezelésű előirányzatokkal való gazdálkodásról kialakított képet. A beszámoló összességében megbízható, valós képet ad a vagyoni, pénzügyi helyzetről, kivéve a következő mérlegstort:

A beszámoló mérlege tekintetében:

- A 2009. évi mérlegben az egyéb követelések között kimutatott 130 889,1 M Ft összegű támogatási program előlegek év végi egyedi értékelését nem végezték el. A mérlegben kimutatott összeg a Fejezeti nyilvántartó program követelések számítógépes adatait tartalmazta, melyből a 2009. december 31-ei támogatási programelőlegek állománya csak korrekciókkal volt előállítható, és utólag nem rekonstruálható. A mérlegben kimutatott támogatási programelőlegek nem voltak teljes körűek. A mérlegstort érintő hibák, hiányosságok miatt annak beszámolóra gyakorolt hatása az ellenőrzés által nem számszerűsíthető.

A végrehajtott korrekciók paraméterezéssel leszűrhető, illetve egyedi „követelés-csökkentő tényezők” figyelembe vétele a 2009. december 31-ei állapotra vonatkozóan utólag nem volt rekonstruálható.

Az analitikus nyilvántartás alapján megállapítható volt, hogy a támogatási programelőlegek negatív összegű követeléseket is tartalmaztak, amelyek kiszűrését nem végezték el.

A helyszíni ellenőrzés során – a mintavételezéssel kiválasztott tételek alapján – megállapítottuk, hogy egy szervezet támogatási programelőlegét a mérlegben nem mutatták ki.

- Az egyéb követelések mérlegsor nem tartalmazta egy szervezet által több alkalommal is elismert, és a Fejezeti nyilvántartó programban is szereplő 2,4 M Ft követelés összegét.

A fentiekén túl felhívtuk a figyelmet a következőkre:

- A mérleg befejezetlen beruházás soráról a Magyar Köztársaság 2008. évi végrehajtásáról szóló 2009. évi CXXIX. törvény 29. § alapján 2009. december 31-ei fordulónappal a könyvekből kivezették az Erzsébet Téri Kulturális Központ és Park 1224,0 M Ft ráfordítását. 2010. május végéig az OKM az ellenőrzés részére nem adott át olyan dokumentumot, amely alapján megállapítható lett volna, hogy a Budapest Főváros Önkormányzattal a befejezetlen beruházás átadása-átvétele megtörtént.

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Közigazgatási Államtitkára a 2010. július 20-án kelt észrevételében jelezte: „...2010. június 17-én az OKM Beruházási Főosztálya a Fővárosi Önkormányzat kérésére tájékoztató levelet küldött, melyben közölte a kivezett összeg beruházási rovatonkénti bontását, mellékelve a főkönyvi kivonatokat is. Azóta további megkeresés, illetve értesítés a nyilvántartásba vételről nem történt.”

- A 11/10/1 Oktatási alapítványok, közalapítványok támogatása törvényi sor terhére 2009. évben 30,0 M Ft támogatást nyújtottak a Határon Túli Magyar Oktatásért Apáczai Közalapítvány részére. A 2218/2006. (XII. 12.) Korm. határozat a Közalapítvány megszüntetéséről rendelkezett, amely végrehajtására még 2009. évben sem került sor.
- A 11/4/9 Nem önkormányzati fenntartású közoktatási intézmények központi előirányzata törvényi sor forráshiánya miatt – a három történelmi egyházzal kötött közoktatási megállapodás alapján – a 11/2/3/2 Egyházi és kisebbségi közoktatási intézmények kiegészítő támogatása törvényi sor terhére került kifizetésre 34,0 M Ft a pedagógiai szakmai szolgáltatások országos megszervezésének 2009. II. félévi feladataira.
- A szakmai szervezeti egységek a szerződéskötések és az előirányzatok felhasználásának elszámoltatása során több esetben nem tartották be a 20/2009. (IV. 3.) OKM rendeletben, a Gazdálkodási szabályzatban és a támogatási szerződésben foglaltakat. A támogatási szerződések megkötésére utólag, a szerződéssel támogatott feladat megvalósításának kezdő időpontját követően került sor. Nem minden esetben biztosították a Gazdálkodási szabályzatban, a támogatási szerződésben és annak mellékletét képező költségtervben az engedélyezett támogatás felhasználási jogcímek közötti egyezőséget. Az elszámolásokat, azok hiányosságai (pl. nem a szerződésnek megfelelő bizonylatok, költségtervtől eltérő felhasználás stb.) ellenére elfogadták.

Az OKM a 11/32/7 Közkultúra, kulturális vidékfejlesztés és kisebbségi kultúra támogatása törvényi sor terhére a 2009. december 2-án létrejött szerződéssel

16,0 M Ft támogatást nyújtott a Politikatörténeti Alapítvány részére. A szerződést visszamenőleges kezdő hatállyal kötötték meg, mivel a szerződés szerint a támogatást 2009. január 1 - 2009. december 31. közötti időszakban használhatták fel.

Az OKM a 11/34/4 Művészeti tevékenységek támogatása előirányzatból nyújtott támogatást a BMC Zenei Információs Központ Kht. működési költségeihez 15,0 M Ft összegben (10531/2009. számú támogatási szerződés). A szerződés 3.2. pontja és a szerződés mellékletét képező Költségterv eltért a támogatás költségnevek szerinti bontásában. A Költségterv szerint a teljes támogatás bérköltségre, egyéb személyi jellegű kifizetésekre, és járulékaire fordítható, míg a szerződés 3.2. pontja szerint a támogatást egyéb működési kiadások fedezetére nyújtották. A támogatás elszámolási határideje a szerződés alapján 2010. január 31-e volt, melynek a támogatott nem tett eleget, a beszámolót csak az OKM 2010. március 19-én kelt felszólítását követően nyújtotta be. Az elszámolás a személyi jellegű költségeken túl tartalmazott szoftverfejlesztési, adatfeldolgozási, fordítási, hirdetési, tagsági díjfizetési, szállítási költségeket, valamint számítástechnikai felszerelés vásárlását. Az elszámolás elfogadása jelen vizsgálat lezárásáig nem történt meg.

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Közigazgatási Államtitkára a 2010. július 29-én kelt észrevételében jelezte, hogy az *„elszámolás elfogadása 2010. június 30-án megtörtént”*.

A 11/4/27 Gyógypedagógiai és nemzetiségi tankönyvellátás, sajátos nevelési igényű gyerekek, tanulók közoktatási ellátásának támogatása törvényi sor terhére az OKM és a Zánkai Gyermekek és Ifjúsági Centrum Nonprofit Kft. 3,9 M Ft összegű támogatási szerződést kötött az *„Iskolapszichológusi hálózat bővítése a kistérségi társulásokban”* című konferencia költségeihez történő hozzájárulásra. A pénzügyi elszámoláshoz mellékelte bizonylatok nem teljes körűen feleltek meg a szerződésben előírtaknak, például az elszámolt telefonköltséget számla nem, csak egy kézzel írt szöveges bizonylat támasztotta alá, amelyet *„hiteles másolat”* szöveggel láttak el.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében a KIM és a NEFMI vezetése számára a következő javaslatokat tettük:

az igazgatást érintően:

1. Gondoskodjanak arról, hogy a KSZF részére át nem adott eszközök az analitikus nyilvántartásból bármely időpontban – visszamenőlegesen legalább a mérlegfordulónap időpontjára vonatkozóan – megállapíthatók legyenek.

a fejezeti kezelésű előirányzatokat érintően:

1. Gondoskodjanak a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásáról szóló Rendelet és a FEUVE rendszer összhangjának megteremtéséről, biztosítsák a szabályozásokban foglalt előírások maradéktalan betartását, betartatását.
2. Dolgozzák ki részletesen – a ténylegesen ellátott feladatok és az informatikai támogatottságot biztosító programok, rendszerek függvényében – a költségvetési beszám

moló elkészítésének és ellenőrzésének rendjét és azt építsék be a gazdálkodásra vonatkozó szabályzatokba.

3. Vizsgálják felül a Fejezeti nyilvántartó rendszer működését és végezzék el a hibák maradéktalan kiküszöbölését.
4. Írják elő és biztosítsák a Gazdálkodási szabályzatban, a támogatási szerződésben és a költségtervben engedélyezett támogatás felhasználási jogcímei közötti egyezőségét.
5. Tekintsék át, pontosítsák a támogatási szerződést – egyértelműen határozzák meg a pénzügyi elszámoláshoz benyújtandó számlák elfogadási feltételeit, figyelembe véve a támogatás felhasználásának kezdő- és véghatáridejét, több cél ugyanazon szerződésből történő támogatása esetén határozzák meg az egyes feladatokra nyújtott támogatások összegét – és azt építsék be mellékletként a Gazdálkodási szabályzatba.
6. Vizsgálják át – rendszerszemléletben – a támogatások elszámoltatásának jelenlegi gyakorlatát, és fontolják meg az elszámolásoknál a számlaszintű ellenőrzés bevezetésének lehetőségét.
7. Intézkedjenek a Határon Túli Magyar Oktatásért Apáczai Közalapítvány megszüntetését előíró 2218/2006. (XII. 12.) Korm. határozat módosításának kezdeményezésére, úgy hogy az jogszerűen és haladéktalanul végrehajtható legyen.

XXI. EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM

Az **EüM** fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 118 974,1 M Ft kiadási, 74 034,0 M Ft bevételi előirányzatot és 44 940,1 M Ft támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 158 534,7 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 96 875,2 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 47 645,2 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 14 014,3 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 140 076,5 M Ft, a bevételeknél 93 962,5 M Ft, a támogatásnál 47 645,2 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 13 567,5 M Ft-ra teljesültek.

Az **EüM Központi igazgatás** részére a 2009. évre a Kvtv. 1757,2 M Ft kiadási, 35,3 M Ft bevételi előirányzatot és 1721,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 4364,6 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 565,7 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 3249,8 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 549,1 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 3884,1 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 564,7 M Ft, a támogatásoknál 3249,8 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 549,1 M Ft-ra teljesültek.

Az **EüM Központi igazgatás** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékokat szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámoló a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak csak részben felel meg. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetét csak korlátozott módon mutatja. Az intézményi beszámoló megbízhatóságát a következők befolyásolják:

A személyi juttatások kiadásaiban, illetve a dologi kiadásokon belül személyi jellegű kifizetesként – természetbeli juttatásként kifizetett bérleti díj, szellemi tevékenység végzése – megjelenő, a jogszabályoknak illetve az intézmény belső szabályzatainak nem megfelelően teljesített kifizetések:

- a Ktv. előírásaiban nem szereplő jogcímen pótlék kifizetés 0,4 M Ft;
- a Ktv. 78. §-ának nem megfelelő célfeladat meghatározással céljuttatás kifizetés 1,2 M Ft;
- a Ktv. illetve az Mt. előírásainak nem megfelelő jogviszonyban (megbízási szerződéssel) foglalkoztatás miatt megbízási díj kifizetés 15,4 M Ft, szellemi tevékenység végzésére számlás kifizetés 8,0 M Ft;
- a szerződés szerinti teljesítést nem megfelelően alátámasztó teljesítésigazolás 14,2 M Ft;
- természetbeli juttatásként, az Szja. törvényben előírtaknak, illetve az intézmény belső szabályzatának nem megfelelő jogcímen bérleti díj és kapcsolódó adó és járulék kifizetés 3,9 M Ft.

Az **EüM fejezeti kezelésű előirányzatok** címe részére a 2009. évre a Kvtv. 12 077,9 M Ft kiadási, 80,0 M Ft bevételi előirányzatot és 11 997,9 M Ft támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 10 893,0 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalmi bevételek nélkül) 4579,6 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 4403,9 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 1909,5 M Ft. A teljesítés a kiadásoknál 5686,5 M Ft, a bevételeknél (a pénzforgalmi bevételek nélkül) 4579,6 M Ft, a támogatásoknál 4403,9 M Ft. A pénzforgalom nélküli bevételek 1862,9 M Ft-ra teljesültek.

A Kvtv.-ben nevesített 1696,9 M Ft egyensúlyi tartalék teljes összege átcsoportosításra került a központi költségvetésbe.

Az **EüM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el.

Az EüM fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi gazdálkodása és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- a fejezeti kezelésű előirányzatok tartalma nem homogén, a 2009-ben kialakított címrend lehetővé teszi az egyes fejezeti kezelésű előirányzatok közötti átjárhatóságot;
- az Egészségügyi ellátási és fejlesztési feladatok között több jogcímet érintően olyan feladatok megvalósítását nevesítették, amelyek az Egészségügyi ellátási és fejlesztési feladatokkal nincsenek konkrét kapcsolatban;
- a tárgyévi kötelezettségvállalással terheltként kimutatott maradványok egyes esetekben nem a tárgyévi feladatok fedezetét biztosítják, hanem a következő évi kiadásokra teremtenek fedezetet.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő értékelése érdekében **a NEFMI vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

a központi igazgatást érintően:

1. Tegyenek intézkedéseket, hogy a mérlegben kimutatott immateriális javak, tárgyi eszközök és üzemeltetésbe adott eszközök vagyongazdálkodása megfelelően a jogszabályi előírásoknak.

a fejezeti kezelésű előirányzatokat érintően:

1. Jelenítsék meg a fejezeti kezelésű előirányzatok szakmai kezelésével kapcsolatos jogokat, hatásköröket és kötelezettségeket az SzMSz-ben és a szakmai feladatokat ellátó szervezetek ügyrendjében.
2. Valósítsák meg a fejezeti kezelésű előirányzatok címrendjének homogenizálását, valamint válasszák szét a címrendben az egészségügyi célfeladatokat és az intézmény felügyelettel kapcsolatos feladatokat.
3. Vizsgálják felül tartalmilag a kötelezettség-vállalással terhelt maradványokat.
4. Rendezzék a mérlegben jelentkező több éves átfutó tételeket, szüntessék meg a gyakorlatban nem használt letéti számlát.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI FELÜGYELET

Az **EBF** részére a 2009. évre a Kvtv. 1061,6 M Ft kiadási, 331,6 M Ft bevételi előirányzatot és 730,0 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 1264,2 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 331,6 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 538,5 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 394,1 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 1060,5 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 305,0 M Ft, a támogatásoknál 538,5 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 394,1 M Ft-ra teljesültek.

Az **EBF** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt hiányosság miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbira:

- A gazdálkodási területen két munkakör (főkönyvi könyvelő, bérszámfejtő) betöltésénél nem a Ktv. illetve az Mt. előírásaival összhangban történt a foglalkoztatás.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő értékelése érdekében **az EBF vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Gondoskodjon a belső szabályzatok jogszabályoknak megfelelő aktualizálásáról.
2. Gondoskodjon a kincstári bérfeladások, illetve a könyvelt főkönyvi adatok rendszeres ellenőrzéséről.
3. Intézkedjen a gazdálkodási területen ellátandó főkönyvi könyvelői és bérszámfejtői feladatok vonatkozó előírásoknak megfelelő jogviszonyban történő ellátásáról.

XXII. PÉNZÜGYMINISZTERIUM

A **PM fejezet** 1-12. cím részére a 2009. évre a Kvtv. (a fejezetnél megjelenő központosított bevételek és kiadások nélkül) 144 618,4 M Ft kiadási, 10 622,9 M Ft bevételi előirányzatot és 133 955,5 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A fejezet költségvetési beszámolójában szereplő adatok szerint (a fejezetnél megjelenő központosított bevételek és kiadások nélkül) a beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 202 556,4 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 22 099,4 M Ft-ra, a költségvetési támogatás 139 783,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 40 673,7 M Ft volt. A fejezet költségvetési beszámolójában szereplő adatok szerint (a fejezetnél megjelenő központosított bevételek és kiadások nélkül) a teljesítés a kiadásoknál 216 276,0 M Ft, a bevételeknél 21 833,9 M Ft, a költségvetési támogatásoknál 179 390,2 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 35 451,1 M Ft-ra teljesültek.

A PM fejezet részére a 2009. évre a Kvtv. 4105,0 M Ft központosított bevételt hagyott jóvá. A beszámolási időszakban az előirányzat nem módosult, a teljesítés 4313,6 M Ft volt.

A **PM igazgatása** cím részére a 2009. évre a Kvtv. 3923,1 M Ft kiadási, 831,2 M Ft bevételi előirányzatot és 3091,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 5443,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1434,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 3773,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 236,4 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 4999,1 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1434,4 M Ft, a támogatásoknál 3773,0 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 236,4 M Ft-ra teljesültek.

A **PM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** címe részére a 2009. évre a Kvtv. 3285,1 M Ft kiadási, 63,9 M Ft bevételi előirányzatot és 3221,2 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 8546,1 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1236,7 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 2531,9 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 4777,5 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 9625,0 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 970,2 M Ft, a támogatásoknál 3956,4 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 4776,0 M Ft-ra teljesültek.

A **PM igazgatása** cím 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- Az ellenőrzés során feltárt, a tárca és a KSZF közötti vagyonelemek átadás-átvétele tárgyában felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Pénzügyminisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal között a 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat végrehajtására megkötött megállapodás alapján az immateriális javak, a befejezetlen beruházások és a gépek, berendezések, felszerelések átadás-átvétele 2009. december 31-éig nem történt meg teljes körűen.

A Pénzügyminisztérium igazgatása cím 2009. évi beszámolójában saját eszközként (immateriális javak és befejezetlen beruházások) bruttó értékben 491,1 M Ft, nettó értékben 87,8 M Ft összeget mutatott ki, a 0-s számlaosztályban (gépek, berendezések, felszerelések) 140,0 M Ft bruttó értékben tartotta nyilván a KSZF részére át nem adott eszközöket.

Az átadás-átvétel elmaradásában az intézmény gazdálkodásától független tényezők is közrejátszottak.

- A 0-s számlaosztályban kimutatott eszközökre vonatkozóan 2009. évi, fordulónapi leltározást nem végeztek, ami a vagyonsvédelem érvényesülését negatívan befolyásolta. (Az igazgatás leltározási szabályzatának 5. A. pontja szerint e befektetett eszközök vonatkozásában a leltározási tevékenységet a KSZF látja el.)

A **PM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatairól** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el.

A Pénzügyminisztérium fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi gazdálkodása és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- a fejezet nem élt az Egészségbiztosítási Pénztárakban lévő részesedések mérlegben történő kimutatásakor az értékvesztés elszámolásának lehetőségével, habár a 2008. évi XXIV. törvény által előidézett jogi helyzet – az Egészségbiztosítási Pénztárak végelszámolásának lezárulta hiányában is – ezt indokoltá tehetné;
- a fejezeti kezelésű előirányzatokkal való gazdálkodás belső szabályzatai, az aláírási címpéldány nem felelnek meg az Szt. – a bizonylatok alaki és tartalmi elvárásait tartalmazó – követelményeknek;
- a FORRÁS SQL számítógépes program hiányosságai miatt a főkönyvi kivonat nem tartalmazza az eszközök összesen értékét;
- nincsenek szabályozva a Kárrendezési cél-előirányzatok terhére történő kifizetések esetén a peren kívüli egyezség megkötésének kritériumai és a fejezeti

tartalékból történő előirányzat átcsoportosításnál az elszámolási és nyilvántartási rend.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **az NGM vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. A működési, gazdálkodási, számviteli szabályzatokat hozzák összhangba a jogszabályi előírásokkal és az intézményi sajátosságokkal.
2. Készítsék el és léptessék hatályba a közbeszerzési szabályzatot.
3. Egészítsék ki a számviteli és gazdálkodási szabályzatokat.
4. A munkaköri leírásokat a főosztályvezetők esetében is teljes körűen készítsék el.
5. Intézkedjenek a 2009-ben teljes körűen le nem zárt vagyonátadás-átvétel befejezése érdekében.
6. A megbízási szerződéseket szabályszerűen, jogi kontroll mellett kössék meg.
7. A külföldi kiküldetések elszámolását megelőzően követeljék meg a teljesítések igazolását.
8. Az elszámolási kötelezettséggel nyújtott pótelőirányzatok felhasználásáról teljes körűen vezessenek elkülönített analitikus nyilvántartást.
9. A Számviteli politika mellékletét képező, kötelezően elkészítendő szabályzatokat a könnyebb kezelhetőség és az áttekinthetőség növelése érdekében külön-külön iktatószámon léptessék hatályba.
10. Törekedjenek az Szt. és az Áhsz. módosításai alapján aktualizált Számviteli politika, illetve a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásról szóló eljárási rend határidőig történő jóváhagyására.
11. Gondolják át az Eszközök és források értékelési szabályzatában a jelentős összeg szabályozását.
12. Gondolják át a könyvvizetés helyességéért való felelősség szabályozását, meghatározását.
13. Hangolják össze a költségvetési beszámoló Számviteli politikában történő szabályozását, annak gyakorlatát az Szt. előírásaival.
14. Fontolják meg a Leltározási és leltárkészítési szabályzatban a felelősség és a felelősség érvényesítése határidejének szabályozását.
15. Aktualizálják a Kincstárnál vezetett számlák feletti rendelkezési jogosultsággal rendelkező munkatársak aláírási címpéldányát a bekövetkezett szervezeti és személyi változásokat követve.

16. Kezdeményezzék az alkalmazott számítógépes program (FORRÁS SQL) módosítását oly módon, hogy a főkönyvi kivonat tartalmazzon Eszközök összesen sort, ami által a mérleg Eszközök sor és a főkönyvi kivonat Eszközök sor egyeztethetővé válik.
17. Aktualizálják a Kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés szabályzatát.
18. Határozzák meg a Kárrendezési célleírányzatok terhére történő kifizetések peren kívüli egyezség felajánlásának kritériumait.
19. A Hozzájárulás a könyvvizsgálói közfelügyeleti rendszer működtetéséhez törvényi sor esetében a támogatási szerződésben az elszámolási határidőt oly módon állapítsák meg, hogy az megelőzze a következő támogatási összeg első utalásának időpontját.

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETE

A **PSZÁF** fejezeti jogosítványú szerv részére a 2009. évre a Kvtv. 11 326,2 M Ft kiadási és ezzel megegyező összegű bevételi előirányzatot hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 21 693,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 11 355,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 10 338,0 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 9055,4 M Ft, a bevételeknél (a pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 11 659,2 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 4616,1 M Ft-ra teljesültek.

A **PSZÁF** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **a PSZÁF vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Intézkedjenek az SzMSz I. fejezet 5. § (1) bekezdésének módosítására az MNV Zrt.-vel kötött szerződéssel összhangban, miszerint a Hitelintézeti Felszámoló Kht.-ban lévő részesedés a Magyar Állam 100%-os tulajdonát képezi, amely felett a Felügyelet gyakorolja a tulajdonosi jogokat;
2. Intézkedjenek a Számviteli Politika aktualizálására az Alapító Okirat módosításának, valamint az MNV Zrt.-vel kötött szerződés kapcsán a vagyonkezelésbe vett eszközökre vonatkozó szabályozásnak megfelelően;
3. Vizsgálják felül a főkönyvi programnak az immateriális javak számláira vonatkozó paraméterezését annak érdekében, hogy a könyvelési számlák, illetve a részletező számlákat gyűjtő (számlacsoport, számlaosztály) számlák a tartalmuknak megfelelően egyenleget mutassák;
4. Vizsgálják felül a munkáltatói kölcsönökből adott engedmények gyakorlatát és – tekintettel a korábban kötött szerződésekkel kapcsolatban felmerülő jogi problémákra – mérlegeljék, hogy a belső szabályzatukat módosítják az Áht. előírásának megfelelően, vagy a Psztv. módosításával megteremtik az Áht. 108. §-ában előírt törvényi felhatalmazást;
5. Az Áhsz. és az Áht. vonatkozó előírásainak megfelelően alakítsák ki a nullás számlaosztályban nyilvántartott számlák rendjét, továbbá gondoskodjanak a kimutatott adatok alátámasztását biztosító analitikus nyilvántartások vezetéséről.

KORMÁNYZATI ELLENŐRZÉSI HIVATAL

A **KEHI** fejezeti jogosítványú költségvetési szerv részére a 2009. évre a Kvtv. 1455,7 M Ft kiadási, 3,0 M Ft bevételi előirányzatot és 1452,7 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 1741,0 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3,0 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 1424,7 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 313,3 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 1458,0 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 3,1 M Ft, a támogatásoknál 1424,7 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 313,3 M Ft-ra teljesültek.

A **KEHI** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

XXVI. SZOCIÁLIS ÉS MUNKAÜGYI MINISZTERIUM

Az **SZMM fejezet** 1-16. cím részére a 2009. évre a Kvtv. 251 838,0 M Ft kiadási, 41 804,4 Ft bevételi előirányzatot és 210 033,6 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 377 072,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 89 987,0 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 228 169,1 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 58 916,7 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 328 787,0 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 91 170,1 M Ft, a támogatásoknál 249 131,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 54 779,5 M Ft-ra teljesültek.

A fejezet részére a Kvtv. a 2009. évre 652 331,0 M Ft nemzetgazdasági kiadást hagyott jóvá, amely az év folyamán nem módosult, a teljesítés 640 475,7 M Ft volt.

Az **SZMM igazgatása** részére a 2009. évre a Kvtv. 4337,0 M Ft kiadási, 410,7 M Ft bevételi előirányzatot és 3926,3 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 6095,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 938,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 4232,9 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 924,0 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 5363,3 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 938,5 M Ft, a támogatásoknál 4232,9 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 892,9 M Ft-ra teljesültek.

Az **SZMM igazgatása** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- a mérlegben a kötelezettségek között összesen 3,2 M Ft értékben három db 2010. évi teljesítésű szállítói számlát mutattak ki;
- az intézményi analitikus adó- és járulék-nyilvántartások összevont egyenlege nem egyezett meg az APEH folyószámla összevont adó- és járulékegyenlegével;
- a külső személyi juttatások terhére számoltak el – megbízásos jogviszonyban foglalkoztatott munkavállaló részére – számla ellenében 2,5 M Ft-ot a dologi kiadások helyett;

- a Ktv. 1. § (9) bekezdésében foglaltakkal ellentétben alapfeladatra megbízásos jogviszony keretében foglalkoztattak munkavállalókat,
- a természetbeni juttatások után határidőre nem vallották be és nem fizették meg az adót, valamint annak járulékait;
- három esetben a megbízási szerződést a munka megkezdése után (utólag) kötötték meg;
- a külföldi kiküldetésekre felvett előlegekkel huszonhat esetben nem számoltak el határidőn belül. Ebből huszonegy esetben a késedelem meghaladta a 30 napot. A Pénzkezelési szabályzatban meghatározottakkal ellentétben az elszámolásnál kamat nem került felszámolásra;
- a támogatásértékű működési bevételek esetében a megállapodásban foglalt elszámolási kötelezettségnek határidőre egy esetben (79,1 M Ft) nem tettek eleget, az a helyszíni ellenőrzés lezárásáig sem történt meg;
- az előző évi maradvány átadások esetében az intézkedések és a pénzügyi teljesítések eltérő időben valósultak meg. Ennek következtében az átvett 2008. évi maradványt a tárgyév első negyedévében kötötték le;
- a 2009. évi kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány nem tartalmazott három db, a 2009. december 31-ei szállítói leltárban és analitikus nyilvántartásban szereplő szállítói számlát.

Az ellenőrzés során feltárt, a tárca és a KSZF közötti vagyonelemek átadás-átvétele tárgyában, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Szociális és Munkaügyi Minisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal között a 2118/2006. (VI. 30.) Korm. határozat végrehajtására megkötött megállapodás alapján az immateriális javak és tárgyi eszközök átadás-átvétele 2009. december 31-éig nem történt meg teljes körűen.

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium igazgatása 2009. évi beszámolójában saját eszközként bruttó értékben 304,1 M Ft, nettó értékben 84,5 M Ft mutatta ki a KSZF részére át nem adott eszközöket.

Az átadás-átvétel elmaradásában az intézmény gazdálkodásától független tényezők is közrejátszottak.

Az **SZMM fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** cím részére a 2009. évre a Ktv. 193 512,0 M Ft kiadási, 5932,5 M Ft bevételi előirányzatot és 187 579,5 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 250 193,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 11 209,3 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 197 444,6 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 41 539,4 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 219 565,8 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 12 808,6 M Ft, a támogatásoknál 217 555,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 39 828,4 M Ft-ra teljesültek.

Az **SZMM fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek

keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak ugyan eleget tesz, de a feltárt hibák, hiányosságok befolyásolják a fejezeti kezelésű előirányzatokkal való gazdálkodásról kialakított képet. A beszámoló összességében megbízható, valós képet ad a vagyoni, pénzügyi helyzetről, kivéve a következő előirányzatokat:

- A 16/54/1 Magyarországi Cigányokért Közalapítvány törvényi sor nyújtott fedezetet 622,4 M Ft összegben a MACIKA működési költségeinek fedezetére és a roma tanulók 2009. évi tanulmányösztöndíj pályázatára. A Közalapítvány a működési költségeinek fedezetére nyújtott támogatás kifizetéséhez (helytelenül) 17,0 M Ft összegben vállalkozási számlákat bocsájtott ki. A számlázott összegeket alátámasztó költségkimutatást az ellenőrzés részére nem tudtak átadni, így nem volt ellenőrizhető a cél szerinti felhasználás.
- A 16/60/10 Magyar Tanya és Falugondnoki Szolgálat részére nyújtott működési támogatás második (11,6 M Ft) részletének szabálytalan elszámolása miatt – a támogatási szerződésben biztosított joggal élve – a szakmai főosztály a támogatás teljes összegét (23,2 M Ft) felmondta.

A főosztály levele szerint a Szolgálat (Szövetség) csak részben teljesítette a szakmai programot, mivel két szervezettel – a megállapodásban foglaltak ellenére – nem kötött támogatási szerződést. A Szövetség Elnöksége egyoldalúan módosította a feltételeket, amiről nem egyeztetett az SZMM-mel, a szerződés módosítását nem kezdeményezte. A támogatott többszöri hiánypótlásra történt felszólítása ellenére sem készítette el az előírásoknak megfelelő elszámolást. A szerződésben foglalt támogatás felhasználása rendeltetésszerűen csak részben történt meg, ezért a szakmai főosztály a szerződéstől azonnali hatállyal elállt.

A fentiekben túl felhívtuk a figyelmet a következőkre:

- a Magyar Államkincstár az általa kezelt fejezeti kezelésű előirányzat (16/92 Hozzájárulás a lakossági energiaköltségekhez) 2009. december 31-ei mérlegében a költségvetési passzív függő pénzügyi elszámolások között olyan tételeket is kimutattak, amelyek a 2006-2008. közötti időszakban keletkeztek és rendezésük 2009. év végéig nem történt meg;
- az SZMM – több törvényi sor esetében – a támogatások elszámoltatása, az előírt dokumentumokkal való alátámasztottság ellenőrzése során nem érvényesítette a jogszabályokban és a belső szabályzatokban egységesen kidolgozott és előírt követelményrendszert:

a 16/17 Képzéssel támogatott közmunkaprogram, a 16/54/3 Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány támogatása, a 16/54/7 Hozzájárulás a hadigondozásról szóló törvényt végrehajtó közalapítványhoz, a 16/55/1 Értelmi Fogyatékossággal Élők és Segítőik Országos Szövetségének támogatása, a 16/55/2 Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége támogatása, a 16/55/3 Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége támogatása, a 16/55/4 Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége támogatása, a 16/60/1 Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány előirányzatoknál;

- az SZMM nem a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásáról szóló 7/2009. (III. 18.) SZMM rendeletben megfogalmazott időpontra kötötte meg a támogatási szerződést a Magyarországi Cigányokért Közalapítvánnyal, a

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvánnyal, az Összefogás a Budapesti Lakástalanokért és Hajléktalan Emberekért Közalapítvánnyal, a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal és a Fogyatékos Személyek Országos és Regionális Szervezeteinek támogatásából részesült két szervezettel;

- a 16/44/1 Szociális alap és szakosított ellátások, módszertani feladatok támogatása előirányzat terhére kötött támogatási szerződés elszámolásánál 1,0 M Ft kifizetés a szerződésben meghatározott megvalósítási időszakon kívül esett;
- a 16/92 Hozzájárulás a lakossági energiaköltségekhez előirányzat 2009. évi kötelezettségvállalással terhelt maradványát – 13 867,3 M Ft összegben – dokumentációval alátámasztani nem tudták.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében a KIM, a NEFMI és az NGM vezetése számára a következő javaslatokat tettük:

az igazgatást érintően:

1. Intézkedjenek a reprezentációs kiadások jogszabály szerinti adó- és járulékfizetési kötelezettségének teljesítésére.
2. Végezzék el a Kincstárral történő egyeztetést, és intézkedjenek az APEH folyószámla és analitikus adó- és járulék-nyilvántartás egyezőségének megteremtésére.
3. Biztosítsák az előirányzat-maradvány kötelezettségvállalással történő lekötöttségénél az Ámr. új 210. § (1) bekezdésének betartását.

a fejezeti kezelésű előirányzatokat érintően:

1. Gondoskodjanak a támogatások elszámoltatására vonatkozó belső szabályozások teljes körű betartásáról, betartatásáról.
2. Gondoskodjanak arról, hogy az önálló törvényi sorról – költségvetési törvényben nevesített – támogatott szervezetekkel kötött szerződésben a támogatás felhasználásának időszaka az adott költségvetési évre vonatkozzon.
3. Biztosítsák a 16/92 Hozzájárulás a lakossági energiaköltségekhez előirányzat esetében a kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány megfelelő dokumentálását.

az ESZA Kft.-t érintően:

1. Gondoskodjanak a teljesítésigazolásról készült belső ügyirat kiadási tételekhez történő csatolásáról.
2. Intézkedjenek, hogy az előlegfinanszírozásnál a teljesítésigazolási bizonylaton az előleg- és folyósítási adatok minden esetben feltüntetésre kerüljenek.

XXX. GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL

A **GVH** költségvetési szerv részére a 2009. évre a Kvtv. 1652,4 M Ft (ebből a fejezeti egyensúlyi tartalék 45,1 M Ft) kiadási és költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 2121,3 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 273,1 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 1691,4 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 156,8 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 1977,4 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 273,1 M Ft, a támogatásoknál 1691,4 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 156,8 M Ft-ra teljesültek.

A **GVH** 2009. évi beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **a GVH vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Dolgozzák át – jelenleg hatályos jogszabályoknak megfelelően – a GVH ideiglenes külföldi kiküldetéssel összefüggő eljárási rendjéről szóló az 1/Eln./2001. számú belső utasítását.
2. Minden egyes külföldi küldetést követően készüljön útijelentés a belső Szabályzat előírásainak megfelelően.

XXXI. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

A **KSH fejezet** részére a Kvtv. a 2009. évre 9940,0 M Ft kiadási, 418,4 M Ft bevételi előirányzatot és 9521,6 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 11 716,5 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1072,1 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 9571,4 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 1073,0 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 10 894,2 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 916,7 M Ft, a támogatásoknál 9571,4 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 1073,0 M Ft-ra teljesültek.

A **KSH intézmény** részére a Kvtv. a 2009. évre 9637,5 M Ft kiadási, 396,6 M Ft bevételi előirányzatot és 9240,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 11 311,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 1013,7 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 9245,3 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 1052,8 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 10 511,1 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 858,9 M Ft, a támogatásoknál 9245,3 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 1052,8 M Ft-ra teljesültek.

A **KSH intézmény** 2009. évi beszámolóját financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

XXXIII. MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Az **MTA fejezet** részére a 2009. évre a Kvtv. 49 088,0 M Ft kiadási, 11 753,2 M Ft bevételi előirányzatot és 37 334,8 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 61 584,6 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 16 968,5 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 37 637,8 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 6978,3 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 55 198,7 M Ft (amely tartalmazza az értékpapír vásárlás összegét is), a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 23 790,9 M Ft, a támogatásoknál 37 637,8 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 6961,2 M Ft-ra teljesültek.

Az **MTA Titkársága** cím részére a 2009. évre a Kvtv. 8047,1 M Ft kiadási, 55,2 M Ft bevételi előirányzatot és 7991,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 8829,0 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 161,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 8342,4 M Ft-ra módosult. A teljesítés a kiadásoknál 7842,3 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 152,7 M Ft, a támogatásoknál 8342,4 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata és teljesítése 325,2 M Ft volt.

Az **MTA Titkársága cím** 2009. évi beszámolóit a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolók a számviteli törvényben foglaltak és az annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. Az intézmény gazdálkodása és előirányzatainak felhasználása összhangban volt a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályokkal. Az intézmények beszámolói a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az **MTA fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** cím részére 2009. évre a Kvtv. 12 419,7 M Ft kiadási, 3000,0 M Ft bevételi előirányzatot és 9419,7 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 3085,6 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 98,3 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 1979,6 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 1007,7 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 1705,8 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 6199,2 M Ft, a támogatásoknál 1979,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 1007,6 M Ft-ra teljesültek.

Az **MTA fejezet fejezeti kezelésű előirányzatokról** összeállított 2009. évi költségvetési beszámolóját a financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy a beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai szerint készítették el. A Magyar Tudományos Akadémia fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi gazdálkodása és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználása összhangban volt

a költségvetési gazdálkodásra vonatkozó szabályzatokkal. A beszámoló a vagyoni, pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet ad.

Az ellenőrzés során feltárt – a beszámoló megbízhatóságát nem befolyásoló – hiányosságok miatt azonban indokolt felhívni a figyelmet az alábbiakra:

- Az OTKA Kutatási témapályázatok fejezeti kezelésű előirányzat esetében az OTKA tv. 4. § (8) bekezdésében meghatározott kötelezettségvállalás mértékét a 2011. és 2012. évekre túllépték a 2009. évi beszámoló adatai szerint (ennek megszüntetésére intézkedéseket tettek).
- A fejezet a fejezeti kezelésű előirányzat növeléseként a Kormány hatáskörben kapott 200,0 M Ft támogatást a felügyeleti hatáskörben végrehajtott előirányzat-módosítások között mutatta ki a 2009. évi elemi beszámolóban (a zárszámadásban az előirányzat-módosítást már hatáskörének megfelelően mutatták ki).

A helyszíni ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolása, a kockázatok megfelelő kezelése érdekében **az MTA vezetése számára a következő javaslatokat tettük:**

1. Gondoskodjanak a kiküldetési előlegek határidőre történő elszámoltatásáról, határidőn túli elszámolás esetén a jogszabálynak megfelelő jövedelem, valamint az adó és járulék fizetési kötelezettség teljesítéséről.
2. Intézkedjenek a megbízási szerződésekben a feladat pontos meghatározásáról, valamint a teljesítés igazolások alátámasztásáról.
3. Intézkedjenek arról, hogy a belső bizonylatok javítása a jogszabálynak megfelelő módon történjen.
4. Határozzák meg a gazdálkodási szabályzatban a kötelezettségvállalás ellenjegyzésére vonatkozó jogkörök leadását.
5. Gondoskodjanak arról, hogy a Gazdálkodási szabályzatban egyértelműen kerüljön megfogalmazásra a tárgyévi – feladat elmaradás miatti – előirányzat-maradvány felhasználásának rendje.

az OTKA Iroda vezetője számára:

1. Gondoskodjanak arról, hogy a több évre vállalható kötelezettségvállalások értéke ne haladja meg a jogszabályban meghatározott mértéket.
2. Végezzék el az EPR rendszerben nem a projektek programelőlegeként nyilvántartott tételeknek a programelőlegek követelésállományától történő elkülönítését.
3. Gondoskodjanak arról, hogy a CT-EcoSTAT integrált ügyviteli rendszerben összesítve lekérdezhető legyen a programelőlegek követelésállományának évenkénti megoszlása, a lezárt projektek megállapított maradvány visszafizetési kötelezettsége, a projektek futamidejében történő változás (intézményváltás), valamint a pénzügyi részjelentés tartalmazza a finanszírozáshoz való viszonyítás kimutatását is.

XXXIV. KUTATÁS ÉS TECHNOLÓGIA

A Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Ellenőrzési Főosztálya az Állami Számvevőszék módszertana alapján ellenőrizte a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal 2009. évi költségvetési beszámolóját, és annak megbízhatóságáról a következő véleményt adta:

„A **Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal** intézmény 2009. évi beszámolóját financial audit módszerével felülvizsgáltuk, és ennek keretében elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk arról, hogy a 2009. évi intézményi beszámolót a számviteli törvényben foglaltak és annak végrehajtására kiadott 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásainak csak részben felel meg. Az intézményi beszámoló a költségvetési szerv vagyoni, pénzügyi helyzetét csak korlátozott módon mutatja. Az intézményi beszámoló megbízhatóságát a következők befolyásolják.

- Az intézmény a 2009. éves költségvetési beszámolóját az Áhsz. 10. § (1) bekezdésben meghatározott február 28-ai határidőre nem készítette el, a jelentős késedelemmel 2010. április 20-ára összeállított beszámolóhoz szöveges értékelést 2010. május 25-én készítettek.
- A Hivatal szabályozottsága nem felel meg teljes körűen a jogszabályi előírásoknak, mivel több gazdálkodáshoz szükséges szabályzat aktualizálásra, kiegészítésre, pontosításra szorul.
- A 2008. január 31-ével megszűnt KPI-től átvett 15,0 M Ft adófizetési kötelezettség pénzügyi rendezésére a jogutód NKTH 2009. évben nem intézkedett.
- A kötelezettségvállalási nyilvántartás zárt rendszerű, folyamatos vezetése és ellenőrzése 2009. évben komoly hiányosságokkal történt. A FORRÁS SQL programban kimutatott maradvány teljes körűsége és helyessége nem igazolható. A beszámoló elkészítéséhez és a maradvány dokumentálásához külön Excel táblákat készítettek. A KPI-től 2008. január 31-én átvett, 2008. előtt keletkezett 38,5 M Ft összegű jelentős számú megbízási díjas kötelezettségvállalás változatlan értékben szerepel a 2009. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány kimutatásban. A kötelezettségvállalások jogosságának felülvizsgálata 2009. évben nem történt meg, a nyilvántartás szerint ezekre a kötelezettségvállalásokra egyetlen kifizetés sem történt.
- A KPI-től 110,1 M Ft összegben átvett, és 2005 óta befejezetlen beruházásként nyilvántartott 50 felhasználói helyre vonatkozó „Pályázatkezelő program”-ot (PKR) a vizsgált időszakban sem aktiválták, az továbbra is a befejezetlen beruházások között szerepel. A felhasználói helyek számának 56 fővel történő bővítéséért 2009. évben kifizetett 80,4 M Ft licencdíjat ugyanakkor 2009. március 9-én használatba vették, aktiválták és utána 2009. évre összesen 10,5 M Ft értékcsökkenést számoltak el. Miután a működést a Hivatal továbbra is csak „próbaüzemként” kezeli, úgy az 56 felhasználóra jutó 80,4 M Ft sem aktiválható 2009. évben, ezért az elszámolt 10,5 M Ft amortizáció a 2009. évi költségvetési beszámoló immateriális javak (befektetett eszközök) és a saját tőke sorainak értékét módosítja.”

XLIII. AZ ÁLLAMI VAGYONNAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK

Az Áht. 109. §-a alapján az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (Vtv.) hatálya alá tartozó vagyonnal való gazdálkodásból eredő bevételek és kiadások a központi költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai. E bevételek és kiadások a központi költségvetésben a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetben jelennek meg. A nemzetközi elszámolási módszertanokra figyelemmel az Áht. 8/A. § (3) és (7) bekezdései alapján a költségvetés hiányát, illetve többletét nem érintik az állami tulajdonú társasági részesedések értékesítési bevételei, az állam nevében történő tulajdonosi kölcsönök nyújtása és e kölcsönök visszatérülései, valamint az állami vagyonnal való gazdálkodás hitelviszony jellegű műveleteinek hatásai, ezért e tételeket a XLIII. fejezet nem tartalmazza.

A fejezetben megjelenő bevételek és kiadások döntő része – a Vtv. szerint –, az állami vagyongazdálkodás feladatait ellátó MNV Zrt. rendelkezési körébe tartozó tétel. A vagyonhasznosítással kapcsolatos bevételekből a koncessziós díjak alakítása és beszedése – a 2008. évhez hasonlóan – a 2009. évben sem a társaság feladatkörébe tartozott. E bevételek tervezése és teljesítése a PM és a KHEM feladata volt. A 2009. év során sem az MNV Zrt. feladata volt a pénzügyi stabilitási célú tőkeemelés végrehajtása.

Állami vagyonnal kapcsolatos bevételek

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés /2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés/2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	előirányzat				
M Ft-ban				%ban	
71 746,0	97 248,8	97 248,8	143 355,1	147,4	199,8

Az állami vagyonnal kapcsolatos többletbevétel meghatározó hányadát (98,8%-át) az osztalékbevételek jelentős, 45 537,0 M Ft összegű túlteljesítése adta. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételi jogcímek előirányzatai a 2009. év során nem változtak.

Értékesítési bevételek

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés /2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés/2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	előirányzat				
M Ft-ban				% -ban	
17 473,9	40 361,2	40 361,2	22 118,2	54,8	126,6

A bevétel elmaradását meghatározóan az alcímen belül az ingatlan értékesítésből származó bevételek jogcímcsoport előirányzattól elmaradó, 54,8%-os teljesülése indokolja.

A Kvtv. a **termőföld értékesítésből** származó bevételek előirányzatát 8781,0 M Ft összegben határozta meg, a teljesítés 7364,6 M Ft, ami az előirányzatnak 83,9%-a. A bevétel elmaradását meghatározóan az okozta, hogy az árverések november-december havi lebonyolítása miatt a bevételek 2010-re áthúzódtak, az erdőtvény évközi módosulása során életbe léptek a forgalomképességet érintő korlátozások, valamint a vagyonértékelések a 2009. évben elhúzódtak.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 8. § (1)-(3) bekezdéseiben érintett területeket a törvény 2009. június 10-ei hatálybalépésétől forgalomképtelenné, illetve korlátozottan forgalomképesnek minősítették. Ezért az MNV Zrt.-nek a már hirdetésben is megjelent BÁK 2860/09, JÁK 2838/09 és a BÉK 2811/09. számú pályázatokat 2009. július 27-én érvénytelenítenie kellett, amelyek miatt mintegy 300,0 M Ft bevétel elmaradás keletkezett.

Az ellenőrzés során a következő hiányosságok merültek fel, amelyek a termőföld értékesítésből származó bevételek megbízhatóságát nem befolyásolják:

Az NVT a 113/2009. (II. 25.) számú határozatában, a gazdasági-pénzügyi válság következtében a mezőgazdaságban megfigyelhető negatív folyamatokra és a pénzügyi intézetek hitelezési gyakorlatában alkalmazott szigorításokra tekintettel – a földbirtok-politikai irányelvekben foglaltak elősegítése és a mezőgazdasági termelők érdekeinek védelme érdekében – a Nemzeti Földalap vagyoni körébe tartozó, a 26. és 27. értékesítési körökben értékesített ingatlanokra megkötött adásvételi szerződésekben kikötött fizetési határidők meghosszabbításáról döntött. A határozat alapján az MNV Zrt. a megkötött adásvételi szerződésekben kikötött fizetési határidőket – a vevő(k) által a fizetési határidő lejártát megelőzően, írásban benyújtott és indokolt kérelem alapján – egy alkalommal, legfeljebb 60 nappal meghosszabbíthatja. Előfordult, hogy az NVT határozatában nem érintett értékesítés esetében az MNV Zrt. – a belső előírástól eltérve – hozzájárult a fizetési határidő módosításához.

A BSZ-0001-0025/08 pályázati egységre a pályázati kiírást 2008-ban tették közzé, a 626,7 M Ft összegű adásvételi szerződést az érintettek 2009. január 19-én írták alá. A vevő – a vételár fizetésének határnapja (2009. február 18.) előtt benyújtott, az NVT 113/2009. (II. 25.) számú határozatában jóváhagyott fizetési határidő hosszabbítási – kérelmét az MNV Zrt. Agrárportfolióért felelős vezérigazgató-helyettese, aki az NVT határozat hiányában csak 50,0 M Ft összeghatárig dönt-

het saját hatáskörben, jogszerűtlenül elfogadta. A vevő a módosított határidőre csak részben tett eleget fizetési kötelezettségének. Újabb kérelemében – banki hitelígérvény és szándéknyilatkozat csatolásával – további határidő módosítást kért. (Az adásvételi szerződés lehetőséget biztosított az MNV Zrt. részére, hogy a határidőre nem teljesülő fizetés esetén a szerződéstől elálljon.) Ezen újabb kérelemre vonatkozóan a vezetői döntés kialakításához szükséges belső vélemények bekérése elhúzódott. Emiatt – a korábban engedélyezett meghosszabbított határidőt (április 30.) követően – a vevő a vételár hátralékot befizette. Az SZT-30661 számú szerződésnél a vevő a szerződésben meghatározott határidőre nem teljesítette a fizetési kötelezettségét. A fizetési határidő meghosszabbításáról, vagy a szerződéstől való elállásról hozandó MNV Zrt. vezetői döntést megelőző belső – előterjesztés készítés – egyeztetés lezárását megelőzően a vevő teljesítette fizetési kötelezettségét.

Magánszemélyek birtok összevonási kezdeményezésére csereszerződés keretében az MNV Zrt. nyolc önálló helyrajzi számú állami tulajdonú ingatlant adott cserébe – a forgalmi érték és a természetvédelmi értékek egyeztetését követően – az állami tulajdonba kerülő három önálló ingatlanért. A csereszerződés az állami ingatlanok összesített értékét 77,0 M Ft, a magánszemélyek által felajánlott ingatlanok értékét 72,0 M Ft értékben állapította meg. A különbözetet, 5,0 M Ft-ot a magánszemélyek a megadott számlára befizették. A cserét az analitikus nyilvántartáson – az előzetes éves beszámoló összeállításáig – nem vezették át, a bevételi és kiadási értékek változását az éves adatszolgáltatás nem tartalmazza, ennek hiányában **az értéket a főkönyvi könyvelés, illetve a beszámoló adatai nem tartalmazzák.**

Az MNV Zrt. a Nemzeti Földalapba tartozó termőföld értékesítését az éves hasznosítási tervben foglaltakhoz igazodva végezte, az értékesítések során a 48/2002. (VII. 19.) OGY határozat irányelveit figyelembe vette. A jogszabályi rendelkezések alapján kiadott értékesítési szabályzat, a kapcsolódó eljárásai szabályokkal együtt az értékesítési pályázatok kiírásához és bírálatához a megfelelő kereteket biztosította. Az ellenőrzés során vizsgált bevételi tételekhez kapcsolódó értékesítési eljárásokban (nyílt pályázat, árverés) érvényesültek a jogszabályok és a belső szabályok előírásai.

A Kincstárhoz beérkező azonosítatlan jogcímű bevételek megfelelő ÁHT azonosítóra történő rendezését az MNV Zrt. az év végéig fokozatosan elvégezte, így a bevételek a megfelelő ÁHT azonosítókon kerültek elszámolásra.

A Kvtv. az **egyéb ingatlanok értékesítéséből** származó bevételek előirányzatát 31 500,0 M Ft-ban állapította meg, a teljesítés 12 903,0 M Ft, amely tartalmazza a moszkvai Magyar Kereskedelmi Képviselet épületének az eladásából származó – a 2008. évben költségvetési bevételként el nem számolt – 3529,4 M Ft összegű vételárat is. A 2009. évi teljesítés előirányzattól való elmaradása 18 597,0 M Ft (41%). **A teljesítés nem volt összhangban az előirányzattal**, amit az ÁSZ már a korábbi évek zárszámadási ellenőrzése során is jelzett. A bevétel elmaradást a PM részletes indokolása a világgazdasági válságból eredő ingatlanpiaci keresletcsökkenéssel magyarázta, amit az ellenőrzés csak részben fogad el.

A 2009. évi teljesítést 14 nagyobb és több kisebb értékű egyéb ingatlan vételára és vételár részlete adta. A bevétel 80,2%-át, 10 349,3 M Ft-ot a Budapest II., Hűvösvölgyi út 21-23. szám alatt található HM-III. objektum 6819,9 M Ft vé-

telára és a moszkvai Kereskedelmi Képviselő eladásából befolyt 3529,4 M Ft adja.

Az egyéb kisebb értékű ingatlanok értékesítéséből 1445,2 M Ft folyt be a költségvetésbe. Ez a bevétel több száz ingatlan vételára, illetve – pl. a volt orosz katonai lakások részletre történő értékesítéseinek – a vételár részletei. Az ellenőrzés részére ezen **egyéb ingatlankör tartalmának a tételes, teljes körű bemutatását az MNV Zrt. a helyszíni ellenőrzés lezárásáig nem teljesítette**. Ezt azzal indokolta, hogy a KVI 2007-2008. évi vagyontáradása hiányos és pontatlan volt, ami miatt a 2009. év során számos olyan állami vagyonelem korábbi hasznosításából származott bevétel került a költségvetésbe elszámolásra, amely vagyonelemeket a KVI MNV Zrt. részére átadott nyilvántartása nem tartalmazta, és amelyek az MNV Zrt. számára a 2009. év során is beazonosíthatatlanok maradtak. A vagyontáradás átadási hiányosságokból eredő kiigazítása – az MNV Zrt. tájékoztatása alapján – folyamatos.

Az MNV Zrt. a 2010. július 1-jei észrevételében jelezte, hogy az egyéb kisebb értékű ingatlanok értékesítéséből származó 1445,2 M Ft összegű bevétel „tartalmazza a pártingatlanok értékesítéséből 2009. évben befolyt bevételeket (1298 M Ft), melyek tételesen ingatlanonként beazonosíthatók”. „...a volt szovjet laktanyákhoz kapcsolódó korábbi értékesítésből befolyó bevételeket (8 M Ft) tételesen ingatlanonként.” „...az ÁFA-val növelten történt értékesítések fizetendő ÁFA tartalmát (103 Ft), melyek tételesen ingatlanonként beazonosíthatók. Ezekon felül tartalmaz számos olyan kisösszegű ingatlan értékesítést, amely szintén beazonosítható ingatlanonként.”

Jelezte továbbá, hogy „vannak olyan értékesítések, amelyek esetében a pénzügyi-számviteli rendszer nem rendelkezik vagy rendelkezett a vagyonelemek beazonosításához szükséges munkaszámmal, de ez nem jelenti azt, hogy a listában lévő valamennyi tételről ne rendelkeznek valamilyen dokumentációval.” „... az egyes tételek ellenőrzése jelenleg is a beszámoló készítés időszakában ellenőrzés alatt is folyamatosan történik (...), vagyis adott esetben az egyes tételek munkaszámmal javításra kerülnek.”

Az MNV Zrt. az észrevételében felajánlotta, hogy „Amennyiben szükséges az egyéb ingatlanok értékesítéséből származó tételes pénzforgalmi listát (312 oldal) átadjuk az ellenőrzés részére.”

A 2009. év előirányzatát alátámasztó 30 ingatlant felsoroló értékesítési tervből beazonosíthatóan mindössze 3, a dabas-mántelevi, a söptei és a gencsapáti ingatlanokat értékesítették. Az értékesítési tervben a söptei és a gencsapáti ingatlanok becsült értéke nulla forint, a dabas-mántelevi ingatlané 3,4 M Ft volt. Ezzel szemben a három ingatlan értékesítéséből a költségvetésnek több mint 430,0 M Ft összegű bevétele keletkezett. A 3 ingatlant versenyeztetés nélkül, illetve zártkörű eljárás keretében adták el. Az MNV Zrt. a 2009. évben 51 ingatlan értékesítésére írt ki nyilvános pályázatot, amelyek között mindössze csak 7 ingatlan szerepel a 2009. évi értékesítési tervben is, de az ezekre kiírt pályázatok mind eredménytelenül zárultak. A meghirdetett 51 ingatlanból 5 ingatlan pályázata volt sikeres, ezek közül 2, a szentesi és a faddi ingatlanok eladása 2009-ben költségvetési bevételt eredményezett, 1 ingatlan adásvételi szerződése megkötődött, 2 ingatlan eladása pedig áthúzódott a 2010. évre. Ez utóbbi 5 ingatlan egyike sem szerepelt a 2009. évi értékesítési tervben.

Az előzők alapján az egyéb, 1445,2 M Ft összegű értékesítési bevételek teljes körű ismerete nélkül, az ellenőrzés az egyéb ingatlanok értékesítéséből származó

zó bevételi jogcím 2009. évi teljesítésére vonatkozóan megállapítja – amint a korábbi évek számvevőszéki ellenőrzései is minden esetben, az állami vagyon hasznosításának a szervezeti struktúrájától függetlenül megállapították – a 2009. évi előirányzat és a teljesítés összhangjának a hiányát. Az előirányzatot megalapozó értékesítési tervnek mindössze csak az 1/3 részét érintően történtek hasznosítási intézkedések. Emellett az előirányzat nem tartalmazta a moszkvai Kereskedelmi Képviselőlet épületének az eladásából származó, és joggal kalkulálható bevételt, továbbá a honvédelmi miniszter 2008. július 14-én kelt levelében értékesítésre felajánlott 17 HM ingatlan közül azt a kettőt sem (Budapest II. Hűvösvölgyi út 21-23. szám alatt található HM-III objektum és a HM egri gépkocsi tárolója), amelyek adásvételének az előkészületei már 2008 augusztusában megkezdődtek és a szerződéskötésekre 2008. december 22-én és 2009. január 9-én sor is került. E három, a 2009. évi értékesítési tervből kimaradt ingatlan eladása a 2009. évi teljesítésnek a 82%-át adta.

A 2009. évi teljesítés meghatározó, több mint 87%-át a versenyeztetés nélkül, illetve a zártkörű eljárással értékesített ingatlanok bevételei adták, beleértve a moszkvai Kereskedelmi Képviselőlet ingatlanának az eladását is, mivel az is zártkörű, meghívásos pályáztatás révén került eladásra. A zártkörű pályáztatás nem jogszerűtlen, de a vagyontörvény indokolása meghatározóan a nyílt, piaci és esélyegyenlőségen alapuló értékesítéseket támogatja.

A 2009. évi teljesítés a korábbi évekhez hasonlóan **nem előre átgondolt stratégia mentén valósult meg.**

Az MNV Zrt. 2010. július 1-jei észrevételében jelezte, hogy a „bevételi oldal teljesítésére vonatkozó ingatlanlisták az elmúlt év tapasztalatai, eredményei alapján rendelkezésre álló információk, adatok, valamint a beérkező kezdeményezések alapján kerülnek összeállításra. Hangsúlyozni szükséges, hogy az MNV Zrt. elsődleges feladata a központi költségvetési szervek elhelyezése. A központi költségvetési szervek részére feleslegessé vált ingatlanok esetében Társaságunk elsődlegesen azt vizsgálja, hogy az adott ingatlan más központi költségvetési szerv részére alkalmas lehet-e, csak a nemleges eredmény esetén kötve a tervezés időszakához, az év bármely szakában beérkezhet, nem tartalmaz ingatlan forgalmi értékbecslést, így annak elkészíttetése is időt vesz igénybe. Emellett azt is meg kell jegyeznünk, hogy az értékesítésre tervezett ingatlanok köréből is kerülhet ki egy-egy ingatlan, amennyiben arra központi költségvetési szerv igényt tart. Ebből eredően az értékesítésre tervezett ingatlanlista nem is lehet mereven zárt, hiszen akkor a Vtv. alapelveivel – gazdaságosság, célszerűség – kerülne elmentébe. Ezen túl, álláspontunk az, hogy a feleslegessé vált ingatlan értékesítését akkor is meg kell kísérelni, ha az nem szerepelt az értékesítési tervben, nem csupán a bevételi oldal teljesítése, hanem annak érdekében is, hogy az állami feladat ellátáshoz feleslegessé vált, kihasználatlan ingatlan fenntartási költségei ne terheljék az állami költségvetést.”

A Budapest II. Hűvösvölgyi út 21-23. szám alatt található HM-III. objektum értékesítése a vonatkozó jogszabályok és az MNV Zrt. belső utasításai alapján szabályszerűen került lebonyolításra, a vevő a vételárat maradéktalanul és határidőre megfizette, a vételár költségvetési bevételként történő elszámolása időben és helyesen történt meg.

Az egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevételek összege 6832,3 M Ft volt, ami 2009. február 6-án, a kincstári rendszer működésével kapcsolatos pénzügyi szolgáltatások teljesítésének rendjéről szóló 46/2009. (XII. 30.) [36/1999. (XII. 27.)] PM rendeletben rögzített önálló kiegészítő szelvénnel módosításra került 6853,4 M Ft-ra.

Ez a módosítás azt jelentette, hogy az MNV Zrt. a pénzforgalmi listában több bevételi tétel (ezek összege 21,1 M Ft) jogcímét – amelyek a pénzforgalmi listában egyébként nem egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevételként szerepeltek – megváltoztatta egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevételre. A kiegészítő szelvényt megküldték a Kincstár részére is, amit a Kincstárnál 2009. február 9-én rögzítettek.

A kiegészítő szelvény szerkezetileg/tartalmilag alkalmas arra, hogy az egyes bevételi tételek jogcím, vagy összeg szerinti változtatásait rögzítsék. Ennek ellenére az MNV Zrt. az egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevétel 21,1 M Ft összegű módosítását a kiegészítő szelvényen egy összegben, illetve egy tételben valószínűsítette meg, a bevételi jogcímváltozásban érintett tételeket egyéb bizonylaton, vagy más módon (pl. feljegyzésben, jegyzőkönyvben) nem rögzítették.

Az MNV Zrt. képviselői a 2009. január 1. és január 31. közötti időszakra rögzített pénzforgalmi lista egyéb ingatlanok értékesítéséből származó összbevételnek a 21,1 M Ft-tal történt megnövelését – a különbség képzését – tételesen sem számszakilag, sem jogszerűségi, sem pedig indokoltsági szempontból a helyszíni ellenőrzés lezárásáig alátámasztani nem tudták.

Az MNV Zrt. a 2010. július 1-jei észrevételében a 21,1 M Ft összetevőit (5 tételt) ismertette. Jelezte továbbá, hogy „Ezen adatok 2009 januárjában egyéb ingatlan értékesítésként kerültek könyvelésre és ennek megfelelően a 2009. február 6-án beküldött Kiegészítő szelvényen ezen adatok az egyéb ingatlan értékesítések ÁHT-n szerepeltek. A következő hónapban a javítások során átkönyveltük a tételeket termőföld értékesítésre és a márciusban februárra elkészített – januárt és februárt aggregáltan tartalmazó – Kiegészítő szelvényen a korrekció beküldésre került.”

Az MNV Zrt. a módosítást azzal indokolta, hogy 2009. januárban a bevételek napi feldolgozásának az informatikai feltételei még nem voltak meg, a módosítás rögzítésének, bizonylatolásának, és az abból eredő alátámasztottságnak a hiányosságát a helyszíni ellenőrzés során elismerte.

Az NVT a 741/2009. (IX. 23.) sz. határozatának 7. pontjában az MNV Zrt. feladataként határozta meg, hogy vizsgálja meg **a moszkvai Kereskedelmi Képviselet épületének az értékesítéséből származó** 3529,4 M Ft egyértelmű rendeltetését, majd ennek tisztázása után intézkedjen az összeg költségvetésbe történő befizetéséről. Ennek határidejét a határozat 2009. november 30-án jelölte meg, felelőseiként az MNV Zrt. Gazdasági és Jogi vezérigazgató-helyetteseit nevezte meg. A határozatban foglaltak végrehajtása érdekében a Gazdasági, a Jogi és az Ingatlanvagyonért Felelős vezérigazgató-helyettesek 2009. november 5-én jegyzőkönyvet vettek fel.

A vezérigazgató-helyettesek arra a közös álláspontra helyezkedtek, hogy az épület tulajdonjogának az átruházására vonatkozó tranzakció lezajlott, és az általuk felvett jegyzőkönyv alapján, a társaságnál rendszeresített teljesítésigazolás és a számlázási adatlap kiállítható. A bizonylatok 2009. november 6. és november 19. között készültek el. 2009. november 20-án a 3529,4 M Ft-ot az MNV Zrt. letéti

számlájáról az MNV Zrt. Értékesítési bevételek számlájára átvezettek. (A vételár a vevő DIAMOND AIR S.A.R.L-től 2008. március 17-én került átutalással az MNV Zrt. letéti számlájára.) Az MNV Zrt. 2009. november 19-én 21 320 626,0 USD (165,5 Ft/USD) összegben számlát bocsátott ki a vevő DIAMOND AIR S.A.R.L. felé.

A moszkvai Kereskedelmi Képviselőlet ingatlan eladásának a körülményeit a Központi Nyomozó Főügyészség különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetnének a gyanúja keretében vizsgálja, amelyről a Főügyész az MNV Zrt. Jogi vezérigazgató-helyettesét 2010. február 4-én levélben értesítette.

Az **egri HM ingatlan** (egy volt katonai gépkocsi tároló) értékesítése része annak a Budapest II. Hűvösvölgyi út 21-23. szám alatt található HM-III objektum értékesítésével kapcsolatos miniszteri ajánlatnak, amely 17 – HM vagyonkezelésű – ingatlan helyi önkormányzatoknak forgalmi ellenértéken történő, de versenyeztetés nélküli értékesítését kezdeményezte. Része továbbá az MNV Zrt. vezérigazgatója által 2008. augusztus 25-én készült (21/15/NVT/2007. 07. 30. sorszámú) előterjesztésnek, valamint az NVT 572/2008. (IX. 03.) sz. határozatában meghozott döntésnek és vezérigazgatói felhatalmazásnak. A honvédelmi miniszter és az MNV Zrt. vezérigazgatója által 2008. szeptember 30-án aláírt megbízási szerződés tartalmazza az egri HM ingatlan értékesítését is. Az eladás konstrukciója mindenben megegyezik a HM-III objektum eladásával.

Az értékesítés a vonatkozó jogszabályok és az MNV Zrt. belső utasításai alapján, szabályszerűen került lebonyolításra, a vevő a vételárát maradéktalanul és határidőre megfizette, a vételár költségvetési bevételként történő elszámolása időben és szabályszerűen megtörtént.

A Vtv. hatályon kívül helyezte az állami tulajdonban lévő ingatlanok pártok által történő használatáról szóló 2000. évi XCIV., továbbá az állam tulajdonában és pártok használatában álló ingatlanok hasznosításának rendezéséről szóló 2000. évi XCV. törvényeket, amelyek a Vtv. hatálybalépéséig rendezték a **pártok ingatlan használatának a feltételeit**, s amelyek alapján kialakult a pártok ingyenes ingatlanhasználatának a rendszere is. A Vtv. 67-68. §-ai határozzák meg azt az eljárásrendet, amely alapján a pártok dönthetnek arról, hogy az általuk használt állami tulajdonú ingatlanokat megvásárolják-e, vagy azokra bérleti jogviszonyt létesítenek.

A pártingatlanok értékesítése részletesen előkészített volt, az adásvételek lebonyolításai a vonatkozó jogszabályok és az MNV Zrt. belső utasításai alapján valósultak meg. A pártszervezetek a fizetési kötelezettségeiket teljesítették, a pénzügyi teljesítésekben megfigyelhető csúszások az MFB Zrt. általi teljesítésekkel voltak összefüggésben.

A FIDESZ által megvásárolt szombathelyi ingatlan vételárát 2009. április 1-jén jóváírták az MNV Zrt. Értékesítési bevétel számláján, amit az aznapi tételes pénzforgalmi listában, mint egyéb ingatlan értékesítéséből származó bevételt rögzítettek. Az MNV Zrt. az Értékesítési számla 2009. április 1. és április 6. közötti időszak (2009. 04. 01., 2009. 04. 02., 2009. 04. 03. és 2009. 04. 06.) napi pénzforgalmi listáiból az egyéb ingatlan értékesítéséből származó bevételeket 2009. április 8-án összesítette, összegük 67,7 M Ft volt. Ezzel ellentételen, a 4

egyéb ingatlan értékesítéséből származó bevételeinek az összegét az MNV Zrt. 76,5 M Ft összegre módosítva adta meg a Kincstárnak, ami 8,8 M Ft-tal több, mint a napi pénzforgalmi listákban tételesen alátámasztott összeg. **A különbözet eredetét és összetételét az MNV Zrt. a helyszíni ellenőrzés lezárásáig nem tudta alátámasztani.** A módosított összeget a Kincstár 2009. április 10-én rögzítette.

Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy a 8,8 M Ft különbözet „tétélesen – 530,0 Ft kivételével – alátámasztható. A tételek első körben egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevételként kerültek nyilvántartásba vételre és ennek megfelelően a Kincstár felé az önálló kiegészítő szelvényen beküldve. Az ellenőrzések során a tételek felülvizsgálatra kerültek majd átkönyvelésre. Ennek megfelelően az ÁHT módosítás is beküldésre került a Kincstár részére egy későbbi időpontban összevont adatként.”

Az MNV Zrt. 2009. november 17-én 64,0 M Ft-ért a Kapos Busz Kft.-nek adásvételi szerződés révén eladta a taszári volt katonai repülőtér ingatlan-együtteséből az **Orci**, külterület 027 helyrajzi számon fekvő 32,1 ha területű, **repülőtér** (telephely) megjelölésű területet. Az ingatlan adásvételét és a vételár költségvetési elszámolását az ellenőrzés jogszerűnek és szabályosan lebonyolítottnak értékeli.

Az **egyéb ingatlanok értékesítésén** belül az MNV Zrt., a 2009. október 8-án kelt Ingatlan adásvételi szerződés megkötésével a MAGISTRAL-young Kft.-nek eladta a társaság által 1998. február 27-e óta bérelt **Budapest VI., Andrássy út 28. szám** alatt található (hrsz.: 29077/0/A/2) étterem megnevezésű **ingatlant**.

A vevő a fizetési kötelezettségének, az adásvételi szerződésben rögzítettek szerint határidőben eleget tett, a MAGISTRAL-young Kft. tulajdonjogát 2009. december 18-án a földhivatali nyilvántartásba bejegyezték. A bevétel költségvetési elszámolása szabályosan megtörtént.

A volt orosz katonai lakások részletre történő értékesítéséből származó törlesztő részlet bevételeken belül a **Cegléd, Szolnoki u. 53.** II. em. 6. és a **Budapest XVI., Rezgőfű u. 1.** IV. em. 8. **lakások vételár törlesztését** az MNV Zrt. a rábízott vagynon belül, mint „SZU lakások fellelt követelései” megnevezéssel jelezte.

Az ellenőrzés során kérdésként merült fel, hogy az MNV Zrt.-nél a fenti lakások miért „fellelt”-ként kerültek megnevezésre. Az MNV Zrt. írásbeli és szóbeli tájékoztatása szerint a KVI 2007. évi záró mérlegében a fenti lakások – több hasonló eredetű lakással együtt – követelésként nem szerepeltek. Az 53/2008. sz. vezérigazgatói utasítást többek között azért is adták ki, hogy előmozdítsa a volt orosz lakások vételár hátralékai megfizetésének a hajlandóságát. Az utasítás lehetővé teszi, hogy aki a vételhátralékot egy összegben megfizeti, az 40%-os kedvezményben részesül. Ennek, az MNV Zrt. tájékoztatása szerint az lett az eredménye, hogy több lakástulajdonos jelentkezett a vételárhátralék kedvezménytel csökkentett egyösszegű megfizetésére. Olyan tulajdonosok is, akik a KVI által az MNV Zrt.-nek átadott nyilvántartásban nem szerepeltek, de a kedvezményes körbe tartozásukat igazolni tudták. Az ily módon az MNV Zrt. „látóterébe” került tulajdonosok befizetéseit nevezte meg a társaság „fellelt” követe-

lésnek. A nem beazonosított lakások/vevők kapcsán befolyt vételár részletek elszámolására az MNV Zrt. a következő írásbeli tájékoztatást adta:

„Az MNV Zrt. elődszervezete a Kincstári Vagyoni Igazgatóság a beszámolójában nem szerepeltetett SZU lakással kapcsolatos követelései mintegy 15,0 M Ft összegben 2008. évet érintően kerültek be az MNV Zrt. könyveibe a Területi Irodák által 2008-ban – a 2007. évi beszámoló készítés időszaka után – elvégzett felülvizsgálat alapján.

Azon időszakban, amikor némely partner befizetésének beazonosítása 2008-ban még nem volt ismeretes, a partner beazonosítása rendezendő tételre lett előírva. A beazonosítást követően (a KVI analitikája alapján) a rendezendő tétel kivezetésre és a megfelelő előírásra átkönyvelésre került.”

A következő bevételek az **egyéb, kisebb értékű ingatlanok** értékesítéséből származtak:

Az MNV Zrt. 2009. május 14-én Tata Város Önkormányzatának versenyeztetés mellőzésével, az oktatási és kulturális miniszter, valamint a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium szakállamtitkárának az előzetes egyetértésével értékesítette a Tata város belterületén található Jenő-malmot (hrsz.: 3305/109) 22,7 M Ft-ért. Tata Város Önkormányzata a vételárat, az adásvételi szerződésben rögzített módon és határidőn belül megfizette. A malom birtokbaadása 2009. június 25-én, jegyzőkönyv felvételével megtörtént.

A malom értékesítése a vonatkozó jogszabályok és az MNV Zrt. belső utasításai szerint került lebonyolításra, a bevétel költségvetési elszámolása szabályszerűen megtörtént.

Az MNV Zrt. 2008. november 3-án nyílt, egyfordulós pályázat lebonyolítása után adásvételi szerződés révén egy magánszemélyekből álló „együttműködési csoportnak” 88,8 M Ft-ért eladta a Szekszárdi Körzeti Földhivatalnál Fácánkert külterület 0260/2 hrsz-ú „fásított terület, lakóház, kastély”, összesen 5,4 ha alapterületű és 24,3 Aranykorona (AK) értékű ingatlant. Az ingatlanról 2008. május 26-án készült ingatlanforgalmi értékbecslés, amely a forgalmi értéket 80,9 M Ft összegben állapította meg. Az adásvételi szerződés a vételár teljes összegű megfizetését a szerződés aláírásától számított 30 napon belül határozta meg. Fizetési késedelem esetén az MNV Zrt. jogosult volt a szerződéstől elállni, késedelmi kamatfizetési kötelezettséget a szerződés a vevők számára nem írt elő.

A vevők a vételárat több részletben, a következők szerint fizették meg: 2008. augusztus 18-án 10,0 M Ft, mint a vételárba beszámító ajánlati biztosíték, 2008. november 28-án 18,8 M Ft, 2009. február 13-án 31,0 M Ft, 2009. május 14-én 20,0 M Ft és 2009. július 20-án 9,0 M Ft. Az MNV Zrt. részéről a 2009. évben kibocsátott számlákat minden esetben a pénzügyi teljesítések után állították ki és fizetési határidőként a pénzügyi teljesítések időpontjait tüntették fel. Birtokbaadásra nem került sor, mivel a vevőket képviselő magánszemélynek (aki egyben a meghatározó többségi tulajdonos is lett) az értékesítés előtt 2008. január 29-éig bérleti szerződése volt az ingatlanra. Az MNV Zrt. a vételár elhúzódó teljesítése ellenére az adásvételtől nem állt el.

Az adásvétel jogszerűen került lebonyolításra, a bevétel költségvetési elszámolása szabályszerűen valósult meg. **A vételárból mintegy 60,0 M Ft-ot késedelmesen fizettek meg, amit az MNV Zrt. nem szankcionált.**

Az MNV Zrt. 2009. július 13-án eladta a Siófok 6717 hrsz-ú ingatlanhoz telekhátár-rendezéssel hozzácsatolt 202 m² területet a 6717 hrsz-ú ingatlan magánszemély tulajdonosának, 13,5 M Ft-ért. Az adásvételi szerződés a vételár megfizetését a szerződés aláírásától számított 30 napon belül állapította meg. A vevő a vételárat 2009. július 22-én, határidőn belül az MNV Zrt. Értékesítési bevételek számlájára befizette. A telekrész birtokbaadása 2009. augusztus 12-én megtörtént.

Az adásvétel a hatályos jogszabályok és az MNV Zrt. belső utasításai alapján jogszerűen került lebonyolításra, a vételár költségvetési elszámolása szabályszerűen valósult meg.

A Fővárosi Ítéltábla a 2009. október 28-án meghozott 7.Pf.21.010/2009/7. sz. ítéletében megállapította, hogy a vevő magánszemély, mint felperes és az MNV Zrt. elődszervezete, mint alperes között 2006. november 30-án megkötött ingatlan adásvételi szerződés (Fehérgyarmat külterület, hrsz.: 0118) fennáll, ezért az Ítéltábla kötelezte a felperest, hogy az MNV Zrt. alperesnek 12,3 M Ft vételárat 15 napon belül egy összegben fizessen meg.

A felperes a fizetési kötelezettségének eleget tett, a bevétel költségvetési elszámolása szabályosan megtörtént.

A 2009. év során az MNV Zrt. Szentés Város Önkormányzatának értékesítette a HM vagyonkezelésében állt Szentés, Ady E. út 4. szám alatti (hrsz.: 27) 748 m² alapterületű „kivett beépítetlen” ingatlan 7,2 M Ft-ért, valamint egy magánszemélynek nyilvános árverést követően eladta a Gyöngyöstarján 0316 hrsz-ú „kivett kripta” és a 0317/5 hrsz-ú „kivett kastély” ingatlanokat, összesen 8,7 M Ft-ért.

Az értékesítések jogszerűen kerültek lebonyolításra, a bevételek költségvetési elszámolására szabályosan került sor.

Az MNV Zrt. 2009. szeptember 25-én Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának Ipari Park bővítésére értékesítette (SZT: 32130) a korábban a Kaposvári Egyetem vagyonkezelésében állt, összesen 158,9 ha területű, döntően (150,4 ha) termőföld területet 7,5 M Ft-ért. 2009. október 7-én az MNV Zrt. egy magánszemélynek földhaszonbérleti jogot értékesített (SZT: 32081) a Soltszentimre 0195/4 és 0195/8 hrsz-ú területekre, amelynek lebonyolítása során a haszonbérelő a haszonbérleti jog megszerzéséért az MNV Zrt.-nek 4,9 M Ft egyszeri díjat fizetett, amit a társaság költségvetési bevételként elszámolt. Az MNV Zrt. a 2009. július 9-én kelt csereszerződés (SZT: 31788) keretében állami tulajdonú földterületeket cserélt el magánszemélyek tulajdonában álló földterületekkel, amely során a magánszemélyeknek 4,9 M Ft összegű értékkülönböt fizetési kötelezettségük keletkezett, amit 2009. július 24-én az MNV Zrt.-nek megfizettek.

A három tranzakció bevételeit az MNV Zrt. az Egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevételek jogcímen számolta el, amelyből 4,9 M Ft-ot egyéb eszközértékesítésként, további 4,9 M Ft-ot és a 7,5 M Ft-ot termőföldterületek értékesítéseként kellett volna elszámolnia.

A 2009. évi költségvetési törvényjavaslat véleményezésekor az egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevételek teljesülését az ellenőrzés magas kockázatúnak minősítette, amit az előirányzattól jelentősen (69%-kal) elmaradó teljesítés igazolt.

A Kvtv. az egyéb tárgyi eszközök értékesítéséből származó bevételek előirányzatát 80,2 M Ft-ban állapította meg, a teljesítés 1850,6 M Ft, ami az előirányzatnak 23,1-szerese. A jelentős többletbevételt az eredményezte, hogy e jogcímcsoportban kerültek elszámolásra a 2009. évben megkötött, vagy megújított földhaszonbérleti szerződésekkel megszerzett jogok ellenértékének az egyszeri és egyösszegű megfizetései. A bérlők számára ez az egyszeri díj a szerződés megkötésekor jelent fizetési kötelezettséget, ami a szerződésben rögzített futamidő alatt fizetendő éves haszonbérleti díjon felül jelentkezik. A teljesítésből 1712,0 M Ft bevétel a földhaszonbérleti jogok egyszeri díjösszegeiből, 138,0 M Ft az egyéb tárgyi eszközök értékesítéséből származott.

Az ellenőrzés a haszonbérleti szerződések megkötését jogszerűnek és az MNV Zrt. belső utasításaival összhangban állónak tartja, a bevételek költségvetési elszámolása szabályosan valósult meg.

A 2009. évi költségvetési törvényjavaslat vizsgálatakor az egyéb tárgyi eszközök értékesítéséből származó bevételek előirányzatára vonatkozóan a törvényjavaslat és annak részletes pénzügyminisztériumi indokolása az ellenőrzés lezárásáig nem állt rendelkezésre. Az MNV Zrt. 2008. szeptember 11-ei javaslata – az indokolás hiánya miatt – a PM tervezési köriratban foglaltaknak nem felelt meg.

Hasznosítási bevételek

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés / 2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés / 2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	előirányzat				
M Ft-ban				% -ban	
44 975,7	56 811,3	56 811,3	111 251,6	195,8	247,4

A bevételtöbbletet elsősorban a közel kétszeresére teljesült osztalékbevételek és bérleti díjbevételek adják, amelyek a hasznosítási bevételek 84,3%-át jelentik.

A **bérleti díjakon belül a haszonbérleti díj** 2009. évi előirányzatát a Kvtv. 3696,2 M Ft-ban állapította meg, a teljesítés 7531,7 M Ft, ami az előirányzatnak több mint a kétszerese. A jelentős túlteljesítést döntően az eredményezte, hogy az MNV Zrt. a 2008. évi saját és az elődszervezetek korábbi gyakorlatától eltérően az éves haszonbérleti díjak I. és II. félévi részleteit „egy lépcsőben” számlázta ki. A 2009. évet megelőzően a II. félévi díjrészleteket az év végén számlázták ki, ami miatt a II. féléves díjrészletek pénzügyi teljesítései részben áthúzódtak a következő év elejére. Ezeket a bevételeket a tárgyévben már nem lehetett elszámolni. A 2009. évben újonnan kötött, módosított, vagy felülvizsgált szerződések esetében ezen a gyakorlaton az MNV Zrt. változtatott, és a 2009. évben az éves díjak I. és II. féléves díjrészleteit egy lépcsőben számlázta ki. Az I. féléves díjrészleteket szeptember végi, a II. féléves díjrészleteket december havi fizetési határidőkkel. Ezzel a változtatással az érintett szerződések körében a tárgyévet illető II. félévi díjrészlet bevételek zömét sikerült a 2009. évben beszélni és elszámolni. Ezen felül a költségvetés a 2009. évre egyéb bérleti díjbevétellel nem számolt, de a terven felül 530,5 M Ft bevétel realizálódott.

A többletbevételt a PM a részletes indokolásában az MNV Zrt. előzőekben ismertetett számlázás technikai módosításával indokolta. Az új számlázási mód – az érintett szerződések esetében – nem csak a 2009. évi bevételek növekedését eredményezte, hanem javította az átláthatóságot és a bevételek kiszámíthatóságát is.

Az ÁPV Zrt. és a **Mezőfalvai Mezőgazdasági Zrt.** 2001. augusztus 31-én 10 évre szóló, több település szántó, legelő, rét, nádas, erdő és kivett mezőgazdasági területeire, mindösszesen 7934,8 ha-ra és 177 305,9 AK értékre 300,0 Ft/AK/év induló díjtétellel földhaszonbérleti szerződést (SZT: 24179) kötöttek. Az éves haszonbérleti díj összegét a 2001. évet követően az előző évi díj és az ugyanazon évre közzétett fogyasztói árindex szorzata adja. Az MNV Zrt. a 2008. II. félévi 40,6 M Ft összegű díjat a 2008. december 12-én kelt számlával a bérlőre kiterhelte.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet 2006. augusztus 29-én, mindösszesen 917,2 ha területű és 29 257,2 AK értékű földterületre 600,0 Ft/AK/év induló díjtétellel, évente aranykoronánként 100,0 Ft-os díjemelkedéssel, 8 év időtartamra Földhaszonbérleti szerződést kötött a **GYÜMÖLCSKER Rt.**-vel. Az MNV Zrt. a 2009. február 2-án kelt számláján a 2007. évre 0,8 M Ft díjkülönbözetet, a 2008. évre pedig 16,1 M Ft összegű éves haszonbérleti díjat terhelt ki a bérlőre.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet 2004. december 17-én, mindösszesen 1165,7 ha nagyságú és 32 229,1 AK értékű területre, 500,0 Ft/AK/év induló díjtétellel, a díj évenkénti egyeztetésével, 20 éves időtartamra Földhaszonbérleti szerződést kötött a **Mezőhegyesi Állami Ménes Lótenyésztő és Értékesítő Kft.**-vel. Az MNV Zrt. a 2008. évi, 23,9 M Ft összegű haszonbérleti díjat 2008. december 18-án számlázta ki a bérlőnek, 2009. január 9-ei fizetési határidővel.

Az MNV Zrt. az **Agárdi Agrár Zrt.**-nek szerződés alapján 2008. december 17-én, a 2008. évre 30,1 M Ft összegű haszonbérleti díjat számlázott ki, 2008. december 31-ei fizetési határidővel.

Az MNV Zrt. a **Szigetvári Hústermelő és Kereskedelmi Kft.**-nek 2008. december 10-én a 2008. évre 55,4 M Ft összegű haszonbérleti díjat számlázott ki, 2008. december 20-ai fizetési határidővel.

Az MNV Zrt. 2009. szeptember 10-én az **IPHYGÉNIA Kft.**-nek, szerződés alapján a 2009. évre 50,8 M Ft, 2009. szeptember 17-én, egy másik szerződés alapján a Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.-nek a 2009. I. félévre 136,2 M Ft, 2009. december 22-én a HÓD-MEZŐGAZDA Zrt.-nek, egy harmadik szerződés alapján a 2009. évre 100,5 M Ft, 2009. október 15-én az Enyingi Agrár Zrt.-nek, egy negyedik szerződés alapján a 2009. évre 172,4 M Ft, és 2009. november 14-én a Mezőfalvai Mezőgazdasági Zrt.-nek egy ötödik szerződés alapján 2009. II. félévre 43,1 M Ft összegben számlázott ki haszonbérleti díjakat.

Az ellenőrzött tranzakciónál a díjak megfizetésre kerültek, azonban **3 gazdálkodó** (a Mezőhegyesi Állami Ménes Lótenyésztő és Értékesítő Kft., az Agárdi Agrár Zrt. és a Szigetvári Hústermelő és Kereskedelmi Kft.) **a haszonbérleti díjakat 2, 2,5 és 3 havi késedelemmel fizette meg.** E három pénzügyi tranzakció összege 109,4 M Ft, ami után az MNV Zrt. legalább 2 havi késedelmi kamatot terhelhetett volna a bérlőkre. Ezzel szemben **késedelmi kamatkövetelés egyik esetben sem történt.** Ezt az MNV Zrt. képviselői azzal indokolták, hogy a társaság gazdasági, pénzügyi területét a késedelmes pénzügyi

teljesítések nyilvántartására, késedelmi kamatok számítására és az ügyletek lebonyolítására alkalmas informatikai program nem támogatja. A késedelmes pénzügyi teljesítések késedelmi kamattal történő szankcionálásának a hiánya miatt a költségvetést a 2009. évben bevételkiesés érte. Az MNV Zrt. ügyfeleit – mivel a késedelem nem jár szankcióval – semmi nem kényszeríti a szerződésben foglalt fizetési határidő betartására. A szerződések tartalmazzák, hogy a késedelmes fizetés esetén a hátralékos összeg után a Haszonbérő a Ptk.-ban meghatározott mindenkori késedelmi kamat kétszeresét köteles a Haszonbérbeadónak megfizetni.

A haszonbérleti díjbevételeknél az ellenőrzés egy esetben tapasztalta, hogy a – Hasznosítási bevétel számla havi pénzmozgásait tételesen rögzítő pénzforgalmi lista – haszonbérleti díjbevétel összege utólag, a jogcímeek módosításában érintett bevételi tételek rögzítése, illetve bizonylatolása nélkül került megváltoztatásra. A 2009. január havi pénzforgalmi lista bevételi összege 776,2 M Ft, a módosított összeg 686,4 M Ft, az eltérés -89,8 M Ft. **A módosítás okát és szükségyszerűségét**, a képzett eltérés tételes, bevételenkénti **összetételét az MNV Zrt. a helyszíni ellenőrzés időszakáig nem adta meg**. Mivel az eltérés összetétele nem ismert, ezért nem megállapítható, hogy az eltérés összege haszonbérleti díjbevétel tételket tartalmaz-e, vagy sem. A haszonbérleti díjbevétel 2009. évi teljesítése csak pénzügyileg kimutatott összeg.

A 2009. évi költségvetési törvényjavaslat vizsgálatakor a haszonbérleti díjbevétel teljesíthetőségét – a nagyszámú szerződés módosítás 2009. évi ütemének a bizonytalanságára tekintettel – az ellenőrzés közepes kockázatúnak minősítette, amit a teljesítés nem igazolt, mivel az előirányzat jelentősen túlteljesült.

A Kvtv. a **központi költségvetési szervek által fizetett ingatlan bérleti díj** jogcímen bevételi előirányzatot nem állapított meg. A Vtv. 2009. július 9-én hatályba lépett módosítása törölte a központi költségvetési szervek bérleti díjfizetési kötelezettségére vonatkozó rendelkezést. Teljesítés nem történt.

A Kvtv. az **egyéb bérleti díj** bevételre előirányzatot nem állapított meg, a teljesítés 530,5 M Ft, amelyet döntően a társadalmi és egyéb gazdálkodó szervezetek kisebb összegű befizetései adtak.

A 2009. évi költségvetés kialakításához az MNV Zrt. által készített 2008. szeptember 11-ei javaslat az egyéb bérleti díjbevétel összegét nem tartalmazta, melynek hiányát a javaslat nem indokolta. A törvényjavaslat és annak részletes pénzügyminisztériumi indokolása a 2009. évi költségvetés véleményezésének lezárásakor még nem állt rendelkezésre, ezért a 2009. évi vagyonkezelői díjbevétel tervezetét az ÁSZ-nak nem volt módja minősíteni.

A Kvtv. a **vagyonkezelői díj**akból származó bevételek előirányzatát 2587,6 M Ft összegben állapította meg, amely meghatározóan a HungaroControl Zrt. és a Budapest Airport Zrt. (BA) által fizetendő éves vagyonkezelői díjbevételeken alapult. A teljesítés 6828,2 M Ft, ami több mint 2,6-szerese az előirányzatnak. A 2009. évi többletbevétel 4240,6 M Ft, amelyből 4000,3 M Ft a KVI volt letéti számláján lévő, kötelezettséggel nem terhelt összeg Hasznosítási bevétel számlára történő átvezetéséből származott.

A 2009. évi teljesítést a HungaroControl Zrt. 2328,4 M Ft, a Budapest Airport Zrt. 414,4 M Ft, az Erdészeti társaságok 67,2 M Ft, a regionális vízművek 12,1 M Ft, az egyéb társaságok 5,8 M Ft összegű vagyongazdálkodói díjbefizetései, valamint a KVI letéti számlán maradt 4000,3 M Ft Hasznosítási bevételi számlára történt átvezetése jelentette.

A KVI letéti számlájáról történt átvezetésből, illetve a HungaroControl Zrt. által befizetett díjakból származó bevételek összegszerűségükben alátámasztottak, a bevételek költségvetési elszámolása szabályszerűen valósult meg.

A helyszíni ellenőrzés során rendelkezésre álló – a BA Zrt. által fizetett díjakkal kapcsolatos – dokumentumok alapján **az ÁSZ nem tartotta megfelelőnek a számlázás módját és a pénzügyi teljesítések alakulásának az áttekinthetőségét.**

Az MNV Zrt. az észrevételében jelezte, hogy „A BA Zrt. felé történő – az ÁFA tv.-nek megfelelő – számlázásról, ami jelentősen eltér a KVI által alkalmazott gyakorlattól, 2008. szeptember 25-én vettek fel emlékeztetőt az érintett felek. A számlázás csak ez után, illetve a feltételek – APEH bejelentkezés – megteremtődése után indulhatott meg. Ennek megfelelően a 2008. évet illetve a 2007. év IV. negyedévet érintő számlázás ténylegesen hagy kivetnivalót maga után, de semmiképpen nem nevezhető áttekinthetetlennek. A 2009. évre való számlázás teljes egészében megfelel az ÁFA törvénynek – az MNV Zrt.-nél a vizsgálati időszakban lezajlott adóátvilágítás során észrevételt nem tettek rá – és összhangban van a megállapodással és az emlékeztetővel.”

„A Vagyonkezelési Díj 2008-as és 2009-es elszámolása kapcsán egyeztetések kezdődtek az MNV Zrt. és a BA Zrt. képviselői között, melyek jelenleg is folynak. Egyetértünk azzal, hogy a jelenleginél részletesebben és egyértelműbben szükséges szabályozni a díjfizetésre vonatkozó eljárásrendet, reményeink szerint az erre vonatkozó egyeztetések a közeljövőben megnyugtató módon lezárásra kerülnek.”

Az észrevételéhez az MNV Zrt. csatolt egy 2008. szeptember 25-én készült (a BA Zrt. és az MNV Zrt. képviselőinek a megbeszéléséről szóló) Emlékeztetőt, amelynek a tárgya „A vagyonkezelési szerződés vagyonkezelési díj számlázására vonatkozó részeinek értelmezése az áfa törvényi változások tükrében, az ehhez kapcsolódó számlázási folyamat kialakítása” volt.

A következő esetekben a vagyongazdálkodói díj fizetési kötelezettségének a két társaság határidőben eleget tett.

- A 01840-96-02055 nyilvántartási számú Ideiglenes Vagyonkezelési szerződés alapján az MNV Zrt. 2009. április 23-án a Somogyi Erdészeti és Faipari Zrt.-nek kiszámlázta a 8,2 M Ft összegű 2008. évi vagyongazdálkodói díjat, 2009. május 15-ei fizetési határidővel. A társaság a fizetési kötelezettségének 2009. május 19-én eleget tett.
- A 01840-96-02059 nyilvántartási számú Ideiglenes Vagyonkezelési szerződés alapján az MNV Zrt. 2009. április 23-án az Ipoly Erdő Zrt.-nek kiszámlázta a 3,9 M Ft összegű 2008. évi vagyongazdálkodói díjat, 2009. május 15-ei fizetési határidővel. A társaság a fizetési kötelezettségét 2009. május 18-án teljesítette.

A 2009. évi költségvetési törvényjavaslat vizsgálata során az ellenőrzés a tervezett bevétel teljesíthetőségét, a vagyongazdálkodói szerződések megújításának a várható elhúzódtatása miatt magas kockázatúnak minősítette. A teljesítés az ÁSZ véleményét nem igazolta, mivel az előirányzat jelentősen túlteljesült.

Osztalékbevételek

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés / 2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés / 2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	Előirányzat				
M Ft-ban				% -ban	
35 091,4	48 300,0	48 300,0	93 837,0	194,3	267,4

A 2009. évi osztalékpolitikát döntően a költségvetési hiánycél tartásának a szükségessége vezérelte. Emiatt került sor az előirányzaton felül az MVM Zrt.-től 20 023,2 M Ft és a Magyar Posta Zrt.-től 3000,0 M Ft 2009. évi eredményt terhelő osztalékfelőleg elvonására, továbbá az MFB Zrt. részére 12 000,0 M Ft osztalékfizetési kötelezettség előírására.

Egyes társaságoknál viszont, mint a Richter Gedeon Nyrt.-nél, a Szerencsejáték Zrt.-nél, vagy az MNV Zrt.-nél a 2008. évi adózott eredmények kedvezőbben alakultak, mint az a 2009. évi tervezéskor várható volt. Az MNV Zrt.-nek lehetősége volt – a társaságok likviditásának, a jóváhagyott beruházási programjaik és a középtávú fejlesztéseik veszélyeztetése nélkül – többletosztalék befizetésének előírására.

A 2009. évi osztalékbevételek összetételét a következő befizetések adták: Magyar Posta Zrt. 7500,0 M Ft, Richter Gedeon Nyrt. 2761,7 M Ft, MVM Zrt. 58 809,4 M Ft, Szerencsejáték Zrt. 5925,0 M Ft, Volán portfolió 1797,5 M Ft, OTP Bank Nyrt. 732,1 M Ft, Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet Kft. 878,0 M Ft, MNV Zrt. 2294,6 M Ft, ÁT Teljesítményvizsgáló Kft. 150,0 M Ft, MFB Zrt. 12 000,0 M Ft, Erdőgazdasági portfolió 932,0 M Ft és az egyéb kisebb összegű osztalékbevételek 56,7 M Ft. Mindösszesen 70 813,8 M Ft osztalék és 23 023,2 M Ft osztalékfelőleg befizetésére került sor.

A Volán portfolióból és az egyéb kisebb összegű osztalékbevételekből az ellenőrzés vizsgálta továbbá a 100%-ban állami tulajdonban lévő Pannon Volán Zrt. 87,5 M Ft, a Tisza Volán Zrt. 31,1 M Ft, a Volánbusz Zrt. 1364,5 M Ft, a Borsod Volán Zrt. 23,4 M Ft, az Agria Volán Zrt. 40,2 M Ft, a Kapos Volán Zrt. 124,4 M Ft, a Hajdú Volán Zrt. 40,7 M Ft, a Kisalföld Volán Zrt. 73,0 M Ft, a Bakony Volán Zrt. 39,3 M Ft, a Kunság Volán Zrt. 36,6 M Ft és a Pillér Kft. 25,0 M Ft összegű osztalékfizetéseit, és megállapította, hogy a társaságok részére az osztalékfizetés előírása jogszerűen történt, a társaságok a fizetési kötelezettségeiknek határidőben eleget tettek, az osztalékbevételek költségvetési elszámolása szabályosan valósult meg.

A 2009. évi költségvetési törvényjavaslat vizsgálata során az ellenőrzés az MNV Zrt. javaslatában előterjesztett osztalék bevételi előirányzatot részletesen kidolgozottak és teljesíthetőnek minősítette.

Koncessziós díj

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés / 2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés / 2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	Előirányzat				
M Ft-ban				% -ban	
2531,5	2227,5	2227,5	3054,7	137,1	120,7

A többletbevételt az Infrastruktúra koncesszióból származó díjbevételeken belül a kizárólagos frekvencia jogosultság és a digitális átállás jogának a megszerzése érdekében teljesített egyszeri és egyösszegű díjbevételek, valamint a 2009. évre nem tervezett, de kisebb összegben teljesült autópálya koncessziós díjbevételek tették ki.

A Kvtv. a **Szerencsejáték koncessziós díj**bevétel előirányzatát 1589,4 M Ft összegben állapította meg, a teljesítés 1583,4 M Ft, ami az előirányzatnak 99,6%-a. A bevétel elmaradás 6,0 M Ft, ami abból adódik, hogy a tervezési időszakban a PM 6,5%-os fogyasztói árindexszel számolt, ezzel szemben a KSH által a 2008. évre hivatalosan közzétett fogyasztói árindex 6,1% volt. A szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. tv. 27. § (6) bekezdése előírja, hogy a 2009. évi koncessziós díj megállapításakor a megelőző évben (2008. évben) fizetett koncessziós díjat a tárgyévet megelőző év (2008. év) hivatalos árindexével növelve (valorizálva) kell kiszámítani.

A 2009. évi Szerencsejáték koncessziós díjbevételt a Casino Sopron Kft. 190,3 M Ft, a Las Vegas Casino Kft. és a Belvárosi Kaszinó Kft. azonos, 696,5-696,5 M Ft összegű befizetései jelentették.

A PM a koncessziós szerződésekben rögzített díjkielégítési kötelezettségének eleget tett, a leveleket a fizetési határidő figyelembevételével küldte meg. A koncessziós társaságok a fizetési kötelezettségüknek, a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. tv. 27. § (6) bekezdésében rögzített határidőig, február 15-éig eleget tettek.

A 2009. évi költségvetési törvényjavaslat vizsgálata során az ellenőrzés a tervezett előirányzatot alacsony kockázatúnak, a tervezett bevételt teljesíthetőnek minősítette, amit a teljesítés igazolt, az előirányzat túlteljesült.

A Kvtv. az **Infrastruktúra koncesszióból származó díj** előirányzatát 638,1 M Ft összegben határozta meg, ami teljes összegében frekvenciahasználati jogosultság után fizetendő koncessziós és hatósági díjakat tartalmazott. A teljesítés 1471,3 M Ft, amelyből 1457,0 M Ft a frekvenciagazdálkodásból, 14,3 M Ft autópálya koncessziós díjbevételekből származik. A teljesítés az előirányzatnak 2,3-szerese.

A 2009. évi előirányzat 638,1 M Ft összegét az éves koncessziós díj 623,1 M Ft és az éves pályázati díj 15,0 M Ft összege adta. E két bevételi jogcím 2009. évi összes teljesítése 827,9 M Ft. Az eltérés a Ft/USD árfolyam és az USA CPI-W fogyasztói

árindex tervezési időszakban kalkulált és a számlázáskor fennálló értékeinek eltéréséből ered. A tervezéskor 160,0 Ft/USD árfolyammal számoltak, ezzel szemben a forint gyengülése miatt számlázáskor 196,7, 242,8, 212,2 és 189,1 Ft/USD napi árfolyamokat vettek figyelembe. A számlázási időpontokban (január, április, június, augusztus) a forint erősebben gyengült, mint ahogy az árindex erősödött. Az árfolyam és a fogyasztói árindex koncessziós díjszámításnál való figyelembevételét a koncessziós szerződések rögzítik.

Az Infrastruktúra koncesszióból származó bevételek jogszerűen kerültek megfizetésre, a bevételek költségvetési elszámolása szabályosan valósult meg.

A 2009. évi költségvetési törvényjavaslat vizsgálatakor az ellenőrzés az előirányzatot teljesíthetőnek minősítette, amit a teljesítés igazolt, az előirányzat túlteljesült.

Vegyes bevételek

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés / 2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés / 2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	Előirányzat				
M Ft-ban				% -ban	
9296,4	76,3	76,3	8494,7	111,3-szeres	91,4

A többletbevétel döntő hányadát a Phare program keretében megvalósult HYFERP II. „Visszaforgató Hitelalapok” 2008. december 31-ei lezárását követően az elszámolási számlán fennmaradt 4747,6 M Ft összeg költségvetésbe történt átvezetése, valamint az MNV Zrt. Fővárosi Önkormányzattal szemben – még az átalakulási törvény végrehajtása kapcsán az ÁPV Rt. részéről átadott OTP részvények árfolyama és járulékai ügyében – indított viszont keresetével kapcsolatos perbeli egyezségéből származó 1601,8 M Ft összegű bevétel adta.

A Vegyes bevételek alcím 2009. évi teljesítésén belül **33,5 M Ft vegyes bevételként került elszámolásra, annak ellenére, hogy termőföld értékesítés történt.** Az NFA és a Szeged MJ Város Önkormányzata közötti **szerződés tárgyai** egyértelműen mezőgazdasági művelésre alkalmas **termőföld területek**, amelyek a Szeged külterület 01416/4, 01416/6. és a 01418/1. helyrajzi számokon vannak nyilvántartva. A szerződés 5.2-5.5 pontjaiban rögzítettek a földterületek jövőbeni értéknövekedése esetére a vételár utólagos kiegészítésének a biztosítékai. **Az önkormányzat részéről a 2009. május 12-én megfizetett 33,5 M Ft termőföld értékesítés és nem vegyes bevétel.**

Az MNV Zrt. észrevétele szerint „...az Önkormányzat kötbéréként volt köteles befizetni az összeget az MNV Zrt. számlájára, melyet ebben a formában az egyéb bevételek számlára kell teljesíteni. Az MNV Zrt. részéről jelen ügyletben nem termőföld értékesítés történt. Termőföld értékesítés akkor történik, ha az Állam tulajdonában és az MNV Zrt. vagyonkezelésében lévő terület kerül értékesítésre. Jelen esetben nem ez történt. A területet korábban az NFA értékesítette az önkormányzat számára. Az Önkormányzat eladta és ezért köteles volt kötbért fizetni az MNV Zrt. részére. A kötbért az eladási ár százalékos arányában határozták meg.”

A 2003. évi adásvételi szerződést módosító (2005. április 18.) szerződés 4.4 pontja szerint az ingatlanok bármelyikének az értékesítése esetén Eladót az adásvételi szerződés 5.2-5.5 és 5.7-5.8 pontjában foglaltak szerinti elszámolás alapján kiszámított vételár illeti meg.

A Kvtv. az **ingatlancseréből származó** (pénzforgalommal nem járó) **bevételekkel** nem számolt, ezzel szemben két ingatlancseréből a költségvetésnek a 2009. évben mindösszesen 1490,5 M Ft pénzmozgással nem járó bevétele keletkezett.

A Magyar Állam nevében az MNV Zrt., a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat és az Országgyűlési Biztosok Hivatala 2008. július 8-án ingatlanok tulajdonjogának átruházására értékülönbőzet megfizetésével csereszerződést írtak alá, az Országgyűlési Biztosok Hivatala által székháznak használt Budapest V. Nádor u. 22. és a Tüköry u. 5. számok alatti ingatlanok tulajdonjogi helyzetének a rendezésére. Az ingatlancserék révén a költségvetésnek 1449,6 M Ft összegű, pénzforgalommal nem járó bevétele keletkezett.

Az MNV Zrt. és a Dunaújváros MJ Város Önkormányzata 2009. március 27-én ingatlan adásvétellel vegyes csereszerződést írtak alá, a Legfőbb Ügyészség és a Vám- és Pénzügyőrség dunaújvárosi szervezeteinek korszerűbb és célszerűbb elhelyezése érdekében. Az ingatlancserék révén a költségvetésnek a 2009. évben további 40,9 M Ft összegű, pénzforgalommal nem járó bevétele keletkezett.

Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek 2009. évi teljesítésének az MNV Zrt.-nél lefolytatott vizsgálatát követően az ellenőrzés összegzően a következőket állapítja meg.

A 2008. évhez képest az MNV Zrt.-nél jelentős javulás mutatkozott a bevételek feldolgozottságának a mértékében, a megbízhatóságot növelően az egyes bevételek tényleges jogcím szerinti nyilvántartásában és elszámolásában, az adatszolgáltatásban, beleértve az egyes tranzakciók szélesebb körű ellenőrizhetőségét biztosító dokumentációkkal való alátámasztottságot is. Mindezek ellenére **az állami vagyon hasznosításának a lényegi keretei** – a 2008. évi zárszámadás ellenőrzésénél tapasztaltakkal összehasonlítva – **változatlanok maradtak. Az MNV Zrt.** a 2009. évben úgy látta el a rábízott állami vagyon kezelésével kapcsolatos feladatait, hogy változatlanul **nem rendelkezett az elődszervezetek és közötté, a részéről is elfogadott és minden kétséget kizáró, az átvett vagyont tételes leltárral alátámasztott**, az állami részesedések aktualizált értékét tartalmazó, szabályosan átadott és átvett **pon-tos és teljes körű vagyonyilvántartással**. Az MNV Zrt. szóbeli tájékoztatása alapján a helyszíni ellenőrzés lezárásakor az állami vagyon leltárfelvétele folyamatban volt.

Az előzőekben rögzítettek miatt **az MNV Zrt.** az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X. 4.) Korm. rendeletben rögzített **vagyon nyilvántartási kötelezettségének teljes körűen megfelelni a 2009. évben sem tudott**. A nyilvántartás ismert adatainak az ellenőrzése és adattisztítása folyamatos.

Az MNV Zrt. 2009 februárjától az állami vagyonnal kapcsolatos bevételeket naponta dolgozza fel, ennek eredményeként a bevételek ÁHT azonosítóval való ellátása, a bevételek jogcím szerinti beazonosítása és a bevételek feldolgozott-

sága, és ehhez kapcsolódóan az adatszolgáltatás minősége javult. Ezen időpont óta az ÁHT azonosító használata és elfogadottsága az MNV Zrt.-nél teljes körű. A Kincstár részére történő adatszolgáltatás javult, az MNV Zrt. adatai és a kincstári beszámoló adatai közötti eltérések azonban továbbra is fennálltak. A bevételi jogcímek beazonosíthatósága, azok megfelelő jogcímen történő elszámolása javult.

Az MNV Zrt. 2010. július 30-ai észrevételében jelezte, hogy „A megállapítást nem cáfoljuk, azonban szükségesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy Társaságunk mindent megtesz a vagyonyilvántartás adatainak pontosítása érdekében. A hibák, hiányosságok hangsúlyozása mellett szükséges lenne kiemelni az MNV Zrt. által a vagyonyilvántartás és a partnertörzs tisztítása érdekében tett erőfeszítéseket, illetve a jelentős munka által elért eredményeket.

Az ÁSZ részére rendkívül részletes, számtalan melléklettel, táblázatos kimutatásokkal alátámasztott anyagot bocsátottunk rendelkezésre a vagyonyilvántartás és a partnertörzs tisztítása érdekében tett intézkedésekről. 2010. májusától több alkalommal személyes egyeztetésre is sor került az ÁSZ, illetve a szakterületünk képviselői között. Az ÁSZ által kért valamennyi dokumentumot rendelkezésre bocsátottuk, amelyből a vagyonyilvántartás tisztítása érdekében tett számtalan intézkedést és elért jelentős eredményt meg lehet állapítani.

Szükségesnek tartjuk a megtett intézkedéseknek és az azáltal bekövetkezett jelentős adatminőség javulásának a hangsúlyozását, mivel álláspontunk szerint a vagyonyilvántartás ilyen mélységű felülvizsgálatára annak fennállása alatt nem került sor. Számtalan több éves, hiányzó jelentést beszereztünk a központi költségvetési szervektől, illetve a jelentések meghatározott tematika szerinti tételes felülvizsgálata során ingatlanonként felülvizsgáltuk az ingatlanvagyon vagyonyilvántartási helyzetét. A kiszűrt hibákat és hiányosságokat ingatlanonként jeleztük a hiba magyarázata mellett, és írásban kértük a hiányzó tételek pótlását, hibás tételek korrigálását. Az MNV Zrt. több száz, tételes hibalistát és magyarázatot is tartalmazó felszólító levele hatására mind a partnertörzs, mind a jelentések tartalma szigorú felülvizsgálat alá lett vonva, rengeteg hiba kijavítása, hiány pótlása történt meg.”

Az MNV Zrt. Szervezeti és Működési Szabályzatát a 2009. évben módosították, aminek keretében az Értékesítési és Jogi Igazgatóság 2009. decemberben megszűnt. Az igazgatóság iratanyaga, dokumentációja a megmaradt szervezeti egységek között nem került átadásra. Az MNV Zrt. tájékoztatása szerint a dokumentáció irattározásra került, az egységek közötti információáramlás hiányos, az iratok fellelhetősége bizonytalan.

Az MNV Zrt. Értékesítési Albizottsága részéről 2009. október 13-án készült és az MNV Zrt. vezérigazgató-helyettese által jegyzett munkaanyag az MNV Zrt. egyes szakterületeinek – többek között – az alábbi megállapításait és véleményeit tartalmazza:

„2008. évben nem született meg az értékesítésre vonatkozó új szabályzat...”

„A Pénzügyminisztériumtól 2009. szeptember 16. napján kaptuk meg azt a véleményt, hogy az értékesítési szabályzat teljes mértékben újragondolandó, javasolom annak átdolgozását...”

„Sajnálatosnak ítéljük, hogy mind a mai napig a 270/2007. (XII. 19.) NVT határozat mellékleteként kidolgozott, ideiglenes jelleggel elfogadott szabályzat áll csak a rendelkezésünkre, noha annak átdolgozását már 2008. februárra (!) kérte a Tanács...”

„... az MNV Zrt. nyilvántartási rendszere a vagyonelemekről ... átláthatatlan, pontatlan amellet, hogy rengeteg időt és energiát fordítunk rá.”

„6.) Az MNV Zrt. által végrehajtott állami tulajdonú vagyonelemek értékesítése túlságosan hosszú és indokolatlanul sokszereplős folyamat.”

Az Értékesítési Albizottság 2009. október 13-án megtartott üléséről készült jegyzőkönyv a következőt tartalmazza:

„1.)... kérte a szakterületek véleményét abban, hogy az értékbecsléseknek/vagyonértékeléseknek mikor kell rendelkezésre állnia az értékesítési eljárás során, mivel a 2009. október 2.-i ülésen kialakult állásponttól eltérő vélemények fogalmazódtak meg.”

Az Értékesítési és Jogi Igazgatóság 2009. október 2-án kelt álláspontja a következőket tartalmazza:

„A vagyontörvény az egységes állami vagyon koncepciójából indul ki, részben eltérő szabályozás csak az NFA-ba tartozó földterületekre vonatkozik.” „Ennek az egységes állami vagyonról szóló koncepciónak az felel meg, hogy az értékesítési folyamatok is egységes elvek mellett történjenek, a vagyontárgyak sajátosságaira figyelemmel, de azonos módszertan szerint, tehát a döntés előkészítése, a döntés végrehajtása és annak ellenőrzése folyamatok egységesen valósuljanak meg.” „Amennyiben az értékesítésnél a folyamat a szakmailag illetékes területekhez kerül, úgy az egyesítés irányába megindult és a vagyontörvény szerint kívánatos működés teljes mértékben megakad, az egységes értékesítési koncepció megszűnik, mert a portfóliók a korábbi jogszabályi környezetben megszokott működési mechanizmusok alkalmazásával visszatérnek a Vtv. hatályba lépése előtti, általuk megszokott és egymástól gyökeresen különböző értékesítési rendszerekhez.”

Az idézett vélemények, kijelentések és megállapítások alátámasztják a számvevőszéki ellenőrzés megállapítását, mely szerint **az MNV Zrt. működésében** 2009 októberében továbbra is **alapvető, az állami vagyonkezelés rendszerét érintő kérdések maradtak kidolgozatlanok és bizonytalanok.**

Az MNV Zrt. az ÁSZ részére küldött 2010. július 1-jei észrevételében jelezte, hogy az Értékesítési Albizottság feladata az értékesítési szabályzat koncepcionális átdolgozása (ami több NVT és Vezérigazgatói határozatot/utasítást érintett), valamint az Értékesítési és Jogi Igazgatóság szervezetén belüli helyének, szerepének, feladat- és hatásköri problémáinak a tisztázása volt. Rámutatott arra, hogy a Bizottság feladata nem a vagyonyilvántartás problémáinak az elemzése volt.

A Kvtv. az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadásokat** tartalmazó 2. cím előirányzatát 112 344,5 M Ft-ban állapította meg. A cím előirányzata az év során 105 994,9 M Ft-ra változott. A teljesítés 99 294,2 M Ft (93,7%) volt.

Az állami vagyon kiadásainak alakulását két ellentétes hatású döntés befolyásolta, egyrészt a nem tervezett pénzügyi stabilitási célú részesedés-szerzés 30,0 Mrd Ft összegben, másrészt, hogy ennek ellensúlyozására a pénzügyminiszter – mint a részvényesi jogok gyakorlója (RJGY) – határozatában a tervezetthez képest 25,6 Mrd Ft összegű kiadáscsökkentésre kérte fel az MNV Zrt.-t, illetve az NVT-t.

Az állami vagyonnal kapcsolatos 2009. évi kiadások visszafogottabb teljesülését meghatározóan az alábbi kiadási tételek befolyásolták:

- az állami tulajdoni részesedések növekedését eredményező kiadások 18,0 Mrd Ft-tal maradtak el a tervezettől, mivel egyes tervezett tőkeemelések végrehajtására egyrészt a kiadás-csökkentési követelmények, másrészt indokoltságuk hiánya miatt nem került sor,
- a Magyar Államot a korábbi értékesítéshez kapcsolódóan terhelő, a meglehetősen nagy bizonytalansággal tervezhető, helytállási típusú kiadások 6,7 Mrd Ft-tal maradtak el – az egyébként felülről nyitott – előirányzattól,
- a fejezeti tartalék eredetileg 14,5 Mrd Ft összegű keretéből 6,2 Mrd Ft nem került felhasználásra a 2009. év folyamán.

A kiadásoknál a tervszintet meghaladó teljesítés az egyéb eszköz vásárlásoknál (103%), az ingatlanok fenntartási kiadásainál (az üzemeltetési ráfordításoknál 129%, míg az őrzésvédelmi kiadásoknál 118%), a tanácsadói kiadásoknál (197%), valamint a kötvény kamat kifizetéseknél (110%) valósult meg. A túlteljesítések a fejezeti tartalék terhére történtek, ha nem állt rendelkezésre a szükséges fedezet.

A tárgyévi teljesítés – a 30,0 Mrd Ft összegű pénzügyi stabilitási célú részesedés-szerzés nélkül – a 2008. év szintjén alakult.

Felhalmozási jellegű kiadások

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés / 2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés / 2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	Előirányzat				
M Ft-ban				% -ban	
22 318,9	39 020,0	38 809,8	43 992,9	113,1	196,7

A felhalmozási jellegű kiadások alcímén az **ingatlan vásárlás jogcímcsoporton** belül, a **termőföld vásárlás** 2009. évi előirányzatának összege 940,0 M Ft, a teljesítés 196,5 M Ft (20,9%) volt.

A felhasználás jelentős mértékben elmaradt, mindössze a „Termőföldért életjáradékot” IV. program keretében a 2005. évben indított veszprémi erdőterületek megvételi folyamatának lezárásaként realizálódott erdő vásárlása. Új pályázatot a vonatkozó kormányrendelet megújításának elhúzódásából, illetve az új kormányrendelet (a termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megszerzésének ötödik üteméről szóló 259/2009. (XI. 23.) Korm. rendelet) év végi kiadásából adódóan az MNV Zrt. nem írt ki.

A termőföld vásárlás költségvetési soron – az adásvételi szerződések alapján – kiadásként kimutatott 196,5 M Ft megjelenik a főkönyvben, a termőföld beruházások számlán.

A főkönyvi nyilvántartástól elkülönítetten vezetett analitikus nyilvántartás hiányosságából adódóan az életjáradéki szerződés alapján átvett – pénzforgalommal nem járó – termőföld a vagyonyilvántartásban nem a szerződésben rögzített értéket mutatja. A 2009. évben kötött életjáradéki szerződések alapján átvett termőföldek mennyiségi adatait rögzítették az analitikus nyilvántartó rendszerben. Az érték adatok felvitele, illetve a tranzakció előírt lezárása azon-

ban elmaradt, amelynek következtében 35 db életjáradéki szerződés érték adata nem került rögzítésre, majd feladásra főkönyvbe. Az analitikus nyilvántartás év végi adatszolgáltatásának hiányosságából adódóan az előzetes mérleg nem tartalmazza a 2009. évben az életjáradék keretében átvett termőföldek értékét 67,0 M Ft értékben. További, a mérleg összegét befolyásoló hiányosságot okozott, hogy az életjáradékhoz kapcsolódó készpénzes vásárlásnál a szerződés alapján az összeg kifizetésére intézkedtek, de az analitikus nyilvántartás hiányosságából adódóan az adatok (több tétel összegeként 5,9 M Ft) rögzítése, a főkönyvi adatszolgáltatásba történő beemelése elmaradt.

Hasonló nyilvántartási hiányosság tapasztalható a 2005. évben vásárolt termőföld esetén. A hiányos adatfelvitel és rögzítés következtében három szerződés értékadatát nem tartalmazza a főkönyvi könyveléshez készített adatszolgáltatás. A hiányosságokból adódóan **a termőföld beruházási számlára, valamint a termőföld főkönyvi számlára való könyvelés nem mutatja az MNV Zrt.-re bízott vagyon valós értékét.**

Az **egyéb ingatlanok vásárlása** 2009. évi előirányzata 1100,0 M Ft, a teljesítés 1008,6 M Ft, a teljesítés az előirányzatnak 91,7%-a.

A 2009. évi teljesítésnek meghatározó hányadát, 98,1%-át, a Nemzeti Lóverseny Kft. (NL Kft.) Dunakeszi-Alag 2947, 2954, 2971, és 3169 hrsz.-on bejegyzett ingatlanjainak az 536/2008. (VIII. 13.) NVT sz. határozat szerinti 989,2 M Ft összegű megvásárlása tette ki. A dunakeszi-alagi ingatlanon felül az MNV Zrt. további 19,4 M Ft-ért vásárolt egyéb ingatlanokat, amelyből 18,0 M Ft-ot – az egyházi kárpótlásokhoz kapcsolódóan – cserelakások vásárlására fordítottak.

Az MNV Zrt. az állam tulajdonában lévő Kft. ingatlanát vásárolta meg. Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy *„ezzel a lépéssel arra törekedett, hogy a lóverseny társaságok bizonytalan megtérülésű tulajdonosi kölcsönökön keresztül történő finanszírozásának korábbi gyakorlata helyett, a lóverseny társaságok jövőbeli működésére vonatkozó koncepció megvalósításával éppen az ágazat – hosszú távon további jelentős állami forrásbevonás nélküli – jövőbeli működését kívánta megalapozni. Emellett az ingatlanok állami tulajdonba kerülése által az NL Kft. évi kb. 30 M Ft, a Dunakeszi Önkormányzat részére fizetendő adófizetési kötelezettségtől mentesült, mivel a közvetlen állami tulajdonban lévő ingatlanokat ez az adófizetési kötelezettség nem terheli. Mindazonáltal tény, hogy a koncepció további, a szóban forgó ingatlanok állami tulajdonba kerülésén túlmutató lépései – vonatkozó döntés hiányában – már nem kerülhettek megvalósításra”.*

Az MNV Zrt. – a Magyar Állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló szervezet – a 2008. év óta veszi át az épületeket a társaság működésének finanszírozása érdekében és a mai napig nem rendelkezik az átvett ingatlanok használatára vonatkozó szerződéssel (vagyonkezelői, bérleti). Ez a helyzet nincs összhangban a Vtv. 23. §-ában és az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X. 4.) Korm. rendelet 7. §-ában foglalt hasznosításra vonatkozó előírásaival, amely szerint az ingatlan használatára vonatkozó szerződést kell kötni.

Az ingatlant változatlanul az NL Kft. használja, de a használat keretei az ellenőrzés lezárásakor még nem voltak tisztázottak. **Az MNV Zrt. a hasznosítást szerződéssel igazolni nem tudta, ezért az ingatlannal kapcsolatban felmerülő esetleges bevételek és költségek jogszerűsége és in-**

dokoltsága nem állapítható meg, kockázatokat hordoz, mind a tulajdonos MNV Zrt., mind pedig a használó NL Kft. számára.

A Kvtv. az **egyéb eszközök vásárlása** jogcímcsoport előirányzatát összesen 950,0 M Ft-ban állapította meg, amit az évközi módosítás 50,0 M Ft-tal megnövelt, így a 2009. évi módosított előirányzat 1000,0 M Ft. A teljesítés 980,8 M Ft, ami a módosított előirányzatnak 98,1%-a.

A 2009. évi teljesítést az Everest programfejlesztés 576,9 M Ft, a Dialóg Filmstúdió teljes filmjogai megvételének 301,5 M Ft, a Hollóházi védjegy-vásárlás 80,0 M Ft és az egyéb eszközbeszerzések 22,4 M Ft kiadási összegei adják.

Az Everest program projekt végrehajtása – a rendelkezésre álló dokumentáció alapján – nem átlátható, az áfa nélküli bekerülési értékéből (1384,1 M Ft) az első (2009.) évben 980,8 M Ft került kifizetésre, amelyből az eszközökre aktiválható kiadás 576,9 M Ft. (Az Everest programmal kapcsolatos további megállapításokat az MNV Zrt. tevékenységének a 2009. évi ellenőrzéséről készült ÁSZ jelentés tartalmazza.)

A Dialóg filmjogok kivásárlása esetén a tervezett és a tényleges érték közötti különbséget a teljes filmjog állományra vonatkozó áfa tartalom adja, a tervezési időszakban még más - vétel helyett tőkeemelési - konstrukcióval kalkuláltak. A filmjogok vásárlása, a kiadások elszámolása jogszerűen, illetve szabályszerűen valósult meg.

Ingtalan-beruházások jogcímcsoport 2009. évi eredeti előirányzata 11 619,0 M Ft, a módosított előirányzata 11 358,8 M Ft, ami 48%-ban (5457,5 M Ft) teljesült.

A kiadás előirányzattól való jelentős elmaradását a beruházások csúszása, illetve több tervezett projekt elmaradása okozta. Az előirányzat döntő részben a költségvetési szervek elhelyezését szolgáló beruházások, illetve különböző felújítási munkálatok fedezetéül szolgált.

A 2009. évi teljesítésnek a döntő részét, 96,2%-át, 5250 M Ft-ot a **VPOP** elhelyezési igényeinek megoldása érdekében, a 2008-ban lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményeként megvalósuló beruházással kapcsolatos kifizetés adja.

A fennmaradó 207,5 M Ft egyéb kisebb összegű beruházásokra került kifizetésre.

A VPOP a hatékonyabb munkavégzés érdekében célszerűnek és indokoltnak tartotta, hogy az egyes összetartozó szervezetek egy épületben kerüljenek elhelyezésre, ezért jelezte irodahelyiség igényét az MNV Zrt.-nek. Az MNV Zrt. előkészítette az erre vonatkozó döntést a belső szabályzataiban foglaltak szerint.

A VPOP létszámbővítéséből és centralizálásából eredő elhelyezési igényének ingatlan vásárlás útján történő megoldása és az erre vonatkozó közbeszerzési eljárás engedélyezése tárgyában 2008. április 16-án készült 21/28/VÉ/2008.04.17. sorszámú előterjesztést az NVT a 227/2008. (IV. 23.) sz. határozatával egyhangúlag jóváhagyta. Ennek keretében fogadta el a határozat mellékletét képező ajánlati dokumentáció tervezetét és a pályázati felhívást, mely szerint az irodaépület megvásárlása **nyílt közbeszerzési eljárással** valósuljon meg. Az

előterjesztés a megvásárolni kívánt ingatlan vételárát, előzetes kalkuláció szerint 3,0 Mrd Ft összegben határozta meg.

A vásárlással kapcsolatos döntést alátámasztja az előterjesztés 2. sz. melléklete, mely szerint piaci viszonylatban a fővárosban 162 600 m² szabad kapacitású irodaépület áll rendelkezésre. Ennek megfelelően a VPOP által jelzett 4500 m² irodai és 3200 m² egyéb funkcionális helyiségek rendelkezésre állnak, illetve kialakíthatók.

Az előterjesztés kitért arra, hogy amennyiben bérletre kerül sor a normál piaci bérleti díjakat figyelembe véve (14,0 EUR/hó/m²) a VPOP részére megállapítandó bérleti díj beszedésével, a beruházás 7-10 éves megtérülési idővel számolva nullára fut, illetve nyereséget is termelhet. Rögzíti továbbá, hogy a megvásárolt ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés megkötését követő 2 hónapon belül beköltözhető legyen az épület. Az előterjesztésben felvázolt határidők alapján az épület birtokbavételére reálisan 2008 októberében kerülhetett volna sor.

A PM 7850/2008.04.25 sz. MNV Zrt.-nek írt levele tartalmazta, hogy az ingatlan vásárlásához szükséges fedezetet biztosítja.

A nyílt közbeszerzési eljárásban a beszerzési érték 3,0 Mrd Ft-ban került meghatározásra.

A nyílt közbeszerzési eljárásra egy pályázatot sem adtak be, ezért az eredménytelenül zárult. Emiatt 2008. június 12-én egy újabb előterjesztés (22/1/NVT/2008. 06. 13.) készült, amelyben az MNV Zrt. az NVT-nek hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárásra tett javaslatot azzal, hogy a tárgyalásos eljárásban lehetőség adódhat olyan tulajdonosok eladásban való érdekeltté tételére is, akik meghatározóan bérleti jogviszonyban hasznosítják az ingatlanjaikat. Tekintettel az eredménytelenül zárult pályázat miatti időkiadásra, az előterjesztés az NVT részére azt a döntési javaslatot ajánlotta, hogy az új eljárásban a birtokbavételi határidő 2008. év vége, vagy 2009. I. negyedév legyen. Az NVT a 2008. június 17-én kelt határozatában [436/2008. (VI. 17.)] az előterjesztés javaslatait elfogadta. Az NVT új, 436/2008. (VI. 17.) sz. határozata alapján került sor a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás megindítására.

Az MNV Zrt. 2008. július 10-én hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás keretében „520 fő elhelyezésére alkalmas, klimatizált irodahelyiség megvásárlása adásvételi szerződés keretében” tárgyban ajánlattételi felhívást küldött 8 társaságnak, a Biggeorge's-NV Zrt.-nek, a GTC Magyarország Ingatlanfejlesztő Zrt.-nek, a KÉSZ-Holding Zrt.-nek, az EQUIS Ingatlantanácsadó Kft.-nek, a Raiffeisen Ingatlan Zrt.-nek, a Frigyesi Építészeti Kft.-nek, a Wallis Ingatlan Zrt.-nek (később Wing Ingatlanfejlesztő és Beruházó Zrt.) és a Futureál Holding Zrt.-nek.

Az ajánlati felhívás az ajánlat benyújtásának határidejét 2008. július 25. 10 órában, az eredményhirdetés időpontját az ajánlattételi határidő lejártát követő 15. napban, a teljesítés időpontját 2009. március 31-ében jelölte meg. A MNV Zrt. vezérigazgatója az eredményhirdetés határidejét a bíráló bizottság javaslatára módosította, így az eredményhirdetés új időpontját 2008. szeptember 9. napján 11,00 órában, míg a szerződéskötés időpontját 2008. szeptember 17. napján 11,00 órában határozta meg, amelyről az ajánlattevőket 2008. augusztus 8-án írásban tájékoztatta.

Az ajánlati felhívásra határidőig 6 db ajánlat érkezett. Ajánlatot nyújtott be a **Biggeorge's NV** Ingatlanfejlesztő Zrt. **7800,0 M Ft** összegben, közös ajánlattevőként a **GTC Magyarország Ingatlanfejlesztő Zrt.**, a GTC Metro és a Toborzó Széplak Kft.-k **12 899,0 M Ft** összegben, a **Raiffeisen Ingatlan Zrt.** **4900,0 M Ft** összegben, a **WING Ingatlanfejlesztő és Beruházó Zrt.** **7205,0 M Ft** összegben, a **Biggeorge's NV 4 Ingatlanbefektetési Alap** **8000,0 M Ft** összegben és a PACON Kft. összeg megjelölése nélkül. A PACON Kft.-t az MNV Zrt. kizárta, tekintettel arra, hogy az ajánlata olyan hiányosságokat tartalmazott, amely teljes körű hiánypótlás esetén sem volt pótolható és számára ajánlattételi felhívást nem küldtek [Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pont].

A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás becsült bekerülési értéke a 3,0 Mrd Ft volt, amely a Közbeszerzési Tanács Közbeszerzési Döntőbizottság elnöke részére készült bejelentésben szerepelt.

A Wing Ingatlanfejlesztő és Beruházó Kft. ajánlatában meglévő épület ingatlan nem szerepelt, a társaság ajánlatként egy „*Előzetes műszaki leírás a Vám- és Pénzügyőrség egyes fővárosi szervezeti egységei számára létesítményhez*” című írásos anyagot csatolt, amelyben a tervezett irodaház címeként a Budapest III., Huszti út 42-44. számot adta meg. Az „*Előzetes műszaki leírás...*” a Budapest III. 19772 hrsz-ú „*kivett üzemi terület*” ingatlan 2008. július 24-én kiállított tulajdoni lapját tartalmazta, amelyen tulajdonosként még a Millennium Média Kft. szerepelt, széljegyként pedig a Wing Zrt. tulajdonjog bejegyzési kérelme. Az ingatlanon, a tulajdoni lap alapján az EUROHYPO AKTIENGESELLSCHAFT (65760 Eschborn, Helfmann park 5.) 133,4 M EUR összegű jelzáloga szerepelt bejegyzésként.

Az MNV Zrt. írásbeli tájékoztatása alapján az ajánlattevőkkel 2008. augusztus 1-jén, 25-én, 29-én és szeptember 2-án folytak tárgyalások, amelyeken a műszaki és jogi feltételek egyeztetésére került sor. Az ajánlattevőknek az utolsó tárgyalási napon, 2008. szeptember 2-án 15.00 óráig volt lehetőségük a végleges ajánlatok megtételére. Erre vonatkozóan az MNV Zrt. 2008. augusztus 29-én szóban, majd 2008. szeptember 1-jén írásban is értesítette az ajánlattevőket. „*A Kbt. hatályos rendelkezéseinek megfelelően az ár tekintetében csak az eredetileg megajánlott árat, vagy attól kedvezőbbet adhattak meg az ajánlattevők végső ajánlatukban.*”

Az ajánlattevők közül az eredeti ajánlatokat módosította a Biggeorge's NV Ingatlanfejlesztő Zrt. 7800,0 M Ft-ról 5985,0 M Ft-ra, a GTC Magyarország Ingatlanfejlesztő Zrt., a GTC Metro és a Toborzó Széplak Kft.-k 12 899,0 M Ft-ról 12 898,0 M Ft-ra és a WING Ingatlanfejlesztő és Beruházó Zrt. 7205,0 M Ft-ról 4489,9 M Ft-ra. A Biggeorge's NV4 Ingatlanbefektetési Alap végső ajánlatát az MNV Zrt. érvénytelenítette, mert az ajánlatokban feltüntetett birtokbaadási határidő nem felelt meg a felhívásban előírtaknak.

A fennmaradt 4 db érvényes ajánlatból a nyertes kiválasztása a legelőnyösebb vételár ajánlat és a vállalt birtokbaadási határidő alapján történt. A bírálati szempontoknak megfelelően az I. helyezett a WING Zrt. (vételár 4490,0 M Ft), a II. helyezett a Raiffeisen Ingatlan Zrt. (vételár 4900,0 M Ft) lett. A bíráló bizottság javaslata alapján került sor a Tanácsi döntésre. Az MNV Zrt. az ajánlatokról egy írásbeli összegzést készített, amelyet 2008. szeptember 9-én az eredményhirdetéskor az ajánlattevők képviselőivel átvetetett.

Az NVT 2008. szeptember 9-én az 573/2008. (IX. 09.) sz. határozatában egyhangúan megállapította, hogy a hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárás érvényes és eredményes volt, a nyertes az összességében legjobb ajánla-

tot benyújtó WING Ingatlanfejlesztő és Beruházó Zrt. lett. A Tanács a határozatban felhatalmazta az MNV Zrt. vezérigazgatóját az eredmény kihirdetésére és a nyertes ajánlattevővel való szerződés megkötésére.

A nyertes WING Zrt. (korábban, 2007. december 21-éig a cégnyilvántartásban WALLIS Ingatlan Fejlesztő Zrt. néven nyilvántartott) az ingatlan beszerzési pályázaton **2008. július 24-én** adásvételi szerződés keretében **megvásárolta** a pályázatában szerepeltetett telket, miközben **a pályázat leadási határideje 2008. július 25-e volt.**

Az MNV Zrt. 2010. július 30-ai észrevételében ezt a következőkkel indokolta: „A közbeszerzési eljárásban az alkalmassági feltételek között szerepelt, hogy az ajánlattevőnek „rendelkeznie kell” a kiírásban foglalt feltételeknek megfelelő ingatlannal, azaz az ingatlan tulajdonosának kell lennie, vagy ha nem az ingatlan tulajdonosa, akkor az ingatlan feletti rendelkezési jogot kell hiteles okiratokkal igazolnia. A kiírás nem zárta ki az együttes megfelelést, azaz az ajánlattevő alvállalkozó(k) bevonásával, vagy konzorcium létrehozásával is megfelelhetett, mint ahogy erre több ajánlattevő esetében is sor került (pl. CGT, Biggeorge’s NV4).

Tekintettel arra, hogy a WING Zrt. a rendelkezési jogát az ajánlattételi határidő lejártá előtt benyújtott, érvényes ajánlatában megfelelően igazolta, ezért sem oka, sem jogalapja nincs a rendelkezési jog megszerzésének körülményeit vagy időpontját vizsgálni.”

A pályázati eredményre hivatkozással 2008. szeptember 18-ai keltezéssel a WING Zrt. és az MNV Zrt. adásvételi szerződést kötött az új telekingatlanon az eladó által saját beruházásban 2009. március 31-éig **megépítendő** VPOP székházra.

A szerződésben rögzítették, hogy az eladó vállalja a szükséges telekalakítási eljárás megindítását és csak ezt követően kezdi meg az építkezést.

A Wing Zrt. a pályázati anyagában szerepeltetett Budapest III. 19772 hrsz-ú „kivett üzemi terület” 96 318 m² alapterületű ingatlan megosztását kezdeményezte. A Budapesti 1. számú Körzeti Földhivatal a 2008. október 10-én a Budapest III. 19772 hrsz-ú ingatlanból kialakította a 9343 m² alapterületű 19772/2 hrsz-ú ingatlant, amelynek a tulajdonosa a WING Zrt., és az ingatlant, a 18848/14 hrsz-ú ingatlannal egyetemben 133,4 M EUR jelzálog terhelte. A terhelő határozat kelte 2007. július 28.

A szerződés szerinti objektum a Budapest III. 19772/2 hrsz-ú ingatlanon megépült. Az **ingatlan birtokbaadása** az adásvételi szerződésben rögzített vis major és mentesítő események miatti, és az MNV Zrt. által elfogadott **késéssel – a 2009. április 14. napján** készült jegyzőkönyv szerint – **megtörtént**, ezzel egy időben az eladó WING Zrt. számlát állított ki a vevő részére. A VPOP használatba vette a számára megépített objektumot. Az ingatlan adásvételi szerződést kétszer módosították, **az egyik módosítás 2009. február 25-ei keltezésű**, amelyben rögzítették, hogy a kiviteli tervektől eltérő ún. Új Műszaki Megoldás alkalmazását a vevő „kifejezetten” elfogadja és az építető ennek ellentételezése kapcsán a vételárat módosította 4375,0 M Ft összegre. **A másik módosításra 2009. június 9-én került sor**, arra tekintettel, hogy a 4375,0 M Ft vételára helytelenül alkalmazták az Áfa-törvény 142. §-ban foglalt fordított adózási szabályt, amelyet az eladó nem alkalmazhatott volna. Ezért a számlát helyesbítették 4375,0 M Ft plusz 20% áfa összegre, 5250,0 M Ft-ra.

Az ellenőrzés a VPOP székház adásvétel útján történő megvásárlását a következők miatt **aggályosnak tartja**:

- Az NVT által elfogadott előterjesztés nem kellő megalapozottsággal mutatja be a bérleménybe, illetve a saját ingatlanba való elhelyezés előnyeit és hátrányait. Az elmúlt években az iroda bérlemények piacán erős túlkínálat volt a jellemző, ami a bérleti díjak csökkentésében is megnyilvánult. Bérleményre azonban nem kértek be ajánlatokat, nem került sor a saját ingatlan vásárlás megtérülésével és az épület fenntartási költségeivel való összehasonlításra.

Az MNV Zrt. 2010. július 30-ai észrevételében ezt a következőkkel indokolta: „A VPOP elhelyezési igényeit eredetileg állami tulajdonú ingatlanra vonatkozó vagyongekezelési jog megszerzésére jelentette be, amelyet azonban a megjelölt ingatlanban nem tartottunk gazdaságosan megoldhatónak (Labanc utcai ingatlan VPOP részére vagyongekezelésbe adása). Azonban a felújítás és átalakítás költségei elérhették, vagy akár meg is haladhatták volna egy új ingatlan vásárlásának költségeit, valamint időigénye is jelentősen meghaladta a Pénzügyminisztérium (PM) által szabott határidőt. Ezt a kezdeményezést a PM nem támogatta, más állami tulajdonban lévő, az elhelyezés biztosítására alkalmas ingatlan nem volt az MNV Zrt. portfóliójában, mint ahogy ezt az előterjesztésben is leírtuk.

A megoldási javaslat a PM-mel egyeztetve került kidolgozásra, amely figyelemmel volt arra a sajátosságra, hogy a VPOP nyomozati szerveinek speciális igényei (pl. speciálisan kialakított kihallgató-helyiségek, fogvatartásra, átvizsgálásra szolgáló speciális helyiségek stb.) bérleményben nem oldhatóak meg.”

- Az előterjesztés, az NVT határozata és az ajánlati felhívás meglévő ingatlan megvásárlására vonatkozott, nem felépítendő ingatlanra. Ezt alátámasztják az ajánlati felhívás következő tartalmi elemei is. A „Műszaki, illetve szakmai alkalmasság minimumkövetelménye(i)” cím alatt az ajánlati felhívás a következőket tartalmazta: „Alkalmatlan az ajánlattevő, ha nem rendelkezik olyan ingatlannal, amelyik nem rendelkezik, illetve nem alakítható olyan ingatlanná, amely rendelkezik az alábbi tulajdonságokkal: az épületnek a műszaki paramétereit..., az épület tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető legyen..., az ingatlan önálló épület, vagy épületrész legyen...”.

Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy „Sem az ajánlati felhívás, sem az ajánlati dokumentáció nem írta elő, hogy meglévő ingatlannal lehet csak pályázni, csupán az volt a feltétel, hogy az ingatlannak, illetve épületnek, vagy épületrésznek alkalmasnak kell lennie a kiírásban szereplő feltételek teljesítésére, vagy alakítható olyan ingatlanná, amely rendelkezik az előírt tulajdonságokkal. Ebből következik, hogy adott esetben egy meglévő ingatlan, azaz egy üres telek is alkalmas lehetett a kiírásban foglalt feltételek teljesítésére.”

- Az ajánlati felhívásban minimumkövetelmény volt, hogy „Alkalmatlan az ajánlattevő, ha a benyújtott tulajdoni lap alapján megállapítható, hogy a megajánlott ingatlan nem per és igénymentes.” Az ajánlathoz csatolt tulajdoni lapon az ingatlan tulajdonosa a Millennium Média Kft. volt, széljegyként pedig a Wing Zrt. tulajdonjog bejegyzési kérelmét rögzítették. Az ingatlan per- és igénymentes volt, tehát megfelelt a kiírásnak, ellenben nem volt tehermentes. A tulajdoni lap alapján az ingatlant a pályázat benyújtásakor 133,4 M EUR összegű jelzálog terhelte, ami a telek megosztás után a Budapest III. 19772/2 hrsz-ú ingatlan esetében is fennállt. A Budapest III. 19772/2

hrsz-ú ingatlanról a 2010. május 13-án megkért tulajdoni lap alapján az ingatlanról a jelzálog jog visszamenőleg 2009. június 2-án, az ingatlan 2009. április 14-ei birtokbaadása és az eladó WING Zrt. számlakibocsátása után került törlésre. A WING Zrt. ingatlan adásvétele utáni nettó követelését, a 4374,4 M Ft-ot az MNV Zrt. 2009. május 12-én megfizette. A vételár áfa tartalmát, 874,9 M Ft-ot 2009. június 30-án kiegyenlítették.

Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy a tehermentességet kifejezetten azért nem írta elő, mert a gyakorlatban nehezen képzelhető el, hogy egy beruházó önerőből megépít egy bérletre, eladásra szánt ingatlant, amelyet semmilyen banki hitelhez kapcsolódó jelzálog nem terhel.

- Az ingatlan 3,0 Mrd Ft összegben megtervezett vételárát jelentősen alábecsülték.
- A beszerezni kívánt ingatlan vételárát előzetes kalkuláció szerint 3,0 Mrd Ft-ban határozták meg. Az MNV Zrt. és az NVT részéről, erről az összegről született döntés, ez szerepelt a kiírásban és a PM erre biztosított fedezetet. A vételár azonban félév elteltével lényegesen, 45,8%-kal meghaladta a jóváhagyott bekerülési értéket.

Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy „A beszerzés becsült értéke és a tényleges vételár valóban jelentősen eltér, azonban az eljárás eredményét az NVT, amelyben képviseltette magát a PM az általa delegált taggal elfogadta.”

- A pályázatok értékelésénél nem vették figyelembe a kínált épületek elhelyezkedését és a pályázók által kínált hasznos alapterületek nagyságát.

Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy „A kiírás tartalmazta a műszaki paramétereket, így az igényelt terület nagyságát is, amelynek a nyertes ajánlat megfelelt. Tekintettel azonban arra, hogy a megajánlott ingatlanok sajátosságai nem tették volna lehetővé a hasznos alapterületek alapján való objektív összehasonlítást, ezért ez nem volt bírálati szempont. Ugyancsak alkalmassági feltétel, de nem bírálati szempont volt az ingatlan elhelyezkedése, amelynek a nyertes ajánlat szintén megfelelt.”

Az előterjesztés, az NVT határozata és az ajánlati felhívás meglévő ingatlan megvásárlására vonatkozott. Ezt alátámasztják az ajánlati felhívás tartalmi elemei. A beszerezni kívánt ingatlan vételárát előzetes kalkuláció szerint 3,0 Mrd Ft-ban határozták meg. Az MNV Zrt. és az NVT részéről erről az összegről született döntés, ez szerepelt a kiírásban és a PM erre biztosított fedezetet. A VPOP székház birtokbaadása 2009. április 14-én megtörtént, azonban **az MNV Zrt.** a helyszíni ellenőrzés lezárásáig (2010. május végéig) **nem kötötte meg a VPOP-val** az együttműködési megállapodás 4. e) pontja szerinti, illetve az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. tv. és az állami vagyronnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X. 4.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően **az épület használatára vonatkozó szerződést.**

Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy a VPOP részére a vagyonkezelésbe adás folyamatban van.

A Kvtv. az **állami tulajdoni részesedések növekedését eredményező kiadások jogcímcsoport** 2009. évi előirányzatát 24 011,0 M Ft-ban állapította meg, de a Részvényesi Jogok Gyakorlója (RJGY) az MNV Zrt. rábízott vagyoná-

nak éves tervében ezt az előirányzatot 6011,0 M Ft értékben hagyta jóvá. Az előirányzat felhasználása 5998,7 M Ft, ami a tervhez képest 99,8%-os teljesítést mutat.

A tőkeemelésből részesült a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. 466,0 M Ft, az Erdőgazdasági társaságok 945,0 M Ft és a Szegedi SZEFO Fonalfeldolgozó Zrt. 200,0 M Ft értékben.

A tulajdoni részesedések növekedését eredményező kiadásokból a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. a 435/2009. (V. 27.) NVT sz. határozat szerint az alaptevékenység továbbfolytatásának finanszírozására kapta az összeget. A tulajdonos az általa biztosított tőkeemelést a társaságnak a CIB Bank Zrt. felé fennálló 340,0 M Ft és a Raiffeisen Bank Zrt. felé fennálló 126,0 M Ft összegű bankhiteleinek visszafizetése érdekében biztosította.

Az erdőgazdasági társaságokban tervezett 2009. évi tőkeemelés célja a meglévő feldolgozó kapacitások piaci igényekre alapozott technológiai szinten tartása, bővítése, természetkímélő és a természetvédelmi igényeknek megfelelő technológiák fejlesztése, erdei melléktermék felvásárló és feldolgozó beruházások megvalósítása volt. Az MNV Zrt. 2009. évi vagyionkezelési tervében 1105,0 M Ft tőkeemelés szerepelt üzleti szempontból megtérülő beruházásokra. A tőkeemelésekről az NVT egyedi határozatokban hozott döntést összesen 945 M Ft értékben.

A Szegedi SZEFO Fonalfeldolgozó Zrt. 200,0 M Ft összegű alaptőke felemelését, új részvények zártkörű forgalomba hozatalával a 241/2009. (IV.15.) NVT sz. határozat alapozta meg. A társaság alultőkésített volt, forgóeszköz hiányosan gazdálkodott. A tőkeemelés teljes összegét állami kötelezettségeinek csökkentésére, hitel-törlesztésre, illetve a külső forrásbevonás csökkentésére fordította.

A tőkeemelések végrehajtása NVT határozatokon alapult, az alapítói határozatok szerinti eljárás jogszerű és szabályszerű volt.

A tulajdonszerzésekben érintett kiemelt társaságoknál a MALÉV Ground Handling Kft.-nél 4285,0 M Ft, a Hollóházi Hungarikum Közhasznú Nonprofit Kft.-nél 0,5 M Ft, továbbá a Balatoni Halászati Zrt.-nél a dolgozói részvények összege 13,8 M Ft.

A MALÉV 100%-os tulajdonát képező Malév GH Földi Kiszolgáló Zrt. részvényeinek legkésőbb 2009. április 19-éig történő átruházására előszerződést kötött az MNV Zrt. Az előszerződés megkötését az RJGY 1/2009. (I. 15.) sz. határozata és a 16/2009. (I. 15.) NVT határozat támasztotta alá, amelyet a 7/2009. (II. 25.) RJGY, 8/2009. (II. 26.) RJGY, a 12/2009. (IV. 15.) RJGY és a 17/2009. (VI. 18.) RJGY számú határozatokkal a pénzügyminiszter többször módosított az előszerződés érvényességi határidejére és a vételárelőlegre vonatkozóan. Az előszerződés alapján 1100,0 M Ft, 500,0 M Ft, és 2685,0 M Ft vételár előleget az MNV Zrt. több részletben utalta át a MALÉV Zrt. részére.

Az előszerződéstől 2009. július 31-ét követően az MNV Zrt. elállt, viszont a MALÉV Zrt. a kifizetett 4285,0 M Ft vételárelőleget nem tudta visszafizetni, fizetési haladékot kért. A pénzügyminiszter három RJGY határozatban rendelte el, hogy az MNV Zrt. ne kezdeményezze a MALÉV felé a – vételár előleg visszafizetésének – jogi úton történő érvényesítését.

A **volt szovjet ingatlanok kármentesítése jogcímcsoport** 2009. évi előirányzata 400,0 M Ft, a felhasználás 350,8 M Ft-ra (87,7%) teljesült. A kiadások jogszerűen és szabályszerűen kerültek kifizetésre.

A 2009. évben a kunmadarasi, a mátyásföldi és a szentkirályszabadjai repülőtereken végeztek kármentesítési tevékenységet.

A **pénzügyi stabilitási célú részesedés-szerzés jogcímcsoport** terhére a 2009. évben 30 000,1 M Ft összegű kifizetés teljesült, amivel a Magyar Állam az FHB Zrt.-ben további részesedést szerzett. A pénzügyi stabilitási célú részesedés szerzés törvényes keretei 2008. december 22-ével teremtődtek meg.

A pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának erősítéséről szóló 2008. évi CIV. törvény – a nemzetközi pénzügyi piacokon kialakult válsághelyzet kezelésével összhangban – létrehozta a hazai pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának erősítését szolgáló kereteket. A törvény 4. §-ában foglalt feltételrendszernek megfelelően az Állam összességében legfeljebb 300 000,0 M Ft-ot fordíthatott hitelintézetben történő tőkeemelésre 2009. december 31-éig.

Hasznosítással kapcsolatos folyó kiadások

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés / 2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés / 2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	Előirányzat				
M Ft-ban				% -ban	
16 437,3	20 506,5	21 326,5	19 435,3	91,1	118,2

A hasznosítással kapcsolatos kiadások alcímen belül az **életjáradék termőföldért jogcímcsoport** előirányzatának jogszabályi alapját a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. tv. 13/A. § (3) bekezdése, a Vtv. 22. § (7) és (8) bekezdései, valamint a termőföld állam által életjáradék fizetése ellenében történő megvásárlásáról szóló 255/2002. (XII. 13.) Korm. rendelet (2004. óta hatályon kívül) és a 210/2004. (VII. 19.) Korm. rendeletek jelentették. A 2009. évi előirányzat 11 760,5 M Ft, a teljesítés 11 117,0 M Ft volt, a teljesítés az előirányzatnak 94,5%-a.

A járadék folyósításánál, valamint a működési költségekhez kapcsolódó kifizetés utalványozásánál, érvényesítésénél és ellenjegyzésénél az előírásokat betartották.

Az **ingatlanok fenntartásával járó kiadások jogcímcsoporton belül az üzemeltetés, fenntartás, karbantartás, javítás** 2009. évi eredeti előirányzata 1630,0 M Ft, a módosított előirányzata 2100,0 M Ft, a teljesítés 2096,9 M Ft (99,9%) volt.

Az MNV Zrt. saját és rábízott vagyoni körébe tartozó ingatlanokkal, valamint a székházzal kapcsolatos, összesen 76 ingatlankezelési, őrzési szolgáltatások biztosítására pályázatot írt ki. A beszerzés magában foglalta az ingatlanok takarítását, az udvarok és földterületek kaszálását, parlagfű-mentesítését, továbbá az őrzés-védelmet és recepciós szolgálatot. Erre a feladatra az MNV Zrt. közbeszerzési

eljárás keretében választotta ki a Honvédelmi Minisztérium Elektronikai, Logisztika és Vagyonkezelő Zrt.-t (HM EI Zrt.), amelyben az egyetlen pályázó volt, ami kizárta az árversenyt. A kiírás nagy értéket, biztos megrendelést jelentett. Nyílt közbeszerzési eljárást folytattak le, a beszerzés becsült értéke 5200,0 M Ft volt. A különféle feladatokra csak teljes körűen lehetett pályázni. Kikötés volt, hogy az ajánlattevők részajánlatot nem tehettek, csak a kiírás szerinti komplett tevékenységre. Az ellenőrzés megítélése szerint ilyen heterogén tevékenység, mely földrajzilag lefedi az ország egész területét, szükségessé teheti alvállalkozók bevonását, ami esetenként megdrágíthatja a szolgáltatás árát. Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy *„A részekre történő ajánlattétel biztosítása az eljárás megindításának időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján nem volt előírás.”*

Az MNV Zrt. a HM EI Zrt.-vel a keretszerződést 96 hónapra kötötte azzal a feltétellel, hogy a szerződés a megkötését követő 48 hónapig nem mondható fel, csak rendkívüli felmondással, de ennek **indoka a rendelkezésre bocsátott dokumentációkból nem volt megállapítható. Az őrzésvédelmi feladatokat a HM EI Zrt. előtt a Kiving Kft. látta el lényegesen alacsonyabb áron**, (például a személy és vagyonőri tevékenységet 540 Ft/óra egységáron végezte a Kiving Kft., ezzel szemben a pályázati nyertes HM EI Zrt. ugyanezt a tevékenységet 970 Ft/óra áron végzi).

Az MNV Zrt. a Budapest XI. Daróci út 24. szám alatti ingatlan gázfogyasztása után 25,3 M Ft összegben közüzemi díjat fizetett ki a Fővárosi Gázműveknek. A Budapest XI. Daróci út 24. szám alatti ingatlan használatának a jogcíme a helyszíni ellenőrzés lezárásakor nem volt ismert. Az MNV Zrt. álláspontja szerint a kifizetett összeg továbbszámlázandó, de a terhelendő fél az ellenőrzés lezárásakor még nem volt beazonosítható. Az ellenőrzés megállapította, hogy **az MNV Zrt. 2009. december 22-én jogszerűen nem alátámasztott kifizetést teljesített** és az MNV Zrt. **vonatkozó nyilvántartása hiányos.**

Az MNV Zrt. 2010. július 30-ai észrevételeiben jelezte, hogy „az ingatlan átvétele 2008. december 22.-én megtörtént, és ez alapján, valamint az EKI-vel történt egyeztetés szerint a közüzemi ktg.-ek 2009. januártól az MNV-t terhelik. Az ingatlan részben az MNV tulajdona, részben az MTA-é, és az épületben tartózkodik ezen kívül több használó, amelyek közül az OTH, mint központi költségvetési szerv háttérszervezete, az OGYEI jelenleg jogcím nélkül használ egy épületrészt, mivel elhelyezését egy kormánydöntés rendelte el, vagyonkezelői jogát azonban az épület osztatlan közös tulajdonát megszüntető jogállapot eléréséig nem lehet bejegyezni. Az ingatlanhasználat jogcímének tisztázása után válik lehetségessé, hogy az MNV továbbszámlázza azokat a közműtartozásokat, amelyek megfizetésére tulajdonosként köteles. Vagyis a továbbszámlázástól függetlenül, mint tulajdonos a számla összegét a közműszolgáltató felé köteles az MNV Zrt. teljesíteni.”

A KIVING Kft. a 2009. évben az MNV Zrt. rábízott vagyonába tartozó több mint 50 ingatlan üzemeltetési feladatait látta el átalánydíjas, illetve óradíjas szerződés keretében. A havi szolgáltatási díjak ellenértéke (32,6 M Ft) szerződés szerint az elvégzett tevékenységekről kiállított számlák és a területi irodavezetők teljesítés igazolásai alapján kerültek kifizetésre. Az ellenőrzés a kifizetések teljesítését és elszámolását szabályszerűnek ítélte meg.

Az MNV Zrt. bérleti szerződést kötött (30908 sz.) a Spirál I. Ingatlanfejlesztő Kft.-vel az adóhatóság részére 700 fő irodai elhelyezése céljából 7962 m²+80 db parkolóhelyre, tárgyalásos közbeszerzési eljárás keretében. A bérleti díj

38,5 M Ft/hó+áfa, az üzemeltetési költség 9,9 M Ft/hó+áfa. A szerződést határozott (25 hónapra) időtartamra kötötték. A bérleti díj fedezete a területet használó APEH költségvetésében állt rendelkezésre, a használatra vonatkozó 31280. sz. megállapodás alapján az összegeket az MNV Zrt. továbbszámlázta az APEH felé. A kifizetések a szerződés, a vonatkozó számlák és teljesítés igazolások alapján történtek.

Az **ingatlanok őrzése** 2009. évi eredeti előirányzata 800,0 M Ft, a módosított előirányzata 1100,0 M Ft, a teljesítés 943,4 M Ft (85,8%) volt.

Az MNV Zrt. a tervezési időszakban pontosan nem ismerte, hogy a 2009. év során milyen nagyságú termőföld művelési és gyommentesítési kötelezettsége lesz, a terven felül mintegy plusz 30 ingatlan őrzését kellett biztosítani. Az év során az MNV Zrt. a rendőrségtől, illetve a HM-től több határátkelői ingatlant is átvett. Mindezek együttesen növelték a keretszerződések által érintett ingatlanok számát és indokolták a tervezett előirányzat növelését.

Az **egyéb vagyonkezelési kiadások** 2009. évi eredeti előirányzata 784,0 M Ft, a módosított előirányzata 834,0 M Ft, a teljesítés 674,4 M Ft (80,9%) volt.

Az egyéb vagyonkezelési kiadások között kerültek elszámolásra a máshova nem besorolható vagyonkezelési, vagyongazdálkodási, működtetési tevékenységhez kapcsolódó kiadások, továbbá a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény alapján az MNV Zrt.-t terhelő kártalanítási kiadások.

Az egyéb vagyonkezelési kiadások között számolták el az MNV Zrt. részéről a KSZF vagyonkezelésében álló FVM épületen végzett átalakítás 76,0 M Ft-os összegét. A beruházás forrását az MNV Zrt. az FVM részére a 2009. évi költségvetés terhére biztosította. A kivitelezést a KSZF hajtotta végre az FVM által megelőlegezett forrásból. Az FVM 2639/2009. sz. levelében jelezte az MNV Zrt. vezérigazgatójának, hogy a beruházás teljes körű elszámolása és továbbszámlázása megtörtént az MNV Zrt.-nek, ezért kéri az ellenérték átutalását. Az ellenőrzés megállapította, hogy a beruházás ellenértéke nem került leszámlázásra az MNV Zrt.-nek. Az összeget az egyéb vagyonkezelési kiadások helyett az egyéb eszközvásárlások között, a 2.1.2. jogcímcsoportnál kellett volna kimutatni, állami vagyongént nyilvántartásba venni az ügylet valós tartalmának megfelelően.

Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy „Az MNV Zrt. a felhalmozási jellegű kiadásai soron a beruházások között kizárólag olyan ügyleteket számolhat el, amelyek az MNV Zrt. megbízásából jönnek létre, és amelyben az MNV Zrt. mint vevői partner szerepel, vagyis az MNV Zrt. nevére állítják ki a szállítói számlákat (ez alatt nem azt értjük, hogy a KSZF állítson ki számlát az MNV Zrt. nevére). ...a KSZF vagyonkezelésében lévő épületen végeztek beruházást, melyet az MNV Zrt. megtérített, erről a nevére szóló számlával nem rendelkezik. Ezzel a kifizetéssel az MNV Zrt.-nek eszköz oldalon vagyonnövekménye nem keletkezett. Egyéb tekintetben megjegyezzük, hogy a KSZF leszámlázta a beruházást az MNV Zrt.-nek, de azt az MNV Zrt. visszaküldte, lévén, hogy szerződéses jogviszony nem volt a két szervezet között. A KSZF mint költségvetési szerv szerepelteti a könyveiben a beruházást.”

A Kvtv. az **állami tulajdonú társaságok támogatásának** 2009. évi előirányzatát 5532,0 M Ft-ban állapította meg, a felhasználás 4603,7 M Ft (83,2%) volt. A támogatások odaítélése NVT határozatokon alapult, kifizetésük szabályszerű volt.

A 2009. évi erdőművelési célú közmunkaprogram megvalósulása érdekében – a vagyonkezelési tervben foglaltaknak megfelelően – a 171/2009. (III. 18.) NVT és a 196/2009. (IV. 01.) NVT számú határozat alapján 18 erdőgazdasági társaság kapott támogatást, összesen 1,0 Mrd Ft értékben. Az erdőtelepítési program keretében további 551,3 M Ft került átutalásra 14 erdőgazdasági társaság részére, ebből prémium-felajánlásokból 252,0 M Ft gyűlt össze, a többi 299,3 M Ft a költségvetésből állt rendelkezésre. Az erdőtelepítési program finanszírozása – az eredeti elképzelések szerint – az állami tulajdonú társaságok vezetői részéről felajánlott prémium-befizetésekből valósult volna meg. Az MNV Zrt. a 2009. év végén a program befejezéséről döntött. Tulajdonosi forrásjuttatást kapott támogatási jogcímen a Nemzeti Kataszteri Program Kht. a terveknek megfelelően 1000,0 M Ft összegben (kamattámogatás), 130,0 M Ft összegben pedig a Mezőhegyesi Állami Ménes Kft. részesült (működési jellegű) támogatásban. A Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. 260,0 M Ft összegű, a tervben szereplő támogatást kapott hagyományos, nem üzleti alapú tevékenységei (pl. lótenyésztés) továbbfolytatására.

A Magyar Államot korábbi értékesítésekhez kapcsolódóan terhelő kiadások

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés / 2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés / 2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	Előirányzat				
M Ft-ban				% -ban	
13 409,3	23 117,0	23 117,0	16 422,4	71	122,5

A Magyar Államot korábbi értékesítésekhez kapcsolódóan terhelő kiadások alcímen belül a jóállással, szavatossággal kapcsolatos kifizetésekre 146,0 M Ft, a kezesi felelősségből eredő kifizetésekre a 2009. évre 826,0 M Ft, a konszernfelelősség alapján történő kifizetésekre 570,0 M Ft és a belterületi föld értéke alapján, alapítói jogon kifizetendő járandóságokra 324,0 M Ft összegű kiadást terveztek, de teljesítés egyik esetben sem történt.

Az állam tulajdonosi felelősségével kapcsolatos környezetvédelmi feladatok finanszírozása jogcímcsoport 2009. évi előirányzata 14 893,0 M Ft, a teljesítés 13 820,3 M Ft (92,8%) volt. A támogatások odaítélése NVT határozatokon és támogatási szerződéseken alapult. A 2009. évben jelentős környezetvédelmi támogatásban részesült a Nitrokémia Zrt., a Mecsek-Öko Környezetvédelmi Zrt. és a Simontornyai Bőrgyár.

A támogatási szerződésben minden esetben meghatározták, hogy a nyújtott támogatást a szerződés elválaszthatatlan részét képező feladatterv pénzügyi tervében meghatározott feladatok elvégzésének költségeire csak a műszaki ellenőr teljesítés igazolása alapján használhatja fel az MNV Zrt., ideértve a műszaki ellenőr díját is. A szerződés rögzíti továbbá, hogy a kármentesítési munkák jóváhagyott feladatterv és kiírt közbeszerzési pályázatok alapján valósulhatnak meg.

Az MNV Zrt. műszaki ellenőr alkalmazásával, illetve a támogatásban részesülő cégek beszámoltatásával ellenőrzi a megkapott támogatások felhasználását. A támogatás odaítélése szabályszerű volt.

A Kvtv. **az egyéb bírósági döntésből eredő kiadások jogcímcsoport** előirányzatát 3280,0 M Ft-ban állapította meg. A teljesítés 129,1 M Ft (3,9%) volt. Az alulteljesítés azzal függött össze, hogy a bírósági eljárások a tervezettnél jobban elhúzódtak.

Az **egyéb szerződéses kötelezettségek jogcímcsoport** 2009. évi előirányzata 178,0 M Ft, a teljesítés 37,7 M Ft (21,2%) volt.

Egy magánszemély részére a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezése kapcsán 9,8 M Ft-ot fizettek ki pénzbeli kártalanítás címén.

A kifizetés jogszerű volt, de helytelenül került elszámolásra a Magyar Államot korábbi értékesítésekhez kapcsolódóan terhelő kiadások jogcímcsoport egyéb szerződéses kötelezettségek jogcímén, mert a kifizetés az egyéb vagyonkezelési kiadásokat terheli. Az egyéb vagyonkezelési kiadások között kerülnek elszámolásra a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény alapján az MNV Zrt.-t terhelő kártalanítási kiadások.

Az MNV Zrt. észrevételében jelezte, hogy „álláspontunk szerint a kifizetés szerződéses kötelezettséggel jött létre és ezzel magyarázható, hogy miért került elszámolásra ezen a soron a kifizetés.”

Az **egyéb jogszabályból eredő kiadások jogcímcsoporton belül a kárpótlási jegyek életjáradékra váltása** 2009. évi előirányzata 2900,0 M Ft, a teljesítés 2435,3 M Ft (84%) volt.

A kárpótlási jegyek életjáradékra váltásáról szóló 1992. évi XXXI. törvény szerint a jogosultak kárpótlási jegyeiket életjáradékra válthatják. A beváltott jegyek az MNV Zrt.-re kerültek átruházásra, az életjáradékok összegét, valamint a folyósítással kapcsolatos költségeket pedig az MNV Zrt. köteles havonta megtéríteni a folyósító ONYF részére. Új beváltás már nincs, azonban a törvény szerint a járadék összegét évente emelni kell. A kötelezettség a halálozásokkal arányosan csökken, az emelések hatására pedig növekszik.

Az életjáradékok a kárpótlási jegyek életjáradékra váltásának eljárási szabályairól szóló 87/1992. (V. 29.) Korm. rendelet, valamint az MNV Zrt.-PM-ONYF megállapodás (27517 sz. szerz.) alapján kerültek kifizetésre a rábízott vagyon terhére. A kárpótlási jegyek életjáradékra váltásáról rendelkező 1992. évi XXXI. tv. 6. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a jogosultak részére folyósítandó életjáradék összegét privatizációs bevételből kell biztosítani. Amennyiben a privatizációs bevételekből fedezet nem áll rendelkezésre, a havi átutalásokat a központi költségvetés biztosítja. Az MNV Zrt. az e jogcímbe keletkező kötelezettségét még részben sem a privatizációs bevételből fedezte. A 2009. évben 1085,0 M Ft privatizációs bevétel realizálódott. A 2009. évi kifizetés teljes összegét a költségvetés finanszírozta. Ennek okát a társaság a helyszíni ellenőrzés lezárásáig nem indokolta meg.

Az MNV Zrt. az ÁSZ részére küldött észrevételében azonban jelezte, hogy „Az MNV Zrt. kárpótlási jegyek életjáradékra váltása során az Állami Vagyonügynökség, il-

letve az ÁPV Zrt. jogutódjaként jár el, ugyanakkor az MNV Zrt. gazdálkodására a jogelődeitől eltérő jogszabályi előírások vonatkoznak. A kárpótlási jegyek életjáradékra váltásáról szóló 1992. évi XXXI. törvény 6. §-ának (2) bekezdését – amely szerint elsődlegesen privatizációs bevételből kell teljesíteni ezeket a kiadásokat – értelemszerűen felülírják a jogszabályi hierarchiában azonos, azaz törvényi szinten meghozott újabb, az MNV Zrt. gazdálkodására, illetve a konkrét kiadások teljesítésére vonatkozó rendelkezések. Az MNV Zrt. ezekkel összhangban, jogszerűen eljárva teljesítette a tárgyi kifizetéseket.”

Vagyongazdálkodás egyéb kiadásai

2008. évi teljesítés	2009. évi			2009. évi teljesítés / 2009. évi módosított előirányzat	2009. évi teljesítés / 2008. évi teljesítés
	Eredeti	Módosított	Teljesítés		
	előirányzat				
M Ft-ban				% -ban	
12 892,7	14 201,0	15 160,0	12 771,2	84,2	99,1

Az alcímen belül a tanácsadók, értékbecslők és jogi képviselők díja 2009. évi eredeti előirányzata 1000,0 M Ft, a módosított előirányzata 1770,0 M Ft, a teljesítés 1643,3 M Ft (92,8%) volt.

A vagyongazdálkodási tevékenységhez igénybe venni tervezett tanácsadók, értékbecslők és jogi képviselők díjának 1000,0 M Ft összegű előirányzata a társasági részesedések, termőföldek és egyéb ingatlanok értékesítéséhez kapcsolódó kiadásokat tartalmazta. A tanácsadói kiadások jelentős része a Richter tranzakcióhoz köthető, melynek költsége 772,5 M Ft-ot tett ki. A lejáró kötvények refinanszírozásáról csak 2009 júniusában született döntés (16/2009. (VI. 16.) sz. RJGY határozat), így a refinanszírozás tőkepiaci díjai és költségei a jóváhagyott tervben még nem szerepelhettek. A tranzakció költségeinek várható nagysága szükségessé tette a kiadási keret 770,0 M Ft-tal való megemelését a fejezeti tartalék terhére.

A tanácsadók, értékbecslők és jogi képviselők jogcímnél átvezetés keretében a rábízott vagyon terhére elszámoltak 17,7 M Ft kiadást, amely az ÁPV Zrt., mint munkáltató által saját dolgozói részére juttatott önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulás 2007. évi 12. havi kifizetéséhez kapcsolódott. **Az ellenőrzés rendelkezésére álló dokumentációk nem támasztják alá a kifizetés, illetve a jogcímre történő elszámolás jogszerűségét**, mivel az ÁPV Zrt. 2007. 12. 31-ei záró vagyonleltárának egyéb kötelezettségekre vonatkozó analitikus nyilvántartása ezen a jogcímen 865,0 E Ft-ot tartalmazott.

Az MNV Zrt. 2010. július 30-ai észrevételében jelezte, hogy „az MNV Zrt.,– mint az ÁPV Zrt. jogutódja az ÁPV Zrt., mint munkáltató 2007 decemberét érintő – a saját dolgozói részére önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulást fizetett ki 2008 januárjában a saját vagyon terhére. A vagyontörvény 60. § (4) bekezdése szerint az ÁPV Zrt. saját vagyona (pl. követelések és kötelezettségek) néhány kivételen túl a Magyar Államra száll, vagyis a rábízott vagyonba kerültek, vagyis profán a rábízott vagyonból kellett volna megfizetni 2008-ban a járulékokat. Ennek az átvezetése, korrigálása történt meg 2009. évben”.

Az **eljárási költségek, perköltségek** 2009. évi előirányzata 230,0 M Ft, a teljesítés 93,6 M Ft (40,7%) volt. A tervezettnél kevesebb kiadás az elévülésekkel, elhúzódó eljárásokkal függ össze.

A KÜRT Információbiztonsági és Adatmentő Kft. részére az Everest projekttel kapcsolatos minőségbiztosítás címén a saját vagyon terhére kifizetett 11,2 M Ft-ot a tanácsadók, értékbecslők és jogi képviselők díja között számolták el. Az MNV Zrt. a szerződés, megrendelés és a vonatkozó jegyzőkönyvek alapján igazolta a teljesítést. A **kifizetés nem a tartalmának megfelelő jogcímen került elszámolásra**. Ezeket a költségeket a projekt bevezetés aktiválendő kiadásainál kellett volna szerepeltetni.

Az MNV Zrt. **működésének támogatása jogcímcsoport** előirányzata fedezi a Társaság működésének költségeit, a tevékenység ellátásához szükséges személyi juttatásokat, a kapcsolódó munkaadót terhelő járulékokat és a dologi kiadásokat. A 2009. évi előirányzata 9302,0 M Ft, a teljesítés ezzel megegyező.

Az előirányzaton szereplő összeget a Magyar Államkincstár az MNV Zrt. által kibocsátott számla alapján minden hónap első napjaiban, de legkésőbb az adott hónap 7-éig folyósítja havonta egyenlő részletekben az 1/2009. (II. 20.) PM utasítás alapján (mely a pénzügyminiszter rendelkezése alatt álló központi költségvetési előirányzatok és finanszírozási kiadások kezelésének eljárásai rendjéről szól).

Az átcserélhető kötvény kamatfizetése jogcímcsoport 2009. évi eredeti előirányzata 1569,0 M Ft, a módosított előirányzata 1758,0 M Ft, a teljesítés az árfolyam változása miatt 1732,3 M Ft (98,5%) volt.

Az átcserélhető kötvény kamatfizetés költségvetési sorról 2009 szeptemberében kifizetésre került a lejárt Richter kötvények utáni kamat 1732,2 M Ft összegben (a kötvények után euró alapon meghatározott, a névérték 1%-ának megfelelő kamatot kell fizetni). Az adott napon fizetendő devizaösszeg költségvetésben elszámolandó forint-értéke az árfolyam alakulásától függött, így a pénzügyminiszter az 1569,0 M Ft összegű előirányzatot 189,0 M Ft-tal megemelte a fejezeti tartalékból.

A Kvtv. a **fejezeti tartalék alcím** előirányzataként 14 500,0 M Ft-ot tartalmazott, az év közben az előirányzati soron 8341,2 M Ft-os átcsoportosításra került sor, a fel nem használt előirányzat 6158,8 M Ft volt.

A fejezeti tartalék felhasználása a Kvtv.-ben jóváhagyott előirányzatokra való átcsoportosítással történhet, új előirányzatot év közben sem a Kormány, sem a pénzügyminiszter nem hozhat létre. A tartalékról az év során a Kormány kezdeményezésére az ingóságok és egyéb eszközvásárlások, valamint az ingatlan beruházások tervsoraira megosztottan 6089,4 M Ft-ot csoportosítottak át a Honvédelmi Minisztérium eszközvásárlásainak és beruházásainak fedezetére a 1061/2009. (IV. 30.) Korm. határozat, valamint a pénzügyminiszter és a honvédelmi miniszter megállapodása alapján.

A kiadások tervezettől eltérő szerkezete miatt az év során az MNV Zrt. által kezdeményezett és a pénzügyminiszter által jóváhagyott átcsoportosítások összege 2252,0 M Ft-ot tett ki. Ebből a Richter kötvénykamattól árfolyamváltozása 189,0 M Ft, a tanácsadók értékbecslők és jogi képviselők díjánál 770,0 M Ft (elsősorban a Richter részvényekre átcserélhető kötvények tervben nem szereplő refinanszírozásának költségeire), az ingatlanok üzemeltetésénél 470,0 M Ft, az ör-

zészvédelmi kiadásoknál 300,0 M Ft, az egyéb vagyonekezelési kiadásoknál 50,0 M Ft, az egyéb eszközvásárlásoknál 50,0 M Ft, továbbá a térítésmentes vagyonaátadásoknál 423,0 M Ft kiadási költségvetési sorra történt átcsoportosítást jelentett.

Az **áfa elszámolás alcím** 2009. évi előirányzata 1000,0 M Ft, a teljesítés 2325,2 M Ft volt.

Az áfa tartalom az MNV Zrt. rábízott állami vagyonnal kapcsolatos bevételekhez és kiadásokhoz kötődik, ezek elszámolása az adott alcímen történik. Az MNV Zrt. egyes ingatlan vásárlásainál, illetve csere-tranzakcióinál a fordított adózás szabályai szerint adózik (a számlát az eladó áfa tartalom nélkül állítja ki azzal, hogy az adófizetésre kötelezett a vevő, az MNV Zrt). A kiadások – a sajátosságok miatt – előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül túllépheték a tervezett összeget.

A 2009. évi áfa bevallások és befizetések során az MNV Zrt. az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény előírásait betartotta.

A 2009. évi zárszámadás ellenőrzése során a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet előirányzatainak teljesítését, azok könyvelési és bizonylati alátámasztását a financial audit módszertanában foglaltak szerint felülvizsgáltuk. Ennek eredményeként megállapítottuk, hogy a fejezet bevételeinek és kiadásainak mérlegadatait alátámasztó elszámolások és nyilvántartások csak részben felelnek meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. A teljesítések nem minden esetben voltak jogszerűek, vagy elszámolásuk nem minden esetben történt szabályszerűen. A feltárt hibák a lényegességi szintet nem érték el, a tapasztalt szabálytalanságok a mérlegadatok elutasítását nem indokolják, de befolyásolják az előirányzattal való gazdálkodásról kialakított képet, emiatt a vélemény korlátozott. A bevételek és kiadások 2009. évi központi költségvetési mérlegben szereplő adatainak a megbízhatóságát a következők befolyásolják:

- Az MNV Zrt. részéről közölt teljesítési adatok teljes körű és tételes év végi leltárral nem alátámasztottak.
- Az Egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevételekből 1445,2 M Ft teljes körű, tételes tartalmát az MNV Zrt. a helyszíni ellenőrzés lezárásáig nem tudta megadni, továbbá az Egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevételeknél két időszakban a banki pénzforgalmi lista összegeit 29,9 M Ft-tal módosította, amelynek tartalmát, összetételét és indokoltságát a társaság nem rögzítette a helyszíni ellenőrzés lezárásáig. Az összetételt az MNV Zrt. 2010. július 1-jei észrevételében megadta.
- Az Egyéb ingatlanok értékesítéséből származó bevételekből 17,3 M Ft összegű bevétel nem a tartalmának megfelelő jogcímen került elszámolásra, melyből 12,4 M Ft-ot termőföld értékesítésként, 4,9 M Ft-ot egyéb eszköz értékesítésként kellett volna elszámolni.

- A haszonbérleti díjbevételeknél az MNV Zrt. a banki pénzforgalmi lista összegét (-89,8 M Ft-tal) módosította, a módosítás tartalmát, összetételét és indokoltságát a társaság nem rögzítette, a módosítás összegének a vagyon tartalma nem ismert.
- Egy esetben 33,5 M Ft összegű termőföld értékesítési bevétel helytelenül egyes bevételként került elszámolásra.
- Az Ingatlanok fenntartásával járó kiadások között az MNV Zrt. a Budapest XI. Daróci út 24. szám alatti ingatlan gázfogyasztása után 25,3 M Ft összegben közüzemi díjat fizetett ki a Fővárosi Gázműveknek. A Budapest XI. Daróci út 24. szám alatti ingatlan használatának a státusza nem ismert, az MNV Zrt. álláspontja szerint a kifizetés továbbszámlázandó, de a terhelendő fél az ellenőrzés lezárásakor még nem volt beazonosítható. Az MNV Zrt. 2009. december 22-én jogszerűen nem alátámasztott kifizetést teljesített, az MNV Zrt. nyilvántartása hiányos.
- Az Egyéb vagyonkezelési kiadások között számolták el az MNV Zrt. részéről a KSZF vagyonkezelésében álló FVM épületen végzett átalakítás 76,0 M Ft összegét. A beruházás forrását az MNV Zrt. az FVM részére a 2009. évi költségvetés terhére biztosította. Az ellenőrzés megállapította, hogy a beruházás ellenértéke, a valós tartalma alapján helytelenül került elszámolásra az Egyéb vagyonkezelési kiadások között. A kiadást az Egyéb eszközök vásárlása között kellett volna kimutatni.
- Az Egyéb szerződéses kötelezettségek között egy magánszemély részére 9,8 M Ft került elszámolásra, a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezése kapcsán, pénzbeli kártalanítás címen. A kifizetést helytelenül számolták el a Magyar Államot korábbi értékesítésekhez kapcsolódóan terhelő kiadások jogcímcsoport, Egyéb szerződéses kötelezettségek jogcímén, mert a kifizetés az Egyéb vagyonkezelési kiadásokat terheli.
- Az ÁPV Zrt., mint munkáltató 2007 decemberében a saját dolgozói részére önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulást fizetett ki. Ebből, mint saját vagyont terhelő kiadásból az MNV Zrt. 2009. május 8-án 17,7 M Ft-ot átterhelt a Tanácsadó, értékecsllők és jogi képviselők jogcímre, mint önkéntes nyugdíjpénztári kiadást. Az MNV Zrt. részéről az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott dokumentációk nem támasztják alá a kifizetés, illetve a jogcímre történő elszámolás jogszerűségét.
- Az MNV Zrt. az Eljárási költségek, perköltségek között, a gazdasági esemény valós tartalmára tekintet nélkül, helytelenül számolta el a KÜRT Információbiztonsági és Adatmentő Kft. részére a 2009. évben kifizetett 11,2 M Ft-ot. Ezt a költséget tartalmának megfelelően az Everest projekt bevezetésének aktívandó kiadásainál kellett volna szerepeltetni.

A helyszíni ellenőrzés alapján **az MNV Zrt. vezérigazgatójának** a következő javaslatokat tettük:

1. Intézkedjen a gazdasági igazgatóság teljes körű információval, illetve adattal való ellátása érdekében.
2. Gondoskodjon
 - a) az MNV Zrt. rábízott vagyonának a jogelőd szervezetek által kezelt vagyonhoz képest hiánymentes és minél részletesebb leltárba vételéről, a vagyonelemek szakszerű értékeléséről, az MNV Zrt. vagyonmérlegének az előbbieken alapuló felvételéről, az MNV Zrt. jogutód szerinti működésének a törvényességéről,
 - b) az MNV Zrt. rábízott vagyonnal kapcsolatos bevételei elszámolásának a jogszerűségéről.
3. Intézkedjen, hogy az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek nyilvántartása és elszámolása az elkövetkezendő időszakban átláthatóan, ellenőrizhetően és teljes körű dokumentációval alátámasztottan álljon rendelkezésre.
4. Intézkedjen az MNV Zrt. és a vagyonkezelők közötti kapcsolat átláthatósága, szabályozottsága, továbbá a rábízott vagyonban bekövetkezett változások naprakész, a jogszabályi előírásoknak megfelelő dokumentálása érdekében.

A BELSŐ KONTROLLRENDSZER ÉRTÉKELÉSE

A megbízhatósági ellenőrzések megalapozása keretében folyamatosan értékeljük a belső kontrollrendszerek kialakítását, működését azon fő kontrollokra koncentrálva, amelyek hivatottak biztosítani a számviteli nyilvántartások pontosságát és teljességét, a beszámoló készítés követelményeinek érvényesítését, a vagyon és a források védelmét.

A 2009. évi zárszámadáshoz kapcsolódóan a belső kontrollrendszereket az ÁSZ által ellenőrzött – az alkotmányos és egy intézményes fejezetek, a fejezeti jogosítványú költségvetési címek, a fejezetek igazgatási címei, a fejezeti kezelésű előirányzatok – körben minősítettük.

A helyszíni ellenőrzések súlypontjának meghatározásánál kiemelt szerepet tulajdonítottunk a FEUVE rendszer kialakításának, eredményes működésének a költségvetési beszámolók megbízhatósága szempontjából.

1. AZ INTÉZMÉNYEK BELSŐ KONTROLLRENDSZERÉNEK ÉRTÉKELÉSE

Az intézményi belső kontrollrendszerek kiépítettségéről és működéséről – a költségvetési beszámoló megbízhatósága szempontjából fontosnak ítélt – hat területre koncentrálva (tevékenységek szabályozottsága, belső ellenőrzés, pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottsága, gazdálkodási tevékenység informatikai támogatottsága, informatikai környezet szabályozottsága, működése, és a FEUVE) végeztünk kockázatértékelést.

A tevékenységek szabályozottsága területén: az intézmények rendelkeztek SzMSz-szel és – egy kivételtől eltekintve – aktualizált, hatályos alapító okirattal is. A gazdasági szervezetek rendelkeztek ügyrenddel, azonban azok 9%-ban kiegészítést igényeltek. Az intézmények – két eset kivételével – rendelkeztek közbeszerzési szabályzattal, azonban azok 41%-a nem felelt meg a Kbt. előírásainak. Szintén kockázatot hordoz, hogy megfelelő közszolgálati szabályzatot az intézmények alig több mint fele (56%) adott ki. A Kincstárral történő egyeztetés tevékenységét – az intézmények két eset kivételével – szabályozták. Valamennyi intézmény elvégezte a Kincstárral az egyeztetést. Ennek eredménye azonban közel 2/3-os mértékben nem mutatott egyezőséget.

A pénzügyi és számviteli rendszer szabályozottsága területén: az összes intézmény rendelkezett számviteli politikával, számlarenddel és számlatükörrel. A kontrollkockázatot azonban – ha kis mértékben is – növelte, hogy a számviteli politika az intézmények közel 1/5-énél, a számlarend pedig több mint 1/4-énél pontosítást, illetve kiegészítés igényelt. Minden egyes számlarend tartalmazta a számlák tartalmát, a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát, összefüggéseit, a számlaösszefüggéseket, elkülönítetten az előirányzati forgalmi és állományi számlákat, ideértve a főkönyvi kivonatokkal kapcsolatos teendőket is. Egy-egy intézmény esetében fordult elő, hogy a számlarend nem tartalmazta az alkalmazásra kerülő számlák számát, illetve a zárlati feladatokat. A gazdasági események főkönyvi könyvelésének folyamata,

továbbá a féléves zárlati teendők az intézmények több mint 95%-ánál szabályozott volt. A pénzkezelési szabályzatok 1/4-ét viszont kiegészíteni, illetve pontosítani szükséges. Valamennyi intézmény rendelkezett eszközök és források leltározási és selejtezési szabályzattal, értékelési szabályzattal, önköltség-számítási szabályzattal és bizonylati renddel. Az említett területeken a kockázatokat növelte, hogy a szabályzatok 1/5-e nem volt megfelelő.

A gazdálkodási tevékenység informatikai támogatottsága területén: az intézmények főkönyvi könyvelését számítógépes programok támogatták. A szoftverek az analitikus nyilvántartások (előirányzat-módosítás, kötelezettségvállalás, vevőállomány, szállítóállomány, eszköznyilvántartás, készletnyilvántartás, illetményszámfejtés) vezetését jellemzően támogatták. A támogatás mértéke 81% és 97% közé esett. Ugyanakkor az analitikus nyilvántartások és a főkönyvi számlák közötti adatkapcsolatok automatizáltságának foka ennél lényegesen alacsonyabb (34% és 78% között mozgott), ami azt jelenti, hogy az analitikus nyilvántartások jelentős része manuális úton került a főkönyvi nyilvántartásokba, ami növelte a kockázatokat. A mérleg és a főkönyv egyezőségét, az előirányzat-maradvány kimutatását és az előirányzat egyeztetését az intézmények közel 90%-ánál támogatja számítógépes program. Ezen a területen a legjelentősebb kockázatot az képviseli, hogy a számviteli eljárások során az intézmények közel 1/5-énél (19%) nem megoldott, hogy a rendszerbe ellenőrzött adat kerüljön. Valamennyi intézmény esetében biztosított a visszamenőleges elérhetőség, valamint – egy kivételtől eltekintve – a könyvelt tételek azonosítása az idő, a rögzítő és az elvégzett művelet jellege szerint.

Az informatikai környezet szabályozottsága és működése területén: az intézmények 6%-ánál hiányzott az informatikai biztonsági szabályzat. Jelentős kockázattal bír, hogy a fejlesztési és az üzemeltetési feladatok formális szétválasztása az intézmények 80%-ánál történt meg, az intézmények közel felénél pedig megengedett, hogy a fejlesztők az éles (munkahasználatban levő) adatokhoz hozzáférjenek. Ugyanilyen arányú azon intézmények száma, amelyek nem rendelkeztek teljes körű, naprakész nyilvántartással arra vonatkozóan, hogy mely dolgozó milyen hozzáférési jogosultsággal rendelkezik a szervezet hálózati rendszeréhez, operációs rendszereihez, pénzügyi-számviteli szoftvereihez. Tovább növeli a kockázatot, hogy a vizsgált szervek 9%-a nem rendelkezett a hozzáférési jogosultságok megállapítására, kiosztására, módosítására és visszavonására vonatkozó eljárásrenddel. Valamennyi felhasználó rendelkezett viszont egyedi felhasználói névvel és jelszóval az általa kezelt szoftverhez (szoftverekhez). A jelszavak cseréjének kikényszerítése azonban nem volt teljes körű. Ugyancsak kockáztnövelő, hogy a hozzáférések naplózása összességében alig haladta meg a 70%-ot, az intézmények 38%-a pedig nem rendelkezett működés folytonossági tervvel és/vagy katasztrófa elhárítási tervvel. Nem volt teljes körű a mentési eljárások szabályozása sem (91%). Egy intézmény kivételével biztosított volt a mentéseket tartalmazó adathordozók környezeti ártalmaktól és az illetéktelen hozzáféréstől való védelme. Az intézmények közel fele a dokumentumtípusok és adatbázisok védelmi igényének meghatározását (biztonsági osztályba sorolását) nem dokumentálta, valamint nem rendelkeztek teljes körű naprakész nyilvántartásukkal.

A **FEUVE** területén: a pénzügyi jogkörök gyakorlására vonatkozóan valamennyi intézmény elkészítette szabályzatát. Az eljárásrendek – két kivétellel – rész-

letesen tartalmazzák a kötelezettségvállalás, az utalványozás, az ellenjegyzés, a szakmai igazolás és az érvényesítés során követendő magatartásformákat. Az összeférhetetlenség elve a pénzügyi jogkörök gyakorlására vonatkozó szabályzatokban nem sérült. A könyvelés és adatrögzítés területén kockázatot jelent, hogy a közgazdasági és funkcionális szempontból kontírozott tételek és a számítástechnikai rendszerbe rögzített tételek ellenőrzési folyamatát, valamint a KTK és a főkönyvi számlák egyeztetésének folyamatát nem szabályozta valamennyi intézmény. A döntés, a végrehajtás és a rögzítés tevékenységek szervezeti, illetve munkaköri szinten – egy intézmény kivételével – egymástól elhatároltak. Jelentős kockázat, hogy **ellenőrzési nyomvonallal** az intézmények több mint 6%-a egyáltalán nem rendelkezett. Az ellenőrzési nyomvonallal rendelkező intézmények felénél nehezíti az alkalmazást, – tovább növelve a kockázatot – hogy az egyes tevékenység elvégzését igazoló dokumentum azonosítóját (előfordult, hogy a megnevezését sem), illetve a dokumentum elérhetőségét (fellelhetési helyét a rendszerben) nem tartalmazta az ellenőrzési nyomvonál. Négy intézmény esetében okozott további kockázatot, hogy az ellenőrzési nyomvonál nem tartalmazta az ellenőrzési pontokat. Növelte a kockázatot, hogy **kockázatkezelési eljárásrenddel** nem rendelkezett az intézmények közel 1/5-e. Az eljárásrendek legjellemzőbb hiányossága, hogy nem tartalmazták a Kockázatkezelő Bizottságra vonatkozó előírásokat, a kockázatok folyamatgazdait, az elfogadható kockázati keretek meghatározását. **Szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje** – három kivételtől eltekintve – valamennyi intézménynél fellelhető volt, azonban csak az intézmények felénél volt melléklete az SzMSz-nek. Az eljárásrendek legjellemzőbb hiányossága, hogy mindössze négy intézmény esetében hoztak létre szakértői csoportot, a vezetők számára pedig az intézmények alig több mint 10%-a írta elő, hogy külön utasításban szabályozzák a Szabálytalanságok kezelése eljárásrendtől eltérő esetek vezetését. Növelte a területen a kockázatot, hogy az intézmények 50%-ánál nem neveztek ki szabálytalansági felelőst a szabálytalanságok észlelésével és kezelésével kapcsolatos feladatok koordinálására.

A vizsgált beszámolók közül az intézmény vezetőinek 1/3-a nem csatolta a beszámolóhoz a belső kontrollrendszerek (pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerek, valamint belső ellenőrzés) szabályszerű, hatékony, eredményes és gazdaságos működéséről szóló nyilatkozatát. A beküldött nyilatkozatok 10%-a hiányos volt, miáltal az Ámr. új 217. § c) bekezdése sérült.

Az egyik intézmény vezetője arra való hivatkozással nem csatolta a beszámolóhoz a belső kontrollrendszerek megfelelőségéről szóló Nyilatkozatot, hogy annak vezetését a beszámolási évben vette át. Az Ámr. új 216. § (3) bekezdése szerint, azonban amennyiben az intézménynél év közben változás történik a vezető személyében a távozó vezető köteles a Nyilatkozatot az addig eltelt időszak vonatkozásában kitölteni, és az új vezetőnek átadni, aki köteles azt saját Nyilatkozatához mellékelni.

A hiányos Nyilatkozatokban nem szerepelt a kontrollkörnyezetre, a kockázatkezelésre, a kontrolltevékenységre, az információ-kommunikációra és a monitoring tevékenységre vonatkozó kifejtő indoklás. Hiányzott a belső kontrollok fejlesztési igényével kapcsolatos leírás is.

A belső kontrollrendszer kialakításának hiányosságai és nem megfelelő működésük miatt nem kezelték kellő eredményességgel az elemi beszámolók meg-

bízhatóságát befolyásoló kockázatokat. A belső kontrollrendszerek működésének hiányosságaival összefüggésben az intézmények költségvetési beszámolóinak közel 20%-a minősített záradékot kapott.

A belső kontrollrendszer megfelelő kiépítettségének hiánya miatt esetenként a megbízási szerződéseket nem a jogviszony jellegének megfelelő feladatok elvégzésére, nem az előírásoknak megfelelő tartalommal és formában kötötték, a teljesítésgazdálkodások az elvégzett feladatokat nem megfelelően támasztották alá.

A korlátozott vélemény kiadását befolyásoló számszaki hibákon túl a FEUVE hiányosságaira utalt, hogy nem szabályozták megfelelően a kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés rendjét, az analitikus nyilvántartóhelyek és a beszámoló készítésért felelős szakterületek kapcsolatát.

A pénzügyi jogkörök gyakorlását támogató kontrollok nem megfelelő működése miatt fordulhatott elő egy intézménynél, hogy nem állt rendelkezésre elegendő fedezet a 2009-2013. közötti időszakra vállalt dologi kiadások teljesítésére.

A **belső ellenőrzés** feladatkörét az intézmények SzMSz-ben, és a belső ellenőrzési kézikönyvben meghatározták, azok tartalmazták a kötelező elemeket. A belső ellenőrzés helye egy kivételtől eltekintve a szervezeti struktúrában megfelelő, függetlenségük biztosított volt. Az intézmények közel 1/5-énél a belső ellenőrzés nem vizsgálta a FEUVE kiépítését és működését, a felénél pedig elmaradt az éves költségvetési beszámoló megbízhatósági ellenőrzése, informatikai rendszerellenőrzésre az intézmények közel 3/4-énél (72%) nem került sor. Az intézmények 9%-a nem végzett szabályszerűségi, 19%-a pedig pénzügyi, rendszer és teljesítmény ellenőrzést. Valamennyi intézmény esetében rendelkezett a belső ellenőrzés munkatervvel (éves ellenőrzési terv), három eset kivételével pedig kockázatelemzéssel alátámasztott stratégiai tervvel is. A vizsgálati módszereket 9%-os arányban nem kockázatelemzés alapján választották ki, 50%-ban nem volt dokumentált az informatikai intézkedések betartásának belső ellenőrzése, 28%-ban az ellenőrzések során gazdálkodási rendet sértő mulasztást, szabálytalanságot, károkozást állapítottak meg. Valamennyi intézménynél írásos jelentés készült az ellenőrzésekről, amelyeket az ellenőrzött terület vezetésével egyeztettek, eleget téve a Ber. 28. §-a előírásainak. Az intézmények 1/6-ánál nem tettek ajánlást a FEUVE és a belső ellenőrzési rendszerek, a belső kontrollok javítására, továbbfejlesztésére, míg az intézkedési tervek utóellenőrzését az intézmények közel fele nem végezte el. Az ellenőrzések tapasztalatairól éves (összefoglaló) jelentés készült – egy kivételtől eltekintve – az összes intézménynél.

2. A FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOKAT KEZELŐ SZERVEZETEK BELSŐ KONTROLLRENDSZERÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A fejezeti kezelési előirányzatok körében az intézményi belső kontrollrendszerek értékelését egy hetedik szegmenssel – Kincstár folyamatba épített ellenőrző funkciója – bővítettük.

A tevékenység és a működés szabályozottsága területén: kockázatot jelentett a fejezeti kezelési előirányzatok pénzügyi és szakmai kezelésének a fejezeten kívüli kezelése a szervezetek 7%-ánál, a fejezeti kezelési előirányzatok számának növekedése a szervezetek 60%-ánál, valamint a fejezeti kezelési elő-

irányzatot kezelő pénzügyi szervezetek 13%-ának átszervezése. Valamennyi szervezet rendelkezett hatályos SzMSz-szel és ügyrenddel, a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásával kapcsolatos eljárásrendet – két kivétellel – minden szervezet kidolgozta, azonban 80%-uk nem tartotta be az előírt határidőt, ez a késedelem is a kockázatot növelte.

A Kincstár munkafolyamatba épített ellenőrző funkciója területén: a kincstári költségvetési jelentés alapján a szervezetek 2/3-ának (67%) volt intézkedési kötelezettsége a függő-, átfutó- és kiegyenlítő kiadások-bevételek eltérései következtében. Az eltérések okait feltárták, és rendezték. A kincstári költségvetési beszámoló és az elemi beszámoló egyeztetését a tárgyévi zárszámadás adatai alapján – egy kivétellel – elvégezték. A kincstári költségvetési beszámoló és az elemi beszámoló egyeztetésének eredménye a vizsgált szervezetek felénél eltérést mutatott. Az eltérések a legnagyobb arányban az előirányzatok teljesítésénél és a kiemelt előirányzatok adataiban (40%) fordultak elő ezek indoklása és rendezése megtörtént. Az EU támogatások egyeztetése a Kincstárral negyedévente – egy szervezet kivételével – minden szervezetnél megtörtént. Minden érintett szervezet elkészítette a feladatfinanszírozásba vont fejezeti kezelésű előirányzatok és a központi beruházások feladatismertetőit, a feladatfinanszírozás engedélykiratait és a finanszírozás alapját képező okmányokat. A Kincstár biztosította a szervezetek részére az éves zárszámadáshoz az előirányzatmódosítással átcsoportosított előirányzatok pénzügyi teljesítésének adatait.

A számviteli rendszer szabályozottsága területén: két szervezet esetében nem szabályozták a fejezeti kezelésű előirányzatok terhére történt éven túli kötelezettségvállalás nyilvántartási rendjét, egy szervezetnél pedig a fejezeti kezelésű előirányzatokat érintő követelések értékelését. A kockázatot növelte, hogy a kezelési költségek nyilvántartási és elszámolási rendjét, a fejezeti kezelésű előirányzatok terhére nyújtott visszterhes támogatások folyósításának és elszámolásának rendjét és a fejezeti kezelésű előirányzatokat érintő követelések értékelését a szervezetek 7%-a nem szabályozta. Az összes szervezetnél rendelkezésre állt a fejezeti kezelésű előirányzatok szakmai sajátosságait is tartalmazó aktualizált számviteli politika és számlarend, a pénzkezelési szabályzat, továbbá –egy szervezet kivételével – a bizonylati rend és az okmányfegyelem szabályozása is megtörtént.

A számviteli tevékenység informatikai támogatottsága területén: kockázatot növelő tényező volt az analitikus nyilvántartások és a főkönyvi számlák közötti automatikus kapcsolat hiánya a szervezetek 27%-ánál (40%-ban részben automatikus a kapcsolat). Kockázatot jelentett továbbá, hogy az egyéb analitikus nyilvántartások vezetését az intézmények több mint 10%-ánál nem kezelte az informatikai rendszer, valamint az, hogy a szervezetek 27%-ánál a fejezeti kezelésű előirányzatokkal kapcsolatos visszterhes támogatások nyilvántartása, az előleg folyósításának analitikus nyilvántartása, továbbá az éven túli kötelezettségvállalás nyilvántartása a szervezetek 13%-ánál nem elektronikus formában történt. Nem volt megoldott a számviteli eljárásán belül, hogy csak az engedélyezett tranzakciók kerüljenek könyvelésre a szervezetek 1/5-nél. A mérleg és a főkönyvi könyvelés, valamint a mérleg és a beszámoló egyéb kimutatásainak egyezőségét az informatikai rendszer biztosította.

Az informatikai környezet szabályozottsága és működése az egyik legkritikusabb területe a fejezeti kezelésű előirányzatokat kezelő szervezetek belső kontrollrendszerének. A kockázatot növelte, hogy a szervezetek 60%-ánál nem tiltották a külső vagy belső fejlesztők bármilyen típusú hozzáférését az éles (munkahasználatban lévő) pénzügyi-számviteli szoftverekhez és adatokhoz, továbbá nem rendelkeztek az informatikai eszközökön kezelt dokumentumtípusok és adatbázisok naprakész nyilvántartásával. A szervezetek mindegyike rendelkezett informatikai biztonsági szabályzattal, azonban 47%-a nem készített működésfolytonossági tervet. Az elkészült működésfolytonossági tervek 1/3-a nem tartalmazott egyértelmű és részletes forgatókönyvet a kritikus fontosságú folyamatok és informatikai rendszerelemek visszaállítására vonatkozóan. A szervezetek 47%-ánál nem ellenőrizték az elmentett állományokból a pénzügyi-számviteli adatok teljes körű helyreállíthatóságát, 40%-ánál nem naplózta minden adathozzáférést, adatmódosítási vagy törlési tevékenységet. Az informatikai rendszer hardver és szoftver elemeire vonatkozó változáskezelési eljárások, valamint a szoftver-változtatások ellenőrzésére, tesztelésére vonatkozó eljárások nem voltak szabályozottak a szervezetek 27%-ánál, valamint nem megoldott a pénzügyi-számviteli szoftverek naplóállományainak rendszeres vizsgálata a szervezetek közel felénél. A pénzügyi-számviteli szoftverek 20%-ban nem tették lehetővé az adathozzáférések, adatmódosítások és törlési tevékenységek naplózását, továbbá nem voltak szabályozottak és dokumentáltak a számítógépes rendszer mentési eljárásai.

A fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának ellenőrzése területén: a vizsgálatok 7%-a nem terjedt ki a fejezeti kezelésű előirányzatok célszerű felhasználására, továbbá több mint a fele a felhasználókat nem érintette. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésének rendszerét az ellenőrzések 14%-a nem, illetve részben érintette. Az ellenőrzéseknél a téma kiválasztás nem kockázatelemzés alapján történt a fejezetek 7%-ánál. Az ellenőrzési munka eredményességét a lefolytatott ellenőrzések nyomon követésénél az intézkedési tervek hiánya (az ellenőrzések 1/5-énél), az intézkedési tervben meghatározott feladatok végrehajtása ellenőrzésének elmulasztása (a vizsgálatok 67%-ánál) rontotta. A fejezeti kezelésű előirányzatok belső ellenőrzése – mindezek miatt – nem járult hozzá a kockázatok csillapításához.

A FEUVE kialakítása elemei körében a kötelezettségvállalás, szakmai igazolás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés rendjét a szervezetek megfelelően kidolgozták és gondoskodtak a feladatkörök szabályszerű elkülönítéséről. A kockázatot növelte, hogy a könyvelés, adatrögzítés keretében a szervezetek 1/5-énél nem szabályozták a közgazdasági és funkcionális szempontból kontírozott tételek, valamint a főkönyvi számlák és a KTK-k megfeleltetésének ellenőrzését. Nem szabályozták a szervezetek 13%-ánál a számítástechnikai rendszerbe rögzített tételek ellenőrzésének folyamatát és nem írták elő a könyvelés, adatrögzítés alapját képező dokumentumhivatkozásokat. A fejezeti kezelésű előirányzatokra vonatkozó **ellenőrzési nyomvonalaknál** a leggyakoribb hiányosság az egyes tevékenységek elvégzését igazoló dokumentumok azonosítójának (53%), illetve fellelhetési helye megjelölésének (47%) hiánya volt. Az ellenőrzési nyomvonalak nem tartalmazták továbbá a tevékenységek/feladatok sorszámozását (13%), valamint a belső szabályzatokra való hivatkozásokat (27%). A fejezetek 27%-a nem rendelkezett **kockázatkezelési eljárásrenddel**. A kialakított eljárásrendek sem voltak teljes körűek, nem tartalmazták a kockázat fo-

galmát és azonosítását (20%), a kockázatok folyamatgazdáit (33%), továbbá nem tartalmazták az elfogadható kockázati szint meghatározását (7%), valamint a kockázati környezet rendszeres felülvizsgálatát (13%). Az eljárásrendek 7%-ánál nem építették be a kockázatokra való válaszingédkedéseket a folyamatba. A fejezeti kezelésű előirányzatok vonatkozásában a szervezetek 13%-a nem rendelkezett szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjével. A vizsgált szervezeteknél nem hoztak létre szakértői csoportot az előforduló szabálytalanságok észlelése és kezelése érdekében (80%), valamint nem neveztek ki szabálytalansági felelőst a szabálytalanságok észlelésével és kezelésével kapcsolatos feladatok koordinálására (40%), illetve az eljárásrendtől eltérő esetek kezelésére (80%).

A fejezeti kezelésű előirányzatok körében a szervezetek nem rendelkeztek a teljes időszakban a tevékenység céljainak elérését, gazdaságosságát, hatékonyságát, eredményességét veszélyeztető kockázatok felmérésén, értékelésén alapuló, azok hatásainak mérséklésére irányuló kockázatkezelési eljárásrenddel, a kialakított ellenőrzési nyomvonalak és a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjei hiányosak voltak.

A fejezeti kezelésű előirányzatok lebonyolításában részt vevő elsődleges elszámolást végző szervezeteknél kockázatot okozott, hogy a pénzügyi szervezetek 17%-a nem rendelkezett ügyrenddel vagy az ügyrendet helyettesítő más szabályzattal, továbbá nem határozták meg a fejezeti kezelésű előirányzatok terhére adandó támogatás odaítélésének kritériumrendszerét a szervezetek 1/6-ánál. Nem a fejezet számviteli politikáját használta az elszámolást végző szervezetek több mint 30%-a a fejezeti kezelésű előirányzatok könyvelésénél (elszámolásánál). Az alkalmazott számviteli politikákat, amelyek – egy kivételtől eltekintve – tartalmazták a fejezeti kezelésű előirányzatok sajátosságait, azonban egyeztették a fejezetek irányító szerveivel.

További kockázatot jelentett, hogy a számviteli tevékenységhez alkalmazott számítástechnikai szoftverek a felhasználók 50%-ánál eltért a fejezet irányító szerveinél működtetett programoktól. A számviteli eljáráson belül a felhasználók 25%-ánál nem volt megoldott, hogy csak az engedélyezett tranzakciók kerüljenek könyvelésre, valamint nem volt biztosított a tárgyévi könyvelési tételek visszamenőleges elérhetősége, a könyvelt tételek azonosítása az idő, a rögzítő és az elvégzett művelet jellege szerint. A kezelő szervezetek 1/6-a nem rendelkezett informatikai biztonsági szabályzattal. A kockázatot növelte, hogy a fejezet belső ellenőrzése az elsődleges elszámolást végző szervezetek több mint 40%-ánál nem végzett ellenőrzést a tárgyévben.

A belső kontrollrendszerek nem kielégítő kiépítettségének, esetenkénti működési zavarainak következtében nem biztosítottak kellő védelmet a fejezeti kezelésű beszámoló megbízhatóságát befolyásoló hiányosságok, szabálytalanságok előfordulásának megakadályozásához. Mindezek szerepet játszottak abban, hogy a fejezeti kezelésű előirányzatok költségvetési beszámolóinak ellenőrzése során feltárt hibák, szabálytalanságok miatt a beszámoló felét minősített záradékkal láttuk el.

A számviteli rendszer informatikai támogatottsága, az analitikus könyvelés és a főkönyvi könyvelés közötti automatikus adatkapcsolat hiánya hozzájárult ahhoz, hogy egy beszámolóban a főkönyvi számlával egyező értékű követelésallo-

mány és a kapcsolódó analitikus nyilvántartás között jelentős eltérés volt. Nem építették ki és nem működtették a FEUVE olyan rendszerét, amely biztosította volna a jogszabályi előírások maradéktalan betartását. (Az összegzett hibák nagysága miatt a beszámoló elutasító záradékot kapott.)

A következő esetekben a felsorolt hibák korlátozott minősítésű záradékot eredményeztek:

Egy adott intézménynél a FEUVE rendszerén belül a pénzügyi jogkörök gyakorlásához kapcsolódó kontrollok hiányos működése, valamint az előirányzat-módosítások szabályozási hiányosságának következtében egy felülről nyitott fejezeti kezelésű előirányzat eredeti előirányzat összegét szabálytalanul az Ámr. 45. § (5) bekezdésében foglaltakkal ellentétesen más címre csoportosították át.

Egy adott intézménynél a pénzügyi jogkörök gyakorlását támogató kontrollok nem megfelelő működése miatt fordulhatott elő, hogy a beszámolót készítő szervezet nem a támogatási szerződésben meghatározott jogcímek szerint számolt be a támogatás felhasználásáról.

Egy adott intézménynél a FEUVE keretében a kötelezettségvállalás, kötelezettségvállalás ellenjegyzése, teljesítésigazolás kontrolljának nem megfelelő működése, illetve hiánya miatt céltól eltérő felhasználásra történt kifizetés, a teljesítésigazolás pedig nem volt megfelelően alátámasztva.

3. AZ UNIÓS FEJLESZTÉSEK FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATAI BELSŐ KONTROLLRENDSZERÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A helyszíni ellenőrzések megállapításai rámutattak a belső kontrollrendszer működésének hiányosságaira, elsősorban a FEUVE területén, amelyek hozzájárultak a hibák, szabálytalanságok előfordulásához.

A Kincstár munkafolyamatba épített ellenőrző funkciója területen a kontrollkockázatokat növelte, hogy a havi kincstári költségvetési jelentés alapján a függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek és kiadások tekintetében, továbbá a KTK kódok közötti eltérések miatt intézkedési kötelezettség merült fel. A kontrollkockázatokat növelte, hogy a kincstári költségvetési beszámoló és az elemi beszámoló egyeztetésének során a kincstári számla forgalmában és a kiemelt előirányzatok teljesítésében eltérések voltak.

A Fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának ellenőrzése területén kontrollkockázatot hordozott, hogy a BEF az éves munkatervében előirányzott, a fejezeti kezelésű előirányzatok ellenőrzését nem valósította meg teljes körűen, az ellenőrzési megállapítások alapján készült intézkedési tervek megvalósulásáról nem minden esetben végeztek utóellenőrzést.

A belső ellenőrzés nem megfelelő működésének legfőbb oka a kapacitás hiánya volt. A BEF a rendelkezésre álló létszámmal nem tudott megfelelő tevékenységet folytatni a feladatkörébe tartozó területek – az NFÜ belső ellenőrzési tevékenységének ellátása mellett 2009-ben már 600 000 M Ft-ot is meghaladó összegű uniós előirányzatok, illetve az ezt kezelő komplex intézményrendszer (NFÜ IH-k, KSz-ek, kedvezményezettek stb.) ellenőrzése, valamint az NFÜ-t érintő nagyszámú külső ellenőrzés koordinációja – tekintetében.

Az ellenőrzési nyomvonal kontroll kockázatnövelő hiányossága volt, hogy nem tartalmazta az egyes tevékenységek elvégzését igazoló dokumentum megnevezését, azonosítóját, valamint fellelhetési helyét a rendszerben.

Az ellenőrzési nyomvonal nem kielégítő szintű működtetése miatt a monitoring indikátorok megvalósulásának mértéke – amely az ÁROP, EKOP esetében egyébként is a specifikusságukból adódóan nehezebben mérhető – csak a program lezárása során derül ki. Hasonló volt a helyzet a közbeszerzési szabályok megsértése miatti visszafizetési kötelezettségek esetében is.

Kiemelt kontrollkockázatot jelent a teljes intézményrendszert átfogó közbeszerzés-ellenőrzési eljárásrend aktualizálásának hiánya, melynek következtében a közbeszerzésekkel kapcsolatos szabálytalanságok nagy része a programok, projektek zárásakor kerül feltárásra, amely az EU Bizottság általi pénzügyi korrekció alkalmazását vonja maga után. A KA esetében a projektek zárása, illetve a nyomon követés során megállapított szabálytalanságokra vonatkozó eljárásrend hiánya miatt nem biztosított az ilyen szabálytalanságokból eredő követelések projekt fenntartási időszakot lezáró határidőn belül történő rendezése, a pénzügyi korrekciókból eredő követelések behajthatósága, és az EU Bizottság által a projekt zárásakor a hazai költségvetés felé esedékes végső kifizetések teljesítése.

Az NFÜ elnöke a beszámolóhoz csatolt nyilatkozata szerint gondoskodott a belső kontrollrendszerek (pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerek, valamint belső ellenőrzés) szabályszerű, hatékony, eredményes és gazdaságos működéséről.

A XIX. Uniós Fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzataira vonatkozó korlátozott Véleményadás a létező belső kontrollok működési hiányosságain, illetve zavarain alapul.

A kontrollrendszer hiányos működésével kapcsolatos, hogy az NFÜ egy – önálló törvényi sort képező – gazdálkodó szervezet 2008. és 2009. évi költségvetési támogatás felhasználásáról benyújtott beszámolóit nem vizsgálta felül.

A FEUVE hiányosságaira utal, hogy nem a Számviteli Politikában rögzítettek szerint egyeztetették a követeléseket az adósokkal. A kontrollok megkerülésével a KA és a KÖZOP felhasználásánál sérültek az EMIR és az audit trailek előírásai, amikor nem vagy nem a megfelelő személyek végezték el a kifizetés előtti ellenőrzéseket.

A számviteli kontroll és a FEUVE hiányosságai okozták, hogy az adósságállomány egyeztetése 2009-ben a mérleg fordulónap helyett 2009. október 30-ai állapotra vonatkozóan történt, amely nem felel meg az NFÜ hatályos Számviteli Politikájában, illetve az Sztv. 69. § (1) bekezdésében foglalt előírásoknak.

A számvitelt támogató informatikai kontroll hiányossága miatt (a számviteli rendszert támogató EMIR-t nem tették alkalmassá) az évenkénti kötelezettségvállalás mértéke nem állapítható meg sem az analitikus nyilvántartásokból, sem a főkönyvi kivonatból.

A számvitelt támogató informatika kontrollok nem megfelelő működésére – EMIR-ben fellépő eseti hiba – vezethető vissza, hogy a tárgyév terhelő egyéb rövid lejáratú kötelezettségek és a tárgyév terhelő szállítók mérlegsorát alátámasztó főkönyvi kivonat egyenlege egy részbeszámoló esetében nem egyezett meg az analitikus nyilvántartás adataival. Hasonló jellegű hibát generált, hogy az EMIR

nem tudta nyomon követni a rendszerbe felvitt korábbi szállítói követelések és kötelezettségek állományainak változásait.

A számvitelt támogató informatikai kontrollok hiányosságai miatt az INTERREG Közösségi Kezdeményezés előirányzatok mérlegében a követelések összege helyesen, azonban a nemzetközi támogatási programok miatti követelések sor helyett tévesen a támogatási program előlegek soron szerepelt.

Mind a számvitelt támogató informatikai rendszerek, mind a FEUVE hiányosságaira utal, hogy az INTERREG Közösségi Kezdeményezés előirányzatoknál a lebonyolítási számláról történő utalásról utalványlapokat nem készítettek. Az eljárás megsértette az Ámr. 135-137. §-aiban az utalványozásra vonatkozó előírásokat.

FEUVE és számviteli kontroll hiányosságokkal függenek össze azok a – szabályszerűséget sértő – könyvelési tételek melyeket az NFÜ FF annak érdekében végzett, hogy az állami költségvetési kedvezményezettek saját erő támogatása törvényi sor a beszámolóban a valóságnak megfelelő képet mutasson. A könyvelést bizonylat, illetve a kormány engedélyének hiányában végezték. A számviteli kontroll hiányossága ebben az esetben azt jelentette, hogy a kontroll megkerülhető. A hiba keletkezéséhez az is hozzájárult, hogy nem szabályozták az Áht. 24. § (9) bekezdésének megfelelően az előirányzat felhasználásának rendjét és ezzel párhuzamosan nem módosították kellő időben az EMIR-t.

AZ EU TÁMOGATÁSOK ÉS AZ UNIÓS TAGSÁGGAL ÖSSZEFÜGGŐ HAZAI BEFIZETÉSEK

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése keretében összefoglaltuk, elemeztük és értékeltük Magyarország 2009. évi EU-s költségvetési kapcsolatait (támogatások és befizetések az Unió költségvetésébe).

Az EU források értékelése során a költségvetésben megjelenő EU támogatásokat tartalmazó előirányzatok közül a XII. FVM, és a XIX. UF fejezetbe tartozó előirányzatok ellenőrzését és elemzését végeztük, beleértve azokat az előirányzatokat, amelyek az uniós támogatásokhoz kapcsolódó hazai társfinanszírozást tartalmazzák.

Vizsgáltuk továbbá a költségvetésen kívüli tételek agrár- és vidékfejlesztési támogatások felhasználásnak alakulását, valamint Magyarország 2009. évi hozzájárulását az EU költségvetéséhez.

1. AZ ELŐIRÁNYZATOK ADATAI ÉS A KÖLTSÉGVETÉSI BESZÁMOLÓK- BAN SZEREPLŐ ADATOK KÖZÖTTI EGYEZŐSÉG

Az NFÜ és a Kincstár előirányzat-nyilvántartása között nagyszámú, egyes esetekben jelentős összegű eltérés mutatkozott. Rendszerbeli eltérés nem volt. Több esetben voltak nagyobb összegű nem rendszerbeli eltérések is, amelyeket minden esetben a kincstári benyújtási határidő túllépése okozott. Az NFÜ a Kincstárnak írt levelében 7 oldalon keresztül sorolja az eltéréseket.

Megjegyezzük, hogy előfordult (KA közlekedés, INTERREG III), hogy a mérlegben a követelések összege ugyan helyesen szerepelt, de az nem egyezett a főkönyvi kivonatban szereplő értékkel. A KA közlekedés esetében nyilvánvaló elírás, az INTERREG III esetében pedig két mérlegsor felcserélése történt ezért a hiba nem vetette fel a mérlegvalódiság sérülésének kérdését, de jelzi, hogy a beszámolókat ellenőrző kincstári K-11-es program nem működik kifogástalanul. Szükségesnek látszik ezért a program felülvizsgálata.

2. AZ EU-S TÁMOGATÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK LEBONYOLÍTÁSÁBAN RÉSZTVEVŐ SZERVEZETEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK VIZSGÁLATA, FELADAT-ELLÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

2.1. Strukturális és Kohéziós támogatások

Az EU alapokból folyósított támogatások irányítási és ellenőrzési rendszereinek sajátossága, hogy a támogatások szakmai kezeléséért, és a fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásáért az OP IH-k felelnek. Az IH-k – az NFT I. AVOP végrehajtásáért felelős AVOP IH kivételével – az NFÜ főosztályaiként működnek (az AVOP IH az FVM Agrár-vidékfejlesztési Főosztálya, vezetője az FVM szakállamtitkára volt).

Az ÁSZ a 2008. évre vonatkozó zárszámadás vizsgálata során megállapította, hogy az IH-k 2006-ban egy szervezetbe történt összevonása mellett elmaradt az IH-k NFÜ szervezetébe történt integrálása. A gyakorlatban valamennyi IH egymástól szervezetenként elkülönülten, önálló főosztályként működött, illetve a Koordinációs IH OP IH-k tevékenységének koordinálásával kapcsolatos funkciója 2008-ban a gyakorlatban nem működött.

2009-ben előrelépés történt a tekintetben, hogy a 2008-ban közvetlen elnöki irányítás alá tartozó IH-k felügyeletét az elnökhelyettesek látták el: a (KTK IH és a VOP IH feladatait is ellátó) Koordinációs Irányító Hatóságot a Szabályozási Elnökhelyettes, a GFP IH, a HEP IH, a KEOP IH, a KÖZIG IH, a KÖZOP IH, illetve a ROP IH munkáját a Végrehajtási Elnökhelyettes felügyelte, a NEP IH az Integrációs Elnökhelyettes irányítása alatt működött.

Ugyanakkor az OP IH-k tevékenységének összehangolása a gyakorlatban 2009-ben sem valósult meg, a Koordinációs IH ezen funkciója a 2009. február 1-jei SzMSz kiadásával meg is szűnt.

Az OP-khoz hasonlóan az EU alapokból folyósított támogatások irányítási és ellenőrzési rendszereit az EU Bizottság (operatív) programonként hagyja jóvá a Tanács 1083/2006/EK rendelete és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek alapján. Az egyes IH-k jelentései alapján az EH megvizsgálja az irányítási és ellenőrzési rendszereket és (évente) jelentést készít az EU Bizottságnak. 2009-re valamennyi OP irányítási és ellenőrzési rendszerét elfogadták.

Az IH-k a felelősségi körükbe tartozó programok végrehajtásáért, forrásaik felhasználásáért teljes és kizárólagos felelősséget viselnek. Az IH-k felelnek a programok eredményes, hatékony megvalósításáért, és a programok jogszabályoknak megfelelő szakmai, pénzügyi és adminisztratív irányításáért. A fejlesztési programok pénzügyi feladatait is 2009-ben – az ÚMFT KEOP kivételével – az IH-k látták el. A KEOP IH a KEOP lebonyolítással kapcsolatos pénzügyi (kifizetési) feladatainak jelentős részét egy 2007. augusztus 1-jén a gazdasági ügyekért felelős elnökhelyettes és a KEOP IH vezetője között létrejött megállapodás értelmében továbbadta az NFÜ Gazdasági Ügyekért Felelős Elnökhelyettesiségnek, azaz a FF-nek. Az ÁSZ a 2008. évre vonatkozó zárszámadás vizsgálata során kifogásolta, hogy a feladatok megosztását tartalmazó ellenőrzési nyomvonal nem tér ki részleteiben a feladatok végrehajtására, csak az egyes feladatok felsorolását tartalmazza a felelős megjelölésével. A KEOP pénzügyi feladatok ellátása során az IH folyamatba épített ellenőrzést nem végez, illetve nem végzi a megállapodás értelmében az FF-re átruházott feladatok végrehajtásának ellenőrzését. Az NFÜ számvevői jelentésre adott észrevétele alapján az FF és a KEOP IH felülvizsgálja az ellenőrzési nyomvonal részletességét, a felülvizsgálat eredménye a 2010. évi zárszámadás vizsgálata során ítélt meg.

Az SA-kból finanszírozott programok esetében az IH-k a 2004-2006-os programozási időszakra vonatkozó szabályozás értelmében a pályázatával, a projektek megvalósításával és a támogatások kifizetésével, a támogatások felhasználásának ellenőrzésével, és a monitoringgal kapcsolatos feladatok végrehajtásába KSz-eket vonhattak be. A 2007-2013-as időszakban az ÚMFT-re vonatkozó szabályozás alapján ezeket a feladatokat kötelezően KSz-ek végzik. A KSz-ek

feladataikat az IH-nak alárendelten, annak nevében és utasításai szerint látják el, a KSz-ekre delegált feladatok ellátásáért is a felelősség az IH-kat terheli.

A KA-ból nyújtott támogatások lebonyolítása háromszintű szervezetrendszeren keresztül történik, melynek feladatait az 1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet szabályozza. A támogatások szakmai és pénzügyi lebonyolítását a KA esetében teljes egészében a KSz-ek végzik. Feladataik magukban foglalják a lebonyolító testületekkel, kedvezményezettekkel való szerződéskötést, a kivitelezési szerződések ellenjegyzését, a közbeszerzések felügyeletét, a projektek megvalósításának nyomon követését, és a pénzügyi lebonyolítás minden feladatát. Ez utóbbiak a finanszírozási alapokmányok készítésétől és módosításától a hazai és EU-s források lehívásán, az EFK-számla és a lebonyolítási számla kezelésén át a kifizetések minden szintű engedélyezéséig terjednek.

A KSz-eket mind a 2004-2006-os, mind a 2007-2013-as programozási időszakra jogszabályokban jelölték ki.

A 2008. évre vonatkozó zárszámadás vizsgálat megállapította, hogy a programok végrehajtása során az IH-k aránytalanul nagymértékben támaszkodtak a KSz-ekre, és saját feladatkörükbe tartozó tevékenységek közül irányítási és ellenőrzési funkciókat is a KSz-ekre delegáltak, továbbá, hogy nem végeztek megfelelő ellenőrzéseket a KSz-ekre delegált feladatok ellátása tekintetében. Ez a gyakorlat 2009-ben is folytatódott, a KIOP esetében pl.: a KÖZOP IH a zárással kapcsolatos feladatait teljes egészében delegálta az egyik KIOP KSz-nek (EKN Kft.), amely így ellátja a projekt/program végrehajtásának helyzetével kapcsolatos tájékoztatási, az EMIR-rel, a központi költségvetésből, illetve az EU által nyújtott támogatások felhasználásával bonyolított eljárások figyelemmel kísérését, továbbá a pénzügyi és szakmai monitoringgal kapcsolatos feladatokat.

Az IH-k, KSz-ek 2009-ben is párhuzamosan végezték a 2004-2006, és a 2007-2013 programozási időszak (operatív) programjainak kezelését. A 2004-2006-os időszak programjaival kapcsolatos tárgyévi feladatok jellemzően a programok, projektek zárásához, a szabálytalanság-, adósság-, és követeléskezeléshez kapcsolódtak, amelyre vonatkozóan az ÁSZ 2010-ben önálló vizsgálatot végzett.

Az IH-k által a KSz-ekre átruházott feladatok végrehajtásának ellenőrzése eltérő mértékű. A 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 2009. évi módosításával a korábbi években végzett minőségvizsgálat helyett a 7. § a KSz-ekre átruházott feladatok végrehajtásának ellenőrzését írja elő. A rendelet 2009. januártól hatályos módosítása értelmében a KSz-ekre delegált feladatok ellenőrzésének eredményét az IH-nak meg kell küldeni az IgH és az államháztartásért felelős miniszter részére. 2008-tól az ÚMFT OP-k tekintetében a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet és a vonatkozó együttműködési megállapodás alapján az NFÜ – meghatározott KSz-ek tekintetében – a KSz-ekre átruházott feladatok ellátásának első szintű ellenőrzésébe bevonja a Kincstárt. A jogszabályi kötelezettségen kívül az NFÜ KSz-ekkel megkötött új SLA-megállapodásai előírják a KSz évenkénti teljesítményértékelését. Ennek értelmében az IH-k vizsgálata kiterjed a KSz közreműködői feladatokkal kapcsolatos ráfordításai, költségei és kiadásai elkülönített nyilvántartásának és valódiságának ellenőrzésére.

2.2. Agrár- és vidékfejlesztési támogatások

Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások uniós és hazai források felhasználási lehetőségét biztosító költségvetési előirányzatok az FVM fejezetben jelentek meg. Az uniós és hazai társfinanszírozási források (előirányzatok) kezelésének koordinálási, tájékoztatási feladata a KGF-hez tartozott.

Az uniós agrár- és vidékfejlesztési támogatások közül az ÚMVP IH feladatait az FVM Agrár-vidékfejlesztési Főosztály látta el, míg a HOP-nál ez az FVM Természeti Erőforrások Főosztály Halászati Operatív Program Irányító Hatósági Osztályához tartozott. Az EMVA-ból és az EMGA-ból (csak uniós forrásból nyújtott támogatások) finanszírozott agrártámogatások vonatkozásában az MVH kifizető ügynökségi feladatokat látott el 2009-ben. A SA-ból finanszírozott AVOP, valamint az Európai Halászati Alapból folyósított támogatások végrehajtásához kapcsolódóan az irányító hatósági (AVOP IH, EHA IH) megbízások alapján KSz feladatokat látott el az MVH.

Ugyancsak az FVM és az MVH kezelte a központi költségvetésben nem szereplő, úgynevezett „vonal alatti” uniós központi támogatásokat. A költségvetésen kívüli támogatások finanszírozási forrásának a megelőlegezése a KESZ-ről történt 2009-ben is. Az MVH részére, az EMGA-ból finanszírozott, a közvetlen terület-alapú, a piaci támogatások, az intervenciók intézkedésekhez kapcsolódó kifizetések, valamint az EMVA-ból finanszírozott vidékfejlesztési támogatások felhasználására vonatkozó agrártámogatások EU által finanszírozott része teljesítéséhez a központi költségvetés a Kincstár útján kamatmentes hitelt nyújt a Kvtv. 27. § (1) bekezdése szerint. A 2009. évi meghitelezés összege éves szinten közel 100 000,0 M Ft-tal volt magasabb, mint a 2009. január 1-jei nyitóállomány.

A vidékfejlesztési stratégiai tervekben foglalt támogatások kizárólag abban az esetben finanszírozhatóak, amennyiben az igénybe vett teljes összeget az EU 2009. december 31-éig utólagosan megtéríti, de a kifizetés időpontjában a vidékfejlesztési stratégiai tervekben foglalt célokra felhasználható uniós forrás nem áll rendelkezésre. A költségeket a Kifizető Ügynökség a KESZ-ről megelőlegezi, és azt az EU utólag megtéríti az államháztartás számára.

Az egyes állatbetegségek és zoonózisok felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló nemzeti programok finanszírozásával összefüggésben az MgSzH a KESZ megelőlegezési számláról felvett hitelt (561,0 M Ft) az MVH – az MgSzH-hoz EU-tól befolyt bevételéből – soron kívül nem tudta törleszteni, mivel annak megérkezéséről tájékoztatást az MgSzH nem adott, és átutalásáról az MVH felé nem intézkedett. A mulasztás közvetlenül hozzájárult a 2009. évi költségvetési hiány növekedéséhez, mivel a Kvtv. 27. § (6) bekezdése szerint a KESZ-hez kapcsolódó megelőlegezési számlákról felvett hitelt az EU-tól befolyó bevételeiből soron kívül törleszti.

Az uniós támogatási feladatellátás és annak finanszírozása érdekében az FVM–MVH–Kincstár által kötött Együttműködési Megállapodást a 2009. évre is megújították (2008. december 15.). Ebben rendezték az EMVA, az EMGA az EHA, az EMOGA Garancia Részlege által finanszírozott intézkedésekkel, valamint az FVM költségvetésében szereplő nemzeti jogcímek kezelésével kapcsolatos pénzügyi, számlavezetési, forráskezelési, kifizetési, biztosíték- és követeléskezelési,

könyvelési, valamint adatszolgáltatási feladatok lebonyolításának rendjét, a feladatellátásban együttműködők kapcsolatát.

Az együttműködő szervezetek tevékenysége kiterjed a közösségi forrásból, a kötelező társfinanszírozási forrásból, valamint a kizárólag nemzeti költségvetési forrásból megvalósuló intézkedésekre. Tételesen tartalmazza a megállapodás az FVM költségvetését terhelő kiadások és azt megillető bevételek, a megelőlegezési számlák, a fejezeti kezelésű EFK-k és a lebonyolítási számlák felsorolását. A megállapodás 4. pontjában tértek ki – többek között – a felek részletes feladataira, a számlák feletti rendelkezési jogosultságokra, az árfolyamkockázatokra, az elszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségekre, az információ átadás módjára, az adatkezelésre, adatvédelemre, a költségek viselésére és a kapcsolattartás módjára.

A hazai területalapú támogatási rendszer keretében az EU által finanszírozott SAPS támogatás mellett bizonyos ágazatok esetében kiegészítő nemzeti támogatás (top-up) adható. A területalapú támogatás rendszerében igényelhető kiegészítő nemzeti támogatás feltételeit és a szabályozással kapcsolatos kérdéseket az EMGA-ból finanszírozott SAPS-hoz kapcsolódó, 2008. évi kiegészítő nemzeti támogatások (top-up) igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 37/2009. (IV. 3.) FVM rendelet írta elő.

3. AZ UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁHOZ KIALAKÍTOTT SZERVEZETI ÉS SZABÁLYOZÁSI KERETEK

Az Unió Fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználását, a költségvetési előirányzatokkal kapcsolatos általános előírásokat és hatásköröket a 2004-2006, illetve a 2007-2013 közötti EU költségvetési időszakokra vonatkozóan jogszabályi előírások határozzák meg. Kormányrendeletek szabályozzák a támogatások felhasználásának hazai intézményrendszerét, pénzügyi lebonyolítási, számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítását, a Svájci Hozzájárulás, az EGT és a Norvég Finanszírozási Mechanizmus végrehajtásának rendjét, miniszteri és közös rendeletek jelölik ki a programok végrehajtásában közreműködő szervezeteket, és határozzák meg az előirányzatokból kifizetett támogatások odaítélésének, kifizetésének és felhasználásának szabályait.

A fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi felhasználási rendjét a 11/2009. (IV. 14.) NFGM rendelet szabályozza. A fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi felhasználási rendjének szabályozása a korábbi évekhez hasonlóan 2009-ben is késedelmesen (az előző éveknél kisebb késéssel) történt meg, 2009. január 1-április 16. között a vizsgált előirányzatok 2009. évi felhasználására vonatkozóan nem volt érvényben szabályozás. A rendelet késedelmes megjelenésének negatív hatása a gyakorlatban az volt, hogy a feladatfinanszírozási körbe vont KA előirányzatokból az új jogszabály megjelenéséig csak az előző évi maradvány felhasználása történhetett meg szabályosan. A hivatkozott rendelet a hatályos Ámr.-rel összhangban, megfelelő részletettséggel tartalmazza az előirányzatok felhasználásának szabályait, figyelembe véve az előirányzatok sajátosságait. A kötelezettségvállalással, szakmai igazolással, utalványozással, ellenjegyzéssel kapcsolatos feladatokat a rendelet az Ámr. 134-138. §-aival összhangban szabályozza. A fent említett rendelet 2009-ben egy alkalommal (december 18-ával) módosult.

Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások, valamint a támogatási kérelmek benyújtása, a kérelmek kezelése és azok valamennyi ügyintézése tengelyenként⁴⁹, azon belül intézkedésenként törvényben, rendeletben szabályozott.

A jogi keretet a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény és annak módosításai adják. Az előírás átfogó keretelveket határozott meg az EMVA, az EMGA, valamint az EHA, továbbá a tagállami hatáskörben nyújtott mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatások nemzeti végrehajtásához, az egységes intézményi, információs és eljárási rendek kialakításához.

Az EMVA-ból, az EHA-ból, valamint az EMGA-ból támogatott programok és intézkedések pénzügyi, számviteli és ellenőrzési rendszerek kialakításáról, lebonyolításának átfogó rendjéről a 82/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet intézkedett. Előbbieken túl, az ÚMVP, HOP konkrét támogatásainak megvalósításához 2009-ben több mint 40 db FVM rendelet adta a jogi keretet. A részletekbe menő szabályozás a végrehajtás szakszerűségét szolgálja.

4. A TÁMOGATÁSOK LEBONYOLÍTÁSÁBAN RÉSZTVEVŐ SZERVEZETEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK SZABÁLYOZOTTSÁGA ÉS FOLYAMATA

Az SA-ból finanszírozott programok megvalósítására az IH-k a KSz-ekkel megállapodásokat kötöttek, amelyben meghatározták az IH-k és a KSz-ek által ellátandó feladatokat. A 2008. évi zárszámadás ellenőrzése során kifogásoltuk, hogy az SA OP-k végrehajtásával kapcsolatos feladatok delegálása a KSz-ekhez nem egységes keretek között történt, egyes KSz-ek a delegált feladatokat feladat-ellátási szerződés (SLA) alapján látják el, míg más KSz-ek feladatait együttműködési megállapodásban, vagy támogatási szerződésben szabályozták. Az SLA szerződések és azok módosításai a korábbiaknál jóval részletesebben tartalmazzák a feladatokat és a kötelezettségeket, amelyeket kiegészítettek a KSz által az OP-k lebonyolításában végzett feladatok finanszírozásának, illetve az NFÜ (IH-k) felé történő elszámolás kérdéseivel is.

E tekintetben előrelépés történt, 2009-re már csaknem mindenütt SLA szerződések léptek életbe, amelyek a támogatási feladatok lebonyolításának egységesítése irányába hatottak. A teljes egységesítés azonban még nem történt meg, így pl.: az NFÜ a Norvég Finanszírozási Mechanizmusok és a Svájci Alap tekintetében a VÁTI-val nem SLA szerződést kötött, és az INTERREG III-ban végzendő feladatok tekintetében is „Együttműködési Keretmegállapodás” van érvényben a VÁTI-val, amely keretében éves támogatási szerződéseket kötnek a KSz-szel. Egyáltalán nincs szerződés a KSz feladatok ellátására a KEOP IH és a KA környezetvédelmi projektek kezelésével megbízott KvVM FI között. Hasonlóképpen nem egységes a gyakorlat az SLA szerződések időhorizontját tekintve. Miközben az SLA szerződések jellemzően egyéves időtartamúak, addig a KIOP-os szerző-

⁴⁹ Az ÚMVP támogatásai négy intézkedés csoportokba sorolhatók: I. tengely: A mezőgazdasági és erdészeti ágazat versenyképességének javítása, II. tengely: A környezet és a vidék fejlesztése, III. tengely: A vidéki élet minősége és a vidéki gazdaság diverzifikálása, IV. tengely: LEADER program.

dés 2013. december 31-éig, a KÖZOP-os szerződés és a régiós OP-k szerződésai is 2015. december 31-éig szólnak. Az ETE esetében az SLA szerződés kizárólag a nemzeti szintű feladatok ellátására vonatkozik.

A KSz-ek finanszírozását az NFÜ, mint IH biztosítja a szerződések alapján, illetve az adott OP-k TS keretéből részesülnek. A finanszírozás módjának egységesítésére tett javaslatunk 2009-re vonatkozóan nem valósult meg, a KSz-ek finanszírozásában 2009-ben is eltérések voltak tapasztalhatók. A szerződéses, illetve a finanszírozási formát érintő különbségek miatt az egyes KSz-eknek nyújtott előlegek, támogatások elszámolása és a beszámolóban történő szerepeltetése nem volt egységes, egyes KSz-ek számlát, más KSz-ek előleg/támogatásigénylést nyújtottak be az NFÜ-nek az elvégzett tevékenységekről. A támogatásigénylések alapján a KSz-eknek nyújtott támogatási program előlegek a mérlegben a Követelések között, míg a KSz-eknek nyújtott szállítói előlegek forgalma a Költségvetési aktív átfutó elszámolások között jelent meg. A szállítói előleg formájában nyújtott finanszírozás átláthatósága 2009-ben sem volt biztosított, amely 2009-ben a GVOP, az ÁROP, az EKOP, a GOP, a KEOP, a DAOP, a DDOP, az ÉAOP, az ÉMOP, a KDOP, a KMOP és a NYDOP esetében befolyásolta a mérleg valódiságát is. Még nem egységesen alkalmazzák a díjazás fajtáit (általában, alap-, átalány-, rendelkezésre állási-, és sikerdíj) és azok tartalma is eltérő.

Tekintettel arra, hogy az SLA-rendszer bevezetése óta 2008 végéig eltelt két év során még nem került sor a díjazás mértékének és a díjazási rendszer működésének teljes felülvizsgálatára, s ezért annak hatékonyságáról, eredményességéről az NFÜ sem rendelkezett átfogó képpel, ezért az elmúlt évben javasoltuk, hogy intézményesen vizsgálják felül a rendszer működését, és tegyék meg a szükséges módosításokat. A javaslat első lépése megvalósult. Az NFÜ megbízást adott egy tanácsadó cégnek az SLA szerződések díjazási gyakorlatának felülvizsgálatára, és ennek alapján az egységes gyakorlat kialakításához javaslatteletre. A megbízott értékelő jelentését 2009 novemberében leadta. A javaslatok hasznosulása a 2010. évi szerződések felülvizsgálata után ítélni lehet meg.

A 281/2006. (XII. 26.) Korm. rendelet 20. § (7) bekezdése előírásai szerint az ÚMFT programoknál a támogatások kifizetési határidejének – a KSz-nek felróható módon történő – túllépése esetén a kifizetőnek késedelmi kamatot is kell fizetni. A késedelmi kamat kiszámítására és nyilvántartására az EMIR pénzügyi modulját tették alkalmassá. A modul e funkciója a jogszabály előírásait nem tudja minden részletében követni, ezért az érintett szervezeteknek a kifizetés konkrét körülményei ismeretében korrekciókat kell végrehajtaniuk.

Az ÚMFT-s OP-k közül egyedül a KÖZOP-ot kezelő KIKSZ-nél fordult elő több esetben is késedelmes kifizetés, melyek miatt a rendelkezésünkre bocsátott kimutatások alapján a KSZ megállapította, hogy 2009-ben 46,7 M Ft késedelmi kamatfizetési kötelezettsége keletkezett, amelyet azonban nem fizetett ki, megsértve ezzel a 281/2006. (XII. 26.) Korm. rendelet 20. § (7) bekezdése előírásait.

Az agrár-, vidékfejlesztési uniós támogatások kezelése, számviteli- pénzügyi elszámolása részben az FVM saját szervezetén belül, részben intézményi körébe tartozó más szervek (MVH, MgSzH, AMC) bevonásával valósult meg. A társzervek feladatkörébe tartozott az FVM költségvetésében nem szereplő közvetlen

uniós támogatások lebonyolítása is. A programokhoz a központi költségvetés forrásmegelőlegezést biztosít, amit az EU utólag megtérít.

Az FVM a Magyar Köztársaság Kormánya irányítása alatt álló különös hatáskörű államigazgatási szerv. Besorolása a tevékenysége jellege alapján közhatalmi, feladatellátásához kapcsolódó funkciója alapján önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.

A 2003. július 1-jén létrehozott MVH önálló jogi személyiséggel rendelkező, országos hatáskörű központi hivatal, önállóan gazdálkodó, az előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv (a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalról szóló 256/2007. (X. 4.) Korm. rendelet 1. §).

A 2007. január 1-jén létrehozott MgSzH Központ önálló jogi személyiséggel rendelkező, országos hatáskörű központi hivatal, önállóan gazdálkodó, az előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv (a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal létrehozásáról és működéséről szóló 274/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet).

Az FVM rendelkezik SzMSz-szel. Az FVM SzMSz-ét a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 14/2008. (XII. 29.) FVM utasítás melléklete, valamint az azt módosító 9/2009. (VII. 3.) FVM utasítás tartalmazza. A dokumentum „A minisztérium vezetői és személyi állomány” című II. fejeztében egyértelműen tartalmazza a főosztályvezetők felelősségeként, a feladat- és hatáskörükbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok céljának megfelelő, jogszerű felhasználását, az előirányzat felhasználás FEUVE rendszerének kialakítását, működtetését.

Az FVM elkészítette az Szt., az Áhsz. 8. §, az Ámr. 17. § által előírt belső szabályzatait. Azok közül a Számviteli politika, valamint az Értékelési szabályzat a hatályos előírásokkal összhangban áll. Kiegészítésre szorul viszont a Leltározási és leltárkészítési, a Pénzkezelési és a Bizonylati szabályzat.

Az MVH Alapító Okiratát a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény előírásainak figyelembevételével átdolgozták (44. § (4)-(5) bekezdés). Az MVH új Alapító Okiratát 2009. szeptember 25-én adták ki. Az MVH besorolása a tevékenység jellege szerint közhatalmi, a feladatellátáshoz kapcsolódó funkciója szerint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. Feladatait az önálló jogi személyiséggel nem rendelkező központi szerve, igazgatóságai, illetőleg területi szervei útján látja el. Szervezetének, működésének rendjét a központi szerv, az igazgatóságok és a területi szervek egy utasításként kiadott önálló SzMSz-ei tartalmazzák (9/2007. (XII. 4.) FVM utasítás, illetve II. félévtől a 1/2009. (VI. 26.) FVM utasítás).

Az MgSzH Központ Alapító Okiratát a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény előírásainak figyelembevételével átdolgozták. Besorolása a tevékenység jellege szerint közhatalmi, a feladatellátáshoz kapcsolódó funkciója szerint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. Az MgSzH Központ SzMSz-ét a 11/2009. (VIII. 12.) FVM utasítás tartalmazza, a területi szervek SzMSz-einek elkészítéséről a 12/2009. (IX. 16.) FVM utasítás rendelkezett. A megyei szakigazgatási hivatalok önálló SzMSz-einek kiadásáról – év végén – 19 db FVM utasítás rendelkezett.

Magyarország 1996-ban alapította meg saját közösségi agrármarketing szervezetét, az FVM Magyar Közösségi Agrármarketing Centrum Közhasznú Társaságot. A szervezet 2007 februárja óta a FVM költségvetési intézményeként AMC néven, változatlan célokkal működik. Az AMC az FVM felügyelete alatt működő, önállóan gazdálkodó, országos hatáskörű központi költségvetési szerv. Alapító Okiratának kelte 2008. február 7. Az AMC szervezeti és működési rendjét az 5/2008. (FVÉ 5.) FVM utasítással adták ki. Az Alapító Okiratot a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény 44. § (4)-(5) bekezdések előírásainak figyelembevételével átdolgozták (2009. november 6.). Az AMC központi közszolgáltató költségvetési szerv, közintézet, feladatellátásához kapcsolódó funkciója alapján önállóan működő és gazdálkodó szerv.

5. A FEJEZETEK EGYES ELŐIRÁNYZATAI KÖZÖTTI ÁTCSOPORTOSÍTÁSOK ÉS A FELÜLRŐL NYITÁS INDOKOLTSÁGA, VÉGREHAJTÁSA

A XIX. Uniós Fejlesztések fejezeti kezelésű előirányzatainak nyilvántartását, módosítását, a maradványok kezelését a NFÜ FF végzi, az érintett IH-k bevonásával. A költségvetési előirányzatokat az NFÜ szabályszerűen megnyitotta. Az NFÜ FF analitikus nyilvántartást vezetett az előirányzat-módosításokról, amely hatáskörönként elkülönítetten kezeli a végrehajtott előirányzat-módosításokat. Kormányzati hatáskörű előirányzat-módosítás nem történt. Az előirányzat-módosítás szabályait két esetben megsértették. Az NFÜ az „Állami költségvetési kedvezményezettek sajáterő támogatása” c. szakmai fejezeti kezelésű előirányzata helyett a KÖZOP-ból használt fel 8891,5 M Ft-ot, majd ezt utólagosan 2010 márciusában rendezte a két előirányzat között. Az NFÜ ezt a belső szabályozás késői kialakításával és időhiánnyal magyarázta. A Kvtv. 44. §-a szerint az Uniós Fejlesztések fejezeti előirányzatai az eredeti előirányzat 30%-ával a Kormány döntése nélkül, a felett a Kormány döntésével túlléphetők. A KÖZOP előirányzatainál a módosított támogatási előirányzatot 25 980,7 M Ft-tal lépték túl, a törvényi előírásokkal összhangban, és a PM előzetes tájékoztatásával. A fentiekben jelzett 8891,5 M Ft utólagos átcsoportosítása miatt azonban az „Állami költségvetési kedvezményezettek sajáterő támogatása” c. szakmai fejezeti kezelésű előirányzatnál nem volt lehetőség a Kormány engedélyét kérni az eredeti előirányzat 77,8%-os túllépéséhez, így megsértették a Kvtv. vonatkozó 44. §-át, illetve 14. mellékletének 3. pontját.

Emellett az NFÜ FF annak érdekében, hogy a TÁMOP-hoz tartozó törvényi sorok a beszámolóban a valóságnak megfelelő képet mutassa, a mérleg fordulónapja és készítésének időpontja között érvényes bizonylat (Kincstár által érkeztetett EG-03F jelű bizonylat) hiányában végzett könyvelést. A tranzakció összege 6506,0 M Ft, amely a 279523 és a 279578 ÁHT sorokat érintette. A könyvelés dokumentuma egy – dátuma szerint 2009. december 31-én – kitöltött EG-03F jelű bizonylat volt, amelyet a Kincstárba már azért nem küldtek be, mert a Kincstár ebben az időpontban már nem fogadott előirányzat és forgalom módosításra vonatkozó dokumentumokat. A tranzakció eredményeképpen a 81-es és 82-es űrlapok adatai az NFÜ és a Kincstár között nem egyeznek.

Az előirányzat-módosítások egy része a Kincstárral történt előirányzat-egyeztetések lezárulását követően történt, amely az NFÜ által az előirányzatokról készített beszámoló és a Kincstár adatai között nagyszámú, egyes esetekben

jelentős összegű, nem rendszerbeli eltéréseket okozott. A KA EFK-kat érintő nagy összegű előirányzat-módosítások esetén az ehhez szükséges pénzmozgások előtt az NFÜ FF a KA KSZ-ektől kapott tájékoztatás szerint csak szóban értesítette őket.

A Kormány 1053/2010. (III. 2.) Korm. határozatával döntött a XIX. Uniós Fejlesztések fejezet 2009. évi kötelezettségvállalással nem terhelt, az NFT I. ROP, HEFOP és INTERREG IIIA SL-HU-CR programok maradványából 5000,0 M Ft-os átcsoportosításról a IX. fejezet részére. Az NFÜ a PM-nek az éves maradványelszámolással kapcsolatosan írt 23/62/2010 sz. levelében a Korm. határozatban foglaltak végrehajtására, illetve az NFT I. zárásával összefüggésben a KIOP és HEFOP ESZA 2009. évben befolyt követelések EU-t megillető részének OP közösségi forrás számlára történő visszafizetésére 1117,9 M Ft visszatartásának engedélyezését kérte a kötelezettségvállalással nem terhelt maradványból. Az indoklás szerint az érintett KIOP, HEFOP előirányzatokon nem keletkezett annyi felhasználható maradvány, ami az EU felé fennálló kötelezettségek teljesítésére, illetve a vonatkozó Korm. határozatban foglaltak végrehajtására szükséges, továbbá a maradvány visszahagyása és az átcsoportosítások engedélyezése kiválthatja a 2009. évi támogatási igény egy részét, illetve a felülről nyitás szükségességét.

A Kvtv.-ben szerepeltetett uniós támogatási előirányzatokra az FVM az Ámr. 27. § (3) bekezdés bb) pontjának, valamint a 41. § (1) bekezdés b) pontjának előírásával összhangban lévő előirányzat-felhasználási javaslatot/ismertetőt készített. Annak hatályba helyezése PM egyetértéssel történt, azonban a február 15-ei előírt határidőt követően csak 2009. március 24-én. Az előírt tartalommal és a meghatározott formában állították össze az előirányzat-finanszírozási tervet is (Ámr. 27. számú melléklet).

Az FVM éves, majd a havonta aktualizált finanszírozási terve képezte a kincstári keret megnyitások alapját. Az irányító szerv az évközi előirányzat-módosításainál az Ámr. 45-51. §-ai szerint járt el.

Az FVM fejezeti kezelésű előirányzatait 2009-ben Kormány és irányítószervi hatáskörben módosították. A Kormány hatáskörben végrehajtott előirányzat-módosítás (zárolás) a beszámolóban -10 525,8 M Ft összegben szerepel, saját, irányítószervi hatáskörű előirányzat-módosítás (emelés) +169 736,1 M Ft volt.

A fejezeti hatáskörű előirányzat-módosítások, illetve az FVM beszámolójában az árfolyamnyereségből származó bevétel (44,701,8 M Ft), valamint annak felhasználása duplán szerepel. Indoka a bevételi többlet előirányzatok közötti átadásának technikai jellegű pénzforgalma.

A Kvtv. a Kormánynak, a pénzügyminiszternek és a fejezet felügyeletét ellátó szervek vezetőinek különleges jogosítványt biztosított. Így az Országgyűlés az összeg ismerete nélkül hatalmazta fel a Kvtv. 49. § (6) bekezdésében a földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztert, hogy a pénzügyminiszter előzetes egyetértésével a FVM fejezet a 10. cím, 2. Egyéb fejezeti kezelésű előirányzatok alcím, a 10. cím, 5. Nemzeti támogatások alcím, 1-9. jogcím-csoport, a 10. cím, 7. Árfolyamkockázat és egyéb EU által nem térített kiadások alcím, valamint a 10.

cím, 13. EU tagságból eredő feladatok alcím között és az alcímeken belül átcsoportosítást hajtson végre.

Tekintettel az összeg nagyságára, a 2009. évi 44 701,7 M Ft realizált árfolyamnyereségre, ami 11-szeres mértékű előirányzat túlteljesülést jelent, kifogásoljuk a törvényi sor eredeti jogcímtől eltérő, alapvetően működési célú elköltését.

6. A PÁLYÁZATI RENDSZER MŰKÖDTETÉSE, A TÁMOGATÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK LEBONYOLÍTÁSA, A SZABÁLYTALANSÁGOKBÓL EREDŐ ÉS AZ EGYÉB MÓDON KELETKEZETT KÖVETELÉSEK KEZELÉSE

A támogatási összegek rendeltetésszerű felhasználásának ellenőrzése megtörtént, az ellenőrzéseket – az INTERREG kivételével – a hatályos eljárásrendekben foglaltak szerint dokumentálták. A KA közlekedési projekteknél, illetve egyes ÚMFT keretében folyósított előlegeknél megállapítottuk, hogy nem minden esetben a megfelelő személyek töltik ki az ellenőrző listákat, a gyakorlatban jogszabálytalanságot nem állapítottunk meg. A beépített kontrollok figyelmen kívül hagyását a KA környezetvédelem előirányzatnál egy vizsgált tétel esetében tapasztaltuk. Az előlegnyújtás szabályait az IH-k és a KSz-ek betartották, a vizsgálat során azonban megállapítottuk, hogy a GOP támogatásainál az előlegnyújtás szabályainak támogatottak számára kedvező megváltoztatása növekvő számú esetben okoz problémákat. A jelentős mértékű előleg egyes támogatottakat nem ösztönöz a vállalt kötelezettségeik maradéktalan és mielőbbi végrehajtására, emiatt is gyorsan növekszik az el nem számolt előlegek miatti követelések száma és összege. Ezért javaslatot tettünk az előlegnyújtás szabályainak felülvizsgálatára. A számviteli elvek megsértését – a már bemutatott esetek kivételével – nem tapasztaltuk.

A pályázati, kérelemkezelési rendszer 2009. évi működésére is jellemző volt a tömegszerűség és a feladattorlódás, de az a korábbi éveket meghaladó mértékű volt. Az ÚMVP minden tengelyének, azokon belül több intézkedésnek a beindítása valósult meg, és a korábban meghirdetett intézkedések, újabb fordulója kérelmeinek feldolgozása is (Állattartó telepek korszerűsítése) a 2009. évre esett.

A támogatási kérelmek ugrásszerű mennyiségi növekedése a feladatellátás során szerzett tapasztalatok elmélyülése mellett, a nagyobb hibázási lehetőségekkel is együtt járt. A helyszíni ellenőrzés leginkább a kedvezményezettek részéről elkövetett szabálytalanságok mennyiségi növekedését érzékelte, bár az elsőfokú határozatok másodfokon történő megváltoztatása is részben visszavezethető hivatali hiba elkövetésre.

7. AZ ELLENŐRZÉSI PONTOK ÉS A TELJES ELLENŐRZÉSI ÉS MONITORING RENDSZER MŰKÖDÉSE

Az uniós támogatások ellenőrzési rendszere több alrendszerből épül fel, a folyamatba épített ellenőrzésekből, a belső ellenőrzésből, és a külső ellenőrzésekből. A folyamatba épített ellenőrzések legfontosabb része a KSz-eknél zajlik, és a támogatási rendszer egyes elemeinek ellenőrzési listák alapján történő ellen-

őrzéséből és a helyszíni ellenőrzésekből áll. Az ellenőrzési listák alkalmazása kiterjed a támogatási folyamat minden területére, a szerződéskötéstől a kifizetések előtti ellenőrzéseken át a zárás előtti ellenőrzésekig. Ezeket a listákat a MKK-k, illetve az ÚMFT-nél az EMK és a KSz-ek audit trail-jei tartalmazzák, alkalmazásuk mindenütt kötelező. A helyszíni ellenőrzések megállapításai szerint ezeket a munkafolyamatokat az ellenőrzött szervezetek mindenütt elvégzik. Egyes kivételes esetekben pl.: az INTERREG-nél állapítottuk meg, hogy az eljárásrendben foglalt ellenőrzési listákat nem minden esetben alkalmazzák. A KA közlekedési projekteknél, illetve egyes ÚMFT keretében folyósított előlegeknél előfordult, hogy nem mindig a megfelelő személyek (projektmenedzserek) töltik ki az ellenőrzési listákat, ezért az érintett esetekben a pénzügyi terület saját magának ad engedélyt a kifizetéshez. E megállapítás ellenére a gyakorlatban jogtalan kifizetést emiatt nem tapasztaltunk.

A helyszíni ellenőrzések lebonyolítását általában önálló szervezeti egységek végzik. Az önálló szervezeti egységben történő feladatellátást tartotta szükségesnek a KvVM FI-nél a Kincstár. A helyszíni ellenőrzésekben gyakorta külső szakemberek is részt vesznek, különösen a speciális szakismeretet igénylő területeken (pl.: egyes kutatás-fejlesztési projektek ellenőrzésében).

A számvevők által elvégzett helyszíni ellenőrzések során tapasztalatokat szereztünk a KSz-ek által az érintett projekteknél végzett helyszíni ellenőrzésekkel kapcsolatban is. Ennek során komoly hiányosságot nem állapítottunk meg, de az OKMTI-nél egy esetben észrevételeztük, hogy a KSz a leellenőrzött számlákat nem szignálta le, így utólag nem volt megállapítható, hogy a helyszíni ellenőrzés erre is kiterjedt-e.

A belső ellenőrzés az uniós támogatások ellenőrzési rendszerének a folyamatba épített ellenőrzéshez képest gyengébb pontja. A belső ellenőrzési tevékenység tervezése és végrehajtása alapvetően megfelel a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet előírásainak. Az NFÜ a 2007-2013-as programozási időszakra vonatkozóan jóváhagyott Ellenőrzési Stratégiával rendelkezett. A BEF tevékenységét Belső Ellenőrzési Kézikönyv, és éves belső ellenőrzési terv alapján végzi. A tevékenység végzésére szakmailag felkészült szakemberállomány áll rendelkezésre. Az Állami Számvevőszék azonban már évek óta megállapítja, hogy a hatékony és eredményes feladatellátáshoz nem állt rendelkezésre elegendő létszám, ami 2009. évre vonatkozóan is igaz. A belső ellenőrök számát nem kapacitás-felmérés alapján állapították meg, és a korábbi létszám felülvizsgálatára javaslatunk ellenére ismételen nem került sor. A rendelkezésre álló létszámmal a Főosztály 2006-ban nyolc, 2007-ben, 2008-ban és 2009-ben is csak hat-hat belső ellenőrzési vizsgálatot tudott jelentéssel lezárni (külső ellenőrök bevonásával). Megállapítottuk azt is, hogy a belső ellenőrzési tevékenység más szervezeteknél is, így az FVM-ben és a KIKSZ-nél is létszámhiánnyal küzd, ami hátráltatja az eredményes munkát.

Az évente már 600 000,0 M Ft-ot is meghaladó nagyságrendű támogatás felhasználásának csak kisebb részét érinti az NFÜ belső ellenőrzése, a rendkívül szerteágazó, nagyszámú terület (OP-k, IH-k, KSz-ek, kedvezményezett) közül sokat egyáltalán nem tud az adott évben elérni, az elvégzett ellenőrzések során is csak egy-egy részterületet tud áttekinteni, tevékenysége emiatt nem tud az érintett szervezetekre kielégítő hatást gyakorolni. 2006-ra és 2007-re vonatko-

zóan az NFÜ-re, mint intézményre vonatkozó belső ellenőrzést nem végeztek, és 2008-2009-ben is csak egy-egy ellenőrzés terjedt ki az intézmény tevékenységének egy kis szeletére.

A 360/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet és a 281/2006 (XII. 23.) Korm. rendelet szerint az összes OP tekintetében a KEHI látja el a Zárónyilatkozat Kiadásért Felelős Szerv, illetve az EH feladatait, melynek keretében évente rendszerellenőrzéseket, illetve mintavételes projektellenőrzéseket végez. A Zárónyilatkozat Kiadásért Felelős Szerv, illetve az EH e feladatainak eleget tett, ennek alapján valamennyi IH és KSz tevékenységét ellenőrizte 2009-ben is. A rendszerellenőrzések alapvető megállapításai szerint a szervezetrendszer ellátja feladatait, de ugyanakkor több területen kockázatok is észlelhetők. Ezek közül az egyik általános, hogy az OP-k zárásának feladatait nem kellő részletességgel szabályozták, és a határidők és a felelősök sem voltak legtöbb esetben rögzítve. E problémákat az NFT I. OP-jainál a zárás folyamatában megoldották, de a késedelem sok problémát és fölösleges munkát is okozott. Elhúzódott pl.: a KIOP és az INTERREG programok zárása. A zárójelentések 2010. szeptemberi határidőre történő elkészítése valamennyi OP-nél feszített tempót követel.

A Zárónyilatkozat Kiadásért Felelős Szerv/EH több esetben megállapította, hogy nem megfelelően ellenőrizték a közbeszerzési eljárásokat, és egyes OP-k-nál, így pl.: a HEFOP-nál a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban indult eljárásokat az érintett szervezetek részben a közbeszerzési előírások figyelmen kívül hagyásával, részben pedig érdemi állásfoglalások nélkül zárták le. Egy KA közlekedési projektnél a projekt zárását már több mint egy éve nem tudják elvégezni a közbeszerzési problémák vizsgálata lezárásának – és költség-elszámolási döntések meghozatala – hiányában.

Sok esetben a szabálytalanságok kezelését sem találta rendben a Zárónyilatkozat Kiadásért Felelős Szerv/EH. A negyedéves szabálytalansági jelentések és nyilvántartások még 2009-ben – több éves tapasztalatok után is – különböztek intézményenként adattartalommal (pl.: HEFOP, INTERREG, KA), esetenként késséssel küldték meg az IgH részére (ÁROP, EKOP).

A Zárónyilatkozat Kiadásért Felelős Szerv/EH a projektek ellenőrzése során is sok, általában a fentieknél kisebb jelentőségű megállapítást tesz, amelyek nagyobb része a projektek lebonyolításával foglalkozó KSz-eknek szól. Gyakori probléma a projektdossziék rendezetlensége, a szükséges adatok teljes körű rögzítésének hiánya, az ügyintézés lassúsága, illetve több esetben az elszámolható költségek tisztázatlansága.

A Zárónyilatkozat Kiadásért Felelős Szerv/EH jelentései nyomán minden esetben készültek intézkedési tervek. Ezeknek nyilvántartását és nyomon követését az érintett szervezetek mellett az NFÜ BEF koordinálja.

A korábbi évekhez képest jelentősen növekedett az EU Bizottság, illetve az EU Számvevőszék által végzett vizsgálatok száma. Az EU Bizottság a KIOP-nál és az ÁROP-nál rendszerellenőrzést végzett. Előbbinél a két évre elhúzódott ellenőrzés során (összesen 3 projektnél) 1402,0 M Ft-os visszafizetési kötelezettséget állapítottak meg, el nem számolható költségek igénybevétele miatt, egy esetben pedig az EH-nak kell további vizsgálatot végeznie a zárási folyamat során.

Az ÁROP-ra vonatkozó EU Bizottsági ellenőrzés is tett pénzügyi következményekkel járó megállapításokat 5 projektnél, összesen 196,1 M Ft korrigálandó összeggel, az el nem számolható öltések igénybevétele miatt.⁵⁰

A HEFOP-nál, az EQUAL-nál, a KOR IH-nál, a GOP-nál és a KA-nál 2009 során az EU Bizottság összesen 40 projektet ellenőrzött. Az ellenőrzések egy részénél a vizsgálat, illetve az előzetes megállapítások egyeztetése a Jelentés lezárásakor még folyamatban volt. A lezárt esetek közül egy zárult 16,9 M Ft-os visszafizetési kötelezettség megállapításával, további egy esetben pénzügyi következménnyel nem járó szabálytalanságot, egy esetben nem jelentős hibát állapítottak meg.

Az EU Számvevőszék vizsgálatai az EU költségvetés megbízhatósági ellenőrzéséhez kapcsolódtak. A KA-nál és a GOP-nál 8-8, a KEOP-nál 4 projektet ellenőriztek. Mindhárom esetben a helyszíni ellenőrzés lezárultáig csak az előzetes megállapítások voltak ismereteseek. Ezek szerint 2 esetben várható visszafizetés (az egyik kihatása a KEOP-nál akár 353,0 M Ft is lehet), két további esetben korlátozott mértékű szabályszerűségi hiányosságot állapítottak meg.

Az EU által nyújtott egyes pénzügyi támogatások felhasználásával megvalósuló, és egyes nemzetközi megállapodások alapján finanszírozott programok monitoring rendszerének kialakításáról és működéséről szóló 102/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet meghatározza többek között az SA, KA MB-k, az EU által nyújtott támogatások kezelésében, illetve felhasználásában részt vevő szervezeteknél a monitoring tevékenységért felelős szervezeti egységek feladatait, az EMIR működésével kapcsolatos alapelveket, illetve hivatkozik az EU jogszabályokra.

A 130/2006. (VI. 15.) Korm. rendelet alapján az NFÜ feladata az OP-k végrehajtásának és azok monitoring rendszerének szervezése, illetve gondoskodnia kell az MB-k működéséről. Az NFÜ SzMSz-e alapján az IH-k feladata a programban foglalt célok megvalósulásának nyomon követése, az általuk kezelt programok vonatkozásában működtetik a programok pályázati, monitoring és jelentéstételi rendszerét, biztosítják az MB-k működtetését, gondoskodnak az OTMR részére történő adatszolgáltatásról az Ámr. 79. § előírásainak megfelelően, elkészítik a projektek és programok zárójelentéseit, és működtetik a monitoring információs rendszereket.

A 2007-2013-as időszak programjai tekintetében az MB feladatait a 1083/2006/EK rendelet 65. cikke, illetve a 255/2006. (XII.8.) Korm. rendelet határozza meg. Az MB-k feladata többek között, hogy megvizsgálják és jóváhagyják az éves és záró végrehajtási jelentéseket, mielőtt azokat az IH az EU Bizottság elé terjeszti.

Általában OP-nként külön MB működik. Ez alól azonban vannak kivételek. (A GVOP és GOP MB-eket és az ÁROP, EKOP MB-eket.) Jellemző, hogy az MB-k évente két ülést tartanak, kivéve az ÁROP, EKOP MB-t, ami három alkalommal ülésezett, valamint egy alkalommal írásos szavazást végzett. Ettől eltérően azon-

⁵⁰ 2010 márciusában az összeg 130,6 M Ft-ra módosult.

ban a KIOP MB, a HEFOP MB, az INTERREG, ETE MB és az EQUAL MB 2009-ben nem tartottak ülést, ami azt mutatja, hogy ezeknél az OP-knél a monitoring feladatokra nem fektetnek kellő súlyt.

Az MB-k feladatai közé tartozik a programok előrehaladásának és az ezeket mutató indikátorok folyamatos nyomon követése, az éves jelentések elfogadása, a külső ellenőrzések tapasztalatainak elemzése, az éves illetve kétéves akcióprogramok értékelése és jóváhagyása, a KSz-ek monitoring tevékenységének figyelemmel kísérése és felügyelete, az EMIR rendszer tapasztalatainak elemzése, a KA-projektek egyenkénti figyelemmel kísérése. Ezeket gyakran kiegészíti egyes pályázati kiírások megbeszélése, illetve egyes projektek bemutatása.

Az MB-ken kívül programonként az EU jogszabályokban meghatározott jelentési rendszer szolgálja az információcserét, amely kiegészül a hazai jelentési rendszerrel. Erre vonatkozóan az MKK-k, illetve az ÚMFT EMK alfejezetei tartalmazzak előírásokat.

A programszintű monitoring feladatok végrehajtását az IH-k és az MB, a projekt szintű monitoringgal kapcsolatos feladatokat a KSz-ek végzik. A KSz-eknél különböző szervezeti felépítésben látják el a monitoring feladatokat. Jellemzően olyan szervezeti egységek működnek, melyeknek fő feladata a monitoring tevékenység. Az AVOP-nál és a ROP-nál decentralizáltan szervezték meg a monitoring tevékenységet az MVH AVOP KSz-nél a regionális kirendeltségeken, a VÁTI ROP KSz-nél a területi irodákon végzik e tevékenységet.

A monitoring szerteágazó feladatai közt a leglényegesebb a projekt előrehaladási jelentések vizsgálata, amelyekben foglaltak alapján döntenek el, hogy jogos-e a kifizetési kérelem. A legtöbb KSz-nél a Monitoring Osztály feladata a kifizetési kérelmek vizsgálata is. E tevékenység keretében szorosan együttműködnek a pénzügyi (kifizetési) területtel. Szintén a monitoring tevékenység részeként ellenőrzik a kifizetések jogosságát, és a köztartozás-mentességet. Az ellenőrzések megállapításai alapján a KSz-ek 2009-ben a monitoring tevékenységet az előírt jogszabályi kereteken belül megfelelően végezték.

Az uniós támogatások nyújtása, kezelése és számviteli- pénzügyi elszámolása minden munkaszakaszát MKK-ban szabályozott módon hajtották végre. Ezek során minden esetben kitértek az ellenőrzésekre is. A feladat- és munkaszervezés kialakításánál biztosították a „négy szem elv” érvényesülését. Minden ellenőrzött tételnél megtaláltuk az ellenőrzési listákat, melyeknél megállapítható volt az MKK vonatkozó előírásának a betartása.

Ugyancsak az uniós előírásokkal összhangban lévőknek találtuk az MVH függetlenített belső ellenőrzési szervének kialakítását és a 2009. évi feladat végrehajtását.

Az Ellenőrzési Főosztály MVH elnöki közvetlen besorolása, szakmai irányítása, az éves munkaterv szerinti működése a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet 21. § előírásaival összhangban áll. Az MVH rendelkezik Ellenőrzési Stratégiával, melynek folyamatos aktualizálása mindenkor gördülő jelleggel történik meg. A MKK mintegy 50 fejezetre kiterjedő dokumentum teljes lebontással rendelkezik a feladatellátás követendő eljárásairól. A dokumentum kitér az uniós támogatások minden kulcsfontosságú

és a leggyakoribb problémát jelentő területeire (szabálytalanság, követeléskezelés, közbeszerzés). A főosztály 2009. évi Ellenőrzési tervének kialakításánál figyelembe vették a szervezeti függetlenség követelményének teljesülését, és biztosították ennek teljesülését az eseti feladatok elvégzésére szóló megbízásoknál is.

Az FVM független belső ellenőrzési szervének (Ellenőrzési Osztály) szervezeti kialakításánál és a vonatkozó szabályzatainak elkészítésénél is tekintettel voltak a vonatkozó előírások betartására.

A helyszíni ellenőrzés előkészítése keretében azonban megállapítottuk, hogy 2009-ben írásos miniszteri utasításra az osztály egy esetben a jogállásával (szervezeti függetlenség) össze nem egyeztethető ellenőrzési feladatot hajtott végre.

A központi költségvetés egyensúlyi tartaléka terhére 2008 decemberében nyújtott 500,0 M Ft támogatás rendeltetésszerű felhasználásának ellenőrzését az Ellenőrzési Osztály végezte el, miközben a 10/2 Egyes fejezeti kezelésű előirányzatokkal kapcsolatosan működtetett pályázati rendszer működtetése a Parlamenti és Társadalmi Kapcsolatok Főosztály felelősségi körébe tartozik (SzMSz 43.21. pont). A dokumentum nem külön választva, hanem egyben kezelte a pályázatok szakmai és pénzügyi kezelési feladatát.

A mintavétel során kiválasztott tételek dokumentumainak ellenőrzése alapján megállapítható volt, hogy a feltárt szabálytalanságok jellemzően az ÚMVP-ben is a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódnak.

A monitoring tevékenység működtetése az MVH regionális illetékességű kirendeltségein, 2-3 főből álló Monitoring Csoportokban valósult meg. A munkakört betöltők gyakran egyéb feladatok mellett látják el ezt a tevékenységet is. Alapvetően az AVOP-hoz, az NVT-hez kapcsolódó, a kedvezményezettek által benyújtott beszámolókon alapuló adatelemzési tevékenységet folytattak. A napi munkavégzésükben meghatározó (a papíralapon benyújtott dokumentumok feldolgozásánál) a manuális munkavégzés, hiszen több számítógépes rendszerben (EMIR, SAMIR) kell az adatfeltöltés naprakészességét biztosítani.

Az AVOP-nál, ahol az IH-nak és a KSz-nek is két számítástechnikai rendszerben (SAMIR, EMIR) kell dolgoznia, problémát okoz az adatok naprakész feldolgozása. Az EMIR nem tudja fogadni a kedvezményezettek által CD-n benyújtott adatszolgáltatást. A papíron benyújtott adatok rögzítése, a feladatok tömegszerűsége és időigényessége lassítja a munkavégzést, csökkenti annak hatékonyságát.

Előbbieket figyelembevételével a monitoring tevékenység (Monitoring Csoportok) erőforrásainak (személyi, tárgyi, érdemi munkavégzési, információ ellátási) teljesebb körű biztosítása indokolt lenne annak érdekében, hogy az előrejelző funkció jobban érvényre jusson, és minimalizálható legyen a támogatott projektek fenntartási időszakában történő szerződéstől eltérő állapot előállása, az uniós források visszafizetése.

Az ÚMPV igazoló szervezeti feladatokat a KPMG Hungária Kft. – a svájci KPMG International leányvállalataiból álló KPMG hálózat önálló tagvállalata – látta

el. Az Igazoló Szervvel kötött szerződés biztosította a Kifizető Ügynökséggel kapcsolatos vizsgálatokat – az informatikai rendszervizsgálatot is beleértve – az éves jelentés, valamint a tanúsítvány kiállítását a nemzetközileg elfogadott könyvvizsgálati szabványoknak megfelelően, az EU Bizottság által megállapított iránymutatásokat figyelembe véve végezze. A 2009. pénzügyi évre vonatkozó, az EMVA/EMGA éves beszámolójának felülvizsgálatáról a KPMG fenntartás nélküli tanúsítványt adott ki, és rendben lévőnek találta a Kifizető Ügynökség által működtetett belső ellenőrzési rendszer is. Az igazolászervi szerződés azonban 2009-ben lejárt, októbertől az igazoló szervi feladatellátás nem biztosított.

8. AZ UNIÓS ELSZÁMOLÁSOK INFORMÁCIÓS RENDSZERÉNEK MŰKÖDTETÉSE ÉS ADATTARTALMÁNAK MEGBÍZHATÓSÁGA

A jogszabályi előírások szerint a számviteli nyilvántartások vezetésére az EMIR, illetve az INTERREG programoknál az IMIR rendszert, az ETE esetében az IMIR 2007-2013 rendszert kell alkalmazni. Az EMIR, IMIR rendszerek alapvetően jól töltik be a nyilvántartással kapcsolatos szerepüket, ugyanakkor több hiányosságuk is van. Ezek közül az egyik legalapvetőbb, amit az ÁSZ már évek óta kifogásol, s ami a mérlegvalódiságot is sérti, hogy az EMIR, IMIR statisztikák nem a még fennálló kötelezettségek állományát mutatják, hanem a projektekre még el nem számolt, „nyitott” összegeket. A kettő azonban a valóságban eltér egymástól. Nem állapítható meg a rendszerekből az adott évre fennálló kötelezettségvállalás összege sem. Nem szolgálja az adatbiztonságot, hogy az analitikus számlák (EMIR, IMIR) és a beszámoló elkészítését támogató FORRÁS SQL főkönyvi számlák közt nincs automatikus adatátviteli kapcsolat, a beszámoló készítéséhez a KSz-ek szolgáltatnak adatokat az NFÜ-nek. Szintén általános hiányosság, hogy az EMIR-ből nem lehet értéknapos – csak tárgynapi – lekérdezéseket végezni. Az EMIR adattartalmának megbízhatóságát csökkenti, hogy az egyes KSz-ek eltérő módon és mértékben töltik fel az EMIR nyilvántartásokat.

Az NFÜ észrevételében jelezte, hogy „Az EMIR tartalmaz adott napra történő eltárolt lekérdezéseket, ezek az Adattár modulban, az egyes statisztikák előzmény funkciójával érhetők el.”

2009-re vonatkozóan az ÁSZ ellenőrzések további problémákat tártak fel. Így a GOP-nál, a GVOP-nál, az ÁROP-nál, az EKOP-nál, és a KEOP-nál a beszámoló elutasításához vagy korlátozó vélemény kiadásához vezetett, hogy az EMIR nem tudja kezelni a szállítói előlegeket, illetve ezek rendezését, mert a korrigáló számlát és az előlegszámlát nem tudja összekötni. Az EMIR ÚMFT alrendszerénél 2009-ben még nem zárult le a követeléskezelés, valamint az elszámolást igénylő zárási funkciók szakmai követelményeinek meghatározása. 2009 októberében a Kincstár – már többszöri alkalommal – felhívta az NFÜ figyelmét, hogy nem végzik el az Ámr. 79. § szerinti, a KMR felé való adatszolgáltatási kötelezettségüket. A jogszabálysértés 2010 májusáig fennállt.

Az IMIR rendszer működésének tapasztalatai a korábbi évekhez képest pozitív változást mutatnak. A zárással kapcsolatosan a Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv megállapította, hogy a korábbi vizsgálataiban feltárt hibákat, hiányosságokat megszüntették, az INTERREG IIIA programok zárási folyamatá-

nak megbízható informatikai támogatását hátrányosan befolyásoló kockázati tényezőket elhárították. Ugyanakkor megállapította azt is, hogy a IIIA SL-HU-CR, és AU-HU programok pénzügyi kereteivel kapcsolatban az IMIR nem naprakész adatokat tartalmazott, ezért a zárónyilatkozat kiadásáért felelős szerv indokoltnak tartotta a zárás megkezdése előtt fennmaradó eltérések egyeztetését, mivel ez magas kockázatot jelent az egyes tag- és partnerállamoknál nyilvántartott adatok koherenciájával kapcsolatban.

Az IMIR-rel kapcsolatosan a Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv ajánlásai alapján mielőbb döntést kellett hozni arról, hogy a rendszer mikor álljon le, egyúttal biztosítva azt is, hogy adatbevitel vagy lekérdezés céljából újraindítható legyen. 2010. január 31-éig teljesültek az IMIR zárást követő időszakra vonatkozó üzemeltetésével, éles üzemben tartásával kapcsolatos ajánlások, az NFÜ megállapodást kötött a VÁTI-val az IMIR további üzemeltetéséről.

Az IMIR 2007-2013 esetében a rendszer szakmai felügyeletéről, üzemeltetéséről és tovább fejlesztéséről az NFÜ gondoskodik. A rendszer koordinátori feladatokat teljes körűen a VÁTI látja el az NFÜ-vel 2008 júliusában kötött Feladat ellátási Megállapodás alapján. Az IMIR 2007-2013 rendszer 2009.év folyamán került átvételre, éles üzemi adatokkal 2010 folyamán töltötték fel.

Az IIER egy olyan központi adatbázisra épülő számítógépes ügyviteli keretrendszer, amelyhez a kirendeltségek az EKG-n keresztül kapcsolódnak a MVH országos hálózatához. Más felhasználók az interneten keresztül kapcsolódhatnak a rendszerhez. Az IIER biztonságát egy nagyon magas biztonsági tűzfal, egy teljes tartalomszűrő és vírusvédelmi rendszer felügyeli.

Az intézményesült egységes nyilvántartási rendszer alapját képezi az európai közös költségvetésből finanszírozott agrártámogatások teljes levezénylésének a kifizetéseket és ellenőrzéseket is beleértve. Az IIER törvény (Európai Tanács 3508/92. számú rendelete) szerint minden termelő minden évben egyetlen kérelmet nyújt be a területéről. A parcellákat és az állatokat nyilvántartásba veszik, és ez lehetővé teszi az azonosítást, az egyedi ellenőrzést és a termelők által benyújtott kérelmek összevetését a valósággal. Az adatok egy információs adatrendszerbe kerülnek, mind regionális, mind nemzeti szinten.

A KAP szabályozásáról szóló 1698/2005/EK Tanácsi rendelet alapján a tagországoknak ki kell alakítani az IIER-t, amelyet elsősorban a termőföld- és állatállomány alapú közvetlen támogatások kezelésére, nyilvántartására, kifizetésére, illetve a kifizetés jogosságának ellenőrzésére kötelesek felállítani a tagállamok. Kialakításáról a Kormány még 2002-ben döntött (2018/2002. (I. 31.) Korm. határozat).

Az IIER-t 2004. május 1-je óta használja a kifizető ügynökségi feladatokat ellátó MVH. Az MVH feladatkörébe tartozik – többek között – az IIER működtetése és annak továbbfejlesztése. Az MVH az IIER-en belül működteti az ügyfél-nyilvántartási rendszert, a MePAR-t, valamint az intézkedésekhez kapcsolódó támogatások igazgatási és ellenőrzési rendszerét.

Ennek ellenére az EMVA támogatási keretében legnagyobb volument kitevő Állattartó telepek korszerűsítése és az Önálló építéssel nem járó gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez nyújtandó támogatás jogcímekekhez kapcsolódó

támogatási kérelmek és egyéb iratok beadása papíralapon történt. Azok dokumentumainak az IIER-ben történő megjelenítéséről, szkenneléséről külön Segédlet rendelkezett.

Az IIER egyébként magában foglalja mindazokat a nyilvántartási rendszereket, amelyek az eljárások végrehajtásához szükségesek, másrészt tartalmazza mindazokat az eljárásokat, amelyek a közösségi intézkedések keretében benyújtott támogatási kérelmek elbírálását és ellenőrzését szolgálják.

A rendszer tartalmazza a mezőgazdasági parcellák nyilvántartását, a mezőgazdasági termelők nyilvántartását, a támogatási kérelmek nyilvántartását, az állatállomány nyilvántartását (szarvasmarha, juh, kecske). A támogatás alapját képező földterület és a gazdálkodók kapcsolata az IIER-ben a támogatási kérelmek kitöltésével alakul ki, ez tartalmazza a konkrét földterületet és a gazdálkodó adatait, amelyekkel az integrált rendszer további műveleteket végez. A rendszer kötelező eleme az integrált ellenőrző rendszer, amely gyakorlatilag a fenti nyilvántartások összekapcsolása.

Az IIER átfogó módosítását a KAP finanszírozási reformja, a 2007-től kezdődő programozási időszak EMVA új intézkedések, ÚMVP intézkedéseinek szélesedése indokolta. A 2009. évi szoftverfejlesztés szerződéskötését (MVH-Hewlett-Packard Magyarország Kft.) egyebek mellett, az SPS 2009. évi bevezetésével indokolták. A Vállalkozási Szerződés 1.3. pontja szerint 2009. december 31-éig elkészítendő szoftver fejlesztési díja a szerződés 5.12. pontja szerint bruttó 1210,0 M Ft.

9. ELSZÁMOLÁSOK AZ EURÓPAI UNIÓVAL

9.1. Az igénybe vehető támogatások realizálása

A **XIX. Uniós Fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok** cím részére a 2009. évre a Kvtv. 751 757,0 M Ft kiadási, 604 309,3 M Ft bevételi előirányzatot és 147 447,7 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 1 060 843,4 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 778 134,2 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 144 232,0 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 138 477,2 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 650 608,1 M Ft, a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 480 959,6 M Ft, a támogatásoknál 170 212,7 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 96 119,6 M Ft-ra teljesültek.

A XIX. Uniós fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai esetében az előző évihez mérten 172,1%-os volt a teljesítés, a módosított előirányzathoz képest 61,3%. A bevételeknél az előző évihez mérten 185,8%-os, a módosított előirányzathoz képest 61,8% volt a teljesítés.

Az eredeti előirányzatot meghaladó 312 492,4 M Ft kiadási előirányzatnövekménynek 190,3 M Ft költségvetési támogatás, 138 477,2 M Ft előirányzatmaradvány, 11 712,1 M Ft átvett maradvány és 161 944,4 M Ft többletbevétel volt a forrása. A csökkentéseknek 3406,0 M Ft támogatás volt a forrása.

A 2009. évi kiadások 98,6%-át az uniós pályázatokkal kapcsolatos kifizetések tették ki, ezen belül 18,5% volt a KA-ból finanszírozott projektek, 74% az ÚMFT kifizetései. A fennmaradó 1,4% az NFÜ kezelésében lévő szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai voltak.

9.1.1. ÚMFT

Magyarország a 2007-2013-as pénzügyi időszakra 15 OP-t nyújtott be az EU Bizottság részére (ÚMFT), amely azokat elfogadta. Az akcióterveket – amelyekben két évre előre az OP-k végrehajtásának a tervezése történik – a Kormány jóváhagyta, az OP-k végrehajtását felügyelő monitoring bizottságok alakuló ülésüket megtartották, így az ÚMFT végrehajtása 2007-ben indulhatott. A megvalósítás első évében a támogatási konstrukciók indításán, vagyis a pályázati kiírások meghirdetésén, a kiemelt projektek Kormány általi elfogadtatásán volt a hangsúly, 2008-ban már a szerződéskötések és kifizetések is tömegessé váltak.

A 2009. évben a 655,0 Mrd Ft-os eredeti kiadási előirányzattal szemben a tényleges kifizetés összege 468,8 Mrd Ft volt.

A 2009. évi eredeti kiadási előirányzathoz 561,6 Mrd Ft volt az uniós forrás, 91,6 Mrd Ft a költségvetési támogatás, és 1,8 Mrd Ft-ot jelentett a Munkaerőpiaci Alaptól átvett forrás.

A kifizetések teljesítéséhez igénybe kellett venni a fejezet felülről nyitási lehetőségét 26,0 Mrd Ft összegben, amelynek a PM általi jóváhagyása megtörtént.

9.1.2. ISPA/Kohéziós Alap

A KA-ból 1500,0 M EUR közösségi támogatás állt az ország rendelkezésére a 2000-2006-os időszakban, melynek felhasználására 2010. december 31-ig van lehetőség.

2010 során a 2004-ben indult projektek esetében 2011. december 31-ig, illetve 2012. december 31-ig való hosszabbítást kérelmezte az NFÜ az EU Bizottságtól.

2009. december 31-éig 548,5 Mrd Ft (1954,7 M EUR) kifizetés történt, amelyből az EU forrás 317,5 Mrd Ft (1131,6 M EUR) volt.

2009-ben 123,5 Mrd Ft (457,6 M EUR) teljesült, melyből az Uniós hozzájárulás 67,5 Mrd Ft (240,6 M EUR) összeget tett ki.

A KA-ból támogatott projektek 2009. december 31-ig elért eredményei:

- a kiviteli szerződéssel való lekötés közlekedési projekteknél a várható összköltség EU támogatási részének 84%-át, környezetvédelmi projekteknél pedig a 88%-át érte el;
- a közlekedési szektorban a KA támogatási keret 84%-át, a környezetvédelmi szektorban pedig 67%-át fizették ki az elvégzett teljesítményekkel arányosan a kivitelezők részére;
- a kifizetett támogatásoknak az EU Bizottság felé való elszámolása eredményeképpen 2009-ben összesen 161,4 M EUR támogatás átutalására került sor,

amely 45 289,8 M Ft lehívásnak felel meg. (280,6 Ft/EUR árfolyamon számolva).

A kifizetések összességében jóval meghaladták a költségvetésben megtervezett eredeti kiadási előirányzatokat. Ez a „Környezetvédelmi” szektorban volt jelentősebb, ahol az eredeti kiadási előirányzat (30 000,0 M Ft) 49 100,0 M Ft-ra, (219,4 M EUR) teljesült. A közlekedési szektor a költségvetésbe betervezett 29 400,0 M Ft helyett 74 400,0 M Ft-ot (238,2 M EUR) teljesített 2009. év folyamán.

A 2009. év során 2 db környezetvédelmi és 1 db közlekedési projekt zárása történt meg, illetve december 31-ével egy közlekedési projekt zárult. A XLII. A központi költségvetés egyéb bevételei fejezetbe három projekt zárása kapcsán került elszámolásra az EU Bizottság által végső egyenleg kifizetés keretében átutalt 972,8 M Ft.

9.1.3. Egyéb strukturális támogatások

Az Egyéb strukturális támogatások 2625,0 M Ft-os összegéből 2009. évben az INTERREG programokra összesen – a tervezett 1600,0 M Ft-os kifizetési előirányzat 19,1%-a, azaz – 304,8 M Ft került kifizetésre, amelyből 80 M Ft az EU-nak került visszafizetésre.

Az EU által finanszírozott SA-ok terhére megvalósuló, 2005. évben indult INTERREG programok átfogó célkitűzése, hogy közelebb hozza egymáshoz a határtérség lakosait, közösségeit és gazdasági szereplőit és ezzel támogassa a határterületek gazdasági, társadalmi, környezeti és kulturális fejlesztését, valamint csökkentse a regionális egyenlőtlenségeket a határon átnyúló együttműködés által.

Az INTERREG pályázati felhívások során:

- magyar oldalon összesen beérkezett 1675 határ menti és 179 transznacionális/interregionális pályázatban a 2004-2006 között rendelkezésre álló források 4-szeresének megfelelő támogatásra pályáztak;
- 388 határ menti és 65 transznacionális/interregionális projektnél került sor Támogatási szerződés kötésére;
- az összes program rendelkezésre álló magyar forrásának keretéből (19,1 Mrd Ft) a keret-túlvállalás következtében 20,3 Mrd Ft került szerződéssel lekötésre, amely az eredeti keret 106%-a.

Az EQUAL programok esetében a tényleges 496,4 M Ft kifizetés a tervezett kifizetési adat (561,3 M Ft) 88,4%-a.

A határ menti együttműködést támogató ETE programok 2009. évi eredeti kiadási előirányzata 4327,2 M Ft volt, amely 3758,8 M Ft uniós forráshoz 568,4 M Ft hazai társfinanszírozási részt biztosított. **A 2009. év folyamán ezekre a programokra összesen 1823,8 M Ft került kifizetésre.**

9.1.4. Egyéb európai uniós támogatások

Az EGT tagállamok által finanszírozott EGT Finanszírozási Mechanizmus, és a Norvégia által ezen felül finanszírozott Norvég Finanszírozási Mechanizmus jelenlegi időszakának (2004-2009) utolsó pályázati kiírására is sor került 2007-ben (kétfordulós pályázati rendszerben). A brüsszeli végső döntés a beérkezett pályázatokról 2009. áprilisában született meg, miszerint az ország számára rendelkezésre álló mintegy 129,0 M EUR nettó támogatásból 126,0 M EUR került lekötésre. A program keretében összesen 99 projekt valósulhat meg, amelyből 89 projekt esetében a végrehajtási szerződések aláírása is megtörtént.

Lezárultak a Norvég és az EGT Finanszírozási Mechanizmusok következő időszakára (2009-2014) vonatkozó allokációról folytatott tárgyalások a donor országokkal. A Tanácsi határozatra vonatkozó EU bizottsági javaslat elkészítése jelenleg folyamatban van. Ennek alapján Magyarország a Norvég Alapból 83,2 M EUR-ra, az EGT Alapból pedig 70,1 M EUR-ra számíthat a következő programozási időszakban.

Az Egyéb európai uniós támogatások közül a Norvég Alap támogatásból megvalósuló projektekre 2009. évben összesen a tervezett 5362,8 M Ft kifizetési előirányzat túlteljesült és 5495,3 M Ft került folyósításra.

A Svájci Alapon belül 2009. évben összesen a tervezett 286,6 M Ft kifizetési előirányzat 3,7%-a, azaz 10,5 M Ft teljesült.

9.1.5. Igénybe vehető agrártámogatások realizálása

A Vidékfejlesztési és halászati programokra a Kvtv. 149 639,3 M Ft eredeti kiadási, 110 164,5 M Ft bevételi és 39 474,8 M Ft támogatási előirányzatot tartalmazott. A kiadási előirányzat 226 369,0 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 170 945,2 M Ft-ra, a támogatási előirányzat pedig 37 474,8 M Ft-ra módosult. A kiadások 185 3560,0 M Ft-ra, a bevételek 144 716,7 M Ft-ra, a támogatások összege 37 474,8 M Ft-ra teljesült. A 17 949,0 M Ft-os előző évi előirányzatmaradványtól a 2009. évi záró összeg mintegy 3000,0 M Ft-tal elmaradt. (Az FVM fejezeti beszámolójában és a zárszámadási törvényjavaslat munkapéldányában azonos összeggel szerepelnek.)

Nem szerepelnek a központi költségvetésben az úgynevezett „vonal alatti tételek”, azok a közvetlen uniós agrártámogatások, amelyeknek a központi költségvetés forrásmegelőlegezést biztosít, és azokat az unió utólag megtéríti. Ezek az Agrárpiaci támogatások, melyeknek a tervezett értéke 61 931,4 M Ft volt, és 91 421,0 M Ft-ra teljesültek, valamint a Közvetlen termelői támogatások, amelyeknek a 2009. évi tervezett értéke 166 175,0 M Ft volt, és 228 712,1 M Ft-ra teljesültek.

9.2. Hozzájárulás az EU költségvetéséhez

A tagállamok befizetési kötelezettségét és a hozzájárulás mértékét, így Magyarország hozzájárulását az EU költségvetéséhez is, a közösségi jogszabályok (A Szerződés, a 2007/436/EK határozat, illetve a 1150/2000/EK rendelet) határoz-

zák meg, a hazai lebonyolításban résztvevő intézmények feladatait az EU saját forrásaival kapcsolatos kötelezettségek teljesítésében részt vevő intézmények feladat- és hatásköréről, valamint a kapcsolódó eljárásrendről szóló 84/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet szabályozta 2009. február 28-áig. Ezt a jogszabályt helyezte hatályon kívül, az EU saját forrásaival kapcsolatos kötelezettségek teljesítésében részt vevő intézmények feladat- és hatásköréről, valamint a kapcsolódó eljárásrendről szóló 101/2008. (IV. 29.) Korm. rendelet, amely az Európai Közöségek saját forrásainak rendszeréről szóló 2007. június 7-ei 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat hatálybalépésének napjától, 2009. március 1-jétől lépett hatályba.

Az Európai Közöségek saját forrásainak rendszeréről szóló 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat szerint az EU saját forrásainak minősül az Európai Község által a tagsággal nem rendelkező országokkal folytatott kereskedelemre megállapított vámok, valamint a cukorilleték (tradicionális saját források), továbbá az áfa-alapú hozzájárulás és a GNI alapú hozzájárulás. A brit korrekció finanszírozásában való részvételi kötelezettség összege a költségvetési egyensúlytalanságok elkerülését célzó korrekciós mechanizmus részét képezi a saját források rendszerének. A rendelet szerint az EU saját forrásokkal összefüggő koordinációs feladatok teljesítéséért a PM felel.

A pénzügyminiszter az EU Bizottság részére a MNB-nél „Európai Bizottság – Saját források” elnevezésű forintszámlát nyitott. A magyarországi hozzájárulás befizetése forintban az Európai Központi Bank által meghatározott árfolyamon történik, és az előző év utolsó munkanapján megállapított középárfolyamon számolunk el az EU-val.

A befizetett összeg az áfa-alapú hozzájárulásból, a GNI alapú hozzájárulásból és a brit korrekció összegéből tevődik össze. Ez az összeg nem tartalmazza a tradicionális saját forrásoknak minősülő, EU-t megillető összegeket.

Magyarország fizetési kötelezettségét a közösségi jogszabályoknak megfelelően, havonta történő átutalásokkal teljesíti. A befizetések összege azonban nem minden hónapban azonos, mivel az EU költségvetési kiadásai sem lineárisan jelentkeznek, illetve az évközi változások – pl. a többlet tagállamok között elosztása – is módosíthatják az egyes hónapokban esedékes fizetési tételeket.

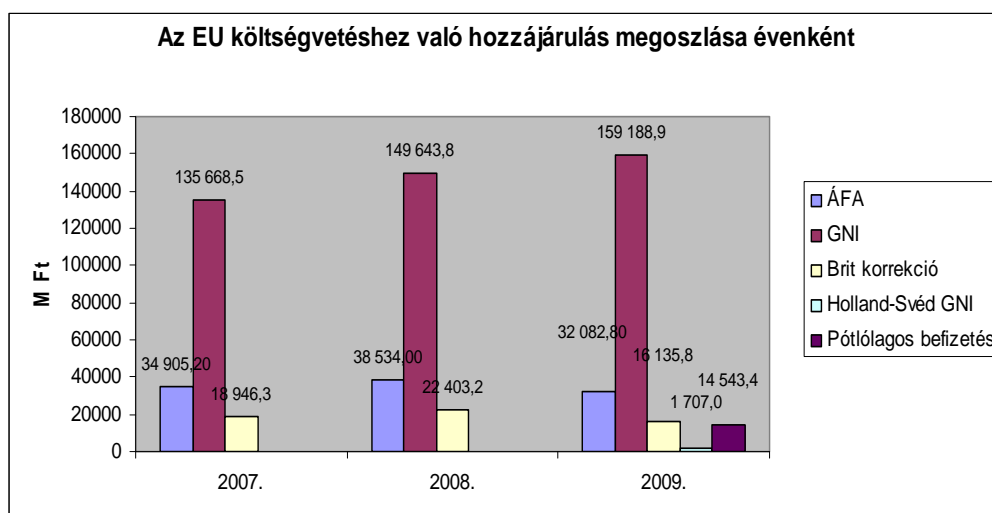
A nemzeti hozzájárulás pontos összegét minden esetben az EU határozza meg. A tagállamok feladata ebben az esetben az így meghatározott összegek minden hónap első munkanapján történő átutalására korlátozódik.

A 2009. évi költségvetési előirányzat 226 018,3 M Ft-ban határozta meg a hozzájárulás összegét. 2009-ben a ténylegesen teljesített nemzeti hozzájárulás összege 223 657,8 M Ft volt. Az előirányzat és a teljesítés közötti eltérés arra vezethető vissza, hogy az EU 2008. évben keletkezett költségvetési többletét 2009-ben elosztották a tagállamok között, így ezzel az összeggel csökkent az ország befizetési kötelezettsége. A befizetés összege módosult továbbá a közösségi költségvetés megállapításánál figyelembe vett alapadatok (pl. a tagállami bruttó nemzeti jövedelem szintje) év közbeni felülvizsgálata, valamint a 2009. évi költségvetés tervezésekor alkalmazott (245,5 Ft/EUR) és a 2008. december 31-én az EKB által megállapított árfolyam közötti különbség alapján (266,7 Ft/EUR).

A fentiekben részletezett szám, az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 2007/436/EK, Euratom Tanácsi határozat alapján a következőképpen alakult: az EU nagy nettó befizetőinek közösségi költségvetés hozzájárulási kötelezettségét csökkentették, hogy mindeközben az EU éves kifizetési előirányzat szintje megmaradt az összes tagállam GNI összegének 1,24%-os szintjén. Ennek megfelelően minden tagállamnak (kivéve a kedvezményben részesülőket) nő a befizetési kötelezettsége, hiszen ugyanazt az összeget kevesebb tagállamnak kell teljesíteni. A fenti határozatot visszamenőlegesen 2007. január 1-jétől kell alkalmazni, azt követően, hogy az összes tagállam saját belső jogrendjébe történt beemelése révén a határozat közösségi szinten is hatályba lép.

Ausztria, Hollandia, Németország és Svédország csökkentett hozzáadottértékadó-ból származó forrás lehívási kulcsot alkalmazhat, azaz az áfa-alapú hozzájárulásuk csökken. Míg Hollandia az éves GNI-hozzájárulásából bruttó 605 M EUR, Svédország 150 M EUR csökkentést vehet igénybe. A határozat továbbá az áfa-alapú forrás lehívásának egységes kulcsát 0,3%-ban határozza meg.

Az irányadó jogszabályok szerint, annak függvényében, hogy mikor történik meg valamennyi tagállamban a határozat belső jogrendbe történő beemelése, változik a befizetési kötelezettség mértéke is. A fenti határozat 2009. évben hatályba lépett és így Magyarországnak 2007-re és 2008-ra is visszamenően eleget kellett tennie a fizetési többlet kötelezettségének. 2007-2009. között az alábbiak szerint alakult Magyarország EU költségvetéséhez történő hozzájárulása:

Magyarország hozzájárulása az EU költségvetéséhez évről-évre növekedést mutat, melynek oka a GNI alapú hozzájárulás növekedése, alapja a tagállami bruttó nemzeti jövedelemre vetített egységkulccsal képzett összeg. A bruttó nemzeti jövedelem növekedésével párhuzamosan nő a GNI alapú hozzájárulás mértéke is. A 2009. évben a növekedés másik okaként a Svédország és Hollandia számára teljesítendő bruttó GNI csökkentés, valamint az ehhez kapcsolódó egyszeri pótbefizetés mellett a szabályváltozás egésze nevezhető meg. Az áfa-alapú hozzájárulás, valamint a brit korrekció mértékének változása az azok meghatározására vonatkozó szabályokra vezethető vissza.

9.2.1. Az áfa-alapú hozzájárulás

A 2009. évben Magyarország 32 082,8 M Ft-ot fizetett be áfa-alapú hozzájárulás címén az EU költségvetésébe, amely a befizetéseink 14,3%-át teszi ki. A befizetések havi bontásban történtek.

Az áfa-alapú hozzájárulás meghatározásának alapjául szolgáló harmonizált áfa-alap kiszámításával összefüggő feladatok ellátásáért a PM, az APEH, a VPOP, a Kincstár, és a KSH a felelős. A feladatok részletes meghatározása és végrehajtása érdekében az egyes EU források szerint a szervezetek együttműködési megállapodásokat kötöttek. Az együttműködési megállapodások tartalmazzák az adott feladatot ellátó szervezet, illetőleg szervezeti egység megnevezését, a feladatok pontos leírását és teljesítésének határidejét.

A harmonizált áfa-alap kiszámításának szabályozását az 1553/89/EGK Tanácsi Rendelet tartalmazza. A tagállamoknak a rendeletet a 2006/112/EK Tanácsi Irányelv („áfa direktíva”) előírásaival együtt kell alkalmazni.

9.2.2. GNI alapú hozzájárulás

A GNI alapú hozzájárulás meghatározásához szükséges GNI alap számításával kapcsolatos feladatok ellátásáért együttesen a PM és a KSH, a GNI alap vonatkozásában az előrejelzésért a PM, a tényleges GNI alap kiszámításáért a KSH felel.

2009-ben Magyarország GNI alapú befizetése 159 188,9 M Ft-ot tett ki, amely befizetési kötelezettségünk 71,3%-a. GNI tartalék aktiválására a 2009. évben nem került sor.⁵¹

9.2.3. Brit korrekció

A brit korrekció finanszírozásában való részvételi kötelezettség összegének kiszámításával, nyomon követésével összefüggő feladatok ellátásáért a PM a felelős.

A 2009. évben brit korrekció jogcímen 16 135,8 M Ft került befizetésre, amely a befizetéseink 7,2%-át teszi ki.

9.2.4. Bruttó GNI csökkenés Hollandia és Svédország javára

A fent részletezett új saját forrás határozat (2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat) következtében Magyarországnak 2009-ben, 1 707,0 M Ft-ot kellett befizetni, mely a hozzájárulásunk 0,7%-át adja. A fizetési kötelezettség 2009. június hónaptól jelentkezett – és ettől az időponttól folyamatos kötelezettséget jelent – ugyanis a határozat hatálybalépését követően a szabályváltozás okán a

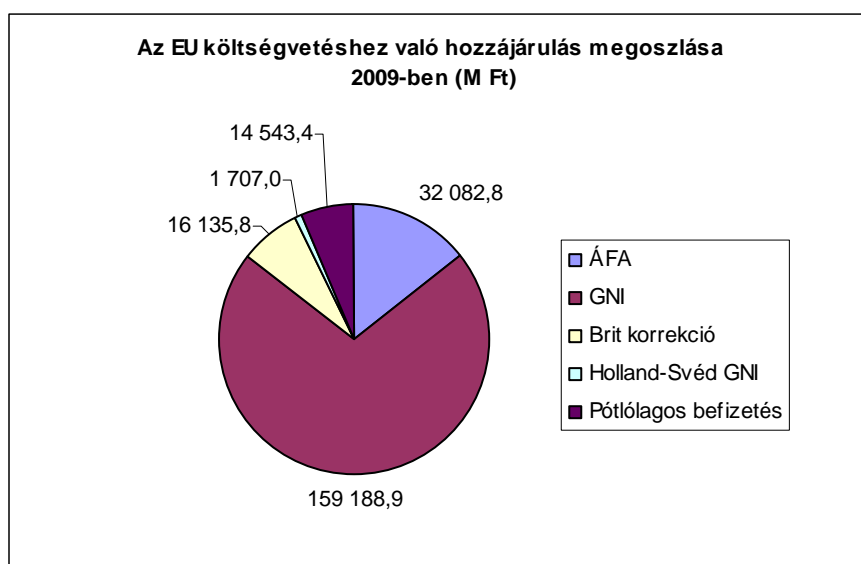
⁵¹ A GNI tartalék felhasználására akkor kerül sor, ha a kiadások azt indokolják. A kiadások havonkénti változásának okai között szerepelhet a SA-kból történő kifizetések volumenének hirtelen megnövekedése, a mezőgazdasági támogatások szezonális jellegű kifizetései.

visszamenőlegesen is megfizetendő tételeket EU költségvetésbe foglaló 3/2009. számú EU költségvetés módosítás elfogadása 2009 májusában történt meg.

9.2.5. Pótlólagos befizetés a 2007-2008-as időszakra

Pótlólagos befizetés címén, az új saját forrás határozat (2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat) rendelkezései alapján Magyarországnak egyszeri 14 543,4 M Ft összegű befizetést kellett teljesítenie, mely a 2009. évre vonatkozó hozzájárulásunk 6,5%-át tette ki. Ez az egyszeri befizetési kötelezettség az előző pontban foglaltaknak megfelelően szintén júniusban volt esedékes.

A helyszíni ellenőrzés során a 12 havi átutalás tételes vizsgálatára került sor, mely során mind a Kincstárnál, mind a PM-nél megvizsgáltuk a hozzájárulás átutalásához tartozó teljes dokumentációt és megállapítottuk, hogy az megfelel a közösségi és hazai jogszabályi előírásoknak, valamint az érintett szervezetek eljárásrendjében foglalt követelményeknek.

9.3. Az EU költségvetésével összefüggő bevételek

XLII. A központi költségvetés fő bevételei fejezetben az EU költségvetéséből származó bevételként 36 822,1 M Ft jelent meg. Ez az összeg a Magyarországot megillető cukorilleték visszatérítés címen keletkezett 157,0 M Ft-ból, a vám visszatérítés címen befolyó 7994,6 M Ft-ból és az uniós támogatások utólagos megtérülése címen befolyó 28 670,5 M Ft-ból tevődött össze.

Az EU költségvetését illetik a vámbevételek, illetve a cukorágazat piacának közös szervezése keretein belül nyújtott hozzájárulások, melyeket a cukor-, az izoglükóz- és az inulin-gyártók teljesítenek. A vonatkozó uniós szabályok megváltozása miatt ez utóbbiak tekintetében ma már nem cukor, izoglükóz- és inulin-illetékekről, hanem **termelési díjakról** van szó. A tradicionális saját forrásoknak nevezett tételeket a tagállamoknak kell beszedniük, azonban a beszedés költségeinek fedezésére a bevételek 25%-a a nemzeti költségvetést illeti meg. Az így befolyó összeg a költségvetés bevételei között kerül elszámolásra.

Ezen a jogcímen a 2009. évben 157,0 M Ft termelési díj került elszámolásra. Az EU-t megillető termelési díj 471,1 M Ft-ot tett ki.

Az EU-hoz történt csatlakozásunkat követően a 2000/597/EK, Euratom határozat 2. cikke, valamint a 2007/436/EK Euratom szerint az Európai Közösség által a tagsággal nem rendelkező országokkal folytatott kereskedelemre megállapított vámok, mezőgazdasági vámok az EU saját bevételének – úgynevezett tradicionális saját forrásnak – minősülnek. A beszedett **vámok** 75%-a kerül átutalásra az EU részére, míg a fennmaradó 25% Magyarországot illeti a beszedési költségek megtérítésére. Az EU-t megillető vámok összege a 2009-es évben 24 883,2 M Ft volt.

A tagsággal nem rendelkező országokkal folytatott kereskedelem után beszedett vámokhoz kapcsolódóan „vámbeszedési költség megtérítése” alcímen 7994,6 M Ft bevétel folyt be a központi költségvetésbe. A tervezett bevétel 8078,1 M Ft volt, így a teljesülés 99%.

A bevételnek az előirányzattól való elmaradását elsődlegesen a gazdasági válság hatására bekövetkezett jelentős forgalomcsökkenés magyarázza (a vámmal érintett kereskedelmi forgalom ugyanis a tervezetthez képest több, mint 20%-kal, az előző évhez viszonyítva 15,8%-kal csökkent). Az alacsonyabb teljesüléshez továbbá a visszafizetések magas értéke is hozzájárult.

A vámokkal összefüggő feladatok ellátásáért a PM és a VPOP a felelős. A VPOP feladata az A-, és B-számlák összeállítása, és az A-számlán nyilvántartott összeg az MNB fent nevezett számlájára történő átutalása.

A cukorilletékekkel összefüggő feladatok ellátásáért a PM és az MVH a felelős. Az MVH feladata a cukorilletékek megállapítása, kivetése és beszedése a vonatkozó közösségi és hazai jogszabályokkal összhangban, az A-, és B-számla-kimutatások összeállítása, valamint az A-számlán feltüntetett cukorilleték pénzügyi teljesítésével összefüggő feladatok ellátása.

Az EU által finanszírozott programok, projektek közösségi forrás-részének utolsó részletét az EU Bizottság csak a program zárását követően téríti meg. Az egyes támogatási programok zárását követő, az EU Bizottság által teljesítendő ún. záró-kifizetés összegéről a szakmailag első helyen felelős tárcának/költségvetési fejezet felügyeletét ellátó szervnek a PM részére adatot kell szolgáltatnia, azonban ezen tételek nem az egyes szaktárcák költségvetési fejezeteiben, hanem a XLII. „A központi költségvetés fő bevételei” fejezetben kerülnek megjelenítésre.

A 2009. évi költségvetési törvényben **Uniós támogatások utólagos megtérülése** címén 56 079,3 M Ft-ot terveztek bevételként. Ez azt jelenti, hogy az unió egy-egy program esetében csupán a megállapított uniós keret 95%-át (Strukturális Alapok), illetve 80%-át (KA a 2004-2006-os programozási időszakban) biztosítja, a fennmaradó 5%-ot, illetve 20%-ot a tagországnak kell megelőlegeznie és azt csak a program lezárását követően téríti vissza az EU. 2009. évben ezen a címen az EU 28 670,5 M Ft-ot térített vissza Magyarországnak, amely az eredeti előirányzat 51,1%-a.

Ennek oka döntő részben a 4-es Metró beruházás részét képező 11 szerződéssel kapcsolatban az EU Bizottság részéről megállapított közbeszerzési szabálytalanság miatti pénzügyi korrekció, melynek következtében a korábbi évek kiadásaira jutó, bevételként már elszámolt uniós forrás (14 506,2 M Ft) pénzügyi visszarendezése vált szükségessé. Ezen kívül az NVT zárása kapcsán (7393,2 M Ft) a végső egyenleg-kifizetés elszámolására – az EU Bizottság kései, csak év végén beérkező utalása miatt – nem került sor. A bevételezett összeg döntő részét a korábban tisztán hazai forrásból – a „Gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése” előirányzat túllépésének Kormány határozattal történő engedélyezése következtében – megkezdett, de EU finanszírozásba bevonandó projektek kiadásaira jutó uniós forrás elszámolásai jelentették. Ezt egészítik ki a KA projektek utolsó 20%-ának megtérüléseként jelentkező 972,8 M Ft-os, illetve az NFT I.-ben a 2009. év tekintetében elszámolásra kerülő EU-s bevételek.

A helyszíni ellenőrzés alkalmával a VP-től, valamint az MVH-tól származó dokumentumok alátámasztották a tradicionális saját források címén befolyó bevételek valódiságát, az általuk alkalmazott eljárások megfelelnek a közösségi és hazai jogszabályi előírásoknak. A XLII. „A központi költségvetés fő bevételei” fejezetben nyilvántartott Uniós támogatások utólagos megtérülése címén befolyó összegek kezelése a Kincstárnál történik, ahol ÁHT sorokra bontva tartják nyilván a különböző típusú uniós támogatások megtérülését. A nyilvántartások pontos és megbízható képet adnak a bevételekről.

10. AZ ÚMFT PROGRAMJAINAK IDŐARÁNYOS MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN TETT INTÉZKEDÉSEK

A gazdasági válság egyes negatív hatásainak mérséklése érdekében a Kormány 2009-ben az EU-s támogatási források közötti átcsoportosításokra tett javaslatot. Az NFGM miniszter előterjesztése alapján az infrastrukturális célú támogatások keretéből a gazdaság élénkítésére gyorsabb hatást kifejtő területre, a kis- és középvállalkozások forrásainak növelésére született intézkedés. A Kormány által elfogadott előterjesztés abból indult ki, hogy *„hosszú távú versenyképességi és fenntarthatósági célok mentén kell a finanszírozást javítani, és a strukturális beavatkozásokat gyorsítani; mentesíteni kell a nemzetközi bizalmi válság hatásai alól a legkockázatosabb hazai gazdasági szereplőket, a kis- és középvállalatokat”*, mivel a devizaforrások lecsökkentek, és a likviditás romlott. A vállalkozások segítségével mérsékelni lehet a nagymértékű foglalkoztatás-csökkenést is. Ezért az infrastrukturális jellegű fejlesztések területéről olyan területekre kívánta a Kormány átcsoportosítani a támogatási forrásokat, ahol javítani lehet a likviditást, és segíteni lehet a kis- és középvállalkozásokat. Magyarország ennek érdekében a KÖZOP-ból 60 000,0 M Ft, a TIOP-ból 57 400,0 M Ft, az ÁROP-ból 16 000,0 M Ft átcsoportosítását kérte, a GOP-ba (117 400,0 M Ft), a TÁMOP-ba (16 000,0 M Ft). A KMOP-on és a KÖZOP-on belül belső átcsoportosításokra került sor. A Kormány javaslata alapján az OP-k módosítását előterjesztették az EU Bizottsághoz is, aki ÁROP-ból TÁMOP-ba történő átcsoportosítás kivételével a módosítást az előterjesztés szerint elfogadta.

11. AZ NFT I. PROGRAMJAINAK VÉGREHAJTÁSA, A RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ UNIÓS FORRÁSOK LEHÍVÁSA

A 2004-2006-os kötelezettségvállalási időszakot lefedő NFT I. keretében 1995,0 M EUR SA-ból származó közösségi támogatás állt Magyarország rendelkezésére, amelyeket hazai költségvetési források egészítettek ki. Az NFT I. öt OP-n (AVOP, GVOP, KIOP, HEFOP, ROP) keresztül valósult meg.

Az EU Bizottság az NFT I. OP-k eredeti 2008. december 31-ei zárási határidejét meghosszabbította 2009. június 30-áig, így még 2009. évben is teljesíthetők voltak az NFT I.-hez kapcsolódó kifizetések.

Az NFT I. végrehajtásában 2009. december 31-ig elért pénzügyi eredmények a XIX. Uniós Fejlesztések fejezet szöveges beszámolója szerint a következőkben foglalhatóak össze:

A pályázati kiírások 2004. januári megjelenésétől összesen több mint 42 000 db projekt javaslat érkezett be.

A kötelezettségvállalások értéke 2009. év végén 725 400,0 M Ft volt, ami – a többlet-kötelezettségvállalási lehetőségek miatt – a három éves keret 108,1%-a.

A hatályba lépett támogatási szerződések értéke meghaladta a 719 000,0 M Ft-ot, a hároméves keret mintegy 107%-át.

A kifizetett támogatás az év végére elérte a 682 000,0 M Ft-ot, ami a hároméves keret több mint 101,6%-a.

Az uniós források felhasználhatósági szabálya értelmében („n+2”-es szabály) a rendelkezésre álló teljes uniós keretet akkor lehetett felhasználni, ha az összeget – miután azok a kedvezményezetteknek az elszámolt számlák alapján kifizetésre kerültek – a közösségi jogszabályban előírt határidőn belül az EU-tól lehívták.

2009. évben Magyarország elérte a 2007. évi keret n+2-es határát, így nem került sor forrásvesztésre.

Az NFT I. programjaira 2009-ben tervezett 51 463,9 M Ft-os módosított kiadási előirányzattal szemben a tényleges kiadások összege 32 037,1 M Ft volt, amelyből 10 100,0 M Ft technikai jellegű maradvány átcsoportosítás volt.

12. AZ NFT I. PROGRAMOK ZÁRÁSA

Az NFT I. OP-jait és az INTERREG Közösségi Kezdeményezés programjait az EU 2000-2006. évi költségvetéséből finanszírozták, az ún. n+2-es szabály értelmében a kifizetéseknek 2008. december 31-éig le kellett volna zárulniuk, azonban Magyarország kérésére – több más országhoz hasonlóan – ezt a határidőt a ROP kivételével az EU Bizottság 2009. június 30-áig meghosszabbította. A HEFOP kivételével (24 482,4 M Ft) a fenti programokból a zárás miatt 2009-ben már csak kisszámú kifizetés történt, a kifizetések négy OP-nél és az INTERREG-nél együtt sem érték el a 8000,0 M Ft-ot. A kifizetések legnagyobb hányada a TS prioritásokból történt, melyek a többi OP prioritáshoz képest kevésbé voltak kihasználva, és lehetőség nyílt e prioritások ÚMFT programok előkészítésére történő felhasználására. A támogatási keret felhasználása az OP-k mindegyi-

kénél (a támogatás-kifizetés) 100% fölött teljesült. A tényleges és végleges felhasználás azonban a még le nem zárt szabálytalansági esetektől, illetve a követelések behajtásának kimenetelétől függ. (A végleges számokat befolyásolni fogja a fenntartási időszakban elvégzett ellenőrzések eredménye is.)

Az OP-k zárásához az EU Bizottság részére záró végrehajtási jelentést kell készíteni, mely beszámol az OP-k-ban foglalt célok tartalmi és számszerű megvalósításáról. A jelentést az EU Bizottsághoz 2010 szeptemberében kell benyújtani, így ezek készítése a helyszíni ellenőrzés ideje alatt folyamatban volt. A záró végrehajtási jelentéseket az OP IH-k készítik, kivéve a KIOP-ot, amely esetében a KIOP IH az OP zárási, a fenntartási időszakra vonatkozó jelentéskészítési feladatait, valamint az ellenőrzéssel és értékeléssel kapcsolatos feladatokat, így a zárási feladatokat szerződés keretében az egyik KSz-hez (EKN Kft.) delegálta.

A záró végrehajtási jelentések mindenütt több fázisban készültek, a Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv szoros részvételével. A zárást és a záró végrehajtási jelentést a Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv mindenütt két alkalommal ellenőrizte, az ellenőrzések tapasztalatai szerint alapvető hiányosságokat nem állapított meg, azonban minden OP-nél több esetben, kisebb-nagyobb hiányosságot, illetve a záró végrehajtási jelentés benyújtása előtt elvégzendő feladatot talált. A Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv észrevételeinek és javaslatainak figyelembe vételével mindenütt folytatódik az egyes projektek zárásának felülvizsgálata, a dokumentumok és az EMIR bejegyzések teljességének vizsgálata és teljessé tétele, a korábbi ellenőrzések ajánlásai teljesülésének ellenőrzése. Az IH-k felülvizsgálják a szabálytalansági eljárások nyomán tett intézkedéseket, és azok eredményességét, teljessé teszik a monitoring kimutatásokat. A záró végrehajtási jelentések végleges változatát az OP MB-knek kell elfogadniuk. Ezzel párhuzamosan a Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv is kialakítja és megfogalmazza véleményét, melyet az IH-k zárási jelentéséhez csatol.

13. AZ UNIÓS ELSZÁMOLÁSOK EREDMÉNYSZEMLELETŰ KETTŐS KÖNYVVITELI RENDSZERE

A PM NAO Iroda ellátja a KH és igazoló hatóság számára jogszabályokban előírt feladatokat. Kiállítja a támogatás igénylések alátámasztására szolgáló költségigazoló nyilatkozatokat, valamint végrehajtja az ezt megalapozó pénzügyi ellenőrzési feladatokat. Ellátja továbbá a támogatások bankszámláival kapcsolatos pénzügyi lebonyolítási, átutalási, számviteli, jelentéstételi és elszámolási feladatokat.

A Központi Hitelinformációs Rendszer (KHR) rendezés során a PM NAO Iroda a központi költségvetési forrásból a kedvezményezett, illetve a szállító részére már kifizetett támogatás közösségi hozzájárulási részét átutalja az NFÜ kezelésében lévő megfelelő fejezeti kezelésű előirányzat-felhasználási keretszámlákra. A költségvetés szempontjából ez a legfontosabb lépés az uniós források lehívása során, hiszen ez alapján történik meg az uniós forrás költségvetésbe történő „beemelése”. Az ellenőrzés megvizsgálta a KHR rendezés teljes folyamatát és megállapította, hogy a PM NAO Iroda által végzett eljárás megfelel az MKK-ban meghatározott eljárásrendnek.

A PM NAO Iroda felelősségi körébe tartozik a kedvezményezetteknel felmerült, a kedvezményezettek által számlával vagy egyéb, a gazdasági eseményt hitelesen dokumentáló bizonylattal igazolt-, kifizetett költségek alapján az átutalási kérelem, a költségnyilatkozat, valamint a költségigazoló nyilatkozat kiállítása és benyújtása az EU Bizottság részére. A költségigazoló nyilatkozat kiállításához – az MKK előírásainak megfelelően – el kell készíteni az igazoló jelentést. Ugyanakkor az NFT I. esetében, tekintettel a záráshoz kapcsolódó összegzés szükségességére, az igazoló jelentéshez csatolni kell egy kiegészítő, záró igazoló jelentést.

A vizsgálat lezárásának időpontjáig öt esetben (ROP ERFA, a ROP ESZA, INTERREG HU-RO-SER, INTERREG HU-SLK-UA, a 2000/HU/16/P/PE/005 KA projekt) került sor záró igazoló jelentés kiállítására.

A záró igazoló jelentés kiállítása során a PM NAO Iroda az MKK vonatkozó részeinek alkalmazásával járt el. A záró igazoló jelentés kiállításának okmányos feltétele az IH-któl beérkező OP/projekt zárásra vonatkozó dokumentumok megléte, melyek összeállításának elhúzódása veszélyezteti az OP-k/projektek határidőre történő lezárását és kiküldését az EU Bizottságnak. A zárás végleges időpontja 2010. szeptember 30-a, ez a határidő az NFT I. OP-k komplett zárási dokumentációjának EU Bizottság részére történő megküldésére.

A 2007–2013. programozási időszak ÚMFT támogatásai esetében a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 23-26. §-ai írják elő az Szt. szerinti eredmény szemléletű kettős könyvvitel vezetését és éves beszámoló készítését. A könyvvezetést két szervezet (az IH-k és a KSz-ek gazdasági eseményeit a Kincstár, a saját tevékenységére vonatkozó gazdasági eseményeket a PM NAO Iroda) végzi. A tárgyidőszak elteltével a két érintett szervezet rész-beszámolót készít, melyekből az PM NAO Iroda készíti el az összevont teljes körű ÚMFT-re vonatkozó éves beszámolót.

A PM NAO Iroda fenti jogszabályi kötelezettségének a vizsgálat lezárásáig nem tett eleget.

A 2007. évről készített ÚMFT részbeszámoló 2009. május 26-án, míg az összevont beszámoló 2010. január 31-én került jóváhagyásra.

A 2008. évről készített ÚMFT részbeszámoló 2010. január 31-én került jóváhagyásra. A 2008. évre vonatkozó összevont beszámoló jóváhagyása a helyszíni ellenőrzés lezárásáig nem történt meg, illetve 2009. évre vonatkozóan nem készült még el sem a részbeszámoló sem az összevont beszámoló.

A PM NAO Iroda hatályos SzMSz-e szerint a Belső Ellenőrzési Egység a tevékenységét az Igazgatónak közvetlenül alárendelve végzi és jelentéseit közvetlenül az Igazgatónak küldi meg. A Belső Ellenőrzési Egység működése megfelel a Ber.-ben előírt szabályoknak.

A Ber. – a belső ellenőrzés feladatait meghatározó – 8. §-a lehetőséget biztosít arra, hogy a költségvetési szerven belül a nemzetközi ellenőrzési standardok és a belső ellenőrzési kézikönyvben rögzítettek szerint a belső ellenőrzés tanácsadási tevékenységet is lásson el. A belső ellenőrzési egység élve ezzel a lehető-

séggel széles körű tanácsadási tevékenységet lát el, amely munkájának jelentős részét köti le.

A PM NAO Iroda esetében problémát okoz, hogy nem rendelkezik pontos kimutatással arra nézve, hogy a tanácsadási tevékenység mekkora kapacitást igényel, illetve hány ellenőrzési órát fordítanak ezen tevékenységek elvégzésére. A PM NAO Iroda nyilatkozata szerint a tanácsadói tevékenység kapacitás igényére vonatkozóan az egységen belüli feladat megosztás révén a tanácsadói tevékenységre fordított ellenőri napok nem befolyásolták a tervezett ellenőrzések megvalósulását. Véleményünk szerint ez veszélyezteti az Éves Ellenőrzési Tervben foglalt feladatok elvégzését, mert az ellenőrzésre fordítandó ellenőri napok és órák számát a tanácsadói tevékenység időszükséglete befolyásolhatja. A 2009. évi ellenőrzési tervben 20 különböző tanácsadói és szakmai feladat van felsorolva. Ezen feladatok elvégzésére 700 ellenőri napot határoz meg az Ellenőrzési Terv, a feladatok végrehajtásának nyomon követése dokumentálás hiányában nem megoldott.

További probléma a tanácsadói tevékenységgel kapcsolatban, hogy a jelenlegi szabályozás szerint előfordulhat, hogy a belső ellenőrzésnek egy olyan eljárási rendet kell ellenőriznie, amely kidolgozásában tanácsadói tevékenysége keretében segédkezett.

A Kincstár önálló jogi személyiséggel rendelkező, országos hatáskörű, központi költségvetési szerv, amely 1996. január 1-jétől végzi az Áht. által meghatározott feladatokat. Tevékenységi köre 2008-ban bővült az ÚMFT elkülönített, eredményszemléletű, IH-KSz szintű könyvvizetésének központosított végzésével, amelyet az NFÜ-vel kötött együttműködési megállapodás alapján, átruházott feladatként végez, az NFÜ végső felelősségének megtartása mellett.

Az ÚMFT elkülönített, eredményszemléletű könyvvizetését a Kincstár saját kiadású számviteli kézikönyve alapján végzi. A Kincstár saját kiadású számviteli kézikönyve magában foglalja a Számviteli eljárási rendet, a Számviteli szabályzatot, a Bizonylati albumot és a folyamatábrát.

Az eljárásrend tartalmazza gazdasági eseményekre vonatkozóan azok leírását, kontírozását, a bizonylat fajtáját, készítőjét, az adatátvételi lista megnevezését, és a teljesítés időpontját, míg a Számviteli szabályzat tartalmazza a Számviteli politika és a Számlarend kötelező elemeit, ideértve a zárlati teendőket, az éves rész-beszámolóval kapcsolatos könyvviteli feladatokat, valamint a mérlegkészítés időpontját is.

Az eredményszemléletű beszámoló és az államháztartási szemléletű beszámoló mérlegében megjelenő eszközök és források, valamint az eredmény kimutatásban megjelenő ráfordítások (kiadások) és bevételek – az eltérő típusú beszámolók jellegzetességei miatt – egymásnak csak korlátozottan feleltethetők meg.

Az eredményszemléletű beszámoló mérlegében szereplő „Előleg miatti követelések a kedvezményezettől”, a „Szabálytalansággal kapcsolatos követelések” és az „Egyéb követelések eszközök” állományi adatai megfeleltethetők, míg a „Támogatással kapcsolatos követelések” a költségvetéstől, a „Pénzeszközök” (bankszámlák) és az „Aktív időbeli elhatárolás eszközök” állományi adatai – hasonlóan a

források állományi adataihoz – nem feleltethetőek meg a Költségvetési beszámoló 01 űrlap (Mérleg) valamelyik eszköze állományi adatának.

Az államháztartási szintű beszámoló kiadásai és az eredményszemléletű beszámoló ráfordításai – az eltérő típusú beszámolók jellegzetességei miatt – számszakilag ugyan nem egyeznek meg egymással, azonban az eredményszemléletű beszámoló ráfordítás adataiból az államháztartási beszámoló kiadás adatai levezethetőek. Az eredményszemléletű beszámoló bevétel adatai – ugyancsak az eltérő típusú beszámolók jellegzetességei okán – nem feleltethetőek meg az államháztartási beszámoló bevételre vonatkozó adatainak.

A Kincstár az ÚMFT 2009. évi rész-beszámolóját 2010. április 30-án elkészítette, az a Kincstár honlapján fellelhető. Az éves zárások végrehajtásával kapcsolatos, 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. számú melléklete szerinti Nyilatkozatot a Kincstár az Igazoló Hatóság részére 2010. április 29-én – határidő után – küldte meg. A késés oka a mérleg készítése időpontjának és az NFÜ bizonylatküldési határidőre vonatkozó kötelemnek egybeesése.

Az ÚMFT 2009. évi rész-beszámoló mérlege eszköz és forrásoldala egyezően 186 643,0 M Ft. Az aktívák és passzívák tételei a főkönyvi kivonattal alátámasztottak. Az ÚMFT 2009. évre vonatkozóan az éves-részbeszámoló eredmény kimutatása – a tevékenység jellege miatt – mérleg szerinti eredményt nem mutatott ki, az eredmény kimutatásban szereplő adatok a főkönyvi kivonat adataival alátámasztottak. A főkönyvi kivonatban a kötelező egyezőség fennállt. A rész-beszámoló által magában foglalt Kiegészítő melléklet a tartalmi előírásoknak megfelelt. A felülvizsgálat céljából kiválasztott gazdasági események szabályszerűek voltak.

14. A GAZDASÁGFEJLESZTÉS ÉS KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI OPERATÍV PROGRAMOK GARANCIAESZKÖZEIRE VONATKOZÓAN A KVTV. SZERINTI KÉSZFIZETŐ KEZESSÉG ÁLLOMÁNYRA VONATKOZÓ KORLÁTJÁNAK ÉRVÉNYESÜLÉSE

A Kvtv. 42. § (1) bekezdésében előírta, hogy az MV Zrt. által a GOP és a KMOP „JEREMIE-típusú pénzügyi eszközök” elnevezésű prioritási tengelyéből finanszírozott forrásokból garanciaeszközökre vállalt készfizetési kezességállomány 2009. évben nem haladhatja meg a 100 000,0 M Ft-ot. Megállapítottuk, hogy a MV Zrt. által vállalt készfizetési kezességállomány 2009. december 31-én a két prioritásból együttesen sem érte el az 1000,0 M Ft-ot, a GOP forrásoknál ez 691,6 M Ft, a KMOP forrásoknál pedig 245,9 M Ft volt.

15. A BELSŐ KONTROLL RENDSZER ÉRTÉKELÉSE

Más fejezetekhez hasonlóan a XIX. Uniós Fejlesztések fejezetnél is munkalapok segítségével felmértük a helyszíni ellenőrzések tervezésének időszakában az eredményes és belső kontroll kockázatokat. A felmérés alacsony kockázatot mutatott, az egyes működési területek közül csak az informatikai környezet és az ellenőrzési tevékenység kapott közepes kockázati értékelést. Előbbi a Forrás SQL könyvelési rendszer egyes hiányosságai, utóbbinál egyes vizsgálatok elmaradása, és az utóellenőrzések hiánya eredményezett közepes kockázatot. Fentiek ellenére

az ÁSZ úgy döntött, hogy a mintavételes ellenőrzésnél a legmagasabb kockázattal számol, azaz a legmagasabb feltárási bizonyosságot alkalmazza a mintavételnél, az alábbiak miatt:

- lezárult az EU 2000-2006. évi költségvetési periódusa, ezáltal az NFT I. utolsó kifizetései 2009. június 30-áig meg kellett, hogy történjenek;
- rendkívül nagy a társadalmi és média érdeklődés az uniós források felhasználása tekintetében, mivel a gazdasági világválság miatt ez a hazai gazdasági fejlesztések jelentős kiegészítő forrása;
- a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése során az ÁSZ két elutasító, egy korlátozó és 18 figyelemfelhívó és egy elfogadó záradékot adott ki;
- 2009. január 1-jétől változások történtek a belső kontrollok, a FEUVE és a belső ellenőrzés szabályozásában.

A helyszíni ellenőrzés során az óvatosság igazolódott. Több területen is tártunk fel olyan hiányosságot, melyek a belső kontrollok hibáira illetve be nem tartására vezethetők vissza. A számviteli kontrollok hiányosságát mutatja, hogy az évenkénti kötelezettségvállalás mértéke nem állapítható meg a nyilvántartásokból, és a követelések egyeztetése az adósokkal nem a Számviteli Politikában foglaltak szerint történt. Az NFÜ felelőssége, hogy az EMIR nem tudja nyomon követni a rendszerbe felvitt korábbi szállítói követelések és kötelezettségek változását. Szintén az EMIR-ben szereplő dokumentum hiányosságai miatt nem az Ámr. 135-138. §-ai szerint történt az utalványozás a lebonyolítási számlákon az összes INTERREG és ÚMFT előirányzatnál. Ezek egyben felvetik a FEUVE nem megfelelő működését is, mivel az NFÜ vezetése maga nem tárta fel, hogy a belső szabályozás nem megfelelő.

A számviteli kontrollok nem megfelelő működését tanúsítja, hogy el kellett utasítani a KÖZOP beszámolóját, mivel a beszámoló nem tartalmazott 6155,1 M Ft-nyi kiadást (a hiányosság megszüntetésére vonatkozó jogszabályi háttér megteremtése a PM feladata lett volna), illetve nem szabályozták az Áht. 24. § (9) bekezdése szerint az „Állami kedvezményezettek sajátterő támogatása” előirányzat felhasználását. Az EMIR-t nem módosították időben, ezért 8891,5 M Ft összeg szabálytalanul a KÖZOP előirányzataiból került felhasználásra.

Az egyik legrégebben fennálló hiányosság a XIX. Uniós Fejlesztések fejezeti kezelésű előirányzatainál a belső ellenőrzés nem megfelelő működése. A belső kontrollokat a vezetés azzal sérti meg már évek óta, az NFÜ és a KIKSZ belső ellenőrzési tevékenységénél, hogy nem biztosított megfelelő létszámot a tevékenység lebonyolításához.

A teljes intézményrendszert átfogó közbeszerzés-ellenőrzési eljárásrend kialakításának hiánya következtében a közbeszerzésekkel kapcsolatos szabálytalanságok nagy része a programok, projektek zárásakor kerül feltárássra, amely az EU Bizottság általi pénzügyi korrekció alkalmazását vonhatja maga után.

16. MAGYARORSZÁG 2009. ÉVI EU-S KÖLTSÉGVETÉSI KAPCSOLATAI

16.1. Központi költségvetésben megjelenő finanszírozás

Azon előirányzatok részére, amelyek EU-s támogatásokat (uniós befizetést) és a hozzájuk kapcsolódó hazai társfinanszírozást egyaránt tartalmaztak (az Uniós támogatások utólagos megtérülése figyelembe vételével), 2009. évre a Kvtv. összesen 957 644,2 M Ft kiadási, 774 597,2 M Ft bevételi előirányzatot és 182 708,9 M Ft költségvetési támogatást hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 1 283 142,8 M Ft-ra, a bevételi előirányzat (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 958 531,4 M Ft-ra, a támogatási előirányzat 173 478,7 M Ft-ra módosult. A pénzforgalom nélküli bevételek módosított előirányzata 151 132,7 M Ft volt. A teljesítés a kiadásoknál 857 917,6 M Ft a bevételeknél (pénzforgalom nélküli bevételek nélkül) 631 412,0 M Ft, a támogatásoknál 226 505,6 M Ft volt. A pénzforgalom nélküli bevételek 110 901,5 M Ft-ra teljesültek.

A kiadásokat az EU bevételek, költségvetési támogatások, egyéb források, valamint a maradványok finanszírozták. A költségvetési támogatások, az egyéb források és a maradványok a hazai forrásokat képviselik.

A strukturális alapokhoz kapcsolódó EU bevételek azok a bevételek, amelyeket az Igazoló Hatóság az egyes OP-k forint bankszámláiról utal a vonatkozó fejezeti kezelésű előirányzat EFK-jára. Mértékét az Igazoló Hatóság állapítja meg az EMIR finanszírozási modulja segítségével. Tartalma a megfelelő EFK-ról előfinanszírozott közösségi hozzájárulás. Az összeget az NFÜ a megfelelő EU bevétel számlacsoportba (47) könyveli. Az átutalt illetve könyvelt összeg tehát megegyezik a kiadás azon részével, amelynek a forrását az EU biztosította. A teljesített kiadásból levonva a fentiekben részletezett EU finanszírozás mértékét, megkapjuk a teljesített központi költségvetési támogatás összegét. Az így meghatározott központi költségvetési támogatás tartalmazza a Munkaerőpiaci Alaptól és a külföldről átvett pénzeszközöket is.

Az Uniós Támogatások utólagos megtérülése nélküli tervezett 901 564,9 M Ft kiadást 718 517,9 M Ft EU forrás és 182 708,9 M Ft központi költségvetési forrás, a teljesített 829 247,1 M Ft kiadást 602 741,5 M Ft EU forrás és 226 505,6 M Ft központi költségvetési forrás finanszírozta.

A PM Költségvetési és Pénzügy-politikai Főosztály által összeállított „A 2009. évi európai uniós költségvetési kapcsolatok” táblázatban feltüntetett adatok a zárszámadás törvényjavaslatban szereplő adatoknak megfeleltethetőek.

A központi költségvetésben megjelenő kiadásokat és azok forrásösszetételét az alábbi táblázat szemlélteti:

A központi költségvetésben megjelenő, az EU-tól érkezett és az EU-nak átutalt összegek, illetve az ezekhez kapcsolódó hazai források	Kiadás EU forrásból (M Ft)	Kiadás Központi költségvetési forrásból (M Ft)	Kiadás Összesen (M Ft)
NFT I.	0,0	32 037,1	32 037,1
KA	67 473,9	56 004,9	123 478,8
ÚMFT	390 619,1	78 188,8	468 807,9
Egyéb strukturális támogatások	315,9	2309,1	2625,0
I. NVT	0,0	810,7	810,7
ÚMVP	137 158,4	47 338,2	184 496,6
HOP	39,5	13,2	52,7
SAPARD	0,0	183,8	183,8
Átmeneti támogatás programjai	882,8	581,5	1464,3
Egyéb európai uniós támogatások	6251,9	9038,3	15 290,2
Támogatások összesen	602 741,5	226 505,6	829 247,1

A költségvetésben megjelenő az Unió Támogatások utólagos megtérülése nélküli uniós források 8%-kal (72 317,8 M Ft-tal) elmaradtak a tervezettől, ugyanakkor a központi költségvetési eszközök felhasználása 24%-kal (43 796,7 M Ft-tal) túllépte a tervezett előirányzatot. Ennek eredményeként az uniós forrásokat is tartalmazó előirányzatok teljesülése összesen 16,1%-kal (115 776,4 M Ft-tal) marad el a tervezett összegnél. Az uniós források és a hazai társfinanszírozás tényleges felhasználásának a tervezettel szembeni, egymástól eltérő tendenciáját az egyes támogatási csoportoknál eltérő indokok magyarázzák.

Az NFT I. esetében a pénzügyi válságra tekintettel az EU Bizottság az eredeti 2008. december 31-ei zárási határidőt meghosszabbította 2009. június 30-áig, így még 2009. évben is teljesíthetőek voltak az NFT I.-hez kapcsolódó kifizetések, azonban uniós bevétel-elszámolására már nem került sor.

A KA-ból a közlekedési és a környezetvédelmi szektorban 2009-ig sor került a jelentősebb összegű szerződések megkötésére. Az NFÜ egyes KA projektek esetében pénzügyi megállapodás-módosításokat nyújtott be az EU Bizottsághoz. A kérelmekben – többek között egyéb tartalmi változtatások mellett – az elszámolhatósági határidő hosszabbítását kérte annak érdekében, hogy a projektek sikeres lezárására megfelelő időkeret álljon az intézményrendszer rendelkezésére.

A KA tekintetében 2009. évben az eredeti 59 508,3 M Ft előirányzathoz képest jelentős, 123 478,8 M Ft összegű túlteljesítés történt, melyből az uniós hozzájárulás 67 473,9 M Ft-ot tett ki. A túlteljesülés indoka, hogy a 2008. év végi számlakifizetések jelentős része átcsúszott a 2009. évre.

A pénzügyi és gazdasági recesszió befolyásolta a KA-ból támogatott projektek által 2009. december 31-éig elért eredményeket.

A kiviteli szerződéssel való lekötés közlekedési projekteknél a várható összköltség EU támogatási részének 84%-át, környezetvédelmi projekteknél pedig a 88%-át érte el.

Az ÚMFT 2009. évi 655 035,5 M Ft eredeti kiadási előirányzatával szemben a tényleges kifizetés teljesítés 468 807,9 M Ft (71,6%) volt. Ezen belül 390 619,1 M Ft összegű uniós forrásfelhasználáshoz 78 188,8 M Ft hazai támogatás társult, mely tartalmazta a Munkaerőpiaci Alaptól átvett támogatást is. A 2009. évi teljesítés alulmaradt a tervezettől a támogatások lebonyolításának időigénye miatt, annak ellenére, hogy a szerződéskötések és a kifizetések tendenciája növekedett.

2009. év végére minden OP esetén sor került az első kifizetési igénylések EU Bizottságnak való elküldésére, ami feltétele volt annak, hogy a tagállam a már átutalt előleget ne veszítse el.

Az Egyéb strukturális támogatások esetében az INTERREG Közösségi Kezdeményezés Programjait a 2007-2013-as időszakban felváltó ETE keretében valósulnak meg – az EU belső határai mentén – kétoldalú fejlesztési programok. Az IPA (Előcsatlakozási Támogatási Eszköz, Horvátország és Szerbia tekintetében) programokat az EU Bizottság 2008 márciusában fogadta el. A kifizetések a két körös pályázati kiírások, valamint a nemzetközi egyeztetések időbeli elhúzóda miatt elmaradtak a tervezettől.

Az NVT esetében a 1260/1999 EK Tanácsi Rendelet alapján a 2004-2006-os időszakra vonatkozó 751,1 M EUR forrást 2008. december 31-éig használhatta fel Magyarország. Ennek következtében a XII. FVM fejezet 10/11/01 Nemzeti Vidékfejlesztési Terv Intézkedések sor 2009. évben eredeti kiadási előirányzattal már nem rendelkezett.

A lezárult NVT programok jogosulatlanul felhasznált támogatásainak követeléseiből származó bevétel 2009-ben 762,6 M Ft volt, amelyhez még hozzájárult az előző évről áthúzódó, kötelezettségvállalással nem terhelt 148,9 M Ft maradvány. A módosított kiadási előirányzat így 911,5 M Ft volt.

Az előirányzatról jogorvoslati eljárások miatt az NVT intézkedéseire 149,6 M Ft kifizetés történt, valamint elvonásra került a 2008. évi maradvány összege (148,9 M Ft). A fentiekén túl az EU Bizottság részére visszautalásra került a 2009. I. félévében befolyt követelések uniós része, amely összege 91,2 M Ft, továbbá 420,9 M Ft támogatásértékű működési kiadás került átcsoportosításra, más előirányzatokra. 2009-ben mindösszesen 810,7 M Ft kiadás teljesült.

Az EU Bizottság 2009-ben elfogadta a program lezárásáról szóló, valamint a 2008. évi végrehajtási jelentést. Az EU Bizottság a 2009. év végén, illetve 2010-ben átutalta a program keretösszegéből a szabályoknak megfelelően visszatartott 5% forrást.

Az 1320/2006 EK Rendelet értelmében az NVT keretében vállalt többéves kötelezettségvállalások a 2007-2013-as időszakban az ÚMVP keretében folytatódnak.

Az ÚMVP céljaira 2009. december 31-éig 184 496,6 M Ft támogatás kifizetésére került sor.

Az ÚMVP programok a nemzetközi és hazai gazdasági és pénzügyi válság ellenére az eredeti előirányzatot meghaladó mértékben teljesültek, melyhez kétféle intézkedés járult hozzá. Magyarország élt a 473/2009/EK Tanácsi rendeletben meghatározott lehetőséggel, amely szerint az EMVA-ból finanszírozott programok a 2009. év folyamán maximum 10%-kal magasabb uniós finanszírozási aránnyal kerülhettek kifizetésre. 2009. IV. negyedévben az I. és III. tengely és a TS intézkedés esetében 25% helyett 15%, a II. és a IV. tengely esetében pedig 20% helyett 10% nemzeti önrész került kifizetésre. A megemelt uniós finanszírozás 21 700,0 M Ft többletforrás kifizetését tette lehetővé.

Emellett az ÚMVP egyes intézkedései esetén a 2009. évben nyújtandó támogatási előleg fizetéséről szóló 91/2009. (IV. 22.) Korm. rendelet alapján az ÚMVP I. tengelyes beruházásai jogcímenen 32 700,0 M Ft előleg kifizetése történt meg. 2009. december 31-éig az elszámolt előleg összege 7100,0 M Ft.

Az ÚMVP keretében a LEADER Helyi Akciócsoportok részére nyújtandó működési előlegről szóló 220/2009. (X. 8.) Korm. rendelet alapján a 96 helyi akciócsoport részére 1508,9 M Ft előleg kifizetésére került sor, amely a LEADER működési költségvetés legfeljebb 20%-át jelenti.

A HOP-ot az EU Bizottság 2008-ban hagyta jóvá, így abban az évben a programra kifizetés nem történt. A 2009. évben az FVM előleg konstrukció bevezetésével, valamint a II. tengelyen belüli új intézkedéssel (közvetlen kifizetés) kívánta felgyorsítani a program megvalósulását. Azonban az előlegfizetés lehetőségének biztosítása nem valósult meg, valamint adminisztratív okok (a lebonyolító szervezetrendszer kialakítása) miatt a kötelezettségvállalások év végére tolódtak ki. Mindezek következtében a kifizetések is elhúzódtak, 2009-ben csak a HOP végrehajtó szervezetének kialakításával, és munkabérek kifizetésével összefüggő kiadások valósultak meg a TS intézkedés keretében 52,7 M Ft összegben.

A SAPARD program 2009. évben eredeti kiadási előirányzattal – a program 2008. évi lezárulására tekintettel – már nem rendelkezett. Az előirányzat módosítására, illetve kifizetések és bevételek teljesítésére a korábbi vitás jogügyletek rendezéséből fakadó követelések, illetve kötelezettségek teljesítése miatt került sor.

Az Átmeneti Támogatás célja a közösségi jogszabályok végrehajtása és érvényesítése terén a tagállamok igazgatási kapacitásainak fejlesztése és megerősítése, valamint a bevált gyakorlatok kölcsönös cseréjének előmozdítása. A 2009. évi eredeti kiadási előirányzat 738,8 M Ft volt, amelyből a költségvetési támogatás 33,0 M Ft volt. A 2009. évi teljesítés összege 1464,3 M Ft volt, amelyből az uniós forrás 882,8 M Ft-ot tett ki. A tervezett kifizetéseket jelentősen meghaladó hazai támogatás kifizetés teljesítése maradvány-felhasználásból adódott.

Az Egyéb európai uniós támogatások közül összegükben a legjelentősebbek az ún. TEN-T programok (közlekedési, energetikai és távközlési hálózatok fejlesztése), a Norvég Alap támogatásai, valamint az ún. egyéb agrártámogatások (ígyál tejet program, méhészeti program, egyes speciális szövetkezesek támogatása, egyes állatbetegségek ellenőrzése és felszámolása, uniós programok ÁFA fedezete). Ezen programok eredeti tervezett kiadása (18 807,9 M Ft) az összes egyéb EU-s kiadás összegének mintegy háromnegyedét tette ki. Az egyéb európai uniós támogatásokra teljesített kiadás 2009-ben 15 290,2 M Ft volt.

Az említett támogatások tekintetében a 2009. évi eredeti kiadási előirányzattól való eltérés okai általában a különböző programok keretén belül nyújtott támogatások kifizetéseinek következő évre való áthúzódása, illetve a támogatott projektek tervezettnél lassabb ütemben történt megvalósulása.

A fenti programok közül 2009-ben zárult le az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok program kötelezettségvállalási időszaka, ahol a rendelkezésre álló keret és a valós lekötések közötti különbséget egyrészt az árfolyamkülönbsétekből fakadó eltérés, másrészt a kötelezettségvállalási határidő lejártát követően visszalépett projektekből megmaradt források adják.

16.2. Uniós Támogatások központi költségvetésen kívüli finanszírozása

Az EMGA-ból nyújtott közvetlen termelői és agrárpiaci támogatásokat az alábbi táblázat szemlélteti.

KESZ által finanszírozott, költségvetésen kívüli tételek	Összes KESZ finanszírozás (M Ft)
Közvetlen termelői támogatások (SAPS)	228 712,1
Agrárpiaci támogatások	89 072,0
Exporttámogatások	1552,4
Belpiaci támogatások	73 995,9
Egyéb agrárpiaci támogatások	13 535,9
Ebből elkülönített cukortámogatás	9180,8
Intervenció	2349,0
Intervencióhoz kapcsolódó raktározási szállítási költségtérítés	1853,6
Intervencióhoz kapcsolódó finanszírozási költségtérítés	495,4
Költségvetésen kívüli tételek összesen	320 133,1

A költségvetésen kívüli támogatások finanszírozása a KESZ-ről történik. A támogatások ezen körébe tartoznak a közvetlen termelői támogatások (egységes terület alapú támogatás) és az agrárpiaci támogatások.

Az utóbbi kategóriába tartoznak az exporttámogatások, belpiaci támogatások, az egyéb agrárpiaci támogatások és az intervenció felvásárlásokhoz kapcsolódó raktározási szállítási költségtérítés és a finanszírozási költségtérítés.

Intervenció értékesítés bevételei (értékesítés vételára), Intervenció felvásárlás kiadásai (Intervenció vételár) jogcímbe kifizetett összeg adásvételi szerződés keretében felvásárolt mezőgazdasági termék ellenértékét képezi, azaz nem minősül a többi tételhez hasonlóan, ellenszolgáltatás nélküli közösségi támogatásnak. Az értékesítés vételára 2009-ben 596,3 M Ft, míg az intervenció vételár 21 397,7 M Ft volt.

A költségeket a Kifizető Ügynökség a KESZ-ről megelőlegezi, és azt az EU utólag megtéríti az államháztartás számára.

Az uniós előírások értelmében az adott évi jogalap alapján járó egységes terület-alapú támogatásokat tárgyév december 1-től a következő év június 30-ig lehet kifizetni. A Magyar Állam által megelőlegezett támogatásokat az EU két hónappal később megtéríti.

A közvetlen termelői támogatások címén feltüntetett 228 712,1 M Ft tartalmazza 2009. év során a korábbi évekhez kapcsolódó jogalap után kifizetett összeget, illetve a már kifizetett, de az EU által keret túllépés miatt nem finanszírozott tételeket.

Az EU által nem finanszírozott összegek forrása a központi költségvetés XII. fejezetének "Árfolyamkockázat és egyéb, EU által nem térített kiadások" előírányzata.

A 89 072,0 M Ft összeget kitevő agrárpiaci támogatások tartalmazzák az exporttámogatásokra kifizetett 1552,4 M Ft-ot, a belpiaci támogatások címén folyósított 73 995,9 M Ft-ot, és az egyéb agrárpiaci támogatásokra kifizetett 13 535,9 M Ft-ot.

16.2.1. Intervenció hatása az államháztartás forráshelyzetére

Az intervenció felvásárlás esetében, a Kifizető Ügynökség (a KESZ-en keresztül) megelőlegezi és kifizeti a termelők számára a felvásárolt termék értékét. Ezt az összeget az EU a költségek vonatkozásában utólag megtéríti, míg az értékesített termékek ellenértéke a vevőtől térül meg a KESZ javára.

Az intervenció beavatkozás során a 2009. évben az MVH 21 397,7 M Ft-ot fordított a felvásárlás megelőlegezésére. Ezzel szemben a gabona, cukor és alkohol értékesítéséből, befolyt összeg 596,3 M Ft. Az egyenleg ennek megfelelően -20 801,4 M Ft. 2009-ben – az elmúlt évtől eltérően – 2009. évben nagyobb összeget fordítottak a felvásárlásra, mint amennyi befolyt az értékesítésekből. A kisebb értékesítési volumennek tudható be az intervencióhoz kapcsolódó raktározási, szállítási, bevizsgálási költségtérítés tervezetthez viszonyított (245,0 M Ft) magasabb teljesülése 1853,6 M Ft.

2008. évben az egyenleg +44 126,7 M Ft, míg a 2007. évben az egyenleg +184 846,9 M Ft volt.

16.2.2. Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból nyújtott közvetlen termelői támogatáshoz nyújtott nemzeti kiegészítés alakulása

Az EU által közvetlenül térített SAPS támogatást a hazai forrásból finanszírozott kiegészítő nemzeti támogatás (top-up) 87 504,0 M Ft-tal egészítette ki.

A 87 504,0 M Ft összeg része a XII. fejezet 10. cím (Fejezeti kezelésű előirányzatok) 5. alcím (Nemzeti támogatások) 8. jogcímcsoport (Folyó kiadások és jövedelem-támogatások) kiadásainak.

B) AZ ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

AZ ALAPOK APEH ÁLTAL BESZEDETT BEVÉTELEI

Az alapok beszámolóinak minősítésére az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) – 2010. január 1-jéig – könyvvizsgálatot írt elő. A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2008. évi LXXXII. törvény 2. § (11) bekezdése módosította az Áht. 57. § (3) bekezdését, illetve a törvény 2. § (22) bekezdése az Áht. 86/A. § (2) bekezdését. A módosítás értelmében 2010. január 1-jétől az alapok beszámolójának ellenőrzését az ÁSZ által kidolgozott módszertan⁵² szerint kell végrehajtani. A 2008. évi LXXXII. törvény 29. § (8) bekezdése értelmében az ÁSZ módszertant először a 2009. évi költségvetés végrehajtásáról szóló zárszámadás során kellett alkalmaznunk az alapok APEH által beszedett bevételeinek ellenőrzése során.

Az elkülönített állami pénzalapoknak és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak külső szabályozási rendszerét, az alapok bevételeinek jellemzőit, sajátosságait az ÁSZ módszertana alapján értékeltük.

Az alapok bevételei meghaladják a 4553,0 Mrd Ft-ot. Ezen bevételek jogcímeit a mindenkori éves költségvetési törvény (Kvtv.) tartalmazza. A bevételek teljesülésének elszámolását az adott költségvetési évről szóló Kvtv. szerint kell az alapkezelőknek a zárszámadás során összeállítani, eredeti és módosított előirányzatok, valamint teljesítési adatok bontásban (pénzforgalmi szemléletű elszámolás). Az alapok mérlegében kell kimutatni a bevételi előírásokkal szemben elszámolt bevételek egyenlegeként mutatkozó hátralékokat és túlfizetéseket. A járulékok és hozzájárulások az alapok bevételeinek a Munkaerőpiaci Alap (MPA) esetében 91%-át, a Nemzeti Kulturális Alapnál (NKA) 95%-át, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapnál (KTIA) 41%-át, illetve a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainál több mint 70%-át képezik.

Az érintett elkülönített állami pénzalapok (MPA, NKA, KTIA) és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai [Egészségbiztosítási Alap (E. Alap), Nyugdíjbiztosítási Alap (Ny. Alap)] bevételeinek jelentős része – összes bevételének 75%-a – járulékok és hozzájárulások formájában realizálódik. Az ezen bevételek fogadását, nyilvántartását és beszédését végző APEH tevékenysége alapvetően meghatározza a finanszírozandó ellátások folyamatosságát, az alapok likviditását, valamint a beszámoló jelentésben megjelenő adatok valódiságát, teljességét.

Az alapok bevételei ellenőrzés módszertani szempontból csoportokba sorolhatók, így a bevételeket azonos ellenőrzési módszerrel vizsgáltuk.

A nevesített alapok az adóhatóság által beszedett bevételeinek közös jellemzője, hogy a tranzakciók száma nagy. A pénzforgalom alapján – csak az APEH által beszedett bevételek esetében – a tranzakciók tételszáma az MPA-nál 8,7 millió db, az E. Alapnál 9,7 millió db, az Ny. Alapnál 4,7 millió db volt. A

⁵² Módszertan a Társadalombiztosítás Pénzügyi Alapjai és az Elkülönített Állami Pénzalapok pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzéséhez 2009. november.

bevételek elszámolásánál meghatározóak voltak a kialakított adatfeldolgozási rendszerek, a számítógépes ellenőrzési mechanizmusok. A bevételek fogadásában, feldolgozásában, beszedésében és az adatszolgáltatásban kiemelt szerepe volt az APEH adatfeldolgozási, ellenőrzési és behajtási tevékenységének. Az ÁSZ módszertan bevételek jogcímszerinti csoportosítási elve alapján ezeket a bevételi számlákat homogén csoportnak tekintettük és egységében vizsgáltuk.

Az alapokat megillető bevételek elszámolása szabályozott. Az államháztartásra vonatkozó általános szabályozáson kívül az alapok – az APEH közreműködésével beszedett – bevételeit meghatározó specifikus szabályokat alaponként a következőkben részletezett szabályrendszer írta elő.

- A Munkaerőpiaci Alap (MPA) bevételei és azok számításának alapját a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) határozta meg. (Flt. 39/C. § (1) bek.)
- A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap (KTIA) APEH által beszedett bevétele az innovációs járulék. A kutatás-fejlesztés, valamint a technológiai innováció finanszírozásához szükséges források kiegészítése érdekében a 2004. évtől innovációs járulékot kell fizetni, amely kötelezettség részletes szabályairól a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény (Atv.) rendelkezik.
- A Nemzeti Kulturális Alap (NKA) bevételi forrásait, az APEH által beszedett kulturális járulék számítási módját a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény (NKA tv.) szabályozza. Az NKA tv. 6. § (2) bekezdése értelmében az állami adóhatóság megbízásából a Kincstár a befolyt kulturális járulék összegét naponta átutalja az NKA számlájára.
- Az E. Alap, valamint az Ny. Alap bevételi forrásait több jogszabály – a Tbj.⁵³, az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (Eho tv.), a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (Gyftv.) – határozza meg.

Az MPA, az Ny. Alap, illetve az E. Alap APEH útján beszedett bevételei között vannak ún. osztott bevételek. Az osztott bevételek (Start, EKHO és késedelmi pótlék, bírság) esetében, a járulékok alapokat megillető hányadát az APEH a járulékmértékek alapján arányosítja és az abból származó bevételeket a Kincstár a felosztási arányoknak megfelelően vezeti át az alapok számláira. Az osztott bevételek az alapok költségvetésében (a késedelmi pótlék bírság kivételével) nem külön előirányzatban, hanem az adott járuléknemet megillető járulékbevételként jelennek meg. A késedelmi pótlék és bírság címen befolyt összegből az APEH az alapokat megillető részt havonta a tárgyhót követő hó 15-éig, a december havi késedelmi pótlékot december 31-éig átvezeti az alapok számláira.

Az alapok beszedési számláit a Magyar Államkincstár (Kincstár) vezeti és az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Számítástechnikai és Adatfeldolgozó Inté-

⁵³ 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről.

zet (APEH-SZTADI) kezeli. A Kincstár, mint sajátos funkcióval rendelkező pénzügyintézet és ügyfelei közötti kapcsolatokat különböző szintű jogszabályok – a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény, a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről szóló 227/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelete – határozzák meg.

Az APEH SzMSz-e részletesen szabályozza többek között az informatikai feladatellátás felügyeletét és képviselést a testület felső vezetésében. A jelenlegi Szervezeti és Ügyviteli Szabályzatok biztosítják az informatikai feladatellátásban a feladat és felelősségi körök egyértelmű elhatárolását.

Az alapok beszámoló jelentésében megjelenő adatok megbízhatóságát – amelyek kiterjednek az APEH által kezelt bevételek, pénzforgalmi adataira, a követelések és kötelezettségek adataira – jelentős mértékben meghatározza az APEH informatikai rendszerének szabályozottsága és működése. Ebből kiindulva az ÁSZ a 2009. évben a 2008. évre vonatkozóan részletesen átvilágította⁵⁴ az APEH informatikai rendszerét.

Az ÁSZ a 2008. évre az APEH informatikai rendszerre vonatkozó főbb megállapításai a következőkben összegezhetők:

- a szervezet munkavégzésének szabályozási feltételei biztosítottak, az informatikai biztonság és adatvédelem követelményei szabályozottak, ellenőrzésük többszintű;
- az informatikai feladatellátásban a feladat és a felelősségi körök egyértelműen elhatároltak;
- az informatikai rendszer biztosítja a számlák tranzakcióinak megbízhatóságát, azok kontrollját;
- az integrált pénzforgalmi rendszer biztosítja a Kincstár és az APEH pénzforgalmi könyvelésének egyezőségét;
- a kincstári vonali kapcsolat használatával (GIRO-mail) elérhetővé vált, hogy a banki befizetések analitikáját a befizetés napján, a postai befizetéseket pedig egy napos átfutási idővel érkeztesik.

Az ÁSZ a 2008. évre vonatkozó megállapításaira figyelemmel nyomon követtük az APEH informatikai rendszerének szabályozásában a 2009. évben bekövetkezett változásokat, az „önbevallással” kitöltött informatikai kérdőív válaszai és a helyszíni ellenőrzés során szerzett tapasztalataink alapján megállapítottuk, hogy a Kincstár és az APEH feladatkörébe tartozó bevételi adatok, valamint a követelések és kötelezettségek kimutatásával összefüggő folyamatok külső és belső szabályozási rendszere megfelelő. Kisebbségi szabályozási hiányosságok előfordulnak, melyek alapvetően nem befolyásolják a beszámoló adatainak megbízhatóságát.

⁵⁴ Jelentés a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről 2009. augusztus (0928), 171. oldal.

Az ellenőrzés során megállapítottuk, hogy az alapok szabályozási környezete, a Kincstár és az APEH-SZTADI bevételekkel kapcsolatos informatikai rendszere megfelelő. A kulcskontrollok kiépítése biztosítja a hibák kiszűrését, azaz megakadályozza, hogy bármely tranzakciót hibásan dolgozzon fel a rendszer. Ezt a megállapításunkat támasztja alá az adatfeldolgozás folyamatának áttekintése során szerzett tapasztalatunk és a véletlenszerű statisztikai módszerrel kiválasztott mintaelemek előtesztelésének eredményei. Az előzetes tesztek és információink alapján az ellenőrzés során támaszkodhattunk a belső kontrollok folyamatos és eredményes működésére, ezért a helyszíni ellenőrzés során a 95%-os bizonyosságot döntően elemző eljárásokkal, adategyeztetésekkel és mintavételezéssel kiválasztott tételes ellenőrzéssel szereztük meg. Ennek indoka, hogy döntően rutinügyletekről van szó, valamint az informatikai rendszer kiépítése és működése megfelelő, ezért a tételes ellenőrzés számának növelése sem ad magasabb bizonyosságot.

A bevételek tartozik és követel forgalma, és azok egyenlegeinek adatai egységének ellenőrzését az APEH analitikus nyilvántartásai és a 2009. évi pénzforgalmat tartalmazó kincstári adatbázis IDEA programmal való feldolgozása biztosította.

Az alapok számára az APEH az alapokat megillető bevételekről leltár táblákat ad át. A leltártáblákban szereplő pénzforgalmi adatok kizárólag az adott alapot közvetlenül, az alap adónemszámlájáról megillető bevételeket tartalmazzák. A Kincstár által százalékosan felosztott bevételek (pl.: Ekho és Start) az adózói folyószámlákon az adott adónemeken és nem az alapok adónemein egy összegben jelennek meg.

Az APEH által a 2009. év végi zárást követően kimutatott, az adott alapot 100%-ban megillető bevételek (Kincstár által átvezetett összegek) és a Kincstári adatbázisból történő leválogatás alapján az alapoknak átutalt összegek között az egyezőség fennállt.

A számlák napi egyenlegét a Kincstár átvezette az alapok egyszámlájára. A leválogatott jóváírások összegei az APEH által 2010. január 5-én kimutatott leltártábla adónemet megillető összes befizetéssel egyeztek.

Az APEH által 2010. január 5-én előzetes adatszolgáltatási és május 5-én készített végleges pénzforgalmi egyeztetés tábláiban (az osztott bevételek kivételével) az alapokat megillető bevételeken túl bemutatta a sztornó, a tisztázandó a folyószámlára át nem adott, a meghiúsult kiutalási tételek összegeit.

Az APEH által kimutatott összes befizetés és összes kiutalás összege megegyezett a Kincstári adatbázis adónemen kimutatott jóváírások és terhelések összegével.

A Kincstár jogszabályi felhatalmazás, vagy megállapodás alapján a nemzetgazdasági számlák összes jóváírását – csökkentve az adott járuléknemben jelentkező kiutalási igényekkel – átvezeti az alapok egyszámlájára. Amennyiben adott napon a jóváírások a kiutalásokra nem nyújtanak fedezetet, akkor a Kincstár rendszerében az „alap utalta” megjelöléssel a hiányzó összeget az alapok egyszámlájára „beterhelik”.

A mintavételi eljárás során, a leválogatást követően a kincstári adatbázis ezt a rendszert igazolta, jól látható volt a „leürítés” napi rendszeressége. Leválogat-

hatóak voltak továbbá a nemzetgazdasági számlák azon „beterhelései”, amelyek az adott járuléknemből történő kiutalások, átvezetések fedezetét jelentették. A Kincstár és az APEH az egy adott adónemről a másik adott adónemre történő átvezetéseket „egyösszegű” átutalásként, csoportosan kezeli. A csoportos átutalások tételekre bonthatóak, a tételek az analitika alapján beazonosíthatóak.

A „beterhelések” összege az 5 alap esetében a 2009. évben összesen 2261,1 M Ft volt. A betérhelések mögött meghúzódó kiutalások jogosak voltak. Az alapok számlái feletti rendelkezési jog ilyen módon történő korlátozása mégis aggályos, melyre a jogszabályok nem adnak konkrétan lehetőséget és a szabályozás sem egységes.

- az Ámr. 114. §-ban foglaltak szerint a számlák napi egyenlegét kell átvezetni a TB. alapok egyszámláira, de nem rendelkezik a jogszabály arról, hogy mi a követendő eljárás, ha a kiutalás több mint a befolyó bevétel.
- a kulturális járulék esetében, az NKA tv 6. § értelmében a befolyt járulék összegét kell naponta átvezetni.
- az MPA esetében az Flt. – a 2009. december 31-éig érvényes 42. § szerint – az APEH–Kincstár–MPA megállapodás hatáskörébe utalja az eljárást, amely a visszautalást is lehetővé teszi, a jogszabály azonban csak a munkaadói és munkavállalói járulékra hivatkozik.
- a rehabilitációs hozzájárulásra viszont – amely adónem esetében a betérhelés történt – ilyen vonatkozó törvényi felhatalmazás nincs.
- az innovációs járulék esetén a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezeléséről és felhasználásáról szóló 133/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet⁵⁵ szabályozza a visszatérítések rendjét.

Az **osztott bevételek** automatizmus útján történő szétosztását igazolták a kincstári adatbázisból az ellenőrzés által véletlenszerűen kiválasztott tételek. Az osztott bevételek százalékos arányának megfelelő bevételek az alapok egy-számláján megjelentek.

Az Ámr. 113/A. §, valamint a 114. § (5) bekezdése értelmében, az APEH határidőben adatokat szolgáltatott az MPA, az NKA, a KTIA, az ONYF és az OEP felé a következők szerint:

- a bevallásra kötelezettek bevallási adatairól, bevallási jogcímenként;
- év végén a tárgyévben esedékes bevallások és a tárgyév december 31-éig teljesített befizetések/visszafizetések teljes körű feldolgozása alapján, a folyószámlák adataival megegyezően a kötelezettségek és befizetések/visszafizetések összegére vonatkozóan;

⁵⁵ A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezeléséről és felhasználásáról szóló 133/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. § (1)-(3) bekezdései szerint.

- a tárgyévben és a megelőző időszakban keletkezett tartozások és túlfizetések nyitó- és záróállományáról (éves leltár), a tárgyévben esedékes összes bevalás jogcímenkénti bontásáról, valamint a behajtásból származó december 31-éig teljesített bevételekről (tárgyévet követő év május 5-éig);
- negyedévente, a negyedév végén fennálló követelések és kötelezettségek állományáról az előírt bontásban, valamint a követelések értékvesztéséről;

Az APEH a kötelezettségek és a befizetések/visszafizetések havi összegéről szóló adatok közlésére vonatkozó adatszolgáltatásnak nem tett eleget határidőben, illetve a határidőt követően teljesített (a 2009. február 16., március 16., április 15. határidőket nem tartotta, adatszolgáltatást első alkalommal – ezekről az időszakokról – május 15-én teljesítette).

Az APEH indoklása szerint az általa vezetett folyószámla rendszer jellegzetessége az évenkénti zárás, amelynek időpontja általában április hónap második felére esik. A zárás előtt a tárgyévet megelőző évi folyószámla időszakra folyamatosan történik könyvelés, ami azt jelenti, hogy a tárgyévi nyitóegyenleg „nem képezhető meg”. Nyitó egyenleg nélkül a leltár táblákat nem lehet elkészíteni, ezért ebben az időszakban fel sem merülhet a leltárkészítés lehetősége.

Az ellenőrzési tapasztalatainkat a vizsgálathoz összeállított kimutatások, táblázatok felhasználásával dokumentáltuk. Az alapok beszámolóiban szereplő bevételi adatok megbízhatóságára irányuló pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés során az alapok beszámoló jelentésében szereplő bevételi adatok megbízhatóságát megkérdőjelező, hibás tranzakciót nem találtunk.

Az alapok APEH által beszédett bevételei a 2008. évhez viszonyítva több mint 247,0 Mrd Ft-tal maradtak el. Ez egyrészt a bevételek döntő hányadát jelentő járulékok alapját jelentő bértömeg visszaesésével (2008. évhez képest 5%-kal csökkent) másrészt a járulék mértékek csökkenésével függ össze. A KTIA, NKA esetében is történt – a gazdasági válság miatt – visszaesés a bevételekben.

Az alapokat érintő APEH által kimutatott 2009. évi hátralék állományok a bevételekhez viszonyított arányai minden alap esetében emelkedtek. Ez azt jelzi, hogy az adózók fizetési hajlandósága, illetve képessége csökkent. A vállalkozói szektor járulék hátralékai változatlanul a legjelentősebbek. Pl.: az E. Alap esetében a bevételhez képest jelentős a táppénz hozzájárulás kintlévőség aránya (40%-os, 2669,5 M Ft). Kiemelkedő még az MPA esetében a vállalkozói járulék hátraléka (36%). Azoknál a foglalkoztatáshoz kapcsolódó adónemeknél, ahol a járulékok bevallása havonta teljesítendő, a nettó hátralék aránya az adott adónemből befolyt bevételekhez viszonyítva 3-10% között szóródott.

A túlfizetések állománya a 2008. évhez viszonyítva csökkent az MPA, az NKA, az E. Alap és az Ny. Alap esetében. A KTIA-nál minimális emelkedés tapasztalható, amely az Alap bevételeihez viszonyítva 13%, magas arányát a járulékfizetési kötelezettség teljesítésénél kialakult előlegfizetési gyakorlat indokolhatja.

Az alapok túlfizetések és hátralékok állományának valódiságát a mintavétel igazolta. A kiválasztott folyószámla állományok valós adózókat, tranzakciókat, folyószámla forgalmat és egyenleget mutattak.

Az alapok bevételeinek a leltárban feltüntetett tisztázandó tételei – az előzetes adatszolgáltatáshoz képest – rendeződtek, a pénzforgalmi adatok az alapoknak átadott pénzeszközök esetében nem változtak, a tranzakciók döntő hányadában az adózási folyószámlákon történtek rendezések, könyvelések. Az adózási folyószámlán nem könyvelt tételek összege minimális, azok nem befolyásolják az alapok bevételeinek megbízhatóságát.

Az alapok értékvesztésének megállapítását az APEH útján beszedett bevételek tekintetében az APEH végzi el. A jogszabályi felhatalmazás alapján az APEH az értékvesztések meghatározását adónemenként, az adósok együttes minősítésével, egyszerűsített csoportos értékeléssel végzi.

Az ÁSZ módszertan alapján az alapok APEH által beszedett bevételi adatainak megbízhatóságáról szóló „Vélemény”-t – a következő tartalommal – az előírt határidőre az alapok felett rendelkező minisztereknek, az alapok felügyeletét ellátó minisztériumoknak, alapkezelőknek és a könyvvizsgálóknak megküldtük.

„Az alapokat illető, az APEH által beszedett bevételi adatok pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzése során az előzetes beszámoló megbízhatóságáról az alábbi véleményt adjuk:

- *az alapokat illető bevételek elszámolására kialakított rendszer biztosítja, hogy az alapok bevételei az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.), a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.), az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Ámr.), valamint az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (Áhsz.) szerinti elszámolási szabályoknak megfeleljenek;*
- *az APEH az OEP-ONYF-MPA-NKA-KTIA felé az Ámr. szerinti, alább felsorolt adatszolgáltatási kötelezettségeinek eleget tett:*
- *a bevallásra kötelezettek bevallási adatairól, bevallási jogcímenkénti adatszolgáltatási kötelezettség;*
- *a kötelezettségek és a befizetések/visszafizetések havi összegéről szóló adatok közlésére vonatkozó kötelezettség;*
- *év végén a tárgyévben esedékes bevallások és a tárgyév december 31-éig teljesített befizetések/visszafizetések teljes körű feldolgozása alapján, a folyószámlák adataival megegyezően a kötelezettségek és befizetések/visszafizetések összegére vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség;*
- *a tárgyévben és a megelőző időszakban keletkezett tartozások és túlfizetések nyitó- és záró-állományáról (éves leltár), a tárgyévben esedékes összes bevallás jogcímenkénti bontásáról, valamint a behajtásból származó december 31-éig teljesített bevételekről (tárgyévét követő év május 5-éig) összeállított adatszolgáltatás;*
- *negyedévente, a negyedév végén fennálló követelések és kötelezettségek állományáról az előírt bontásban, valamint a követelések értékvesztéséről szóló adatszolgáltatás;*

- a tárgyévben behajthatatlanná vált tartozásokra, illetve a tárgyévben elengedett követelésekre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség.
- az APEH által az alapok mérlegéhez nyújtott – követelések, kötelezettségek – adatszolgáltatás minősége megfelelő;
- az APEH által a beszámoló jelentéshez szolgáltatott adatok megfelelnek az Szt.-ben és az Áhsz.-ben – az alapok bevételi elszámolásaira értelmezhető – számviteli alapelveknek, az egyes esetekben az alapelvek sajátosságosan érvényesülnek;
- a Kincstár eleget tett az APEH – mint számlatulajdonos – számlájára beérkező, az alapokat megillető bevételeknek az alapok egyszámlájára történő napi átutalására vonatkozó kötelezettségének;
- az alapokat megillető, az APEH által beszédett bevételek a Kincstár rendszerében az alapok egyszámláin megjelentek, ténylegesen teljesültek. Az alapok előzetes beszámolóiban megjelenő, ezen alapuló adatait megbízhatónak minősítjük;
- az alapok túlfizetések és hátralékok állományának valódiságát a mintavétel igazolta. A kiválasztott folyószámla állományok valós adózókat, tranzakciókat, folyószámla forgalmat és egyenleget mutattak.

Az ellenőrzés során a tapasztalatainkat az ellenőrzéshez összeállított kimutatások, táblázatok felhasználásával dokumentáltuk. Az alapok beszámolóiban szereplő bevételi adatok megbízhatóságára irányuló pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés során elegendő és megfelelő bizonyosságot szereztünk arról, hogy az Elkülönített Állami Pénzalapok és a Társadalombiztosítás Pénzügyi Alapjai APEH által beszédett bevételi adatai megbízható és valós képet mutatnak.”

LXIII. MUNKAERŐPIACI ALAP

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) szabályozza a Munkaerőpiaci Alap (MPA) és alaprészei működését, eszközrendszerét. Az MPA felett a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter rendelkezik. Rendelkezési jogát meghatározott esetekben a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületével, a képzési alaprésznél az oktatási miniszterrel megosztva gyakorolja. Az MPA célja a foglalkoztatáshoz, a munkanélküliséghez, a szakképzéshez kapcsolódó pénzeszközök összevonásával, egységes kezelésével a munkaerő alkalmazkodásának, a munkanélküliek munkához jutásának, a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetek munkavállalói szociális biztonságának, a szakképzés továbbfejlesztésének, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának hatékony elősegítése, a munkaerőpiaci szervezet működése pénzügyi feltételeinek biztosítása.

Az MPA és általában a hazai források éppen abban az évben (2009-ben) szűkültek jelentősen, amikor nyilvánvalóvá vált a gazdasági válság és ennek következményeként a várható rekordszintű munkanélküliség (a munkanélküliségi ráta a 2008. év végi 7,8%-ról 2009. év végére 10%-ra nőtt). Év közben további kiadáscsökkentő és az MPA bevételeit mérséklő intézkedéseket is hoztak.

Az Alap kezelésében az SZMM négy államtitkárának felügyelete alatt lévő főosztályok, illetve az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (ÁFSZ) szervezetei vettek részt. Az Alap kezelésében résztvevő szervezetek rendelkeznek aktuális SzMSZ-szel, ügyrenddel és a munkaköri leírással, amelyek tartalmazzák az Alappal kapcsolatos feladataikat.

A Kormány állami foglalkoztatási szervként és ezzel együtt az ÁFSZ részeként a Foglalkoztatási és Szociális Hivatalt (FSZH), valamint a regionális munkaügyi központokat jelölte ki [291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet]. Az Ft. alapján igényelhető foglalkoztatási támogatásokat, hozzájárulásokat, az álláskeresőknél folyósítható juttatásokkal kapcsolatos feladatokat az ÁFSZ országosan kiépített szervezete látja el.

Az FSZH meghatározza a munkaügyi központok szolgáltató tevékenységének szakmai követelményeit, hatósági jogkört gyakorol, adatgyűjtési, elemzési tevékenységet folytat, fejleszti a munkaerőpiaci szolgáltatásokat, ellát egyes munkaerőpiaci programokkal kapcsolatos feladatokat, nemzetközi feladatai között ellátja az EURES magyarországi rendszere működtetésének és fejlesztésének feladatait. A 7 regionális munkaügyi központ és ezek több mint 170 kirendeltsége területi, helyi szinten látják el többek között az MPA működtetésével, a támogatások és ellátások nyújtásával, ezek felhasználásának ellenőrzésével, a munkaerőpiaci szolgáltatásokkal kapcsolatos feladatokat.

A 2009. január 1-jén hatályba lépett, a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény előírásainak megfelelően az MPA-t kezelő szervezetek besorolását az SZMM elvégezte, a Kincstári nyilvántartásba vétele is megtörtént.

Az Alapkezelési Főosztály feladatkörébe tartozó pénzügyi, számviteli feladatok a 2009. évben is szabályozottak voltak. A Főosztály a feladatait az ellenőrzött időszakban az előírásoknak megfelelően végezte.

A „területi MPA” egységek az éves beszámolóhoz az Alapkezelő által meghatározott rendszer szerint adatot szolgáltatottak. Az MPA „E” jelű költségvetési beszámolóját a 9 „területi MPA” adatszolgáltatása alapján az Alapkezelési Főosztály készítette el. Az Alapkezelőnek április 30-áig előzetes éves költségvetési beszámolót, május 31-éig pedig könyvvizsgáló által ellenőrzött éves beszámolót kellett készíteni. Az Áht. 57. § (3) bekezdésének változása miatt az Állami Számvevőszék által kidolgozott módszertan alapján kellett az éves beszámoló ellenőrzését elvégezni. A módszertant a jogszabályi változásnak megfelelően már a 2009. évi zárszámadás ellenőrzésekor is alkalmazni kellett. A gazdálkodás szabályozottságának ellenőrzését a könyvvizsgáló elvégezte. A könyvvizsgáló értékelése szerint a gazdálkodásra vonatkozó szabályozások megfelelőek. A könyvvizsgáló az Alap beszámolójáról „Megfelelőségi nyilatkozat”-ot (Elfogadó vélemény) adott.

Az MPA bevételeit és kiadásait, az alap működtetésével kapcsolatos rendelkezési jogosultságokat, az eljáró közigazgatási szerveket, e szervek hatáskörét az Ft.-n kívül a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztéséről szóló 2003. évi LXXXVI. tv. (Szht.) szabályozza. Az Ft. és a Szht. végrehajtásának szabályozását miniszteri rendeletek tartalmazzák.

Az APEH az Ámr. 113/A. §-ában foglaltaknak megfelelően 2010. május 10-én megküldte az MPA-t megillető bevételekre (a munkaerő-piaci adónemek) vonatkozó, a 2009. éves adatokat tartalmazó mérlegjelentéshez összeállított adatszolgáltatást. A kimutatás tartalmazta a követelés elengedésére vonatkozó adatokat is. Az MPA-t megillető hátralék bruttó összege 2009. december 31-én 27 566,0 M Ft volt, az értékvesztés összege 21 058,6 M Ft-ot tett ki (76,4%). A túlfizetés bruttó állománya a mérleg fordulónapon 12 244,5 M Ft volt. Az MPA a mérlegében – a jogszabályoknak megfelelően – szerepeltette az APEH által kimutatott túlfizetés- és hátralékállományát.

Az APEH által beszédett bevételek vizsgálatát a 2009. évi zárszámadás ellenőrzésének keretében a könyvvizsgáló helyett az ÁSZ végezte el és mondott véleményt a beszédett bevételek megbízhatóságáról. A bevétel fennmaradó részét a könyvvizsgáló ellenőrizte.

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. tv. (Kvtv.) a Munkaerőpiaci Alap költségvetését 419 288,4 M Ft bevételi és kiadási főösszeggel, „0” egyenleggel állapította meg. A Kvtv. 2009. évi módosítása a kiadási főösszeget – azon belül a költségvetési befizetés összegét 15 000,0 M Ft-tal – 404 288,4 M Ft-ra csökkentette. Az MPA az előző években felhalmozott maradványát (70 350,7 M Ft) a tárgyévben részben felhasználta. A bevételek alul-, valamint a kiadások kisebb mértékű túlteljesülésének következtében az Alap 2009. évi GFS egyenlege negatív lett (–58 583,7 M Ft). Az MPA számláinak tárgyévi záró egyenlege 12 086,0 M Ft volt. (A 319,0 M Ft különbözet a függő átfutó tételekből adódik.) A maradványok jóváhagyása, a zárszámadás során az MPA beszámolójának elfogadásával valósul meg úgy, hogy a beszámoló 42. űrlapjának alján az MPA megjegyzésben rendelkezett a maradvány rendelteté-

séről, melyet a zárszámadási törvény évek óta így hagy jóvá. A zárszámadási törvény nem rendelkezik a maradvány sorsáról. Az előző évi maradványok, a költségvetési befizetés eredeti előirányzatának csökkentése, valamint a tárgyévi pénzforgalmi egyenleg a KESZ igénybevételét nem tette szükségessé.

Az MPA 2009. évi bevételei a 2007. évit alig meghaladóan, a 2008. évi bevételeknek a 94%-ában teljesültek. Az MPA 2009. évi költségvetési bevételeinek a teljesítés 368 563,0 M Ft, amely az eredeti előirányzathoz (419 288,4 M Ft) viszonyítva 50 725,4 M Ft-tal kevesebb volt. A bevételeket meghatározó változás nagyságát meghatározta az is, hogy a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2008. évi LXXXII. törvény 1. § (1) bekezdése alapján a társadalombiztosítási járulékalapja lett 2009. január 1-jétől a munkaadói, munkavállalói járulék, valamint a szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettség alapja is, ami a járulékalap szélesítését jelentette.

Az előbbieken megfogalmazottak ellenére a bevételek csökkentek, amelyet a járulékot befizető munkavállalók számának 3,7%-os csökkenése, illetve a munkanélküliség növekedése következtében a bruttó keresettömeg visszaesése okozott. További bevétel kiesést eredményeztek a 2009. július 1-jétől életbe lépő járulékmérték változások.

A munkaadó a munkavállaló után a társadalombiztosítási járulékalap alapulvételével 2009. július 1-jéig 3%-os mértékű munkaadói járulékot, azt követően a minimálbér kétszeresének (143 000,0 Ft) megfelelő járulékalapig 1%, a járulékalap minimálbér kétszeresét meghaladó része után 3% munkaadói járulékot köteles fizetni. Változatlan szabály, hogy továbbra is a munkaviszony alapján, a munkavállalónak kifizetett juttatások után kell fizetni.

A vállalkozók munkanélkülivé válásakor fizetendő járadék biztosítási fedezetét jelentő vállalkozói járulékot (Ft. 46/B. §) 2005. január 1-jétől vezették be. Az egyéni és társas vállalkozó az egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem után 4% vállalkozói járulékot fizetett 2009. június 30-áig, a 2009. július 1-jétől hatályos szabályozás szerint az a minimálbér kétszeresének megfelelő járulékalapig 2,5%, a járulékalap minimálbér kétszeresét meghaladó része után 4% vállalkozói járulékot fizet.

Az MPA bevételeinek 91,2%-át az APEH szedte be. A nem az APEH által beszedett bevételek legnagyobb tétele a TÁMOP intézkedések bevételei (24 474,5 M Ft) voltak.

Az Ft. 39/D. §-a az MPA számára likviditási tartalék képzését írta elő. A maradvány felhasználhatóságáról is a hivatkozott paragrafus rendelkezik. Az MPA előző évi, tárgyévre áthúzódó kötelezettségvállalásainak összege 26 165,4 M Ft tárgyévi kiadást jelentett, a 2010-re vonatkozó kiadás a 2009. évben vállalt áthúzódó kötelezettségek összege a tárgyévvél azonos nagyságrendű, összesen 26 568,7 M Ft lett. Az MPA vonatkozásában a tárgyéven túli, áthúzódó kötelezettségvállalásokra csak a foglalkoztatási alaprész és a képzési alaprész esetében van jogszabályi korlát, amelyet a 2009. évben betartottak.

A Kormány a 2009. március 11-ei üléséről készített összefoglaló szerint felhívta a MPA felett rendelkezésre jogosult minisztert, hogy a költségvetési hiánycél

tartása érdekében az Alap 2009. évi költségvetése végrehajtása során 23,0 Mrd Ft-os egyenlegjavulást érjen el.

A feladat végrehajtására a szociális és munkaügyi miniszter az alábbi bevétel-növelő és kiadáscsökkentő intézkedéseket hozta:

- az Szht. módosításával⁵⁶, a „Szakképzési hozzájárulás” előirányzatnál 7,3 Mrd Ft bevétel növekedést tervezett;
- 12,68 Mrd Ft összegű kiadáscsökkentést írt elő a következők szerint:

Foglalkoztatási és képzési támogatások:	2,42 Mrd Ft
Rehabilitációs célú munkahelyteremtő támogatás:	3,26 Mrd Ft
Szakképzési és felnőttképzési célú kifizetések:	7,00 Mrd Ft
ebből: szabad forrás zárolása	4,00 Mrd Ft
jogszabály módosítás miatti kiadás elmaradás	3,00 Mrd Ft
Összesen:	12,68 Mrd Ft

- a TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci támogatások és szolgáltatások intézkedésbe bevont személyek részére biztosított keresetpótló juttatás által kiváltott ellátások összegének csökkenése révén a kiadási oldalon, további 3,0 Mrd Ft egyenlegjavulást terveztek.

Az MPA összegzése szerint a kiadáscsökkentő intézkedések az MPA 2009. évi egyenlegének 14,0 Mrd Ft-os egyenlegjavulását eredményezték.

Az Áht. 38/A. § (1)-(3) bekezdései szerint „A Kormány az államháztartás alrendszerei költségvetési egyenlegének a tervezettől tartósan és jelentős mértékben eltérő, kedvezőtlen alakulása, vagy megelőző intézkedésként ezt közvetlenül előidéző körülmények bekövetkezése esetén a központi költségvetésben, az alapoknál – a Munkaerőpiaci Alap esetében az Országos Munkaerőpiaci Tanács véleményének előzetes kikérésével –, ... előirányzatokat zárolhat, csökkenthet, illetve törölhet azon előirányzatok kivételével, amelyeknek évközi megváltoztatási jogát az Országgyűlés magának tartotta fenn. A Munkaerőpiaci Alapot érintő, az (1) bekezdés szerinti intézkedésekről - függetlenül azok mértékétől – a Kormány az Országgyűlés mellett haladéktalanul tájékoztatja az Országos Munkaerőpiaci Tanácsot is”.

Megkeresésünkre, hogy a Kormány az Áht. 38/A. §-ában foglaltaknak eleget tett-e, a Miniszterelnöki Hivatal Kormányiroda válaszlevelében azt írta, hogy „az Áht. 38/A. §-ában jelzett kötelezettségek teljesítésének dokumentumait, nem áll módjukban megküldeni, mivel ilyenek törvényi feltétel hiányában nem készültek. Ugyanis a Munkaerőpiaci Alap esetében 2009. évben nem került sor előirányzatok Kormány általi zárolására, csökkentésére, illetve törlésére.”

⁵⁶ A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény és az ezzel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XLIV. törvény.

A jogalkotó az MPA Országgyűlés által elfogadott előirányzatainak Kormány általi módosítását feltételhez kötötte. Ezt az Alap kiadási előirányzataihoz rendelt céljai teljesülésének szigorúbb védelme érdekében kötötte ki. A zárolást és csökkentést ténylegesen az Alap felett rendelkező miniszter hajtotta végre. Fel-szólítást a miniszter a költségvetési hiánycél tartása érdekében a Kormánytól kapott, amelyre intézkedéseinek – az ellenőrzésnek átadott – dokumentumaiban hivatkozott is. Az Alap egyenlegjavítása így „kvázi kormánydöntés” volt, amely döntésének e formájával kikerülte az Áht. 38/A. §-ában foglalt tájékoztatási kötelezettséget.

Az MPA 2009. évi kiadásának teljesítése (427 146,7 M Ft) az Kvtv.-ben meghatározottnak (419 288,4 M Ft) a 101,9%-a volt. Az aktív támogatások és a szak-képzési és felnőttképzési célú kifizetések esetében az eredeti előirányzatnál kevesebb kifizetés történt, a passzív kifizetések és a bér garancia kifizetések a gazdasági válság hatása miatt magasabb összegűek voltak a tervezettnél. Év köz-ben csökkentették a költségvetési befizetési kötelezettséget.

A foglalkoztatási alaprész 2009. évi előirányzata és teljesítése (39 624,7 M Ft) is jelentősen alacsonyabb volt, mint az előző évi teljesítés. Az alapkezelő ezen egymást erősítő tendencián (azon, hogy kevesebb keretből több munkanélkülit tudjanak ellátni) úgy próbált segíteni, hogy EU-s keretet vont be a 2010. évi ke- ret felhasználásának előre hozásával, valamint a rendelkezésre álló források az igényeknek megfelelő átcsoportosításával próbálták enyhíteni a válság hatása- it. Az alaprész felosztása képzési keretre, központi és decentralizált keretre a jogszabályban előírtak szerint történt.

A központi keretből finanszírozott Regionális Munkaügyi Tanácsok (RMT) és a MAT működési költségei között elszámolt külföldi szakmai tanulmányutak az összes költség 45,8%-39,7%-át tették ki. A tanulmány utakra fordítható keret felhasználása nem az elkülönített keret céljának megfelelően történt.

A képzési alaprész decentralizált keretét, a Kormány egyenlegjavító intézkedé- sével összefüggésben a miniszter zárolta, terhére új pályázat kiírása, meghirde- tése, illetve szerződéskötés nem történt. A 2009. évben a 2008. év végéig le nem zárt támogatási szerződéseket finanszírozták. A pályázati úton nyújtott, tárgyi eszközök beszerzésére vonatkozó támogatások előző évről áthúzódó kötelezett- ségvállalásaira 2009. évben 1669,5 M Ft-ot fizettek ki.

A gyakorlati képzést folytató, szakképzési hozzájárulásra kötelezett több mint 4 ezer gazdálkodó szervezet bejelentkezési, bevallási és elszámolási kötelezett- ségét az NSZFI bonyolítja. A gyakorlati képzés költségeivel kapcsolatos vissza- igénylések összege 2009-ben 11 893,8 M Ft volt.

A központi keret 2009. évi összege 5031,3 M Ft volt, melyből a kormány egyen- legjavító döntése alapján 1050,7 M Ft-ot zároltak. Az év során egyrészt az isko- larendszeren kívüli felnőttképzési célokra 1762,2 M Ft-ot, másrészt szakképzési célokra 1500,8 M Ft-ot fordítottak.

A rehabilitációs alaprésznél a Rehabilitációs célú munkahelyteremtő támoga- tás előirányzata a 2009. évben 4000,0 M Ft volt, azonban ebből 3255,9 M Ft-ot zároltak. A zárolás részbeni feloldásával, június hónapban 934,1 M Ft-ot cso- portosítottak át a TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások

kiadási előirányzatra. Az előirányzat felhasználását a zárolás jelentősen befolyásolta, a tényleges felhasználás 617,1 M Ft volt.

A központi költségvetési befizetési kötelezettség céljának meghatározását a Kvtv. 65. § (3)-(5) bekezdése is tartalmazza. Az MPA a központi költségvetésbe 143 598,7 M Ft-ot adott át a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának támogatásához, a rendszeres szociális segélyben, illetve rendelkezésre állási támogatásban részesülők ellátásához és a közcélú foglalkoztatáshoz.

Az ÁSZ kifogásolta⁵⁷, hogy a költségvetésbe átadott pénzeszközökkel nem történik elszámolás az MPA felé. A Kvtv. 65. §-a értelmében 2009-ben „a pénzüszeg felhasználásáról a feladatok ellátásáért felelősök a zárszámadási törvény keretében szakmai értékelést készítenek a Munkaerőpiaci Alap kezelője részére.”

A szakmai értékelés az MPA Alapkezelőjénél az Alap beszámolójának elkészültéig az átadott pénzeszközök felhasználásáról szakmai beszámoló nem állt rendelkezésre. Az egyeztetés során átadott dokumentum 2009. november elejéig elkészült beszámoló adatait tartalmazta, amelyek nem tekinthetők véglegesnek. A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat tervezete sem tartalmaz sem számszaki elszámolást, sem szakmai értékelést az átadott pénzeszközökről. A törvényjavaslat szöveges része sem terjed ki az átadott pénzeszközök felhasználásának szakmai értékelésére.

A központi költségvetési befizetési kötelezettség az MPA 2009. évi kiadásainak 34%-át tette ki, mely pénzeszközökkel ezt megelőzően utoljára az MPA felé elszámolás – az ÁSZ kezdeményezésére – a 2004. évben volt. A 2004. évi költségvetési törvény szabályozta ezt az önkormányzati célokra való befizetés tekintetében utoljára⁵⁸. A jogszabályok azóta nem rendezik egyértelműen az MPA által finanszírozott állami feladatok teherviselésének arányát.

A közfoglalkoztatás finanszírozásának alakulását – a teljesítési adatok alapján – a következő táblázat szemlélteti:

	M Ft-ban		
Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év
Út a munkához program			120 410,0
Ebből: MPA hozzájárulása			93 060,0
Közcélú munkavégzés	14 667,4	14 900,0	51 311,0
Rendelkezésre állási támogatás			41 495,0
Rendszeres szociális segély			28 064,0

⁵⁷ Jelentés a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (0928),

⁵⁸ A Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről és az államháztartás hároméves kereteiről szóló 2003. évi CXVI. törvény 67. § (1) bekezdése szerint az MPA az aktív korú nem foglalkoztatottak szociális segélyezésére fordítandó összes kiadás 75%-át fedezi. A tv. 66. § (6) bekezdésében meghatározott, közcélú munkavégzés, valamint az aktív korú nem foglalkoztatottak szociális segélyezésére fordított összes kiadással kapcsolatos éves elszámolást a központi költségvetés és az MPA között a 2004. december 31-én fennálló állapotnak megfelelően, a 2004. évről szóló zárszámadás keretében kell elvégezni. A keletkezett különbözet az Alapot illeti meg, illetve terheli.

A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának elősegítésére fordított támogatásokat 2007-től már teljes mértékben az MPA forrásaiból finanszírozták. A Kvtv.-ben rendelkezésre álló keretből (16 060,3 M Ft), 16 044,4 M Ft bértámogatást fizettek ki. Közvetve az MPA befizetése (53 000,0 M Ft) a forrása az SZMM fejezet „Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásával összefüggő költségkompenzáció„ címsornak. A teljesítés 2009. december 31-éig 29 027,0 M Ft volt. A szociális intézményi foglalkoztatásra 8014,1 M Ft-ot fordítottak. A három előirányzat összesen 53 085,5 M Ft-ot tett ki, 85,5 M Ft-tal haladta meg az MPA pénzáadásának összegét. Az elszámolás az MPA felé a helyszíni vizsgálatot követően megtörtént, a maradványokat az SZMM fejezet a központi költségvetés számára elvonásra felajánlotta, pedig a támogatások forrását az MPA jelentette.

Az álláskeresői támogatások eredeti kiadási előirányzata 2009-ben 100 040,0 M Ft volt, a tényleges kiadások 39,6%-kal meghaladták az előirányzatot. A magas munkanélküliség következtében (10,8% munkanélküliségi ráta) megnövekedett kiadásokkal nem számoltak.

A vállalkozói járadéokra vonatkozó jogosultság feltételeit az Ft. 44-46. §-ai határozzák meg, erre a célra 2640,1 M Ft-ot fizettek ki.

A pénzeszköz átadás összegét a Nyugdíjbiztosítási Alapnak, amely 3204,4 M Ft volt, a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetés végrehajtásáról szóló 2009. évi CXXIX. törvény 17. §-a állapította meg, amellyel a megállapított korendményes nyugdíjak fedezetére befizetett összegek és folyó kiadások különbözeteként keletkezett hiány kiegyenlítését kellett a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság javára megtéríteni.

A Foglalkoztathatóság EU-s társfinanszírozása a TÁMOP keretében a foglalkoztathatóság fejlesztésére és az alkalmazkodóképesség javítására szolgáló programokra a MPA-ból előirányzott összeg 2009. évben 1800,0 M Ft volt, a teljes összeget az NFÜ-nek szerződés alapján átadták.

A TÁMOP 1.1. Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatásokra – amely a munkanélküli és inaktív emberek elhelyezkedését személyre szabott szolgáltatások és a foglalkoztatásukat ösztönző támogatások keretében segíti elő – 20 241,6 M Ft-ot használtak fel. Ebből az év folyamán három komplex programot finanszíroztak, a TÁMOP 1.1.1. A megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációs foglalkoztatásának programjára 1395,2 M Ft-ot, a TÁMOP 1.1.2. Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért programjára 18 685,6 M Ft-ot, illetve a TÁMOP 1.1.3. „Út a munka világába” című kiemelt projekt elindítására 160,8 M Ft-ot fordítottak.

A „Járulékkedvezmény megtérítése” előirányzat teljesítés 5450,7 M Ft volt. Az előirányzat a Kvtv. szerint az előirányzat módosítása nélkül eltérhet az eredeti előirányzattól, azaz „felülről nyitott”. A pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. tv. 4/A. § (5) bekezdése alapján a Start kártyával rendelkező fiatalok után a munkaadót megillető járulék kedvezmény és a kedvezmény nélkül fizetendő járulék közötti különbözet meg-

fizetésére szolgált. A 2009. év folyamán módosították a törvényt. Az intézkedés hatására az eredeti előirányzattól eltérő, magasabb összeget fizettek ki. A Start-kártya felhasználásának, a járulékkedvezmény érvényesítésének, továbbá elszámolásának részletes szabályairól szóló 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet 5. § (1) bekezdése az állami adóhatóság az adózók által a Start-kártya beszedési számláján megjelenő befizetések arányos részét naponta átutalta az MPA, a Nyugdíjbiztosítási Alap és az Egészségbiztosítási javára. Az MPA kezelője az APEH által havonta teljesített adatszolgáltatást követő 5 munkanapon belül intézkedik az Ny. Alapot és az E. Alapot megillető összegek átutalásáról. Az év folyamán előfordult, – a hibás adatszolgáltatás miatt – hogy az Ny. Alapnak és az E. Alapnak kévsé utalták az alapokat megillető összegeket.

Az MPA egyes alaprészeire vonatkozó ellenőrzéseket több szervezet végezheti. A Szociális és Munkaügyi Minisztériumon kívül ellenőrzésre jogosult az NSZFI, az ÁFSZ keretein belül az FSZH, valamint a regionális munkaügyi központok és képző központok.

A miniszter ellenőrzési kötelezettsége nem érvényesült, annak ellenére, hogy a törvény⁵⁹ a hatékonysági és a pénzügyi ellenőrzést nem teszi átruházhatóvá.

A Ber.⁶⁰ 2009. január 1-jétől hatályos 4. § (3) bekezdése előírja, hogy „A fejezet felügyeletét ellátó szervnek – e szerv vezetőjének közvetlen irányítása alatt álló – belső ellenőrzési egységgel kell rendelkeznie, amely ellátja a szerv belső ellenőrzését, és ellenőrzést végez a felügyelete alá tartozó ... elkülönített állami pénzalapok”-nál. Az Alapot érintő belső ellenőrzési kötelezettség változatlanul fennáll, a belső ellenőrzési szervezeti egység az Áht. 121/A. § (3) bekezdésében⁶¹ meghatározott feladatokat lát el.

Az Ellenőrzési Osztály az MPA 2009. évi működését nem ellenőrizte. Az SZMM Ellenőrzési Osztályának a 2009. évi jóváhagyott ellenőrzési munkatervében az MPA működésével, gazdálkodásával kapcsolatos ellenőrzés nem szerepelt, 2009-ben közvetlen ellenőrzést nem végzett. Az ellenőrzési terv – az MPA-t érintően – az NSZFI⁶² rendszerellenőrzését és 3 Regionális Munkaügyi Központ (Észak-magyarországi, Közép-dunántúli és Közép-magyarországi) 2008. évi intézményi beszámolójának megbízhatósági ellenőrzését (Financial audit módszerével) irányozta elő és hajtotta végre azzal a módosítással, hogy a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ működésével kapcsolatban egy közérdekű bejelentés kivizsgálását végezték el a szabályszerűségi, pénzügyi ellenőrzés keretében.

Az NSZFI részére ellenőrzési feladatokat több jogszabály is meghatároz. A jogszabályi előírások alapján a NSZFI ellenőrzési feladatai kiterjednek egyebek mellett az MPA képzési alaprésze terhére nyújtott támogatások felhasználásá-

⁵⁹ A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2006. évi LVII. törvény 2. § (3) bekezdése.

⁶⁰ A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet (Ber.)

⁶¹ 180/2009. (IX. 4.) Korm. rendelet a Ber. módosításáról.

⁶² Az NSZFI az MPA képzési alaprész területi egységeként működik.

nak helyszíni ellenőrzésére, az alapképzési támogatások és a gyakorlati képzést végzők hozzájárulásra kötelezettek bevételeinek helyszíni ellenőrzésére.

Az Ámr. módosításáról szóló kormányrendelet⁶³ a kincstári biztosra, az önkormányzati biztosra és a kincstárnok feladataira és jogállására vonatkozó 152/A.-152/C. §-okkal egészítette ki az alaprendeletet. Az MPA-nál a kincstárnok a tevékenységét – a 10,0 M Ft feletti egyedi kifizetések vonatkozásában – 2009 szeptemberétől kezdte meg, jelentései a jogszabálynak megfelelően tartalmazták egyebek mellett az MPA költségvetési, likviditási helyzetét és annak 2009. év végére vonatkozó várható alakulását is.

Az ellenőrzés keretében vizsgáltuk azokat a gazdasági válság kezelésére, az MPA központi alaprészből finanszírozott munkahelymegtartást célzó támogatásokat, amelyek lebonyolítását az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) végezte.

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium kezdeményezésére a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testülete 2008. december 15-én hozott határozatot a gazdasági válság következtében nehéz helyzetbe jutott munkáltatók részére támogatási programok indításáról. A programok megvalósítója az SZMM-mel kötött támogatási szerződés alapján az OFA volt.

Az OFA a gazdasági válság következtében átmenetileg nehéz helyzetbe jutott munkáltatók részére, a létszámleépítéssel érintett munkavállalók munkahelyének megőrzése, illetve foglalkoztathatóságuk fejlesztése, valamint a gazdasági visszaesésből fakadóan átmenetileg megszűnő álláshelyek számának minimalizálása érdekében négy támogatási programot indított. A rendelkezésre álló forrás összegét a 2008 decemberében az SZMM és az OFA között megkötött támogatási szerződés 5950,0 M Ft-ban határozta meg. A források összege a gazdasági válság egyre erősödő hatására megnövekedett érdeklődés miatt forrásátcsoportosítások eredményeként 2009. december 31-éig 9453,9 M Ft-ra nőtt.

Az OFA által nyújtott támogatásokat minden esetben pályáztatás előzte meg. A pályázati kiírásokat közzétették, a pályázati felhívások részletesen, a jogszabályi előírásoknak megfelelően tartalmazták a pályázatok benyújtásának módját, helyét, határidejét, a támogatás formáját, a támogatások nyújtásának feltételeit. Az OFA a beérkezett pályázatokról, a keretösszeg felhasználásáról – az SZMM-mel kötött támogatási szerződésnek megfelelően – elkülönített analitikus nyilvántartást vezetett és a szakmai beszámoló-készítési kötelezettségének az előírt módon eleget tett.

Az OFA-n belül kialakított személyi és tárgyi feltételek nem tették lehetővé a támogatási igények időben való kielégítését. A rendelkezésre álló létszám folyamatos emelkedése ellenére a támogatási szerződésekben az OFA által vállalt lebonyolítási, folyósítási határidőket nem tartották. A szerződésben rögzített 30 napos fizetési határidő gyakran 60-90 napra tolódott ki.

⁶³ 169/2009. (VIII. 26.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról.

Az OFA közreműködése eredményeképpen a munkahelymegőrzés programmal 2009. december 31-éig 34 680 fő munkahelyének megtartásához járult hozzá, ebből a támogatással érintett létszám 17 788 fő volt. A munkában való újra elhelyezkedést segítő programnál az OFA az eddigi döntéseivel 1676 fő foglalkoztatásához nyújtott támogatást.

Az OFA ellenőrzési rendszere szabályozott, de a Belső Ellenőrzési Kézikönyv aktualizálásra szorul. A támogatások felhasználását a részletek lehívását megelőzően, illetve a helyszínen is ellenőrizték. Az eddigi ügyletek kapcsán az ellenőrzések alapján a támogatás visszavonásáról – a feltételek nem teljesülése miatt – nem kellett intézkedni. Az ellenőrzési kapacitásra tekintettel, a személyi feltételek javítása, az ellenőrzések lefedettségének növelése érdekében az ellenőrzések végrehajtására külső szakértőket nem kértek fel annak ellenére, hogy azt az ellenőrzési szabályzat lehetővé tette.

Az ellenőrzött támogatásoknál a támogatási szerződésekben a vizsgálat szabálytalanságot nem állapított meg, a pénzügyi elszámolásokban a folyamatkövető adatlapoknál, észlelt kisebb pontatlanságot helyszíni ellenőrzés ideje alatt javították.

Az OFA támogatásokra az ÁSZ és a KEHI ellenőrzései nem terjedtek ki, az átadott pénzeszköz felhasználását az SZMM – a támogatások felhasználására előírt beszámoló készítésén túl – nem ellenőrizte.

Az előző évben az MPA felett rendelkező miniszternek tett számvevőszéki javaslatok csak részben hasznosultak, az előző évi ellenőrzés során készített számvevői jelentés az OFA felé javaslatot nem fogalmazott meg.

A Közalapítványnál végzett helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

az OFA Kuratóriuma elnökének:

1. Biztosítsa, hogy a támogatási szerződésekben rögzített 30 napos fizetési határidőben a támogatások kiutalásra kerüljenek;
2. Intézkedjen annak érdekében, hogy a Belső Ellenőrzési Kézikönyvet a hatályos jogszabályoknak megfelelően aktualizálják;
3. Gondoskodjon arról, hogy az ellenőrzés személyi feltételei – az Ellenőrzési Szabályzatban leírtaknak megfelelően, külső szakértők igénybevételeivel – biztosítva legyenek.

LXV. SZÜLŐFÖLD ALAP

A Szülőföld Alap (Alap) részére a Kvtv. 2009. évre 1000,1 M Ft kiadási, 0,1 M Ft bevételi előirányzatot és 1000,0 M Ft költségvetési támogatási előirányzatot hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadási előirányzat 3410,4 M Ft-ra, a bevételi előirányzat 2410,4 M Ft módosult, a támogatási előirányzat nem változott. A teljesítés a kiadásoknál 2763,5 M Ft, a bevételeknél 881,8 M Ft, a támogatásoknál 1000,0 M Ft volt.

Az Alapot a 2005. évi II. törvénnyel (Szatv.) hozták létre. Az Alap célja a határon túl élő magyarság szülőföldjén való boldogulása, anyagi és szellemi gyarapodása, az anyanyelvének és kultúrájának megőrzése és továbbfejlesztése, valamint a Magyarországgal való kapcsolatok ápolása érdekében támogatások nyújtása.

Az Alap felügyelete 2009. április 15-éig a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszterhez, majd április 16-tól a társadalompolitika összehangolásáért felelős tárca nélküli miniszterhez tartozik. Az alapkezelő a kisebbségi- és nemzetpolitikáért felelős szakállamtitkár irányítása alatt működő Szülőföld Alap Iroda (Iroda).

Az Alap irányítása, illetve működtetése háromszintű rendszerében, az elvi irányító testülete a Regionális Egyeztető Fórum (REF), amely meghatározta a régiókat érintő általános prioritásokat, a pályázatok elbírálására, értékelésére vonatkozó irányelveket, döntöttek a támogatási keret régiók, illetve a kollégiumok közötti felosztásáról. A támogatások odaítéléséről döntést hozó szakmai testületek a Kollégiumok, amelyek szigorú összeférhetlenségi szabályok mellett végezték tevékenységüket. A döntések alapján pályázatkezelői tevékenység ellátását az Iroda végezte. A háromszintű rendszerbe tagozódik be az Alap szakértői, tanácsadó szervezete a miniszterelnök felkérése alapján létrejött a Társadalmi Tanácsadó Testülete, amelynek célja a szakmai kollégiumok valamint a REF munkájának támogatása a támogatási rendszer hatékonyabb működésének, és megalapozottabb döntéshozatalának elősegítése.

Az Alapból pályázat útján igényelhetnek támogatást külföldi magánszemélyek, szervezetek, oktatási intézmények, kutatóintézetek, civil szervezetek, magyar szervezetek és magyar lakta települések önkormányzatai.

Az Alapból nyújtott támogatások 100%-át nyilvános pályázat keretében, vissza nem térítendő támogatás formájában, szigorú összeférhetlenségi szabályok mellett ítélték oda. A kollégiumok egységes pályázati és elszámolási szabályzattal dolgoztak, és egységes pályázati adatlap került kiadásra. A pályázati felhívások – a saját forrás megléte és annak mértéke kivételével – teljes körűen tartalmazták a jogszabályokban meghatározott elemeket. A kollégiumok 2009. évben is írtak ki magyarországi szervezetek részére pályázatokat. Kizárólag olyan magyarországi szervezetek pályázhattak – továbbra is a jogszabályban meghatározottól eltérően –, amelyek határon túli szervezetekkel közösen való-

sítják meg programjukat. A jelenlegi jogszabályi környezet nem teszi lehetővé magyarországi szervezetek ilyen formában történő támogatását.

Az Alap pénzeszközeire beérkezett 3890 db pályázatból a kollégiumoknak be-terjesztett pályázatok száma 3731 db volt, amelyből a jóváhagyott pályázatok száma 1797 db. A jóváhagyott támogatás összege 2120,2 M Ft volt. A kollégi-umok, kedvezményezettjeik részére többnyire az igényelnél kisebb mértékű támogatást ítéltek meg. A támogatási összegről hozott döntés egy összegű, nem tartalmazta a működési és felhalmozási célú megbontást, valamint nem kerül-tek tételesen meghatározásra a felhalmozási célú támogatásokból megvalósí-tandó eszközbeszerzések, beruházások.

Az Iroda a nyertes pályázatok támogatási összegeit egy összegben folyósította, azokat nem ütemezte. A szerződéskötés, valamint a pénzügyi teljesítés során a kötelezettségvállalásra, érvényesítésre, ellenjegyzésre, utalványozásra vonatko-zó előírásokat, jogköröket betartották. A pályázatok lebonyolítása során a dön-tési mechanizmusban a nyilvánosság biztosított volt, az Alap közzétételi köte-lezettségének eleget tett.

Az Alap 2009. évi mérlegében az eszközök és források egyező főösszege 1159,7 M Ft volt, amely az előző évhez (2362,1 M Ft) viszonyítva 50,9%-kal (1202,4 M Ft-tal) csökkent.

Az Alap részére a Kvtv. 2009. évre összesen 1000,1 M Ft – önkéntes befizetések, adományok címen 0,1 M Ft és költségvetési támogatásként 1000,0 M Ft – bevé-teli előirányzatot hagyott jóvá, egyéb bevételt, – pl. az MPA-ból átvett, az Szht. által meghatározott pénzeszközt – nem terveztek. Az ÁSZ a 2009. évi költségve-tés véleményezése során a tervezés gyakorlatát kifogásolta, mert az Ámr. 27. §-a előírta a szerződési, megállapodási kötelezettségeken alapuló, va-lamint a tapasztalatok alapján rendszeresen előforduló bevételek, illetve kiadá-sok tervezését, melyet az alapkezelő nem vett figyelembe.

Az Alapnak az „Önkéntes befizetések, adományok” címen bevétele – ahogyan az előző években – a 2009. évben sem keletkezett. Az Alap bevétele költségveté-si támogatásból 1000,0 M Ft adomány-kiegészítés címen volt. Kiadási oldalon az Alap költségvetésben 900,1 M Ft egyéb támogatás szerepelt, az alapkezelő működési költségére pedig 100,0 M Ft volt az eredeti előirányzat. Az előirány-zat-módosítások hatására a kiadási és bevételi főösszeg 3410,4 M Ft-ra módo-sult.

Az Alap és a Miniszterelnöki Hivatal (MeH) között létrejött két megállapodás szerint a határon túli magyarok programjainak támogatására és a Magyar-magyar kapcsolattartási támogatásra átadandó összesen 720,0 M Ft átadása 2010. év I. félévében megtörtént. Elsősorban ennek következményeként a tá-mogatások kedvezményezettekhez történő eljuttatásához az előirányzat-maradvány terhére jelentős, 1554,3 M Ft összegű előirányzat-módosításra volt szükség. A szociális és munkaügyi miniszter és a MeH társadalompolitika ösz-szehangolásáért felelős tárca nélküli miniszter által megkötött pénzforrás át-adására létrejött megállapodás következményeként a Munkaerőpiaci Alapból történő átcsoportosításával az egyéb bevételek 856,0 M Ft-tal nőttek, amelyből

az egyéb támogatások előirányzata 770,4 M Ft, az alapkezelő Iroda működési kiadási előirányzata pedig 85,6 M Ft volt.

A teljesítéseket tekintve az egyéb bevételek jogcímen 25,8 M Ft bevételi túlteljesítés volt, amely a támogatott szervezetek visszafizetéseiből adódott.

Kiadási oldalon az egyéb támogatások kiutalása 2376,3 M Ft összegben valósult meg. A második pályázati fordulóban meghirdetett pályázatok kapcsán, a kollégiumok november és december hónapokban döntöttek, ezért tárgyévben 71,5 M Ft-ot utaltak ki. Az Iroda alapkezelői feladataira 184,2 M Ft-ot, tranzakciós díjakra 1,1 M Ft-ot, egyéb kiadásokra 201,9 M Ft-ot fordítottak.

Az előirányzat-módosításokról analitikus nyilvántartást vezettek, amelynek adatai a beszámolóban szerepeltetett adatokkal megegyeztek. Az előirányzat-módosítások szabályszerűek, a megfelelő dokumentumokkal alátámasztottak voltak.

Az Alap beszámolóját könyvvizsgáló auditálta. A könyvvizsgálat megállapítása szerint az éves beszámoló az Alap vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

Az Alapot felügyelő miniszter és az alapkezelő felelős az Alap ellenőrzési feladatai ellátásáért. Az Alapot felügyelő miniszter ellenőrzési kötelezettsége nem érvényesült, annak ellenére, hogy a törvényben előírt hatékonysági és a pénzügyi ellenőrzések végzését a törvény nem teszi átruházhatóvá.

Az Iroda felelős az Alap ellenőrzési feladatai ellátása keretében a pénzügyi és teljesítmény ellenőrzések lebonyolításáért. Az Iroda belső ellenőrzését szerződés alapján egy Kft. végezte, azonban tevékenységi köre nem terjedt ki az Alap ellenőrzésére. A pályázati elszámolások szakmai és pénzügyi áttekintését, a helyszíni ellenőrzések lefolytatását az Iroda referensei munkafolyamatban épített ellenőrzésként, munkaköri leírások alapján látták el. A helyszíni ellenőrzések végrehajtásáról úti jelentés, jelentés, feljegyzés formájában adtak számot, amelyek sem tartalmilag, sem formailag nem felelnek meg az Alap helyszíni ellenőrzési szabályzatában leírtaknak. A jogszabályban és az alapító okiratban meghatározott teljesítmény ellenőrzésekre nem került sor.

A KEHI az MPA alaprészből a határon túli magyarok szakképzése, felsőoktatása és felnőttképzése felhasználásának ellenőrzése témában végzett 2009. évben szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzést, amely során szabálytalanságot nem tárt fel.

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény előírja, hogy központi nyilvántartást kell vezetni a Magyar Köztársaság központi költségvetéséből, vagy annak valamilyen alrendszeréből eredő, és a határon túli magyaroknak juttatott támogatásokról. A Központi Támogatás Nyilvántartási Rendszer működtetésének célja különösen a támogatási rendszer működésének koordinálása, a halmozott támogatási igények azonosítása és megakadályozása, a támogatásról döntő szervezetek szakmai együttműködésének és a támogatások hatásvizsgálatának elősegítése, a szerződésekben foglaltaktól eltérő felhasználók regisztrálása. A támogatásokat nyilvántartó rendszer a támogatók adatszolgáltatásának hiányosságai miatt továbbra sem tartalmazza

teljes körűen az összes támogatást, annak ellenére, hogy a szakállamtitkár a Határon Túli Magyarság Támogatáspolitikai Koordinációs Tárcaközi Bizottsága ülésén felhívta az érintetteknek a figyelmét.

Az Alap beszámolási rendszere keretében a miniszter szükség szerint, de legalább évente egyszer, tájékoztatja a Kormányt, a Kormány beszámol az Országgyűlésnek az Alap előző évi tevékenységéről és működéséről, valamint a törvény alkalmazásának tapasztalatairól. A beszámolót a honlapon nyilvánosságra kell hozni.

Az OGY a 80/2009. (IX. 30.) határozatával az Alap 2008. évi tevékenységéről szóló beszámolót tudomásul vette. A 2009. évi beszámoló elkészült, egyeztetése folyamatban van. A beszámolók nem tértek ki a társadalmi és gazdasági hatások, a várható eredmények és hatásmutatók bemutatására. A határon túli magyarság támogatásában tapasztalattal rendelkező tagokból a 2009. évben létrejött Monitoring Bizottság tevékenységével sem valósult meg a társadalmi és gazdasági hatások bemutatása.

A 2008. évi költségvetés végrehajtásának ellenőrzése során javasoltuk a MeH vezető miniszternek, hogy gondoskodjon az Alapból nyújtott támogatások felhasználásának ellenőrzéséről, az ellenőrzési rendszer felülvizsgálatáról, de a javaslat nem hasznosult. A számvevői jelentésben tett javaslatok részben hasznosultak. A javaslatok alapján az Iroda Intézkedési tervet készített. Az Iroda intézkedett az Szatv.-ben foglaltaknak megfelelően a pályázati felhívásban a pályázat teljes körű tartalmi elemeinek meghatározásáról, a kollégiumi ülésekre előkészített döntési javaslatok kisebbség- és nemzetpolitikaért felelős szakállamtitkár részére történő megküldéséről. Továbbra sem valósult meg a törvényi előírásoktól eltérő kedvezményezetti kör kérdése. Nem zárult eredménnyel az előfinanszírozás kiváltásának kérdésköre, valamint a külföldi bankszámla esetén történő inkasszó végrehajtás lehetőségének vizsgálata sem.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

a Szülőföld Alap Iroda vezetőjének:

1. Intézkedjen az Alap ellenőrzési rendszerének kialakításáról, a FEUVE szabályzat elkészítéséről.
2. Kezdeményezze a Szülőföld Alapról szóló 2005. évi II. törvény és a végrehajtásáról szóló 355/2006. (XII. 27.) Korm. rendelet felülvizsgálatát, annak érdekében, hogy a pályázati eljárások során követett gyakorlat és a jogszabályok összhangja megteremtődjön (kedvezményezetti kör, pályázati dokumentáció bekérésének időpontja).
3. Intézkedjen a gazdálkodás belső szabályzatainak folyamatos aktualizálásáról és kísérfje figyelemmel a jogszabályi változásokból adódó feladatokat.

LXVI. KÖZPONTI NUKLEÁRIS PÉNZÜGYI ALAP

A Központi Nukleáris Pénzügyi Alap (Alap) 2009. évi bevétele 33 751,4 M Ft-ra teljesült, amely az eredeti előirányzatot (32 915,1 M Ft) 2,5%-kal haladta meg. A Kvtv.-ben előírt 22 827,5 M Ft-os befizetést a Paksi Atomerőmű Zrt. teljesítette. A hulladéktermelők eseti befizetései az előirányzott összegnél (6,5 M Ft) 12,3%-kal alacsonyabban 5,7 M Ft-ra teljesültek. Az Alap felhalmozott pénzeszközének értékállóságát biztosító költségvetési támogatás a Kvtv.-ben meghatározott 8300,0 M Ft helyett 10 868,3 M Ft-ban realizálódott. Az Alap egyéb bevétele 2009-ben az eredeti 1,0 M Ft előirányzat helyett 49,9 M Ft volt.

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. (RHK Kft.) az Alap felhalmozási célú támogatás előirányzatának 99,2%-át, 9396,5 M Ft-ot használt fel. Az Alap forrásaiból megvalósítandó beruházási feladatokat a Kft. végzi két létesítendő (Bátaapáti, Boda) és a két meglévő (Püspökszilágyi, Paks) hulladékártaló, illetve az atomerőmű leszerelésének előkészületei kapcsán.

A működési kiadások finanszírozására az Alapból 4517,3 M Ft kifizetése történt. A működési és felhalmozási kiadások aránya kedvezőtlenebb volt, mint 2008-ban (2009-ben a kiadásainak 36,1%-át, 2008-ban 28,3%-át fordította működési kiadásokra). Ennek oka, hogy a 20,1%-os (2363,5 M Ft) felhalmozási kiadás csökkenése mellett a működési kiadások kisebb mértékben 2,2%-kal (103,5 M Ft) csökkentek.

A RHK Kft. 2009. évi gazdálkodása során az üzleti tervében foglaltakat betartotta. Az Alapból 4 társadalmi ellenőrző és információs társulás és ezen keresztül 37 önkormányzat részesült 994,1 M Ft támogatásban. Az Alapkezelő a támogatottaknak a számadási kötelezettséget előírta és azokat ellenőrizte. Az Alapkezelői tevékenységre 130,0 M Ft (az előirányzattal azonos összegű) pénzeszköz átadása történt meg.

Az Alap 2009. év végén 149 379,4 M Ft felhalmozott pénzeszközzel zárt, amelyet a jövőbeni tevékenységek fedezetére képez. A közép- és hosszú távú tervek elemzik a radioaktív hulladékok és a kiegészített nukleáris üzemanyag tárolási lehetőségeit és annak forrás oldalát. A tervek tartalmazzák a feladatok ütemezését 2108-ig, és a várható költségeket.

Az Alap 2009. december 31-én követelés és kötelezettség állománnyal nem rendelkezett.

Az Alap és az RHK Kft. 2009. évről szóló éves beszámolóját független könyvvizsgáló hitelesítő záradékkal látta el.

LXVII. NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

A nemzeti és az egyetemes értékek létrehozásának, megőrzésének, valamint hazai és határon túli terjesztésének támogatása érdekében az Országgyűlés által létrehozott elkülönített állami pénzalapként működő Nemzeti Kulturális Alap (NKA, Alap) működési kereteit az 1993. évi XXIII. törvény, a 9/2006. (V. 9.) NKÖM rendelet, az azokban foglalt felhatalmazások alapján jóváhagyott ügyrend és belső szabályzatok határozzák meg.

Az Alap feletti rendelkezési jogot – ágazati stratégiai döntéseivel összhangban – a kultúráért felelős miniszter gyakorolja, és felel az Alap forrásainak felhasználásáért. Az Alap céljainak megvalósítását, az elvi, irányító és koordináló döntések meghozatalával a Nemzeti Kulturális Alap Bizottsága segítette.

Az Alap pénzeszközeinek pályázatos rendszerben történő felhasználásáról állandó és ideiglenes szakmai kollégiumok döntöttek. A jogszabályokban rögzített feladatokat az Alap testületei és Igazgatósága látják el.

Az Alap bevételei megfelelnek az Áht. előírásainak. Az Alap bevételeit képezik a törvény mellékletében felsorolt kulturális járulék, a központi költségvetési előirányzatokból átvett pénzeszközök, jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok és természetes személyek befizetései, és egyéb bevételek. Az Alap kiadásai a kulturális támogatásokból, az Alap működtetésének kiadásaira (az NKA igazgatási és kommunikációs költségei) fordított költségekből tevődnek össze. Az Alap pénzeszközeinek felhasználását az elkülönített állami pénzalapok gazdálkodásáról szóló jogszabályok, valamint a hatályos belső szabályzatok határozzák meg, melyek előírásait a 2009. évben betartották.

Az NKA bevételi előirányzata 8815,0 M Ft, a módosított 9811,9 M Ft, a teljesítés 9841,2 Ft-ot (a pénzforgalmi teljesítés 8041,2 M Ft-ot, az előző évi maradvány pénzforgalom nélküli bevételként való igénybe vétele 1800,0 M Ft-ot) tett ki. Az alap meghatározó bevétele (közel 80%) a kulturális járulék volt. Az eredeti előirányzatot az Önkormányzati Minisztériummal kötött megállapodás alapján átadott előirányzat, valamint az előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele növelték. Ez utóbbit a kultúráért felelős miniszter az Áht. 55. § (1) bekezdése alapján engedélyezte.

Az NKA kiadási előirányzata 8815,0 M Ft, a módosított 9811,9 M Ft, a teljesítés 9668,4 M Ft volt. Az Alap 2009. évi bevételeinek 8,7%-át fordította működési kiadásokra. A 2009. évben 9747 pályázat érkezett, összesen 21,1 Mrd Ft támogatási igénnyel. Ebből a kollégiumok 5906-ot ítélték támogathatónak. Ezek összes támogatási igénye 13,6 Mrd Ft, míg a ténylegesen megítélt támogatás 8,8 Mrd Ft volt.

Az NKA 2009. évi beszámolóját a könyvvizsgáló hitelesítette és kockázat nélkül ítélte meg.

Az NKA 2009. évi költségvetési és kincstári beszámolójának az egyezősége fennállt.

Az NKA 2009. évi maradványa 172,4 M Ft, a halmozott előirányzat-maradvány 2319,1 M Ft volt, a hosszú távú kötelezettség vállalás összege (1,8 Mrd Ft) a jogszabályi előírásoknak megfelelően alakult. A könyvviteli mérlegben az eszközök és a források végösszege 2460,0 M Ft egyezőséggel fennállt.

Az Alap pénzeszközei felhasználásának ellenőrzési rendszere a miniszter, a szakmai kollégiumok, valamint az Igazgatóság önálló Belső Ellenőrzési Osztálya összehangolt tevékenysége által biztosított. Az NKA Igazgatóság a Belső Ellenőrzési Osztályának 2009. éves jelentése alapján megállapítható, hogy a pályázatokat és az Igazgatóságot érintő több mint 150 teljesítmény és pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzés közel 0,8 Mrd Ft támogatást világított át, ami 8,3%-os lefedettségi mutatónak felel meg. Az ellenőrzések során feltárt hiányosságok alapján közel 6,4 M Ft összegű támogatás visszafizetésére tettek javaslatot.

A vizsgált pályázatok lebonyolítása szabályszerű volt. Az eredményességet mutatja, hogy a 2009-ben lezárt pályázatok megítélt támogatási összege 8048,9 M Ft, míg a támogatott programok teljes megvalósítási költsége – a pályázók önbevallása alapján – 27 404,5 M Ft. Ez azt jelenti, hogy az Alap által folyósított 1 Ft kulturális támogatással átlagosan 3,4 Ft értékű kulturális termék jött létre.

Az Alap közzétételi kötelezettségeinek a vizsgált időszakban eleget tett.

LXVIII. WESSELÉNYI MIKLÓS ÁR- ÉS BELVÍZVÉDELMI KÁRTALANÍTÁSI ALAP

A Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap (WMA, Alap) létrehozásáról, működéséről a 2003. évi LVIII. törvény rendelkezik. A törvénnyel egy olyan kártalanítási eljárás alkalmazását tette lehetővé az állam, amellyel – önkéntes alapon – az ár- és belvíz okozta veszteség enyhítésének előre tervezhető formáját alakította ki. A törvény célja, hogy az ár- és belvíz által veszélyeztetett területeken lakóingatlanal rendelkező természetes személyeknek lehetőségük legyen egy öngondoskodáson alapuló, hosszú távú, előre kiszámítható és az állam által garantált kártalanítási konstrukcióban való részvételre. A vizsgált időszakban az Alapot létrehozó, működését meghatározó és szabályozó törvényben változás nem volt.

Az Alapról szóló törvény szerint a WMA pénzeszközei felett, az államháztartásért felelős miniszter – a pénzügyminiszter – rendelkezik, működtetését a Magyar Államkincstár (Kincstár) látja el.

A WMA a vizsgált időszakban, működésével kapcsolatos feladatait a fenti jogszabályoknak, belső utasításoknak megfelelően végezte.

A Kincstár az WMA beszámolóját az Áhsz., valamint a PM tájékoztató előírásait figyelembe vételével készítette el. A kincstári beszámoló és a WMA beszámolója között az egyezőség fennállt, számszaki eltérés nem volt.

A WMA két meghatározó bevételi forrása, a költségvetési támogatás és a kártalanítási szerződésekhez történő rendszeres befizetés a Kvtv.-ben előírányzott 23,4 M Ft-tal, közel azonosan teljesült.

Az elsődleges bevételi forrásnak számító költségvetési támogatás az előírányzott 17,4 M Ft-nak megfelelően, a kártalanítási szerződésekhez történő 6,0 M Ft-ra tervezett befizetés 6,05 M Ft-ra teljesült.

A WMA eredeti kiadási előírányzata a bevételi oldallal egyezően 23,4 M Ft volt, amelyből az év közben kártalanítás miatt 1,5 M Ft-ot a működési kiadás terhére átcsoportosítottak, a káreseménnyel összefüggő kártalanítás kifizetésére. A kiadások teljesítése elmaradt az előírányzattól, a kiadások 7,6 M Ft-ban, 32,5%-ban teljesültek. A kiadásból az Alap működési költsége 6,1 M Ft, ebből az alapkezelő részére működési célú pénzeszközátadás 1,9 M Ft, a könyvvizsgálói díj 3,7 M Ft, a postaköltség 0,2 M Ft, a kárszakértői díj 0,3 M Ft volt.

Káresemény bejelentés 17 esetben érkezett, amelyből 11 volt indokolt és ezeket a kárszakértő felmérésének alapján rendezték. A káreseménnyel kapcsolatos kártalanításra fordított kifizetés 1,5 M Ft volt.

A Kincstár a 2009. év végén 876 db kártalanítási szerződést kezelt, amely 83 db-bal kevesebb a 2008. év végéhez képest. A szerződések számának csökkenését több tényező együttes hatása okozta. Magyarországon 2009-ban nem volt

olyan jelentősebb árvíz, amely a szerződéskötési hajlandóságot növelte volna, illetve voltak, akik a növekvő gazdasági nehézségeik miatt nem teljesítették a kártalanítási szerződésben vállalt díjfizetési kötelezettségeiket így azokat – jogszabály alapján a 60. nap elteltével – a Kincstár megszüntette.

A WMA előirányzat-maradványa – a korábbi évekről rendelkezésre álló 287,1 M Ft-ot további 15,8 M Ft-tal növelve – 302,9 M Ft-ra módosult.

A könyvvizsgálói jelentés megállapította, hogy a WMA a 2009. évi költségvetési beszámolóját az Szt.-ben, illetve a Áhsz.-ben foglaltak és az általános számviteli elvek szerint készítette el, a WMA vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet mutat.

A 2009. évben a WMA jövőjével kapcsolatban további szakértői egyeztetéseket, megbeszéléseket írásos dokumentum nem támasztott alá. Amennyiben az arra jogosult döntéshozók úgy határoznak, hogy a jövőben a WMA feladatai bővítésre kerülnek, vagy az ár- és belvíz kártalanítással kapcsolatos egyéb források kezelése egy közös rendszerbe kerül, akkor hasznosítani lehet mind a Kincstár országos hálózatát, valamint a már működő személyi és tárgyi feltételeket.

LXIX. KUTATÁSI ÉS TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓS ALAP

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapot (KTIA, Alap) a 2003. évi XC. törvény (Ktiatv.) hozta létre annak érdekében, hogy biztosítsa az ország versenyképességének és fenntartható fejlődésének az új ismereteken és azok alkalmazásán alapuló erősítését, ezen belül különösen a kutatás-fejlesztés és a létrehozott új tudás alkalmazásának megfelelő mértékű és kiszámítható finanszírozását, valamint az ezzel kapcsolatos társadalmi érdekek érvényre juttatását.

Az Alapot a kutatás-fejlesztésért felelős miniszter a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH, Hivatal) közreműködésével működteti. A Kormány 2009. évi átalakulásával megszűnt a kutatás-fejlesztésért felelős tárca nélküli miniszter posztja, az új Kormány szervezetrendszerében a kutatás-fejlesztésért és technológiai innovációért felelős kormánytag, a nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter lett. A kutatás-fejlesztésért felelős tárca nélküli miniszter hivatalába integrált szervezeti egységek visszakerültek az NKTH struktúrájába, a szervezeti átalakítást is tartalmazó új szervezeti és működési szabályzatot a 19/2009. (XII. 4.) NFGM utasítással hagyta jóvá a miniszter.

Az Alap kezelését végző Hivatal szervezetében három, egymástól elkülönült szervezeti egység végzi az ellenőrzéseket. Egyik az Elnök közvetlen alárendeltségébe tartozó Belső Ellenőr, másik a programok tervezési területén működő Monitoring és Értékelési Osztály, a harmadik pedig a pályázatok Ellenőrzési Osztálya.

A 2009. évben a belső ellenőr vizsgálta az NKTH működését, valamint az Alap felhasználását, javaslatokat, ajánlásokat fogalmazott meg.

Az NKTH Ellenőrzési Osztálya a 2009. évi ellenőrzései során feltárt hiányosságokat a szerződések felmondásával, a kifizetések felfüggesztésével, visszafizetések előírásával szankcionálta.

A Kvtv. az Alap kiadásaira és bevételeire eredeti és módosított előirányzatként 55 909,6 M Ft-ot irányzott elő. Az Alap bevételei 52 927,9 M Ft-ra teljesültek, amiből 28 695,1 M Ft-ot a költségvetési támogatás, 23 179,0 M Ft-ot az innovációs járulék és valamivel több, mint 100,0 M Ft-ot a visszerhes támogatások és egyéb bevételek tettek ki.

Az Alap kiadásai az év közben elrendelt egyenlegtartási kötelezettség részleges feloldása után 43 035,8 M Ft-ra, az eredeti előirányzat 77%-ára teljesültek. Ebből 37 573,0 M Ft-ot a hazai innováció támogatására, 2515,9 M Ft-ot az Alapkezelő feladat ellátására, a fennmaradó 2946,9 M Ft-ot pedig a Kvtv.-ben előírt egyéb célokra fordítottak.

Az Alap mérlegét és beszámolóját a független könyvvizsgáló észrevétel nélküli záradékkal hitelesítette. A könyvvizsgáló a beszámoló ellenőrzése során az ÁSZ módszertanát nem alkalmazta.

C) A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAI

LXXI. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

A beszámoló készítés folyamata során az Ny. Alapnak, illetve a nyugdíj-ágazatnak a zárszámadás folyamán 9 db „A” jelű intézményi költségvetési beszámolót, 3 db „D” jelű nyugdíjbiztosítási ellátási költségvetési beszámolót, valamint 1 db „G” jelű a nyugdíjbiztosítás pénzügyi alapjainak konszolidált költségvetési beszámolót, illetve 1 db „H” jelű, a társadalombiztosítási alapokról szóló – az E. Alap és az Ny. Alap együttes konszolidált – beszámolót kellett elkészíteni.

A mérleg 2009. január 1-jei nyitó állományértékei megegyeznek a 2008. december 31-ei záró-állomány értékeivel. Az „A” intézményi költségvetési beszámoló elkészítéséhez szükséges analitikát és szintetikát a 2009. évben is a SAP R/3 rendszer, az ellátási költségvetés „D” jelű beszámoló elkészítéséhez szükséges analitikát és szintetikát a MegaOra informatikai rendszer biztosította.

A beszámoló elkészítésének egységes lebonyolításához – mindkét szektor (ellátási és működési) vonatkozásában a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – az ONYF körlevelekben adott iránymutatást, meghatározva az éves zárással összefüggő feladatokat, határidőket és felelősöket.

A működési szektor intézményeinél a leltározás és a selejtezés végrehajtását egységesen szabályozták. Az ONYF és az igazgatási szervei a beszámolókat leltárral támasztották alá. Az ONYF-nél a selejtezésnél a leltározás és selejtezés dokumentumainak vizsgálata során a selejtezésnél egy szabálytalanságot tárt fel az ellenőrzés. A használatból kivont eszközöket ugyan elkülönítették, de azok fizikai megsemmisítésére intézkedés a helyszíni vizsgálat lezárásáig nem történt.

Az ONYF határidőre teljesítette a PM által kiadott „Tájékoztató az államháztartás szervezetei 2009. évi éves költségvetési beszámolójának összeállítására szolgáló „A” intézményi éves költségvetési beszámoló elnevezésű beszámoló-garnitúra összeállításához és a körirat „A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény végrehajtásával kapcsolatos törvényjavaslat előkészítéséhez” című kiadványokban meghatározott feladatait, ezzel eleget tett az Áhsz. 10. § (11) és (12) bekezdésében foglaltaknak.

A mérlegtételek értékelése alapján megállapítottuk, hogy **az ellátási szektor** mérlegében a követelések 2009. december 31-ei állományának 47 624,9 M Ft értékéből 44 663,6 M Ft-ot az APEH adósállomány tett ki. E körben a nettó adósállomány 28%-kal csökkent, miközben az Áhsz. szabályai szerint elszámolt értékvesztés 50,6%-kal emelkedett. A bruttó adósállomány 16,3%-kal növekedett, 2009. december 31-ei értéke 165 097,9 M Ft volt. A hitelállomány csökkenése az Ny. Alap előző évihez viszonyított javuló pénzügyi helyzetét mutatja. A túlfizetések (rövidlejáratú kötelezettségek) 2009. december 31-ei állományának 27 853,1 M Ft értékével közel azonos az APEH adatszolgáltatása szerinti járulék-túlfizetés állomány összege (27 793,5 M Ft), ami az előző évi állományértéknek (32 394,9 M Ft) 85,8%-a. Ez az érték – a vállalkozások

szektorát kivéve – közel azonos a 2005. évi (a személyenkénti bevallás bevezetése előtti 21 576,7 M Ft-os) állomány értékével.

A működési szektorban a befektetett eszközök között az immateriális javak értéke 9,5%-kal, 1657,2 M Ft-ra növekedett az előző évhez viszonyítva. A tárgyi eszközök (ingatlanok, gépek, berendezések, járművek, beruházások stb.) értéke 14 664,4 M Ft, az előző évinél 265,9 M Ft-tal kevesebb. Összességében elmondható, hogy a tárgyi eszközök vonatkozásában az értékcsökkenési leírás elszámolása meghaladta a 2009. évi beszerzési értéket. A gépek, berendezések esetében a nettó eszközérték 616,5 M Ft a 2008. évi 686,6 M Ft-tal szemben, viszont a befejezetlen beruházás állománya a gépek, berendezések vonatkozásában – elsősorban az ügyviteli számítástechnikai eszközök év végi beszerzése miatt – 25,5 M Ft-ról 149,0 M Ft-ra nőtt. A befektetett pénzügyi eszközök tartalmazzák a dolgozóknak adott éven túli lakásépítési és lakásvásárlási támogatása tartozásállomány összegét (270,6 M Ft), ami az előző évihez képest 6,4%-kal csökkent. A forgóeszközök 84,3%-át a pénzeszközök tették ki 1368,4 M Ft-tal, amely az előző évinél 95,6 M Ft-tal több.

Az ONYF a 2009. évi feladatainak a teljesítése során a jogszabályoknak megfelelően járt el. A nyugdíjágazat feladatellátását érintő a 2009. évi változásokból adódó követelmények teljesítését biztosító intézkedéseit a munkatervében rögzítették szerint hajtott végre.

Az ágazatot a 2009. évben **szervezeti változások** is érintették.

A nyugdíjágazat szervezeteinek a Kt 44. § (4) és (5) bekezdéseiben előírt, új államháztartási szempontú besorolási kötelezettségének határidőben eleget tettek, a módosított alapító okiratokat, illetve szervezeti és működési szabályzatokat kiadták.

A közigazgatósági hatósági eljárásokra vonatkozó törvénymódosítás⁶⁴ miatt, a másodfokú eljárást jogi és szervezeti értelemben is el kellett különíteni az alapfokú eljárástól, ezért 2009. október 1-jétől egy új nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet hoztak létre, a Nyugdíjbiztosítási Jogorvoslati Igazgatóságot⁶⁵ (NYJI). Az NYJI az ONYF közvetlen irányítása alatt álló önálló igazgatási szerv, gazdálkodó szervei státuszát tekintve a Közép-magyarországi Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság jogi személyiségű szervezeti egysége.

A feladat végrehajtására külön forrás nem állt rendelkezésre, ezért belső erőforrások célszerű átcsoportosításával történt meg a szervezeti átalakítás. További igényként jelentkezett, hogy a feladat végrehajtása során a 2009. évben a költségvetés szerkezetében minél kisebb változtatást kelljen végrehajtani. Az NYJI

⁶⁴ A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt (Ket.) módosító 2008. évi CXI. törvény hatályba lépésével és a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv átültetésével összefüggő törvénymódosításokról szóló 2009. évi LVI. törvény 2009. október 1-jével módosította az eljárási szabályokat.

⁶⁵ Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóságról szóló 289/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet módosító 164/2009. (VIII. 14.) Korm. rendelet 7. § és 11. §-ai 2009. október 1-jével módosították a nyugdíjágazat szervezeti rendjét meghatározó szabályokat.

személyi állománya 2009. október 1-jétől, ezért kirendelésre került a munkavégzés helye szerint illetékes regionális igazgatóságához. Így a működéséhez szükséges előirányzatokat nem kellett megváltoztatni.

Költséghatékonysági szempontból indokolt volt az NYJI jogi személyiségű egységként való létrehozása és működtetése. Ezért az új Ámr. 244. § k) pontja a szervezet jogállásáról szóló rendelkezést 2010. december 31-éig meghosszabbította.

A 2009. évi feladatok kiegészültek, mert a krízishelyzetbe került személyek támogatásáról szóló 136/2009. (VI. 24) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése a regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságok feladatkörébe utalta a kríziskezelő programmal kapcsolatos lebonyolítási feladatokat.

A szükséges informatikai háttér megteremtésére és emberi erőforrás költségeinek a fedezetére az ONYF és az SZMM 2009. augusztus 13-án 100,0 M Ft-ról szóló szerződést⁶⁶ írt alá. A 100,0 M Ft kereten belül dologi kiadásokat nem terveztek, illetve a kríziskezelő program működtetésével nem tartalmazott a szerződés olyan kitételt sem, amely lehetővé tette volna a feladat nagyságához igazodó módosítási lehetőséget. A szerződéskötés elhúzódása miatt (a kérelmeket 2009. augusztus 1-jétől fogadták be) az ágazat biztosította az induláshoz szükséges feltételek megteremtésének költségeit. Ez azt eredményezte, hogy a postaköltségen felül⁶⁷ jelentkező dologi költségek (papír, kellékanyagok, rezsiköltség) eleve az Ny. Alap működési költségvetését terhelték.

A 2009. évben beérkezett 90 171 db kérelemből 81 903 db igényt – 84,6%-ban a meglévő személyi állomány bevonásával – teljesítettek. A kifizetett támogatások összege az eredetileg biztosított⁶⁸ 1,0 Mrd Ft-tal szemben 2998,0 M Ft-ra teljesült, ebből 17,9 M Ft az utalás költsége volt. A támogatások odaítélésének és kifizetésének folyósítására használható működési kiadásokra a 2009. évben csak a tervekben szereplő 100,0 M Ft-os összeget térítették, ebből fejlesztésre 22,0 M Ft költséget biztosítottak, személyi juttatások (60,0 M Ft) és járulékaik (18,0 M Ft) fedezetére átvett forrást a beérkezett kérelmek száma alapján teljesítményarányosan osztották fel.

A Ket. 2009. október 1-jétől hatályos módosítása következtében a nyugdíjigazgatás szinte teljes ügyvitelének átalakítása vált szükségessé⁶⁹. Előkészítő feladatként jelentkezett még a jogszabály hatályba lépése előtt az egységes jogértelmezés. A törvénymódosítás életbe lépését követően az ágazati ügyviteli

⁶⁶ A 14583-0/2009. sz. 2009. augusztus 13-án aláírt szerződés alapján, amit a 14583-16/2009. sz. szerződés módosított.

⁶⁷ Az SZMM és az ONYF – ugyancsak 2009. augusztus 13-án (14-583-1/2009.) – külön szerződést kötött az elszámolás rendjére vonatkozóan. E szerint a kifizetett támogatások, illetve a felmerülő postaköltség megtérítése a krízis alapból utólag, havi rendszerességgel történt meg.

⁶⁸ A Kormány 1104/2009. (VI. 30.) határozata a központi költségvetés általános tartálékából 1100,0 M Ft-ot csoportosított az SZMM fejezetéhez a kríziskezelő program elindításához, ebből 100 M Ft volt a működési költség.

⁶⁹ A nyugdíjágazat minden hatósági jellegű tevékenységére alkalmaznia kell a Ket. előírásait.

utasításokat módosították, és kapcsolódó informatikai rendszereket átalakították⁷⁰ (nyugdíjmegállapító rendszer, iktató rendszer). Külön feladatot jelentett a vezetők és a szakemberek felkészítése, továbbképzése.

Az Ny. Alap működési költségvetésének informatikai hátterét jelentő, tervezési, analitikus nyilvántartási (kötelezettségvállalások, befektetett eszközök, szállító, vevő), könyvelési, bérszámfejtési stb. munkát biztosító SAP R/3 rendszerrel kapcsolatban a verzióváltásának előkészítési feladata jelentkezett 2009. évben.

A 2009. évet kisebb mértékű **feladatmaradások** is jellemezték. A nyugdíjfolyósítás technikai, ügyviteli feladatait mérsékelte az előző évihez mérten, hogy 2009. július 1-jével megszűnt a 13. havi nyugdíj intézménye, novemberben pótlólagos nyugdíjmelés nem történt és az egyes nyugdíjak szeptemberi korrekciós célú emelését 2010. január 1-jére halasztották.

A nyugdíjágazat 2009. évi alaptevékenységei között meghatározó a nyugdíjigény-elbírálási és a folyósítási munka. Az ellátások elbírálására és a szolgálati idő elismerésére vonatkozó új igények (524 335 db) 6,1%-kal, a teljesítő vagy elutasító határozattal lezárt ügyek (526 644 db) száma 3,6%-kal nőtt a bázishoz viszonyítva, ezen belül az öregségi és rokkantsági nyugdíjigények együttesen 2,7%-kal csökkentek, a szolgálati idő elismerés-kérelmek száma viszont 28,9%-kal emelkedtek. A legdinamikusabb változás, több mint háromszoros növekedés – a 2008. január 1-jével bevezetett új ellátási forma – a rehabilitációs járadék⁷¹ folyósításával kapcsolatos igények számában következett be.

Az ONYF és nyugdíjbiztosítási igazgatási szervei (NYUFIG, Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságok) – az NYJI kivételével – önállóan gazdálkodó, az előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szervek. Feladataikat a szervezetre vonatkozóan jóváhagyott alapító okiratban és szervezeti és működési szabályzatban foglaltak szerint végzik. Részt vesznek a költségvetés tervezésében, ellátják a nyugdíjbiztosítás szakmai, igazgatási feladatait, üzemeltetik és fenntartják a biztosítási rendszert, amihez a rendelkezésükre álló előirányzat felhasználásával biztosítják a személyi és technikai hátteret a feladat ellátásához.

A 2009. évi költségvetési gazdálkodás megfelelően szabályozott és egyes elemeiben központosított rendszere az előző évhez viszonyítva nem változott. Az ONYF a beszámolási időszakban a gazdálkodással, a nyugdíjszakmai, illetve az ellenőrzési területtel kapcsolatos szabályzatait a jogszabályi változások miatt folyamatosan felülvizsgálta.

Az ágazat **felügyeleti ellenőrzési rendszere** lefedi a vezetési-, irányítási-, működési-, szakigazgatási, gazdasági területeit, ugyanakkor biztosítja a fel-

⁷⁰ Kieső idők, ügyintézési idők figyelése illetve a tájékoztatási kötelezettség miatt, illetve a formai követelmények megváltozása miatt.

⁷¹ A rehabilitációs járadék bevezetésének célja az érintett személy munkavégző képességének helyreállítása, foglalkoztatásának elősegítése komplex rehabilitációs eljárás keretében. A feladat végrehajtásához 2008-ban 25 fő létszámbővítés kapcsolódott.

ügyeleti-, irányítási feladatkörből eredő ellenőrzési feladatok elvégzését is. Az ellenőrzést több szervezeti egység végzi.

Az ONYF **Ellenőrzési Főosztálya** nyugdíjszakmai⁷² felügyeleti ellenőrzés keretében vizsgálja az igazgatási szervei igény-elbírálási, folyósítási (ügyintézési) tevékenységét, a hatósági feladataik ellátását, a hatályos jogszabályok betartását, a jogalkalmazást, illetve költségvetés-felügyeleti ellenőrzéseket végeznek. A Főosztály a területi nyugdíjellenőrzés országos szervezetének szakmai-ügyviteli tevékenységét is irányítja.

A **Költségvetés-felügyeleti Osztály** (6 fő) munkáját a tárgyévben is a főigazgató által jóváhagyott éves ellenőrzési tervnek megfelelően végezte. Négy igazgatóságon ellenőrizte a 2007-2008. évi pénzügyi, gazdasági, költségvetési folyamatokat, az okmányfegyelmet és a pénzügyi, gazdasági feladatellátás szabályozottságát. Valamennyi regionális nyugdíjbiztosítási igazgatóságon ellenőrizték a lejárt határidejű adósságállomány alakulását és a követelések érvényesítése érdekében megtett intézkedéseket. A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. tv. 103. § (2) bekezdése 2009. november 1-jével módosította a Tny.⁷³ 93. § (3) bekezdését, ezzel az igazgatási szervek által saját hatáskörben foganatosítható behajtási cselekmények lehetősége – a változás hatályba lépését követően keletkezett követelések tekintetében – megszűnt.

A **Nyugdíjellenőrzési Osztály** (7 fő) az ONYF felügyeleti jogköréből adódóan ellenőrizte az igazgatási szerveknél az ellátások megállapításával, elbírálásával összefüggő jogi, szakmai, ügyviteli (eljárási) tevékenységet, az utasítások betartását, a jogorvoslat, továbbá a munkafolyamatba épített ellenőrzések rendjét.

Az **Általános Ellenőrzési Osztály** (6 fő) feladata az igazgatási szervek területi nyugdíjellenőrzési tevékenységének szakmai-ügyviteli irányítása és ellenőrzése. Nyugdíjszakmai felügyeleti tevékenysége kiterjed továbbá az igazgatási szervek nyilvántartási és adatszolgáltatási, valamint a megtérítéssel és a megállapodással összefüggő feladatellátásra is.

Az ONYF-nél a belső ellenőrzési tevékenységet a Főigazgató közvetlen irányítása, de az Ellenőrzési Főosztályon belül működő **belső ellenőrzési egység** – a Főigazgató által jóváhagyott – éves munkaterv alapján végezte. Az igazgatási szervek intézményi költségvetési beszámolóit tekintetében megbízhatósági ellenőrzéseket nem végeztek⁷⁴, a folyamatba épített vezetői ellenőrzés működését 2009-ben sem vizsgálták. Szabályozási hiányosságokat állapítottak meg az in-

⁷² Nyugdíjigény-elbírálás, nyugdíjfolyósítás, méltányossági nyugdíj-megállapítási és emelési, valamint segélyezési ügyek, nyilvántartás-adatszolgáltatás, területi nyugdíjellenőrzés, ügyfélszolgálat, egyéb nyugdíjszakmai feladatok (megállapodásos ügyek, megtérítés, stb.) a követelés nyilvántartás és érvényesítés jogi-szakmai feladatai.

⁷³ A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.).

⁷⁴ A PM 2009. évi állásfoglalása alapján a könyvvizsgálat mellett megbízhatósági ellenőrzést nem kell lefolytatni.

formatikai rendszerellenőrzés során, amelyeket a vizsgálat lezárásáig megszüntették.

A területi nyugdíj ellenőrzési szakterületen dolgozók létszáma a 2009. évben – az előző évhez viszonyítva 3 fővel csökkent – 294 fő, ebből a tényleges ellenőri feladatot ellátók létszáma 251 fő volt.

A területi nyugdíj ellenőrzési szakterület 125 233 db ügyet iktatott, ami 21,5%-kal meghaladta a 2008. évi ügyiratszámot. Az érkeztetett ügyek 82,6%-át zárták le (103 380 db). A jelentős teljesítményjavulás részben az előző évi ellenőri létszámnövekedéshez kapcsolódott. Ugyanakkor nehezítette az ellenőrzési feltételeket, hogy jelentősen, 16,5%-kal nőtt (11 316 napról 13 181 napra) a kieső ellenőri napok száma, amit részben az is okozott, hogy a krízistámogatással összefüggő feladatok ellátásában a területi nyugdíjellenőrzési szakterület is részt vett. A napi ellenőri teljesítmény – bár az egyes régiókban eltérően – összességében 26,3%-kal javult.

A bevételi jogcímenek belül a járulékbevételek és hozzájárulások 2009. évi összege, az előírányzott értéknél 5,9%-kal, a 2008. évi ténynél 2%-kal (46 970,9 M Ft-tal) alacsonyabb. A csökkenés **a munkáltatói nyugdíjbiztosítási és biztosított által fizetett (egyéni) járulékoknál** jelentkezett.

A járulékbevételek és hozzájárulások 94,1%-át kitevő, az APEH-től érkező munkáltatói és biztosított járulékok együttes 2 113 140,0 M Ft-os összege 134 260,3 M Ft-tal, 6%-kal kevesebb az előírányzatnál. A járulékbevételi előírányzatok 2009. évi tervezése 1,4%-os bruttó keresettömeg növekedésre épült. A nemzetgazdasági bruttó keresettömeg 2009-ben 5%-kal csökkent az előző évihez képest, a foglalkoztatottak számának 2,5%-os csökkenése és a bruttó átlagkereset 0,5%-os növekedése mellett⁷⁵.

Az APEH-től érkező munkáltatói és biztosított járulékbevételek 3,4%-kal, 73 586,8 M Ft-tal maradtak el a bázisidőszaki értéktől. A járulékbevétel csökkenésben megmutatkozik a makroparaméterek (foglalkoztatottak száma, bruttó átlagkereset, keresettömeg) csökkenésének hatása.

Az APEH számlájára egy összegben befizetett munkáltatói és a biztosított nyugdíjjárulék bevételeket az előírásoknak megfelelően a Kincstár naponta utalta az ONYF elszámolási számlájára.

A 2009. évi munkáltatói nyugdíjbiztosítási járulék értéke 1 781 981,8 M Ft, 7,2%-kal (138 844,2 M Ft-tal) alacsonyabb az előírányzatnál (1 920 826,0 M Ft) és 3%-kal (55 415,3 M Ft-tal) kevesebb az előző évi értéknél. A biztosított nyugdíjjárulék teljesítése 331 158,2 M Ft, az előírányzatnál 1,4%-kal, (4583,9 M Ft-tal) magasabb volt, de a 2008. évi érték alatt maradt. A teljesítés az előző évi 94,8%-a, 18 171,5 M Ft-tal kevesebb.

A munkáltatói nyugdíjbiztosítási járulék csökkenése a bruttó keresettömeg 2%-os csökkenését meghaladva, 3%-os csökkenést mutat. A START-kártya használatának növekedése is indokolhat csökkenést (a járulékkiesés pótlólagos megté-

⁷⁵ KSH előzetes adat

rítése nem ezen az előirányzati soron és a szabályok betartása mellett is három hónapos késéssel jelentkezik), de a különbség megmutatkozik a kintlévőségek és túlfizetések állománynövekedésében.

A biztosított nyugdíjárulék 5,2%-kal maradt el az előző évi teljesítéstől. A csökkenést a keresetösszeg csökkenése és a járulékfizetők előzőekben is említett fizetési hajlandóságának romlása mellett más tényező eredményezheti, melyek számszerűsítésére megfelelő adatok (adott biztosított csoportokra vonatkozó létszám és kereset adat) hiányában az ellenőrzés nem vállalkozhat.

A bázisértékhez viszonyított növekedés irányába hathatott, hogy a biztosított által fizetett egyéni járulékfizetési kötelezettség alá eső jövedelem felső határa az előző évi 19 500 Ft/napról a 2009. évben 20 400 Ft/nap összegre változott, a járuléklafon növekedésének mértéke: 4,6%. A rehabilitációs járulék után fizetendő nyugdíjárulék az ellátás feladásával a biztosított járulék összegét növeli, a „munkáltatói járulék” rész azonban nem itt, hanem a központi költségvetés megterítésében jelentkezik.

A csökkenés irányába hatott, hogy a magán-nyugdíjpénztári tagok száma tovább emelkedett, ennek következtében többen fizetnek kevesebb egyéni járulékot az Ny. Alap részére.

Az egyéni biztosított nyugdíjárulék cím alatt szerepelnek **a magán-nyugdíjpénztárak átutalásai**. A 20 000 M Ft-os előirányzathoz viszonyított eltérés 36,4%. A 12 726,9 M Ft-os teljesítési érték az előző évinél 9,9%-kal kevesebb. Azon visszalépettek száma, akik után a tagdíjat az Ny. Alap részére kell visszatéríteni⁷⁶ csökkent, 26,2%-kal alacsonyabb a 2008. évinél.

A tervezett összegtől a jelentős eltérés abból adódik, hogy a tervezéskor a korábbi évek tapasztalata és az új jogszabályi környezet hatására a visszalépések erőteljes növekedésére számítottak, de ez nem következett be. A magánnyugdíjról és a magán-nyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. tv. 123. § (6) bekezdésében foglaltak alapján eddig is lehetőség volt a saját elhatározásból történő visszalépésre. E körben az átutalások értéke 9211,2 M Ft, ami 2008. évhez viszonyítva 14,5%-os csökkenést mutat. A rokkantsági nyugellátást igénybe vevő magánnyugdíj pénztári tagok miatti visszafizetés értéke 4,9%-kal magasabb ugyan az egy évvel korábbi visszafizetésnél, de a létszám e körben is jelentősen, 9732 főről 5388 főre csökkent. Új lehetőséget hozott a közteherviselés rendszerének átalakítását célzó törvénymódosításokról szóló 2009. évi LXXVII. tv. 226. § (1) és (4) bekezdése, az ott meghatározott feltételek alapján a már nyugellátásban részesülő volt magán-nyugdíjpénztári tagoknak is lehetővé vált a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépni. A jogszabály hatályba lépésétől, 2009. július 9-étől 2009. december 31-éig összesen 634 fő lépett vissza, összesen 744,3 M Ft visszatérítési bevételt eredményezve.

⁷⁶ A közteherviselés rendszerének átalakítását célzó 2009. évi LXXVII. tv. által módosított, a magánnyugdíjokról és a magánnyugdíj pénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. tv. 123. § (15) bekezdése szerinti visszalépők esetében a tagdíj visszatérítés kedvezményezettje a központi költségvetés. E törvényhely szerinti visszalépettek számáról az alapkezelő információval nem rendelkezik.

A társadalombiztosítási rendszerbe történő **visszalépésekkel összefüggő állami veszteség** – a működésre fordított kiadások 5%-os átlagos arányával számítva – a 2008. évi összegnél alacsonyabb, de **meghaladja a 600,0 M Ft-ot**. Ez az a járulékkiesés, amit a visszalépők magán-nyugdíjpénztári járulékból a magán-nyugdíjpénztár saját működésére használt fel.

Az egyéb járulékok és hozzájárulások jogcímen belül 2009-ben új előirányzati sort határoztak meg. A GYED-ben részesülők utáni nyugdíjbiztosítási járulék címen az E. Alaptól átvett pénzeszközöket itt szerepeltetik, miután a járulék finanszírozásának kötelezettsége a központi költségvetéstől az E. Alaphoz került. E jogcímen az Ny. Alap számláján megjelent összeg 110 722,1 M Ft, ami 1,8%-kal magasabb volt az előirányzatnál.

Az előirányzati sornak továbbra is meghatározó (61,9%-a) tétele **a fegyveres testületek tagjai kedvezményes nyugellátása kiadásaihoz való hozzájárulás** 68 549,4 M Ft-os összege, amely 932,6 M Ft-tal előirányzati szint alatt teljesült. Ez alacsonyabb, mint a korhatár alatti szolgálati nyugdíjkifizetés, amely a 2009. évben 80 266,7 M Ft-ot tett ki. Az előirányzat alatti teljesítés oka, hogy az IRM fejezet nem teljesítette a Kvtv.-ben meghatározott pénzáadási kötelezettségét, hanem azt – a XIV. Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Költségvetési fejezetéhez tartozó egyes fejezeti kezelésű előirányzatok 2009. évi felhasználásának szabályairól szóló 13/2009. (V. 6.) IRM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján – csökkentette a Magyar Államkincstár által az átutalásért felszámított díj összegével. A miniszteri rendelet a Kvtv. szabályozásával ellentétesen rendelkezett. A Kvtv. az Ny. Alap bevételeit az IRM fejezeti kezelésű előirányzatával azonos összegben tartalmazza, ezért az összeg megtérítését az IRM-nek biztosítani szükséges. Az eltérést az Ny. Alap kezelője az év zárása előtt tapasztalta, jelzéssel élt a PM államtitkárához, de intézkedés az év végéig nem történt. A rendezésről a zárszámadási törvényjavaslat tervezet szól.

A megállapodás alapján fizetők járulékbevételeinél⁷⁷ évek óta az előirányzati érték alatti csökkenő ütem figyelhető meg. A teljesítés 2009. évben 1410,6 M Ft. Az újonnan kötött megállapodások száma évről évre csökken. A megállapodások száma 2009. december 31-én 4644 db, 815 db-bal kevesebb volt, mint az előző évben. A jelenlegi jogszabályi környezet változtatása nélkül a megállapodások számának további csökkenése várható.⁷⁸

A közteherjegy után befolyt járulék⁷⁹ bevétel is az elmúlt évi tendenciát követi, 48,4%-kal haladta meg az előirányzatot, az előző évhez viszonyítva 4,2%-os növekedés következett be, értéke 4842,3 M Ft.

⁷⁷ A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 34. § szerint.

⁷⁸ A megállapodással szolgálati időt vásárol a megállapodást kötő. A járulék alapja a minimálbérhez kötött. Ez képezi a majdani nyugdíj összeg kiszámításának alapját. Ezért amíg az esetleges jövedelem nélküli időszakban jelentős terhet jelent a járulékfizetés, addig a későbbi nyugdíjszolgáltatás összegében (megfelelő szolgálati viszony mellette mellett) jelentős csökkenést eredményez.

⁷⁹ Az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény alapján.

A START-kártya miatti járulékkiesés MPA általi megtérítése⁸⁰ 7091,5 M Ft, összege a Munkaerőpiaci Alap átutalásával megegyezik. Az előirányzatnál 71,4%-kal, 2953,6 M Ft-tal magasabb, az előző évi megtérítést pedig 1267,0 M Ft-tal, 21,8%-kal haladja meg. Az eltérések indokai a START kártyával, (illetve START PLUSZ és START EXTRA kártyával) foglalkoztatott létszám bővülésével magyarázhatók. Összesített információk nem állnak rendelkezésre, az APEH-nak nincs adatszolgáltatási kötelezettsége az alapkezelők felé. Az MPA az előírásoktól eltérően március és szeptember hónapokban – az APEH adatszolgáltatási hibáira hivatkozva – egyáltalán nem utalt, illetve több esetben késve utalta – a hibák kijavítását követően – a különbözetet az alapkezelő számlájára. Az elmaradt megtérítéseket (ami az Ny. Alap követelése) információ hiányában az alapkezelő nem tudja nyilvántartani, ezzel sérül a Szt.-ben megfogalmazott mérlegvalódiság elve.

A korkedvezmény biztosítási járulék⁸¹ munkáltatói befizetése a 2009. évben 50%-os, a járulék másik felét a központi költségvetés téríti, amit a központi költségvetési támogatások során számolnak el az Ny. Alap költségvetésében. Az előirányzat teljesítése 7223,3 M Ft, ami 1349,6 M Ft-tal, 15,7%-kal elmarad az előirányzattól, és a szabályváltozásnak megfelelően több mint kétszerese a bázis értékének, 3766,4 M Ft-tal meghaladja azt. Az előirányzottnál alacsonyabb mértékű teljesítés jelzésértékű. A korábbi évhez hasonlóan az alacsony teljesítés a központi költségvetési támogatás csökkenését is eredményezi (csak a befolyt járulék után jár térítés). A munkáltatók által be nem fizetett, illetve túlfizetett számlák összevont állománya 726,2 M Ft-os hátralék értéket mutatott 2009. évben, ami az e jogcímen járó központi költségvetési támogatást is csökkentette ennek a felével. E járuléknem teljesítésének rosszabb hajlandóságát, vagy lehetőségét mutatja, hogy az összevont hátralékérték a teljesített bevétel 6,4%-a, ami a munkáltatói és biztosított járulékok hasonló adatát 1,46%-ponttal haladja meg.

A GYED-ben részesülők utáni nyugdíjbiztosítási járulék címen az E. Alaptól átvett pénzeszköz értéke 21 605,0 M Ft, ami megegyezik az előirányzattal és mintegy 500 M Ft-tal magasabb, mint ami a GYED-re kifizetett összeg 24%-a. (A 89 649,4 M Ft után számított járulékérték 21 515,9 M Ft.)

Az Ny. Alap **késedelmi pótlék, bírság** bevétele a 2009. évben nem érte el sem az előirányzati értéket, sem a bázis adatot. A 9373,8 M Ft-ban realizálódott bevételt az APEH késedelmi pótlék és bírság számlájáról osztás után utalja az alapkezelőnek. A 6,3%-os bevételecsökkenés okait az alapkezelő nem ismeri. Az összeg csökkenésében szerepet játszhat a gazdasági helyzet romlásával összefüggő pótlék-elengedési gyakorlat, valamint a csökkenő mértékű jegybanki alapkamat is.

⁸⁰ A START kártyával rendelkező foglalkoztatottak után alacsonyabb nyugdíjbiztosítási járulékot fizet a munkáltató. A különbözetet az Ny. Alap részére a Munkaerőpiaci Alap az APEH bevallási adatszolgáltatása alapján teljesíti. Az előírások szerint az Ny. Alap az esedékesség hónapját követő harmadik hónapban jut hozzá a járulékkülönbözethez.

⁸¹ A Tbj. 18., 19., 20/A. §-ai határozzák meg.

A költségvetési hozzájárulások a 2009. évben öt címen teljesültek. Ebből kettő (a közvetlen költségvetési támogatás, és a méltányossági kifizetésére biztosított többlet fedezete) jelenti az Ny. Alap tényleges támogatását, a többi jogcímen a központi költségvetés állami járulékfizetői kötelezettségének – a korkedvezmény-biztosítási járulék címen átvett pénzeszköz kivételével – előirányzati szinten tesz eleget. Központi költségvetési hozzájárulásoknak a Kvtv.-ben meghatározott előirányzata 599 949,5 M Ft volt, amely megközelítően 599 068,2 Ft-ban teljesült. A megelőző év adatát 14,4%-kal haladta meg a 2009. évi teljesítés, a továbbiakban részletezettek szerint.

A GYES-ben, GYET-ben és rehabilitációs járadékban részesülők utáni költségvetési térítés az előiránnyal azonos nagyságú 19 012,6 M Ft-os összege nem hasonlítható össze a bázis időszak értékével, miután a GYED utáni térítés 2009-ben az E. Alap finanszírozta. A 2009. évi előirányzat és az a szerinti teljesítés mintegy 1,4 Mrd Ft-tal alacsonyabb bevételt jelentett az Ny. Alap részére, mint a ténylegesen kifizetett GYES, GYET és rehabilitációs járadékban részesülők (összesen 85,2 Mrd Ft) után számított 24%-os nyugdíjbiztosítási járulék összege, ami 20,4 Mrd Ft-os értéket mutatott.

A központi költségvetés **a magánnyugdíj pénztárba átlépők miatti járulék kiesés pótlására** a 2008. évi térítést 23 765,9 M Ft-tal (7,2%-kal) meghaladva a 2009. évben 354 099,1 M Ft-ot térített az Ny. Alapnak, ami megegyezik az előirányzat összegével. A magánnyugdíj pénztárakba fizetett tagdíj összege az APEH adatközlése szerint ezzel szinte megegyező, 353 943,0 M Ft értéket mutat.

A korkedvezmény-biztosítási járulék különbözetének költségvetési fedezete előirányzat 33,6%-kal (4002,7 M Ft) kevesebb az előző évinél. A 2007. évben bevezetett új járulékot az első évben teljes egészében a központi költségvetés fedezte. 2008. évben 25%-ot, 2009-ben pedig már 50%-ot az érintett munkáltatók fizettek. Ennek megfelelően a központi költségvetés is csak 50%-ot térített. A szabályozás szerint az államnak a munkáltatók által ténylegesen befizetett összeggel azonos értéket kellett megtérítenie. Így az előirányzott 9295,0 M Ft helyett, csak 1381,3 M Ft-tal kevesebbet, 7913,7 M Ft-ot utalt a központi költségvetés⁸². Ennek oka, egyrészt a tervezettnél kisebb korengedményes járulékbefizetés, másrészt a szabályok szerint elmarad a központi költségvetés megtérítése a munkáltató által bevallott, de be nem fizetett járulék után, melynek növekedése mintegy 500,0 M Ft (2008-ról 2009-re 244,5 M Ft-ról 748,8 M Ft-ra változott).

A központi költségvetésben tervezett közvetlen pénzeszköz átadás eredeti előirányzata 217 542,8 M Ft. A teljesítés az előirányzatnak megfelelő, az előző évinél 51,7%-kal, 74 186,2 M Ft-tal magasabb.

⁸² A munkáltatók által befizetett 7223,3 M Ft-hoz viszonyított eltérést az okozza, hogy 2009. január havi befizetésre, még a 2008. évi szabályok alapján a befizetett összeg 75%-át térítette a központi költségvetés.

Méltányossági kifizetések többletére⁸³ a Kormány a központi költségvetés általános tartalékából 500,0 M Ft-ot az Ny. Alapba csoportosított át.

A **nyugdíjbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek** jogcímen a 2009. évben 11 910,2 M Ft folyt be, amely az előirányzatot 0,7%-kal haladta meg. A 2008. évi bázisnál 4%-kal magasabb, 462,1 M Ft-tal több egyéb bevétel keletkezett. Ezen bevételek közül a véglegesen visszaérkezett és a jogalap nélkül felvett ellátások a bázishoz viszonyítva nőttek, miközben az elhalálozás miatti végleges visszatérítések értéke 315,0 M Ft-tal csökkent.

A **vagyongazdálkodás bevétele** 8,7 M Ft, nem éri el az előirányzott 10,0 M Ft értéket és közel egyharmada a korábbi év bevételének. Az összeg teljes egészében a járuléktartozás fejében átvett vagyonnal kapcsolatban keletkezett.

Az **Ny. Alap működési bevételein** belül 7,6%-os arányú intézményi saját bevételek az eredeti előirányzat (62,0 M Ft) több mint háromszorosára nőttek, ami – a figyelemmel a 2008. évben realizált összegükre (230,8 M Ft) is – alultervezésükre utalt.

A tárgyévi 197,7 M Ft intézményi működési bevételből 56,8 M Ft bérleti díj, 26,5 M Ft szolgáltatásokért kiszámlázott díj, 46,8 M Ft egyéb dolgozói térítések összege, 48,8 M Ft készlet- és áruértékesítés, tovább számlázott szolgáltatások ellenértéke, valamint áfa és egyéb bevétel. A kötbér, bírság, kártérítésekből befolyt bevételek 33,0 M Ft-tal (60,3%-kal) 18,8 M Ft-ra mérséklődtek.

Az államháztartáson kívüli pénzeszköz átvétel a tervezett 12,0 M Ft-tal szemben 17,2 M Ft-ra teljesült, ami a Hadigondozottak Közalapítványának működési költségterítése.

A működési célú támogatásértékű bevételek az 1626,0 M Ft-os előirányzatával szemben 2344,0 M Ft-ra teljesült. Ebből a saját bevétel összege 1710,6 M Ft, a központi költségvetés forrásátadása 633,4 M Ft. A saját bevétel meghatározó része a nem az Ny. Alapból finanszírozott ellátások működési költségterítése 1705,7 M Ft értékben. A Munkaerőpiaci Alaptól (MPA) az ösztöndíjasok foglalkoztatásának támogatására átadott 4,9 M Ft-os pénzeszköz is itt jelentkezett.

A Párizsi Békeszerződés alapján folyósított életjáradékok működési költségterítése 108,0 M Ft, a termőföld állam általi megszerzéséért folyósított életjáradékkal kapcsolatos költségterítés 44,6 M Ft, a jövedelempótló és kiegészítő szociális támogatások működési költségeinek megtérítése 1500,0 M Ft, az MNV Zrt. vagyoni kárpótlás folyósításával kapcsolatos működési költségterítése 53,1 M Ft volt.

A központi költségvetésből biztosított 655,4 M Ft-os bevételt 2009. évi keresetkiegészítésre, krízishelyzetbe került személyek támogatásával, illetve a 13. havi

⁸³ A 2009. évi központi költségvetés általános tartalékának előirányzatából történő felhasználásról szóló 1136/2009. (VIII. 14.) Korm. határozat alapján.

nyugdíjak márciusi részletének kifizetésével kapcsolatos intézkedések végrehajtásának fedezetére fordították.

A méltányosság gyakorlását, a méltányossági nyugellátás-emelés, megállapítás szabályait a 2009. évben is a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 66. §-a és a törvény végrehajtására kiadott 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 72/B. §-a határozta meg. A 2009. január 1-jétől és a 2009. augusztus 22-től hatályba lépett módosítások megváltoztatták a méltányosságban részesíthetők körét, az emelés, valamint az egyszeri segély mértékét. Ennek megfelelően változott a méltányossági jogkör gyakorlásának részletes eljárási rendjét és az előirányzatok felhasználását szabályozó főigazgatói utasítás is. A 2009. évi szabályokat a 4/2007. (Nyb.K.2.), valamint az ezt módosító 5/2009. és 31/2009. (Nyb.K.3.) ONYF főigazgatói utasítások rögzítették. A megállapítás gyakorlatában az előző évhez képest érdemi változás nem történt. A kereteket engedélyező szervezetek szerint – tartalék biztosításával – felosztották és a szükséges változásokat kezelték.

Az Ny. Alapból az alapkezelő – az átcsoportosítások következtében – méltányosságból történő nyugellátás megállapítására 201,5 M Ft-ot, méltányossági nyugellátás-emelésre 800,0 M Ft-ot, az egyszeri segélyre 548,5 M Ft-ot fordíthattott.

A felhasználást a keretnyilvántartásból ellenőriztük. Megállapítottuk, hogy a pénzügyi kereteken belül gyakorolták a méltányosságot, a három előirányzaton 2009. évben összesen 38,8 E Ft megtakarítás keletkezett.

Kivételes nyugdíjemelésre a 2009. évben a nyugdíjbiztosítási szervekhez 150 280 db kérelem érkezett, ami az előző évben beérkezett kérelmek közel kétszerese (75 373 db). Az engedélyezett 53 628 fő alapján a teljesítési arány az elbírált kérelmek számához viszonyítva 39%-os, ami alacsonyabb arány az elmúlt évinél. Ugyanakkor az emelésben részesültek létszáma közel 20 E fővel emelkedett. (A 2008. évi létszám 34 630 fő volt.) Az egy főre jutó emelés átlaga havi 3181 Ft, amely megközelíti az elmúlt évi 3190 Ft-os átlagértéket.

Kivételes nyugdíj megállapításra a 2009. évben 2952 fő nyújtott be kérelmet, melyből 1194 db kérelmet teljesítettek. A 25. életévét betöltött, továbbtanuló árvák árvaellátásának továbbfolyósítása iránt benyújtott kérelmek száma 1107 db, ebből 417 db-ot teljesítettek.

Egyszeri segélyt a 2009. évben 88 016 fő kért, ami az előző évi igényeket több mint 60 E fővel meghaladta. Jelentősen nőtt az egyszeri segélyben részesülők létszáma is (13 229-ről 34 286 főre) és az egy főre jutó segély átlaga is növekedett közel 3000 Ft-tal (15 960 Ft-ra). A romló életfeltételek miatt, a jogszabályváltozás és a keretemelés is csak részben tette lehetővé a kérések teljesítését, a korábbi éveknél magasabb a 2009. évben nem teljesített, 2010. évre „átvitt” kérelmek száma.

Az ONYF és igazgatási szervei a méltányossági kérelmekkel összefüggő feladatoknak a jogszabályi előírások alapján eleget tettek. A méltányossági keretek racionális felhasználása érdekében tett intézkedések mellett jelentős többletmunkát okozott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános sza-

bályai változásával összefüggő módosításoknak az informatikai rendszerben, illetőleg az ügyvitelben történő átvezetése.

A méltányossági keretek alakulását az ágazat belső ellenőrei rendszeresen ellenőrzik, a tapasztalatokról az ONYF főigazgatója rendszeresen beszámolt a felügyelő miniszternek és az Idősügyi Tanácsnak is.

A nyugdíjbiztosítás ellátásaihoz kapcsolódó egyéb kiadások az előirányzott 6520,0 M Ft-nál 1,9%-kal magasabban, 6645,7 M Ft-ra teljesültek és 8,4%-kal voltak magasabbak a bázis év kiadásainál.

Az előirányzat meghatározó eleme az ellátásokat terhelő postaköltség összesen 5605,0 M Ft volt, ami a tervezett összegnél alacsonyabb, de az előző évi tényszámot 2,2%-kal lépte túl. Ennek is meghatározó része az ellátások kézbesítésével összefüggésben a NYUFIG-nál felmerült 5153,0 M Ft kiadás a korábbi évi 5091,0 M Ft-tal szemben. A postai szolgáltatások egyes díjtételeinek 7,0-9,8%-os emelkedése és a postautalványok darabszámának 5%-os csökkenése jelentkezett a 2009. évben.

Az egyéb ellátási kiadások 2009. évi kifizetése 1040,7 M Ft volt. Ez a tervezett előirányzatot (507,0 M Ft) és a bázist (644,4 M Ft) is meghaladja. Az eltérést a korábbi évekhez hasonlóan a bankköltségek, a kamatok és a nyomtatványok költségnövekedése, külső adatrögzítés költségei okozták. E kiadások között jelent meg 2009-ben az alkalmi munkavállalói könyvvel rendelkezők 2006. év után járó magán-nyugdíjpénztári tagdíjának 276,6 M Ft-os összege⁸⁴.

A vagyongazdálkodás kiadások 2009. évi összege 0,3 M Ft volt a tervezett 5,0 M Ft-os előirányzattal szemben. A kiadások a járuléktartozás fejében átvett ingatlanok őrzésével, korábbi túlfizetés visszafizetésével, adatszolgáltatási díj, végrehajtási díj kifizetésével kapcsolatban merültek fel.

A működési kiadásokon belül a személyi juttatások 14 751,8 M Ft-os teljesített kiadása az eredeti előirányzatot 4,7%-kal meghaladta, ugyanakkor az előző évben realizálnál 6,2%-kal kevesebb. Az alakulását alapvetően a kiadást korlátozó jogszabályok⁸⁵ befolyásolták, melyek következményeként az egy főre jutó éves jövedelem 2669,5 E Ft-ról, 2460,4 E Ft-ra csökkent.

A rendszeres személyi juttatások 5,4%-os csökkenését elsősorban a köztisztviselők 13. havi külön juttatásának (2008. év 1114,7 M Ft) eltörlése okozta. Illetményemelés a 2009. évben nem volt.

⁸⁴ Az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló (2006. évben hatályos) 1997. évi LXXIV. tv. 5. § (9) bekezdése szerinti kötelezettséget a megyei (illetve fővárosi) munkaügyi központok 2009-ben teljesítették. Az alapkezelő csak az adatszolgáltatás teljesítése után tudta biztosítani az átutalást.

⁸⁵ A 13. havi külön juttatás eltörléséről az egyes törvényeknek a tizenharmadik havi illetmény, munkabér kifizetési rendjével összefüggő módosításáról szóló 2008. évi CX. törvény 11. § (1) bekezdése b) pont, a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi havi kereset-kiegészítéséről 6/2009. (I. 20.) Korm. rendelet, a köztisztviselők jutalmazásának egyes átmeneti szabályairól szóló 240/2009. (X. 20.) Korm. rendelet.

Az ágazat engedélyezett létszáma változatlanul 3987 fő, az átlagos statisztikai létszáma 3853 fő, záró létszáma 3844 fő, munkajogi záró létszám 4096 fő volt.

A nem rendszeres juttatások 5052,8 M Ft-ra teljesültek, amelyek a Kvtv.-ben előirányozotthoz képest 105,7%-kal nőttek, míg 2008. évhez viszonyítva 4,8%-os csökkenést mutatnak. Ezen belül a munkavégzéshez kapcsolódó juttatások (normatív és teljesítményhez kötött jutalom, készenléti, ügyeleti, helyettesítési díjak, céljuttatás stb.) együttesen 2607,7 M Ft-ról 2412,0 M Ft-ra, 7,5%-kal csökkentek.

Az ONYF munkavállalóira a 2009. évben is köztisztviselői teljesítményértékelés és jutalmazás (TÉR) szabályairól szóló 301/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet előírásait kellett alkalmazni.

Az ONYF-nél a TÉR rendszer szerint 262 fő teljesítményét értékelték, a folyamat megfelelően dokumentált volt.

A nyugdíjágazatban és az ONYF-nél is a tárgyév második felében – több évközben hozott, vagy érvényesülő jogszabályból eredően – rendkívüli feladatok jelentkeztek. A túlmunka év végi anyagi elismerésére a TÉR rendszer keretében – a 240/2009. (X. 20.) Korm. rendelet 2. §-ában rögzített korlátozó rendelkezés⁸⁶ miatt – nem volt lehetőség. Így a teljesítményhez kötött jutalom ágazati szinten a bázishoz viszonyítva a felére, 2341,8 M Ft-ról 1090,2 M Ft-ra esett vissza. Ez azt eredményezte, hogy a teljesítményértékelés során meghatározott feladatok megfelelő jutalmazására nem volt mód, a többletfeladatok TÉR keretében történő elismerése eleve kizárt volt.

A köztisztviselők jutalmazásának egyes átmeneti szabályairól szóló 240/2009. (X. 20.) Korm. rendelet 2. §-a szerint – 2008. év végi szabállyal azonosan – összevonásra került a kiemelt és magas teljesítmény kategória, illetve lényegesen csökkent a besorolási kategóriánként kifizethető jutalmak összege (pl. kiváló kategóriába besorolt felsőfokú végzettséggel rendelkező nem tanácsadó köztisztviselők maximált jutalma 1159,5 E Ft-ról a felére, 579,7 E Ft-ra csökkent). A jó szintű teljesítményt elért (110 fő) egyáltalán nem kaphattak jutalmat, egyes esetekben a kifizetett előleg meghaladta az adható korlátot.

Az ONYF köztisztviselői részére ezen a jogcímen összesen 106,9 M Ft-ot (átlagosan 408,0 E Ft/fő) fizettek ki. A 8 fő fizikai foglalkoztatott (Mt. alapján) és a 6 fő ügykezelő részére kifizetett jutalom összesen 5650,7 E Ft (átlagosan 403,6 E Ft/fő) volt.

Az ellenőrzés tapasztalatai alátámasztják, hogy a teljesítményértékelési rendszer időigényes, a számítástechnikai háttere bonyolult, a kötelező eloszlási és minősítési korlátokkal az értékelés nem a valós teljesítményeket tükrözi. A TÉR szerint kifizetett jutalom csökkentett, alacsony értéke és az elvégzett munka nem állt arányban egymással. További adminisztrációs többletterhet jelent,

⁸⁶ A kifizethető éves jutalom csökkentése mellett az előző évhez képest változást jelentett, hogy az év végi kifizetés összegből a 2009 júliusában kifizetett előleg összegét le kellett vonni. Mindezek következtében a C (jó) teljesítmény kategóriába eső dolgozók az év végén egyáltalán nem kaphattak jutalmat.

hogy TÉR mellett a Ktv. is előírja a köztisztviselő szakmai munkájának az értékelését⁸⁷ (pl. címadományozás, soron kívüli előléptetés esetén).

A 240/2009. (X. 20.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése lehetővé tette a maximum kéthavi céljutalom kifizetését. Ezen a címen a 2009. évben ágazati szinten összesen 856,0 M Ft jutalmat fizettek ki, amelyből az ONYF dolgozói részére kifizetett összeg 109,1 M Ft volt.

Az ONYF-nél célfeladatokat minden dolgozóra azonosan, általános jelleggel határozták meg: krízis segéllyel, NYJI létrehozásával összefüggő, közjogi méltóságok külön juttatásával kapcsolatos feladatok. Ezeknek a feladatoknak a végrehajtására az ONYF – vezetői felelősség mellett – külön intézkedési terveket fogalmazott meg, de azokat csak szakterületekre bontotta le, személyekre nem. Ezért az ellenőrzésnek nem volt lehetősége annak megállapítására, hogy az egyes dolgozók a célok megvalósításához mennyiben járultak hozzá.

A kiválasztott minta alapján megállapítható volt, hogy a dolgozók egy része kitűzött célok érdekében – a munkakörükből eredően – nem végeztek a célfeladatnak megfelelő többletmunkát.

Az ellenőrzés 7 esetben állapította meg, hogy a dolgozó alapfeladatából eredően nem végezhetett a célfeladatként elismert többletmunkát (gépkocsi előadó, belső ellenőr, költségvetési-felügyeleti ellenőr, informatikai raktáros, elemző, nemzetközi szakügyintéző, méltányossági ügyintéző), így az elvégzett többletmunkát a célkitűzésben nem nevesítették.

A nem rendszeres személyi juttatások körén belül (5052,8 M Ft) az egyéb költségtérítések és hozzájárulások 2009. évi 2612,8 M Ft-os kiadásai az eredeti előirányzathoz viszonyítva 33,2%-kal nagyobb összegben teljesültek, ugyanakkor az előző évihez közel azonos szinten realizálódtak.

A személyi juttatásokon belül 2009-ben kifizetett megbízási díjak összege 104,5 M Ft volt, ami 2008. évhez (115,1 M Ft) viszonyítva 9,2%-kal csökkent. Ez a rendszeres személyi juttatások teljesített 9480,0 M Ft kiadásához képest csupán 1,1%-ot tesz ki. Ágazati szinten a megbízási szerződések száma az előző évihez mérten lényegesen nem változott, számuk nem jelentős. A szerződések részletesen tartalmazzák az ellátandó feladatot, a teljesítés igazolására jogosult nevét, beosztását. A teljesítésigazolásokat az arra jogosultak írták alá. A megbízási szerződéseket rendszeresen felülvizsgálták. Az ellenőrzött megbízási szerződések esetében a vizsgálat szabálytalanságot nem állapított meg.

A munkaadókat terhelő járulék 4277,2 M Ft-os teljesítése az eredeti előirányzatnál 2,9%-kal, a bázishoz képest 10,2%-kal kevesebb volt. A csökkenést az egészségbiztosítási és a munkaadói járulékokra vonatkozó törvényi rendel-

⁸⁷ Ezt a problémát a korábbi, a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről szóló jelentésben már jeleztük (0928).

kezesek 2009. július 1-jétől érvénybe lépett módosításai⁸⁸ okozták, melyek hatá-
sára együttesen 21%-kal (1165,2 M Ft-ról 920,8 M Ft-ra) csökkentek.

A dologi és egyéb folyó kiadások 2009. évi teljesített kiadások összege 5721,6 M Ft, az előző évi 5339,7 M Ft-ot 7,1%-kal haladja meg, a módosított előirányzattól azonban 6,4%-kal elmaradt.

A tárgyévi ágazati takarékosági intézkedések eredményeként a dologi kiadá-
sok egyes területein jelentős megtakarításokat értek el. Így többek között a kész-
letbeszerzésre 6,5%-kal kevesebbet fordítottak, ezen belül a papírfelhasználás
csökkentésére tett intézkedések hatására 11,5%-kal (29,1 M Ft-tal), a megren-
delt közlönyök, kiadványok számának felülvizsgálta nyomán 16,5%-kal
(5,1 M Ft-tal) csökkent a kiadás.

A kommunikációs szolgáltatásokra gyakorlatilag az előző évvel azonos
összeget fordítottak (1110,2 M Ft). Az EKG alkalmazásával a vezetékes telefon-
díjak – a NYUFIG kivételével – minden működési helyen jelentősen (összességé-
ben (15%-kal) mérséklődtek. A NYUFIG-nál a költségek, ami az ügyfelek által
ingyenesen hívható Call Center zöldsám forgalmi díj növekedéséből eredően
emelkedtek jelentősen (160%-kal). A szolgáltatás széleskörűen ismertté vált, s a
megemelkedett forgalom az állampolgárok érdeklődését tükrözi a jogszabályi
változások iránt. A Call Center üzemeltetésével (karbantartás, oktatás) kapcso-
latosan további 11,9 M Ft-ot fizettek ki.

A **szolgáltatási kiadások** az előző évi kiadásokat összességében 7,3%-kal
haladták meg, de 5,5%-kal az eredeti előirányzat alatt teljesültek. Az intézmé-
nyi rezi költségek – kommunikációs kiadásokkal együtt – összességében 6,4%-
kal (1362,2 M Ft-ról 1449,4 M Ft-ra) növekedtek. A számítástechnikai eszközök
és szoftverek bérleti díjainak 16,9%-os (694,1 M Ft-ról 811,3 M Ft-ra) növekedé-
sének oka, hogy az alkalmazott bérleti konstrukció mellett – az egyszeri beru-
házási költségek helyett – a kiadások évente egyenletesen elosztva jelennek
meg az Ny. Alap költségvetésében. A karbantartási költségek (ingatlan, gépek
berendezések, informatikai eszközök) jelentősen, 9,8%-kal (50,4 M Ft-tal) meg-
emelkedtek.

A **kiküldetési, reprezentációs, reklám** kiadások (44,4 M Ft) az előző évhez
mérten a 9,6%-kal csökkentek, az eredeti előirányzathoz képest 7,3%-kal keve-
sebbet fordítottak.

A **felhalmozási kiadások** eredeti előirányzata 185,7 M Ft volt, a szükséges
fejlesztések fedezetére év közben jelentős forrás átcsoportosításával az intézmé-
nyi beruházások módosított előirányzata összesen 1136,5 M Ft-ra növekedett. A
teljesített kiadás 769,4 M Ft-os összege a bázishoz viszonyítva 31,4%-kal csök-
kent. Az informatikai célú beruházás 669,3 M Ft (549,9 M Ft +áfa) volt, ebből a

⁸⁸ Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló
2009. évi XXXV. törvény 25. § és 32. §-ai megváltoztatták a fizetendő járulékok mérté-
két. A minimálbér kétszeresének megfelelő járulékalapig az egészségbiztosítási járulé-
kok 3%-kal, munkaadói járulékot 2%-kal csökkentek.

vagyoni értékű jogok vásárlása 173,1 M Ft-ot, a szellemi termékek értéke 209,6 M Ft-ot tett ki.

A felhalmozási kiadásokon belül az ingatlanok felújítására – 2008. évvel közel azonosan – 36,2 M Ft-ot fordítottak, ami csak – iroda épületek, ügyfélszolgálati irodák – a szükségszerű állagmegóvási, felújítási munkáit fedezte.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság főigazgatójának:

1. Vizsgálja meg az egyes nyugdíjas csoportokra vonatkozó foglalkoztatási korlátozás gyakorlati alkalmazásának tapasztalatait, és tegyen javaslatot a szükséges módosításokra.
2. A céljutalmazási rendszer alkalmazásánál biztosítsa, hogy a többletfeladatok minden esetben személyre szabottan legyenek meghatározva.
3. Vizsgálja felül a Ket. előírásai ágazati alkalmazásának tapasztalatait, és szükség esetén kezdeményezze egyes eljárások kivonását a törvény hatálya alól.

LXXII. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

A beszámoló készítés egységes lebonyolítása érdekében – mindkét szektort (ellátási és működési) érintően – az OEP körlevelet adott ki, melyben rögzítettek az év végi zárással, a beszámolók elkészítésével kapcsolatos szakmai iránymutatásukat. Az OEP Költségvetési és Gazdálkodási Főosztálya, valamint Ellátási és Számviteli Főosztálya körlevélben tájékoztatta a Regionális Egészségbiztosítási Pénztárakat (REP) és az OEP-et a 2009. évi zárási feladatokról, melyben részletesen felsorolták az elvégzendő feladatokat, határidőket.

A költségvetési beszámolók felügyeleti szerv által végrehajtandó felülvizsgálatát – a 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Ámr.) 149. § értelmében – az illetékes főosztályok végrehajtották. Az ellenőrzés kizárólag a pénzügyi teljesítésre, a költségvetési beszámoló űrlapjainak egyezőségére, valamint a szöveges beszámoló adataira terjedt ki.

Az E. Alap a kincstári egységes számlát a 2009. évben igénybe vette. Az Alap részére – forgóalap hiányában – az ellátások folyamatos teljesítése érdekében a bevételek és a kiadások időbeli eltéréséből adódó átmeneti pénzügyi hiányok fedezetére a központi költségvetés – a Kvtv. 23. §-a alapján – a Kincstár útján kamatmentes hitelt nyújt. A 2009. évben az első három hónap második fele, valamint április hónapban 6 nap volt hitelmentes. **Májustól minden nap hitelfelvétel történt.**

A mérlegtételek értékelése során az ellátási szektor mérlegében az eszközök év végi állománya 37 114,7 M Ft, ez a 2008. évi állományhoz viszonyítva 44,8%-kal kevesebb. A pénzeszközök mérlegsoron jelentős (27 897,3 M Ft) a változás, a pénzkészlet állományváltozása miatt, melynek mérlegértéke negatív, -3228,4 M Ft. A követelések állománya kedvezően változott, 2309,8 M Ft-tal kisebb az előző évhez képest. A követelések közül két mérlegsor a legjelentősebb, az adósok, és az egyéb követelések.

Az adósállomány a 2009. évben 22 453,1 M Ft-tal zárt, amely az APEH által nyilvántartott és szolgáltatott adatok alapján 99 027,2 M Ft adósállomány és 76 574,1 M Ft értékvesztés egyenlegeként alakult ki. Az előző évhez képest az adósállomány 2,8%-kal emelkedett, az értékvesztés 33%-kal. Az értékvesztés megállapítását – az APEH útján beszedett bevételek vonatkozásában – az APEH végzi el. A jogszabályi felhatalmazás⁸⁹ alapján az APEH az értékvesztések meghatározását adónemenként, az adósok együttes minősítésével, egyszerűsített csoportos értékeléssel végzi.

⁸⁹ Az Szt. 5. § rendelkezése alapján az Áhsz. 9. § (10) bekezdése és 31/A. §-a szerint az adó-, az adó jellegű, a járulék-, a járulék jellegű követelések értékvesztése sajátosan, az adósok együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással (azok csoportos értékelésével) is meghatározható.

Az egyéb követelések tekintetében ötszörös az állománynövekedés. A 17 540,1 M Ft-os mérlegérték 19 254,7 M Ft követelés és 1714,6 M Ft értékvesztés egyenlegeként alakult ki. A nyitóállományhoz viszonyítva 14 004,7 M Ft a változás, amelyet a bekerülési érték 13 939,0 M Ft-os növekedése és az értékvesztés összegének 65,7 M Ft-os csökkenése eredményezett. A változás legfőbb okozója az éves elszámoláshoz kapcsolódó gyógyszergyártói követelésállomány növekedése (11 673,3 M Ft). Az APEH-hal szembeni járulékkövetelések (1377,3 M Ft) csak a tárgyévet követően kerültek jóváírásra az OEP számláján.

Az ellátási szektor forrásainak főösszege megegyezik az eszköz oldallal. A 2008. évben tapasztalt változás a tőkeelemekre a 2009. évben is megállapítható. A saját tőke hiánya csökkent (12 720,2 M Ft-ról 8186,9 M Ft-ra), a tőkeváltozás soron bekövetkezett 4533,3 M Ft-os állománynövekedés miatt. A tartalékok állománya (az alap deficitese egyenlege miatt) igen kedvezőtlen helyzetet mutat, a 2009. évi bevételi lemaradás hatására összege negatív (125 022,8 M Ft). A kötelezettség-állomány az előző évi érték háromszorosára emelkedett (169 880,0 M Ft) elsősorban azért mert a rövid lejáratú, az Alap pénzhányának finanszírozására nyújtott KESZ megelőlegezési számla záróállománya 121 478,4 M Ft.

Az E. Alap működési szektorának mérlegében az eszközeinek év végi állománya 15 131,7 M Ft, ami 1162,8 M Ft-tal (8,3%) meghaladta az előző évi értéket, alapvetően az immateriális javak és tárgyi eszközök állományának növekedése következtében. Az eszközök legnagyobb hányadát (74,8%-át) a befektetett eszközök képezik 11 317,3 M Ft-tal, a forgóeszközök 3814,4 M Ft-tal, 25,2%-ot képviselnek. A befektetett eszközökön belül az immateriális javak 8,6%-ot, a tárgyi eszközök 89,5%-ot, a befektetett pénzügyi eszközök mindössze 1,9%-ot tesznek ki.

A befektetett eszközök között az immateriális javak értéke 974,5 M Ft, amely 90,3 M Ft-tal magasabb az előző évinél. Az immateriális javak 85%-át a vagyoni értékű jogok, 15%-át a szellemi termékek alkották. Az immateriális javak értékének növekedését alapvetően az informatikai rendszer korszerűsítése, bővítése okozta. Jelentős a „0”-ra leírt immateriális javak összege, amely 2970,9 M Ft.

Tárgyi eszközök értéke 10 127,9 M Ft, az előző évihez képest a növekedés 9,3%, azaz 863,4 M Ft. Ezen belül jelentősebb növekedés a beruházásoknál jelentkezett. Értéke az előző évi állomány több mint háromszorosával, 348,2 M Ft-tal emelkedett. A gépjárműveknél a növekedés 48,6 M Ft (29,5%), a gépek berendezések és felszerelések eszköz-csoportnál 485,8 M Ft (41,7%) volt. Csökkenés mutatkozott az ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok eszközcsoportnál, az előző évhez képest 19,2 M Ft-tal (0,2%) csökkent az állomány. Annak ellenére, hogy a REP-ek székházainak korszerűsítését szolgáló beruházások (klimatizálás, biztonsági rendszer kiépítése, liftcsere), valamint a felújítások növelték az ingatlanok értékét, de az elszámolt értékcsökkenés miatt a nettó állomány csökkent.

A forgóeszközök legnagyobb részét, 93,4%-át a pénzeszközök alkották, értékük 3563,4 M Ft volt, az előző évhez képest 237,7 M Ft-tal emelkedtek. A magasabb állomány a tartalékképzési kötelezettség eredménye volt. A készletek állomá-

nya 26,6 M Ft-tal (13,3%) csökkent, a raktári felhasználás következtében. A követelések összege 71,6 M Ft volt, 9,3 M Ft-tal növekedett az előző évhez képest. Ennek oka, a vevőállomány 6,2 M Ft-tal történő növekedése. Az egyéb követelések (a dolgozóknak nyújtott lakásépítési kölcsönök egy éven belül esedékes törlesztő-részlete) év végi záró állománya 3,1 M Ft-tal nőtt. Az egyéb aktív pénzügyi elszámolások összege a 2009. év végén 6,4 M Ft, az előző évi 22,5 M Ft-hoz viszonyítva.

Az OEP és a Magyar Telekom Nyrt. 2006. november 3-án szerződést kötött az Elektronikus Kormányzati Gerinchálózat szolgáltatásainak igénybevételére. A szerződésben foglaltak szerint a fejlesztés során beszerzett hálózati eszközök tulajdona az OEP és Magyar Telekom Nyrt. tulajdonát képezik. A szerződés 2009. december 31-ével lejárt, a beszerzett eszközök viszont nem jelentek meg az OEP nyilvántartásában.

A források legnagyobb hányadát, 71%-át 10 735,8 M Ft-tal a saját tőke képviselte. A tartalékok 3502,8 M Ft-ot (23,1%), a kötelezettségek 893,1 M Ft-ot (5,9%) jelentettek. A saját tőke az előző évhez képest 633,9 M Ft-tal nőtt. A tartalékok összege 3502,8 M Ft, 216,9 M Ft-tal volt magasabb az előző évinél. A rövidlejáratú kötelezettségek 842,9 M Ft, az egyéb passzív pénzügyi elszámolások 50,2 M Ft összeget képviseltek.

A mérleg sorokat az előírás szerint leltárral támasztották alá.

A szervezet működése szabályozott, az OEP rendelkezik Alapító Okirattal, melynek az egységes szerkezetbe foglalása 2009. január 1-jével megtörtént. A költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvényből adódó feladatokat az OEP végrehajtotta. Megtörtént a költségvetési szerv besorolása: a tevékenységek jellege alapján, a feladatellátáshoz kapcsolódó funkciói szerint, valamint tevékenységeinek tevékenységi körök szerinti besorolása, továbbá az alaptevékenység(ek) szakfeladat-rendi besorolása. Az ennek megfelelő Alapító Okirat 2009. július 1-jével lépett hatályba.

Az OEP rendelkezett Szervezeti és Működési Szabályzattal (SzMSz), amely a Főigazgató a 35/2008. (Eü.K.24.) számú utasítása alapján 2009. január 1-jétől 2009. december 31-éig volt hatályban. Az SzMSz mellékletét képezte a Szabálytalanságok kezelésének eljárási rendje. A szervezeti egységek elkészítették ügyrendjeiket és a változásokat folyamatosan karbantartották.

Az OEP a 2009. évben rendelkezett a kötelezően előírt gazdálkodási szabályzatokkal, melyek aktualizálása folyamatosan megtörtént.

Az OEP 2009. évre vonatkozó feladatait éves munkaterv tartalmazta, melyet az egészségügyi miniszter hagyott jóvá. A munkatervbe beépítették a Kormány és az EüM munkatervéből az OEP végrehajtási, közreműködői kötelezettségéből adódó feladatokat. A főosztályok feladatait havi bontásban, minden esetben a felelősök és a határidő megjelölésével tartalmazta a munkaterv. Végrehajtásának figyelemmel kísérése az Általános igazgatási Főosztály feladatkörébe tartozott.

A Regionális Egészségbiztosítási Pénztárakat a felügyeletet ellátó OEP beszámoltatta. A REP-ek beszámolási kötelezettségüknek eleget tettek. A szervezeti

átalakulásból adódó kezdeti problémákkal kapcsolatban észrevételezték a számítástechnikai háttér avultságát, a főigazgatói utasítások felülvizsgálatának szükségességét.

A bevételi jogcímenen belül 2008. év óta az Alapnak **a munkáltatói egészségbiztosítási járulék** már nem a legnagyobb bevételi forrása, mert a járulékmérték mind a két évben csökkent.

A 2008. évtől a rokkantsági nyugdíjak finanszírozása az E. Alaptól a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz került át és ennek következtében a munkáltatók által fizetett egészségbiztosítási járulék 8%-ról 5%-ra, a biztosítottak által fizetett egészségbiztosítási járulék pedig 7%-ról 6%-ra csökkent. A következő év július 1-jétől a minimálbér kétszeresének megfelelő járulékalapig az 5%-os mérték 2%-ra csökkent.

A 2009. évre előirányzott (419 804,8 M Ft) összeghez képest a teljesítés (314 905,9 M Ft) jelentősen, 104 898,9 M Ft-tal kevesebb. A 2008. évi teljesítéshez viszonyítva a bevétel kiesés 25,8%-os volt, 109 716,1 M Ft. A bevétel elmaradás legfőbb tényezője a járulékmérték csökkenése, amelynek hatását az előirányzat nem tartalmazta.

A költségvetés tervezése során a járulék mérték változásokhoz különböző verziók és számítások is készültek. Az első verziójában, a mértéke a minimálbér kétszerese jövedelemrészig 5%-ról, 1,5%-ra, a másodikban 2,5%-ra csökkent volna. Az OEP a 1,5%-os verzióhoz készített számítást, de később a visszavont törvényjavaslatban a 2,5% járulékcsökkenés jelent meg. A 2,5% járulékmértékhez a PM alakította ki a bevételi javaslatot, amely 349 116,0 M Ft volt. Az elfogadott költségvetésben a gazdasági válság miatt a járulékmérték módosításának a szándékát elvetették. A 2009. július 1-jétől életbe lépő járulékmérték változása az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló a 2009. évi XXXV. törvényben jelent meg, amelyet az Országgyűlés 2009. május 11-ei ülésnapján fogadott el.

A biztosított egészségbiztosítási járulék jogcímen befolyó bevételi előirányzatot az OEP – a 2008. évi várható összegből kiindulva – 485 441,5 M Ft-ban határozta meg, a költségvetési törvényben végül 464 046,0 M Ft szerepelt. A 2009. évi teljesítés 424 335,2 M Ft, amely az előirányzatnál 39 710,8 M Ft-tal kevesebb.

A biztosított egészségbiztosítási járulék bevételi jogcím alakulása a gazdasági válság hatását jól mutatja, mert a járulékmérték egyező az előző évvel, de a 2008. évhez képest 5,2%-kal csökkent a teljesítés. A KSH adatai alapján a 2009. évben az előző évhez viszonyítva a foglalkoztatottak létszáma 2,5%-kal ezen belül az alkalmazásban állók létszáma a legalább öt fős vállalkozások és a költségvetési intézmények esetén 3,7%-kal kevesebb, a bruttó keresetösszeg 5%-kal csökkent.

A megállapodás alapján fizetők járulékai soron a Tbj. 16. § p) pontja alapján egészségügyi szolgáltatás megszerzése érdekében kötött megállapodásból származó bevételek jelennek meg. A Kvtv.-ben beállított 213,0 M Ft előirányzat reális volt, a teljesítés 214,9 M Ft, a túlteljesítés 1%-os.

A munkáltatói táppénz hozzájárulásra tervezett bevételt (24 159,5 M Ft) jól alakították ki a tervezése során, a teljesítés 24 807,5 M Ft volt. Az előző évi bevételhez képest mindössze 0,03% a bevétel csökkenés.

Az MPA által Start kártya kiegészítés bevétele az elmúlt években dinamikusan növekedett. A 2008. évi teljesítés jelentősen, 50,8%-kal meghaladta a tervezetett és 16,9%-kal az előző évi teljesítést. A 2009. évi terv 862,1 M Ft volt, a teljesítés ennél nagyságrenddel nagyobb, 2382,0 M Ft lett. A 176%-os eltérés tervezési hiba, mert az előző évhez képest a bevétel (4,7%-kal) csökkent.

A központi költségvetésből érkező bevételek előirányzati szinten teljesültek, de az előző évhez viszonyítva 9,9%-os a csökkenés, melyet a GYED kiadás megtérítésének az eltörlése okozott. Központi költségvetésből járulékcímen átvett pénzeszköz előirányzat az alcím legnagyobb tétele. A 2009. évi teljesítés az előirányzattal egyező összegű, 313 641,0 M Ft. Ez a központi költségvetés hozzájárulása a járulékfizetésre nem kötelezett, de ellátásra jogosult személyek egészségbiztosítási ellátásának fedezetére. Az előző évhez viszonyítva a bevétel (6603,0 M Ft-tal) 2,2%-kal emelkedett, annak köszönhetően, hogy a fejkvóta havi összege 150 Ft-tal emelkedett.

Egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek 87,2%-a a gyógyszerforgalmazással kapcsolatban érkezett bevételek voltak. A szerződés szerinti gyógyszergyártói és forgalmazói befizetések 1.7.7.1-es jogcíme 2009-ben 6713,0 M Ft-ra teljesült. Ez szinte teljes mértékben a támogatásvolumen-szerződésekkel kapcsolatos befizetéseket tartalmazza. Mindössze a befizetések 1,1%-a (76,3 M Ft) származott a Gyftv. hatálybalépése előtt megkötött szerződések elszámolásából. A gyógyszergyártók és forgalmazók befizetései (1.7.7) jogcímre összesen 43 559,6 M Ft-ot számoltak el 2009-ben.

A 4 „adónemnek megfelelően” a befizetések összegét az alábbi táblázat tartalmazza:

Adónemek	A befizetés jogalapja az 1.7.7.2. jogcímen	2008. évi összege (M Ft)	2009. évi összege (M Ft)
243	12%-os befizetés a forgalom alapján (Gyftv. 36.§ (1))	26 881,7	30 760,0
244	Nagykereskedői befizetés 2,5% (Gyftv. 36.§ (2))	500,0	526,8
246	Gyógyszerismertetői utáni befizetés (Gyftv. 36.§ (4))	7 902,0	5 559,8
248	Sávós befizetés előirányzat-túllépés esetére (Gyftv. 42.§)	8,3	0,0
Összesen		35 292,0	36 846,6

Az egészségbiztosítási ellátások kiadásainak eredeti előirányzata (1 394 495,7 M Ft) az év folyamán 8110,6 M Ft-tal megemelkedett, ezzel az előirányzat 1 402 606,3 M Ft-ra módosult. Ebből 7329,9 M Ft a gyógyászati segédeszköz, illetve 780,1 M Ft a gyógyszer-támogatás jogcímcsoportokat, 0,6 M Ft az egyéb kiadások jogcímet növelte. Az emelés szinte teljes mértékben a gyógyászati segédeszközök kiadásainak alultervezettsége miatt vált szükségessé.

A pénzbeli ellátások nyitott előirányzatai összesen 4700,3 M Ft-tal magasabban teljesültek az előirányzottnál. A pénzbeli ellátások az egyszeri segély kivételével nyitott kasszák, előirányzat feletti kiadás a terhességi gyermekágyi segélynél, a saját jogú betegségi táppénznél, a külföldi gyógykezelésnél és a kártérítési járadéknál történt. A pénzbeli ellátási alcímre vetítve a kiadási többlet 1,9%-os. Az előirányzat feletti kiadás elsősorban a táppénz előirányzat csoporthoz köthető, azon belül az ún. saját jogú betegségi táppénzhez, ahol az előirányzott összegén túl további 6643,7 M Ft kiadásra volt szükség. Az eltérést a 2009. évi táppénz előirányzatnak a szakmai számításoknál kisebb összegre történő beállítása, valamint a gazdasági válság hatásai okozták.

A táppénz kiadás elemzésében fontos a táppénz kiadást a jogosultságok alapján megvizsgálni, kettéválasztani. Az ún. aktív jogú⁹⁰ táppénz kiadás a 2008. évhez képest minimálisan, 0,5%-kal, míg a passzív jogú⁹¹ táppénz jelentős 37,7%-kal emelkedett. Az aktív táppénz növekedését az egy napra jutó táppénz összeg emelkedése okozta, míg a passzív esetében a napok számának 37,9%-os növekedése. A passzív táppénz ilyen mértékű növekedését a gazdasági válság okozta. A munkahely megszűnése esetén az emberek a passzív táppénzbe való menekülést tekintik a legelső lehetőségnek. Ezt mutatja, hogy a napok számát követi az esetszám növekedés, az 31,7%, míg összehasonlításképpen az aktív táppénz esetén az előző évhez képest ebben csökkenés történt.

A pénzbeli ellátásokat érintően 2009. évben a jogszabályi környezet is változott. A Konvergencia Programban az állami kiadások csökkenésének egyik eszközeként szerepelt a táppénz általános mértékének csökkenése. Ez a szándék az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2009. évi XXXV. törvény VIII. fejezete által módosított 1997. évi LXXXIII. törvény 48. §-ával jogszabályi szinten érvényesült. A pénzbeli ellátásokat érintően a módosítás legfőbb eleme a táppénz mértékek 10 százalékpontos csökkenése, a napi táppénz összegre a felső korlát megjelenése és a biztosítási jogviszony megszűnését követő táppénz folyósítási idejének (45-ről 30 napra) csökkenése. Az új megállapítási szabályokat 2009. augusztus 1-jétől kell alkalmazni a július 31-ét követően kezdődő keresőképtelenségre.

A terhességi-gyermekágyi segélyre fordított 2009. évi kiadás 39 329,7 M Ft volt, ez a költségvetési törvényben előirányzott összegnél (39 209,2 M Ft) 0,3%-kal több.

A gyermekgondozási díj kiadása (89 649,4 M Ft) az előirányzott összegén (90 021,0 M Ft) belül teljesült. Ez a megállapítás a bevezetése óta most először tehető meg. Az oka legfőképpen, hogy a kiadását a központi költségvetés a

⁹⁰ Az aktív jogon igénybe vett táppénzen a biztosítási jogviszony alatt folyósított táppénz értendő.

⁹¹ A passzív jogú a táppénz, ha a biztosítási jogviszony megszűnését követő első három napon belül kezdődik a keresőképtelenség, vagy ha a keresőképtelenség a biztosítás fennállása alatt kezdődött és a táppénz folyósítása a biztosítás megszűnését követően is folytatódott. Ezt az ellátási formát sokan választják a biztosítási jogviszony és/vagy a munkahelyük megszűnésekor, vagy már előtte, mivel összege magasabb az álláskereső támogatásnál.

2009. évben már nem téríti meg, így az alapkezelőnek érdekében állt, hogy a háttérszámítása során kialakított összeget érvényesítse a költségvetés tervezése során. A maximális GYED összege 2009. évben bruttó 100 100,0 Ft volt, amely 3,6%-kal több az egy évvel korábinál.

A pénzbeli ellátások kiadásának növekedése mérsékeltebb a 2008. évi teljesítéshez képest, mert a 7,2%-os a növekedés 6%-ra mérséklődött. A változás legfőbb okozója a keresetnövekedés dinamikájának a lassulása.

A pénzbeli ellátásokat érintő ellenőrzések hatékonysága az elmúlt években nem javult. A kifizetőhelyek ellenőrzését a 2008. évet követően a 2009. évben sem sikerült az elévülési időn belül végrehajtani. Az év végi állapot szerint az 5178 kifizetőhelyből 332 kifizetőhely ellenőrzése nem történt meg az 5 éves cikluson belül. A szabályozás szerint⁹² kiemelt feladatnak kell tekinteni a kifizetőhelyi ellenőrzések határidőben történő elvégzését. Az OEP a változtatás érdekében a 2009. évben hatékonysági vizsgálatokat végzett. A kedvező irányú változásokhoz szükséges eszközöket felmérték, egyes esetekre az intézkedések is megszülettek az év végéig.

Ilyen pl.: az ún. szakreferensi hálózat létrehozása (4 fő OEP-es és 11 fő REP-es ellenőr bevonásával), amely az OEP és REP közötti jobb információáramlást és a folyamatos jogszabályváltozások egységes értelmezésének és gyakorlatának kialakítását szolgálta.

A legfontosabb területeken azonban csak a vezetői előterjesztések készültek el, azokat az ellenőrzési szabályzatban nem vezették át. A legfontosabb és indokolt, hogy az adott ellenőri kapacitás mellett az időigényes átfogó ellenőrzések helyett a rövidebb téma- és célvizsgálatokat kell elvégezni. Ez a változás azért is indokolt, mert az ellenőri kapacitás a régiós átalakítás kapcsán ismét kevesebb lett, a létszám 228-ról 218 főre csökkent a 2008. évhez képest. Az ellenőrzési terület emberi erőforrás oldalról való megerősítésére évek óta szükség lenne az Alap védelme érdekében.

A természetbeni ellátások zárt előirányzatainak betartásához előirányzatmódosításra volt szükség. A gyógyászati segédeszköz támogatás és a gyógyszer-támogatás 2009. év végi finanszírozásához szükséges lépésekről szóló 1180/2009. (X. 30.) Korm. határozat a gyógyszertámogatás céltartalék előirányzatot megemelte 8110,0 M Ft-tal, és az összeget a gyógyszertámogatás kiadásaira csoportosította át.⁹³ Erről a kiadásról 7329,9 M Ft-ot tovább csoportosítottak a kötszertámogatásra és egyéb gyógyászati segédeszköz kiadásra. Az így módosított előirányzatok elegendőek voltak a kiadások teljesítéséhez.

A gyógyító-megelőző ellátások eredeti 727 582,6 M Ft-os előirányzata év közben nem változott. A teljesítés 719 031,0 M Ft lett, az eltérés 8551,6 M Ft,

⁹² A társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól és azok 1993. évi költségvetéséről szóló 1992. évi LXXXIV. törvény 11. § (9) bekezdése értelmében a társadalombiztosítási alapok kezelői kötelesek a járulékfizetők érdekeit szolgáló gazdálkodást folytatni.

⁹³ A Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló 2008. évi CII. törvény 70. § (3) bekezdése alapján.

ami gyakorlatilag teljes egészében a működési költségelőleg jogcím év végi módosított előirányzata (8550,0 M Ft). Az átcsoportosítás szabályos volt, de mivel a működési költségelőleg előirányzat nem igényelte az emelést, az pénzügyi zárolást, forráskivonást jelentett.

Járandóság előleg jogcímen az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Ámr.) 117. § (12) bekezdés alapján az érintett szolgáltatók utalási évre vonatkozó 12 havi finanszírozási összegéből számított havi átlagának 40%-a volt kiutalható. Az OEP-nek a rendelet 117. § (7) bekezdésében foglalt előírás alapján az előleget – a nettó finanszírozási körbe tartozó szolgáltatók esetében is – egy összegben, a január első munkanapján esedékes finanszírozási összeg utalásánál kellett visszavonnia. Előleget összesen 118 intézmény kért 12 823,9 M Ft összegben.

Jogviszony-ellenőrzési díjra jogosult az a kötelező egészségbiztosítási ellátásokról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtására kiadott 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 12/B. §-ban meghatározott szolgáltató, aki az egészségügyi szolgáltatás igénybevételét megelőzően ellenőrzi az ellátást igénybevevő TAJ számának érvényességét. Az ellenőrzési díj ellátási esetenként 50 Ft. Amennyiben az ellenőrzést elmulasztja, az adott ellátás után járó finanszírozási összegnek csak a 90%-ára jogosult, illetve a háziiorvosi, háziiorvosi ügyeleti szolgáltatók esetében meghatározott országos átlagos eseti díj 10%-a levonásra kerül a díjazásból.

A 2008. évhez képest a szolgáltatók jogviszony ellenőrzési magatartásában – így a finanszírozásban is – jelentős változás volt tapasztalható. A szankcionálás miatti levonás összege 1758,8 M Ft-ról 700,3 M Ft-ra csökkent, mely a feladatellátással kapcsolatos fegyelem erősödésére utal. A jogviszony ellenőrzés díjazására 2008. évben 2460,9 M Ft kifizetés történt, ez a szám a beszámolóval érintett időszakban 5337,0 M Ft-ra emelkedett. A díjazás összegének 2-3 szoros növekedése minden ellátási formában kimutatható.

A Kvtv. a **háziiorvosi és a háziiorvosi ügyeleti ellátás** eredeti előirányzatát 77 611,5 M Ft-ban állapította meg. Az eredeti előirányzat év közben nem változott, azt 0,02 M Ft kivételével felhasználták.

A területi ellátási kötelezettséggel szerződött háziiorvosi szolgálatok esetében 2009. évben az egy szolgálatra jutó átlag bevétel (eszközingatlan támogatással) 854,3 E Ft/hó, a területi kötelezettséget nem vállaló szolgálatok átlagos díjazása havi 356,7 E Ft volt.

Az egészségügyi miniszter döntése értelmében a háziiorvosi és házi gyermekorvosi szolgálatok szakmai teljesítményének értékelésére országosan egységes indikátorrendszert vezettek be. A rendszer kiemelt célja, hogy az ellátás minőségi színvonala emelkedjen, valamint javuljon az egészségügyi ellátás hazai és nemzetközi megítélése. A mutatórendszerben elért eredmények 2009. évben még nem befolyásolták a háziiorvosi szolgálatok finanszírozását. A szakmai teljesítmény értékelés kialakítására elkülönített 2700,0 M Ft fejlesztési előirányzat felhasználására – az előző évi szinten tartás érdekében – azért volt szükség, mert a vizitdíj megszüntetése miatt a szolgáltatók bevétel-kiesését kompenzálni

kellett. A fejlesztési forrás normál működésre történő felhasználása visszatérő probléma, a 2010. évi folyamatokon is nyomon követhető.

Védőnői szolgáltatás, anya-, gyermek- és ifjúságvédelemre a Kvtv. 18 554,3 M Ft előirányzatot állapított meg. Előirányzat-módosítás év közben nem történt, az anya-, gyermek- és ifjúságvédelem 5,7 M Ft maradvány összegét a védőnői ellátás javára átcsoportosították. A 18 554,3 M Ft előirányzattal azonos összegben történt a teljesítés.

A **fogorvosi ellátásra** a költségvetési törvény 23 152,2 M Ft előirányzatot határozott meg. Az évközi előirányzat-elvonás eredményeképpen az előirányzat 22 652,2 M Ft-ra csökkent, amelyet teljes egészében felhasználtak. Az elszámolt teljesítménypontok száma összességében 2,7%-kal csökkent. Az elszámolható teljesítménypontok csökkenését a kormányrendelet⁹⁴ által bevezetett minimumidő szabály⁹⁵ alkalmazása eredményezte.

Az **összevont szakellátás** két legnagyobb kiadásán a járóbeteg, illetve az aktív fekvőbeteg ellátáson a Finr. 28. számú mellékletében meghatározott teljesítményvolumen nem állt összhangban a megadott előirányzatokkal. A működési költségelőlegre történő átcsoportosítás (10 500,0 M Ft) és a teljesítmények szezonális eloszlása megnehezítette a zárt kassza betartását. Ez áprilistól a finanszírozási szabályok módosításához vezetett. Hatályát veszítette a 2009. évre megállapított teljesítményvolumen és bevezetésre került az EMAFT⁹⁶, és az ezen felüli teljesítmények kétféle elszámolásának kombinált módszere.

Az 58/2009. (III. 18.) Korm. rendelettel előírt új finanszírozási rendszerben minden teljesítmény elszámolásra került, de nem minden teljesítmény teljes értéken. Az előre meghatározott alapdíjjal finanszírozott teljesítményen felüli rész díjazása lebegtetett értékkel történt.

Az új elszámolás önmagában nem oldotta meg a kialakult forráshiányt, a szolgáltatók számára finanszírozási nehézségekhez vezetett. A szakmai érdekvépviseleti szövetségek és a minisztérium megállapodott egyrészt kiegészítő források bevonásáról, másrészt a korábbi, teljesítményvolumen-korlátos finanszírozás és az év elején hatályos alapdíjak (146 E Ft/súlyszám, illetve 1,46 Ft/pont) visszaállításáról.

A **krónikus ellátások** teljesítménye a 2007. évi struktúraváltás hatására jelentősen megemelkedett, 2009-ben az elszámolt ápolási napok száma 7,8 millió nap volt. A krónikus ellátás háromféle ellátástípust fed le (rehabilitációs, krónikus, ápolási), amelyeket különböző szorzóval finanszíroznak. A változás 2009-ben éreztette a hatását, ami az Alapkezelő magyarázata szerint arra vezethető vissza, hogy a szolgáltatók a szakmai feltételek teljesítésének egyre nagyobb mértékben eleget tettek a magasabban finanszírozott rehabilitációs

⁹⁴ Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet (Finr.)

⁹⁵ A minimumidő azt az időtartamot jelenti, amelynél kevesebbet a szolgáltató nem fordíthat az adott beavatkozás elvégzésére a Finr. 23. § (9) bekezdése szerint.

⁹⁶ EMAFT= előre meghatározott alapdíjjal finanszírozott teljesítmény

ellátásokban is. Ezzel összefüggésben év végén az előirányzatot 4770,6 M Ft-tal növelni kellett a kifizetések teljesítéséhez, így a teljesítés 58 698,7 M Ft lett.

Az egyes fekvőbeteg-ellátásokban alkalmazandó **várólisták**⁹⁷ és a járóbeteg ellátásban vezetett **betegfogadási listák** állapota következtetni enged a forrásokkal való összhangra. (Itt nem szólunk a kiemelten, központilag kezelt transzplantációs várólistáról.) Ezeket a listákat az egészségügyi szolgáltatók havonta kötelesek jelenteni⁹⁸ az Egészségbiztosítási Felügyeletnek (EBF), aki az eredményeket honlapján összefoglalja, és megjelenti a várakozási időt.

Az EBF által 2009-ről készített beszámoló alapján fekvőbeteg-ellátásban továbbra is a gerincstabilizáló műtétekre kell várni a legtöbbet, ugyanakkor itt rendkívül nagy havi ingadozás mutatkozott. Az év első felében kb. 350 nap volt az átlagos várakozási idő, ez júniusban meredeken zuhant, és az év második felében további nagy kilengésekkel 300 nap körül ingadozott. Csípő- és térdprotézis műtétekre kb. 6-7 hónapon belül kerülhetett sor a 2009-es hónapokban. Szürkehályog, Coronaria stent beültetésre és mandulaműtetre az év első hónapjaiban 20-45 napot kellett várni, de a szürkehályog műtétek vonatkozásában ez az év második felében 50 nap fölé emelkedett. Az átlagos várakozási idő az év utolsó hónapjaiban a coronaria stent beültetés tekintetében is megnőtt. Járó beteg ellátásra vonatkozóan 96-99 intézmény küld rendszeresen űrlapot, ami az összes hazai közfinanszírozott szakrendelésnek majdnem a felére terjedt ki. A várható várakozási időket tekintve az arányok augusztusról novemberre megváltoztak: azoknak a szakrendelőknek az aránya, ahol az átlagos várható várakozási idő meghaladja a három hetet, 6 százalékponttal növekedett. A novemberi jelentés kiemeli továbbá, hogy a legjelentősebb mértékben a CT várható várakozási ideje növekedett, a korábbi két hétről átlagosan három és fél hétre nőtt. A leggyakoribb beavatkozások közül a kardiológia szakellátásra kell átlagosan legtovább, 4 hétig várakozni.

Amennyiben a szolgáltató tárgyhavi betegfogadási jelentését nem teljesíti, a finanszírozási összeg 98%-ára jogosult az adott szakma vonatkozásában.⁹⁹ A biztosító a szankcionálási szabály hatályba lépése óta még nem kapott erre vonatkozó, a végrehajtáshoz szükséges, minden információt tartalmazó értesítést, ezért ilyen alapon az elmúlt évben sem történt csökkentés. A várólisták és betegfogadási listák ellenőrzése hiányos. A jelenlegi ellátási rendszerben a várólisták és a betegfogadási listák a tájékoztatást szolgálják, az ellátásokhoz való hozzájutást korlátozottan garantálják.

A **művesekezelés** finanszírozására eredetileg előirányzott összeg 23 433,5 M Ft volt, amely – a 2009. februári átcsoportosítások (összesen 500,0 M Ft) következtében – 22 933,5 M Ft-ra változott. Az alapidj csökkent a 2008. évhez viszonyítva, egy művese kezelés a 2009. évben teljesített beavatkozásoknál átlagosan 23 038,0 Ft-ba került az OEP-nek.

⁹⁷ A kötelező egészségbiztosítási ellátásokról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 20. § (1) bekezdése alapján.

⁹⁸ A várólista alapján nyújtható ellátások részletes szabályairól szóló 287/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 13/B. § (1) bekezdése szerint.

⁹⁹ A várólista alapján nyújtható ellátások részletes szabályairól szóló 287/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 13/B. § (7) bekezdésének megfelelően.

A **gyógyszertámogatás** jogcímcsoport teljesítése 343 174,7 M Ft volt, ami az előző évek stagnálása után 5,4%-os emelkedést jelentett. A **speciális beszerzésű gyógyszerkiadások** 2009. január 1-jétől kizárólag a veleszületett vérzékenységekben szenvedők számára szükséges készítményeket számolják el, amelyre tavaly 9637,0 M Ft-ot használtak fel. A Felhasználó Centrumok száma eggyel bővült, ezzel 19 Felhasználó Centrum lett az országban. A centrumok készletgazdálkodását, illetve a centrumok közötti készletmozgást új számítógépes program bevezetése segítette elő, a készletgazdálkodással kapcsolatos folyamatokat, felelősséget és kötelezettségeket pedig új OEP utasításban szabályozták (31/2009. számú OEP utasítás). A **méltányossági gyógyszerkiadás** 5027,2 M Ft volt, ami jelentős, 24,2%-os csökkenés a 2008. évi teljesítéshez (6628,7 M Ft) viszonyítva. A csökkenésben a legnagyobb szerepe annak volt, hogy egyes immunbiológiai és onkológiai szerek a 2008. év végén kikerültek a méltányossági körből, és Homogén betegségcsoportokban (HBCS) vagy eü. ponton finanszírozták tovább. A **támogatásvolumen-szerződéssel** érintett készítmények összesen 88,8 Mrd Ft társadalombiztosítási támogatáskiáramlást jelentettek 2009-ben, ez a gyógyszerkiadások 27%-át jelenti. A támogatásvolumen szerződések megkötésére vonatkozóan az Alapkezelő a 30/2007. OEP utasítással bevezette a többéves szerződéskötési gyakorlatot, amelyben rögzítette, hogy a gyártó/forgalmazó félnek egyre nagyobb részt (az ún. 0. évben a 20% töredékével arányos részét, az első évben 20%-ot, a második évben 35%-ot, a harmadik évben 45%-ot) kell vállalnia a határérték alatti fogyasztásból. Míg a 2008. évben összesen 174 hatáserősségű és kiszerezésű (84 különböző márkanevű) termékre kötött az OEP támogatásvolumen-szerződést, addig 2009-ben ez 215 kiszerezésre (102 márkanevre) bővült. Ennek együttes hatására a **befizetések majdnem megduplázódtak**, vagyis sikeres volt az Alapkezelő azon törekvése, hogy – ahol a megfelelő jogszabályi felhatalmazások engedik – éljen a biztosítói szerepkörrel és a rábízott forrásokkal hatékonyan gazdálkodjon.

A **gyógyászati segédeszközök** jogcímcsoporton az alultervezettség mértékét év elején 2,5 Mrd Ft-ra becsülték, de ennél jóval nagyobbnak bizonyult, hiszen az eredeti előirányzatnál kb. 4,0 Mrd Ft-tal magasabb lett a teljesítés úgy, hogy évközben megszorító intézkedések léptek életbe. Az OEP 4,5 Mrd Ft-ra becsülte azt a rejtett deficitet, ami abból származik, hogy a közfinanszírozás alapjául elfogadott árak a 2002. évben megállapított szinten voltak, ezáltal a vállalkozások költségeit sem fedezik, így a minőségi betegellátás nem biztosítható. A felszínen megjelenő akut pénzügyi problémák mögött a rendszer működési anomáliái húzódnak meg. A 2009. augusztusban bevezetett intézkedések hatására a kiadás havonta kb. 1,0 Mrd Ft-tal csökkent, a megelőző 5-6 hónap átlagos havi kiadásához viszonyítva – a módosított előirányzatnál 3427,6 M Ft-tal kevesebb – 46 352,4 M Ft lett.

Az **Irányított Betegellátási Rendszer (IBR)** lezárásához szükséges záróelszámolási terveket a szervezők határidőre nem készítették el, mivel több egykori ellátásszervező jogvitában áll az OEP-pel a 2004-2005. modellév elszámolása, illetve a szervezőknek utalványozandó összegek tárgyában. A vitatott ügyek másik csoportja az OEP utalványozások megszüntetésével kapcsolatos,

erről egy korábbi év jelentésében¹⁰⁰ részletesen beszámoltunk. A záróelszámolások elkészítése és lebonyolítása a perek lezárása után várható.

A **közgyógyellátás** tényleges kiadása (gyógyszer-, gyógyászati segédeszköz támogatás, gyógyfürdő ellátás) 19 383,3 M Ft volt, amely 82,9 M Ft-tal több az előző évhez viszonyítva. A közgyógyellátási igazolványok száma a következőképpen alakultak:

Közgyógyellátásra jogosultak száma (db)

Megnevezés	Adott évben kiadott			Adott napon érvényes		
	2008. év	2009. év	2009/2008. %	2008. 12.31.	2009. 12.31.	2009/2008. %
Alanyi	214 509	83 404	39	211 788	238 460	113
Normatív	59 332	60 766	102	59 084	60 302	102
Méltányos	71 909	70 296	98	71 004	69 302	98
Összesen	345 750	214 466	62	341 876	368 064	108

Egy korábbi ÁSZ jelentés¹⁰¹ és az OEP közgyógyellátási rendszert elemző anyaga nyomán felszínre került problémák miatt javaslatok születtek a rendszer átalakítására vonatkozóan. A 2009. év folyamán az egyeztetések folyamatosan napirenden voltak az érintettek (OEP, EüM, SZMM) között, de véglegesített megoldás nem született. Az OEP modellszámításaiban bemutatásra került, hogy a keret megosztás átrendezése, illetve a 0%-ban támogatott termékek közgyógyellátásból való kiemelése milyen hatásokkal jár az ellátottak létszámára, illetve a közgyógyellátottak gyógyszer támogatására. A jogosultak száma ezek alapján akár 15%-kal is csökkenhetne, és a gyógyszer keretben 30%-os megtakarítás is elérhető volna.

Az OEP EU forrást (1124,4 M Ft) nyert a „Közgyógyellátási rendszerhez kapcsolódó ügyintézési folyamatok megvalósítása” címen (EKOP-1.A.1-08/C-2009-0007 projekt), amely várhatóan lehetőséget fog biztosítani az elektronikus ügyintézésre. Az ütemterv alapján a projekt 2011-ben fog megvalósulni. Az adatrögzítési és adatfeldolgozási feladatok elvégzése elektronikus űrlapokkal fog történni, amellyel az ügyintézési idő lényegesen csökken, a REP-eknél rendelkezésre álló orvosok adatrögzítés helyett szakmai feladatokra fogják erőforrásikat felhasználni. A projekt feladata továbbá a hardver háttér megteremtése.

Vagyongazdálkodás címen a Kvtv. 5,0 M Ft kiadási és 24,0 M Ft bevételi előirányzatot hagyott jóvá. A kiadások teljesítése 10,2 M Ft, ami 5,2 M Ft-tal haladja meg a törvényben előírtat.

A járuléktartozás fejében átvett vagyonnal kapcsolatos kiadások összege 0,2 M Ft volt. Ez az összeg a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. megbízási díja

¹⁰⁰ Jelentés a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (0824).

¹⁰¹ Jelentés a közgyógyellátási rendszer működésének ellenőrzéséről (0855).

és költsége, értékbecslés, ingatlankezelési díjak, közjegyzői díj és jogi szolgáltatás igénybevétele. Az egyéb vagyon tekintetében összesen 10,0 M Ft a tényleges kiadás. Ezen kiadások döntően a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. részére kifizetett ingatlanfenntartással kapcsolatos költségeket tartalmazzák.

A vagyongazdálkodási bevételekből 2009. évben realizált bevétel 14,9 M Ft (véltelár-tartozásból származott 3,6 M Ft, bérleti díjból 5,9 M Ft egyéb követelésből 5,4 M Ft), mely 9,1 M Ft-tal elmaradt a tervezettől. Ennek oka, hogy a vagyongazdálkodó 2009. évben értékesítést nem végzett.

Az év végi leltár alapján az E. Alap könyveiben 221,6 M Ft az ellátásokkal kapcsolatos értékesítésre váró vagyonelemek értéke. Ezen belül a jogutódlással szerzett eszközök 2009. december 31-ei nyilvántartási értéke 34,8 M Ft, míg a járuléktartozás fejében átvett vagyonelemeké 186,8 M Ft.

A működési szektor bevételeit az E. Alaptól átvett támogatás 21 584,4 M Ft (82,3%) az intézményi működési saját bevétel 1071,2 M Ft (4,1%) és az előző évi pénzmaradvány igénybevétele 2945,8 M Ft (11,2%) képezték.

Az intézményi működési bevétel 1071,2 M Ft volt, melyből 17,8 M Ft működési célú pénzátvétel külföldről. Hatósági jogkörhöz köthető működési bevétel 571,5 M Ft, melyből TAJ kártya 221,1 M Ft, a törzskönyvezett gyógyszerek díjbevétele 350,4 M Ft. Egyéb sajátos bevételek jogcímen befolyt összeg 394,8 M Ft, amelyből a legjelentősebb tételek a 160,9 M Ft továbbszámolt szolgáltatás, 40,7 M Ft nyomtatványok és statisztikai évkönyvek értékesítése volt. Tanfolyami oktatásból 25,4 M Ft, bérleti díjból 36,5 M Ft, kötbér-bírság és egyéb kártérítés megfizetéséből 4,2 M Ft bevétel származott. Az alkalmazottak térítése 27,2 M Ft, a gépi adatszolgáltatás bevétele 70,7 M Ft, az elhasználandó feleslegessé váló készletek értékesítéséből származó bevétel 2,6 M Ft volt. A működési bevételek között jelentős arányt képviselt a kiszámlázott termékek és szolgáltatások 86,6 M Ft összegű általános forgalmi adó bevétele, és a 0,3 M Ft-os kamatbevétel.

Az államháztartáson belülről származó támogatásértékű működési bevételek összege 550,0 M Ft volt.

A felhalmozási és tőke jellegű bevételekből befolyt összeg 16,1 M Ft, melyből a két legjelentősebb bevétel: járművek (12,3 M Ft), gépek, berendezések, felszerelések (3,3 M Ft) értékesítéséből keletkezett.

Az OEP 2008. január 1-jei engedélyezett létszáma 3120 fő volt, melyen felül az egészségbiztosítási reform megvalósítása érdekében – jogviszony ellenőrzés, közgyógyellátás, valamint az utazási költségtérítés módosult szabályozása miatt jelentkező többletfeladatok zavartalan ellátására – a Kormány 2008. évben engedélyezte további 252 fő foglalkoztatását. A 2008. december 31-éig ideiglenes állományként kezelt 252 fő 2009. január 1-jétől – bázisként – az engedélyezett létszámba beépült. A 2009. évi 3372 fős bázislétszámot tovább növelte a pénzügyi és az egészségügyi szakellenőrzés fejlesztésére biztosított 80 fős létszámkeret. Mindezek alapján az OEP Központ és területi igazgatási szerveinek 2009. évi engedélyezett létszáma 3452 főben került meghatározásra. A beszámolóban kimutatott záró létszám 3319 fő volt.

A 2009. január 1-jétől biztosított többletlétszám fedezeteként a 252 fő esetében 130 000 Ft/fő/hó összegű, a 80 fő esetén pedig 241 100 Ft/fő/hó összegű személyi juttatás keretösszeg került beépítésre, melynek fedezetet kellene nyújtani ezeken a státuszokon foglalkoztatottak rendszeres és nem rendszeres személyi juttatására egyaránt.

A Kvtv. az **E. Alap működési költségvetése** részére az 5. Egészségbiztosítási költségvetési szervek és központi kezelésszerű előirányzatok címen 22 565,4 M Ft kiadási főösszeget hagyott jóvá. A beszámolási időszakban a kiadás 26 464,3 M Ft-ra módosult. A tényleges, konszolidált teljesítés a kiadásoknál 23 038,4 M Ft volt.

Az OEP 2009. évi **személyi juttatások** eredeti előirányzata 11 583,2 M Ft, módosított előirányzata 12 045,8 M Ft, a teljesítés 11 797,1 M Ft volt. A **munkaadókat terhelő járulékok** eredeti előirányzata 3575,7 M Ft, a módosított előirányzat 3440,6 M Ft, a teljesítés 3440,3 M Ft volt. Ezen felül 62,0 M Ft – előirányzat-módosítási kötelezettséggel nem járó – túllépési lehetőség növelte a személyi célokra felhasználható keretet. Ennek ellenére a személyi juttatások felhasználása 97,9%-os volt, melynek oka a 2009. évi maradványtartási kötelezettségből adódó, fel nem használható összeg 312,7 M Ft. A kiadások 66%-át, 15 237,4 M Ft-ot a személyi juttatások és a kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok képviselték.

A dologi és egyéb folyó kiadások eredeti előirányzata 5648,8 M Ft, a módosított előirányzat 7246,8 M Ft, a teljesítés 5134,7 M Ft volt, ez 12,9%-kal meghaladta az előző évi teljesítést. A fix költségek a dologi kiadások 37,3%-át tették ki és 18,9 M Ft-tal, 5,3%-kal alacsonyabbak voltak, a 2008. évi teljesítésnél.

A kiadások a készletbeszerzéssel, az intézmények működtetéséhez szükséges irodaszer és nyomtatvány, könyv, folyóirat, egyéb információhordozó, tüzelőanyag, hajtó- és kenőanyag, és egyéb készletek, kis értékű tárgyi eszköz és munkaruha, védőruha beszerzésével kapcsolatban merültek fel. További kiadások keletkeztek távközlési díjak, illetve egyéb kommunikációs szolgáltatások és az E. Alap működtetéséhez kapcsolódó szolgáltatások (a gáz, a villamos energia, a távhő- és melegvíz, valamint víz- és csatornadíjak) igénybevételéből.

A fix költségek alacsonyabb teljesülésének alapvető oka az ELMŰ jóváírása a 2008. december 1. és 2009. november 30. közötti időszakra. A rendszerhasználati díjakat tartalmazó 119/2007. (XII. 29.) GKM rendelet alapján az OEP kedvezményes kategóriába került, ennek megfelelően az ELMŰ átutalt részükre 19,0 M Ft-ot.

Karbantartási, kisjavítási és üzemeltetési egyéb szolgáltatások díja (841,3 M Ft) 4,1%-kal meghaladta az előző évi teljesítést (808,5 M Ft). Bérleti díj jogcímen 530,8 M Ft-ot fizettek ki az előző év 570,4 M Ft teljesítésével szemben, a csökkenés 7%-os.

A kiküldetés, reprezentáció, reklám kiadás (51,0 M Ft) a tavalyi 121,7 M Ft összeghez képest közel 60%-os csökkenést mutat. Ezen belül a külföldi kiküldetésre felhasznált összeg a tervezett előirányzat (20,5 M Ft) 50%-a, 9,4 M Ft. A reprezentációs kiadások 30,5 M Ft-ot tettek ki, a 2008. évi 60,2 M Ft-os kiadáshoz képest.

A külföldi kiküldetés esetében jelentős csökkenés mutatkozott, melynek oka, hogy a 2009. évi kiutazási keret elfogadásakor a tengerentúli utak nem kaptak jóváhagyást a felső vezetéstől. Csökkentette a költségeket továbbá, hogy a napidíjak egyes országra megállapított összegei egységesen 40 EUR-ra mérséklődtek az ideiglenes külföldi kiküldetés napidíjának összegéről és kifizetéséről szóló 204/2009. (IX. 18.) Korm. rendelet alapján.

A szellemi tevékenység végzésére, azaz a vállalkozási formában foglalkoztatottak részére történő kifizetés 178,6 M Ft volt, mely 50,0 M Ft-tal elmaradt a 2008. évben teljesített 228,6 M Ft-tól, de még mindig jelentős része a dologi kiadások teljesítésének.

Oka egyrészt, hogy a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosításba való befogadása iránt indított eljárás menynysége kiszámíthatatlan, attól függ, hogy a vállalkozások mennyi termékre kérnek társadalombiztosítási támogatást. Az e jogcímen igénybevett szakértőknek kifizetett szakértői díj 2009. évben 16,6 M Ft volt, másrészt kódkarbantartásra igénybe vett speciális szakértők részére kifizetett 8,3 M Ft. Továbbá a szintén speciális orvosszakmai és egyéb szellemi tevékenységhez kötődő szakértői díjak. Ezen kívül továbbra is jelentős összegű szerződéssel rendelkeznek, melynek tárgya „jogi képviselet, tanácsadás, szoftver tanácsadás” és az előző évhez hasonlóan vállalkozási formában foglalkoztatnak munkaügyi, humánpolitikai szaktanácsadót.

Az **intézményi felhalmozási kiadások**, a beruházás eredeti előirányzata 1502,7 M Ft, az előirányzat átcsoportosításokkal a módosított előirányzat 3216,5 M Ft, a teljesítés 2223,6 M Ft volt.

A tárgyi eszközök és immateriális javak felhalmozására 2223,6 M Ft-ot fordított a fejezet, melyből az általános forgalmi adó 373,5 M Ft volt. Ebből 131,2 M Ft kiadást ingatlanok vásárlására, létesítésére, 443,7 M Ft-ot immateriális javakra, 1193,7 M Ft-ot gépek, berendezések, felszerelések beszerzésére. Jelentősebb beruházásokra az informatika területén került sor. Az informatikai fejlesztéssel kapcsolatban számítástechnikai eszközök beszerzésére, beruházására 952,9 M Ft-ot fordítottak, amely túlnyomórészt elhasználódott, elavult eszközök cseréjével, valamint a meglévő eszközpark bővítésével összefüggésben merült fel. Kommunikációs eszközök vásárlására, telekommunikációs hálózatok kialakítására 874,3 M Ft kiadás merült fel.

Felújításra a Kvtv. nem biztosított fedezetet. A fejezet előirányzat átcsoportosítással biztosított 249,6 M Ft-ot az OEP székház garázs aljzatának, az első emeleti körtárgyaló, valamint a klímarendszer felújítási munkáinak elvégzésére fordították, a pénzeszközöket szabályosan használták fel.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk**:

az Országos Egészségbiztosítási Pénztár főigazgatójának

1. Biztosítsa, hogy a társadalombiztosítási kifizetőhelyek ellenőrzése az elévülési időn belül megtörténjen.

Budapest, 2010. augusztus